

การออกแบบและการรับรู้ในการสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผ่าน
โครงการ *See Amazing in All Children*

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโทสถาปัตยกรรม ไม่สังกัดภาควิชา/เทียบเท่า
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MESSAGE DESIGN AND PERCEPTION IN AUTISM AWARENESS CAMPAIGN
COMMUNICATION VIA *SEE AMAZING IN ALL CHILDREN* INITIATIVE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) in Communication Arts

Common Course

FACULTY OF COMMUNICATION ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้าง ความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผ่านโครงการ <i>See Amazing in All Children</i>
โดย	นายฉัตรพร โภทสสิริเลิศ
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ บุญภาพ คอมมมอน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา อัครจันทโชติ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปอรรชัม ยอดเนตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ บุญภาพ คอมมมอน)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันตะเมธ)

ธิตี พรโกศลสิริเลิศ : การออกแบบและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*. (MESSAGE DESIGN AND PERCEPTION IN AUTISM AWARENESS CAMPAIGN COMMUNICATION VIA *SEE AMAZING IN ALL CHILDREN* INITIATIVE) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ฐิตินันท์ บุญภาพ คอมมอน

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์เนื้อหาในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* 2) วิเคราะห์การออกแบบสาร 3) ศึกษาการรับรู้สื่อของโครงการ และ 4) ศึกษาทัศนคติของผู้ชม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ นักวิชาชีพและผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ผลการวิจัยพบว่า 1) เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรม ครอบครัว และการเตรียมความพร้อม 2) ความหลากหลายทางระบบประสาท และ 3) ความครอบคลุมทางสังคม ได้แก่ การสร้างพลังและการมีส่วนร่วมในสังคม 4) การวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย นิรนัย และนิรนัยผสมอุปนัย 5) การลำดับสารแบบไปสู่จุดสูงสุด ย้อนจุดสูงสุด และแบบพีระมิด 6) จุดจูงใจด้วยรางวัล ด้วยแรงจูงใจ ทางอารมณ์ ได้แก่ อบอุ่น ตลกขบขัน สนุกสนาน กลัว และผสมผสาน 7) การวางกรอบทางบวกและการวางกรอบทางลบ

ผลการสัมภาษณ์ 1) ผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถรับรู้เนื้อหา การออกแบบ และยังคงกล่าวถึงการนำสื่อไปใช้ประโยชน์ 2) สามารถเข้าใจสื่อของโครงการ จดจำได้ รับรู้อารมณ์จากสื่อ และเห็นประโยชน์ของพฤติกรรม 3) พ่อแม่ผ่านกระบวนการในการยอมรับลูก 4) บุคคลในสังคมมีทั้งหลายกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ ให้การยอมรับ และมีทัศนคติทางลบ 5) รายงานว่าสื่อของโครงการมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ 6) กลยุทธ์การรณรงค์ด้วยการสร้างความตระหนักและการทำให้เป็นเรื่องปกติ

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6184682628 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORD: autism awareness campaign, communication campaign, See Amazing in All Children initiative, Sesame Street

Thiti Ponkosonsirilert : MESSAGE DESIGN AND PERCEPTION IN AUTISM AWARENESS CAMPAIGN COMMUNICATION VIA *SEE AMAZING IN ALL CHILDREN* INITIATIVE. Advisor: Asst. Prof. Thitinan Boonpap common, Ph.D.

The current research objectives were 1) to analyze the content of *See Amazing in All Children* initiative, 2) to study audiences' perception, 3) to analyze message design, 4) to study audiences' attitude. Qualitative methodology with content analysis, and key informant in-dept interview with professions and parents, were applied.

Research results 1) general contents: autism's characteristics, family, and preparation, 2) neurodiversity paradigm 3) social inclusion: empowering and inclusion, 4) message organization: deductive, inductive, and inductive-deductive, 5) messages order: climax, anticlimax, and pyramidal order, 6) message appeals: reward, motivational, and emotional, e.g., warmth, humor, fun, fear, and hybrid. 7) message framing: positive and positive-negative hybrid.

Interview results 1) audiences perceptions: initiative contents, media design, and media function. 2) comprehension, perceived retention, perceived emotion, and target behavior gain. 3) parents experienced stages of autism acceptance. 4) public attitudes were ignorant, acceptant, and hostile. 5) audiences stated that initiative can influence one's attitude toward autism. 6) campaign strategy is to generalize of autism awareness.

Field of Study: Communication Arts

Student's Signature .....

Academic Year: 2020

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผ่านโครงการ See Amazing in All Children สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจาก ความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐิตินัน บัญญาพ คอมมอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตั้งแต่ที่ข้าพเจ้าเริ่มต้นการเรียนการสอนในวิชาแรกของคณะนิเทศศาสตร์ไปจนถึงการเริ่มต้นกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์จบจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้น รวมถึงขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปอรัชฌ์ ยอดเนตร ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. นธกฤต วันตะเมธล์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ให้เกียรติเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบคุณทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา และ ทุน ๙๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภชน์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลยา พิสิษฐ์สังฆการ อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าในหลายด้านอย่างเสมอมา รวมถึงการสั่งสอนและฝึกฝนทักษะในการทำวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพ่อและแม่ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านทุนทรัพย์และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนไม่ว่าจะเพื่อนมัธยม เพื่อนปริญญาตรีคณะจิตวิทยา และเพื่อนปริญญาโทคณะนิเทศศาสตร์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์อย่างเสมอมา

ขอบคุณ เด็กในโครงการ See Amazing in All Children ทุกคน Louie, Thomas, Yesenia, Nasaiah, AJ และ Garret ที่มอบความรู้ ให้กำลังใจ และทำให้รู้ว่าโลกนี้ยังมีสิ่งที่ดีงามอยู่และขอมอบวิทยานิพนธ์นี้ให้กับเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ที่มีภาวะออทิซึมทุกคนในโลกใบนี้เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ในแบบที่เป็นตนเอง

ขอขอบคุณตนเองที่พาให้ตนเองมาจนถึงจุดนี้ได้ถึงแม้จะมีช่วงท้อแท้อย่างหนักบ้าง แต่ท้ายที่สุดจึงได้ตระหนักและเรียนรู้ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม ทุกอย่างเรียนรู้ได้ และอย่าหยุดเรียนรู้

ธิตี พรโกศลสิริเลิศ

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 ปัญหาการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5 นิยามศัพท์.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	1
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม.....	2
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารการรณรงค์.....	19
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบสาร.....	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	41
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	44

2.6	แบบจำลองการเรียนรู้ข้อมูล.....	46
2.7	แบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียด	47
2.8	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม	48
2.9	ทฤษฎีหน้าที่ของสื่อ	50
2.10	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
2.11	กรอบแนวคิดการวิจัย	54
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....		55
3.1	วิธีการวิจัย	55
3.2	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	56
3.3	เครื่องมือวิจัย	66
3.4	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	67
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	67
3.6	การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ		71
4.1	เนื้อหาการรณรงค์.....	74
4.2	การออกแบบสาร	107
4.3	สรุปข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา	156
บทที่ 5 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก		168
5.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลักและบทบาทที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม	168
5.2	การรับรู้สื่อของโครงการ.....	174
5.3	ทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม.....	196
5.4	แนวทางการรณรงค์ในบริบทของประเทศไทย	205
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		220
6.1	สรุปผลการวิจัย	221

6.2 อภิปรายผล.....	244
6.3 ข้อเสนอและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ.....	262
6.4 ข้อจำกัดในการวิจัย ข้อเสนอแนะ และแนวทางการศึกษาวิจัยในอนาคต.....	265
บรรณานุกรม.....	266
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย.....	281
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์.....	292
ภาคผนวก ค เอกสารรับรองโครงการวิจัย.....	306
ประวัติผู้เขียน.....	314

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 กรอบแนวคิดการสื่อสารและการโน้มน้าวใจ	27
ตาราง 2 แสดงรายชื่อสื่อที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์ของโครงการ	56
ตาราง 3 แสดงรายชื่อสื่อที่นำเสนอให้กับผู้ให้ข้อมูลหลัก	59
ตาราง 4 สรุปแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัย	70
ตาราง 5 แสดงรายชื่อสื่อที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์ของโครงการ	72
ตาราง 6 แนวทางในการวิเคราะห์มุมมองการแพทย์และความหลากหลายทางระบบประสาท.....	89
ตาราง 7 สรุปจำนวนสื่อและร้อยละของประเภทเนื้อหาการรณรงค์ที่ปรากฏในสื่อของโครงการ....	156
ตาราง 8 สรุปจำนวนสื่อและร้อยละของประเภทเนื้อหาด้านความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏในสื่อของโครงการ	159
ตาราง 9 สรุปจำนวนสื่อและร้อยละของการออกแบบสารที่ปรากฏในสื่อของโครงการ	163

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แบบจำลองพื้นฐานของ Toulmin.....	30
ภาพ 2 แบบจำลองซับซ้อนของ Toulmin.....	30
ภาพ 3 แสดงลำดับในกระบวนการรับรู้ของบุคคล	42
ภาพ 4 หน้าเว็บไซต์หลักของโครงการ (1).....	58
ภาพ 5 หน้าเว็บไซต์หลักของโครงการ (2).....	59
ภาพ 6 หน้าวิดีโอสำหรับเด็ก	60
ภาพ 7 ส่วนหนึ่งจากวิดีโอสำหรับเด็ก Meet Julia.....	60
ภาพ 8 หน้าวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง.....	61
ภาพ 9 ส่วนหนึ่งของวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง Being a Supportive Parent.....	61
ภาพ 10 สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก Daily Routine Cards.....	62
ภาพ 11 สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก Daily Routine Cards (Trying a New Food).....	62
ภาพ 12 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ Circle of Friends (1)	63
ภาพ 13 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ Circle of Friends (2).....	63
ภาพ 14 ส่วนหนึ่งของบทความ Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal.....	64
ภาพ 15 ผลของการออกแบบสารต่อกระบวนการภายในจิตใจ.....	256

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก แต่ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านคุณภาพชีวิตโดยรวม การกลั่นแกล้ง และปัญหาที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองทั้งความเครียดและการถูกตีตราจากสังคมกลับยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือใส่ใจเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมโดยมีสาเหตุอันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจของคนในสังคมทั้งในด้านความรู้และในด้านทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ในมุมมองทางนิเทศศาสตร์สื่อซึ่งมีบทบาทในการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนหรือสร้างความเข้าใจและความตระหนักในสังคมยังให้ความสำคัญและนำเสนอประเด็นดังกล่าวในสัดส่วนที่น้อย โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยที่ยังมีการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซมน้อยกว่ามากเมื่อเทียบกับในต่างประเทศ

บุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Autism) หรือบุคคลออทิสติก (Autistic) หรือกลุ่มอาการออทิซึม (Autism spectrum disorder; ASD) หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านระบบประสาท (Neurodevelopmental disorder) ซึ่งมีความบกพร่องด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีพฤติกรรมซ้ำๆ รวมไปถึงมีประสาทสัมผัสที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป อย่างไรก็ตามบุคคลกลุ่มนี้มีความแตกต่างไปจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางปัญญา (American Psychiatric Association, 2013) การปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีแนวโน้มสูงขึ้นจากในอดีตในประเทศสหรัฐอเมริกา เด็กอายุ 8 ปีจำนวน 59 คน สามารถพบเด็กที่มีภาวะออทิซึม 1 คน (Baio et al., 2018; Christensen et al., 2016) และในประเทศไทยการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในกลุ่มอายุต่ำกว่า 12 ปีพบว่าแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปีพ.ศ. 2541 ซึ่งมีสัดส่วน 1.43 คนจาก 10,000 คน จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2545 มีสัดส่วนเพิ่มเป็น 6.94 คนจากเด็ก 10,000 คน หรือสามารถกล่าวได้ว่าในระยะเวลา 4 ปีมีการปรากฏมากขึ้นถึง 4.9 เท่า (Plubrukarn, Piyasil, Mounгноi, Tanprasert, & Chutchawalitsakul, 2005) และในปี พ.ศ. 2557 สัดส่วนเด็กที่มีภาวะออทิซึมในช่วงอายุ 1 ถึง 2 ปี เท่ากับ 48.1 ต่อ 10,000 คน หรือสามารถกล่าวได้ว่าเด็กอายุระหว่าง 1 ถึง 2 ปี จำนวน 208 คน สามารถพบเด็กที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 1 คน (รินสุข และคณะ, ม.ป.ป.) อย่างไรก็ตามแนวโน้มการเพิ่มขึ้นนี้ยังต้องคำนึงถึงความก้าวหน้าและการยอมรับจากสังคมในบริบททาง

วัฒนธรรมและสังคมที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ จากการปรากฏที่เพิ่มขึ้นโดยภาพรวมในหลายประเทศนำไปสู่ปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่เพิ่มขึ้นตามมาเช่นเดียวกัน

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีสองส่วนที่ต้องคำนึงถึงคือปัญหาหรือความท้าทายในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองและปัญหาที่เป็นผลพวงมาจากสังคม ความบกพร่องด้านทักษะทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความยากลำบากในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน (Egilson et al., 2017) แต่ปัจจัยที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันคือความขาดแคลนการสนับสนุนจากสังคมและเพื่อนซึ่งเป็นผลให้คนที่มีความออทิซึมได้รับการแบ่งแยกและการกลั่นแกล้ง (Sterzing et al., 2012) นอกเหนือไปจากผลกระทบที่เกิดต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแล้ว พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นอีกหนึ่งกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกันทั้งในด้านความเครียดและการถูกตีตราจากคนในสังคม ความเครียดมีสาเหตุเกิดจากการเลี้ยงดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมและความคาดหวังต่อพัฒนาการของลูกเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กทั่วไป (Bebko et al., 1987) ในขณะเดียวกันพฤติกรรมของลูกที่มีภาวะออทิซึมส่งผลให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองถูกตีตราและถูกปฏิเสธจากคนในสังคม (Kinneer, et al., 2016) ซึ่งปัญหาทางสังคมเหล่านี้เกิดจากการขาดความตระหนักของคนในสังคม

คนในสังคมจำนวนหนึ่งยังขาดความตระหนักในภาวะออทิซึมทั้งในหลากหลายด้าน เช่น ความรู้ในด้านกฎหมายซึ่งมีประโยชน์ต่อทั้งบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและบุคคลทุกภาคส่วน ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความสามารถพิเศษของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ความเกี่ยวข้องระหว่างภาวะออทิซึมและความบกพร่องของระบบประสาทและสมอง (Dillenburger et al., 2013) พ่อแม่หรือผู้ปกครองบางคนยังขาดความรู้เกี่ยวกับการคัดกรองพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึม รวมถึงกระบวนการบำบัดที่หลังจากการคัดกรอง และยังพบว่าสื่อมีบทบาทอย่างมากในการสื่อสารความเข้าใจและความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Holt & Christensen, 2013)

จากการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ความไม่เข้าใจในภาวะออทิซึมและการเลือกปฏิบัติจากบุคคลในสังคมอันเนื่องมาจากแนวคิดที่มองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความผิดปกติ ส่งผลให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งได้รับผลกระทบจากแนวคิดดังกล่าวและผู้ที่มีส่วนร่วมได้รวมตัวกันสร้างความเคลื่อนไหวทางสังคมในชื่อว่า ความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity) หลักการสำคัญของแนวคิดนี้คือการมองบุคคลที่มีความหลากหลายทางระบบประสาทรวมถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะบุคคลคนหนึ่งเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปไม่ใช่บุคคลที่มีความผิดปกติ (Armstrong, 2011) และมีแนวคิดเบื้องหลังว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึม บุคคลที่ภาวะมีสมาธิสั้น บุคคลที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ รวมถึงกลุ่มบุคคลที่เคยได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่ม

ความบกพร่องด้านพัฒนาการทางระบบประสาท (Neurodevelopmental disorder) ทั้งหมดเป็นกลุ่มของความหลากหลายเช่นเดียวกับความหลากหลายทางชีวภาพหรือความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพียงแต่ความหลากหลายดังกล่าวเกิดจากระบบประสาทที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล (Lollini, 2018) แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทจึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการให้มุมมองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและยังมีอิทธิพลต่อการนำเสนอผ่านมุมมองของสื่อในวงกว้าง

ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดขึ้นโดยการนำเสนอผ่านสื่อ มีสื่อหลากหลายประเภทที่นำเสนอตัวละครที่มีภาวะออทิซึมเป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง ในภาพยนตร์ เช่น *Rain Man* (1988) *What's Eating Gilbert Grape* (1993) *Temple Grandin* (2010) ละครชุดทางโทรทัศน์ เช่น *Good Doctor* เวอร์ชันประเทศเกาหลี (2013) ซึ่งได้รับการดัดแปลงและฉายในสองประเทศ ได้แก่ *The Good Doctor* เวอร์ชันประเทศสหรัฐอเมริกา (2017) และ *Good Doctor* เวอร์ชันประเทศญี่ปุ่น (2018) ละครชุด Netflix Original เรื่อง *Atypical* (2017) หนังสือนิยาย เช่น *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time* (2003) ซึ่งได้รับการนำไปดัดแปลงเป็นละครเวทีจัดแสดงในหลายประเทศอีกด้วย นอกจากสื่อภาพและเสียงแล้วสื่อประเภทละครเวทียังเห็นถึงความสำคัญของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงได้จัดให้มีการแสดงที่เป็นมิตรกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Autism-friendly performance) หรือการแสดงที่เป็นมิตรกับประสาทสัมผัส (Sensory-friendly performance) หรือในอีกชื่อหนึ่งว่าการแสดงให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลาย (Relaxed performance) เป็นการแสดงบรอดเวย์ที่จัดแสดงขึ้นเพื่อผู้ชมที่มีภาวะออทิซึม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ชมเด็ก มีคุณลักษณะเด่นคือสภาพแวดล้อมในโรงละครมีสภาพเป็นมิตรต่อประสาทสัมผัสและการรับรู้ และยังสนับสนุนความต้องการของผู้ที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงสมาชิกคนอื่นในครอบครัวเช่นเดียวกัน (Viswanathan, 2015) และนอกจากนี้การสร้างความตระหนักถึงภาวะออทิซึมทางด้านภาคพื้นองค์กรสหประชาชาติ (United Nations; UN) ยังกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็น “วันตระหนักถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโลก” (World Autism Day) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและรวมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งในวันดังกล่าวผู้คนที่ให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะแสดงออกโดยการแต่งตัวด้วยสีฟ้า การรณรงค์มีชื่อว่า “Light It Up Blue” โดยสถานที่สำคัญทั่วโลกจะตกแต่งด้วยไฟสีฟ้า (Kocúrová, 2017)

นอกจากสื่อดั้งเดิมที่มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแล้ว สื่อออนไลน์ยังทำหน้าที่ในการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเช่นเดียวกัน วัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันไป ได้แก่ เพื่อให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป เพื่อนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ และเพื่อนำเสนอวิธีการทางคลินิก (Chowdhury et al, 2002) จากการศึกษาเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถกล่าวได้ว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเว็บไซต์มีศักยภาพมากพอที่จะเป็นแหล่งทรัพยากรให้แก่ผู้ใช้งานในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Reichow et al., 2012)

รายการ *Sesame Street* เป็นอีกสื่อหนึ่งให้เห็นความสำคัญและพยายามนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม *Sesame Street* เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ผลิตขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาออกอากาศครั้งแรกในวันที่ 10 พฤศจิกายน ค.ศ. 1969 จนกระทั่งทุกวันนี้ ในปี ค.ศ. 2019 เป็นปีที่ *Sesame Street* ครบรอบ 50 ปี รายการผลิตขึ้นโดยองค์กรไม่แสวงหากำไร Sesame Workshop ซึ่งก่อนหน้านั้นใช้ชื่อว่า Children's Television Workshop (CTW) มีจุดประสงค์เพื่อสอนภาษาและตัวเลขรวมถึงความรู้รอบตัวให้กับเด็กก่อนวัยเรียน กรอบแนวคิดหลักที่ใช้ในการเล่าเรื่องคือการอยู่ร่วมกันของมนุษย์และหุ่นเชิดหรือมีมพเพ็ต (Muppet) ในชุมชนเดียวกันซึ่งมีชื่อว่า *Sesame Street* ทีมผู้ผลิตรายการยังให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งหนึ่งในนั้นคือประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จึงนำไปสู่การพัฒนาโครงการที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้และการยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ชื่อว่า *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ซึ่งเป็นโครงการออนไลน์ บนหน้าเว็บไซต์ประกอบไปด้วยหลายส่วน ได้แก่ วิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 25 คลิปวิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่ จำนวน 13 คลิปวิดีโอ สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก จำนวน 2 ชิ้น หนึ่งในนั้นมีการ์ดตารางประจำวัน (*Daily Routine Cards*) ซึ่งช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตด้วยตนเองและทักษะชุมชน หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 2 เรื่อง บทความจำนวน 10 บทความ และสื่อดิจิทัลที่สามารถนำไปพิมพ์ได้ จำนวน 8 ชิ้น โดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมีจุดเด่นสำคัญคือมีมีมพเพ็ตที่มีภาวะออทิซึมชื่อว่า *Julia* เป็นตัวละครร่วมแสดงอยู่ในสื่อด้วย

จากงานวิจัยของ Anthony และคณะ (2019) ที่ทำการศึกษาอิทธิพลของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ในการส่งเสริมการยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมพบว่าพ่อแม่รู้สึกว่าการมีสื่อในโครงการริเริ่มมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการ์ดตารางประจำวัน พ่อแม่ของเด็กที่ไม่มีภาวะออทิซึมมีความรู้และการยอมรับในเด็กที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความรู้สึกเครียดที่เกิดจากการดูแลลูก

ของตนต่ำลง มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในสังคมสูงขึ้น และยังรู้สึกถึงความสามารถของตนเองในการดูแลลูกที่มากขึ้น

ในบริบทของประเทศไทยการปรากฏของภาวะออทิซึมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ วงการวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยาพัฒนาการ ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น ได้ให้ความสำคัญถึงภาวะออทิซึมและนำไปสู่การเผยแพร่ผลงานวิชาการและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในวิชาชีพ ในด้านความรู้และทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกที่มีภาวะออทิซึมพบว่าพ่อแม่ที่พาลูกไปเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลมีศักยภาพทางครอบครัวที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและทัศนคติที่เป็นกลาง แต่ยังคงขาดความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างมาก และพบว่าการรวบรวมความรู้ช่วยส่งเสริมความรู้และทัศนคติของผู้ปกครองได้ (มธุวดี อิงศิริรัตน์, 2561) นอกจากนี้แม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมได้รับการติตราจากคนในสังคมเช่นเดียวกัน โดยมีสาเหตุอันเนื่องมาจากการเปรียบเทียบลูกของตนเองกับเด็กคนอื่น การรับรู้การแสดงออกของคนในสังคมซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางลบต่อตนเองและนำไปสู่การแยกตนออกมาจากสังคม (จิราภา ศรีรัตน์ และคณะ, 2561) มีการระบุถึงการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิซึมเพื่อให้เด็กมีความสามารถในการดำเนินชีวิตได้ตามระดับความสามารถของตน โดยการบำบัดจากบุคคลากรทางการแพทย์ การเสริมพลังให้กับครอบครัวของผู้ที่มีภาวะออทิซึม การร่วมมือจากโรงเรียน และการส่งเสริมความสามารถของเด็กที่มีภาวะออทิซึม (สุทธนันท์ กัลละ, 2561) ส่วนในเชิงสังคมและสื่อยังทำหน้าที่ในการนำเสนอถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น ละครชุดทางโทรทัศน์ *Project S the Series: Side by Side พี่น้องลูกชนไก่* (2017) *วัยแสบสาแหรกขาด โครงการ 2* (2019) เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักหรือการรณรงค์ในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของคนในสังคมไทย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าคนไทยยังมีความตระหนักหรือให้ความสำคัญในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่มากนัก

การที่จะทำให้คนในสังคมเข้าใจถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้จะต้องมีการสื่อสารกับคนในสังคม โดยเริ่มตั้งแต่การสร้าง ความตระหนัก ความเข้าใจที่ถูกต้อง และแนวทางในการรับมือกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการสื่อสารรณรงค์จึงเข้ามามีบทบาทในกระบวนการนี้ การสื่อสารรณรงค์คือความพยายามของผู้ส่งสารที่จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการทางความคิดของผู้รับสาร โดยใช้องค์ประกอบทางการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร ช่องทางการสื่อสาร และตัวสารซึ่งทั้งหมดมีความสามารถในการโน้มน้าวใจไปยังผู้รับสารจำนวนมากในระดับสังคมที่มีกระบวนการคิดเป็นของตนเอง (ณัฐชุตตา วิจิตรจามจรี, 2556) มีกระบวนการและกลวิธีในการรณรงค์และใช้ช่องทางในการสื่อสารที่

หลากหลาย เกิดขึ้นโดยองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นรณรงค์จัดขึ้นในระยะเวลาและขอบเขตที่จำกัด (Rice & Atkin, 2013)

ผู้วิจัยนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการออกแบบสารและเนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะออทิสซึมด้วยโครงการ *See Amazing in All Children* รวมถึงการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมของกลุ่มผู้ชมคนไทยเพื่อนำเสนอแนวทางในการสื่อสารรณรงค์ความเข้าใจในภาวะออทิสซึมให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

1.2 ปัญหาการวิจัย

1. เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่ปรากฏในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* มีประเด็นใดบ้าง
2. แนวทางการออกแบบตัวสารในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* เป็นอย่างไร
3. การรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* เป็นอย่างไร
4. ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่ปรากฏในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการออกแบบสารในโครงการ *See Amazing in All Children*
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ชมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เน้นศึกษาการออกแบบสารและเนื้อหาการรณรงค์ในสื่อโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ทางเว็บไซต์ <https://autism.sesamestreet.org/> ประกอบไปด้วย วิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 28 คลิปวิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่ จำนวน 13 คลิปวิดีโอ สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก จำนวน 2 ชิ้น หนึ่งในนั้นมีการ์ดตารางประจำวัน (*Daily Routine Cards*) ซึ่งช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสามารถเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตด้วยตนเองและทักษะชุมชน และหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 ชิ้น และบทความ จำนวน 12 บทความ

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยมีนักวิชาชีพผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ นักบำบัดพฤติกรรม นักแก้ไขการพูด พยาบาลวิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 9 ท่าน และผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 7 ท่าน ซึ่งสามารถฟัง อ่าน และเข้าใจภาษาอังกฤษ ผู้ให้ข้อมูลจะได้รับชมสื่อวิดีโอสำหรับเด็ก สื่อวิดีโอสำหรับพ่อแม่ ใช้งานสื่อปฏิสัมพันธ์ ใช้งานหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ และอ่านบทความ จำนวนอย่างละ 1 ชิ้น โดยใช้ระยะเวลาในการรับชมและใช้งานสื่อของโครงการเป็นระยะเวลาประมาณ 30 นาที หลังจากผู้ให้ข้อมูลรับชมสื่อผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เป็นจำนวนหนึ่งครั้งและใช้เวลาประมาณ 15 – 30 นาที ถึงการรับรู้สื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* ทศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และแนวทางในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในบริบทประเทศไทย รวมระยะเวลาทั้งหมด 45 – 60 นาที

1.5 นิยามศัพท์

ตัวสาร หมายถึง เนื้อหาซึ่งหมายถึงภาพ ข้อความ หรือเสียงที่ปรากฏอยู่บนสื่อที่นำเสนอให้กับผู้รับสาร ซึ่งในที่นี้หมายถึงเนื้อหาที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของโครงการ *See Amazing in All Children* ซึ่งประกอบไปด้วยคลิปวิดีโอ สื่อปฏิสัมพันธ์ บทความ และสื่อสิ่งพิมพ์

การออกแบบสาร หมายถึง กลวิธีการสร้างสรรค์ตัวสารซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบภายในจิตใจของผู้รับสารตั้งแต่การรับรู้ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ใน

ที่นี้การออกแบบสาร ประกอบไปด้วยการวางโครงสร้างสาร การลำดับสาร การใช้จุดจูงใจของตัวสาร และการวางกรอบสาร

โครงสร้างสาร หมายถึง รูปแบบของการวางจัดเรียงเนื้อหา ข้อความ หรือประโยคซึ่ง เชื่อมโยงเข้าไว้อย่างมีหลักการ ซึ่งในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของสื่อในโครงการซึ่งได้รับการเชื่อมโยง เข้าด้วยกันเป็นลักษณะโครงสร้าง ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) หลักการให้เหตุผล ได้แก่ การนิรนัย การอุปนัย
- 2) โครงสร้างปัญหาและแนวทางแก้ไข
- 3) แบบจำลองการโต้แย้ง

การลำดับสาร หมายถึง การวางตำแหน่งสารที่มีความสำคัญไว้ตำแหน่งของการนำเสนอที่ แตกต่างกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิธีการนำเสนอตัวสารของโครงการโดยการวางตำแหน่ง เนื้อหาสำคัญไว้ตามตำแหน่งที่จะส่งผลกระทบต่อความสนใจของผู้รับสารมากที่สุด ได้แก่

- 1) การลำดับไปสู่จุดสูงสุด คือการวางสารที่สำคัญไว้ตอนท้ายของการนำเสนอ
- 2) การลำดับย้อนจุดสูงสุด คือการวางสารที่สำคัญไว้ตอนต้นของการนำเสนอ
- 3) การลำดับแบบพีระมิด คือการวางสารที่สำคัญไว้ตอนกลางของการนำเสนอ

จุดจูงใจของสาร หมายถึง คุณสมบัติของสารที่นำเสนอให้กับผู้รับสารซึ่งสามารถกระตุ้นให้ เกิดกระบวนการภายในจิตใจ อันประกอบไปด้วยแรงจูงใจและอารมณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ทักษะคิดและพฤติกรรม ซึ่งในที่นี้หมายถึง วิธีการนำเสนอตัวสารของโครงการโดยอาศัยการเล่าเรื่องที่ ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้ชมสื่อของโครงการ ความน่าดึงดูดใจของตัวสารแบ่งออกเป็นสามประเภทได้แก่

- 1) จุดจูงใจด้วยรางวัล หมายถึง การใช้รางวัลเป็นเครื่องดึงดูดให้ผู้รับชมเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม
- 2) จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ หมายถึง การใช้แรงจูงใจที่ผู้รับชมเคยเรียนรู้มาก่อนหน้านั้นแล้วเพื่อ ดึงดูดใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ความเท่าเทียม ชาตินิยม เป็นต้น
- 3) จุดจูงใจทางอารมณ์ หมายถึง การใช้อารมณ์ความรู้สึกในการจูงใจให้ผู้รับชมเกิดการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม ได้แก่ อารมณ์ขัน ความอบอุ่น และความกลัว

การวางกรอบสาร หมายถึง การเลือกนำเสนอสารที่แสดงผลของพฤติกรรมในด้านใดด้านหนึ่งเพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนทัศนคติหรือแปลงพฤติกรรม ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาของสื่อในโครงการที่แสดงถึงผลของการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ โดยแบ่งออกเป็นสองประเภทได้แก่

- 1) การวางกรอบสารทางบวก คือการนำเสนอสารที่แสดงผลประโยชน์จากการกระทำที่พึงประสงค์
- 2) การวางกรอบสารทางลบ คือการเสนอผลเสียจากการกระทำที่ไม่พึงประสงค์

การสื่อสารรณรงค์ หมายถึง การสื่อสารเพื่อมีอิทธิพลต่อความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมของคนกลุ่มมากในสังคม โดยใช้สื่อที่หลากหลาย มีขอบเขตระยะเวลาที่แน่นอน และถูกจัดกระทำขึ้นโดยหน่วยงานหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึง โครงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*

เนื้อหาการรณรงค์ หมายถึง สารหรือประเด็นหลักของการรณรงค์ ซึ่งในที่นี้คือการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้เกี่ยวกับไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจากคนในสังคม ความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความเชื่อในการเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิซึม

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการภายในบุคคลเมื่อเกิดการรับข้อมูลจากสิ่งเร้าตั้งแต่การเข้าถึง การคัดเลือก การจัดการ ไปจนถึงการตีความสิ่งเร้า ซึ่งในที่นี้หมายถึงกระบวนการในการรับรู้ของผู้ชมถึงองค์ประกอบในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

ทัศนคติ หมายถึง จุดยืนทางความคิดของบุคคลที่มีต่อประเด็น เรื่องราว เหตุการณ์ ซึ่งส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมของบุคคลนั้น ซึ่งในที่นี้หมายถึงจุดยืนทางความคิดของผู้รับสารต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

ความหลากหลายทางระบบประสาท หมายถึง แนวคิดในการมองบุคคลโดยมีความหลากหลายเป็นแนวทางหลักซึ่งเสนอว่าบุคคลแต่ละบุคคลมีระบบประสาทที่หลากหลายและแตกต่างกันไปส่งผลต่อการทำพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งรวมไปถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึม บุคคลที่มีภาวะสมาธิสั้น บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ รวมถึงบุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการทางระบบประสาทด้านอื่น และความหลากหลายทางระบบประสาทสามารถสะท้อนออกมาผ่านการเลือกใช้คำที่อธิบายลักษณะของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ซึ่งปรากฏในสื่อที่

เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การเลือกใช้ภาษาที่บ่งบอกความหลากหลายหรือความแตกต่างของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางระบบประสาท 2) มองว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลเกิดจากสังคม 3) อธิบายลักษณะของบุคคลตามบริบทหรือให้คำนิยามใหม่ 4) มีจุดยืนที่เชื่อว่าความปกติหรือความสมบูรณ์พร้อมของมนุษย์ไม่มีอยู่จริง 5) แบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและบุคคลที่ไม่มีภาวะออทิซึมหรือมีระบบประสาททั่วไป 6) เชื่อว่าบุคคลและสาเหตุของความหลากหลายทางระบบประสาทแยกออกจากกันไม่ได้ 7) มองว่าควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความครอบคลุมทางสังคมที่รองรับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางระบบประสาท 8) ให้คำนิยามบุคคลเป็นความแตกต่างและหลากหลายทางระบบประสาทและสมอง 9) ให้ความสำคัญกับตัวบุคคลที่มีความหลากหลายทางระบบประสาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในตนเอง

แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ หมายถึง แนวคิดในการจำแนกโรค ความบกพร่อง ความพิการ หรือความผิดปกติซึ่งแยกออกจากตัวบุคคลโดยให้เห็นความเป็นคนที่แยกไปจากอาการหรือความบกพร่องของตัวโรคที่เกิดขึ้น อาการหรือความบกพร่องเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ตัวบุคคลเป็นผู้เลือกกระทำ ซึ่งแนวคิดเสนอว่าให้มองภาวะแยกจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์สามารถสะท้อนผ่านสื่อโดย 1) การเลือกใช้ภาษาเรียกตัวโรคที่บ่งบอกความผิดปกติ 2) มองว่าปัญหาของบุคคลเกิดจากความเป็นโรค 3) อธิบายลักษณะบุคคลในด้านที่ผิดปกติ 4) มีจุดยืนที่เชื่อว่าความปกติหรือความสมบูรณ์พร้อมของมนุษย์มีอยู่จริง 5) จำแนกบุคคลออกเป็นคนปกติหรือและคนที่มิโรค 6) เชื่อว่าบุคคลและตัวโรคแยกออกจากกัน 7) มองว่าบุคคลที่มีโรคหรือควรผิดปกติควรได้รับการรักษาหรือบำบัด 8) ให้คำนิยามของโรคหรือความพิการด้วยคำที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติหรือความบกพร่อง และ 9) ให้ความสำคัญกับนักวิชาชีพที่ทำงานและศึกษาโรคนั้นในฐานะของผู้เชี่ยวชาญ

ความครอบคลุมทางสังคม หมายถึง แนวคิดที่ต้องการให้บุคคลที่ได้รับการเลือกปฏิบัติจากบุคคลในสังคมไม่ว่าจะเป็นในทางอัตลักษณ์ เชื้อชาติ หรือความพิการได้รับการส่งเสริมให้เห็นคุณค่า และสามารถมีส่วนร่วมในพื้นที่ทางสังคม โดยกลุ่มบุคคลที่มีภาวะออทิซึมนับได้ว่าเป็นกลุ่มที่ได้รับการเลือกปฏิบัติพร้อมทั้งยังมีอัตลักษณ์บางอย่างร่วมกันเพราะฉะนั้นจึงมีความพยายามที่จะสร้างความครอบคลุมทางสังคมเพื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งแนวคิดเหล่านี้สามารถสร้างให้เกิดความเข้าใจและเกิดความร่วมมือได้ผ่านการนำเสนอผ่านกระบวนการสื่อสาร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พ่อแม่หรือผู้ปกครองรวมถึงครูของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถนำข้อค้นพบของการวิจัยมาใช้ร่วมกับสื่อของโครงการเพื่อพัฒนาเด็กที่มีภาวะออทิซึมในความดูแลของตน
2. ผู้ผลิตสื่อหรือเนื้อหาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไปต่อยอดการผลิตเนื้อหาสื่อรณรงค์ต่อไปในอนาคต
3. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทในการรณรงค์เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถจัดการรณรงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ในเชิงวิชาการการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจและการสื่อสารรณรงค์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children* ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
  - 1.1 ภาพรวมของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
  - 1.2 แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท
  - 1.3 ความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
  - 1.4 แนวคิดความครอบคลุมทางสังคม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารณรงค์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบสาร
  - 3.1 โครงสร้างสาร
  - 3.2 การลำดับสาร
  - 3.3 จุดจูงใจของสาร
  - 3.4 การวางกรอบสาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
5. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
6. แบบจำลองการเรียนรู้ข้อมูล
7. แบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียด
8. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม
9. ทฤษฎีหน้าที่ของสื่อ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

การศึกษาวิจัยถึงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเริ่มจากการศึกษาทบทวนเกี่ยวกับภาพรวมลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แนวคิดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเนื้อหาการรณรงค์ในการวิจัยในครั้งนี้

2.1.1 ภาพรวมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ภาวะออทิซึม (Autism) หรือกลุ่มอาการออทิซึม (Autism spectrum disorder; ASD) ซึ่งประกอบด้วย โรคออทิสติก (Autistic disorder) กลุ่มอาการแอสเพอร์เกอร์ (Asperger's syndrome) คือกลุ่มหนึ่งของความผิดปกติด้านพัฒนาระบบประสาท (Neurodevelopmental disorder) ได้รับการศึกษาครั้งแรกโดยแพทย์สองคน คือ Leo Kanner และ Hans Asperger ในปี ค.ศ. 1940 โดยคำว่าออทิซึมมาจากรากศัพท์ภาษากรีกคำว่า "Autos" ที่แปลว่าตัวตน (Self; Armstrong, 2011, p. 62)

2.1.1.1 การวินิจฉัยบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ภาวะออทิซึมมีเกณฑ์ในการวินิจฉัยตามคู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิต ฉบับที่ 5 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders Version 5; DSM-5; American Psychiatric Association, 2013, p. 50-51) ดังต่อไปนี้

ก. มีความบกพร่องในการสื่อสารทางสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในบริบทที่หลากหลาย ซึ่งมีอาการแสดงดังนี้

1) มีความบกพร่องในการรับและส่งอารมณ์ทางสังคม โดยมีระดับตั้งแต่มีการเข้าหาสังคมแบบผิดปกติและไม่สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ ไม่แสดงความสนใจ อารมณ์ หรือความรู้สึกร่วมกับบุคคลอื่น ไปจนถึงไม่สามารถเริ่มต้นหรือตอบสนองปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้

2) มีความบกพร่องในพฤติกรรมสื่อสารด้วยอวัจนภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยมีระดับตั้งแต่มีการสื่อสารด้วยภาษาพูดและอวัจนภาษาแบบบูรณาการที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีความผิดปกติในการสบสายตาและภาษากาย ความบกพร่องในความเข้าใจและการใช้ท่าทาง ไปจนถึงไม่มีการแสดงอารมณ์ผ่านใบหน้าและการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา

3) มีความบกพร่องในการพัฒนา รักษา และเข้าใจความสัมพันธ์ โดยมีระดับตั้งแต่มีความยากลำบากในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับบริบททางสังคมที่หลากหลาย มีความยากลำบากในการแบ่งปันการเล่นในจินตนาการหรือการหาเพื่อนใหม่ไปจนถึงไม่มีความสนใจในตัวเพื่อน

ข. มีพฤติกรรม ความสนใจ หรือกิจกรรมที่มีรูปแบบจำกัดและซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งปรากฏอาการแสดงอย่างน้อยสองข้อดังต่อไปนี้

1) มีการเคลื่อนไหวก้ำกึ่ง การใช้วัตถุ หรือการพูดที่ซ้ำซ้อนหรือเป็นแบบแผน เช่น การเคลื่อนไหวก้ำกึ่งเป็นแบบแผน การเรียงของเล่นหรือพลิควัตถุ การพูดทวน การใช้คำพูดแปลก เป็นต้น

2) มีความชอบในสิ่งเดิม ยึดติดและไม่ยืดหยุ่นกับกิจวัตรที่ทำเป็นประจำหรือแบบแผน พฤติกรรมการพูดและท่าทางซึ่งเปรียบเสมือนพิธีกรรม เช่น เกิดความกังวลใจในความเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย มีความยากลำบากในการเปลี่ยนแปลง มีรูปแบบความคิดที่เคร่งครัด มีพิธีกรรมในการทักทาย ต้องการให้เส้นทางเดิมในการสัญจรหรือทานอาหารประเภทเดิมทุกวัน เป็นต้น

3) มีความเข้มงวดและยึดติดในความสนใจอย่างมากจนผิดปกติ เช่น มีความผูกพันหรือยึดติดอย่างมากกับสิ่งของ มีความสนใจที่จำกัดและซ้ำซ้อน

4) มีประสาทสัมผัสที่มากหรือน้อยเกินไปหรือมีความสนใจในประสาทสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปกติ เช่น เฉยชาต่อความเจ็บปวดหรืออุณหภูมิอย่างเห็นได้ชัด มีการตอบสนองอย่างไม่พอใจต่อเสียงหรือผิวสัมผัสบางประเภท มีการดมกลิ่นหรือสัมผัสวัตถุที่มากเกินไป ชื่นชอบการได้เห็นแสงหรือการเคลื่อนไหว

ค. อาการจำเป็นต้องแสดงในช่วงพัฒนาการแรกเริ่มของชีวิต แต่ไม่ต้องแสดงออกอย่างเต็มที่จนกว่าสังคมจะบังคับให้แสดงออกเกิดขอบเขตความสามารถ หรือตรวจพบได้ด้วยกลยุทธ์การเรียนรู้ในช่วงหลัง

ง. อาการก่อให้เกิดความผิดปกติในทางปฏิบัติ เช่น ความผิดปกติในสังคม การทำงาน หรือสิ่งที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต

จ. อาการรบกวนเหล่านี้ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยความบกพร่องทางปัญญา (Intellectual disability) หรือพัฒนาการโดยรวมล่าช้า ความบกพร่องทางปัญญาและภาวะออทิซึมเกิดขึ้นคู่กันบ่อยครั้ง การจะวินิจฉัยแยกโรคจึงอาศัยการสื่อสารทางสังคมที่ต่ำกว่าพัฒนาการทั่วไป

จากเกณฑ์การวินิจฉัยกล่าวโดยสรุปได้ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความบกพร่องในการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และพฤติกรรมที่ซ้ำซ้อนซึ่งส่งผลเสียต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2.1.1.2 การปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

คู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิต ฉบับที่ 5 (DSM-5) (American Psychiatric Association, 2013, p. 55, 57) ระบุว่าความถี่ในการพบบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในโลกมีประมาณร้อยละหนึ่งในประชากรเด็กและผู้ใหญ่ และพบว่าผู้ชายที่มีภาวะออทิซึมมากกว่าผู้หญิงมากกว่าถึงสี่เท่า

การปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนที่สูงขึ้น การสำรวจโดยเครือข่ายสังเกตการณ์ภาวะออทิซึมและความผิดปกติทางพัฒนาการในปีค.ศ. 2010 พบว่าเด็กอายุ 4 ปี 1,000 คนจะมีสัดส่วนเด็กที่มีภาวะออทิซึมคิดเป็น 13.4 คน ซึ่งมีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 30 เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอายุ 8 ปี (Christensen et al, 2016) ในปีค.ศ. 2014 พบว่าในเด็กอายุ 8 ปี จำนวน 59 คนจะมีเด็กที่มีภาวะออทิซึมอยู่ 1 คน ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบกับปีค.ศ. 2012 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 150 เมื่อเปรียบเทียบกับปีค.ศ. 2000 (Baio et al., 2018)

ในช่วงปีพ.ศ. 2559 ถึงปีพ.ศ. 2561 พบว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถเข้าถึงบริการสนับสนุนของกรมสุขภาพจิตได้สูงขึ้นในแต่ละปี จากการรายงานผู้ป่วยมารับบริการด้านจิตเวชภาพรวมทั้งประเทศ พบว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งเข้าถึงการรับบริการด้านจิตเวชในสถาบันต่าง ๆ ในสังกัดกรมสุขภาพจิตในปีพ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 4,623 17,466 72,946 และ 111,175 คนตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี (กรมสุขภาพจิต, 2562) ในขณะที่เดียวกันตัวเลขเหล่านี้ยังไม่สามารถระบุถึงกลุ่มบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ไม่ได้เข้ารับบริการหรืออยู่ในระบบของกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทยด้วย

ในบทความวิชาการหนึ่งกล่าวว่ามีประชากรไทยที่มีภาวะออทิซึมโดยประมาณ 180,000 คนทั่วประเทศ หรือคิดเป็น 2.8 คนในประชากร 1,000 คน และในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี มีเด็กที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 15 คนจาก 1,000 คน (Sunakarach & Kessomboon, 2018)

การปรากฏของผู้ที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทยในกลุ่มอายุต่ำกว่า 12 ปีพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปีพ.ศ. 2541 ซึ่งมีสัดส่วน 1.43 คนจาก 10,000 คน จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2545 มี

สัดส่วนเพิ่มเป็น 6.94 คนจากเด็ก 10,000 คน หรือสามารถกล่าวได้ว่าในระยะเวลา 4 ปีมีการปรากฏมากขึ้นถึง 4.9 เท่า (Plubrukarn et al., 2005)

และในปี พ.ศ. 2557 สัดส่วนเด็กที่มีภาวะออทิซึมในช่วงอายุ 1 ถึง 2 ปี เท่ากับ 48.1 ต่อ 10,000 คน หรือสามารถกล่าวได้ว่าเด็กอายุระหว่าง 1 ถึง 2 ปี จำนวน 208 คน สามารถพบเด็กที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 1 คน (รินสุข งามอาจสกุลม่น และคณะ, ม.ป.ป.)

อย่างไรก็ตามความแตกต่างทางวัฒนธรรมและกระบวนการในการเก็บข้อมูลการปรากฏของผู้ที่มีภาวะออทิซึมในแต่ละประเทศที่กล่าวมามีความแตกต่างกัน ความแตกต่างทางวัฒนธรรมส่งผลต่อบรรทัดฐานทางสังคมในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อสารด้วยวจนะภาษา และความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน แต่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมักจะตรงข้ามกับบรรทัดฐานในสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ นอกจากนี้สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมยังส่งผลต่อการตระหนักถึงบุคคลที่ภาวะออทิซึมด้วย (American Psychiatric Association, 2013) ในด้านความแตกต่างของวิธีการเก็บข้อมูล เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บข้อมูลด้วยข้อมูลพัฒนาการเด็กจากโปรแกรมสังเกตการณ์ ความผิดปกติทางพัฒนาการ ส่วนประเทศไทยเก็บข้อมูลจากการเข้าถึงบริการของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.) เป็นต้น ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลของผู้เก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของคนในสังคม เกณฑ์การวินิจฉัยภาวะออทิซึมที่มีเกณฑ์ที่กว้างขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ข้อมูลมีที่กล่าวมามีพื้นฐานที่แตกต่างกันไป แต่ข้อมูลดังกล่าวมายังสามารถชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ในการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา

2.1.1.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในหลายประเทศทั่วโลก แต่ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะออทิซึมกลับยังไม่ได้รับการใส่ใจหรือแก้ไขเท่าที่ควร ทั้งในด้านคุณภาพชีวิตโดยรวมและการกลั่นแกล้ง

ในเด็กที่มีภาวะออทิซึมจะขาดความสามารถทางสังคมและการสื่อสารส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือกับเพื่อน บุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่ออยู่ในบ้านจะมีการยึดติดในกิจวัตร ความกลัวต่อการเปลี่ยนแปลง และความไวของประสาทสัมผัสเข้ามาแทรกแซงเป็นอย่างมากทั้งการทานอาหาร การนอน และการดูแลสุขอนามัยของตนเองเป็น เช่น การตัดผม การทำฟัน เป็นต้น และทักษะการปรับตัวมักจะต่ำกว่าระดับความสามารถทางปัญญา

(Intelligence quotient; IQ) นอกจากนี้ความยากลำบากในการวางแผน การจัดการ และการปรับตัวส่งผลต่อการประสบความสำเร็จด้านการศึกษาแม้จะเป็นเด็กที่มีความสามารถทางปัญญาอยู่ในระดับทั่วไปก็ตาม ในวัยผู้ใหญ่อาจจะมีปัญหาในการอยู่ด้วยตัวคนเดียวอันเนื่องมาจากความเข้มงวดในกิจวัตรและความกังวลในสิ่งใหม่ยังคงอยู่ (American Psychiatric Association, 2013, p. 57)

ในมุมมองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีต่อตนเองและมุมมองของพ่อแม่ที่มีต่อลูกของตนมองว่ามีคุณภาพชีวิตที่ด้อยกว่าคนทั่วไป เด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีศักยภาพสูง (High-functioning autism) ในประเทศไอร์แลนด์และพ่อแม่รายงานว่าตนเองหรือลูกของตนมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าคนทั่วไป โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนจากสังคมและเพื่อน และด้านสุขภาวะทางกาย (Physical well-being) สาเหตุที่ส่งผลให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำนั้นเกี่ยวข้องกับการที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความบกพร่องในพัฒนาการทางสังคม มีเพื่อนน้อย และมีความลำบากในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งส่งผลต่อสุขภาวะทางกายเนื่องจากกิจกรรมทางกายหลากหลายชนิด อย่างเช่น การเล่นกีฬา หรือวิชาพลศึกษา เด็กจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งเป็นประเด็นที่ท้าทายสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม (Egilson et al., 2017)

ในช่วงวัยรุ่นเด็กที่มีภาวะออทิซึมมักจะตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้ง (Bullying) มากกว่าเด็กทั่วไป เนื่องมาจากความบกพร่องด้านทักษะทางสังคม ถึงแม้ว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่ไม่สามารถสื่อสารได้อาจจะได้รับการช่วยเหลือจากครูมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเด็กถูกกลุ่มนี้ถูกกลั่นแกล้งครูมักจะไม่บอกเหตุการณ์ที่เด็กถูกกลั่นแกล้งให้กับพ่อแม่ของเด็กรับรู้ นอกจากนี้ลักษณะของการแบ่งห้องเรียนยังส่งผลต่อการเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้ง เด็กที่มีภาวะออทิซึมที่เรียนในห้องเรียนร่วม (Inclusive classrooms) มีแนวโน้มที่จะถูกกลั่นแกล้งน้อยกว่าเด็กออทิซึมที่แยกเรียนในห้องเรียนพิเศษ (Segregated classrooms) เพราะว่าห้องเรียนร่วมมีการสอนทักษะทางสังคมเพื่อให้เกิดความยอมรับและการมีส่วนร่วมในสังคม แต่ถ้าเด็กที่มีภาวะออทิซึมไม่สามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียนร่วมได้อย่างเต็มที่ เด็กมีแนวโน้มที่จะแยกตัวหรือตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งมากขึ้น (Sterzing et al., 2012)

จากการศึกษาในอดีตจะพบได้ว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมส่วนใหญ่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชุมชนหรือสังคมน้อยครั้งกว่าเด็กทั่วไป เช่น การเรียนหนังสือ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำ หรือแม้กระทั่งงานที่ก่อให้เกิดรายได้ กิจกรรมที่กล่าวมานี้เปรียบเสมือนทรัพยากรและโอกาสที่จำเป็นสำหรับเด็กทุกคน และยังเป็นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมให้กับเด็ก

ที่บกพร่องในพัฒนาการทางสังคมด้วย ซึ่งเด็กที่มีภาวะออทิซึมไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรดังกล่าวอันเนื่องมาจากสาเหตุทางสังคม (Bedell et al., 2013)

ความบกพร่องด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมส่งผลให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ได้รับการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องจากการเข้าสังคมตามวัย และยังส่งผลต่อมุมมองของบุคคลอื่นซึ่งขาดความเข้าใจและนำไปสู่การแบ่งแยกและการกลั่นแกล้งในท้ายที่สุด

2.1.1.4 ปัญหาที่เกิดกับผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

นอกเหนือไปจากผลกระทบที่เกิดต่อตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแล้ว พ่อแม่และผู้ปกครองเป็นอีกหนึ่งกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน ทั้งในด้านความเครียดของพ่อแม่ และการถูกตีตราจากคนในสังคม

1) ความเครียด พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความเครียดมากกว่าพ่อแม่ทั่วไป ทั้งความเครียดที่เกิดจากความคาดหวังที่มีต่อพัฒนาการของลูก พ่อแม่เข้าใจว่าพัฒนาการทางภาษาและพัฒนาการทางสติปัญญาของลูกมีแนวโน้มที่จะไม่พัฒนาไปมากกว่าระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน อย่างไรก็ตามพ่อแม่ยังคงคาดหวังว่าลูกคนตนจะมีการพัฒนาให้สูงขึ้น แต่เมื่อพัฒนาการของลูกไม่เป็นไปตามที่คาดหวังจึงส่งผลให้พ่อแม่เกิดความเครียด (Bebko et al., 1987) นอกจากนี้พัฒนาการทางสังคมของลูกที่มีภาวะออทิซึมเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถบ่งบอกความเครียดของพ่อแม่ที่เกิดจากลูกได้ (Baker-Ericzén et al., 2005) พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีแนวโน้มที่จะปลีกตัวออกจากสังคม มีภาวะวิตกกังวล และมีภาวะซึมเศร้ามากกว่าพ่อแม่ของเด็กทั่วไป แม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสูญเสียความมั่นใจในตนเองเมื่อลูกของตนไปโรงเรียนและทำกิจกรรมได้ไม่เท่ากับเด็กคนอื่น ส่งผลให้พ่อแม่เกิดความอึดอัดคับข้องใจและพัฒนาไปสู่พฤติกรรมรุนแรงต่อลูกของตน นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจว่าพ่อและแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีสาเหตุของความเครียดที่แตกต่างกัน แม่ของเด็กเกิดความเครียดจากภาระการดูแลลูกที่หนักเกินไป ส่วนพ่อของเด็กเกิดความเครียดจากภาระหน้าที่ในการหาเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์และการบำบัดพฤติกรรมของลูก (Craig et al., 2016) นอกจากนี้ความกังวลต่ออนาคตของลูก พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความเครียดที่เกิดจากความกังวลต่อสุขภาพของลูกเมื่อตนเองไม่สามารถคอยดูแลต่อไปได้ ระดับของความบกพร่องทางปัญญาของลูก ความสามารถในการอยู่ด้วยตนเองคนเดียว ความสามารถของเด็กในการทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (Koegel et al., 1992)

2) การตีตราทางสังคม นอกจากปัญหาที่เกิดจากการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมแล้วพ่อแม่ยังประสบปัญหาที่เกิดจากคนในสังคม พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมถูกตีตราจากสังคม

การตีตรา (Stigma) หมายถึง กระบวนการแบ่งแยกกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างไปจากกลุ่มของตน ตีความและสร้างทัศนคติเหมารวมเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ถูกตีตราซึ่งนำไปสู่การกีดกันและตีตัวออกห่างคน ๆ นั้น นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความรู้สึกกลัว รังเกียจ หรือรำคาญต่อกลุ่มที่ถูกตีตรา คนในกลุ่มที่ถูกตีตราเกิดความรู้สึกอับอายหรือถูกดูแคลน ในขั้นตอนสุดท้ายกลุ่มบุคคลใช้ทัศนคติเหมารวม กีดกัน และปฏิเสธไม่ให้กลุ่มคนที่ถูกตีตราเข้าถึงความช่วยเหลือของสังคม (Goffman , 1963; Link & Phelan, 2001) พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมรายงานว่านอกจากพฤติกรรมของลูกที่มีภาวะออทิซึมแล้ว การถูกตีตรายังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความยากลำบากในการดูแลลูก พ่อแม่เกิดความรู้สึกแปลกแยกและถูกกีดกันออกจากเพื่อนและครอบครัว พฤติกรรมของลูกที่มีภาวะออทิซึมยังส่งผลให้พ่อแม่ถูกปฏิเสธจากคนอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามการรับรู้ว่าถูกตีตราเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความยากลำบากในการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึม พ่อแม่ที่รับรู้ว่าคุณเองถูกคนในสังคมตีตราจะทำให้การเลี้ยงดูลูกเป็นไปได้อย่างยากลำบากมากกว่าพ่อแม่ที่ไม่ได้รับรู้ว่าคุณเองถูกตีตรา (Kinnear et al., 2016)

2.1.2 แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

มุมมองเกี่ยวกับภาวะออทิซึมมักจะถูกจำกัดความในทางการแพทย์ เนื่องจากในยุคแรกเริ่มของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะออทิซึมเกิดขึ้นเพราะเชื่อว่าภาวะออทิซึมเป็นความผิดปกติทางพัฒนาการและระบบประสาทประเภทหนึ่งจึงต้องได้รับการบำบัดหรือส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้ที่ภาวะออทิซึมสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนในสังคมได้ สังคมจึงรับมุมมองที่ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นผู้ที่มีความผิดปกติและยังส่งผลต่อทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะของบุคคลที่ไม่มีความเท่าเทียมกัน ในภายหลังมีการขับเคลื่อนในสังคมที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนในสังคมต่อภาวะออทิซึมและความผิดปกติที่เกิดจากสมองโดยการสร้างความเข้าใจในรูปแบบใหม่ถึงธรรมชาติของการทำงานของระบบการรับรู้และสติปัญญาที่ต่างไปจากคนทั่วไป โดยขยายแนวคิดจากความผิดปกติทางระบบประสาทไปสู่ความหลากหลายทางระบบประสาท

ความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity) หมายถึง สเปกตรัมหรือช่วงของการทำงานของสติปัญญา ภาษา และการเรียนรู้ รวมถึงสภาวะชีววิทยาทางระบบประสาทที่ปรากฏให้เห็นตั้งแต่แรกเริ่ม (Early-onset neurobiological conditions) ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่อง

ความสามารถของบุคคลในการทำความเข้าใจสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเรียนรู้ การสื่อสาร ในเชิงปฏิบัติและในเชิงความหมาย (Pragmatic and semantic communication) นอกจากนี้ความผิดปกติทางพัฒนาการด้านระบบประสาท (Neurodevelopmental Disorders; NDDs) และความผิดปกติทางระบบประสาทโดยรวม (Pervasive developmental disorders; PDD) ยังส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากเกินไป และการทำพฤติกรรมซ้ำไปมา หรือการมีความสนใจ หรือการทำพฤติกรรมที่จำกัด การทำงานของระบบประสาทที่ไม่เหมือนกับคนทั่วไปนี้ไม่แสดงออกเพียงอาการเดียวและไม่ใช่ผลของพันธุกรรม โมเลกุล หรือเซลล์เดียว อาการที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามบุคคลและความรุนแรงซึ่งเกิดขึ้นในทุกกลุ่มชาติพันธุ์ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และทุกช่วงอายุ นักวิชาการและนักกิจกรรมทางสังคมบางกลุ่มยังให้ความหมายความหลากหลายทางระบบประสาทที่ครอบคลุมในระดับที่แตกต่างกันไป ความหลากหลายทางระบบประสาทในระดับจำกัดหมายถึง ความผิดปกติทางระบบประสาทแบบที่มีศักยภาพสูง (NDDs) ได้แก่ สเปกตรัมของความผิดปกติแบบออทิซึมเท่านั้น ส่วนความหมายในระดับกว้าง หมายรวมถึงภาวะออทิซึมที่มีศักยภาพทั้งต่ำและสูง โรคลมชัก โรคลมชัก โรคลมชัก โรคลมชัก ความบกพร่องด้านการเคลื่อนไหว (Dyspraxia) ความบกพร่องด้านการอ่าน (Dyslexia) โรคลมชัก และกลุ่มอาการทูเรตต์ (Tourette Syndrome; Lollini , 2018)

2.1.2.1 การเริ่มต้นของแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

อันเนื่องมาจากการพัฒนาในทางจิตเวชศาสตร์และคู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิต (DSM) ซึ่งมีการเพิ่มขึ้นของความผิดปกติทางจิตมากขึ้นตลอดหลายฉบับที่มีการเผยแพร่ออกมาทำให้สัดส่วนของประชากรในประเทศสหรัฐอเมริกาถูกจัดให้มีความผิดปกติทางจิตเพิ่มมากขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของประชากรในประเทศครึ่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาชีวิตหนึ่งถูกจัดว่ามีความผิดปกติทางจิต ความผิดปกติภายในบุคคลถูกทำให้เด่นชัดมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกัน คุณค่า ความสามารถ ความเข้มแข็ง และศักยภาพของบุคคลกลับถูกลดทอนลง (Armstrong, 2011)

Martin Seligman (2004) กล่าวว่าจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญกับความผิดปกติของบุคลิกของมนุษย์มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานและมากเกินไป และตอนนี้ควรจะให้ให้ความสำคัญกับด้านบวกของมนุษย์ชาติให้มากขึ้น

“ความหลากหลายทางระบบประสาท” (Neurodiversity) แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทจึงถูกคิดขึ้นเพื่อเป็นมุมมองระหว่างกลางที่สมดุล โดยเปลี่ยนจากความผิดปกติมาเป็น

ความหลากหลาย แนวคิดนี้เกิดขึ้นในกลุ่มการเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเพื่อให้เห็นว่าตัวตนของพวกเขาเป็นความหลากหลายไม่ใช่ความผิดปกติ (Armstrong, 2011)

คำว่าความหลากหลายทางระบบประสาทถูกใช้ครั้งแรกในบทความของนักข่าวชื่อ Harvey Blume ในหนังสือพิมพ์ Atlantic ปีค.ศ. 1998 เพื่อแสดงถึงความความเป็นใหญ่ของบุคคลที่มีระบบประสาทแบบทั่วไป (Neurotypical; NT) ในช่วงเวลาปัจจุบัน แต่ในอนาคตที่วัฒนธรรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญอาจจะทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเป็นใหญ่ในสังคมขึ้นมาได้ ซึ่งเขียนไว้ว่า

“ความหลากหลายทางระบบประสาทอาจจะมีสำคัญในทุก ๆ เศษเสี้ยวของเผ่าพันธุ์มนุษย์เหมือนกับที่ความหลากหลายทางชีววิทยาเป็นสำหรับทุกชีวิตโดยทั่วไป ใครกันที่เป็นคนบอกว่ารูปแบบของสายประสาท (Wiring) แบบใดที่ดีที่สุดในช่วงเวลานั้น? ยกตัวอย่างเช่นในวัฒนธรรมไซเบอร์และคอมพิวเตอร์อาจจะชื่นชอบคนที่มีจิตใจเป็นออทิสติกก็ได้” (Blume, 1998)

ส่วนการให้นิยามความหลากหลายทางระบบประสาทครั้งแรกเกิดขึ้นโดย Judy Singer (1999) กล่าวถึงความหลากหลายและความแตกต่างทางระบบประสาทเปรียบเสมือนคนกลุ่มหนึ่งซึ่งถูกสังคมและการเมืองทำให้ผิดปกติ ซึ่งกล่าวว่า

“สำหรับฉันจุดประสงค์ของการใช้คำว่าออทิสติกสเปกตรัม (Autistic spectrum) แสดงถึงความคาดหวังในด้านการเมืองของความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurological diversity) ความแตกต่างทางระบบประสาท (Neurological different) แสดงให้เห็นถึงมุมมองใหม่ในกลุ่มการเมืองทางชั้นชั้น เพศ หรือเชื้อชาติ และจะเป็นการโต้แย้งถึงแนวคิดความผิดปกติอันเกิดมาจากสังคม” (Singer, 1999)

2.1.2.2 หลักการของความหลากหลายทางระบบประสาท

แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทประกอบไปด้วยหลักการทั้งหมดแปดข้อดังต่อไปนี้ (Armstrong, 2011)

2.1) สมองของมนุษย์ทำงานคล้ายกับระบบนิเวศมากกว่าคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสมองของมนุษย์มีความสามารถที่ยิ่งใหญ่ในการปรับต่อความเปลี่ยนแปลง เมื่อเกิดความบกพร่องสมองส่วนอื่นจะทำหน้าที่ทดแทน สมองแต่ละคนจึงมีความแตกต่างกัน

2.2) มนุษย์และสมองของมนุษย์ปรากฏอยู่ในทุกช่วงของศักยภาพที่มนุษย์แสดงออก หมายความว่า ศักยภาพของมนุษย์เป็นช่วงสูงต่ำ ความผิดปกติของมนุษย์อาจอยู่ในช่วงความสามารถที่ต่ำแต่ไม่เคยแยกออกจากศักยภาพของความเป็นมนุษย์

2.3) ศักยภาพของมนุษย์ถูกกำหนดโดยค่านิยมของวัฒนธรรมที่มนุษย์คนนั้นอาศัยอยู่ ความผิดปกติถูกกำหนดขึ้นโดยประวัติศาสตร์ สังคม และศาสนาอย่างยาวนาน แต่จากการศึกษาและพัฒนาทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ว่าบุคคลสามารถเกิดการพัฒนาได้

2.4) ทั้งบุคคลที่ถูกเรียกว่าพิการหรือมีพรสวรรค์ขึ้นอยู่กับสถานที่และเวลาที่บุคคลนั้นเกิด เป็นสำคัญ ในสถานที่และเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะถูกกำหนดว่าไร้ความสามารถแต่อีกแห่งและเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะถูกกำหนดเป็นบุคคลที่มีความสามารถก็ได้ อันเนื่องมาจากการให้ความสำคัญของความสามารถของบุคคลในแต่ละวัฒนธรรม

2.5) ความสำเร็จในชีวิตมีรากฐานมาจากการปรับตัวของสมองของบุคคลเข้ากับสภาพแวดล้อม ถึงแม้ว่าสังคมวัฒนธรรมจะถูกกำหนดโดยคนที่อาศัยอยู่ก่อนหน้า แต่มนุษย์มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งรอบตัว

2.6) ความสำเร็จในชีวิตยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับความต้องการของสมองของบุคคลซึ่งโดดเด่นแตกต่างกัน มนุษย์และสังคมมีความหลากหลายเช่นเดียวกับการหาสังคมใหม่หรือการปรับสังคมให้เข้ากับสภาพสมองของบุคคล (Niche construction) จะทำให้บุคคลได้แสดงความเป็นตนเองออกมา

2.7) การปรับสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยอาชีพและทางเลือกในวิถีชีวิต เทคโนโลยีที่ให้ความช่วยเหลือ ทรัพยากรมนุษย์ และกลยุทธ์ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ทั้งหมดถูกทำให้เหมาะสมกับความจำเป็นของบุคคลที่มีความหลากหลายทางระบบประสาท มีแนวทางหลากหลายมากมายที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินชีวิตตั้งนั้นการนำมาใช้ให้เข้ากับตนเองจะช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.8) การปรับสภาพแวดล้อมดีขึ้นจะช่วยปรับโครงสร้างสมองซึ่งช่วยส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในอีกทางหนึ่ง เนื่องจากแนวคิดที่ว่าสมองมีความยืดหยุ่น (Neuroplasticity) ดังนั้นควรจะมีการปรับสภาพแวดล้อมตั้งแต่อายุน้อยสำหรับพ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กที่มีความหลากหลายทางระบบประสาท

2.1.2.3 มองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านบวก

จากแนวคิดเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่เปลี่ยนไปจากความผิดปกติมาสู่ความหลากหลายดังนั้นการขยายความคิดและมุมมองต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงควรที่จะมองให้เห็นถึงข้อดีในศักยภาพของบุคคล (Armstrong, 2011)

1) บุคคลที่มีภาวะออทิซึมทำงานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากให้ความสนใจวัตถุหรือสิ่งของที่มากกว่าคนทั่วไปรวมถึงความชอบในการทำพฤติกรรมซ้ำซ้อนทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมชอบความเป็นระบบและยังส่งผลให้สามารถทำงานที่เป็นระบบได้อย่างรวดเร็วซึ่งก็คืองานที่ใช้การคิดคำนวณ

2) บุคคลที่มีภาวะออทิซึมใส่ใจในรายละเอียดเป็นอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นความเข้าใจเรื่องรูปและการจัดวาง ตัวโน้ตของดนตรี ลักษณะนี้เป็นภาพจำของคนทั่วไปว่าบุคคลที่มีออทิซึมมักจะมีความสามารถด้านการมองเห็นของสิ่งของและความสามารถทางดนตรีที่สูงกว่าคนทั่วไปด้วยเช่นกัน

3) บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเป็นพิเศษ ด้วยความสามารถในการสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเป็นพิเศษทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมใส่ใจในสิ่งที่ชอบในระดับที่ลึกมากกว่าคนทั่วไป จากที่กล่าวไปข้างต้นถึงการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับเด็กที่มีภาวะออทิซึม การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมได้รู้ว่าตนเองเป็นใครและชอบอะไรซึ่งจะเป็นส่งผลดีในการเป็นเกราะป้องกันการติตราททางลบจากสังคมได้ในอนาคต

2.1.2.4 การนำแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทไปใช้ในสังคม

ผู้ที่สนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทที่หลากหลาย ได้แก่ (Angulo -Jiménez & DeThorne, 2019)

1) การต่อต้านไม่ให้พยายามรักษาบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2) การเรียกร้องให้ทำกรณียามและปรับบริบทการใช้ตัวชี้วัดบุคคลที่มีภาวะออทิซึมใหม่ เช่น ในมุมมองทางการแพทย์ “การยึดติดกับสิ่งของสิ่งหนึ่งมากเกินไป” ให้กรณียามใหม่เป็น “ความสามารถในการใส่ใจในรายละเอียดด้วยความตั้งใจของตนเอง โดยไม่ถูกดึงดูดโดยภาพรวมที่มหานาใหญ่กว่า” (Strauss , 2013, p. 467 อ้างถึงใน Angulo-Jiménez & DeThorne, 2019)

3) การเรียกร้องให้มีการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะบุคคลที่มีความหลากหลาย โดยธรรมชาติและมีคุณค่า ซึ่งจะส่งผลยอมรับและยินดีไปกับอัตลักษณ์ของตนเองในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวด้านความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการตอบรับในทางลบเช่นเดียวกันกับการเคลื่อนไหวอื่นจากทั้งบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและบุคคลทั่วไป เพราะมองว่าบุคคลที่เคลื่อนไหวแนวคิดนี้ไม่ได้รับผลกระทบเท่ากับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในระดับที่มากกว่า และการที่ต่อต้านไม่ให้รักษาเป็นการแสดงการกีดกันในแบบของตนและอาจส่งผลเสียต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก็ได้ ยังมีข้อโต้แย้งจากผู้สนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทว่า ตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองมองว่าการรักษาไม่ได้เกี่ยวข้องกับความต้องการของตนเลย และในทางเดียวกันนักบุคคลทั่วไปรวมถึงนักวิชาชีพย่อมไม่เข้าใจหรือได้รับผลกระทบเท่ากับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่นเดียวกัน (Bagatell , 2010 อ้างถึงใน Angulo-Jiménez & DeThorne, 2019)

จากการทบทวนวรรณกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมพบถึงแนวคิดสำคัญที่นำเสนอมุมมองต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะบุคคลที่มีความผิดปกติ และมุมมองในด้านความหลากหลายซึ่งทั้งสองแนวคิดมีความแตกต่างกันไป การวิจัยในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงรับแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2.1.3 ความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2.1.3.1 ความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของคนในสังคม

สืบเนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั้งคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าคนทั่วไปและการกลั่นแกล้งในวัยเรียน และปัญหาที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ของคนที่มีภาวะออทิซึมทั้งความเครียด และการถูกตีตราจากสังคม มีสาเหตุเกิดมาจากความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Autism awareness) ซึ่งคนในสังคมจำนวนหนึ่งยังไม่มี ความเข้าใจในภาวะออทิซึมที่มากนัก

ในประเทศไอร์แลนด์เหนือมีการสำรวจในด้านการตระหนักในภาวะออทิซึม ผ่านการทำสำมะโนประชากร ประจำปีค.ศ. 2012 (NLT; Northern Ireland Life and Times, 2012) ประกอบไปด้วยหัวข้อเกี่ยวกับ

2.1.1) ความคุ้นเคยกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น มีคนรู้จักที่มีภาวะออทิซึม

- 1.2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Autism act (Northern Ireland) 2011)
- 1.3) ความเข้าใจถึงจุดเด่นและปัญหาของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 1.4) การปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 1.5) การจัดกลุ่มอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 1.6) สาเหตุและการบำบัดบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 1.7) ความคิดเห็นต่ออาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 1.8) ทศนคติต่อเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีภาวะออทิซึม เช่น การใช้ชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตร่วมกัน ในสังคม เป็นต้น
- 1.9) ความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น ความคิดเห็นของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มักไม่ได้รับการยอมรับ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมควรอยู่แต่ในบ้าน การอยู่เพียงลำพัง การขับชี่ ยานพาหนะ เป็นต้น และมุมมองต่อปัญหาของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และความเชื่อ
- สำมะโนประชากรดังกล่าวรายงานว่า ร้อยละ 82 ของจำนวนคนที่เข้าร่วมแบบสำรวจเคยได้ยินเกี่ยวกับภาวะออทิซึม เกือบสองในสามของคนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจมีสมาชิกในครอบครัวที่มีภาวะออทิซึมหรือรู้จักบุคคลที่มีภาวะออทิซึม นอกจากนี้ลักษณะประชากรที่มีการตระหนักถึงภาวะออทิซมน้อย ได้แก่ เพศชาย บุคคลที่ไม่ได้เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มอายุ 18-24 ปี กลุ่มคนที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และคนกลุ่มน้อย กลุ่มคนเหล่านี้มีคนที่รู้จักภาวะออทิซมน้อยกว่าครึ่ง ถึงแม้ว่าสถิติการตระหนักในภาวะออทิซึมจะสูงแต่คนที่เข้าร่วมการสำรวจจำนวนหนึ่งในห้าเท่านั้นที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาวะออทิซึมโดยเฉพาะ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อประชากรในทุกภาคส่วน มุมมองของกลุ่มคนที่เข้าร่วมการสำรวจบางส่วนเข้าใจถึงปัญหาของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและยังมีมุมมองในทางบวกต่อภาวะออทิซึม แต่ยังคงมีความเชื่อบางอย่างเช่นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความสามารถพิเศษซึ่งในจากการวิจัยพบแค่หนึ่งคนจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม 200 คนเท่านั้นซึ่งเป็นผลมาจากการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านสื่อ ต่อมาร้อยละ 57 ของผู้ที่เข้าร่วมการสำรวจที่เข้าใจว่าภาวะออทิซึมเป็นความผิดปกติทางสมอง อีกร้อยละ 40 ไม่คิดว่าภาวะออทิซึมเกี่ยวกับสมอง ถึงแม้ว่าภาวะออทิซึมจะเป็นความผิดปกติทางพัฒนาการด้านระบบประสาทก็ตาม (Dillenburger et al., 2013)

นอกจากนี้การศึกษาในรัฐ Utah ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าประชากรในรัฐยังมีมุมมองต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่หลากหลาย ทั้งในด้านสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีภาวะออทิสซึม การหาข้อมูลเกี่ยวกับภาวะออทิสซึม ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะออทิสซึมเป็นหลัก ถึงกระนั้นบุคลากรทางการแพทย์มีหน้าที่เพียงให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งต่อไปยังวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาวะออทิสซึมด้านอื่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเท่านั้น นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งยังไม่มีความรู้เรื่องการคัดกรองหรือการสอดส่องพฤติกรรมของเด็กกว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีภาวะออทิสซึมหรือไม่ และไม่รู้ว่าจะมีกระบวนการอย่างไรต่อไปหลังจากนั้น การให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะออทิสซึมจึงเป็นเพื่อสร้างให้เกิดความตระหนักในระดับสาธารณะ โดยเฉพาะความรู้ที่ส่งต่อกันในครอบครัวและกลุ่มเพื่อนนับได้ว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด บุคคลที่รู้จักภาวะออทิสซึมมักจะเป็นกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในทางการแพทย์ นอกเหนือไปจากนี้บุคคลทั่วไปได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมาจากวิทยุหรือโทรทัศน์ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลหลัก (Holt & Christensen, 2013)

2.1.3.2 การสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

การที่จะทำให้คนในสังคมเกิดความตระหนักและความรู้เกี่ยวกับภาวะออทิสซึมมากขึ้น เพื่อให้ลดการตีตราจากคนในสังคมสามารถทำได้โดยการให้ความรู้อย่างรอบด้านที่เกี่ยวกับภาวะออทิสซึม

มีการศึกษาที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความคิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยผ่านการเรียนรู้ทางออนไลน์ มีวิธีการให้นักศึกษารับชมการนำเสนอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมตลอดทุกช่วงวัย เช่น เกณฑ์การวินิจฉัย สัญญาณของภาวะออทิสซึม การเพิ่มขึ้นในการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม เป็นต้น จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาวะออทิสซึมที่มากขึ้น เกิดการเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านความสามารถในการใช้ชีวิตได้ด้วยตัวคนเดียวและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าการตีตราบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมน้อยลง โดยเฉพาะในนักศึกษาผู้หญิง (Gillespie-Lynch et al., 2015)

จากภาพรวมของลักษณะและปัญหาของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมแสดงให้เห็นถึงเหตุปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อปัญหาซึ่งนอกเหนือไปจากปัจจัยภายในบุคคล แต่เป็นปัญหาที่เกิดจากการขาดความรู้และความเข้าใจของคนในสังคมและปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการให้ความรู้และความเข้าใจผ่านการสื่อสาร

2.1.3.3 โครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

เนื่องจากในประเทศสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนเด็กที่มีภาวะออทิสซึมต่อสัดส่วนเด็กทั่วไปที่สูงแต่ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมของคนในสังคมกลับไม่ไปในทางเดียวกัน ประเด็นดังกล่าวจึงนำไปสู่อุปสรรคในการดำเนินชีวิตของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งรวมถึงการกลั่นแกล้ง แต่ในขณะเดียวกันเด็กที่มีภาวะออทิสซึมยังคงมีความต้องการที่จะมีความสุขและปลอดภัยเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป องค์กร Sesame Workshop ซึ่งให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวจึงได้สร้างสรรค์โครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* (Sesame Workshop, 2020a)

จุดประสงค์ของโครงการเพื่อส่งเสริมความรู้และการยอมรับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมที่มีอายุสองถึงห้าปี ลดการตีตราและสร้างการรับรู้ในทางบวกในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม โครงการได้รับการพัฒนาจากบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม กลุ่มคนที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อเติมเต็มส่วนที่จำเป็นให้กับชุมชนของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ตัวโครงการมีลักษณะเป็นหน้าเว็บไซต์ซึ่งให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและส่งต่อให้กับครอบครัวและสาธารณะ ในหน้าเว็บไซต์ประกอบไปด้วยวิดีโอเรื่องราวที่สะท้อนความหลากหลายของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ที่มี *Julia* แม่เพ็ดคนใหม่ที่มีภาวะออทิสซึม และการ์ดฝึกทักษะชีวิตประจำวัน (*Daily Routine Cards set*) จำนวนแปดชุดซึ่งได้รับการออกแบบเพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองใช้สร้างทักษะการใช้ชีวิตด้วยตัวเองและทักษะทางสังคมให้กับเด็ก เช่น การแปรงฟัน การข้ามถนน เป็นต้น (Sesame Workshop, 2020b)

Anthony และคณะ (2019) ได้ทำการศึกษาผลของการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วยโครงการริเริ่มออนไลน์ของ Sesame Workshop ชื่อว่า “See Amazing in All Children” ด้วยการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมและเด็กทั่วไป

- 1) ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม (Knowledge) ได้แก่ อาการและสาเหตุของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม การบำบัด
- 2) การให้การยอมรับจากสังคม (Acceptance) หมายถึง ระดับของความรู้สึกสบายใจเมื่อพบและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
- 3) ความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Community Inclusion) หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ประกอบด้วย

3.1) การรับรู้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมในทางบวก (Positive perception) ซึ่งรวมไปถึงการรับรู้ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อลูกของตนในทางบวก

3.2) การมีส่วนร่วมในสังคม (Social engagement) หมายถึง ความรู้สึกสบายใจของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของลูก

3.4) ความรู้สึกได้รับการตีตรา (Affective stigma) หมายถึง ความรู้สึกได้รับการปฏิเสธและอคติเมื่อพ่อแม่ทราบถึงการวินิจฉัยลูกของตนและปฏิกิริยาทางจิตใจที่มีต่อความรู้สึกเหล่านี้

4) ความเชื่อในการเลี้ยงดู (Parenting belief) หมายถึง การรับรู้ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อการเลี้ยงดูลูกของตนเอง ประกอบด้วย

4.1) ความสามารถในฐานะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง (Competence) หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อที่เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวในหลายด้าน

4.2) ความเชื่อมั่นของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง (Confidence) ในการช่วยเหลือลูกของตนกับกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมอื่นในสังคม

4.3) ความเครียด (Strain) หมายถึง ระดับของความเครียดที่เกิดของผู้ดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึม

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน การลดความเครียดของพ่อแม่ และการส่งเสริมศักยภาพของพ่อแม่ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทางออนไลน์จากผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุต่ำกว่าหกปีทั้งเด็กที่มีภาวะออทิซึมและเด็กทั่วไป จากทั้งหมด 1,010 คน มีจำนวน 182 คนที่รับชมเนื้อหาทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่าพ่อแม่ของเด็กทั่วไปมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเล็กน้อย และพ่อแม่ทั้งสองกลุ่มมีการยอมรับในเด็กที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้น พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความเครียดน้อยลง มีศักยภาพในการเลี้ยงดูเพิ่มขึ้น และมีความหวังมากขึ้นในการที่จะให้ลูกของตนเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน เนื้อหาที่ปรากฏในโครงการกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในชุมชนของผู้ปกครองทั่วไป ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมองว่าโครงการมีประสิทธิภาพที่จะเพิ่มการยอมรับและการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.1.4 แนวคิดความครอบคลุมทางสังคม

ความครอบคลุมทางสังคม (Social inclusion) ได้รับความนิยามหมายถึง “กระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคมของบุคคลที่ไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมอันเนื่องมาจากการเลือก

ปฏิบัติโดยมีพื้นฐานมาจากอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ถิ่นกำเนิด ศาสนา หรือเศรษฐกิจ หรือสถานะ กระบวนการดังกล่าวดำเนินการผ่านการสนับสนุนโอกาส การเข้าถึงทรัพยากร การได้รับ ฟังผ่านกระบอกเสียง และการเคารพในสิทธิ” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดการกับประเด็นการกีดกันทางสังคม (Social exclusion) ที่กำลังเพิ่มสูงขึ้นในสังคมโลก (United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2016)

องค์ประกอบของความครอบคลุมทางสังคม ประกอบไปด้วยสามด้าน ดังต่อไปนี้

1) อัตลักษณ์ (Identity) หรือความเป็นตัวตนของบุคคลซึ่งมีความเสี่ยงต่อการได้รับการกีดกันทางสังคม สามารถแบ่งอัตลักษณ์ตามความเชื่อมโยงหรือความเป็นกลุ่มของอัตลักษณ์ได้สองประเภท

1.1) อัตลักษณ์ของกลุ่มบุคคลที่สมาชิกตระหนักว่าตนอยู่ในกลุ่มใดและมีร่วมกันทางความเชื่อหรือค่านิยมและการกระทำซึ่ง เช่น ชาติพันธุ์และศาสนา เป็นต้น

1.2) อัตลักษณ์ของกลุ่มบุคคลที่เชื่อมโยงกันด้วยลักษณะบางอย่างที่เหนือไปจากความเชื่อ และวิถีชีวิตซึ่งบุคคลไม่ได้ตระหนักถึงการมีอยู่ในกลุ่ม แต่ได้รับการเลือกปฏิบัติเช่นเดียวกัน เช่น เด็ก ไร้บ้าน ผู้ที่มีเชื้อ HIV หรือผู้อพยพที่ไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน เป็นต้น

2) ความพยายามที่จะสร้างพลัง (Empower) และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองแก่สมาชิกทุกคนในสังคม โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ถิ่นกำเนิด ศาสนา เศรษฐกิจ และสถานะ

3) วิธีการหรือกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม (Inclusion) โดยการระบุให้เห็นถึง ปัญหาการกีดกันทางสังคมในนโยบายหรือสถาบันรวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมที่แบ่งแยก และใช้วิธีการดึงกลุ่มบุคคลทางความหลากหลายเข้ามามีบทบาทในทางปฏิบัติ

บุคคลที่มีภาวะออทิซึมกล่าวได้ว่ามีอัตลักษณ์ที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับการกีดกัน เช่นเดียวกัน เห็นได้จากตัวเลขทางสถิติว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีโอกาสที่จะได้รับการกลั่นแกล้ง มากกว่าเด็กทั่วไปถึงสองเท่าเช่นเดียวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางปัญญา และสามเท่าในเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้น (Røgeskov et al., 2015, p. 182) เด็กที่มีภาวะออทิซึมได้รับการเลือกปฏิบัติและกีดกันในโรงเรียนด้วยการให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมอยู่สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ไม่ดี กระทำการทารุณ และกระทำการที่กล่าวได้ว่าเป็นริดรอนสิทธิในฐานะประชาชนคนหนึ่ง รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการตีตราในสถานศึกษา (Tøssebro, 2015, p. 43) ตัวเด็กที่มีภาวะออทิซึมเองถึงแม้ว่าจะมีทักษะด้านอื่น

ที่ในระดับดียังไม่ต้องการให้เด็กคนอื่นหรือเพื่อนร่วมชั้นมองว่าตนเองเป็นเด็กที่มี “ความพิเศษ” หรือความแตกต่างไปจากเด็กคนอื่น นอกจากนี้พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมต้องการที่จะไม่บอกให้คนอื่นหรือแม่กระทั่งเพื่อนร่วมชั้นเรียนของเด็กที่มีภาวะออทิซึมรู้ถึงการวินิจฉัยเนื่องจากไม่ต้องการให้เด็กคนอื่นกีดกันเด็ก อย่างไรก็ตามในครอบครัวที่ให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมส่งผลให้เด็กมีสุขภาวะทางจิตที่ดี เนื่องจากการที่แม่ของเด็กและสมาชิกคนอื่นในครอบครัวยอมรับในอัตลักษณ์ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงอัตลักษณ์ของความเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่รักใคร่และให้ความใส่ใจซึ่งกันและกัน (Kittelsaa, 2015, pp. 108-111)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารการรณรงค์

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ให้ความหมายของคำว่า รณรงค์ ซึ่งเป็นคำกริยา หมายถึง “ต่อสู้, โฆษณาชักชวนอย่างต่อเนื่องโดยมีเจตนาที่จะต่อสู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ”

Simon (1986 อ้างถึงใน Pfau & Parrott, 1993 p. 11) ให้นิยามอย่างสั้นถึงการรณรงค์ไว้ว่าคือความพยายามในการสื่อสารอย่างบูรณาการและยั่งยืนที่ประกอบไปด้วยตัวสารจำนวนมาก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการโน้มน้าวใจ

Pfau และ Parrott (1993 อ้างถึงใน ญัตติชุดา วิจิตรจามจรี, 2556) ให้ความหมายการรณรงค์ไว้ว่าความพยายามเพื่อให้เกิดอิทธิพลในสังคมโดยใช้วิธีการสื่อสารเป็นชุดในช่วงระยะเวลาหนึ่งของแผนการณ การรณรงค์สามารถให้ความหมายออกเป็น 7 มิติ ได้แก่

- 1) ความพยายามอย่างมีจุดมุ่งหมาย
- 2) มีจุดประสงค์เพื่อให้ข้อมูล โน้มน้าวใจ หรือสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม
- 3) มีผู้รับสารจำนวนมาก
- 4) ทำเพื่อประโยชน์ของบุคคลและสังคมโดยภาพรวม
- 5) มีช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ
- 6) ใช้กิจกรรมการสื่อสารทางสื่อมวลชน
- 7) ใช้กิจกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคล

การรณรงค์ผ่านการสื่อสารสาธารณะ (Public communication campaign) หมายถึง ความพยายามที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของกลุ่มผู้คนจำนวนมากภายในช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยใช้กิจกรรมทางการสื่อสารอย่างเป็นระบบผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับตัวบุคคลและสังคมโดยไม่หวังผลทางการเงิน (Rice & Atkin, 2013)

Rogers และ Storey (1987 อ้างถึงใน ญัตติชุตตา วิจิตรจามจุรี, 2556 หน้า 301-302) กล่าวว่า การรณรงค์เป็นการกระทำที่มีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลต่อกลุ่มบุคคลจำนวนมาก มีการดำเนินงาน ที่มีกรอบระยะเวลาชัดเจน และมีการเตรียมแผนการและวางแผนในการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารที่หลากหลายไว้ล่วงหน้า

2.2.1 องค์ประกอบของการรณรงค์

องค์ประกอบของการรณรงค์มีจำนวนองค์ประกอบและการให้ความหมายแต่ละองค์ประกอบ ที่แตกต่างกันไปตามผู้ที่ทำการศึกษารณรงค์ ดังนี้

1) Littlejohn และ Jabusch (1987, p. 295 อ้างถึงใน ญัตติชุตตา วิจิตรจามจุรี, 2556 หน้า 302) กล่าวว่า การรณรงค์และการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจให้บุคคลหรือสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิด หรือพฤติกรรม แต่การรณรงค์และการเคลื่อนไหวทางสังคมมีความแตกต่างกัน ในประเด็นดังต่อไปนี้

1.1) การรณรงค์มีเป้าหมายพฤติกรรมที่ชัดเจน ส่วนการเคลื่อนไหวทางสังคมมีเป้าหมายในระดับที่กว้างขึ้นในระดับแนวคิดในสังคม

1.2) การรณรงค์เกิดขึ้นโดยมีองค์กรรับผิดชอบและมีผู้นำการรณรงค์ที่ชัดเจน

1.3) การรณรงค์เน้นที่พฤติกรรมของบุคคลโดยธรรมชาติจึงมักจะไม่พบกับการคัดค้าน ยกเว้นการรณรงค์ทางการเมืองหรือการรณรงค์โฆษณาสินค้า ดังนั้นปัญหาที่พบจึงเกี่ยวกับความไม่ใส่ใจหรือกระตือรือร้นของผู้รับสาร

2) Rogers และ Storey (1987 อ้างถึงใน Lulofs, 1991, p. 312) แบ่งการรณรงค์ออกเป็นสามมิติ ได้แก่

3.1) วัตถุประสงค์ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อให้ความรู้แก่คนทั่วไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมย่อมเกิดจากการได้รับข้อมูล

3.2) ระดับของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ระดับบุคคล ระดับสังคม ซึ่งทั้งสองระดับมีความเชื่อมโยงกัน

3.3) ผู้ที่ได้ประโยชน์จากการรณรงค์ บุคคลทั่วไป หรือองค์กรเจ้าของผลิตภัณฑ์

2.2.2 ประเภทของการรณรงค์

การรณรงค์แบ่งออกเป็นสามประเภทดังต่อไปนี้ (Larson, 1986 อ้างถึงใน Lulofs, 1991, p. 313)

- 1) การรณรงค์เพื่อการโฆษณา (Advertising campaign) มีจุดประสงค์เพื่อการส่งเสริมการขาย
- 2) การรณรงค์เพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง (Political campaign) เช่น การรณรงค์เลือกตั้ง
- 3) การรณรงค์เพื่อประเด็นทางสังคม (Social action campaign) เช่น การรณรงค์งดสูบบุหรี่ หรือโครงการความร่วมมือเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate social responsibility; CSR) ขององค์กรแสวงผลกำไร

2.2.3 ขั้นตอนการรณรงค์

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนการรณรงค์และการวางแผนในแต่ละขั้นว่าผู้ดำเนินการรณรงค์จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งใด ซึ่งขั้นตอนการรณรงค์จะมีความแตกต่างกันไปตามผู้ที่ทำการศึกษาและเสนอแนวคิดของตน โดยมีสองแนวทาง ดังต่อไปนี้

Herbert Simon (1986 อ้างถึงใน Lulofs, 1991, p. 313) เปรียบเทียบกระบวนการรณรงค์กับบันไดซึ่งแต่ละขั้นที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และแต่ละขั้นมีทับซ้อนกันบ้าง มีทั้งหมดห้าขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ขั้นการวางแผน (Planning) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย สถานการณ์เป้าหมายของการรณรงค์ (ทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจง) และกลยุทธ์ที่ใช้ (ระบุสาระสำคัญ)
- 2) ขั้นการระดมทรัพยากร (Mobilization) ได้แก่ บุคลากร (ผู้นำ ผู้ร่วมรณรงค์ ผู้เชี่ยวชาญ) การสนับสนุนทางการเงิน หรือการสนับสนุนรูปแบบอื่น เช่น อุปกรณ์ คำปรึกษา สื่อ เป็นต้น

3) ขั้นการได้รับความชอบธรรมในการรณรงค์ (Legitimation) เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้รับสาร ความชอบธรรมสามารถได้รับจากหลากหลายทาง เช่น ชื่อเสียงของผู้นำองค์กรหรือผู้สมัครทางการเมือง การรับรองจากผู้ที่มีความนับถือโดยผู้รับสาร (Endorsement) หรือการเชื่อมโยงกับค่านิยมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นต้น

4) ขั้นการส่งเสริมการรณรงค์ (Promotion) เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ ใช้วิธีการสร้างภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ ความชอบธรรม และอัตลักษณ์ของการรณรงค์ เช่น คำขวัญ สัญลักษณ์

5) ขั้นการกระตุ้นการรณรงค์ (Activation) เป็นการนำกลยุทธ์ทั้งหมดที่วางไว้มาทำเป็นแผนดำเนินการ (Action plan) โดยมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและลงลึกในรายละเอียด

นอกจากขั้นตอนการรณรงค์ข้างต้นแล้ว Pfau และ Parrott (1993, pp. 14-20) ได้แบ่งขั้นตอนการรณรงค์ออกเป็นสามขั้นอย่างละเอียด ดังต่อไปนี้

1) การวางแผนการรณรงค์ (Planning the campaign)

1.1) ประเมินความจำเป็นและความมีอิทธิพลของประเด็นที่จะทำการรณรงค์ (Why) และเจาะลึกลงไปถึงความจำเป็นของบุคคลและสังคม

1.2) ระบุกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับสาร ทั้งกลุ่มผู้ที่จะได้รับสาร (Who) กลุ่มผู้ที่จะเข้าร่วมการรณรงค์ และกลุ่มผู้ที่จะออกจากการรณรงค์

1.3) กำหนดเป้าหมายของการรณรงค์ (What) ควรที่จะมีเป้าหมายเดียวที่ชัดเจน เป้าหมายของการรณรงค์เช่น การสร้างทัศนคติใหม่ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิม และการเสริมความเข้มแข็งของทัศนคติเดิมของผู้รับสาร นอกจากนี้ควรที่จะมีการให้ลำดับความสำคัญของเป้าหมายและกลุ่มผู้ชม การคาดคะเนถึงผลการดำเนินงาน และสุดท้ายการเตรียมแผนรับมือกับสถานการณ์ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น

1.4) กำหนดการในการดำเนินงานตามเป้าหมาย (When & Where) กำหนดตารางเวลาสำหรับการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและผู้รับสาร

2) การดำเนินการ (Implementing the campaign)

2.1) การจัดหา การฝึก และการรักษาผู้ร่วมการรณรงค์ ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมในการรณรงค์มีหน้าที่แตกต่างกันไป เช่น ผู้ที่เป็นพนักงานซึ่งถูกจ้างมา ผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมรณรงค์เพราะความสนใจ

2.2) การสร้างตัวสารในการรณรงค์ โดยการสื่อสารสองทาง และการสร้างตัวสารยังแตกต่างกันไปตามกลยุทธ์ เป้าหมาย และกลุ่มผู้รับสาร

2.3) การเลือกแหล่งสารหรือผู้ส่งสาร โดยอาศัยความเหมือนกันกับผู้รับสาร ความน่าไว้วางใจ ความเป็นที่ชื่นชอบ

2.4) การเลือกใช้สื่อและวิธีการเข้าถึงการรณรงค์ โทรทัศน์ วิทยุ หรือการเข้าถึงทางภาคพื้น ซึ่งขึ้นอยู่กับธรรมชาติของแต่ละสื่อ

2.5) การรายงานความก้าวหน้า ควรมีการประเมินผลในทุกขั้นตอนเพื่อการปรับเปลี่ยนแผนการรณรงค์

3) การประเมินการรณรงค์ (Evaluating the campaign)

3.1) การประเมินภาพรวม (Metaevaluation) คือการประเมินผลการประเมินโดยกลุ่มหรือหน่วยงานอื่นอีกครั้งหนึ่ง

3.2) การประเมินประสิทธิภาพอ้างอิงจากวัตถุประสงค์ ความคุ้มค่าในการวางแผนรณรงค์ ความคุ้มค่าเงินที่ลงทุน ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหรือไม่ถ้าหากไม่มีการรณรงค์

3.3) การประเมินประสิทธิภาพโดยไม่อ้างอิงกับเป้าหมาย การเก็บข้อมูลผลที่เกิดจากการรณรงค์อย่างกว้างขวางและประเมินผลที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อความจำเป็นของบุคคลและสังคม

2.2.4 แบบจำลองการรณรงค์

เนื่องจากการรณรงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือสร้างพฤติกรรมใหม่ตั้งนั้นจึงสามารถนำแนวคิดที่คล้ายกันเรื่องแบบจำลองการเผยแพร่นวัตกรรม (Diffusion of Innovation) ซึ่งถูกคิดค้นโดย Everett Rogers (1995, p.80-81 อ้างถึงใน ญัตติชูดา วิจิตรจามจรี, 2556, หน้า 308-309) แบบจำลองมีพื้นฐานมาจากแนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องและความสามารถที่จะนำไปทดลองใช้ได้ของพฤติกรรมที่ถูกแนะนำ (Triability) และกระบวนการตัดสินใจนำมาใช้ของบุคคล รวมไปถึงผู้นำในทางความคิดเห็นซึ่งเผยแพร่ผ่านช่องทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและเครือข่ายสังคมผ่านกระแสที่มีหลายระดับ (Multistep flow) ดังนี้

1) ขั้นการแสวงหาความรู้ (Knowledge) เนื่องจากจุดประสงค์การรณรงค์เป็นประเด็นใหม่ ผู้รับสารอาจจะมีความรู้เดิมอยู่แล้วหรือถ้าหากไม่มีจึงต้องค้นหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมใหม่มากขึ้น

2) ขั้นการโน้มน้าวใจ (Persuasion) นอกจากจะได้รับความรู้เพิ่มขึ้นแล้วผู้รับสารเริ่มสร้างจุดยืนทางทัศนคติ และการใช้ประโยชน์จากพฤติกรรมใหม่ซึ่งมาจากการโน้มน้าวโดยผู้ที่เคยทำพฤติกรรม (Testimonials)

3) ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ยอมรับหรือปฏิเสธพฤติกรรมใหม่ โดยอาจใช้ข้อมูลในการตัดสินใจมาจากการทดลองทำตามหรือการได้ฟังจากผู้มีประสบการณ์

4) ขั้นการยืนยัน (Confirmation) เป็นการเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมกับความคาดหวังนำไปสู่ความชอบหรือไม่ และหาข้อมูลมาสนับสนุนการยอมรับพฤติกรรมใหม่

นอกจากนี้ยังคุณลักษณะของพฤติกรรมใหม่ยังส่งผลต่อการรับยอมรับพฤติกรรมของผู้รับสารได้แก่

1) ประโยชน์ของพฤติกรรมใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมเดิม (Relative advantage) ในแง่ เศรษฐกิจ สถานะทางสังคม ชื่อเสียง ความสะดวกสบาย ยิ่งพฤติกรรมใหม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากผู้รับสารมีแนวโน้มจะรับพฤติกรรมใหม่มากขึ้น

2) พฤติกรรมสามารถเข้ากันได้ (Compatibility) กับสังคม ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ประสบการณ์ในอดีต และความต้องการของผู้รับสาร ถ้าพฤติกรรมใหม่เข้ากับประเด็นเหล่านี้ได้จะส่งผลให้การแพร่หลายของพฤติกรรมใหม่รวดเร็วขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าเข้ากันไม่ได้การแพร่หลายจะช้าลง

3) ความซับซ้อน (Complexity) ของพฤติกรรมใหม่ ส่งผลต่อความการทำความเข้าใจและการนำพฤติกรรมไปใช้ พฤติกรรมที่ซับซ้อนมากแนวโน้มการยอมรับพฤติกรรมจะน้อยลง

4) พฤติกรรมใหม่จะต้องสามารถทดลองทำก่อนได้ (Trialability) เมื่อผู้รับสารได้ลองทำพฤติกรรมจะทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะรับพฤติกรรมมากขึ้น

5) ผลของพฤติกรรมสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน (Observability) เมื่อผมมีความเป็นไปได้ชัดเจนการโน้มน้าวให้เกิดการยอมรับจึงง่ายตามไปด้วย

2.2.5 หลักสำคัญของการรณรงค์

Rogers และ Storey (1987 อ้างถึงใน Lulofs, 1991, p. 314-315) ศึกษาโครงการรณรงค์ที่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจำนวนมากและผลการศึกษาถูกนำมาพัฒนาขึ้นเป็นหลักการในการรณรงค์ที่มีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

- 1) ปัจจัยที่ทำให้การรณรงค์สามารถเข้าถึงผู้รับสารอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ คุณภาพของสาร เนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงกับผู้รับสาร ความถี่ในการส่งสารที่เหมาะสม
- 2) หน้าที่ของสื่อมวลชนคือทำให้ผู้รับสารเกิดการตระหนักรู้ของผู้รับสารถึงประเด็นการรณรงค์ รวมถึงการเปิดรับของผู้รับสารทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการรณรงค์ที่ประสบความสำเร็จ
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีบทบาทอย่างมากในการรณรงค์ ดังนั้นการสื่อสารไปยังคนใกล้ชิดจะช่วยให้อุปสรรคเป้าหมายสามารถยอมรับสารได้มากขึ้น
- 4) การรณรงค์ที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ทันทีมีประสิทธิภาพมากกว่าการรณรงค์เพื่อป้องกัน
- 5) ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารรวมถึงช่องทางการสื่อสารมีผลอย่างมากต่อการรณรงค์
- 6) การประเมินผลของการรณรงค์สามารถนำไปใช้พัฒนาการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) การแบ่งกลุ่มผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจงจะช่วยให้การรณรงค์สามารถสื่อสารได้ตรงกับลักษณะและความต้องการของผู้รับสารมากที่สุด

2.2.6 การวิจัยในการสื่อสารรณรงค์

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์และการสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงภาษา (Pfau & Parrott, 1993, pp. 180) การวิจัยเชิงคุณภาพมักจะถูกใช้ในการศึกษาโครงสร้างปัญหาเพื่อชี้ให้เห็นถึงความต้องการของผู้รับสาร แต่ข้อเสียคือไม่สามารถขยายผลของการวิจัยเกินไปกว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ (Rossi & Freeman, 1989 อ้างถึงใน Pfau & Parrott, 1993, p. 181) วิธีที่ใช้ในการวิจัยคุณภาพคือการทดลองนำเสนอตัวสารที่จะใช้ในการรณรงค์หรือการถามคำถามฉายออก (Projective questions) โดยให้ผู้ตอบทำนายว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรในสถานการณ์หนึ่งซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลความรู้สึกเชิงลึกที่ไม่สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามรายงานตนเอง

- 1) การสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended interviewing) ผู้สัมภาษณ์จะต้องมั่นใจว่าคำถามเป็นคำถามปลายเปิด มีความเป็นกลาง ถามด้วยความใส่ใจ มีการเตรียมคำถามตามหลัง และแสดงการสนับสนุนหรือความขอบคุณหลังจากได้รับคำตอบ (Pfau & Parrott, 1993, pp. 182-183)

แนวทางในการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์มีสามแนวทางที่แตกต่างกัน คือ

1.1) การสัมภาษณ์แบบเป็นกันเอง (Informal) จะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สามารถตอบสนองได้อย่างยืดหยุ่นต่อผู้รับการสัมภาษณ์ซึ่งแตกต่างกันไป แต่ข้อมูลที่ได้รับจะมีความแตกต่างกันไปตามผู้รับการสัมภาษณ์แต่ละคน

1.2) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีการเตรียมลำดับคำถามในการสัมภาษณ์ซึ่งจะเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะได้รับข้อมูลที่ตรงกันในผู้รับการสัมภาษณ์ แต่อาจจะไม่ได้รับข้อมูลบางอย่างที่นอกเหนือไปจากคำถามที่เตรียมไว้ และความแตกต่างของผู้สัมภาษณ์ส่งผลต่อคำตอบ

1.3) การสัมภาษณ์แบบมีมาตรฐานและมีคำถามปลายเปิด ลำดับคำถามจะถูกเตรียมไว้เป็นเหตุและผล ข้อมูลที่ได้จะมีความเป็นระบบ ไม่มีผลจากความแตกต่างของผู้สัมภาษณ์ แต่ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ยืดหยุ่นและไม่เป็นธรรมชาติ

2) การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) ประกอบไปด้วยผู้ร่วมสัมภาษณ์ 8-12 คน โดยมีผู้นำกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จุดเด่นของการสัมภาษณ์กลุ่มคือข้อมูลที่ส่งต่อกันระหว่างผู้ร่วมสัมภาษณ์ซึ่งอาจเกิดจากคำถามของสมาชิกกลุ่มด้วยตนเอง (Pfauf & Parrott, 1993, pp. 182-183)

การทบทวนเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจและการสื่อสารรณรงค์ช่วยแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะ จุดประสงค์ และกระบวนการที่เกิดขึ้นของการโน้มน้าวใจและการรณรงค์ นอกจากนี้ยังช่วยเป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้โดยอาศัยหลักการสื่อสารเป็นพื้นฐาน โดยเน้นไปที่การออกแบบสารเพื่อการโน้มน้าวใจและใช้หลักการหน้าที่ของสื่อเพื่ออธิบายบริบทและวัฒนธรรมของการสื่อสารรณรงค์ และสุดท้ายยังเสนอถึงรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับการสื่อสารรณรงค์

2.2.7 กรอบแนวคิดการสื่อสาร-การโน้มน้าวใจ

การที่จะศึกษากระบวนการรณรงค์สามารถศึกษาได้ด้วยกรอบแนวคิดการสื่อสาร-การโน้มน้าวใจ (Communication-Persuasion Matrix; Rice & Atkin, 2013) หรือแบบจำลองข้อมูลนำเข้า-ผลลัพธ์ (Input-Output model) ของ McGuire สามารถแบ่งตัวแปรข้อมูลนำเข้า (Input variables) ออกเป็นห้าตัวแปร ได้แก่ แหล่งข้อมูล (Source) สาร (Message) ช่องทาง (Channel) และผู้ชม (Audience) ปัจจัยเหล่านี้เป็นศูนย์กลางของแบบจำลองการสื่อสารส่วนใหญ่ (Eagly & Chaiken, 1993; McGuire, 1985 อ้างถึงใน Rice & Atkin, 2013, p. 238)

และกระบวนการผลลัพธ์ (Output process) หมายถึง การตอบสนองของผู้ชมต่อสิ่งเร้าหรือการรณรงค์ซึ่งเป็นกระบวนการของการเปิดรับก่อนที่จะไปสู่ผลลัพธ์ในระดับการเรียนรู้ การให้ผล และ

พฤติกรรม การเปิดรับ (Exposure) ได้แก่ การรับสารโดยทั่วไป และระดับของความใส่ใจในเนื้อหาของสารนั้น กระบวนการ (Processing) ครอบคลุมไปถึงความเข้าใจในระดับจิตใจ การอ้างเหตุผล สนับสนุนหรือขัดแย้ง การรับรู้อย่างตีความ และความเชื่อมโยงในเชิงปัญญาและการตอบสนองทางอารมณ์ที่เป็นผลมาจากสารของการรณรงค์ การเรียนรู้ (Learning) ประกอบด้วย การได้รับข้อมูล การสร้างความรู้ที่เกี่ยวข้องกัน การสร้างภาพจำ และการได้มาซึ่งทักษะ การให้ผล (Yielding) ได้แก่ การได้มาและการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม พฤติกรรม (Behavior) ในบริบทการรณรงค์หมายถึงผลสุดท้ายของการกระทำที่ถูกแนะนำในสาร (Rice & Atkin, 2013, p. 17)

ในตาราง 1 คอลัมน์แรกแสดงตัวแปรข้อมูลนำเข้า (Input variables) และคอลัมน์ที่สองแสดงตัวแปรผลลัพธ์ (Output variables) ที่ทำหน้าที่ส่งผ่านไปยังพฤติกรรมผลลัพธ์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Rice & Atkin, 2013, p. 239)

จากกรอบแนวคิดการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจซึ่งแบ่งองค์ประกอบของการโน้มน้าวใจจากหลักการสื่อสารออกเป็นองค์ประกอบทั้งสี่ด้าน ดังนั้นในส่วนถัดไปจะเป็นการกล่าวถึงแต่ละองค์ประกอบของการสื่อสารในการโน้มน้าวใจที่ถูกนำมาศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวสาร ช่องทางในการสื่อสาร และผู้รับสาร

ตาราง 1 กรอบแนวคิดการสื่อสารและการโน้มน้าวใจ

ปัจจัยนำเข้าด้านการสื่อสาร	ปัจจัยผลลัพธ์ขั้นตอนการโน้มน้าวใจ
1. แหล่งข้อมูล (ตัวเลข ความเห็นพ้องต้องกัน {Unanimity} ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ความน่าดึงดูดใจ ความน่าเชื่อถือ อื่น ๆ)	1. การค้นหา (Tune in; การเข้าถึงการสื่อสาร)
2. ตัวสาร (ความดึงดูดสายตา การรวมเข้าหรือการละเว้น {Inclusion or Omission} การจัดระบบ รูปแบบ ความสามารถในการทำซ้ำ)	2. การใส่ใจกับการสื่อสาร
3. ช่องทาง (รูปแบบมาตรฐาน {Modality} ทางตรง บริบท)	3. การชอบและการรับรักษาระดับความสนใจ
4. ผู้รับสาร (ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ความสามารถ บุคลิกภาพ วิถีชีวิต)	4. การทำความเข้าใจเนื้อหา (เรียนรู้เนื้อหา)
	5. การสร้างความคิดที่เกี่ยวข้อง
	6. การได้รับทักษะที่เกี่ยวข้อง (เรียนรู้วิธีการ)
	7. การเห็นด้วยกับจุดยืนของการสื่อสาร (เปลี่ยนทัศนคติ)
	8. การจัดเก็บจุดยืนไว้ในความจำ

ปัจจัยนำเข้าด้านการสื่อสาร	ปัจจัยผลลัพธ์ขั้นตอนการโน้มน้าวใจ
5. ปลายทาง (ความเร่งด่วนหรือล่าช้า การห้อย กันหรือการยุติ ตรงจุดหรือสร้างภูมิคุ้มกัน)	9. การนำจุดยืนจากความทรงจำมาใช้ใน สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง 10. การตัดสินใจกระทำบนพื้นฐานของจุดยืน 11. การทำพฤติกรรม 12. การผสมผสานความคิดหลังจากการกระทำ 13. ชักจูงบุคคลอื่นให้ทำพฤติกรรมแบบ เดียวกัน

หมายเหตุ : ดัดแปลงจาก Rice และ Atkin (2013, p. 239)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบสาร

2.3.1. โครงสร้างสาร

ปัจจัยแรกที่กล่าวถึงควรคำนึงถึงในการออกแบบสารเพื่อการโน้มน้าวใจคือโครงสร้างสาร (Message organization) กล่าวคือการวางตำแหน่งสารในภาพรวมโดยมีลักษณะเป็นโครงสร้างและการเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบอย่างมีเหตุผล การเชื่อมโยงดังกล่าวสามารถมีได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การเชื่อมโยงโดยอาศัยความใกล้เคียงเชิงพื้นที่ ตามลำดับเวลา โครงสร้างทางจิตใจ หลักการให้เหตุผล โครงสร้างปัญหา-การแก้ไข หลักการโต้แย้ง (Bettinghaus & Cody, 1971, p. 142-145)

2.3.1.1 หลักการให้เหตุผล

หลักการให้เหตุผล (Reasoning) ซึ่งหมายถึงกระบวนการเปลี่ยนผ่านทางความคิดหรือความเชื่อของบุคคล (Adler & Rips, 2008) ดังนั้นการวางโครงสร้างสารสามารถให้คำนิยามได้ว่าเป็นการออกแบบสารที่อาศัยหลักของการเปลี่ยนแปลงผ่านทางความคิดเพื่อโน้มน้าวใจบุคคล การให้เหตุผลประกอบขึ้นบนการลำดับก่อนหลังองค์ประกอบสามส่วน ได้แก่ กฎ (Rule) คำอธิบาย (Explanation) และสิ่งที่สังเกตได้ (Observation; Peirce, 1878 อ้างถึงใน Mantere & Ketovi, 2013) การลำดับองค์ประกอบเหล่านี้มีด้วยกันสามรูปแบบดังต่อไปนี้

1) การนิรนัย (Deduction) เป็นการตั้งให้กฎและคำอธิบายเป็นภาพรวมที่จะนำไปสู่สิ่งที่สังเกตได้ในตอนสุดท้าย ในการโน้มน้าวใจ ในมุมมองของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจเป็นการแสดงให้เห็นภาพรวมในลำดับแรกจากนั้นจึงแสดงให้เห็นถึงรายละเอียด

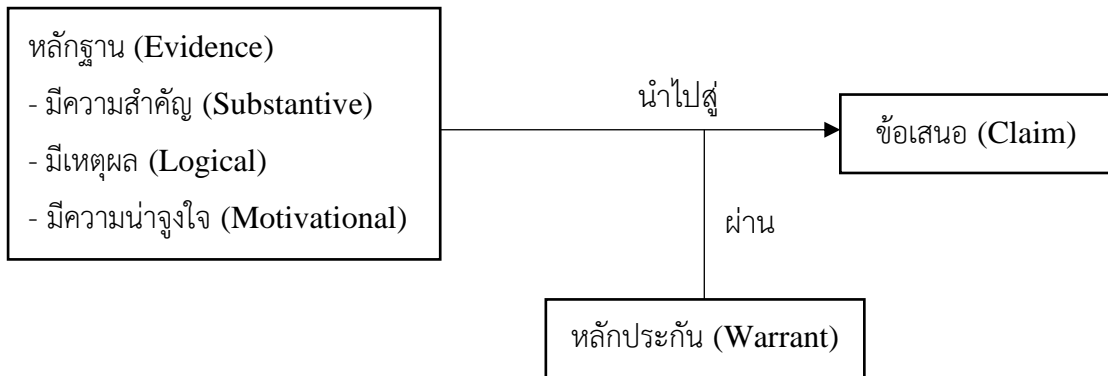
2) การอุปนัย (Induction) เป็นการรวมคำอธิบายและการสังเกตเข้าด้วยกันเพื่อสรุปเป็นกฎในการโน้มน้าวใจ ในมุมมองของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจเป็นการแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดก่อนจึงจะทำการสรุปในตอนสุดท้าย

3) การหรรณัย (Abduction) เป็นการนำเสนอกฎขึ้นเป็นลำดับแรกจากนั้นจึงนำเสนอสิ่งที่สังเกตได้และนำไปสู่คำอธิบายที่เหมาะสมที่สุดระหว่างกฎและปรากฏการณ์

จากรูปแบบการให้เหตุผลที่กล่าวไปข้างต้นสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างของสารโดยแยกสารออกเป็นแต่ละส่วนและการเรียงลำดับก่อนหลังของแต่ละส่วนจะนำไปสู่เหตุผลหรือสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอในตอนสุดท้ายซึ่งมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไปตาม

2) โครงสร้างปัญหาและวิธีแก้ไข (Problem-solution structure) ผู้ส่งสารแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติหรือโครงสร้างของปัญหา ก่อน หลังจากนั้นจึงเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา โครงสร้างสารประเภทนี้มักจะใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสารในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีพื้นฐานมาจากความเชื่อว่าการโน้มน้าวใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมจะต้องอยู่บนฐานของปัญหา

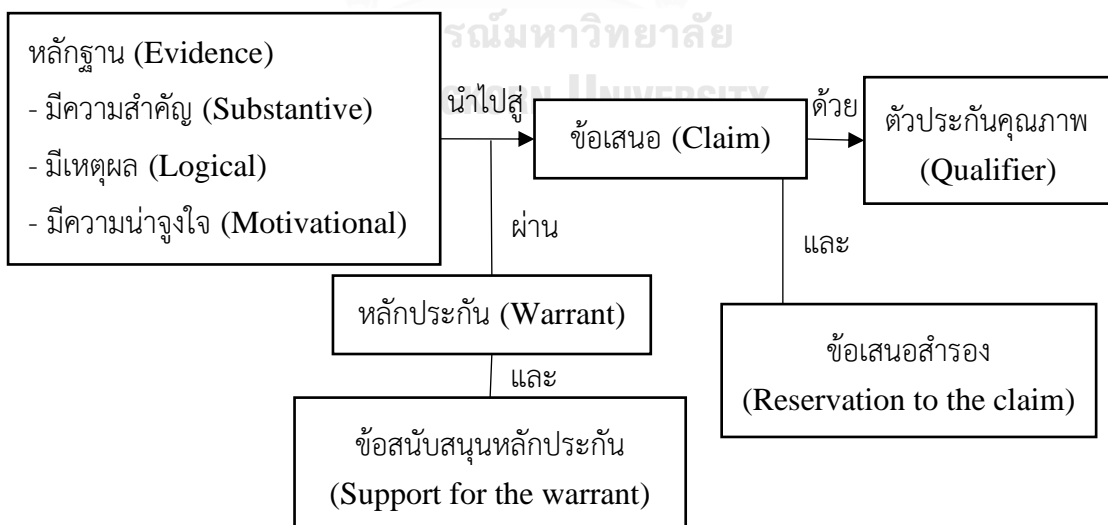
3) โครงสร้างการโต้แย้ง (The structure of argument) เป็นการวิเคราะห์วิธีการที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจด้วยแบบแผนของข้อโต้แย้งได้รับการเสนอขึ้นโดย Stephen Toulmin (1958 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1971, p.145-147) แบบจำลองนี้เชื่อว่าจะมีความสอดคล้องกับรูปแบบกระบวนการคิดของบุคคล ภาพ 1 แสดงแบบจำลองพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย หลักฐาน (Evidence) หมายถึง ข้อมูล การสังเกต ความเห็นส่วนบุคคล กรณีในอดีต หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ในลำดับต่อมาคือข้อเสนอ (Claim) หมายถึง ประโยคที่ผู้สื่อสารต้องการให้ผู้คนเชื่อหรือการกระทำที่จำเป็น และหลักประกัน (Warrant) หมายถึง ความเชื่อมโยงระหว่างหลักฐานและข้อเสนอ

ภาพ 1 แบบจำลองพื้นฐานของ Toulmin

ที่มาจาก Bettinghaus และ Cody (1971)

นอกเหนือไปจากองค์ประกอบทั้งสามอย่างในแบบจำลองแล้วยังสามารถนำไปขยายเพิ่มเติมด้วยการเพิ่มหลักฐาน ข้อเสนอ และหลักประกันได้เพื่อให้ความสัมพันธ์ของหลักฐานและข้อเสนอชัดเจนมากยิ่งขึ้น ภาพ 2 แสดงแบบแผนที่ซับซ้อนมากขึ้น ตัวประกันคุณภาพ (Qualifier) หมายถึง คำคุณศัพท์ที่ใช้เพื่อลดหรือปรับข้อเสนอ ยกตัวอย่างเช่น คำว่า “โดยประมาณ” ซึ่งจะทำให้ผู้รับสารยอมรับข้อเสนอได้ง่ายขึ้น ถัดมาข้อเสนอสำรอง (Reservation to the claim) หมายถึง ขอบเขตจำกัดหรือเงื่อนไขที่มีต่อข้อเสนอที่ผู้ส่งสารเสนอไว้ อาจใช้วิธีการสร้างเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์หนึ่ง ถ้าไม่เช่นนั้นจะนำไปสู่อีกข้อเสนอหนึ่งซึ่งผู้รับสารจะมักจะไม่ยอมรับในเงื่อนไขสำรองดังกล่าว สุดท้ายข้อสนับสนุนหลักประกัน (Support for the warrant) หมายถึง เหตุผลเพิ่มเติมให้กับหลักประกันด้วยข้อมูลในอดีตหรือสถิติเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักประกันและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ภาพ 2 แบบจำลองซับซ้อนของ Toulmin

ที่มาจาก Bettinghaus และ Cody (1971)

จากโครงสร้างสารทั้งสามแนวทางจะแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันในวิธีนำไปใช้วิเคราะห์โครงสร้างสารซึ่งโครงสร้างสารตามหลักการให้เหตุผลและโครงสร้างปัญหาและวิธีแก้ไขมีความซับซ้อนที่น้อยกว่าจึงสามารถที่จะนำไปใช้วิเคราะห์เนื้อหาได้หลากหลายประเภทและเหมาะสมกับสารที่ไม่เนือหาน้อย ส่วนแบบจำลองการโต้แย้งมีความเหมาะสมในการใช้วิเคราะห์บทความหรือคำกล่าวสุนทรพจน์ซึ่งใช้หลักการโน้มน้าวใจผ่านการใช้ภาษาและวาทีศิลป์ของผู้โน้มน้าวใจเป็นหลัก

มีการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของโครงสร้างสารต่อผู้รับสารในหลายด้าน เช่น การจดจำเนื้อหาของสารหลังจากที่ได้รับสารไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การระลึกถึงเนื้อหาในสาร การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การเรียนรู้ ความน่าเชื่อถือของสาร เป็นต้น ผลจากงานวิจัยยังไม่สามารถสรุปผลของโครงสร้างสารได้อย่างเป็นเอกฉันท์ แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้รับสารยังคงมีความคาดหวังว่าในสารที่ตนได้รับนั้นจะยังคงมีโครงสร้างสารในรูปแบบทั่วไปอยู่ (Bettinghaus & Cody, 1971, p. 141-142) เช่นเดียวกันพบว่าหลักการให้เหตุผลยังคงไม่สามารถอธิบายกระบวนการคิดของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์เนื่องจากระบบการตัดสินใจของบุคคลในหลายกรณีให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างไปจากคำตอบจากการคิดตามระบบตรรกะ (Wason & Johnson-Laird, 1972, p. 245 อ้างถึงใน Adler & Rips, 2008, p. 187)

สรุปได้ว่า ถึงแม้จะหลักฐานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการวางโครงสร้างสาร แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถสรุปได้ว่าโครงสร้างสารส่งผลต่อความสามารถในการโน้มน้าวใจ ถึงแม้ว่าการวางโครงสร้างสารที่ผู้ส่งสารวางองค์ประกอบอย่างสมเหตุสมผลและนำเสนอต่อผู้รับสารซึ่งคาดหวังว่าสารมีโครงสร้างที่สมเหตุสมผลจะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดของผู้รับสารได้ก็ตาม และนอกจากนี้ด้วยข้อจำกัดด้านการวิจัยถึงผลของการวางโครงสร้างสาร แนวคิดของการโน้มน้าวใจโดยอาศัยโครงสร้างสารจึงนำไปสู่แนวคิดการออกแบบสารโดยอาศัยพื้นฐานคิดใหม่

2.3.2 การลำดับสาร

Bettinghaus และ Cody (1971, p. 147-150) เสนอว่าเนื่องจากสารที่ใช้โน้มน้าวใจส่วนมากมีองค์ประกอบของสารที่จำนวนมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ และความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบนั้นไม่เท่ากันดังนั้นการลำดับสาร (Message order) ให้เหมาะสมจึงมีความสำคัญต่อการโน้มน้าวใจ รูปแบบการลำดับที่มักจะพบในการโน้มน้าวใจ ได้แก่

- 1) การลำดับไปสู่จุดสูงสุด (Climax order) ด้วยการวางสิ่งที่สำคัญที่สุดไว้ตำแหน่งสุดท้าย
- 2) การลำดับย้อนจุดสูงสุด (Anticlimax order) ด้วยการวางสิ่งที่สำคัญที่สุดไว้ตำแหน่งแรก

3) การลำดับแบบพีระมิต (Pyramidal order) ด้วยการวางสิ่งที่สำคัญที่สุดไว้ตำแหน่งกลาง แนวคิดการลำดับสารเกิดขึ้นบนพื้นฐานแนวคิดทางจิตวิทยาพุทธิปัญญา (Cognitive psychology) ในด้านความสามารถในการจดจำของมนุษย์ซึ่งพบว่าการนำเสนอสิ่งเร้าในลำดับแรกจะส่งผลต่อการจดจำได้มากกว่าลำดับอื่นเนื่องจากมนุษย์จะทำการทบทวนข้อมูลสิ่งเร้าที่นำเสนอในลำดับแรกได้ในจำนวนครั้งที่มากกว่าลำดับอื่นตามหลัง ปรากฏการณ์นี้เรียกว่าผลของลำดับแรก (Primacy effect) สรุปได้ว่าการวางสารไว้ตำแหน่งแรกจะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งเหมาะสำหรับประเด็นหรือเหตุการณ์สำคัญ และนอกจากนี้ยังพบว่าการนำเสนอสิ่งเร้าในลำดับสุดท้ายจะส่งผลต่อการจดจำได้มากกว่าลำดับอื่นเช่นกันเนื่องจากข้อมูลสิ่งเร้าเป็นข้อมูลใหม่ที่ใหม่กว่าจึงทำให้เกิดระลึกได้ง่ายและชัดเจนมากกว่า ในทางตรงกันข้ามกับปรากฏการณ์แรกจึงเรียกปรากฏการณ์นี้ว่าผลของลำดับสุดท้าย (Recency effect)

ผลของลำดับแรกและผลของลำดับสุดท้ายสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการรบกวน (Interference theory) ซึ่งกล่าวว่าการลืมในความจำระยะสั้นของบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการระลึกถึงข้อมูลหนึ่งรบกวนการระลึก (Recall) ถึงอีกข้อความหนึ่ง (Sternberg & Sternberg, 2017, pp. 222-224) การรบกวนสามารถแบ่งออกได้เป็นสองรูปแบบ

1) การตามรบกวน (Proactive interference) หรือการตามยับยั้ง (Proactive interference) เกิดขึ้นเมื่อข้อมูลที่บุคคลได้เรียนรู้เมื่อในอดีตแทรกแซงการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ และการตามรบกวนโดยทั่วไปจะมีผลมากขึ้นเมื่อระยะเวลาระหว่างการลงทะเบียนความจำ (Encode) กับการ

2) การย้อนรบกวน (Retroactive interference) หรือการย้อนยับยั้ง (Retroactive inhibition) เกิดขึ้นเมื่อการได้รับข้อมูลใหม่แทรกแซงการระลึกถึงข้อมูลเก่า

เพราะฉะนั้นจึงสามารถอธิบายผลของลำดับแรกและการลำดับย้อนจุดสูงสุดได้ว่าการเรียนรู้ข้อมูลลำดับหลังจะได้รับการตามรบกวนจากข้อมูลลำดับแรกส่งผลให้ผู้รับสารสามารถระลึกถึงข้อมูลลำดับแรกได้ดีกว่า ในขณะที่ผลของลำดับสุดท้ายและการลำดับย้อนจุดสูงสุดสามารถอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ข้อมูลลำดับแรกจะได้รับการย้อนรบกวนจากข้อมูลใหม่ส่งผลให้ผู้รับสารสามารถระลึกถึงข้อมูลลำดับสุดท้ายได้ดีกว่า และการลำดับแบบพีระมิตที่ได้รับการรบกวนทั้งสองแบบจึงส่งผลให้ผู้รับสารสามารถระลึกข้อมูลลำดับกลางได้ยากกว่าลำดับแรกและลำดับสุดท้าย

Gulley และ Berlo (1956 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1971, p. 147) ทำการวิจัยรูปแบบการลำดับทั้งสามรูปแบบ พบว่าการลำดับไปสู่จุดสูงสุดถูกนำไปใช้มากที่สุดและมี

ประสิทธิภาพในการโน้มน้าวใจมากกว่าการลำดับรูปแบบย้อนจุดสูงสุด ส่วนการลำดับแบบพีระมิดมี ประสิทธิภาพน้อยที่สุดและควรหลีกเลี่ยง จากผลการวิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่าการนำเสนอสารที่เป็น ประเด็นสำคัญควรที่อยู่ตำแหน่งแรกของการโน้มน้าวใจมากกว่ารูปแบบอื่น ส่วนวิธีการที่นำเสนอ ประเด็นสำคัญในตอนท้ายจะถูกพบบ้างและมักจะพบในประเด็นที่ผู้ฟังไม่คุ้นเคยหรือประเด็นที่พบได้ ไม่บ่อยนัก

สรุปว่าการลำดับสารเป็นการต่อยอดจากแนวคิดโครงสร้างสารโดยอาศัยหลักฐานจาก งานวิจัยที่สามารถวัดได้โดยอาศัยการจดจำของมนุษย์จึงทำให้แนวคิดการลำดับสารได้รับการศึกษา และสนับสนุนผลของปรากฏการณ์ทั้งสองในเชิงวิชาการ และเช่นเดียวกันกับแนวคิดการวางโครงสร้าง สาร การลำดับสารไม่ใช่แนวทางเดียวที่ผู้ส่งสารนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบสารจึงนำไปสู่การ ต่อยอดแนวคิดอื่นที่นอกเหนือไปจากความสามารถในการจดจำของมนุษย์เข้ามาใช้ประโยชน์ในการ โน้มน้าวใจ

2.3.3 จุดจูงใจของสาร

นอกเหนือไปจากการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลและสถิติ การวางโครงสร้างสารโดยอาศัย หลักการให้เหตุผล และลำดับของสารที่ส่งผลต่อการจดจำ การจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม ของผู้รับสารยังต้องอาศัยสิ่งจูงใจ (Incentive) และความสามารถในการดึงดูดใจของสารด้วย ในส่วน ถัดมาจึงนำมาสู่แนวคิดการออกแบบสารโดยอาศัยจุดจูงใจของสาร (Message appeals) (Bettinghaus & Cody, 1971, pp. 153-154) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสามประเภท ได้แก่

3.3.3.1 จุดจูงใจประเภทรางวัล (Reward appeal) เป็นการเสนอผลประโยชน์ให้กับผู้รับสาร ถ้าหากยอมร่วมมือกับกับคำร้องขอของผู้ส่งสารซึ่งผู้รับสารจะต้องให้เห็นถึงคุณค่าของรางวัลที่เสนอ รางวัลมักจะเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) ตัวอย่างของรางวัลที่ใช้ดึงดูดใจเช่น เงิน คำชม การยอมรับจากสังคม ถ้วยหรือตรารางวัล และประโยชน์ส่วนบุคคล

3.3.3.2 จุดจูงใจประเภทแรงจูงใจ (Motivational appeal) เป็นการแสดงให้เห็นถึง แรงจูงใจในเชิงนามธรรมหรือแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ซึ่งผู้รับสารเคยเรียนรู้จาก ประสบการณ์ในอดีตเพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารทำพฤติกรรมบางอย่าง ยกตัวอย่างเช่น การทำเพื่อ มนุษยชาติ เพื่อชาติ ศาสนา ค่านิยม หรือแรงจูงใจอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้รับสาร ข้อควรระวัง คือแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจที่ต่างกันการจูงใจด้วยสิ่งเดียวกันอาจจะไม่ได้ผลที่เท่ากันในทุกคน

3.3.3.3 จุดจูงใจทางอารมณ์ (Emotional appeal) เป็นการใช้ความกลัว ความรู้สึกผิด ความสุข ความหยิ่งผยอง ความรู้สึกหวนอดีต (Nostalgia) หรือความรู้สึกอื่นมาใช้เพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารกระทำอะไรบางอย่าง ความรู้สึกยังถูกแบ่งออกเป็นทางบวกและทางลบเพื่อจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไป เช่น การใช้ความกลัวในการลดพฤติกรรมบางอย่าง การใช้อารมณ์ขบขันในการโฆษณาสินค้า เป็นต้น

1) ความตลกขบขัน (Humor appeal) อาจจะไม่ใช่ว่าช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากเท่าที่ควรแต่สามารถที่จะเรียกความสนใจในตัวสารได้ ช่วยให้ผู้รับสารสามารถจดจำและระลึกถึงสารได้ง่ายขึ้น อารมณ์ขบขันอาจจะไม่เหมาะกับเป้าหมายในการกระทำ อารมณ์ขันเหมาะกับการนำเสนอผ่านโทรทัศน์และวิทยุ (Madden & Weinberger, 1984 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1971 p. 156) และเมื่อผู้รับสารได้รับอารมณ์ขันมีแนวโน้มจะต่อต้านการโน้มน้าวใจน้อยลง มีการวิพากษ์น้อยลง และใช้เวลาคิดไปกับตัวสารมากขึ้นและเกิดอารมณ์พึงพอใจ (Bettinghaus & Cody, 1971 p. 157)

2) ความอบอุ่น (Warmth appeal) ได้รับการนำไปเชื่อมโยงเข้ากับความรู้สึกดีที่มีให้กับตนเอง มิตรภาพ ความเข้าอกเข้าใจ (Empathy) (Aaker & Bruzzone, 1981; Schlinger, 1979 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1971 p. 157) ความอบอุ่นถูกนำมาใช้ในการโน้มน้าวใจเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความบรรเทาจากสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่ต้องการอยากจะเป็นถึงแม้ว่าอาจจะดูเหมือนในอุดมคติก็ตาม และสรุปผลจากงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่กล่าวถึงความอบอุ่นและการโน้มน้าวใจดังต่อไปนี้ (Bettinghaus & Cody, 1971 p. 157)

- ความอบอุ่นสามารถสื่อผ่านการพบปะกันของครอบครัว ความสัมพันธ์รักใคร่ ความรู้สึกร่วม (Sympathy) ซึ่งผู้รับสารเกิดการกระตุ้นความรู้สึกเมื่อได้รับสารเหล่านี้
- ความอบอุ่นที่เกิดขึ้นเมื่อรับสารจะเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- ความอบอุ่นเกี่ยวข้องกับความชอบและทัศนคติทางบวกต่อสาร
- ความอบอุ่นทำให้เกิดการระลึกถึงเนื้อหาข้อความได้ง่ายขึ้นแต่จะต้องไม่ซับซ้อนมาก
- ถ้ามีการนำเสนอสารโน้มน้าวใจหลายชุดติดต่อกันควรจะใช้การนำเสนอสารที่ใช้การดึงดูดใจด้วยอารมณ์ที่ผสมกันไปกับอารมณ์อื่น ไม่ควรนำเสนอสารที่ดึงดูดอารมณ์เดียวกันให้อยู่ติดกัน

3) ความกลัว (Fear appeal) การวิจัยจำนวนมากกล่าวว่าความกลัวมีประสิทธิภาพในการโน้มน้าวใจมากที่สุดในการณีกที่ต้องการข่มขู่ให้บุคคลคิดหรือทำไปในทางเดียว จากการสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความกลัวในการโน้มน้าวใจมีดังต่อไปนี้ (Bettinghaus & Cody, 1971 p. 159)

- การโน้มน้าวใจด้วยความกลัวจะต้องทำให้เชื่อว่าสิ่งที่น่ากลัวมีจริงและผู้รับสารจะได้รับผลทางลบที่ตามมาอย่างแน่นอน
- การโน้มน้าวใจด้วยความกลัวจะต้องทำให้เห็นว่าผู้รับสารมีโอกาสที่จะได้รับผลในทางลบของการตรงข้ามกับสิ่งที่โน้มน้าว
- การโน้มน้าวใจด้วยความกลัวจะต้องทำให้มั่นใจได้ว่าถ้าทำตามข้อเสนอแนะจะไม่ได้รับผลทางลบที่ตามมา และการทำพฤติกรรมป้องกัน (Coping response)
- การโน้มน้าวใจด้วยความกลัวจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีผลเสียจากการกระทำที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำนั้น
- การโน้มน้าวใจด้วยความกลัวจะต้องทำให้ผู้รับสารเกิดความมั่นใจว่าตนสามารถป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ ด้วยการทำให้ผู้รับสารเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง หรือความสามารถในการเรียนรู้และลงมือทำพฤติกรรมป้องกัน

4) ความสนุกสนาน (Fun appeal) การใช้จุดจูงใจด้วยความสนุกมักจะปรากฏในรูปแบบการทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับพฤติกรรมเป้าหมายของการณรงค์ (Monahan, 1995) ความสนุกมักจะถูกกล่าวถึงควบคู่ไปกับความขบขันอยู่เสมอ ผู้รับสารมักจะมองว่าความสนุกเป็นแหล่งของความบันเทิงรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ในบริบทสังคมที่มีความตึงเครียดผู้รับสารมีการรับรู้ความสนุกว่าเป็นแหล่งในการผ่อนคลายความรู้สึก แต่อย่างไรก็ตามความสนุกก็ไม่มีผลต่อการพฤติกรรมเป้าหมายเท่าไรนัก (Nauman Abbasi et al., 2014)

Poris (2005) ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสนุกในเด็กและแบ่งความสนุกสามารถออกเป็น 10 มิติ ได้แก่

- ความสนุกจากเพื่อน (Friend-orientated fun) เช่น การใช้เวลากับกลุ่มเพื่อนหรือเพื่อนสนิท การได้เพื่อนใหม่ การสนิทใจกับเพื่อนมากขึ้น การทำให้เพื่อนมีความสุข การไปปาร์ตี้ การไปสรวลเย้ยหรือน้ำทะเล

- ความสนุกจากการเสริมพลัง (Empowering fun) เช่น ทำสิ่งที่รู้สึกภาคภูมิใจ สามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง ทำสิ่งที่ชอบได้ดี ค้นพบสิ่งใหม่ แสดงให้บุคคลอื่นรู้ว่าตนเองมีความเก่งในด้านใดก็ตาม ทำสิ่งที่รู้สึกสนุกด้วยตัวคนเดียว สร้างหรือประกอบสิ่งของ ได้เลือกในสิ่งที่ยากจะทำ
- ความสนุกจากความคิดสร้างสรรค์ (Creative fun) เช่น การทำงานศิลปะหรือหัตถกรรม ประเภทการตัด การติดด้วยกาว การปั้นดินน้ำมัน การวาดรูประบายสี สร้างสิ่งใหม่ เล่นเครื่องดนตรี หรือร้องเพลง
- ความสนุกจากเรื่องตลกเล็กน้อย (Silly fun) เช่น ทำหน้าตาตลก ทำตัวตลก คุณอื่นทำอะไรตลก ขยับร่างกายให้ตลก เล่นมวยปล้ำ จักจี้ จิ้มใครสักคน ทำให้คนอื่นหัวเราะ ได้วิ่งหรือวิ่งตามอะไรบางอย่าง
- ความสนุกจากกีฬา (Sports-orientated fun) เช่น เล่นกีฬา ชี้อัจกรยาน เล่นสเกตบอร์ด หรือสกูตเตอร์ที่เร็วมาก เล่นกีฬาที่ทำหาย ออกไปเล่นนอกบ้าน
- ความสนุกจากการแข่งขัน (Competitive fun) เช่น ทำอะไรได้ดีกว่าคนอื่น ชนะเกม การประกวดหรือการแข่งขันกีฬา มีของสะสมสุดเจ๋ง ซื่อสิ่งที่คุณคนอื่นไม่มี ซื่อของชิ้นเดียวกับที่เพื่อนมี ได้ของใหม่ มีเงินเป็นของตนเอง แสดงสิ่งของตนให้เพื่อนได้ดู พุดหรือคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ดูมาจากโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์
- ความสนุกจากครอบครัว (Family-orientated fun) เช่น ได้ใช้เวลากับพี่น้องหรือพ่อแม่ ไปซื้อของกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความสุข ช่วยงานพ่อแม่หรือครู ได้ดูแลบางอย่าง ช่วยบุคคลอื่น ทำให้โลกดีขึ้น ได้คะแนนสอบที่ดี ไปโรงเรียน
- ความสนุกจากความตื่นเต้นหรือการผจญภัย (Surprising/adventurous fun) ทำสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน รู้สึกตื่นเต้นเมื่อเจอใครสักคนหรือสิ่งที่ทำให้รู้สึกกลัวเล็กน้อย ทำให้บุคคลอื่นตกใจ ทำตัวแตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่รู้ว่าเรื่องราวหรือเรื่องเล่าจะจบลงอย่างไร ได้ไปสถานที่ใหม่ เห็นบางสิ่งเป็นครั้งแรก
- ความสนุกแบบผ่อนคลาย (Relaxing fun) เช่น การนอน การผ่อนคลายโดยไม่ต้องทำอะไร นั่งดูทีวีโดยไม่ต้องทำอะไร ฝึกลางวัน ฟังเพลงโดยไม่สนใจโลกภายนอก คุยโทรศัพท์

- ความสนุกที่ได้ต่อต้านอะไรบางอย่าง (Rebellious fun) เช่น แหกกฎ ทำอะไรที่รู้ว่าไม่ควรทำ ไม่ทำตามสิ่งที่พ่อแม่บอก เก็บความลับจากพ่อแม่หรือครู ทำสิ่งที่อันตราย นินทาหรือพูดเรื่องของคนอื่น ทำให้บางอย่างให้ดูรก เล่นตลกกับใครสักคน เปิดเผยความลับของตนเอง

Batra และ Ray (1983 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1971 p. 155) เสนอว่าผลของการใช้การดึงดูดทางอารมณ์กับระดับของการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในผู้รับสารมีสี่ข้อ ได้แก่

- การใช้สารที่ดึงดูดอารมณ์ทำให้ผู้รับสารเกิดความใส่ใจ
- เมื่อเกิดการตอบสนองทางอารมณ์ต่อสาร ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะไม่ต่อต้านข้อความในสารนั้น ในกรณีที่เป็นอารมณ์ทางบวกอาจจะไม่ใส่ใจสารนั้นเลย หรือในกรณีที่ผู้รับสารจะไปถึงระดับขั้นสามารถบรรยายได้ (Elaboration) อาจจะทำให้เกิดความคิดสนับสนุน (Favorable) และต่อต้าน (Unfavorable) ควบคู่กันไป
- การใช้สารที่ดึงดูดใจด้วยอารมณ์จะมีความชัดเจนกว่าสารที่สมเหตุผล (Logical) และมักจะใช้ช่องทางที่หลากหลายมากกว่าเพื่อให้ประสบความสำเร็จ
- การสร้างอารมณ์ทางบวกกับสารที่จะโน้มน้าวเป็นเป้าหมายหลักซึ่งมีความสามารถในการช่วยป้องกันจากข้อความทางลบหรือสารที่ตรงกันข้ามกับจุดมุ่งหมายในการโน้มน้าวใจได้

2.3.4 การวางกรอบสาร

การวางกรอบสาร (Message framing) เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีการวิพากษ์และตีความอย่างหลากหลาย คำนิยามของการวางกรอบจึงแตกต่างกันไปตามแนวคิดและทฤษฎีด้านสื่อที่นำมาใช้อธิบาย

ทฤษฎีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social construction of reality) ได้ให้นิยามแนวคิดการวางกรอบไว้ว่า การสร้างภาพของความจริงในรูปแบบที่ทำนายได้และมีแบบแผน (McQuail, 1994, p. 331 อ้างถึงใน Scheufele , 1999)

แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง (Political communication) ให้ความหมายการวางกรอบไว้ว่า การทำหน้าที่ของสื่อในการสร้างกรอบอ้างอิงเพื่อให้ผู้ชมใช้กรอบดังกล่าวในการตีความหรืออภิปรายเหตุการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น (Tuchman , 1978 อ้างถึงใน Scheufele, 1999)

และกรอบแนวคิดผลของสื่อเชิงประกอบสร้าง (Constructivist media effects model) สรุปลงว่าการวางกรอบคือความจริงที่ถูกสร้างขึ้นจากประสบการณ์ของบุคคลหนึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับคน

รอบข้างและได้รับการเลือกดีความจากสื่อมวลชน (Neuman et al., 1992, p. 120 อ้างถึงใน Scheufele, 1999)

การวางกรอบสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท (O'Keefe, 2011) ได้แก่ การวางกรอบทางบวกและการวางกรอบทางลบ

1) การวางกรอบทางบวก (Positive framing) หรือในอีกชื่อหนึ่งคือการวางกรอบได้ประโยชน์ (Gain frame) เป็นการนำเสนอผลประโยชน์ของการกระทำที่พึงประสงค์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสนับสนุนการกระทำดังกล่าว

2) การวางกรอบทางลบ (Negative framing) หรือในอีกชื่อหนึ่งคือการวางกรอบเสียประโยชน์ (Loss frame) เป็นการนำเสนอผลเสียของการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดทอนการกระทำดังกล่าว

มีการนำแนวคิดเรื่องการวางกรอบมาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารณรงค์ในกลยุทธ์ด้านสาร (Message strategy) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการสื่อสารณรงค์โดยเน้นความสำคัญไปที่การออกแบบสารเพื่อให้เกิดการจูงใจผู้รับสาร โดยกลยุทธ์ด้านสารประกอบไปด้วยสองแนวทาง ได้แก่ แนวทางเชิงลบ และแนวทางเชิงบวก (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2546)

1) แนวทางเชิงลบ (Negative approach) คือการใช้กลยุทธ์ด้านสารที่ทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกหรือความคิดทางลบต่อสิ่งไม่พึงประสงค์ซึ่งตรงข้ามกับประเด็นที่ต้องการณรงค์โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าหาเป้าหมายของการณรงค์มากขึ้น แนวทางเชิงลบสามารถทำได้โดยใช้วิธีการสร้างจุดจูงใจด้วยความกลัว การใช้บุคคลทำหน้าที่ดักเตือนกลุ่มเป้าหมาย และการนำเสนอข้อเท็จจริง

1.1) การสร้างจุดจูงใจด้วยความกลัว วิธีนี้มีมักจะปรากฏในการณรงค์สุขภาพของประเทศไทย ผู้ผลิตสื่อรณรงค์ใช้วิธีการนำเสนอผลกระทบอย่างรุนแรงจากการไม่ดูแลสุขภาพ

1.2) การดักเตือนกลุ่มเป้าหมายด้วยตัวบุคคล วิธีนี้เป็นการนำเสนอโดยเน้นไปที่ตัวบุคคลที่กลุ่มเป้าหมายให้ความเคารพหรือเชื่อถือกล่าวเตือนหรือให้ข้อมูลซึ่งจัดว่าเป็นการนำเสนอข้อมูลเชิงลบ (Negative appeal)

1.3) การนำเสนอข้อเท็จจริง วิธีนี้เป็นการให้ข้อมูล (Informative approach) แก่กลุ่มเป้าหมาย ยกตัวอย่าง สถิติ ผลการวิจัย หรือกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการณรงค์

ข้อมูลที่น่าเสนอมักจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลของการกระทำที่ไม่พึงประสงค์มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายติดตาม ใช้ในกระบวนการตัดสินใจ และแพร่กระจายข้อมูล

2) แนวทางเชิงบวก

แนวทางเชิงบวก (Positive approach) คือการใช้กลยุทธ์ด้านสารที่กระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกหรือความคิดทางบวกต่อประเด็นที่ต้องการรณรงค์และมีแนวโน้มที่กลุ่มเป้าหมายจะเข้าวัดดูประสงค์ของการรณรงค์มากขึ้น แนวทางเชิงบวกสามารถประกอบไปด้วยเจ็ดวิธีการดังต่อไปนี้

2.1) การให้กำลังใจ ผู้ผลิตสื่อรณรงค์ออกแบบถ้อยคำสะท้อนความหมายที่จับใจไปยังกลุ่มเป้าหมาย จังหวะเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการให้กำลังใจ โดยการให้กำลังใจกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกจังหวะคือการเลือกสื่อสารถ้อยคำในขณะที่กลุ่มเป้าหมายกำลังประสบกับปัญหาภัยพิบัติกรรมไม่พึงประสงค์หรือพยายามปรับเปลี่ยนไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ มีจุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ถึงกำลังใจและการสนับสนุนจากคนในสังคม

2.2) การอาศัยความทันสมัย วิธีการนี้ใช้การนำเสนอความทันสมัยหรือสมัยนิยม โดยอาศัยสัญญาณที่ปรากฏในภาพหรือบรรยากาศของสื่อรณรงค์ผ่านมองเห็น เช่น กราฟฟิก โทนสี แสงเงา เป็นต้น ผ่านการได้ยิน ได้แก่ บทเพลง และผ่านการรับรู้ข้อมูลโดยการใช้ข่าวสารหรือข้อมูลที่ทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.3) การใช้ข้อความสะกดตา แนวทางรณรงค์รูปแบบนี้อาศัยการใช้วาทศิลป์ (Rhetoric) มีจุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนเกิดความประทับใจ แพร่กระจายการรณรงค์ด้วยการพูดปากต่อปาก สร้างความตื่นตัว และนำไปสู่การการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ประสงค์

2.4) หลีกเลี่ยงการตำหนิ โดยใช้การเชิญชวนให้ทำพฤติกรรมพึงประสงค์แทน เนื่องจากการตำหนิเป็นการสร้างความแบ่งแยกกลุ่มคนที่คิดต่างให้มากขึ้นซึ่งไม่สอดคล้องกับการสื่อสารรณรงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นักรณรงค์จึงควรที่จะใช้โน้มน้าวด้วยการนำเสนอมุมมองที่หลากหลาย แสดงให้เห็นความสำคัญของปัญหา และเปิดให้ผู้รับสารเห็นว่าตนเป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาลงได้

2.5) การนำเสนอภาพพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยบุคคลที่มีชื่อเสียง วิธีการนี้ใช้การนำเสนอภาพขณะกำลังทำพฤติกรรมพึงประสงค์ของบุคคลกลุ่มเป้าหมายให้เคารพหรือเชื่อถือ เช่น นักแสดง นักดนตรี รัฐมนตรี เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีบุคคลเหล่านี้เป็นต้นแบบ

2.6) การสร้างสัญลักษณ์ร่วม ผู้ผลิตสื่อรณรงค์สร้างสัญลักษณ์ที่มีจุดมุ่งใจทางอารมณ์ (Emotional appeal) มีจุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกร่วมกัน ผ่านคำนิยม ความร่วมมือ หรือพฤติกรรมพึงประสงค์ ยกตัวอย่างเช่น ธงสัญลักษณ์ เพลง หรือสัญลักษณ์เชิงนามธรรม

2.7) การเน้นความสำคัญของ “ชุมชนเข้มแข็ง” นักรณรงค์แสดงให้เห็นสภาพของชุมชนที่เข้มแข็งโดยหวังผลในระยะยาว ซึ่งอาศัยความร่วมมือกันของคนในชุมชนที่ทำให้สังคมเป็นไปตามเป้าหมาย โดยปราศจากการนำเสนองาปัญหาเดิม วิธีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนอาศัยการสื่อสารแนวระนาบ ยกตัวอย่าง การแลกเปลี่ยนพูดคุยผ่านเวทีเสวนา การจัดอบรม การทำกิจกรรม พัฒนาชุมชน และการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้สื่อมวลชนยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารแนวระนาบเพื่อให้เกิดการแพร่กระจายและสร้างความร่วมมือ

การออกแบบสารจึงสรุปได้ว่าเป็นการใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ การให้เหตุผล การจดจำ อารมณ์ และการเรียนรู้ของมนุษย์จากการวางกรอบเพื่อพัฒนาเป็นเทคนิควิธีการสร้างสรรค์สารซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การรณรงค์หรือการโน้มน้าวใจคนในสังคมเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.5 การนำเสนอสารสองด้าน

นอกจากการออกแบบสารทั้งสี่รูปแบบที่นำเสนอไปข้างต้นแล้วยังมีแนวทางการออกแบบสารที่มีควรพิจารณาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร การนำเสนอสารสองด้าน (Two-sided message) หมายถึง การนำเสนอตัวสารเพื่อสนับสนุนประเด็นที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสารและในขณะเดียวกันยังนำเสนอตัวสารที่ขัดแย้งกับประเด็นดังกล่าวด้วย (Allen, 1991) มีนักวิชาการทางด้านการศึกษาหลายท่านให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันว่าการนำเสนอสารเพียงด้านเดียวและการนำเสนอสารทั้งสองด้าน รูปแบบใดที่จะมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสารมากกว่ากัน (Bettinghaus & Cody, 1994, pp. 230-231)

ยกตัวอย่างเช่น การวิจัยหนึ่งพบว่าการนำเสนอสารด้านเดียวมีประสิทธิภาพมากกว่าในผู้รับสารเพศชายที่มีการศึกษาที่ไม่สูงนักและมีมุมมองที่สนับสนุนตัวสารด้านนั้นตั้งแต่นั้นอยู่แล้ว ส่วนการนำเสนอสารสองด้านจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในกลุ่มผู้รับสารเพศชายที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมา และอีกการวิจัยพบว่าการนำเสนอสารสองด้านส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารและตัวสาร ประสิทธิภาพ และยังส่งผลต่อการรับรู้ประสิทธิภาพโดยภาพรวม รวมถึงแนวโน้มที่จะทำตามประเด็นที่ต้องการนำเสนอ (Bettinghaus & Cody, 1994, p. 231)

Bettinghaus และ Cody (1994, p. 231) ได้ทำการสรุปข้อค้นพบเกี่ยวกับการนำเสนอสารสองด้านจากการวิจัยไว้ดังนี้

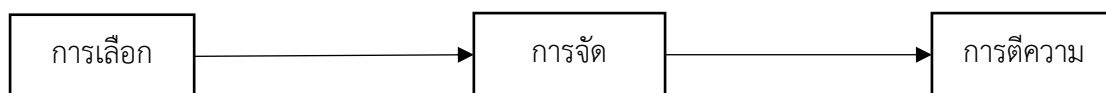
- 1) การนำเสนอสารสองด้านมีประสิทธิภาพมากกว่าในผู้รับสารที่มีระดับการศึกษาที่สูง
- 2) การนำเสนอสารสองด้านเหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้รับสารที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับประเด็นตั้งแต่ต้น
- 3) การนำเสนอสารสองด้านจะมีประโยชน์เมื่อผู้รับสารมีโอกาสที่จะได้รับสารที่ขัดแย้งในอนาคต
- 4) การนำเสนอสารด้านเดียวจะมีประสิทธิภาพเมื่อผู้รับสารเห็นด้วยกับตัวสารตั้งแต่ก่อนหน้านั้นแล้ว และผู้รับสารมีโอกาสน้อยที่จะได้รับสารที่ขัดแย้ง
- 5) การนำเสนอสารสองด้านจะมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นเมื่อผู้ที่มีชื่อเสียงสนับสนุนและจะช่วยเพิ่มความเป็นที่ชื่นชอบและความน่าเชื่อถือ
- 6) ทักษะคิดก่อนหน้าของผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะบดบังประสิทธิภาพของการนำเสนอสารทั้งด้านเดียวและสองด้าน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลคัดเลือก จัดการ และตีความสิ่งเร้าให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและสามารถเชื่อมโยงได้ หรือสามารถอธิบายได้ว่ามองโลกของบุคคล บุคคลสองคนเข้าถึงสิ่งเร้าเดียวกันแต่แต่ละบุคคลกลับจดจำ คัดเลือก จัดระเบียบ และตีความสิ่งเร้าแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวังของแต่ละบุคคล (Schiffman & Joseph, 2015, p. 114)

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการคัดเลือก จัดระเบียบ และตีความข้อมูลที่เป็นสิ่งเร้าในสภาพแวดล้อมซึ่งบุคคลได้รับผ่านอวัยวะรับประสาทสัมผัส (Szmigin & Piacentini, 2018, p. 172)

ในกระบวนการรับรู้ของบุคคลเริ่มต้นจากการเข้าถึงสิ่งเร้า ไปสู่การเลือก การจัดระเบียบ และการตีความในขั้นสุดท้าย

ภาพ 3 แสดงลำดับในกระบวนการรับรู้ของบุคคล

ที่มา Szmigin และ Piacentini (2018, p. 172)

2.4.1 การเลือก

การเลือก (Selection) เมื่อเข้าถึงสิ่งเร้าบุคคลอาจจะใส่ใจกับบางสิ่ง ไม่สนใจอีกสิ่งหนึ่ง และอาจจะเลิกสนใจสิ่งอื่น กระบวนการที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากปัจจัยสองอย่างทีนอกเหนือจากตัวสิ่งเร้า คือ ประสบการณ์ในอดีตของบุคคลซึ่งส่งผลต่อความคาดหวัง และเหตุจูงใจ เช่น ความต้องการ ความจำเป็น และปัจจัยอย่างอื่น เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของความน่าจะเป็นที่สิ่งเร้าจะถูกรับรู้

1) สิ่งเร้า (Stimulus) ลักษณะทางกายภาพบางอย่างของสิ่งเร้าส่งผลต่อการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดความใส่ใจ ด้วยกระบวนการเช่น การจับคู่ตรงข้าม (Contrast) ความไม่สมจริง (Unrealistic image)

2) ความคาดหวัง (Expectations) บุคคลมักจะมองในสิ่งที่คาดหวังว่าจะได้มองเห็นซึ่งมีพื้นฐานมาจากความคุ้นเคย ประสบการณ์ก่อนหน้า หรือชุดของความคาดหวัง

3) เหตุจูงใจ (Motives) บุคคลมีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งที่จำเป็นหรือต้องการ ยิ่งความจำเป็นมากบุคคลยิ่งมีแนวโน้มจะไม่สนใจสิ่งเร้าที่ไม่เกี่ยวข้อง

4) การเลือกรับรู้ (Selective perception) ประกอบไปด้วย

4.1) การเลือกเข้าถึง (Selective exposure) หมายถึง การที่บุคคลเข้าหาข้อความที่ชอบ หรือมีความรู้สึกร่วมและหลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่ชอบ

4.2) การเลือกใส่ใจ (Selective attention) หมายถึง การที่บุคคลเพิ่มระดับของความตระหนัก (Awareness) ถึงสิ่งเร้าที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ และลดระดับของความตระหนักของสิ่งเร้าที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยขึ้นอยู่กับสนใจของแต่ละบุคคล

4.3) การป้องกันการรับรู้ (Perceptual defense) หมายถึง การคัดกรองสิ่งเร้าที่บุคคลเห็นว่าเป็นสิ่งคุกคามทางจิตใจในระดับจิตใต้สำนึก (Unconscious) และมีแนวโน้มที่จะบิดเบือนข้อมูล โดยไม่สอดคล้องกับความจำเป็น ค่านิยม หรือความเชื่อ

2.4.2 การจัดระเบียบ

การจัดระเบียบ (Organization) เนื่องจากบุคคลไม่สามารถรู้สึกหรือสัมผัสสิ่งเร้าทุกชนิดในสภาพแวดล้อมได้จึงมีแนวโน้มที่จะจัดระเบียบสิ่งเร้าเป็นกลุ่มและรับรู้ในฐานะของกลุ่มสิ่งเร้าและมองว่าสิ่งเร้าแต่ส่วนย่อยทำหน้าที่ในภาพรวม โดยมีทฤษฎีทางจิตวิทยาชื่อว่าเกสตัลท์ (Gestalt psychology) เป็นพื้นฐาน ทฤษฎีนี้อธิบายการจัดระเบียบการรับรู้ไว้ด้วยหลักสามอย่าง ได้แก่

- 1) ภาพและพื้น (Figure and ground) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกันของสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมหรือบริบทที่สิ่งเร้าปรากฏ ภาพ (Figure) คือ สิ่งเร้าที่มีความชัดเจนมากกว่า ส่วนพื้น (Ground) คือสิ่งเร้าที่ไม่ชัดเจน มัว หรือลื่นไหล ความสัมพันธ์ระหว่างสองสิ่งเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมความสำคัญให้กับตัวภาพ
- 2) การจัดกลุ่ม (Grouping) อธิบายถึงแนวโน้มที่บุคคลจะจัดกลุ่มสิ่งเร้าเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันโดยสัญชาตญาณซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อทำให้ง่ายต่อการจดจำและการระลึกถึง
- 3) การปกปิด (Closure) สัญชาตญาณของบุคคลที่พยายามจะจัดระเบียบประสาทสัมผัสด้วยการเติมเต็มภาพหรือความรู้สึกที่ขาดหายไปให้ ถ้าสิ่งเร้ามีบางส่วนไม่สมบูรณ์บุคคลมีแนวโน้มที่จะคิดหาคำตอบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

2.4.3 การตีความ

การตีความ (Interpretation) เป็นปรากฏการณ์ส่วนบุคคลเนื่องจากอาศัยความคาดหวังส่วนบุคคล ประสบการณ์ในอดีต จุดสนใจ และความสนใจที่เกิดขึ้นในขณะที่เกิดการรับรู้ ในสถานการณ์ที่สิ่งเร้ามีความไม่ชัดเจนหรือกำกวม การตีความทำหน้าที่ในการเติมเต็มความจำและความสนใจของบุคคล โดยในจิตใจของบุคคลมีอคติ (Bias) ต่อสิ่งเร้าบางอย่างหรืออาจเรียกว่าทัศนคติเหมารวม (Stereotype) เมื่อบุคคลพบกับสิ่งเร้าจะทำการเติมอคติเหล่านี้เข้าไปและรับรู้อย่างไม่ตรงไปตรงมา อย่างไรก็ตามทัศนคติเหมารวมทำให้กระบวนการรับประสาทสัมผัสไวและง่ายขึ้น สิ่งที่กระตุ้นให้เกิดทัศนคติเหมารวมมีดังนี้

- 1) รูปลักษณ์ทางกายภาพ (Physical appearance) บุคคลมีแนวโน้มจะเชื่อมโยงคุณสมบัติบางอย่างของบุคคลสองคนที่มีลักษณะคล้ายกัน
- 2) การใช้คำอธิบาย (Descriptive terms) ทัศนคติเหมารวมมักจะสะท้อนผ่านคำพูด
- 3) ความประทับใจแรก (First impressions) มักจะคงอยู่ยาวนาน

4) ปรากฏการณ์เฮโล (Halo effect) อธิบายถึงการประเมินของบุคคลต่อวัตถุโดยภาพรวม โดยอาศัยการประเมินเพียงด้านเดียว

สรุปว่าการรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพบกับสิ่งเร้า ข้อมูล ซึ่งในที่นี้รวมถึงสารที่ผู้ส่งสารต้องการนำเสนอผ่านระบบประสาทสัมผัสโดยเลือกรับรู้ ไปสู่จัดกลุ่ม และการตีความ โดยกระบวนการทั้งหมดมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ในกระบวนการตีความของมนุษย์จะเกิดขึ้นโดยมีสิ่งอ้างอิงเพื่อให้การตีความนั้นมีความเชื่อมโยงหรือเกี่ยวกับกับตัวตนของมนุษย์ผู้ตีความสารนั้นผ่านกรอบอ้างอิงที่เรียกว่าทัศนคติ (Attitude)

ทัศนคติและความเชื่อเป็นแนวคิดที่เสนอขึ้นมาเพื่ออธิบายความเชื่อมโยงระหว่างการกระทำของบุคคลและกระบวนการทางความคิดที่นำบุคคลนั้นไปสู่การกระทำดังกล่าว (Bettinghaus & Cody, 1971 p. 8-9)

Milton Rockeach (1968, p. 112 อ้างถึงใน Littlejohn & Jabusch, 1987, p. 55) ให้นิยามว่าทัศนคติคือระบบของความเชื่อต่อวัตถุหรือสถานการณ์ที่ค่อนข้างถาวรซึ่งกำหนดการตอบสนองของบุคคลในทางที่เหมาะสม

McGuire (1969 อ้างถึงใน Lulofs, 1991) กล่าวว่าทัศนคติ หมายถึง สภาวะของจิตใจและประสาทที่เกี่ยวกับความพร้อมในการตอบสนองซึ่งเกิดจากการจัดระบบของประสบการณ์ในอดีต และทำหน้าที่กำหนดทิศทางหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

Bettinghaus และ Cody (1971 p. 8-9) นิยามว่าทัศนคติ หมายถึง ความชอบหรือความไม่ชอบของบุคคลซึ่งเกิดจากการประเมินวัตถุ บุคคล หรือสถานการณ์

Simon (1976, p. 80 อ้างถึงใน Littlejohn & Jabusch, 1987, p. 54) ให้นิยามทัศนคติไว้ว่า แนวโน้มของบุคคลในการตอบสนองอย่างพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ต่อวัตถุทัศนคติ

Bostrom (1983, p.39 อ้างถึงใน Littlejohn & Jabusch, 1987, p. 54) แนวโน้มของบุคคลในการตอบสนองต่อสถานการณ์ทางสังคม

จากนิยามที่กล่าวมาทั้งหมดทัศนคติ หมายถึง ระบบความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งรอบตัวโดยจะมีความโน้มเอียงไปทางที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ซึ่งเกิดขึ้นจากการตีความในอดีต และส่งผลต่อพฤติกรรมในอนาคตของมนุษย์

2.5.1 ลักษณะของทัศนคติ

Littlejohn และ Jabusch (1987, p. 54-55) ทำการสรุปลักษณะของทัศนคติจากนิยามที่ผู้ศึกษาทัศนคติได้กล่าวไว้ออกเป็นหกข้อ ดังนี้

- 1) ทัศนคติเป็นลักษณะที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบความคิดและสติปัญญา ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงแต่สามารถอนุมานจากการกระทำหรือคำพูดของบุคคลได้
- 2) ทัศนคติคือแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนอง แต่ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมยังไม่มีชัดเจน
- 3) ทัศนคติกำหนดแนวโน้มการตอบสนองของบุคคลในทางที่พึงประสงค์ หรือหมายความว่าทัศนคติมีทิศทางและการให้น้ำหนักความสำคัญ
- 4) ทัศนคติมีเป้าหมายไปยังบางสิ่ง บางคน หรือบางประเด็นเสมอ หรือเรียกโดยรวมว่าสถานการณ์ทางสังคม สิ่งเหล่านั้นสามารถเรียกว่า วัตถุทัศนคติ (Attitude object)
- 5) ทัศนคติเป็นสิ่งที่ค่อนข้างคงทน ไม่เกิดขึ้นชั่วคราวแต่ก็ไม่ถาวร
- 6) ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อม จากบุคคลซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกันไป

2.5.2 การเกิดขึ้นของทัศนคติ

ทัศนคติเกิดขึ้นจากประสบการณ์เมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้นบนโลกและระดับความเข้มข้นของทัศนคติเกิดจากจำนวนครั้งที่บุคคลประสบกับสถานการณ์โดยตรงรวมไปถึงคำบอกเล่าถึงประสบการณ์ของบุคคลอื่น เมื่อทัศนคติเกิดขึ้นจะทำหน้าที่เป็น "กรอบอ้างอิง" (Frame of reference) ซึ่งควบคุมพฤติกรรมของบุคคลและกำหนดทัศนคติใหม่ที่จะเกิดขึ้น พัฒนาการของกรอบอ้างอิงสามารถอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบทางพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัสและระดับสติปัญญา และสิ่งแวดล้อมที่ให้ข้อมูลแก่บุคคล เช่น ครอบครัว สังคม สถาบัน เป็นต้น (Bettinghaus & Cody, 1971 p. 18-19)

สรุปว่าทัศนคติของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นกรอบอ้างอิงของมนุษย์เพื่อที่มนุษย์ใช้มองโลกซึ่งกรอบดังกล่าวเกิดจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในอดีตและจะทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดการกระทำ

ของมนุษย์ต่อไปในอนาคต ดังนั้นการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความคิดของผู้รับนั้นเป็นผลมาจาก การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

2.6 แบบจำลองการเรียนรู้ข้อมูล

William McGuire (1969 อ้างถึงใน Maio et al., 2018, pp. 110-111) ได้เสนอแบบจำลองกระบวนการเรียนรู้ข้อมูล (Information processing model) ของบุคคลหลังจากได้รับข้อมูลโดยตัวสารจะประสบความสำเร็จในหน้าที่จะต้องผ่านกระบวนการทั้งหมดหกขั้นได้แก่

- 1) ขั้นนำเสนอ (Present/Exposure stage) ข้อมูลหรือตัวสารจะต้องได้รับการนำเสนอให้กับผู้รับสาร
- 2) ขั้นใส่ใจ (Attention stage) ตัวสารจะต้องสามารถดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร
- 3) ขั้นเข้าใจ (Comprehension stage) ตัวสารจะต้องทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจได้
- 4) ขั้นให้ผล (Yielding stage) ตัวสารจะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
- 5) ขั้นจดจำ (Retention stage) ตัวสารจะต้องทำให้ผู้รับสารสามารถทำให้ผู้รับสารจดจำได้
- 6) ขั้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior stage) เมื่อตัวสารผ่านกระบวนการก่อนหน้าทั้งหมดจึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารได้

อย่างไรก็ตามมีข้อวิพากษ์ต่อแบบจำลองการเรียนรู้ข้อมูลของ McGuire อย่างเช่น โอกาส การประสบความสำเร็จของตัวสารมีระดับที่ค่อนข้างต่ำ ถ้าหากคำนวณอย่างง่ายด้วยตัวเลข สมมติให้โอกาสในการประสบความสำเร็จในแต่ละขั้นอยู่ที่ร้อยละ 70 ตัวสารมีทั้งหมดหกขั้นเพราะฉะนั้นโอกาสในการประสบความสำเร็จทั้งหมดจึงเท่ากับร้อยละ 12 เท่านั้น ($0.7 \times 0.7 \times 0.7 \times 0.7 \times 0.7 \times 0.7$) และในโลกของความเป็นจริงโอกาสที่คนจะเกิดความใส่ใจกับตัวสารมีน้อยมากเนื่องจากตัวสารจะต้องต่อสู้กับสิ่งรบกวนตัวของผู้รับสารอยู่ตลอดเวลาจนกว่าจะไปถึงขั้นให้ผลหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจึงน้อยลงตาม นอกจากนี้ McGuire เองยังเชื่อว่าในแต่ละขั้นอาจจะมีโอกาสในการประสบความสำเร็จที่ไม่เท่ากันอันเนื่องมาจากปัจจัยภายในจิตใจ อย่างเช่น ความภาคภูมิใจในตนเองของผู้รับสารที่ส่งผลให้ผู้รับสารสามารถใส่ใจกับตัวสารได้มากขึ้นแต่ลดความเข้าใจในตัวสาร และ Albarracín (2002 อ้างถึงใน Maio et al., 2018, p. 111) กล่าวว่าบุคคลสามารถที่จะข้ามบางขั้นตอนในกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลได้ หรืออาจจะมีการลำดับขั้นในอีกรูปแบบหนึ่ง

2.7 แบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียด

แบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียด (Elaboration likelihood model) ซึ่งได้รับการเสนอขึ้นโดย Petty และ Cacioppo (1986) อธิบายระดับของกระบวนการคิดของบุคคลต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องกับตนเอง โดยคำว่าความคิดขยายรายละเอียด (Elaboration) หมายถึง การคิดโดยอาศัยประเด็นที่นำเสนอเป็นหลัก และยิ่งประเด็นที่ได้รับการนำเสนอมีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลมากบุคคลมีแนวโน้มที่จะใช้กระบวนการคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนกับประเด็นดังกล่าวมากขึ้นหรือเรียกได้ว่าการคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic thinking) ในทางตรงกันข้ามถ้าหากประเด็นที่นำเสนอมีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลน้อยบุคคลมีแนวโน้มที่จะคิดอย่างละเอียดน้อยลงหรือใช้องค์ประกอบอื่นที่นำเสนอร่วมซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการคิดโดยใช้ทางลัดทางปัญญา (Cognitive shortcut; O'Keefe, 2015, pp. 235)

แบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียดสามารถแบ่งออกได้เป็นสองแนวทางคือ

1) การคิดทางสายหลัก (Central route) หมายถึง กระบวนการคิดของบุคคลต่อประเด็นหนึ่งโดยมีความละเอียดถี่ถ้วนสูง โดยบุคคลที่ใช้ทางสายหลักจะพิจารณาสองปัจจัย ได้แก่ จุดยืนของตัวสาร (Position) ว่าสนับสนุนหรือขัดแย้งกับทัศนคติของตน และความหนักแน่นของตัวสาร (Argument strength) ซึ่งมีความทรงพลัง มีความสมเหตุสมผล มีหลักฐานรองรับ และตัวสารสามารถทำให้เกิดความชอบในตัวผู้รับสารได้

2) การคิดทางสายรอง (Peripheral route) หมายถึง กระบวนการคิดของบุคคลต่อประเด็นหนึ่งด้วยความละเอียดถี่ถ้วนต่ำและใช้องค์ประกอบอื่นที่ง่ายกว่าในการคิดร่วม อย่างเช่น ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ความชื่นชอบที่มีต่อตัวผู้ส่งสาร ความคิดเห็นของบุคคลอื่น เป็นต้น

อย่างไรก็ตามผลของแนวทางในการคิดทั้งสองรูปแบบต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีความแตกต่างกันโดยพบว่าทัศนคติของบุคคลที่ใช้การคิดทางสายหลักจะมีความคงที่ ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม รวมไปถึงความต้านทานต่อการโน้มน้าวใจไปในทางตรงกันข้าม (Counterpersuasion) มากกว่าบุคคลที่ใช้การคิดทางสายรอง (O'Keefe, 2015, pp. 238-239)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดขยายรายละเอียดของบุคคล (O'Keefe, 2015, pp. 239-244)

1) แรงจูงใจ ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล (Personal relevance) อย่างที่กล่าวไปข้างต้นยิ่งประเด็นมีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลมากบุคคลยิ่งมีแนวโน้มที่จะคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนมาก

ขึ้น และแรงจูงใจอีกอย่างหนึ่งคือความต้องการเชิงปัญญา (Need for cognition; NOC) ซึ่งหมายถึงแนวโน้มที่บุคคลจะใช้ความคิดและสนุกไปกับการคิดต่อประเด็นใดก็ตาม

2) ความสามารถในการคิดขยายรายละเอียด ที่เกิดขึ้น ณ ขณะที่บุคคลกำลังคิดอยู่ โดยจะ เป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งที่ทำให้ไขว้เขว (Distraction) ซึ่งส่งผลให้บุคคลไม่สามารถใช้ ความคิดได้อย่างเต็มที่ และความรู้ที่มีมาก่อนหน้า (Prior knowledge) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ นำเสนอ ยิ่งบุคคลมีความรู้ก่อนหน้ามากย่อมมีความสามารถในการคิดขยายรายละเอียดได้มาก

สรุปได้ว่าแบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียดสามารถนำไปใช้อธิบายกระบวนการ คิดของบุคคลที่แตกต่างกันเมื่อได้รับรู้สื่อ โดยแบ่งเป็นสองแนวทางที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ และความสามารถในการคิดของบุคคล ผู้ส่งสารหรือผู้ออกแบบสารจึงควรที่จะพิจารณาถึงความ แตกต่างในกระบวนการคิดทั้งสองแนวทางเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ ผู้รับสารอย่างมากที่สุด

2.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social cognitive theory) ได้รับการคิดค้นขึ้นโดย Albert Bandura ซึ่งให้ความหมายการเรียนรู้แตกต่างไปจากทฤษฎีการวางเงื่อนไข การเรียนรู้คือการ ได้รับมาซึ่งความรู้ใหม่โดยไม่จำเป็นต้องแสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ ปัจจัยหลักสามด้านของการเรียนรู้ พฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรม (Behavior) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยภายในบุคคล (Person) ซึ่งทำหน้าที่ส่งผลซึ่งกันและกัน (Reciprocal determinism) แต่อาจจะมีการให้น้ำหนักความสำคัญที่ไม่เท่าเทียมกัน (Bandura, 1989 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556 หน้า 47-49)

นอกจากนี้ Bandura ยังกล่าวถึงการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) ซึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านตัวแบบในการแสดงพฤติกรรม ตัวแบบมีทั้งที่เป็นบุคคลจริง (Live model) และ ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic model) ตัวแบบทำหน้าที่แบ่งออกเป็นสามลักษณะ ได้แก่ 1) ทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ 2) ส่งเสริมพฤติกรรมเดิมให้ดีขึ้น 3) ยับยั้งการเกิดพฤติกรรมเดิม (Fischer & Gochros, 1975; Ross, 1981 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556, หน้า 51) นอกจากนี้ Miller และ Dollard (1941 อ้างถึงใน Chance, 2009, p. 290) ยังเสนอว่าการเรียนรู้ผ่านการสังเกตยังสามารถแบ่งประเภทตามการวางเงื่อนไขแบบจัดกระทำ (Operant conditioning) ได้แก่ การ

เสริมแรงทางอ้อม (Vicarious reinforcement) และการลงโทษทางลบ (Vicarious punishment) หมายถึง การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้อื่นโดยมีผลกระทบ (Consequence) ที่เกิดขึ้นกับตัวแบบเป็นตัวกำหนดแรงจูงใจของบุคคลให้กระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมต้นแบบ การเสริมแรงทางอ้อมมักจะพบอยู่เสมอในชีวิตประจำวันรวมถึงการสื่อสารผ่านทางสื่อที่อยู่รอบตัวของบุคคล (Kalat, 2017, p. 209) อย่างไรก็ตามการลงโทษทางอ้อมพบว่ามีประสิทธิภาพน้อยกว่าในการเป็นต้นแบบพฤติกรรมโดยมีคำอธิบายว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงตนเองกับบุคคลที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบุคคลที่ล้มเหลว (Kuroshima et al., 2008 อ้างถึงใน Kalat, 2017, p. 209)

กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตมีทั้งหมดสี่ขั้น เริ่มจาก (Bandura, 1989 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556 หน้า 51-52)

1) กระบวนการตั้งใจ (Attention processes) คือความตั้งใจและความรู้ของบุคคล ซึ่งเกิดจากตัวแบบเองที่มีความเด่นชัด สามารถสร้างความพึงพอใจได้ และแสดงพฤติกรรมที่ไม่ซับซ้อนและมีประโยชน์ ส่วนองค์ประกอบของผู้สังเกต ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัว และความชอบ

2) กระบวนการจดจำ (Retention processes) คือการแปลงข้อมูลจากตัวแปรไปสู่สัญลักษณ์เพื่อให้สามารถจดจำได้ง่ายขึ้น และเกิดการซ้ำซ้อน ซึ่งความสามารถและโครงสร้างทางปัญญาของผู้สังเกตมีผลในกระบวนการนี้เช่นกัน

3) กระบวนการกระทำ (Production processes) คือการแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำไว้เป็นการกระทำ โดยขึ้นอยู่กับ การสังเกตในตอนแรก การได้รับผลตอบกลับ (Feedback) จากการกระทำ และการเปรียบเทียบการกระทำกับภาพจำ นอกจากนี้ปัจจัยด้านความสามารถทางกาย และทักษะย่อยยังส่งผลต่อการทำพฤติกรรม

4) กระบวนการจูงใจ (Motivational processes) คือการใช้ปัจจัยจูงใจให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ ปัจจัยทางสังคม เช่น การยอมรับจากสังคม ความสามารถในการควบคุมเหตุการณ์ เป็นต้น ปัจจัยภายในตนเอง เช่น รางวัล การประเมินตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้ความพึงพอใจในสิ่งจูงใจ ความลำเอียงในการเปรียบเทียบ และมาตรฐานภายในตนเองยังส่งผลต่อความสามารถในการจูงใจ

โดยสรุปทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายผลของสื่อโดยการทำหน้าที่เป็นตัวแบบทางพฤติกรรมและการเรียนรู้ผ่านการสังเกตได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงสามารถนำมาใช้อธิบายกระบวนการสื่อสารรณรงค์ให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

2.9 ทฤษฎีหน้าที่ของสื่อ

ทฤษฎีหน้าที่ของสื่อ (Functional theory) ได้รับการเสนอขึ้นโดย Gouran และคณะ (1993 อ้างถึงใน Floyd et al., 2017, pp. 281-284) ซึ่งอธิบายหน้าที่ของการสื่อสารในการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่กำลังแก้ปัญหาโดยการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การสื่อสารทำหน้าที่สองอย่างในกระบวนการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา ได้แก่

1) หน้าที่ส่งเสริม (Promotive function) การสื่อสารทำหน้าที่ในการระบุให้เห็นปัญหาทางออกของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือกล่าวได้ว่าในกระบวนการแก้ไขปัญหากลุ่มสื่อสารในปริมาณที่เหมาะสมของสมาชิกในกลุ่มเปรียบเสมือนขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการแก้ไขปัญหากลุ่ม

2) หน้าที่ต่อต้าน (Counteractive function) การสื่อสารนอกจากจะทำหน้าที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ไขปัญหากลุ่มแล้วบางครั้งการสื่อสารยังลดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหากลุ่มด้วย อย่างเช่น การสื่อสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เป็นต้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่ต่อต้านของการสื่อสารคือความตึงเครียด (Constraint) สามรูปแบบ ได้แก่

2.1) ความตึงเครียดทางปัญญา (Cognitive constraint) อันเกิดจากข้อมูลที่ใช้ในการแก้ไขปัญหากลุ่มไม่เพียงพอ มีเวลาจำกัด และปัญหามีความซับซ้อนสูง

2.2) ความเครียดจากความสัมพันธ์ (Affiliative constraint) เมื่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มเป็นปัญหาหลักซึ่งเกิดจากความแตกต่างของสมาชิก รวมถึงความคิดของสมาชิกบางคนที่ไม่เป็นไปตามเจตจำนงของกลุ่ม

2.3) ความตึงเครียดจากการยึดตนเป็นศูนย์กลาง (Egocentric constraint) ซึ่งสมาชิกบางคนพยายามที่จะควบคุมการดำเนินไปของกลุ่ม

หน้าที่ของการสื่อสารสามารถนำไปสู่การตัดสินใจแก้ไขปัญหากลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (Gouran et al., 1993 อ้างถึงใน Floyd et al., 2017, pp. 284-285) ได้แก่

1) สมาชิกในกลุ่มสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจประเด็นปัญหาร่วมกันอย่างมีความตรงและรอบคอบ

2) มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินวิธีการแก้ไขปัญหากลุ่ม และการตัดสินใจที่เหมาะสม

3) คิดวิธีการแก้ไขปัญหากลุ่มรูปแบบอื่นที่สอดคล้องกับปัญหาและสามารถเป็นไปได้จริง

- 4) มีการเปรียบเทียบวิธีการแก้ไขปัญหามากหลายเพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด
- 5) เลือกใช้วิธีการที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการทางออกของปัญหามากที่สุด

นอกจากนี้ Gouran และคณะ (1993 อ้างถึงใน Floyd et al., 2017, p. 285) ยังได้เพิ่มเติมหน้าที่ของการสื่อสารอีกสองอย่างคือ

1) การป้องกัน (Preventive actions)

- 1.1) สมาชิกในกลุ่มต้องแสดงความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหา
- 1.2) ระบุทรัพยากรที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา
- 1.3) ระบุให้เห็นถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น
- 1.4) กำหนดลำดับขั้นในการแก้ไขปัญหา
- 1.5) กำหนดข้อตกลงร่วมกันในการสื่อสาร

2) การแก้ไข (Corrective actions)

- 2.1) หาแนวทางในการจัดการกับความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในกลุ่มซึ่งส่งผลต่อการแก้ไขปัญหา
- 2.2) ทบทวนกระบวนการในการตัดสินใจของกลุ่มเลือก
- 2.3) พิจารณาการตัดสินใจที่ได้ทำการเลือกไปแล้วอีกครั้งหนึ่ง

สรุปได้ว่าทฤษฎีหน้าที่การสื่อสารช่วยอธิบายให้เห็นความกระบวนการที่เกิดขึ้นในการสื่อสารซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโดยมีความเป็นระบบตั้งแต่การระบุให้เห็นถึงปัญหา แนวทาง และทางออกที่เป็นไปได้ รวมไปถึงการพิจารณาและใช้การสื่อสารเพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มซึ่งส่งผลต่อการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังขยายมุมมองไปถึงการกลับมาทบทวนแนวทางที่ได้ดำเนินการไปแล้วเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาในอนาคตอย่างมากที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่าการสื่อสารรณรงค์ทำหน้าที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคม ทฤษฎีหน้าที่ของสื่อจึงสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการสื่อสารที่เกิดขึ้นได้

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Angulo-Jiménez และ DeThorne (2019) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่องถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยการวิเคราะห์วิดีโอ YouTube ที่มีบุคคลที่ระบุว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีจุดประสงค์เพื่อขยายมุมมองความเข้าใจถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านการวิเคราะห์มุมมองบุคคลที่หนึ่งซึ่งเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเป็นวิดีโอบล็อกเกอร์หรือวล็อกเกอร์ (Vloggers) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในวิดีโอ YouTube จำนวน 39 วิดีโอซึ่งระบุว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและถูกเผยแพร่ในช่วงปีค.ศ. 2007 ถึง 2015 ผลการศึกษาพบว่าบล็อกเกอร์ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายผิวขาวที่พูดภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกัน และส่วนมากมีภาวะแอสเพอร์เกอร์ เนื้อหาที่กล่าวถึงภาวะออทิซึมมีความผสมผสานกันไปทั้งแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์และมุมมองความหลากหลายทางระบบประสาท แต่ส่วนมากจะเป็นแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ เนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางระบบประสาทส่วนใหญ่เกี่ยวกับการใช้ภาษาและการอธิบายลักษณะบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (Autistic trait)

Ficarrotta (2018) ทำการศึกษาการนำเสนอตัวละครที่มีภาวะออทิซึมผ่านสื่อด้วยแบบประเมินภาวะออทิซึมในเด็ก (Childhood Autism Rating Scale; CARS2) และการวิเคราะห์กรอบ (Frame analysis) ของตัวละครใน *Sesame Street* ชื่อว่า *Julia* มีจุดประสงค์เพื่อให้คะแนนความรุนแรงของอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แสดงออกผ่าน *Julia* โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งมี CARS2 และการวิเคราะห์กรอบเป็นเกณฑ์การวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าในสื่อที่นำเสนอมีการตีตราทางสังคมในระดับน้อยกว่าสื่ออื่น คะแนน CARS2 ของ *Julia* อยู่ในระดับปานกลาง สรุปได้ว่าการนำเสนอตัวละคร *Julia* ไม่ถูกนำเสนอเกินไปจากความจริงแตกต่างจากรายการโทรทัศน์อื่นที่นำเสนอตัวละครที่มีภาวะออทิซึม แต่ยังคงมีการแสดงทักษะที่โดดเด่น

Wallace และคณะ (2012) ทำการศึกษาโครงการ Global Autism Public Health (GAPH) ที่องค์กร Autism Speak เป็นผู้ริเริ่มในปีค.ศ. 2008 เพื่อพัฒนาระบบและแก้ไขปัญหาโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั่วโลกผ่านการสร้างงานวิจัย การฝึกฝน และการบริการ ในขั้นแรกเริ่มต้นด้วยการให้จัดตั้งคณะกรรมการของรัฐที่รวมบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุปัญหา จัดตั้งแผนดำเนินการและการดำเนินการ ในขั้นที่สองมีความเกี่ยวข้องในด้านการสื่อสาร การรณรงค์เป็นสิ่งสำคัญโดยการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับอาการ การลดการตีตราทางสังคมและข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ทำการสำรวจทัศนคติของคนในสังคม และจัดการรณรงค์ ร่วมกับการวิจัยและพัฒนาบริการด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่สามทำการจัดเก็บข้อมูลบุคคลที่มี

ภาวะออทิสซึมที่เข้าระบบสาธารณสุขเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางโครงสร้างและโปรแกรมให้กับนักวิชาชีพและครอบครัว ขั้นที่สี่การพัฒนาโปรแกรมทางคลินิกและทางการศึกษาจากข้อมูลการวิจัย และขั้นที่ห้าการปรับให้เข้ากับบริบททางสังคมการเมืองหรือนโยบายของแต่ละประเทศเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ยกตัวอย่างกลยุทธ์การสื่อสารรณรงค์ในกรณีของประเทศแอลเบเนียที่มีการผลิตหนังสือตำราสองเล่มเรื่องบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในห้องเรียน (*Autism in Your Classroom*) และแนวทางสำหรับพ่อแม่ที่มีลูกที่มีภาวะออทิสซึม (*Autism: A Parent's Guide*) มีการนำเสนอการรณรงค์ผ่านทางโทรทัศน์ในวันตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมโลก รวมถึงการประชาสัมพันธ์อีกหลายช่องทาง (Wallace et al., 2012)

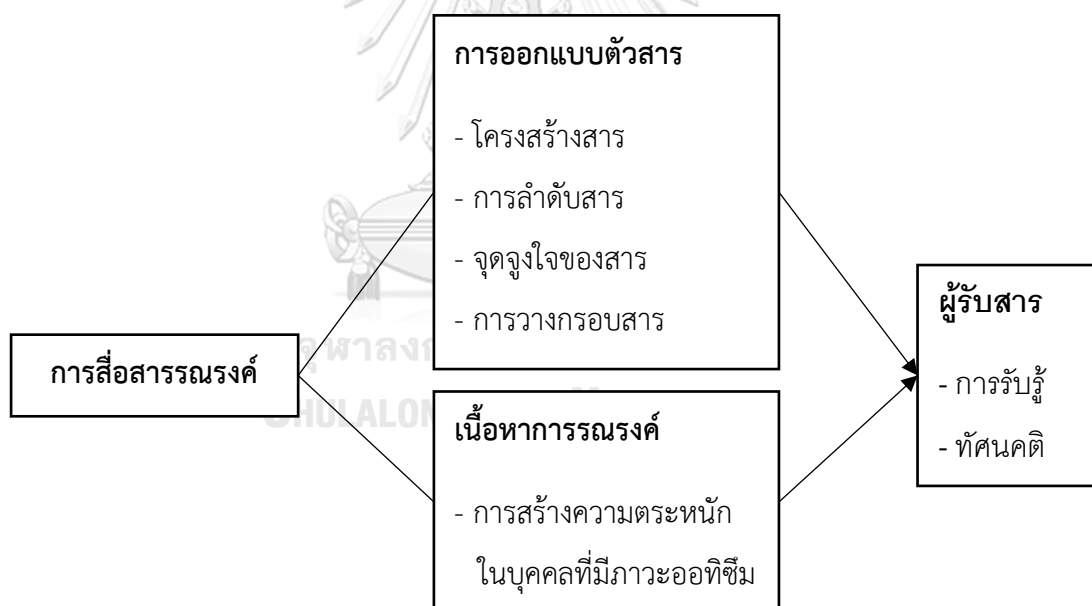
มธุวดี อิงศิริรัตน์ (2558) ทำการศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติของผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการออทิสซึมในโรงพยาบาลอุดรธานี มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจความรู้และทัศนคติ และปัจจัยที่มีเกี่ยวข้องของพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งเข้ารับการบำบัดที่โรงพยาบาลอุดรธานี โดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามจากพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งเข้ารับการบำบัดที่โรงพยาบาลอุดรธานี จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่าความรู้ด้านสาเหตุและอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง และความรู้ด้านการบำบัดอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมอยู่ในระดับปานกลาง ศักยภาพของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าการอบรมเรื่องบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมส่งต่อระดับความรู้ของผู้ปกครอง

จิราภา ศรีรัตน์, ประนอม รอดคำดี, และ สุนิศา สุขตระกูล (2561) ทำการศึกษาเรื่องประสบการณ์ของมารดาเด็กออทิสติกวัยเรียนที่รับรู้การถูกตีตรา มีจุดประสงค์เพื่ออธิบายการรับรู้การได้รับการตีตราและประสบการณ์ของมารดาเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งกำลังอยู่ในวัยเรียน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์มารดาของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งกำลังอยู่ในช่วงวัยเรียน จำนวนเจ็ดคน ผลพบว่ามารดาของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งกำลังอยู่ในวัยเรียนให้ความหมายการตีตราว่าปฏิกิริยาในแง่ลบที่คนในสังคมแสดงออกถึงการปฏิเสธ ไม่เข้าใจ ไม่ยอมรับ แบ่งแยกและกีดกัน และรังเกียจต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึมรวมถึงมารดาเช่นกัน โดยมีต้นเหตุจากอาการและพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม และยังนำไปสู่ความรู้สึกเสียใจ น้อยใจ และอับอายของมารดา ในด้านประสบการณ์แบ่งออกเป็นสี่หัวข้อ ได้แก่ การรับรู้ความแตกต่างระหว่างลูกของตนกับเด็กคนอื่น การรับรู้การแสดงออกของคนในสังคม ผลของการได้รับการรังเกียจ และการปรับตัวของมารดา

สรุปการทบทวนแทนความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในสังคมทั้งประเทศไทยและต่างประเทศความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมของคนในสังคมยังมี

สัดส่วนที่น้อย โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับการเพิ่มขึ้นของการปรากฏของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทั่วโลกในระยะยาว ประเด็นดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาทั้งในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเองรวมถึงพ่อแม่และผู้ปกครองซึ่งไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ได้รับการแบ่งแยก การตีตรา และกีดกันแก่ง ดังนั้นการให้ความรู้และการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมจึงควรได้รับความใส่ใจ องค์กร Sesame Workshop ได้เห็นความสำคัญของประเด็นดังกล่าวจึงได้นำเสนอโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ขึ้นเพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ซึ่งการรณรงค์ หมายถึง การพยายามมีอิทธิพลต่อคนในสังคมวงกว้าง โดยเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การรณรงค์ประสบความสำเร็จคือกลวิธีในการออกแบบสารเพื่ออำนวยความสะดวกให้เนื้อหาการรณรงค์สามารถเข้าถึงการรับรู้และทัศนคติของผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children* เป็นศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เชิงคุณภาพในสื่อของโครงการและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) จากนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารณรงค์ การออกแบบสาร การรับรู้และทัศนคติของบุคคลเพื่อวิเคราะห์และอธิบายถึงแนวทางในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตารางบันทึกข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพโดยมีแนวคิดทฤษฎีเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ชุดคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รับมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และสรุปผล

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เชิงคุณภาพในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* โดยแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์ออกเป็นสองประเด็นคือการวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จากนั้นจึงวิเคราะห์การออกแบบสารและแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ได้แก่ โครงสร้างสาร การลำดับสาร จุดสนใจ และการวางกรอบสาร

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure interview) มีผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key-informant) คือกลุ่มนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิก นักบำบัดพฤติกรรม นักแก้ไขการพูด นักกิจกรรมบำบัด พยาบาลวิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก ครูการศึกษาพิเศษ และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ภายหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

โดยการถามคำถามปลายเปิด (Open-ended question) ถึงการรับรู้สื่อและทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม รวมถึงแนวทางในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่เหมาะสมบริบทของประเทศไทย

3.2 แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเข้าถึงสื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพผ่านเว็บไซต์โครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* สามารถเข้าถึงได้ทาง <https://autism.sesamestreet.org/> ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งประกอบไปด้วยวิดีโอ จำนวน 41 วิดีโอ ซึ่งแบ่งเป็นวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 28 วิดีโอ (มีวิดีโอใหม่เพิ่มเข้ามาระหว่างการวิจัย 3 วิดีโอ) และวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 13 วิดีโอ สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 6 ชิ้น ประกอบไปด้วย สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก จำนวน 2 ชิ้น และหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 เรื่อง (มีหนังสือนิทานเพิ่มเข้ามาระหว่างการวิจัย 1 เรื่อง) บทความ จำนวน 12 บทความ (มีบทความเพิ่มเข้ามาระหว่างการวิจัย 2 บทความ) โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โครงสร้างสาร การลำดับสาร จุดสนใจของสาร และการวางกรอบสาร รายชื่อสื่อที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2

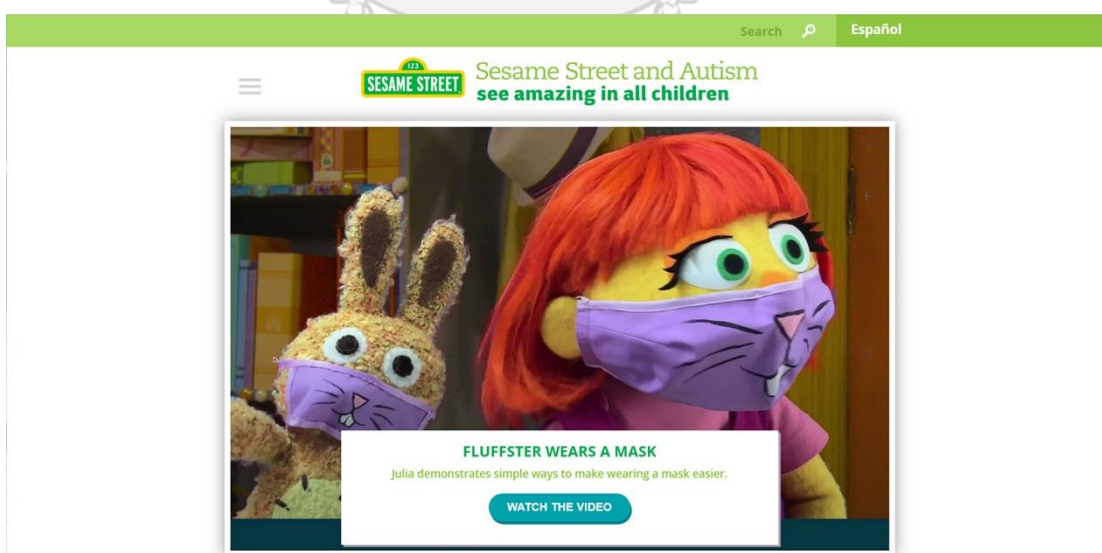
ตาราง 2 แสดงรายชื่อสื่อที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์ของโครงการ

ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)	ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)
วิดีโอสำหรับเด็ก					
1	<i>A Starry Story</i>	3.13	15	<i>Saying Hello</i>	1.29
2	<i>Behind the Scenes</i>	3.12	16	<i>Shape Hunt</i>	9.54
3	<i>Benny's Story</i>	1.39	17	<i>Sibling Playdates</i>	3.45
4	<i>Blowing Bubbles</i>	2.05	18	<i>Spelling "Nasaiah"</i>	1.15
5	<i>Boing Tag</i>	1.16	19	<i>Starfish Hug</i>	3.08
6	<i>Butterfly Flapping</i>	1.49	20	<i>Storytime with Julia & Samuel</i>	2.39

ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)	ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)
7	<i>Each Family is Amazing</i>	2.14	21	<i>Sunny Days</i>	1.30
8	<i>I Love My Family</i>	2.37	22	<i>The “Amazing” Song</i>	2.40
9	<i>Julia ’s Bunny</i>	1.37	23	<i>Twinkle, Twinkle</i>	2.06
10	<i>Julia ’s Family Get Ready</i>	3.48	24	<i>We’re Amazing, 1, 2, 3!</i>	2.02
11	<i>Learning Sign Language</i>	1.39	25	<i>What Do You Want Kids to Know</i>	1.47
12	<i>Let’s Play Together</i>	2.50	26	<i>Fluffster Wears a Mask*</i>	3.22
13	<i>Meet Julia</i>	10.07	27	<i>A Park Problem*</i>	1.58
14	<i>Pattern Hunt</i>	2.52	28	<i>Julia and Elmo’s Video Playdate*</i>	2.18
วิดีโอสำหรับพ่อแม่					
1	<i>A Boy and His Dog</i>	1.32	8	<i>Family Friends</i>	4.47
2	<i>A is for Awareness</i>	1.51	9	<i>Family Time With Grover</i>	4.23
3	<i>A Parent’s Role</i>	2.55	10	<i>Meeting Unique Needs</i>	3.3
4	<i>A Sibling Story</i>	4.35	11	<i>Nasaiah’s Day</i>	4.46
5	<i>Behind the Scenes: Julia ’s Family</i>	4.19	12	<i>Thomas’s Story</i>	6.27
6	<i>Being a Supportive Parent</i>	4.02	13	<i>Working It Out</i>	3.36
7	<i>Bringing Julia to Life</i>	4.25			
สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก					
1	<i>Daily Routine Cards</i>		2	<i>Playground Pals, with Julia</i>	
หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์					

ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)	ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)
1	<i>Circle of Friends</i>		3	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	
2	<i>Family Forever: A Julia Storybook</i>		4	<i>No Matter What*</i>	
บทความ					
1	<i>Being a Friend</i>		7	<i>Preparing for Outings</i>	
2	<i>Brothers and Sisters</i>		8	<i>See the Amazing</i>	
3	<i>Bully-Busting</i>		9	<i>Taking Care of the Caretaker</i>	
4	<i>Creating Fun Family Traditions</i>		10	<i>What to Say to a Parent of a Child With Autism</i>	
5	<i>Creature Comforts</i>		11	<i>The Challenges of Working From Home*</i>	
6	<i>Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal</i>		12	<i>Using Visual Schedules*</i>	

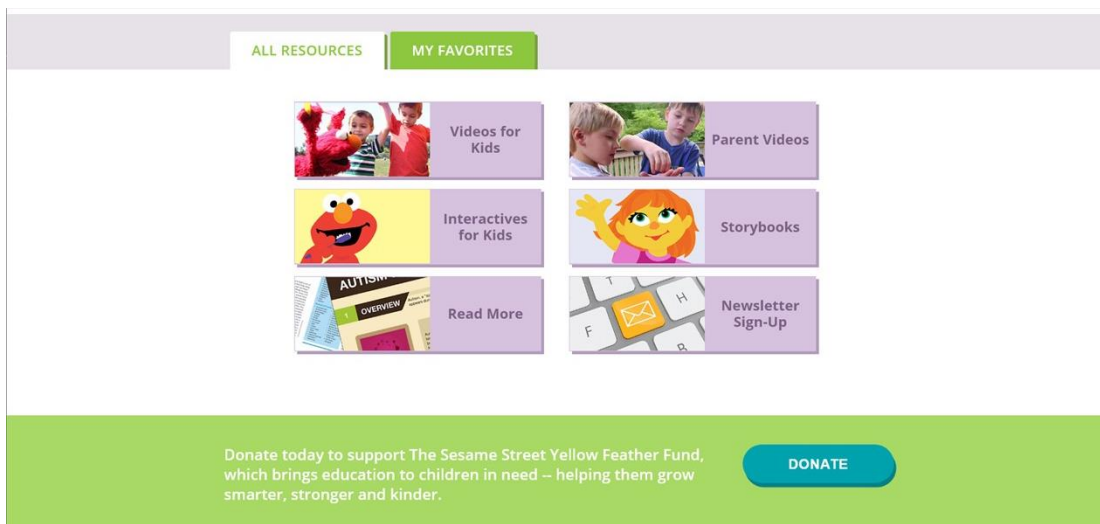
หมายเหตุ : * หมายถึง สื่อที่เพิ่มเข้ามาในโครงการระหว่างการวิจัย

ภาพ 4 หน้าเว็บไซต์หลักของโครงการ (1)

ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/>

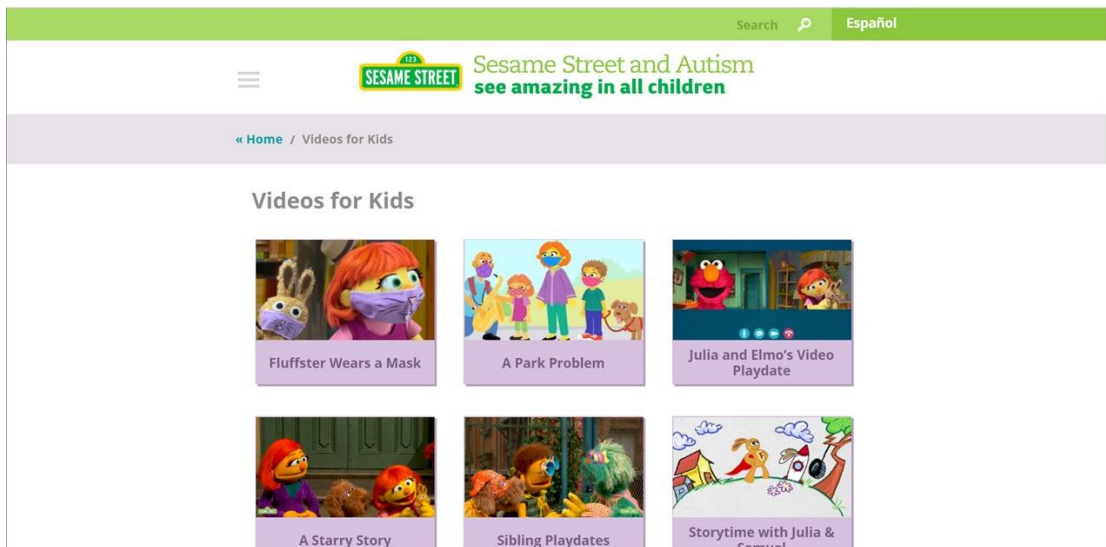

ภาพ 5 หน้าเว็บไซต์หลักของโครงการ (2)
ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/>

ในส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักถึงการรับรู้สื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* และทัศนคติของผู้ชมต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหลังจากรับชมสื่อ ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกสื่อที่จะนำเสนอให้กับผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกของผู้วิจัยคือสื่อที่มีเนื้อหาซึ่งมีเนื้อหาที่สะท้อนการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและสามารถแสดงเป็นตัวแทนของโครงการโดยภาพรวม ซึ่งมีรายชื่อปรากฏดังตาราง 3 ตาราง 3 แสดงรายชื่อสื่อที่นำเสนอให้กับผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประเภทสื่อ	ชื่อสื่อ
1. วิดีโอสำหรับเด็ก	<i>Meet Julia</i>
2. วิดีโอสำหรับพ่อแม่	<i>Being a Supportive Parent</i>
3. สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก	<i>Daily Routine Cards</i>
4. หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์	<i>Circle of Friends</i>
5. บทความ	<i>Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal</i>

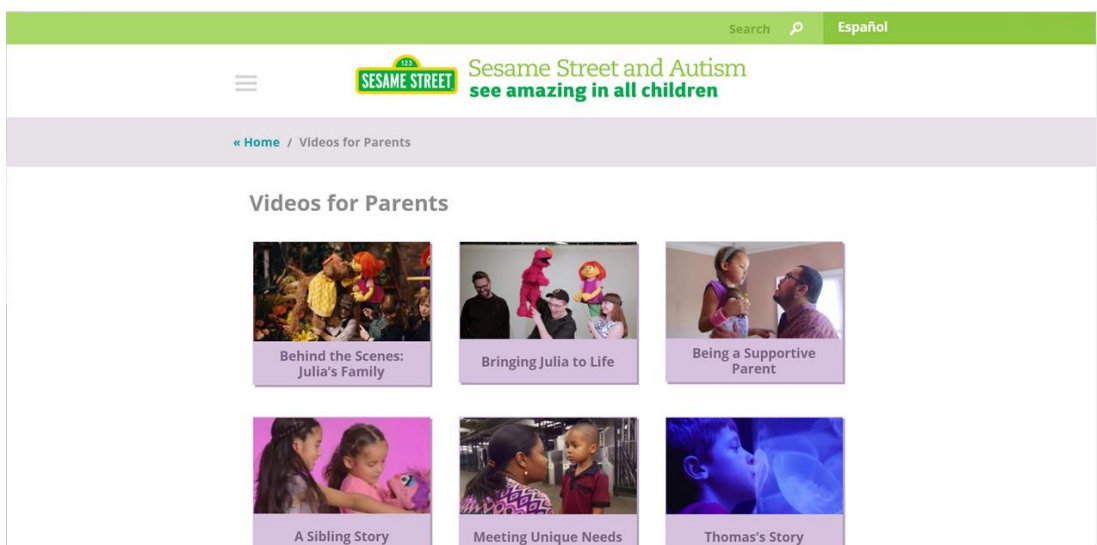
ภาพ 6 หน้าวิดีโอสำหรับเด็ก

ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/videos/kids/>

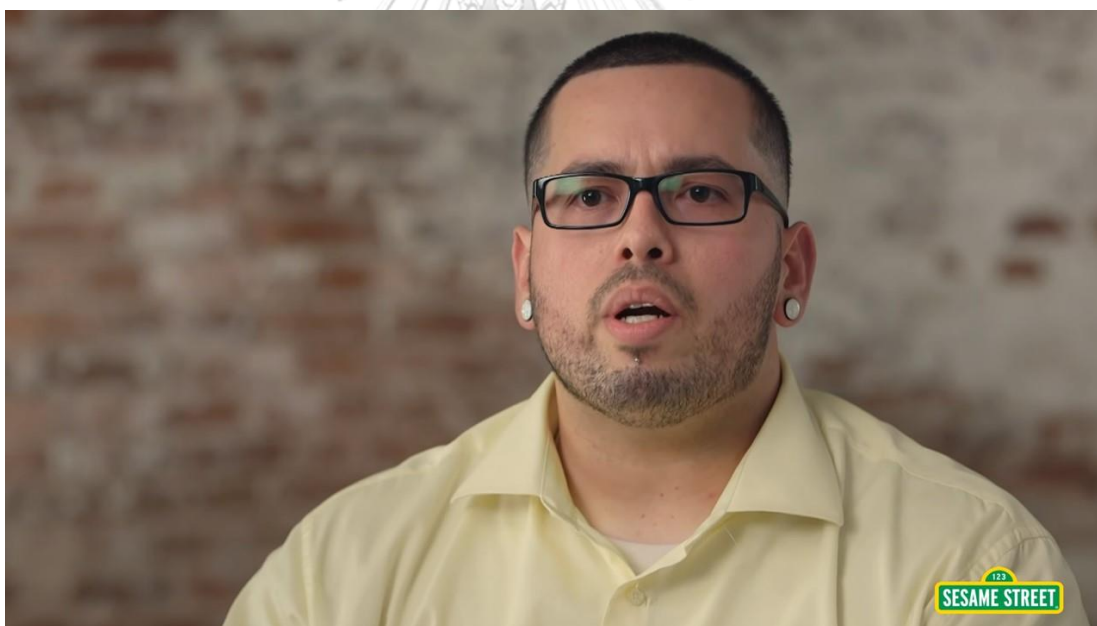

ภาพ 7 ส่วนหนึ่งจากวิดีโอสำหรับเด็ก Meet Julia

ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/video/meet-julia/>

ภาพ 8 หน้าวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/videos/parents/>

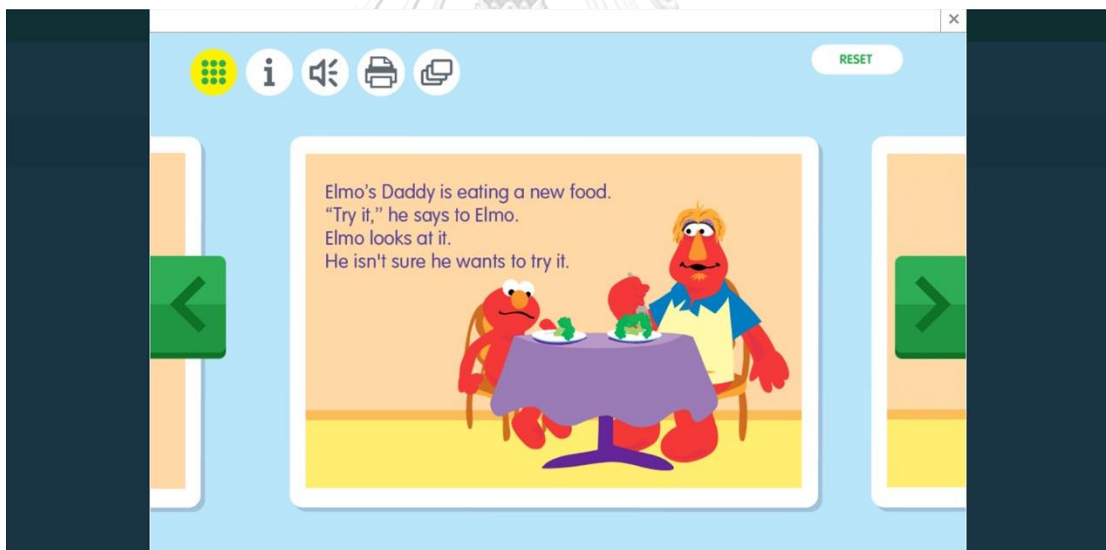

ภาพ 9 ส่วนหนึ่งของวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง *Being a Supportive Parent*
ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/video/being-a-supportive-parent/>

ภาพ 10 สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก Daily Routine Cards

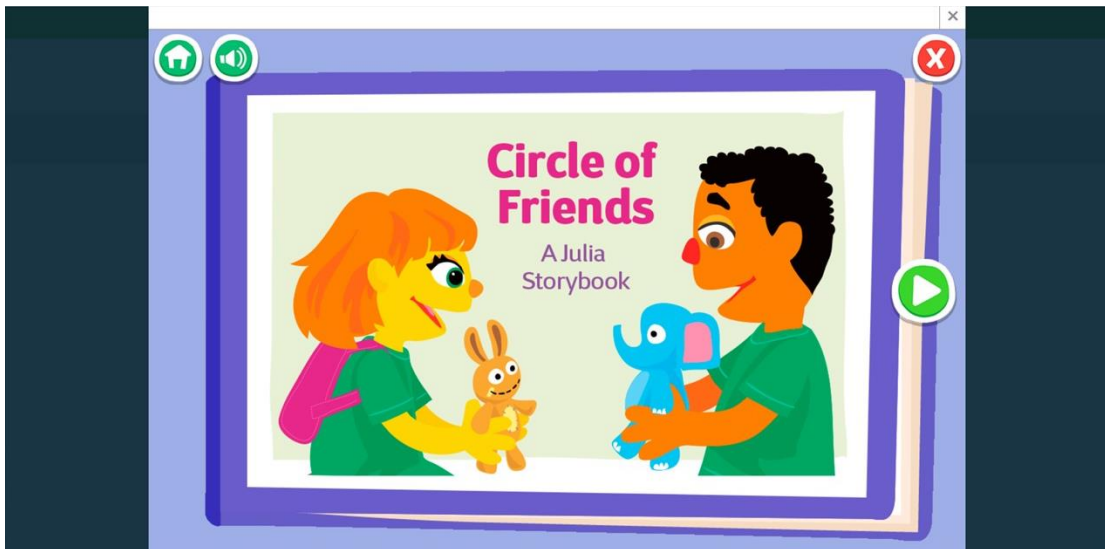
ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/interactive/daily-routine-cards/>

ภาพ 11 สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก Daily Routine Cards (Trying a New Food)

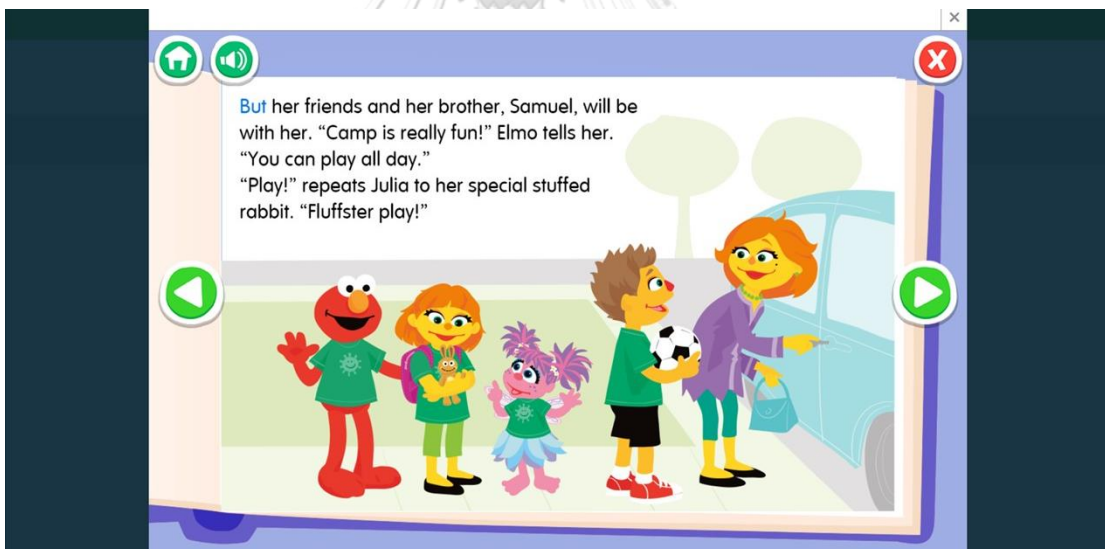
ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/interactive/daily-routine-cards/>

ภาพ 12 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ Circle of Friends (1)

ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/storybook/circle-of-friends/>

ภาพ 13 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ Circle of Friends (2)

ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/storybook/circle-of-friends/>

Search Español

SESAME STREET Sesame Street and Autism
see amazing in all children

« Home / Coping with COVID-19:
A "For-Now" Normal

★ Add to Favorites 4 of 14

Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal

These are unprecedented times for everyone. We're all being called upon to use our strengths to overcome big challenges. As part of the autism community, your strengths—among many others—include planning ahead and finding joy and beauty in small moments during uncertain times. You already see the world through a unique lens and you've found opportunities that benefit your child even in the most difficult circumstances.

During this COVID-19 crisis your family's challenges are similar to families with neurotypical children, but they are also unique. However, they are not insurmountable. Many things are unknown and routines will change dramatically for most children, but you already know how to differentiate between the things you can and cannot control. You can adapt your existing routines to make transitions easier, and you can ensure your child's sense of stability and consistency. You can even create some new routines that are clear, concise, and full of purpose. Either way, you can create a new "for-now" normal to help the whole family through these tough shifts in daily routines.

ภาพ 14 ส่วนหนึ่งของบทความ *Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal* ที่มา <https://autism.sesamestreet.org/coping-with-covid/>

3.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้คือกลุ่มนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่อาศัยอยู่ในจังหวัด กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2) กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักความอิ่มตัวเชิงทฤษฎี (Theoretical saturation) ซึ่งกล่าวว่าข้อมูลจะอิ่มตัวเมื่อได้รับข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักภายใน 12 คน และประเด็นหลักหรือเมต้าทิมส์ (Metathemes) จะปรากฏภายในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 6 คน (Guest et al., 2006) ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งหมายถึง นักวิชาชีพที่ทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ นักบำบัดพฤติกรรม นักแก้ไขการพูด นักกิจกรรมบำบัด พยาบาลวิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 9 ท่าน และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 7 ท่าน สรุปรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 16 ท่าน

2.3) ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์ (Snowball sampling) วิธีการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลหลักผู้วิจัยดำเนินการติดต่อทั้งในหน่วยงานและรายบุคคลเพื่อขออนุญาตเข้าทำการสัมภาษณ์ องค์กรก็ตาม

ผู้วิจัยขอสงวนรายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักและหน่วยงานไว้เพื่อปกป้องสิทธิและการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ เมื่อการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเสร็จสิ้นในแต่ละท่านผู้วิจัยจึงขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลหลักส่งต่อคำเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยไปยังนักวิชาชีพและผู้ปกครองท่านอื่นเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจนกระทั่งผู้วิจัยสามารถเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลหลักได้ครบตามจำนวน โดยผู้วิจัยจะเชื่อมั่นว่าผู้ที่อ้างชื่อได้รับการแจ้งไว้ล่วงหน้าและได้รับคำยินยอมจากบุคคลดังกล่าวก่อนที่ผู้วิจัยจะติดต่อไป

2.4) เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาเนื่องจากสื่อที่ใช้ในการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษเพราะฉะนั้นกลุ่มตัวอย่างจำเป็นต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในด้านการอ่านและการฟัง จากงานวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมีความสามารถในการฟังและการอ่านในระดับสามารถเข้าใจประโยคพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ (Waluyo, 2019; Phongaran, 2019) ดังนั้นการศึกษาภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยจึงเพียงพอที่จะใช้ในการรับสื่อของการวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีเกณฑ์เพิ่มเติมคือมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นระยะเวลาอย่างน้อยหนึ่งปี และเกณฑ์ในการพิจารณาให้กลุ่มตัวอย่างออกจากกรวิจัยเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างมีโรคทางกายหรืออาการทางจิตเวช

2.5) ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อคัดกรองเกณฑ์การคัดเข้า-คัดออกผ่านการสัมภาษณ์ทางออนไลน์ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ในส่วนของนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผู้วิจัยได้สอบถามถึงประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และในส่วนของผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผู้วิจัยได้สอบถามถึงประวัติความเจ็บป่วยทางกายหรืออาการทางจิตเวช โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดผ่านเกณฑ์การคัดเข้า-คัดออกผู้วิจัยจึงดำเนินการแจ้งผลการคัดกรองและนัดหมายวันเวลา สัมภาษณ์เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

2.6) การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในคน กลุ่มสหสาขา ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมายเลขโครงการวิจัย 121.1/63 ตามภาคผนวก ค หนังสือรับรองโครงการวิจัย โดยมีขั้นตอนการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การมอบเอกสารข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างและการแสดงความยินยอม ในวันสัมภาษณ์ผู้วิจัยมอบเอกสารข้อมูลให้กับในขั้นตอนแรกก่อนการสัมภาษณ์ หลังจากผู้ให้ข้อมูลหลักอ่านเอกสารข้อมูลฯ และได้รับคำอธิบายจากผู้วิจัยอย่างชัดเจนและเข้าใจ ผู้วิจัยจึงขอให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยลงนามเข้าร่วมการวิจัยลงในเอกสารข้อมูลในส่วนของการแสดงความยินยอมและผู้วิจัยได้ทำการลงนามในเอกสารข้อมูลฯ อีกชุดหนึ่งไว้กับผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อใช้ในการติดต่อผู้วิจัย

การถอนตัวออกจากการวิจัย ระหว่างการสัมภาษณ์หากกลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้สึกอึดอัดหรือรู้สึกไม่สบายใจต่อข้อคำถามในการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ในการปฏิเสธไม่ตอบคำถามหรือถอนตัวออกจากการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

การปกป้องความลับหรือความเป็นส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย นอกจากนี้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งนักวิชาชีพและผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับโดยไม่เปิดเผยต่อสาธารณะและจะได้รับการนำเสนอโดยภาพรวม ผู้วิจัยและคณะกรรมการวิจัยในคนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น และหลังจากการวิจัยเสร็จสิ้นเป็นระยะเวลา 5 ปี ผู้วิจัยจะทำการทำลายข้อมูลการวิจัยที่ได้รับมาจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบไปด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพและเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

1) ตารางบันทึกข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

1.1) เนื้อหาการรณรงค์ ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นด้านลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity) และความครอบคลุมทางสังคม (Social inclusion)

1.2) การออกแบบสาร ซึ่งประกอบไปด้วยโครงสร้างสาร การลำดับสาร จุดมุ่งใจของสาร และการวางกรอบสาร

2) ชุดคำถามในการสัมภาษณ์โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) ได้แก่

- 2.1) คำถามเกี่ยวกับการใช้งานและการรับรู้สื่อของโครงการ
- 2.2) คำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 2.3) คำถามเกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย

ไทย

ตารางบันทึกข้อมูลและแนวทางการลงรหัสข้อมูล รวมถึงตัวอย่างข้อคำถามโดยละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย

- 3) เครื่องบันทึกเสียง

3.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเภทชุดคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดด้วยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence; IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามท่าน ผลจากการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามโดยการรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ยพบว่าข้อคำถามทั้ง 26 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องในระดับที่สามารถนำไปใช้งานได้ และผู้วิจัยได้ทำการรายงานค่าดัชนีความสอดคล้องในภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ผ่านเว็บไซต์ <https://autism.sesamestreet.org/>

- 2) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผู้ให้ข้อมูลจะได้รับชมสื่อวิดีโอสำหรับเด็ก และสื่อวิดีโอสำหรับพ่อแม่ ใช้งานสื่อปฏิสัมพันธ์ ใช้งานหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ และอ่านบทความ จำนวนอย่างละ 1 ชิ้น โดยใช้ระยะเวลาในการรับชมและใช้งานสื่อของโครงการเป็นระยะเวลาประมาณ 30 นาที จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) ผ่านการพูดคุยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยขอทำการสัมภาษณ์หนึ่ง

ครั้งและใช้เวลาประมาณ 15 – 30 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 45 – 60 นาที โดยประมาณ มีแนวคำถามดังต่อไปนี้

2.1) การรับรู้ของผู้ชมต่อสื่อในโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

2.2) ทศนคติของผู้ชมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

2.3) แนวทางในการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

3.6 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* ตามวัตถุประสงค์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ลำดับถัดไปผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ ในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* โดยแบ่งเป็นสองประเด็น

1.1) การวิเคราะห์วิธีการนำเสนอโดยอาศัยแนวคิดการออกแบบสาร ซึ่งประกอบไปด้วย โครงสร้างสาร การลำดับสาร จุดสนใจของสาร และการวางกรอบ

1.2) การวิเคราะห์เนื้อหาโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พ่อแม่และพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และความครอบคลุมทางสังคม จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีการเขียนแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

2) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สื่อของโครงการและทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทย จากนั้นสรุปผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีการเขียนแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

3) ผู้วิจัยทำการนำเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นหกบท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

บทที่ 5 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ตาราง 4 สรุปแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบวิธีวิจัย	แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวม
1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่ปรากฏในสื่อของโครงการ <i>See Amazing in All Children</i>	แนวคิดเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางระบบประสาท แนวคิดเกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคม	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	- สื่อวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 28 วิดีโอ - สื่อวิดีโอสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง จำนวน 13 วิดีโอ - สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 2 ชิ้น - หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 4 ชิ้น - บทความจำนวน 12 บทความ
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการออกแบบสารในโครงการ <i>See Amazing in All Children</i>	แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบสาร - โครงสร้างสาร - การลำดับสาร - จุดมุ่งใจของสาร - การวางกรอบ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม		
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ <i>See Amazing in All Children</i>	แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้	การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview)	นักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมจำนวน 9 ท่าน พ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 7 ท่าน
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ชมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ <i>See Amazing in All Children</i>	แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ แนวคิดแบบจำลองการเรียนรู้ข้อมูล		

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children* ประกอบไปด้วยระเบียบวิธีวิจัยสองส่วน ส่วนที่หนึ่งคือการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เชิงคุณภาพของโครงการ *See Amazing in All Children* และ โดยอาศัยแนวคิดการออกแบบสาร และเนื้อหาการณรงค์เป็นกรอบในการวิจัย

ในบทนี้แสดงเนื้อหาจากข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สื่อที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์ <https://autism.sesamestreet.org> ได้แก่ วิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 28 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่ จำนวน 13 วิดีโอ สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 6 ชิ้น ประกอบไปด้วย สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก จำนวน 2 ชิ้น และหนังสือนิทาน จำนวน 4 ชิ้น และบทความ จำนวน 12 บทความ ซึ่งมีรายชื่อปรากฏตามตาราง 5 ผู้วิจัยทำการเสนอเนื้อหาโดยแบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เนื้อหาการณรงค์

ส่วนที่ 2 การออกแบบสาร

ตาราง 5 แสดงรายชื่อสื่อที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์ของโครงการ

ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)	ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)
วิดีโอสำหรับเด็ก					
1	<i>A Stary Story</i>	3.13	15	<i>Saying Hello</i>	1.29
2	<i>Behind the Scenes</i>	3.12	16	<i>Shape Hunt</i>	9.54
3	<i>Benny's Story</i>	1.39	17	<i>Sibling Playdates</i>	3.45
4	<i>Blowing Bubbles</i>	2.05	18	<i>Spelling "Nasaiah"</i>	1.15
5	<i>Boing Tag</i>	1.16	19	<i>Starfish Hug</i>	3.08
6	<i>Butterfly Flapping</i>	1.49	20	<i>Storytime with Julia & Samuel</i>	2.39
7	<i>Each Family is Amazing</i>	2.14	21	<i>Sunny Days</i>	1.30
8	<i>I Love My Family</i>	2.37	22	<i>The "Amazing" Song</i>	2.40
9	<i>Julia's Bunny</i>	1.37	23	<i>Twinkle, Twinkle</i>	2.06
10	<i>Julia's Family Get Ready</i>	3.48	24	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	2.02
11	<i>Learning Sign Language</i>	1.39	25	<i>What Do You Want Kids to Know</i>	1.47
12	<i>Let's Play Together</i>	2.50	26	<i>Fluffster Wears a Mask*</i>	3.22
13	<i>Meet Julia</i>	10.07	27	<i>A Park Problem*</i>	1.58
14	<i>Pattern Hunt</i>	2.52	28	<i>Julia and Elmo's Video Playdate*</i>	2.18
วิดีโอสำหรับพ่อแม่					
1	<i>A Boy and His Dog</i>	1.32	8	<i>Family Friends</i>	4.47
2	<i>A is for Awareness</i>	1.51	9	<i>Family Time With Grover</i>	4.23
3	<i>A Parent's Role</i>	2.55	10	<i>Meeting Unique Needs</i>	3.3
4	<i>A Sibling Story</i>	4.35	11	<i>Nasaiah's Day</i>	4.46

ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)	ลำดับ	ชื่อสื่อ	ความยาว (นาที)
5	<i>Behind the Scenes: Julia 's Family</i>	4.19	12	<i>Thomas's Story</i>	6.27
6	<i>Being a Supportive Parent</i>	4.02	13	<i>Working It Out</i>	3.36
7	<i>Bringing Julia to Life</i>	4.25			
สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็ก					
1	<i>Daily Routine Cards</i>		2	<i>Playground Pals, with Julia</i>	
หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์					
1	<i>Circle of Friends</i>		3	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	
2	<i>Family Forever: A Julia Storybook</i>		4	<i>No Matter What*</i>	
บทความ					
1	<i>Being a Friend</i>		7	<i>Preparing for Outings</i>	
2	<i>Brothers and Sisters</i>		8	<i>See the Amazing</i>	
3	<i>Bully-Busting</i>		9	<i>Taking Care of the Caretaker</i>	
4	<i>Creating Fun Family Traditions</i>		10	<i>What to Say to a Parent of a Child With Autism</i>	
5	<i>Creature Comforts</i>		11	<i>The Challenges of Working From Home*</i>	
6	<i>Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal</i>		12	<i>Using Visual Schedules*</i>	

หมายเหตุ : * หมายถึง สื่อที่เพิ่มเข้ามาในโครงการระหว่างการศึกษาวิจัย

4.1 เนื้อหาการรณรงค์

จากการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การออกแบบสารออกเป็นสามด้านดังต่อไปนี้ เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท และเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดความครอบคลุมทางสังคม

4.1.1 เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

เนื้อหาในส่วนนี้นำเสนอถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในหลายด้าน ได้แก่ ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม บทบาทของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4.1.1.1 เนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ในหัวข้อนี้กล่าวถึงการนำเสนอลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แสดงออกผ่านการมองเห็นหรือการบอกเล่าในสื่อที่นำมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* คลิปวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในกิจกรรมแต่ละวันซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเหนียวล้าหรือรู้สึกรู้สึกว่ามากเกินไป จึงต้องการที่จะพักผ่อน โดยเป็นการนั่งพักในบริเวณที่เงียบสงบ พ่อแม่หรือผู้ปกครองอาจจะใช้วิธีการเล่านิทานหรือร้องเพลงที่เด็กชอบร่วมประกอบด้วยได้เช่นกัน

2) *Behind the Scenes* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นภาพของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แตกต่างไปจากภาพที่นำเสนอโดยสื่อ คลิปวิดีโอนี้นำเสนอให้เห็นศักยภาพของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองของคนที่สามารถเรียนรู้ ทำงาน และสร้างผลงานได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป ความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านศิลปะ เทคโนโลยี

3) *Benny's Story* เป็นการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองใหม่โดยปราศจากการนำเสนอในมุมมองของความผิดปกติหรือการเป็นโรค แต่เป็นการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความแตกต่างระหว่างบุคคล คนที่ทุกคนมีความชอบที่แตกต่างกันได้ แต่โดยธรรมชาติบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นมนุษย์คนหนึ่งเช่นกัน

4) *Boing Tag* เนื้อหาในคลิปวิดีโอกล่าวถึงการแสดงออกความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เมื่อเกิดความรู้สึกตื่นเต้นดีใจบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะใช้วิธีการกระโดดขึ้นลงไปมา

5) *Butterfly Flapping* เนื้อหาในคลิปวิดีโอนี้จะพบว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมมักจะสะบัดมือ อยู่เสมอเมื่อเกิดความรู้สึกสนุก ตื่นเต้น หรือสนใจ

6) *Julia 's Bunny* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้คือพฤติกรรมอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือการขาดความสนใจสิ่งรอบข้างหรือในอีกนัยหนึ่งคือประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งที่จดจ่ออยู่กับบางสิ่งในระดับที่สูงจึงทำให้บางครั้งการเรียกจากคนรอบข้างจึงไม่สามารถดึงความสนใจมาได้ จึงจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาหรือเพิ่มระดับของการเรียกเข้าไป แต่อย่างไรก็ไม่ควรที่จะใช้เสียงดังมากหรือการตะโกนหรือตะคอก

7) *Julia 's Family Get Ready* ความรู้ที่คลิปวิดีโอนำเสนอคือการรับรู้ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งมีให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระดับที่สูงและไม่สามารถรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัวได้และการรับรู้ดังกล่าวนี้สามารถทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถใส่ใจลงไปรายละเอียดปลีกย่อยของสิ่งรอบตัว และความสามารถด้านศิลปะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

8) *Learning Sign Language* คลิปวิดีโอแสดงถึงเด็กที่มีภาวะออทิซึมซึ่งไม่มีความสามารถในการสื่อสารผ่านการพูดได้ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มที่มักจะไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึงมากนักในสื่อหรือแม้กระทั่งการนำเสนอในบริบทสังคมเอง

9) *Let's Play Together* กล่าวถึงระบบประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งมีมากเกินไปหรือน้อยเกินไปในแต่ละคน ในคลิปวิดีโอ *Julia* ได้ฟังเสียงเพลงที่มีความดังมากเกินไปจึงทำให้เกิดท่วมท้นทางการได้ยิน

10) *Meet Julia* เนื้อหาด้านความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ การใส่ใจของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระดับที่สูงจนไม่สามารถรับรู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบข้างได้หรืออาจต้องใช้เวลาในการตอบสนอง ประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ อย่างเช่น *Julia* ไม่ชอบสัมผัสกับสิ่งของที่มีเนื้อสัมผัสเหนียวเหลว หรือการรับรู้ประสาทสัมผัสที่มากเกินไปเมื่อเกิดเสียงดัง ความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้านศิลปะ การแสดงออกความรู้สึก เช่น การสะบัดมือหรือการกระโดดเมื่อรู้สึกสนุกหรือตื่นเต้น การพูดซ้ำคำเดิมเพื่อขอความช่วยเหลือ

11) *Pattern Hunt* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใส่ใจกับสิ่งของตรงหน้าซึ่งทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถจดจำรายละเอียดและรูปแบบของสิ่งของที่ซ้ำกันได้

12) *Saying Hello* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางระบบประสาทของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งไม่ชอบการสัมผัสโดยเฉพาะการสัมผัสกับบุคคลอื่น บางครั้งถึงแม้ว่าจะเป็นการสัมผัสแบบที่ทำการโดยทั่วไปอาจจะไม่มีแรงสัมผัสที่มากเพียงพอจึงทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งได้รับการสัมผัสไม่สามารถรับรู้ได้

13) *Shape Hunt* เนื้อหาที่ปรากฏได้แก่ ความสามารถในการค้นหารูปร่างหรือรูปทรงเรขาคณิตของ *Julia* เนื่องจากเด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถจดจำอยู่กับรายละเอียดของสิ่งของได้ในระดับที่สูงจึงทำให้การจดจำหรือการหาสิ่งของเป็นเรื่องที่ง่ายสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม

14) *Starfish Hug* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้แสดงถึงโดยนัยว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอาจจะไม่ชอบการสัมผัสผ่านผิวสัมผัสในบางรูปแบบ โดยเฉพาะการกอด เพราะฉะนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการกอดโดยตรงแต่เป็นการสัมผัสที่ฝ่ามือแทนเมื่อต้องการให้กำลังใจบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

15) *Storytime with Julia & Samuel* คลิปวิดีโอนี้กล่าวถึงความเชื่อมโยงระหว่างความสามารถทางศิลปะกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพราะต้องการแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

16) *We're Amazing, 1, 2, 3!* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับลักษณะนิสัยซึ่งเป็นผลมาจากระบบประสาทของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือการจดจำอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระดับที่สูงส่งผลให้ขาดความสนใจในสิ่งรอบข้าง นอกจากนี้ยังการจดจำยังส่งผลให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถเก็บรายละเอียดของสิ่งของเล็กน้อยได้ดีและสามารถหาสิ่งของได้อย่างรวดเร็ว

17) *What Do You Want Kids to Know* คลิปวิดีโอนี้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเอง ได้แก่ การมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นคนหนึ่งที่ไม่ใช่ความผิดปกติ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือบุคคลที่มีความหลากหลาย และความแตกต่างเป็นสิ่งที่ดี นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั้งในเชิงพฤติกรรมและระบบประสาทคือบางคนอาจจะไม่สามารถพูดได้หรือไม่สามารถจดจำกับบางสิ่งได้

18) *Fluffster Wears a Mask* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นถึงความกังวลของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อต้องพบกับสถานการณ์ใหม่และการปรับตัว

19) *Julia and Elmo's Video Playdate* เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในคลิปวิดีโอนี้คือความสนใจที่มีให้กับสิ่งอื่นรอบตัวมากกว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้า

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* เนื้อหาแสดงให้เห็นลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างหนึ่งคือการวิ่งออกห่างจากครอบครัวอย่างรวดเร็วเนื่องจากต้องการที่จะสำรวจสิ่งรอบตัว อย่างไรก็ตามในสายตาของพ่อแม่มองว่าพฤติกรรมดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายกับตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้

2) *A Sibling Story* เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้คือประสาทสัมผัสที่แตกต่างออกไปทำให้การเตรียมตัวไปโรงเรียนมีความท้าทายมากขึ้น ได้แก่ การแปรงฟัน การทวีนม การถักเปีย นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่ใช้การสื่อสารด้วยภาษามือ และการแสดงออกความรู้สึกดีใจด้วยการการกระโดดมือ

3) *Being a Supportive Parent* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสถานการณ์ที่มีเสียงดัง เช่น การอุดหูเมื่อได้ยินเสียงดังในวันเกิดของตนเองหรือสถานการณ์ทั่วไป บุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งสื่อสารด้วยการใช้ภาษามือ

4) *Family Friends* เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ การออกจากสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่เพื่อหยุดพัก การแสดงออกทางอารมณ์เมื่อเกิดความไม่พอใจ

5) *Family Time With Grover* เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ปรากฏในคลิปวิดีโอ ได้แก่ ฝาแฝดสามารถเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทั้งคู่แต่พัฒนาการและลักษณะนิสัยสามารถแตกต่างกันได้ พัฒนาการทางภาษาและสังคมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การสื่อสารของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้แท็บเล็ต การแสดงออกอารมณ์ความรู้สึกด้วยการกระโดด บุคคลที่มีภาวะออทิซึมให้ความสนใจกับคนรอบข้างเพียงแต่ไม่รู้วิธีที่จะเข้าหา

6) *Meeting Unique Needs* เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ปรากฏในคลิปวิดีโอ ได้แก่ ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งกลัวประสบการณ์ใหม่ เช่น การขึ้นรถไฟ หรืออาจจะไม่ชอบเสียงดังจนไม่อยากจะขึ้นรถไฟ

7) *Nasaiah's Day* คลิปวิดีโอแนะนำเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยการกล่าวถึงค่านิยมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านความแตกต่างของการทำงานของสมองที่นำไปสู่

การเรียนรู้ของบุคคลที่ยากขึ้น การแสดงออกความรู้สึกกังวลผ่านการสะบัดมือ การไม่มองตาคนตรงหน้าเมื่อเกิดการสนทนาขึ้น

8) *Thomas's Story* คลิปวิดีโอนี้ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางคนใช้วิธีการสื่อสารด้วยแท็บเล็ต การเรียนรู้สิ่งรอบตัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านการสัมผัส การสื่อสารความรู้สึกในรูปแบบอื่น เช่น การสะบัดมือเพื่อแสดงความรู้สึกดีใจ การพูดซ้ำเพื่อแสดงการขอความช่วยเหลือหรือความไม่พอใจ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงโอกาสที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะหลงทางหรือเกิดอันตรายเมื่อออกไปข้างนอก

9) *Working It Out* เนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในคลิปวิดีโอนี้ ได้แก่ การวิ่งอย่างรวดเร็วเมื่อพบกับสิ่งที่สนใจซึ่งสร้างความไม่สบายใจให้กับพ่อแม่

บทความ

1) *Being a Friend* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ การมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมใหม่จากการไม่สนใจสังคมไปสู่ความไม่เข้าใจว่าควรจะทำตัวอย่างใดเมื่อต้องเล่นกับเพื่อน ความสนใจของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในระดับสูงต่อสิ่งตรงหน้า การสื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลือผ่านการพูดซ้ำ การใช้ส่งเสียงร้อง หรือการขี้นิ้ว การแสดงความรู้สึกผ่านพฤติกรรมเช่นกันโยกตัว การส่งเสียง

2) *Brothers and Sisters* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ การแสดงออกทางอารมณ์ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การใช้เวลาส่วนตัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *Bully-Busting* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีโอกาสที่จะถูกกลั่นแกล้งมากกว่าเด็กทั่วไปสองถึงสามเท่า

4) *Creating Fun Family Traditions* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความคือความต้องการในความปลอดภัยและความสงบ

5) *Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ การสำรวจพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดความรู้สึกวิตกกังวล การรักษากิจวัตรให้คงเดิมหรือมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อย

6) *Preparing for Outings* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ ความกังวลของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่อสถานการณ์ใหม่

7) *See the Amazing* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบทความ ได้แก่ สมรรถนะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทำงานแตกต่างออกไป ซึ่งส่งผลต่อประสาทสัมผัสและพฤติกรรมที่แตกต่าง หรือมากหรือน้อยเกินไป และความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการจดจำ การสื่อสารขอความช่วยเหลือโดยการจับมือของผู้คนตรงหน้าไปวางไว้บนสิ่งของหรือพูดทวนสิ่งที่คนตรงหน้าพูด การใช้เสียงหรือภาพในการบอกสิ่งที่ต้องการ การแสดงออกความรู้สึกไม่สบายใจหรือตื่นเต้นผ่านการสะบัดมือ การโยกตัว หรือทำเสียงซ้ำ

8) *The Challenges of Working From Home* เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความนี้ ได้แก่ การรับรู้หรือความเข้าใจเวลาที่ยังพัฒนาได้ไม่เต็มที่ร่วมกับการความท้าทายด้านการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม

9) *Using Visual Schedules* เนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในบทความนี้คือข้อจำกัดทางการใช้คำพูดและการสื่อสารความต้องการ ความช่วยเหลือ และความรู้สึก รวมถึงความท้าทายในด้านความเข้าใจภาษาและท่าทาง ซึ่งลักษณะเหล่านี้ทำให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมมองโลกว่าไม่สามารถคาดเดาได้และน่าคับข้องใจ

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในนิทาน ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางการได้ยินต่อเสียงในระดับที่สูงเกินไป บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมักจะมองหน้าผู้ที่พูดด้วยโดยตรง บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีทั้งคนที่สื่อสารด้วยการพูดและสื่อสารด้วยอุปกรณ์ช่วยสื่อสาร

2) *Family Forever: A Julia Storybook* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในนิทาน ได้แก่ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางไม่รู้ว่าจะเลือกใช้คำใดในการสื่อสารจึงใช้อุปกรณ์ช่วยสื่อสาร การแสดงออกความรู้สึกตื่นเต้นผ่านท่าทางด้วยการกระโดด

3) *We're Amazing, 1, 2, 3!* เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งปรากฏในนิทาน ได้แก่ การชอบเรียงของตามรูปแบบหรือทำอะไรซ้ำๆ ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระดับสูงจนไม่สามารถรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว การแสดงความรู้สึกตื่นเต้นด้วยการสะบัดมือ ประสาทสัมผัสต่อเสียงที่มากเกินไป

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Playground Pals, with Julia* ถึงแม้ว่าสื่อปฏิสัมพันธ์จะไม่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยตรงแต่เป็นการแสดงออกผ่านตัวละครอื่นที่เป็นคนทั่วไป โดยพฤติกรรมที่แสดงออกคือความกังวลเมื่อต้องทำกิจกรรมใหม่หรือการไปสถานที่ใหม่

4.1.1.2 เนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม

ในหัวข้อนี้กล่าวถึงการปรากฏของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และบทบาทต่อลูกหรือเด็กในครอบครัวที่มีภาวะ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในสื่อที่นำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นการยอมรับอย่างไรเงื่อนไขของแม่ที่มีต่อลูกที่มีภาวะออทิซึมซึ่งแสดงออกผ่านพฤติกรรมในหลายทาง ได้แก่ การสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูก แสดงออกความเข้าใจในพฤติกรรมของลูก และคอยสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อลูกเกิดความเหนื่อยล้า

2) *I Love My Family* เนื้อหาในคลิปวิดีโอเพลงแสดงให้เห็นถึงความรักและความอบอุ่นที่มอบให้ลูกที่มีภาวะออทิซึม และแสดงออกถึงความมั่นใจและรับรู้ได้ถึงความสามารถของตนเองในการดูแลลูกทั้งสองคน

3) *Julia's Family Get Ready* เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักและการให้ยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในครอบครัว รวมถึงการแสดงความสามารถในการจัดการเหตุการณ์เมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกที่ยากเกินกว่าตนเองจะจัดการได้โดยแสดงผ่านบุคคลอื่น

4) *Sibling Playdates* กล่าวถึงการจัดการของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งระหว่างเด็กที่มีภาวะออทิซึมกับเด็กทั่วไป รวมถึงการมีบทบาทในการไกล่เกลี่ยปัญหาและตั้งกฎในการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือแม้กระทั่งการเสียสละเวลาส่วนตัวของตนเองเพื่อให้ทุกคนได้รับความใส่ใจอย่างเท่าเทียมกัน

5) *Fluffster Wears a Mask* เนื้อหาที่เกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในคลิป์วิดีโอนี้ คือ บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการฝึกฝน เตรียมความพร้อม และให้กำลังใจกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสถานการณ์ใหม่

6) *A Park Problem* คลิป์วิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็ก ที่มีภาวะออทิซึมในด้านการพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะ การแสดงออก ความเข้าใจ และการสอนให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมในด้านความยืดหยุ่นจากการทำกิจกรรมเดิมเป็น กิจกรรมสู่การทำกิจกรรมใหม่เมื่อสถานการณ์เดิมไม่เอื้ออำนวย

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* มีการกล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองและความใส่ใจในการจัดเตรียมความพร้อมในด้านความปลอดภัยให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนที่จะเข้าสังคมด้วยการจัดหาสุนัขผู้ช่วยเป็นเพื่อนเดินทางให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2) *A is for Awareness* เป็นการนำเสนอมุมมองจากทั้งของพ่อแม่หรือผู้ปกครองรวมถึงพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึมให้เห็นว่ามีส่วนในการขับเคลื่อนการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างไร รวมถึงการแสดงออกอย่างภาคภูมิใจของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อลูกเมื่อทำสิ่งที่ดี

3) *A Parent's Role* คลิป์วิดีโอนี้แนะนำเสนอถึงเนื้อหาในมุมมองของพ่อที่มีต่อลูกที่มีภาวะออทิซึมในด้านการยอมรับในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเขาหลังจากมีลูกที่มีภาวะออทิซึมและความแตกต่างของเขาที่ต่างจากพ่อของเด็กทั่วไป รวมถึงการยอมรับในความแตกต่างนำไปสู่การเปิดใจเรียนรู้ในที่สุด

4) *A Sibling Story* มีเนื้อหาที่แสดงถึงบทบาทของพ่อแม่ในการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมในชีวิตประจำวัน และกล่าวถึงการดูแลลูกทั้งหมดอย่างเท่าเทียมรวมถึงลูกที่มีระบบประสาททั่วไป

5) *Being a Supportive Parent* เนื้อหาในคลิป์วิดีโอแสดงถึงเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อของเด็กที่มีภาวะออทิซึมเป็นสำคัญ ในด้านของการดูแลและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเองและคู่ชีวิตโดยการให้ความช่วยเหลือเมื่ออีกฝ่ายเกิดความเหนื่อยล้า และให้เวลาส่วนตัวกับตนเองบ้าง นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความอดทนพยายามในการสอนพฤติกรรมของลูกที่มีภาวะออทิซึมที่ใช้ระยะเวลาานาน

6) *Family Friends* เนื้อหาแสดงออกถึงบทบาทของพ่อแม่ในการรับมือกับอารมณ์ของเด็กที่มีภาวะออทิซึม รวมถึงความพยายามของพ่อแม่ที่ต้องการจะพาลูกให้ได้เข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และการยอมรับในตัวลูกที่มีภาวะออทิซึม

7) *Family Time With Grover* เนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ การยอมรับในความแตกต่างของลูกที่มีภาวะออทิซึม และความอดทนเข้มแข็งของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิซึม

8) *Meeting Unique Needs* เนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ ความอดทนพยายามในการเลี้ยงดูลูก การให้สนับสนุนทางอารมณ์ซึ่งกันและกันของคู่ชีวิต การเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นและยอมรับลูกในแบบที่เป็น

9) *Nasaiah's Day* การทำหน้าที่ของพ่อแม่ในการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยการพาออกไปทำกิจกรรมข้างนอกบ้าน การเตรียมความพร้อมเด็กต่อสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ทั้งสอนวิธีการสั่งอาหาร การขอร้อง และการบอกกล่าว รวมถึงการแบ่งปันสิ่งของกับเด็กคนอื่น และการเตรียมเข้านอน

10) *Thomas's Story* มีการกล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการให้ส่งเสริมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านการสื่อสาร การพาบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปในสถานที่สาธารณะ

11) *Working It Out* การเตรียมความพร้อมเด็กที่มีภาวะออทิซึมในการเข้าสังคมด้วยสุนัขผู้ช่วย การพาลูกออกไปทำกิจกรรมกับคนอื่นในสังคม และการเตรียมตัวในการพูดคุยกับพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึมในการพูดคุยถึงพี่น้องของตนเอง

บทความ

1) *Creating Fun Family Traditions* การสนับสนุนและการฝึกฝนให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมทำกิจกรรมให้มีลักษณะเป็นกิจวัตรประจำวันรวมถึงการสร้างเป็นประเพณีและกิจกรรมในเทศกาลพิเศษ

2) *Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal* มีการกล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการดูแลและสร้างความเข้าใจให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในช่วงที่กำลังเกิดการระบาดของโควิด-19 และการใส่ใจและให้การดูแลตนเองเป็นสำคัญสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *Preparing for Outings* บทความนี้กล่าวถึงการทำหน้าที่ของพ่อแม่ในการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมก่อนที่จะออกจากบ้านเพื่อไปยังสถานที่ภายนอก เช่น การให้ข้อมูลและตารางเวลา การเตรียมของใช้ที่จำเป็นและของที่เป็นที่ช่วยให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมรู้สึกสบายใจ

4) *Taking Care of the Caretaker* เนื้อหาในบทความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ได้แก่ การดูแลตนเองทางด้านสุขภาพอาหารการกิน ด้านจิตใจ เช่น การกอด การเดินลดความเครียด การฟังเพลง การยืดเส้นร่างกาย รวมถึงการมีผู้ให้รับฟังทั้งคนในครอบครัว และผู้เชี่ยวชาญ

5) *The Challenges of Working From Home* ประเด็นปัญหาของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำงานที่บ้านร่วมกับการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิสซึม และบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการฝึกทักษะหรือการกำหนดกฎกติกาให้กับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมในการทำกิจกรรม

6) *Using Visual Schedules* บทความนี้กล่าวถึงปัญหาและวิธีการของพ่อแม่ในการสื่อสารกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และบทบาทของพ่อแม่ในการจัดการตารางเวลาให้กับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Family Forever: A Julia Storybook* พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีบทบาทในการพาบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเข้าไปร่วมทำกิจกรรมในสังคม และทำหน้าที่ปลอบใจเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความรู้สึกเสียใจ

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* สื่อปฏิสัมพันธ์ชนิดนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของพ่อแม่ในการฝึกฝนทักษะให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมในชีวิตประจำวันรวมถึงการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ใหม่

4.1.1.3 เนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

ในหัวข้อนี้กล่าวถึงการปรากฏของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และบทบาทต่อพี่น้องที่มีภาวะ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องตัวพ่อแม่หรือผู้ปกครองในสื่อที่นำมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *I Love My Family* กล่าวถึงการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมและพี่น้องที่มีระบบประสาททั่วไป

2) *Julia 's Family Get Ready* เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักและการให้ยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในครอบครัว รวมถึงการแสดงความสามารถในการจัดการเหตุการณ์เมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกที่ยากเกินกว่าตนเองจะจัดการได้โดยแสดงผ่านบุคคลอื่น

3) *Learning Sign Language* คลิปวิดีโอยังกล่าวถึงพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การยอมรับ ให้ความช่วยเหลือ และความพยายามที่จะเรียนรู้ภาษามือเพื่อสื่อสารกับพี่น้องของตนที่มีภาวะออทิสซึม

4) *Storytime with Julia & Samuel* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมโดยการวาดรูปและเล่าเรื่องในจินตนาการ รวมถึงการแสดงความรักระหว่างพี่น้อง

5) *A Park Problem* เนื้อหาที่เกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมคือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้อง

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A is for Awareness* กล่าวถึงบทบาทของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการเป็นสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วยการจัดกิจกรรมการแต่งตัวภายในโรงเรียนในเดือนเมษายนซึ่งเป็นเดือนแห่งความตระหนักถึงในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และการเขียนเรียงความเพื่อเล่าเรื่องของพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมให้กับชั้นเรียนได้เข้าใจ

2) *A Sibling Story* มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของพี่น้องที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมในแต่ละวันตั้งแต่ตื่นนอน การเตรียมตัวไปโรงเรียน จนถึงเลิกเรียนและกลับบ้าน และยังกล่าวถึงความเข้าใจในการดูแลลูกอย่างเท่าเทียม

3) *Family Time With Grover* เนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของพี่น้องที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านการให้ความเข้าใจและความอดทน

4) *Working It Out* มีการกล่าวถึงพี่น้องของคุณที่มีภาวะออทิสซึมในประเด็นของการทำกิจกรรมควบคู่ไปด้วยกัน และการพูดคุยถึงประเด็นเกี่ยวกับพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมโดยตรงไปตรงๆ ไม่ปิดบังหรือปล่อยให้เด็กไม่เข้าใจ

บทความ

1) *Brothers and Sisters* เนื้อหาที่เกี่ยวกับพี่น้องของคุณที่มีภาวะออทิสซึม ได้แก่ การเข้าใจในอารมณ์ของตนเองและอารมณ์ของพี่น้อง และการทำความเข้าใจและระบายออกอย่างเหมาะสม การใช้เวลาร่วมกันและแยกกันของพี่น้อง การสร้างความเข้าใจในความแตกต่างของพี่น้องหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Family Forever: A Julia Storybook* กล่าวถึงการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้องและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพี่น้อง การพาพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมไปพบกับกลุ่มเพื่อนหรือคนในสังคม และทำหน้าที่ปลอบใจเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความรู้สึกเสียใจด้วยการร้องเพลง

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Playground Pals, with Julia* บทบาทของพี่น้องของคุณที่มีภาวะออทิสซึมที่แสดงให้เห็นผ่านสื่อปฏิสัมพันธ์ขึ้นนี้คือการให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมเมื่อไปพบกับสถานการณ์และการทำกิจกรรมใหม่

4.1.1.4 เนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

ในหัวข้อนี้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมทั้งในทักษะหลากหลายด้านซึ่งปรากฏในสื่อที่นำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Blowing Bubbles* ในคลิปวิดีโอเห็นได้ว่าการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการเตรียมพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการเข้าสังคม ทั้งการรอคอยหรือบางครั้งการแสดงความต้องการอาจจะไม่ได้นำมาซึ่งสิ่งที่ต้องการเสมอไปหรือเรียกว่าความไม่แน่นอนซึ่งการเรียนรู้ประเด็นนี้ค่อนข้างสำคัญกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเนื่องจากลักษณะนิสัยที่เคร่งครัด และสุดท้ายคือการสอนให้เด็กไม่ว่าจะเด็กทั่วไปหรือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมได้เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือเพื่อนในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

2) *Julia's Family Get Ready* เป็นการแสดงถึงแนวทางการเตรียมพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดความรู้สึกตื่นตระหนกในสถานการณ์ที่วุ่นวาย โดยวิธีการพูดคุยเพื่อดึงความสนใจให้มาอยู่ตรงหน้า บอกว่าอารมณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่สิ่งที่ผิด และให้สูดลมหายใจเพื่อผ่อนคลาย

3) *Learning Sign Language* คลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงการเตรียมพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนเข้าไปสู่สังคมด้วยการเตรียมตัวด้านการสื่อสารผ่านภาษามือในกลุ่มเด็กภาวะออทิซึมที่ไม่มีความสามารถในการพูดสื่อสารได้

4) *Meet Julia* การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดความรู้สึกตื่นตระหนกผ่านการกำกับลมหายใจ

5) *Sibling Playdates* นำเสนอให้เห็นถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนจะเข้าสู่สังคมโดยการตั้งกฎกติกาในการเล่นร่วมกับผู้อื่นซึ่งก็คือการสลับกันเล่น

6) *Spelling "Nasaiah"* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงการสอนให้เด็กไม่ว่าจะเด็กทั่วไปหรือเด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถสะกดชื่อของตนเองได้เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เด็กเกิดพลัดหลงกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองและเมื่อพบกับผู้ที่ให้ความช่วยเหลือจะได้สะกดชื่ออย่างถูกต้อง

7) *Fluffster Wears a Mask* เนื้อหาที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนเข้าไปสู่สถานการณ์ใหม่คือการสวมใส่หน้ากากอนามัยเพื่อเข้าไปในที่สาธารณะ โดยการฝึกฝนให้เกิดความอดทนหรือความชินในการใส่หน้ากาก

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* นำเสนอถึงการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนเข้าสู่สังคมโดยการเตรียมสุนัขผู้ช่วยให้เป็นเพื่อนคอยนำทางและคอยรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไว้เมื่อบุคคลนั้นต้องการที่จะวิ่งไปไหน

2) *A Sibling Story* การเตรียมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยการใช้ภาษามือ

3) *Family Friends* การเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการเข้าสู่สังคม ได้แก่ แนวทางการรับมือเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดความไม่พอใจ

4) *Family Time With Grover* กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึมในการเข้าสู่สังคมด้วยการใช้แท็บเล็ตเป็นอุปกรณ์ในการช่วยสื่อสาร

5) *Meeting Unique Needs* เนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยการนำเสนอถึงนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะให้กับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม

6) *Nasaiah's Day* การเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการเข้าสังคม ได้แก่ การพูดเริ่มบทสนทนาเมื่อต้องการสั่งอาหาร การใช้คำเพื่อแสดงความขอร้อง และการบอกลา การแบ่งปันสิ่งของกับบุคคลอื่น

7) *Thomas's Story* การเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วยการใช้อุปกรณ์สื่อสาร เช่น แท็บเล็ต และการเตรียมสุนัขผู้ช่วยเพื่อกำกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในระหว่างการเดินทางนอกสถานที่ไม่ให้ได้รับอันตรายหรือหลงทาง

8) *Working It Out* การเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการเข้าสังคม ได้แก่ การเตรียมสุนัขผู้ช่วยให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเพื่อกำกับในระหว่างการเดิน

บทความ

1) *Creating Fun Family Traditions* บทความกล่าวถึงการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมโดยการสร้างความมั่นคงด้วยการกำหนดกิจวัตรเพื่อเข้าไปสู่การใช้ชีวิตในสังคม

2) *Creature Comforts* การเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านความรับผิดชอบ ความเข้าใจผู้อื่น การฝึกทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่น และการสร้างความไว้วางใจโดยใช้สัตว์เลี้ยงเป็นสื่อกลาง

3) *Preparing for Outings* การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการไปสู่สถานที่ภายนอก ได้แก่ การแนะนำสถานที่ล่วงหน้าผ่านรูปภาพ การให้ข้อมูลและการกำหนดตารางเวลา

4) *The Challenges of Working From Home* เนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในภาวะโควิด-19 ในด้านการจัดการเวลาและการทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยใช้การกำหนดลำดับเวลาในการทำกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมหรือเห็นได้ชัด การสื่อสารกับเด็กอย่างตรงไปตรงมา การฝึกฝนการรอคอย การทำให้เป็นกิจวัตร และการให้รางวัลหลังจากทำกิจกรรมตามเวลาที่กำหนด

5) *Using Visual Schedules* บทความนี้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านการตารางเวลาโดยใช้ภาพเพื่อแสดงให้เห็นลำดับของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเวลานี้และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในลำดับถัดไป ซึ่งช่วยลดความกังวลของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *No Matter What* เนื้อหานำเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมโดยแสดงให้เห็นทุกคนสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากสาเหตุใดก็ตามโดยเฉพาะในภาวะโควิด-19

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* การเตรียมความพร้อมเด็กที่ภาวะออทิสซึมต่อสถานการณ์ใหม่และการฝึกทักษะในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การทดลองทานอาหารชนิดใหม่ การล้างมือ การไปพบทันตแพทย์ การไปตัดผม การไปชมการแข่งขันกีฬา การไปงานวันเกิด การแปร่งฟัน การไปร้านอาหาร กิจกรรมประจำวันในตอนเช้า การข้ามถนน การไปห้างสรรพสินค้า และกิจกรรมประจำวันก่อนนอน

4.1.2 เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

เนื้อหาในส่วนนี้เกี่ยวกับการนำเสนอแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity) ในสื่อของการที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิจัยของ Angulo-Jiménez และ DeThorne (2019) ซึ่งวิเคราะห์สื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นสองแนวคิดที่แตกต่างกัน ได้แก่ แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ (Medical model of disability) ซึ่งมองว่าบุคคลและภาวะออทิสซึมแยกออกจากกัน ส่วนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity paradigm) มองว่าบุคคลและภาวะออทิสซึมไม่สามารถแยกออกจากกันได้เปรียบเสมือนอัตลักษณ์และความหลากหลายของบุคคล โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ทั้งทั้งหมด 9 ประเด็น ได้แก่ 1. ภาษา หมายถึง ในสื่อมีการเลือกใช้คำหรือภาษาในการกล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมว่าเป็นความผิดปกติหรือความหลากหลาย 2. สาเหตุของความท้าทายหรือปัญหา หมายถึง การนำเสนอปัญหาหรือความท้าทายที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมว่าปัญหาเกิดจากตัวบุคคลหรือเกิดจากสังคมคนรอบข้าง 3. ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม หมายถึง ในสื่อมีการเลือกใช้คำที่อธิบายลักษณะนิสัยในทางบวกหรือทางลบ 4. มุมมองต่อความปกติ หมายถึง ในสื่อมีการนำเสนอที่สะท้อนความเชื่อที่ว่าความปกติมีจริงหรือไม่ 5. การแบ่งประเภทของบุคคล

หมายถึง ในสื่อมีใช้คำที่แสดงการแบ่งประเภทรหว่างบุคคลที่มีภาวะออทิซึมกับบุคคลทั่วไป 6. แนวคิดภาวะและบุคคล หมายถึง ในสื่อมีการนำเสนอว่าบุคคลกับตัวภาวะออทิซึมแยกออกจากกันหรือไม่ 7. วิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม หมายถึง ในสื่อมีการนำเสนอวิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยเน้นการรักษาหรือเน้นการอยู่ร่วมกัน 8. นิยาม หมายถึง ในสื่อมีการกล่าวนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในรูปแบบใดระหว่างความผิดปกติหรือความหลากหลายในทางพฤติกรรม สมอง หรือระบบประสาท และ

9. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ในสื่อสะท้อนว่าผู้เชี่ยวชาญในภาวะออทิซึมคือนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเอง ตามตาราง 6 ซึ่งแสดงแนวทางในการวิเคราะห์สื่อของโครงการ

ตาราง 6 แนวทางในการวิเคราะห์มุมมองการแพทย์และความหลากหลายทางระบบประสาท

ประเด็นการวิเคราะห์	แบบจำลองความผิดปกติทาง การแพทย์ (Medical model of disability)	ความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity paradigm)
1. ภาษา	มีการใช้คำหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความผิดปกติหรือความเป็นโรค (M1)	มีการใช้คำเรียกหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความแตกต่าง (N1)
2. สาเหตุของความท้าทาย	นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมาจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง (M2)	นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลออทิสติกมาจากสิทธิพิเศษของบุคคลที่ไม่มีภาวะออทิซึม (N2)
3. ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม	นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงความบกพร่องล่าช้า มากหรือน้อยเกินไป (M3)	นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลออทิสติกขึ้นกับบริบท มีการนิยามใหม่ หรือนำเสนอในด้านบวก (N3)
4. มุมมองต่อความปกติ	นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติมีอยู่จริงและเป็นสิ่งที่พึงมีในทุกคน (M4)	นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท เป็นปัญหา และต่อต้านความปกติ (N4)

ประเด็นการวิเคราะห์	แบบจำลองความผิดปกติทาง การแพทย์ (Medical model of disability)	ความหลากหลายทางระบบประสาท (Neurodiversity paradigm)
5. การแบ่งประเภท ของบุคคล	มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคล ปกติ และ บุคคลที่มีภาวะออทิ ซึม (M5)	มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคลออทิ สติก และ บุคคลที่มีระบบประสาท ทั่วไป หรือ ไม่ใช่ออทิสติก (N5)
6. แนวคิดภาวะและ บุคคล	นำเสนอโดยแยกภาวะออทิซึม ออกจากตัวบุคคล (M6)	นำเสนอโดยแยกภาวะออทิซึมรวมอยู่ ในตัวบุคคลแยกออกจากกันไม่ได้ (N6)
7. วิธีการปฏิบัติตัวต่อ บุคคลที่มีภาวะออทิ ซึม	นำเสนอโดยเน้นการป้องกัน การ ตรวจหา การบรรเทา การรักษา ภาวะออทิซึม (M7)	นำเสนอโดยเน้นการเอื้ออำนวยความ สะดวกในการใช้ชีวิต การมีส่วนร่วม การยอมรับในบุคคลออทิสติก (N7)
8. นิยาม	นิยามภาวะออทิซึมเป็นความ ผิดปกติทางระบบประสาท และ สมองทำงานไม่ปกติหรือบกพร่อง (M8)	นิยามภาวะออทิซึมเป็นความแตกต่าง ทางระบบประสาท และสมองทำงาน แตกต่างหรือไม่เหมือนกัน (N8)
9. ผู้เชี่ยวชาญ	นำเสนอว่าผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะ ออทิซึมคือนักวิชาชีพซึ่งมีระบบ ประสาททั่วไป (M9)	นำเสนอว่าบุคคลออทิสติกเป็น ผู้เชี่ยวชาญในภาวะออทิซึม (N9)

หมายเหตุ : ดัดแปลงจาก Angulo-Jiménez และ DeThorne (2019)

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* มีการนำเสนอถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทเป็นหลัก
ได้แก่ (N3) การใช้คำใหม่ที่แสดงมุมมองที่ต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในทางบวก คือ “ดาวดวงน้อย”
และ (N7) แสดงถึงการกระทำที่รองรับลักษณะนิสัยดังกล่าวอย่างเข้าอกเข้าใจด้วยการทำตามทีขอ
เล่านิทานและร้องเพลงเพื่อผ่อนคลาย

2) *Behind the Scenes* ในคลิปวิดีโอมีการนำเสนอแนวคิดความหลากหลายทางระบบ
ประสาทเป็นหลัก มีรายละเอียดดังนี้ (N1) บุคคลที่มีภาวะออทิซึมในคลิปวิดีโอมองตนเองเป็นความ
แตกต่าง (N4) มุมมองที่มีต่อความปกติได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นคนทุกคนมีความหลากหลายแทน (N6)

มีการใช้คำว่า “ฉันที่เกิดขึ้นมาอยู่บนสเปกตรัม” (Being born on spectrum myself) เป็นการแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเป็นมาตั้งแต่เกิดโดยแยกออกจากกันไม่ได้ (N7) เนื้อหาหลักของคลิปวิดีโอเล่าถึงการเปิดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้และโอกาสทางอาชีพให้แก่บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการผลิตวิดีโอแอนิเมชัน

นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอถึงแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ในบางส่วน เช่น (M1) ผู้นำเสนอในคลิปวิดีโอที่มีภาวะออทิสซึมใช้คำว่า “วัยรุ่นและผู้ใหญ่ที่มีภาวะออทิสซึม”

3) *Benny's Story* การใช้ภาษาและเนื้อหาทางด้านคำพูดแสดงออกถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทเป็นหลัก ได้แก่ (N1) บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมองตนเองในมุมมองของความแตกต่าง (N2) มีการนำเสนอปัญหาที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมอันเนื่องมาจากสังคมที่มองว่าการฟังเพลงเสียงดังเป็นเรื่องปกติของคนทั่วไป (N3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมแสดงออกในสถานการณ์ในบางสถานการณ์โดยที่ไม่ได้ถูกระบุเป็นความผิดปกติหรือล่าช้าแต่เป็นการแสดงความชอบหรือไม่ชอบ (N4) แนวคิดเรื่องความปกติถูกให้ความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมองว่าคนทุกคนแตกต่างกัน (N7) มีการแสดงถึงความครอบคลุมทางสังคมและการยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และยังมีมุ่งเน้นหาจุดร่วมที่มีเหมือนกันเพื่อให้คนในสังคมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมอยู่อาศัยและทำกิจกรรมร่วมกันได้

แต่ในขณะเดียวกันมีการนำเสนอถึงแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ด้วยเช่นกันในประเด็น (M1) การใช้คำว่า “บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม”

4) *Blowing Bubbles* คลิปวิดีโอสนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทในประเด็นของ (N7) การให้การรองรับหรือสนับสนุนเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความรู้สึกไม่สบายใจอันเนื่องมาจากความไม่สม่ำเสมอหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

5) *Boing Tag* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท ดังต่อไปนี้ (N3) การกระโดดของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเมื่อเกิดความรู้สึกตื่นเต้นได้รับการแสดงออกในบริบทการเล่นกันของเด็ก (N7) และคนรอบข้างหรือเพื่อนเข้าใจและให้การยอมรับถึงการแสดงออกความรู้สึกด้วยวิธีการกระโดดขึ้นลงของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

6) *Butterfly Flapping* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอผ่านวิดีโอในประเด็นเกี่ยวกับ (N3) การนำเสนอพฤติกรรมการสับมือของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้รับ

การให้ความหมายใหม่เป็นการเล่นกันระหว่างเพื่อน (N7) คนรอบข้างให้ความสนใจและยอมรับในพฤติกรรมการสับมือของ *Julia* และนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการเล่นร่วมกัน

7) *Each Family is Amazing* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้คือ (N7) การให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะในฐานะบุคคลที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน

8) *Julia's Bunny* คลิปวิดีโอแสดงถึงการสนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทในประเด็นดังต่อไปนี้ (N7) การนำเสนอถึงความเข้าใจและการยอมรับของคนรอบข้างรวมถึงเพื่อนจึงนำไปสู่การแนวทางในการสื่อสารหรือเรียกความสนใจอย่างเหมาะสม

9) *Julia's Family Get Ready* คลิปวิดีโอแสดงถึงการสนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท ในประเด็นดังต่อไปนี้ (N3) การแสดงลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้รับการเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรือผลลัพธ์ในทางที่ดีหรือให้การยอมรับนิสัยเหล่านี้ ได้แก่ การจดจ่อกับสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญและการใส่ใจกับรายละเอียดเล็กน้อย และ (N7) การให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมถึงแม้ว่าจะเป็นการแสดงออกความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยผ่านบุคคลอื่นก็ตาม แสดงให้เห็นว่ามองที่ปัญหาที่เกิดกับบุคคลมากกว่ามองว่าบุคคลเป็นปัญหา

10) *Learning Sign Language* มีการนำเสนอถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านการนำเสนอในรายละเอียด ได้แก่ (N3) การนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงครอบครัวในมุมมองใหม่โดยกล่าวว่า “ครอบครัวที่น่าอัศจรรย์” (N7) การใช้ภาษามือในการสื่อสารกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมนับว่าเป็นการให้การยอมรับรวมถึงเป็นการรับรองความแตกต่างของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ไม่มีความสามารถในการพูด

11) *Let's Play Together* คลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านเนื้อหาในประเด็นดังนี้ (N2) ความท้าทายที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งในคลิปวิดีโอนี้คือการเผชิญกับเสียงที่ดังเกินไปมีสาเหตุมาจากอภิสัทย์ของคนที่มีระบบประสาททั่วไปที่สามารถฟังเสียงดังได้จึงเกิดเป็นความท้าทายต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (N3) ลักษณะด้านระบบประสาทของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมถูกกระตุ้นให้แสดงออกในบางบริบทเท่านั้นไม่ได้ปรากฏทุกสถานการณ์ในฐานะของความผิดปกติ (N7) มีการให้การยอมรับในความแตกต่างทางระบบประสาทด้านการได้ยินของบุคคลและให้การสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดความรู้สึกท่วมท้นทางประสาทสัมผัส

12) *Meet Julia* คลิปวิดีโอสนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านเนื้อหา ดังต่อไปนี้ (N2) ความท้าทายที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากอภิสิทธิ์ของคนที่มีระบบประสาททั่วไป อย่างเช่น เสียงไซเรนของรถดับเพลิงอาจช่วยอำนวยความสะดวกให้กับนักดับเพลิงแต่ เป็นเสียงที่ดังเกินไปสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (N3) การกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มี ภาวะออทิซึมในทางบวกและการนำเสนอมุมมองใหม่ต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยกล่าวถึงในมุม “ความพิเศษ” “ความน่าอัศจรรย์” (N4) มีการนำเสนอว่าความหลากหลายเพื่อแทนที่ “ความปกติ” โดยการกล่าวถึงความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างกลุ่มเพื่อน แต่ละคนไม่มีใครเหมือนกัน (N7) มีการแสดงความครอบคลุมทางสังคมโดยการยอมรับและรวมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปเป็น ส่วนหนึ่งของกลุ่ม การทำหน้าที่รองรับทั้งพฤติกรรมและประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (N8) มีการนิยามอย่างชัดเจนว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความแตกต่างออกไปในด้านพฤติกรรม (N9) ที่สำคัญคือการมองว่าตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง โดยการใช้คำ ว่า “สำหรับ *Julia* แล้ว...” (For *Julia* ...) มิใช่ผู้เชี่ยวชาญคนอื่นเป็นคนบอก

และยังแสดงถึงแนวคิดที่มองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความผิดปกติทางการแพทย์ด้วย (M1) การใช้คำเรียก “บุคคลที่มีภาวะออทิซึม”

13) *Pattern Hunt* เนื้อหาในคลิปวิดีโอแสดงถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท ผ่านเนื้อหาดังนี้ (N3) การกล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในทางบวกคือความสามารถใน การสังเกต (N7) และการที่ลักษณะความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้รับการยอมรับจาก เพื่อน

14) *Saying Hello* มีการสนับสนุนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านเนื้อหา ได้แก่ (N2) ปัญหาที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งก็คือการไม่สัมผัสกับมือคนอื่นเกิดจากพฤติกรรม ของคนที่มีระบบประสาททั่วไปที่คิดว่าการชนก่าป็นเป็นเรื่องปกติ (N3) การแสดงลักษณะนิสัยของ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้แก่การไม่ยอมสัมผัสมือกับคนอื่น (N7) มีการยอมรับในวิธีการแสดงออกหรือ การท้าทายที่แตกต่างไปของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเกิดการนำไปใช้ตาม

15) *Shape Hunt* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอผ่าน ประเด็นดังต่อไปนี้ (N3) ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งแสดงออกในคลิปวิดีโอได้รับการ นำเสนอทางที่พึงประสงค์ เช่น การให้คำชมกับการใส่ใจในรายละเอียดของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

(N7) มีการแสดงให้เห็นถึงการพื้นที่ทางสังคมที่ให้ทุกคนสามารถเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งได้และให้การยอมรับในความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

16) *Sibling Playdates* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอผ่านคลิปวิดีโอนี้คือ (N7) การให้พื้นที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มเพื่อน

17) *Spelling "Nasaiah"* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏอยู่ในคลิปวิดีโอนี้คือ (N7) การให้การยอมรับเพื่อนที่มีภาวะออทิซึม

18) *Starfish Hug* นำเสนอถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทโดยการแสดงให้เห็นถึงประเด็นดังต่อไปนี้ (N3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งมักจะกระโดดขึ้นลงในสถานการณ์ทั่วไป

(N7) การให้การยอมรับในความแตกต่างของระบบประสาทสัมผัสซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมของคนอื่น

19) *Sunny Days* คลิปวิดีโอนำเสนอแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านเนื้อหา คือ (N7) การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน

20) *The "Amazing" Song* ความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏบนคลิปวิดีโอนี้ได้รับการนำเสนอควบคู่ไปกับ (N7) แนวคิดความครอบคลุมทางสังคม โดยนำเสนอถึงความแตกต่างและความหลากหลายของเด็กทุกคน

21) *Twinkle, Twinkle* ความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการแสดงออกผ่านเนื้อหาที่เกี่ยวกับ (N7) การให้การยอมรับเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน

22) *We're Amazing, 1, 2, 3!* คลิปวิดีโอนี้ปรากฏถึงเนื้อหาที่สะท้อนความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านทางประเด็นดังต่อไปนี้ (N3) การสังเกตในรายละเอียดของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมช่วยให้บุคคลดังกล่าวมีความโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน (N7) การให้การยอมรับและรวมให้เพื่อนที่มีบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

และยังสะท้อนมุมมองทางการแพทย์โดย (M1) การใช้คำว่า "บุคคลที่มีภาวะออทิซึม"

23) *What Do You Want Kids to Know* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอผ่านคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N6) มีการกล่าวถึงความเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยไม่

แยกจากตัวบุคคลและไม่นับว่าเป็นโรค (N8) กล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความแตกต่าง (N9) แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นผู้เชี่ยวชาญในตนเอง

มุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่านประเด็นดังต่อไปนี้ (N1) มีการใช้คำว่า “บุคคลที่มีภาวะออทิซึม” (N3) กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการ “ขาด” เช่น ไม่พูดหรือไม่ใส่ใจ (N6) มีการพูดถึงภาวะออทิซึมที่แยกออกจากบุคคล

24) *Fluffster Wears a Mask* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N7) การนำเสนอเนื้อหาที่ครอบคลุมทางสังคมโดยแสดงให้เห็นว่าภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นส่งผลต่อคนทุกคนรวมถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วย

25) *A Park Problem* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้คือ (N7) การแสดงความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและแสดงวิธีการอื่นในการรองรับ

26) *Julia and Elmo's Video Playdate* แนวคิดความครอบคลุมทางระบบประสาทที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้คือ (N7) การแสดงความเข้าใจและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการพูดคุยกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทผ่านเนื้อหาดังต่อไปนี้ (N7) การอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยการให้สุนัขผู้ช่วยทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อต้องการที่จะวิ่ง

2) *A is for Awareness* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอผ่าน (N7) การให้การยอมรับ การสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการครอบคลุมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

มุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่าน (M6) การใช้คำว่าภาวะออทิซึมโดยแยกออกจากบุคคล

3) *A Parent's Role* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอผ่าน (N7) การให้การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

และมุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่าน (N1) การเรียนชื่อบุคคลตามด้วย “มีภาวะออทิซึม”

4) *A Sibling Story* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอในด้าน (N3) การใช้คำที่นำเสนอมุมมองใหม่ต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือ “เธอมีความน่าอัศจรรย์” (N7) การให้การยอมรับและการอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

นอกจากนี้มุมมองทางการแพทย์ยังได้รับการนำเสนอในด้าน (M1) การนำเสนอชื่อของเด็กตามด้วย “มีภาวะออทิซึม”

5) *Behind the Scenes: Julia 's Family* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอจากเนื้อหา (N1) การใช้คำว่า “เด็กออทิสติก” (N7) ความพยายามที่จะสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพื่อให้เกิดสังคมแห่งความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

มุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอจาก (M1) การใช้คำว่า “ภาวะออทิซึม”

6) *Being a Supportive Parent* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอ ในประเด็นดังนี้ (M7) การอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

มีเนื้อหาที่สะท้อนแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่านเนื้อหา ดังนี้ (M1) มีการเรียกชื่อบุคคลและตามด้วยคำว่า “ผู้มีภาวะออทิซึม” (M7) มีการกล่าวถึงการเข้ารับการรักษาบำบัดของเด็กที่มีภาวะออทิซึม

7) *Bringing Julia to Life* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอได้แก่

(N3) การนำเสนอถึงมุมมองใหม่ที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยการใช้คำว่า “น่าอัศจรรย์” (N7) การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการนำเสนอเนื้อหาเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม (8) นำเสนอลักษณะตัวละครที่มีภาวะออทิซึมโดยกล่าวถึงการแสดงความเป็นตนเองในรูปแบบที่แตกต่าง

และยังนำเสนอแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ด้วย (M1) การใช้คำว่า “ผู้ที่มีภาวะออทิซึม”

8) *Family Friends* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอในประเด็นดังต่อไปนี้ (N3) การกล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านของความเก่งในด้านจินตนาการและการมองโลกอย่างสนุกสนาน (N6) การนำเสนอว่าพฤติกรรมหรือการแสดงออกเป็นเกิดจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองไม่ใช่ภาวะ (N7) มีการแสดงออกถึงการยอมรับและรวมบุคคลที่

มีภาวะออทิซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และมีการรับมือกับการแสดงออกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างเหมาะสม

และมุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่าน (N1) การเรียกชื่อบุคคลและตามด้วย “มีภาวะออทิซึม” (N2) กล่าวว่าปัญหาที่เกิดกับภาวะออทิซึมเกิดจากการรับรู้ความรู้สึกของตัวบุคคล

9) *Family Time With Grover* คลิปวิดีโอแนะนำแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทในประเด็น (3) การกล่าวถึงความท้าทายของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแต่ยังให้มุมมองว่าครอบครัวยังมีความสุขสนุกสนานให้แก่กันและกัน มีการกล่าวถึงลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองใหม่ เช่น ชอบทำกิจกรรม (Outgoing) และชอบเป็นศูนย์กลางของความสนใจ (N7) การให้การยอมรับและการอำนวยความสะดวกในการชีวิตให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึม

และยังนำเสนอมุมมองทางการแพทย์ในประเด็น (M1) การเรียกชื่อบุคคลและตามด้วย “มีภาวะออทิซึม” (M3) มีการนำเสนอลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงของความล่าช้าและบกพร่อง และยังคงกล่าวถึงในแง่ของความก้าวร้าว (Aggressive) (M6) การเรียกภาวะแยกออกจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

10) *Meeting Unique Needs* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N4) แนวคิดเกี่ยวกับความปกติโดยเทียบกับบุคคลอื่นได้รับการเปลี่ยนไปสู่การเป้าหมายที่แตกต่างกันไปของแต่ละคน (N7) การให้การยอมรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมในความเป็นตัวเอง

นอกจากนี้มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอเช่นเดียวกัน ได้แก่ (M1) การแนะนำลูกชายด้วยคำว่า “ผู้ที่มีภาวะออทิซึม”

11) *Nasaiah's Day* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทได้รับการนำเสนอผ่าน (N7) การพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปทำกิจกรรมในสังคม (N8) การให้นิยามว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีสมองที่ทำงานแตกต่างออกไป

มุมมองทางการแพทย์ได้รับการนำเสนอผ่าน (M1) การใช้คำว่า “เด็กหลายคนมีภาวะออทิซึม” (M3) มีการกล่าวถึงการเรียนรู้ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมเปรียบเทียบกับว่ายากกว่าเด็กทั่วไป

12) *Thomas's Story* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท ได้รับการนำเสนอผ่าน (N7) การให้การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการเข้าสังคม

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอผ่านทาง (M1) การแนะนำบุคคลโดยใช้คำว่า “มีภาวะออทิซึม”

13) *Working It Out* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในประเด็นดังนี้ (N7) การให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมากับพี่น้อง การให้พื้นที่ในการทำกิจกรรมสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในประเด็น (M1) การนำเสนอบุคคลโดยตามด้วย “อยู่บนสเปกตรัม” ถึงแม้จะเป็นการแสดงให้เห็นความหลากหลายของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแต่ยังจำกัดอยู่ในมุมมองทางการแพทย์เพราะว่าคำนี้ไม่ได้นำมาใช้อธิบายคนที่มีระบบประสาททั่วไป (M3) การนำเสนอพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงปัญหาคือการวิ่งเมื่อเจอสิ่งที่สนใจโดยไม่สนใจอันตราย (M5) มีการแบ่งเด็กออกเป็นเด็ก “ปกติ” กับเด็ก “ที่มีความต้องการพิเศษ”

บทความ

1) *Being a Friends* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N7) การรวมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2) *Brothers and Sisters* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N7) การให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและใช้แนวทางในสร้างความเข้าใจและการอยู่ร่วมกัน

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ได้แก่ (M6) มีการใช้คำที่แยกภาวะออกจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *Bully-Busting* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอนี้ได้แก่ (N2) ปัญหาที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากการกลั่นแกล้งโดยเพื่อน (N7) การสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากการกลั่นแกล้งบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ได้แก่ (M1) การใช้คำว่า “เด็กที่อยู่บนสเปกตรัม” (M6) การแยกภาวะออกจากตัวบุคคล

4) *Creating Fun Family Traditions* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N7) การให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและใช้แนวทางในการอยู่ร่วมกันโดยการร่วมกันสร้างกิจวัตรและประเพณีของครอบครัว

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (M1) การใช้คำว่า “กลุ่มคนที่อยู่บนสเปกตรัม”

5) *Creature Comforts* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N1) การใช้คำว่า “เด็กออทิสติก” (N7) การนำเสนอแนวทางในการเอื้ออำนวยให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกขึ้นด้วยการใช้สัตว์เลี้ยง

6) *Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N5) การแยกกลุ่มคนทั่วออกเป็น “เด็กที่มีระบบประสาททั่วไป” และ “เด็กที่มีภาวะออทิซึม” (N7) การให้ความรู้เกี่ยวกับสภาวะวิกฤติแก่พ่อแม่หรือผู้ปกครองรวมถึงตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยเฉพาะนับเป็นความครอบคลุมทางสังคมที่สำคัญ

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (M6) การใช้คำที่แยกภาวะออกจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

7) *Preparing for Outings* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N7) การให้การยอมรับและเตรียมความพร้อมทั้งตัวบุคคลและสถานที่ก่อนที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะไปถึง

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (M1) การใช้คำว่า “เด็กที่มีภาวะออทิซึม”

8) *See the Amazing* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N3) การนำเสนอลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านที่ดี เช่น การจดจำ (N4) แนวคิดเกี่ยวกับความปกติได้รับการนิยามใหม่โดยมองว่าบุคคลทุกคนมีความแตกต่างกัน (N8) มีการกล่าวว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีสมองที่ทำงานแตกต่างออกไป

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (M3) การนำเสนอว่าประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มากหรือน้อยเกินไป

9) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N7) ความครอบคลุมทางสังคมที่มีให้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยการเสนอความช่วยเหลือหรือการเป็นที่สนับสนุนทางอารมณ์

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (M1) การใช้คำว่า “เด็กที่มีภาวะออทิซึม”

10) *The Challenges of Working From Home* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (N5) มีการแบ่งคนออกเป็นเด็กที่มีภาวะออทิซึมและเด็กที่ไม่มีภาวะออทิซึม (N7) ใช้วิธีการรับมือหรือแนวทางในการอยู่ร่วมกันโดยไม่เน้นการบำบัดหรือรักษา

แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ที่นำเสนอในบทความนี้ คือ (M1) การใช้คำว่า “เด็กที่มีภาวะออทิซึม”

11) *Using Visual Schedules* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในบทความนี้ ได้แก่ (N7) การใช้วิธีหรือแนวทางในการจัดการพฤติกรรมผ่านการใช้ตารางเวลาที่เป็นรูปภาพ

และมุมมองทางการแพทย์ในบทความนี้ ได้แก่ (N3) การกล่าวถึงทักษะหรือความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในลักษณะที่มีขีดจำกัด (Limited)

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N2) ปัญหาการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากคนในสังคม (N3) มีการกล่าวถึงภาวะออทิซึมโดยเน้นไปที่การให้ความหมายเชิงพฤติกรรม เช่น ความชอบตุ๊กตาสัตว์ การพูด และการกล่าวรวมในแง่ของความแตกต่างและความเหมือนกัน (N7) การให้พื้นที่ในการทำกิจกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในกลุ่มหรือสังคม การให้การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการสนับสนุนทางอารมณ์

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (M1) การแนะนำบุคคลโดยตามด้วยคำว่า “มีภาวะออทิซึม”

2) *Family Forever: A Julia Storybook* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N7) การให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และการทำหน้าที่ของกลุ่มเพื่อนในการช่วยผ่อนคลายความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N1) การใช้คำว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *We're Amazing, 1, 2, 3!* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (N2) ปัญหาที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นเพราะสิทธิพิเศษของบุคคลทั่วไป เช่น การเปิดเพลงเสียงดัง (N7) การให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเปิดโอกาสให้ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคม (N8) การนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านความแตกต่างของพฤติกรรม

มุมมองทางการแพทย์ที่ได้รับการนำเสนอในคลิป์วิดีโอนี้ ได้แก่ (M1) การแนะนำบุคคลตามด้วย “มีภาวะออทิซึม”

4) *No Matter What* หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้นำเสนอถึงแนวความคิดความหลากหลายทางระบบประสาทในด้าน (N7) การครอบคลุมทางสังคมโดยแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้รับผลกระทบจากภาวะโควิด-19 เช่นเดียวกัน

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่นำเสนอในสื่อปฏิสัมพันธ์ชิ้นนี้คือ (N7) การครอบคลุมทางสังคมโดยการบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปในสถานที่ทำกิจกรรมทางสังคมและการให้ความร่วมมือของคนทั่วไปในการเตรียมสถานที่หรืออุปกรณ์ให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2) *Playground Pals, with Julia* แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ได้รับการนำเสนอในสื่อปฏิสัมพันธ์ชิ้นนี้คือ (N7) ความครอบคลุมทางสังคมโดยรวมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปในการทำกิจกรรมหรือพื้นที่ทางสังคมและการให้กำลังใจในการทำพฤติกรรมใหม่

4.1.3. เนื้อหาเกี่ยวกับแนวความคิดความครอบคลุมทางสังคม

ในส่วนนี้ นำแนวคิดความครอบคลุมทางสังคม (Social inclusion) มาอธิบายเนื้อหาที่ปรากฏบนสื่อของโครงการในประเด็นด้านการสร้างพลัง (Empower) และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม (Inclusion) สื่อที่มีการกล่าวถึงแนวคิดความครอบคลุมทางสังคมมีรายการดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Behind the Scenes* เนื้อหาในวิดีโอมีบางส่วนที่นำเสนอถึงการยอมรับจากบุคคลทั่วไป ซึ่งก็คือประธานของ Sesame Workshop ในการร่วมมือกับโรงเรียน Exceptional Mind เพื่อผลิตสื่อคลิปวิดีโอเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวแล้ว ประเด็นที่สำคัญคือการให้การยอมรับและร่วมมือกันภายในกลุ่มบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองในการขับเคลื่อนและสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดเป็นผลงานที่ไม่ใช่แค่นำเสนอแต่เป็นการสะท้อนตัวตนผ่านทุกรายละเอียดของวิดีโอ และที่ขาดไม่ได้คือการกล่าวถึงทรัพยากรในการเรียนรู้ทักษะหรือแหล่งอาชีพในการสร้างรายได้ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยเน้นไปที่การเรียนรู้และการสร้างอาชีพในการผลิตผลงานแอนิเมชันซึ่งสามารถเป็นอาชีพในการสร้างรายได้ให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเลี้ยงดูตนเอง

2) *Benny's Story* ในคลิปวิดีโอ นำเสนอความครอบคลุมทางสังคมในประเด็นด้านการการยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจากเพื่อนถึงความชอบที่แตกต่างกัน การกระทำที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามคนแต่ละคนก็มีจุดที่เหมือนกันและสามารถเข้ากันได้ และการเปิดพื้นที่สนับสนุนทางอารมณ์ให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ทั้งการเป็นพื้นที่ให้การยอมรับ เป็นพื้นที่ในการสร้างเสริมทักษะทางร่างกายและสังคม รวมถึงการเตรียมสถานที่เพื่อรองรับประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยปราศจากเสียงที่ดังเกินไป

3) *Blowing Bubbles* เนื้อหาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับ การให้การยอมรับในเพื่อนและในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสถานการณ์หนึ่ง บางครั้งการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันสามารถนำไปสู่การช่วยเหลือและอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลทั่วไปและบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ และการให้ความช่วยเหลือและเป็นพื้นที่สนับสนุนทางอารมณ์ของเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดสถานการณ์ที่ทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่สบายใจอันเนื่องมาจากกระทำที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

4) *Boing Tag* คลิปวิดีโอกล่าวถึงการยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนที่มีภาวะออทิซึม เนื่องจากการแสดงออกความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิซมนั้นมักจะออกมาในรูปแบบของการ

แสดงออกทางร่างกาย เช่น การกระโดดขึ้นลงเมื่อรู้สึกตื่นเต้น และเมื่อเพื่อนที่คนทั่วไปเห็นดั่งนั้นจึงไปด้้นำวิธีการดังกล่าวไปใช้ด้วยซึ่งเป็นการแสดงการยอมรับโดยไม่ต้องพูดอย่างชัดเจน

5) *Butterfly Flapping* คลิปวิดีโอนำเสนอให้เห็นถึงการยอมรับและครอบคลุมเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือการเล่นด้วยกัน รวมถึงความเข้าใจในลักษณะนิสัยของเพื่อนในการแสดงออกทางอารมณ์

6) *Each Family is Amazing* คลิปวิดีโอแสดงถึงการยอมรับในตัวเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมและความหลากหลายของครอบครัว รวมถึงกล่าวโดยนัยว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันไม่มีใครสำคัญน้อยกว่าใครไม่ว่าจะมาจากครอบครัวใดก็ตาม ความสามารถขอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้านศิลปะ

7) *Julia's Bunny* เนื้อหาที่ปรากฏเป็นการแสดงความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเขาหรือเธอคนนั้นกำลังจดจ่ออยู่กับสิ่งตรงหน้า เพราะฉะนั้นคนรอบข้างที่มีเข้าใจจึงรู้ว่าควรจะทำอย่างไรโดยการเว้นช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือใช้ความพยายามมากขึ้นเพื่อเรียกความสนใจ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์เหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากคนรอบข้างหรือเพื่อนไม่ให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

8) *Let's Play Together* มีการแสดงถึงความครอบคลุมทางสังคมโดยการเป็นพื้นที่หรือกลุ่มที่ให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการเตรียมความพร้อมในสถานที่ในด้านเสียงที่ไม่ดังจนเกินไปกว่าระดับที่รับได้ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

9) *Meet Julia* การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้านประสาทสัมผัส ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางผิวสัมผัสโดยเตรียมกิจกรรมที่อื่นไว้รองรับ การเรียกความสนใจจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยเสียงที่ไม่ดังเกินไปและเว้นช่วงระยะเวลาหนึ่งหลังจากการเรียกเพื่อให้เวลาแก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึม การเตรียมสถานที่ผ่อนคลายหรือเป็นที่สนับสนุนทางอารมณ์ให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดความตื่นตระหนก ด้วยวิธีการสุดลมหายใจเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ การยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและการทำกิจกรรมร่วมกัน

10) *Pattern Hunt* คลิปวิดีโอกล่าวถึงความครอบคลุมทางสังคมผ่านการให้การยอมรับเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมทั้งในการเล่นด้วยกัน และการแสดงการยอมรับและชื่นชมในความแตกต่างของเพื่อนด้านความสามารถในการใส่ใจรายละเอียดโดยไม่กีดกันหรือทำให้รู้สึกแปลกแยก

11) *Saying Hello* มีการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความแตกต่างของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือระบบประสาทสัมผัสที่แตกต่างกัน นำไปสู่การนำเสนอและยอมรับในพฤติกรรมการทักทายของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในรูปแบบที่แตกต่างออกไป

13) *Shape Hunt* มีการปรากฏของความครอบคลุมทางสังคมผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันของบุคคลทั่วไปและบุคคลที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงการยอมรับในความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้านการใส่ใจรายละเอียดด้วย

14) *Sibling Playdates* มีการแสดงออกให้เห็นความครอบคลุมทางสังคมผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนซึ่งให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

15) *Spelling "Nasaiah"* เนื้อหาในคลิปวิดีโอนี้แสดงถึงแนวคิดความครอบคลุมทางสังคม โดยการแสดงให้เห็นการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กทั่วไปและเด็กที่มีภาวะออทิซึม ให้การยอมรับในพฤติกรรมและความต้องการของเพื่อน

16) *Starfish Hug* นำเสนอถึงการให้ความเข้าใจและให้การยอมรับในประเด็นด้านประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมของบุคคลในสถานการณ์นั้น ได้แก่ การสัมผัสฝ่ามือแทนการกอด

17) *Sunny Days* คลิปวิดีโอแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคมผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กทั่วไปและเด็กที่มีภาวะออทิซึมและการให้การยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน

18) *The "Amazing" Song* เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาปรากฏถึงความครอบคลุมทางสังคมโดยแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความแตกต่างและหลากหลายของเด็กทุกคน รวมถึงการเน้นย้ำว่าเด็กทุกคนมีจุดเด่นที่ไม่มีใครเหมือน

19) *Twinkle, Twinkle* เช่นเดียวกันคลิปวิดีโอนี้แสดงเนื้อหาถึงการครอบคลุมทางสังคมโดยการแสดงให้เห็นการยอมรับในตัวเพื่อนโดยไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนถึงเพื่อนที่มีภาวะออทิซึม

20) *We're Amazing, 1, 2, 3!* ความครอบคลุมทางสังคมที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้กล่าวถึงการให้การยอมรับในเพื่อนที่มีภาวะออทิซึมและความเข้าใจในลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมนำไปสู่การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม

21) *Julia and Elmo's Video Playdate* แนวคิดความครอบคลุมทางสังคมที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้คือการแสดงความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเลือกใช้วิธีการสื่อสารและเรียกความสนใจอย่างเหมาะสม

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A is for Awareness* พบว่ามี การนำเสนอความครอบคลุมทางสังคมผ่านการให้การยอมรับและสร้างพื้นที่ที่ทำให้เกิดความตระหนักและความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในระดับกลุ่มหรือสังคมขนาดได้อีกด้วย

2) *Behind the Scenes: Julia's Family* แนวคิดความครอบคลุมทางสังคมได้รับการแสดงออกผ่านการให้การยอมรับและการสร้างพื้นที่ซึ่งสร้างความตระหนักและให้ความเข้าใจถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *Bringing Julia to Life* เนื้อหาที่เกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคมที่ปรากฏอยู่ในคลิปวิดีโอนี้คือความพยายามที่จะทำให้เกิดการตระหนักและความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านการสร้างตัวละครแม่พิมพ์ที่มีภาวะออทิซึม ตั้งแต่ลักษณะนิสัยของตัวละคร การออกแบบหุ่นที่สะท้อนลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การเขียนบทและออกแบบสารเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจในผู้ชม ไปจนถึงการแสดงออกผ่านการขีดหุ่น

4) *Family Friends* เนื้อหาในคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงความครอบคลุมทางสังคม โดยการรวบรวมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปในการทำกิจกรรมร่วมกัน และแสดงถึงการเตรียมพื้นที่ให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างเหมาะสม เช่น การให้พื้นที่เงียบสงบสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้หลีกเลี่ยงจากกิจกรรมที่ทำอยู่

5) *Nasaiah's Day* แนวคิดความครอบคลุมทางสังคมได้รับการแสดงออกผ่านการพบบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าไปทำกิจกรรมในสังคม และได้รับการยอมรับจากทั้งเพื่อนและบุคคลอื่นในสถานที่ทางสังคม

6) *Working It Out* ประเด็นด้านการครอบคลุมทางสังคมในคลิปวิดีโอกล่าวถึงการมีพื้นที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทำกิจกรรมเช่นเดียวกับคนทั่วไป

บทความ

1) *Being a Friend* มีการกล่าวถึงแนวคิดความครอบคลุมทางสังคมในประเด็นด้านการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม และการให้ความรู้และความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและแนวทางการปฏิบัติตัวด้วย

2) *Bully-Busting* การครอบคลุมทางสังคมที่ได้รับการกล่าวถึงในบทความนี้คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปราศจากการกลั่นแกล้งโดยเริ่มตั้งแต่การสอดส่อง การสอบถาม การสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การป้องกันตัว การร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การช่วยเหลือเด็กที่เป็นผู้กลั่นแกล้งด้วย และมองการกลั่นแกล้งเป็นปัญหาใหญ่ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย

3) *Creating Fun Family Traditions* มีการกล่าวถึงความครอบคลุมทางสังคมสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยการให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองบอกเล่ากิจวัตรประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมให้กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง อย่างเช่น ครูหรือผู้ให้การดูแล ได้เข้าใจและสร้างเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4) *Preparing for Outings* มีการกล่าวถึงการเตรียมสถานที่และวิธีการปฏิบัติพร้อมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

5) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* เนื้อหาเกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคมซึ่งปรากฏในบทความ ได้แก่ การสอบถามหรือผู้คุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น การสอบถามเพื่อให้ความช่วยเหลือ การเสนอเป็นที่สนับสนุนทางอารมณ์

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* แนวคิดความครอบคลุมทางสังคมกล่าวถึงประเด็นของการให้พื้นที่การทำกิจกรรมในสังคม การยอมรับและเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมนำไปสู่การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม

2) *Family Forever: A Julia Storybook* กลุ่มเพื่อนหรือคนในสังคมร่วมทำหน้าที่ในการผ่อนคลายความรู้สึกเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ

3) *We're Amazing, 1, 2, 3!* แนวคิดความครอบคลุมทางสังคมที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้กล่าวถึงการให้การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและความแตกต่างในการแสดงออกของแต่ละบุคคล การเตรียมสถานที่เสียงเบาให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4) *No Matter What* เนื้อหาแสดงแนวคิดความครอบคลุมทางสังคมผ่านการแสดงให้เห็นว่าการกระทำหรือกิจวัตรของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเหมือนคนทั่วไป

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* สื่อปฏิสัมพันธ์ชนิดนี้นำเสนอเห็นถึงการเตรียมความพร้อมของสถานที่และบุคคลให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น การให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทดลองอุปกรณ์ก่อน รวมถึงการให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสถานที่ทางสังคม

2) *Playground Pals, with Julia* สื่อปฏิสัมพันธ์ชนิดนี้แสดงให้เห็นถึงการให้พื้นที่ในสังคมแก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการทำกิจกรรมในสนามเด็กเล่น

4.2 การออกแบบสาร

จากการศึกษาการออกแบบสารในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การออกแบบสารออกเป็น 4 ด้านดังต่อไปนี้

4.2.1 โครงสร้างสาร

การออกแบบสารด้วยแนวคิดโครงสร้างสารมีพื้นฐานมาจากหลักการให้เหตุผล (Reasoning) โดยแบ่งออกเป็นสองรูปแบบ ได้แก่ การวางโครงสร้างแบบอุปนัย และการวางโครงสร้างแบบนิรนัย

4.2.1.1 การวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย

การให้เหตุผลแบบอุปนัย (Inductive reasoning) หมายถึง การหาข้อสรุปจากปรากฏการณ์หรือตัวอย่างที่ได้รับการนำเสนอในลำดับก่อนหน้า ในบริบทของการวางโครงสร้างสารจึงกล่าวได้ว่าเป็นการนำเสนอให้เห็นตัวอย่างหรือรายละเอียดของสารรายย่อยก่อนจะนำไปสู่ข้อสรุปในตอนสุดท้าย สื่อที่มีการวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย มีดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* คลิปวิดีโอส่วนแรกนำเสนอให้เห็นเหตุการณ์ที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมทำกิจกรรมเป็นระยะเวลาหนึ่งและต้องการหยุดพัก และการทำกระทำเพื่อผ่อนคลายบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้แก่ การเล่านิทานและการร้องเพลง จากนั้นจึงสรุปในตอนท้ายว่าลูกเปรียบเหมือนดาวดวงน้อยของแม่และแม่สามารถทำได้ทุกอย่างเพื่อลูก

2) *Blowing Bubbles* คลิปวิดีโอเริ่มต้นในลำดับแรกด้วยการนำเสนอให้เห็นภาพรวมของปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเล่นกันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและเด็กทั่วไปและในตอนสุดท้ายจึงทำการสรุปว่าเพื่อนสามารถให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3) *Boing Tag* ในส่วนแรกของวิดีโอแนะนำเสนอนำเสนอถึงภาพรวมของการเล่นด้วยกันระหว่างเด็กที่มีภาวะออทิซึมกับเด็กทั่วไปและเมื่อเห็นว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีการเล่นที่แตกต่างออกไป จึงนำสรุปถึงการยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนที่มีภาวะออทิซึม

4) *Each Family is Amazing* ในส่วนแรกแสดงให้เห็นภาพรวมโดยการเล่าถึงความแตกต่างของแต่ละครอบครัว และสรุปในตอนท้ายว่าถึงแม้ครอบครัวจะแตกต่างกันแต่สมาชิกในครอบครัวทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

5) *Let's Play Together* คลิปวิดีโอในส่วนแรกนำเสนอให้เห็นรายละเอียดการเล่นกันของเพื่อนที่รวมถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และเมื่อเกิดปัญหากับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเนื่องจากประสาทสัมผัสที่มากเกินไป จากนั้นจึงสรุปในตอนสุดท้ายว่าเพื่อนทุกคนสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเล่นเพื่อให้เล่นร่วมกันกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้

6) *Meet Julia* โครงสร้างของสาร ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำพฤติกรรมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในรายละเอียด เช่น ความไม่ชอบผิวสัมผัสของสิ่งของบางชนิด เมื่อเรียกบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะยังไม่สนใจในทันที จากนั้นจึงนำไปสู่ การให้ความหมายว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหมายถึงอะไร จากนั้นจึงทำการเสนอว่าคนทุกคนล้วนมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือเพื่อนแต่ละคน และเข้าสู่ข้อสรุปในตอนสุดท้ายผ่านการร้องเพลงว่าเราทุกคนสามารถเป็นเพื่อนกันได้

7) *Pattern Hunt* ในช่วงแรกของคลิปวิดีโอแนะนำให้เห็นรายละเอียดในลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการค้นหารูปแบบการเรียงสิ่งของ ในตอนสุดท้าย Grover จึงสรุปออกมาว่า Julia สามารถสังเกตเห็นได้ทุกอย่าง

8) *Sibling Playdates* ส่วนแรกของคลิปวิดีโอแสดงให้เห็นรายละเอียดการเล่นกันระหว่างพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและปัญหาจากการแบ่งกันเล่น จากนั้นจึงนำไปสู่ข้อสรุปเกี่ยวกับการกำหนดกติกาในการแบ่งกันเล่น

9) *Spelling "Nasaiah"* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยความสามารถของเด็กที่มีภาวะออทิซึมในการสะกดชื่อของตัวเอง และสรุปว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถสะกดชื่อของตนเองได้

10) *Starfish Hug* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอกล่าวถึงรายละเอียดในการแสดงการให้กำลังใจเพื่อนด้วยวิธีการกอดในรูปแบบที่หลากหลาย จากนั้นจึงทำการสรุปว่าการมีคอยให้กำลังใจคือสาเหตุที่คนเรามีเพื่อน

11) *Twinkle, Twinkle* คลิปวิดีโอนี้เล่าถึงภาพรวมของเหตุการณ์การร้องเพลง *Twinkle, Twinkle Little Star* ร่วมกันระหว่างเพื่อน และจบลงด้วยการสรุปว่าเขารู้ดีมากที่ร้องเพลงร่วมกับเพื่อน

12) *What Do You Want Kids to Know* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอลงถึงสิ่งที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมอยากจะบอกให้บุคคลอื่นรู้โดยการสัมภาษณ์เด็กจำนวนแปดคน และสรุปในตอนสุดท้ายว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมคือเด็กคนหนึ่งเช่นกัน

13) *Julia and Elmo's Video Playdate* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำให้เห็นถึงปัญหาที่พบระหว่างการเล่นกับเพื่อนผ่านวิดีโอคอลจากนั้นจึงนำไปสู่วิธีแก้ปัญหา และจบลงด้วยการสรุปว่าเขาดีใจที่สามารถหาวิธีเล่นกับเพื่อนได้

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *Being a Supportive Parent* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอเป็นการแนะนำถึงครอบครัวของที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองของพ่อ และประเด็นในการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมในหลายด้านและการดูแลตนเองและคู่ชีวิต เพราะฉะนั้นจึงสรุปว่าไม่ว่าอย่างไรก็ไม่ควรละความพยายามไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ยากลำบากแค่ไหนก็ตาม

2) *Family Friends* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำถึงครอบครัวสองครอบครัวที่สนิทกัน โดยครอบครัวหนึ่งมีสมาชิกในครอบครัวที่มีภาวะออทิซึม และการทำกิจกรรมในวันหยุดร่วมกันของทั้งสองครอบครัว จากนั้นจึงกล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมในระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ลำดับถัดมาจึงเป็นคำแนะนำถึงพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปว่าสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อลูกหรือเด็กของพวกเขาได้มาเล่นกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม และสรุปในตอนสุดท้ายว่าสิ่งที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมแสดงออกไม่ได้เกิดขึ้นจากภาวะแต่เป็นตัวของตัวเองที่เลือกแสดงออกมา และนั่นคือสิ่งอัศจรรย์

3) *Meeting Unique Needs* คลิปวิดีโอเริ่มด้วยแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมเล่าถึงสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมของลูกชายของเธอ จากนั้นแสดงถึงวิธีที่ใช้กับรับมือเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น และกล่าวว่าบางครั้งเธอทำทุกอย่างมากเกินไป และในตอนสุดท้ายจึงสรุป

เป็นคำแนะนำว่าการเปรียบเทียบเด็กที่มีภาวะออทิสซึมกับเด็กคนอื่นจะทำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองรู้สึกแย่เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรที่จะเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นแต่ให้ทำไปตามเป้าหมายความสามารถที่เด็กมี

4) *Working It Out* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอเด็กที่มีภาวะออทิสซึมและน้องผ่านการบอกเล่าของแม่ จากนั้นจึงเล่าถึงโอกาสที่จะเกิดอันตรายต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึม และกล่าวถึงสุนัขผู้ช่วยซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว ถัดมาจึงกล่าวถึงการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้อง รวมถึงวิธีการพูดคุยกับน้องที่มีระบบประสาททั่วไปเกี่ยวกับพี่ที่มีภาวะออทิสซึม โดยสรุปว่าควรพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา อาจขอคำแนะนำจากนักวิชาชีพ และเรื่องเหล่านี้สามารถพูดคุยกันได้ภายในครอบครัว

บทความ

1) *See the Amazing* ประโยคแรกของบทความเป็นการถึงวิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะพูดกับเด็กในความดูแลของตนเองว่าควรจะสอนให้รู้จักบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้อย่างไรบ้าง จากนั้นจึงกล่าวในรายละเอียดจำนวน 6 ข้อ

2) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* ในส่วนแรกของบทความกล่าวถึงปัญหาว่าผู้ใหญ่บางคนไม่รู้ว่าตนควรจะพูดอะไรกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม จึงได้เสนอรายละเอียดในแนวทางการพูดคุยจำนวน 6 แนวทาง และสรุปสั้นด้วยประโยคสุดท้ายว่าให้คำชมที่เหมือนกับชมพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปก็ได้เช่นกัน

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* ใช้วิธีการนำเสนอในรายละเอียดถึงความวิตกกังวลของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในสถานการณ์ใหม่ที่ไม่คุ้นเคย จากนั้นจึงนำเสนอภาพกิจกรรมในค่าย ตามด้วยการได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน และการเรียนรู้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และในลำดับสุดท้ายใช้วิธีการสรุปในตอนท้ายว่าเด็กแต่ละคนมีจุดที่แตกต่างและจุดที่เหมือนกันแต่ก็สามารถเป็นเพื่อนกันได้

2) *We're Amazing, 1, 2, 3!* ใช้วิธีการนำเสนอรายละเอียดในลำดับแรก เริ่มจากการแนะนำให้รู้จักกับสมาชิกที่มีภาวะออทิสซึม และเล่าถึงความแตกต่างและความเหมือนกันของเด็กแต่ละคน จากนั้นนำเสนอวิธีการปฏิบัติตัวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมรวมถึงวิธีการพูดคุยสื่อสาร และการให้ความช่วยเหลือเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความกังวล และในลำดับสุดท้ายจึงสรุปว่าเด็กทุกคนล้วนมีความอัศจรรย์ในแบบของตนเอง

4.2.1.2 การวางโครงสร้างแบบนิรนัย

การให้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive reasoning) หมายถึง การหาข้อสรุปโดยมาจากจาก หลักการหรือภาพรวมที่ได้รับการนำเสนอในลำดับแรก ในบริบทของการวางโครงสร้างสารจึงกล่าวได้ว่าเป็นการนำเสนอให้ผู้รับสารเห็นภาพรวมในลำดับแรกก่อนที่จะนำไปสู่รายละเอียดในลำดับถัดไป สื่อที่มีการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัย มีดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Behind the Scenes* เริ่มต้นด้วยการเล่าถึงโรงเรียนสอนการผลิตแอนิเมชันซึ่งรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมเข้ามาเรียนและทำงานร่วมกับโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ผลิตแอนิเมชันชื่อเรื่อง *Benny's Story* ในลำดับถัดมาจึงนำเสนอเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนร่วมในการผลิตวิดีโอซึ่งทุกคนเป็นนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม นำไปสู่ข้อสรุปในตอนสุดท้ายว่านักเรียนทุกคนที่ได้มีส่วนร่วมในการผลิตวิดีโอ นั้นเปรียบเสมือนได้ใส่ความเป็นตนเองลงไปในเว็บไซต์ด้วย

2) *I Love My Family* คลิปวิดีโอเพลงนำเสนอในส่วนแรกคือการกล่าวโดยภาพรวมว่า กิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัวทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่กันและมีความสุขมากขึ้น จากนั้นจึงนำเสนอรายละเอียดกิจกรรมของสมาชิกแต่ละคนในบ้านและกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันได้

3) *Julia's Family Get Ready* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมว่า ความตื่นตระหนกทำให้การบริหารจัดการเวลาแย่ง และการตื่นตระหนกหรือวิตกกังวลเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ไม่เท่ากับใคร จากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดว่าเมื่อคลายความตระหนกทำให้สามารถจัดการเวลาได้ดีขึ้น

4) *Learning Sign Language* วิดีโอเริ่มต้นด้วยการนำเสนอภาพรวมก่อนโดยกล่าวถึงวิธีการที่สื่อสารกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านการใช้ภาษามือ จากนั้นจึงนำเสนอรายละเอียดว่าภาษามือแต่ละทำนั้นมีคามหมายอย่างไรบ้าง

5) *Saying Hello* คลิปวิดีโอเริ่มต้นขึ้นด้วยภาพรวมว่าการทักทายคนอื่นสามารถทำได้หลายรูปแบบ จากนั้นจึงนำเสนอว่าการทักทายมีรูปแบบใดบ้าง

6) *Storytime with Julia & Samuel* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแสดงให้เห็นความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการวาดรูป จากนั้นจึงเข้าสู่รายละเอียดในรูปวาดผ่านการเล่าเรื่องและการจินตนาการเรื่องราว

7) *Sunny Days* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นรายละเอียดของสถานการณ์ที่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมกับเพื่อนที่ระบบประสาททั่วไปกำลังร้องเพลงด้วยกัน และเข้าสู่การสรุปผ่านเนื้อเพลงว่าเพื่อนทุกคนสามารถเป็นเพื่อนกันได้ที่เซซามีสตรีท

8) *We're Amazing, 1, 2, 3!* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นภาพรวมในลำดับแรกก็ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความแตกต่างไปจากบุคคลทั่วไปอย่างไรและควรจะทำตัวอย่างไรเมื่อต้องการจะพูดคุยกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดของเหตุการณ์ที่แสดงความแตกต่างของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในระหว่างการเล่นกัน

9) *Fluffster Wears a Mask* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอประเด็นหลักคือการใส่หน้ากากอนามัยเพื่อเตรียมตัวก่อนออกจากบ้าน จากนั้นจึงแสดงให้เห็นปัญหาการใส่หน้ากากที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* คลิปวิดีโอเริ่มต้นนำเสนอภาพรวมด้วยการแนะนำบทบาทของสุนัขผู้ช่วยซึ่งคอยทำหน้าที่ช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงลงรายละเอียดในหน้าที่ของ สุนัขผู้ช่วยในชีวิตประจำวันของเด็กที่มีภาวะออทิซึม

2) *A Parent's Role* คลิปวิดีโอเริ่มต้นขึ้นเมื่อพ่อของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและเด็กอีกคนหนึ่งคนเล่าให้เห็นภาพรวมว่าการเป็นพ่อของเด็กที่มีภาวะออทิซมนั้นอาจทำให้เขาไม่ได้รับประสบการณ์ที่เหมือนกับพ่อของเด็กทั่วไป จากนั้นเขาจึงยกตัวอย่างหลายเหตุการณ์ แต่อย่างไรก็ตามเขาก็กับลูกเขามีช่วงเวลาที่ดีร่วมกัน และการมีลูกที่มีภาวะออทิซึมทำให้เขาเป็นพ่อที่ดีขึ้น

3) *Bringing Julia to Life* นำส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นประเด็นหลักของการนำเสนอคือ *Julia* เป็นตัวละครที่น่าอัศจรรย์มาก ดังนั้นจึงนำไปสู่การอธิบายในรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่ลักษณะนิสัยของตัวละครที่มีความแตกต่าง กระบวนการผลิตหุ่นขี้ผึ้ง และกระบวนการผลิตสื่อวิดีโอ รวมถึงการกล่าวถึงอิทธิพลของตัวละครในการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4) *Family Time With Grover* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยการแนะนำครอบครัวหนึ่งซึ่งมีสมาชิก ผาแฝดสองคนที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงนำเสนอว่ากล่าวถึงแม้ว่าผาแฝดจะมีภาวะออทิซึมทั้งคู่แต่ ทั้งสองคนแตกต่างกันทั้งพัฒนาการและลักษณะนิสัย ต่อมาจึงกล่าวถึงวิธีการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะ ออทิซึม บทบาทของพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึม และสรุปในตอนท้ายว่าครอบครัวของเด็กที่มี ภาวะออทิซึมสามารถมีความสุขและสนุกสนานได้เช่นเดียวกับครอบครัวอื่น

5) *Nasaiah's Day* คลิปเริ่มต้นด้วยการแสดงให้เห็นภาพรวมว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมและ สมองของพวกเขาทำงานแตกต่างจากคนทั่วไปและการเรียนรู้เรื่องทั่วไปสำหรับเขาอาจจะยากขึ้นนิด หน่อย จากนั้นจึงนำเสนอเรื่องชีวิตประจำวันของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและการเรียนรู้ของเขาถึงสิ่ง รอบตัว

6) *Thomas's Story* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอเริ่มขึ้นด้วยการนำเสนอว่าบุคคลที่มีภาวะ ออทิซึมบางคนไม่สามารถพูดได้แต่ก็มีวิธีอื่นที่สามารถสื่อสารเพื่อบอกความต้องการได้ จากนั้นจึง นำเสนอการใช้แท็บเล็ตในการสื่อสารกับบุคคลอื่น และสนับสนุนผู้ช่วยที่ทำหน้าที่กำกับบุคคลที่มีภาวะ ออทิซึมระหว่างการเดิน และการสื่อสารความรู้สึกให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองรับรู้ผ่านการแสดงท่าทาง

บทความ

1) *Being a Friend* บทความนี้ใช้วิธีการนำเสนอภาพรวมในลำดับแรกโดยกล่าวถึงความรู้ที่ จะกล่าวถึงไปนี้สามารถส่งเสริมให้เด็กทั่วไปเกิดความเข้าใจในเด็กที่มีภาวะออทิซึมได้ ลำดับถัดมาจึง เป็นการลงในรายละเอียดจำนวน 6 ข้อ

2) *Brothers and Sisters* บทความนี้ใช้วิธีการนำเสนอภาพรวมก่อนโดยกล่าวถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคลและความสำคัญของการดูแลจิตใจของพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึม จากนั้น จึงนำเสนอรายละเอียดถึงแนวทางการสื่อสารพูดคุยกับพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 4 ข้อ

3) *Bully-Busting* ใช้วิธีการนำเสนอภาพรวมของปัญหาก่อนคือเด็กที่มีภาวะออทิซึมได้รับการ กลั่นแกล้งบ่อยครั้ง และเสนอให้พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีบทบาทในการ แก้ไข จากนั้นจึงนำเสนอในรายละเอียดถึงแนวทางการรับมือการกลั่นแกล้ง จำนวน 7 ข้อ

4) *Creature Comforts* บทความนำเสนอภาพรวมเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์และประโยชน์ที่มี ต่อเด็กรวมถึงเด็กที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงลงรายละเอียดว่าการเลี้ยงสัตว์มีประโยชน์ต่อเด็กที่มี ภาวะออทิซึม จำนวน 5 ข้อ

5) *Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal* บทความนำเสนอภาพรวมของเนื้อหาซึ่งกล่าวถึงสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของคนจำนวนมาก จากนั้นจึงกล่าวในภาพรวมที่แคบลงมาถึงโควิด-19 กับครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากนั้นจึงเสนอถึงแนวทางในการรับมือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อทั้งตัวเด็กที่มีภาวะออทิซึมและต่อตัวของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเอง จำนวน 7 ข้อ

6) *Preparing for Outings* ในตอนต้นของบทความผู้เขียนใช้วิธีการเล่าให้เห็นภาพรวมก่อน โดยกล่าวถึงสถานการณ์เมื่อพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมออกไปข้างนอกอาจเกิดปัญหาได้และควรที่จะเตรียมพร้อมอย่างไร ในลำดับถัดมาจึงลงรายละเอียดว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรที่จะเตรียมตัวอย่างไรบ้าง จำนวน 4 ข้อ

7) *Taking Care of the Caretaker* บทความนี้เริ่มต้นขึ้นด้วยการกล่าวโดยภาพรวมถึงความสำคัญของการดูแลตนเองและวิธีการง่ายในการดูแลตนเองของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม เพราะก่อนจะดูแลลูกหรือเด็กของตนเองควรที่จะดูแลตนเองเป็นลำดับแรก จากนั้นจึงใช้วิธีการเล่าถึงรายละเอียดว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้เพื่อผ่อนคลาย ไม่ว่าจะในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยหรือสถานการณ์ที่เร่งรีบ จากนั้นจึงกล่าวถึงการแสวงหาการสนับสนุนทางอารมณ์จากทั้งคนในครอบครัวและนักวิชาชีพที่รับฟัง

8) *The Challenges of Working From Home* บทความแสดงให้เห็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการเวลางานและเวลาที่มีให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึมอันเนื่องมาจากการทำงานจากที่ป่วยในภาวะโควิด-19 จากนั้นจึงเสนอแนวทางในการวางแผนและรับมือการทำงานและการดูแลเด็กที่บ้านไปพร้อมกัน จำนวน 6 ข้อ

9) *Using Visual Schedules* ส่วนแรกของบทความนำเสนอให้เห็นถึงปัญหาด้านการพูดและการสื่อสารของเด็กทำให้เด็กไม่สามารถคาดเดาถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและเกิดความรู้สึกคับข้องใจ การใช้ภาพควบคู่ไปกับการพูดจึงเป็นวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น และแสดงให้เห็นประโยชน์ของการใช้ตารางภาพในรายละเอียด และประเภทของตารางภาพทั้ง 4 ประเภท

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* สื่อปฏิสัมพันธ์ทุกชิ้นเริ่มด้วยการแสดงให้เห็นภาพหรือสัญลักษณ์ของกิจกรรมที่เป็นเป้าหมายของการฝึกฝนให้กับเด็ก ในลำดับถัดไปจึงเป็นรายละเอียดของสื่อแต่ละชนิด และจบลงด้วยผลของการทำแต่ละกิจกรรมและการให้คำชม

2) *Playground Pals, with Julia* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอภาพรวมว่า Samuel และ Julia กำลังจะไปเล่นด้วยกันที่สนามเด็กเล่นและสามารถพบเพื่อนใหม่ได้ที่นั่น สนามเด็กเล่นมีเด็กคนอื่นอีกสี่คนและแต่ละคนกำลังทำกิจกรรมที่แตกต่างกันไป จากนั้นจึงเข้าสู่เกมที่สามารถเล่นได้ โดยมีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมที่ทำแตกต่างกัน

4.2.1.3 การให้เหตุผลแบบนิรนัยผสมอุปนัย

การให้เหตุผลแบบนิรนัยผสมอุปนัย หมายถึง สารที่นำเสนอให้เห็นภาพรวมในลำดับแรก จากนั้นจึงลงในรายละเอียดปลีกย่อยก่อนจะสรุปอีกครั้งในตอนสุดท้าย โดยข้อสรุปที่ได้ อาจจะเป็นข้อสรุปเดิมเพื่อย้ำความสำคัญ หรือเป็นข้อสรุปใหม่เพื่อเพิ่มเติมให้กับภาพรวมที่ได้รับการนำเสนอไปตอนแรกได้ สื่อที่มีโครงสร้างสารแบบผสมมีดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Benny's Story* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยการนำเสนอภาพรวมก่อนโดยการแนะนำตัวละครที่มีภาวะออทิซึมและบอกว่าถึงเขาจะดูแตกต่างแต่คนทุกคนก็แตกต่างกัน จากนั้นจึงลงไปสู่รายละเอียดว่าเขาแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร และสรุปในตอนสุดท้ายว่าเด็กทุกคนมีความแตกต่างกันตามแบบของตนเองแต่ทุกคนมีสิ่งที่เหมือนกันคือทุกคนชอบความสนุกสนาน

2) *Butterfly Flapping* ในส่วนแรกนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมว่าบุคคลแต่ละคนมีความชอบที่แตกต่างกันไป แต่สามารถหาสิ่งที่เหมือนกันคนแต่ละคนมาเป็นจุดร่วมเพื่อเล่นด้วยกันได้ จากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดว่าอะไรที่ชอบเหมือนกันสามารถนำไปใช้เล่นร่วมกันและนำไปสู่ข้อสรุปในตอนสุดท้ายว่าเราสามารถเล่นร่วมกันและเป็นเพื่อนกันได้

2) *Julia's Bunny* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอภาพรวมให้เห็นว่าเพื่อนสามารถเล่นร่วมกันได้หลายวิธี จากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดว่าเพื่อนทั้งสองคนกำลังเล่นอะไรกัน และในตอนสุดท้ายจึงสรุปอีกครั้งว่ามีวิธีที่เพื่อนสามารถเล่นร่วมกันได้จริง

3) *Shape Hunt* ส่วนแรกของคลิปวิดีโอกล่าวให้ภาพรวมก่อนว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถหาสิ่งของได้เร็ว จากนั้นจึงเข้าสู่รายละเอียดในสถานการณ์ที่ทุกคนแข่งกันหารูปทรงเลขาคณิต และสรุปอีกครั้งในตอนสุดท้ายว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถมองเห็นในรายละเอียดที่คนทั่วไปมองไม่เห็นหรือมองข้ามไป

4) *The “Amazing” Song* บทเพลงในส่วนแรกนำเสนอภาพรวมว่าเด็กทุกคนไม่มีใครเหมือนกันและล้วนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ก็มีบางสิ่งบางอย่างที่เหมือนกัน จากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดของความแตกต่างและความเหมือนกันของเด็กแต่ละคน และสรุปในตอนสุดท้ายว่าเด็กทุกคนมีความอัจฉริยะในแบบของตนเองอยู่

5) *A Park Problem* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยปัญหาว่ามีคนจำนวนมากไปที่สวนสาธารณะและนำเสนอภาพรวมว่ามีกิจกรรมมากมายที่สามารถทำได้นอกสถานที่ จากนั้นจึงกล่าวรายละเอียดของกิจกรรมโดยการปรับกิจกรรมเดิมให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ และสรุปในตอนสุดท้ายว่าครอบครัวทุกคนสามารถร่วมมือกันและเปลี่ยนแผนกิจกรรมทั้งหมดที่ชอบทำไปสู่อีกรูปแบบหนึ่งได้

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A is for Awareness* ในส่วนแรกของคลิปวิดีโอกล่าวถึงภาพรวมของบทบาทของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่อการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงลงรายละเอียดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถึงการสร้างความตระหนัก และในตอนท้ายจึงเป็นการสรุปบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและเด็กที่มีระบบประสาททั่วไปในการเลี้ยงดูลูกอย่างถูกต้อง

2) *A Sibling Story* ในส่วนแรกกล่าวถึงภาพรวมก่อนว่าครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึมครอบครัวหนึ่งมีความน่าอัศจรรย์ จากนั้นจึงแนะนำเด็กสาวคนหนึ่งและพี่น้องของเธอซึ่งหนึ่งในนั้นมีภาวะออทิซึม จากนั้นเธอก็เล่าเรื่องในชีวิตประจำวันของเธอกับน้องสาว และในตอนสุดท้ายจึงเข้าสู่การสรุปถึงความน่าอัศจรรย์ของครอบครัวนี้และกล่าวถึงความสำคัญของครอบครัวที่ให้การดูแล ให้ความรัก และเลี้ยงดูลูกอย่างเท่าเทียมกัน

3) *Behind the Scenes: Julia’s Family* คลิปวิดีโอเริ่มส่วนแรกด้วยการกล่าวถึงความสำคัญของตัวละคร *Julia* ที่เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* จากนั้นจึงกล่าวกระบวนการสร้างตัวละครและผลิตเนื้อหาของโครงการ จากนั้นจึงกลับมาสู่การสรุปว่าโครงการได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีและย้ำว่าเป้าหมายของโครงการคือการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมให้แก่คนทั่วไป

บทความ

1) *Creating Fun Family Traditions* นำเสนอถึงภาพรวมกิจวัตรของเด็กทั่วไปก่อน จากนั้นจึงกล่าวถึงความสำคัญของกิจวัตรต่อเด็กที่มีภาวะออทิซึม ลำดับถัดไปจึงลงรายละเอียดว่า

กิจกรรมและประเพณีสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีแนวทางอย่างไรบ้างจำนวน 6 ข้อ และสรุปในตอนสุดท้ายว่าการมีประเพณีที่ทำเป็นประจำเป็นสิ่งที่ดีแต่จะต้องสามารถอยู่ในขอบเขตที่จัดการได้

2) *No Matter What* บทความนำเสนอให้เห็นภาพรวมก่อนว่าไม่ว่าสถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรแต่บางสิ่งยังคงเหมือนเดิม จากนั้นจึงทำการขยายให้เห็นรายละเอียดว่าสิ่งใดบ้างที่ยังทำได้เหมือนเดิม และจบท้ายด้วยการสรุปว่าถึงแม้จะมีบางสิ่งเปลี่ยนแปลงแต่ทุกคนก็สามารถทำสิ่งที่ชอบและครอบครัวจะยังรักกันเหมือนเดิม

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Family Forever: A Julia Storybook* ใช้วิธีการนำเสนอภาพรวมก่อนโดยการกล่าวถึงครอบครัวนำอาชีพของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงลงไปรายละเอียดว่าครอบครัวของนั้นยอดเยี่ยมอย่างไร โดยการแนะนำสมาชิกในครอบครัว จากนั้นจึงเล่าถึงเหตุการณ์สำคัญที่ทุกคนให้ความช่วยเหลือสมาชิกที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงการคอยให้กำลังใจเมื่อเกิดความรู้สึกเศร้า จากนั้นจึงจบลงด้วยสาระสำคัญของครอบครัวและเพื่อนเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4.2.2 การลำดับสาร

การลำดับสารเป็นการนำแนวคิดการวางตำแหน่งของสาระสำคัญที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อไว้ยังตำแหน่งที่ต่างกันโดยมี แบ่งรูปแบบของการลำดับสารออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด การวางสารย้อนจุดสูงสุด และการลำดับสารแบบพีระมิด

4.2.2.1 การลำดับไปสู่จุดสูงสุด

การลำดับไปสู่จุดสูงสุด (Climax order) เป็นการวางตำแหน่งสาระสำคัญของสารที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อไว้ในตำแหน่งท้ายสุดของสารทั้งหมดอันเนื่องมาจากผลของลำดับสุดท้าย (Recency effect) ซึ่งการลำดับสารในรูปแบบนี้เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากผู้ส่งสารมีเป้าหมายที่จะให้ผู้รับสารสามารถจดจำเนื้อหาในลำดับสุดท้ายได้ชัดเจนกว่าลำดับอื่น สื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ที่มีการลำดับสารในรูปแบบนี้ ได้แก่

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* คลิปวิดีโอนี้นำเสนอสารในลำดับแรกด้วยเหตุการณ์ขณะที่ *Julia* และ *Elena* แม่ของเธอ และ *Rose* กำลังเดินเล่นกันจากนั้น *Julia* จึงขอให้หยุดพัก *Elena* จึงให้ทั้งหมด

นั่งพักที่ริมทาง จากนั้น *Elena* จึงเล่านิทานและร้องเพลงให้ *Julia* ฟัง เมื่อร้องเพลง *Elena* จึงกล่าวโดยสรุปว่า *Julia* เปรียบเสมือนดาวดวงน้อยของแม่ นับได้ว่าเป็นการเรียบเรียงโครงสร้างสารโดยแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดเหตุการณ์ที่แสดงออกว่า *Elena* ผู้เป็นแม่คอยให้การสนับสนุนทางอารมณ์ อยู่เสมอ นำมาสาระสำคัญในตอนสุดท้ายว่าเพราะว่าแม่รักลูกเหนือสิ่งอื่นใด

2) *Behind the Scenes* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอเริ่มจากการแนะนำโรงเรียน Exceptional Mind ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนการผลิตสื่อดิจิทัลซึ่งรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม และโรงเรียนได้รับโครงการมาจาก Sesame Workshop ให้ผลิตวิดีโอที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจากประธานของโครงการ และการรวมกลุ่มกันออกความคิดที่จะนำเสนอ จากนั้นจึงเล่ารายละเอียดว่าถึงการสัมภาษณ์นักเรียนแต่ละคนในโครงการนี้ว่าได้มีส่วนร่วมในการผลิตคลิปวิดีโอ *Benny's Story* อย่างไรบ้าง จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญในตอนสุดท้ายว่าแอนิเมชันที่ผลิตขึ้นมาในครั้งนี้ได้ใส่ความเป็นตัวตนของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทุกคนที่มีส่วนร่วมในการผลิตเข้าไปด้วย

3) *Benny's Story* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเป็นการแนะนำตัวตัวละครชื่อว่า *Benny* จากนั้นจึงบอกว่าเขาและเด็กคนอื่นมีความแตกต่างกัน เขามีภาวะออทิซึม เขาและเด็กคนอื่นมีสิ่งที่ชอบและไม่ชอบไม่เหมือนกัน จากนั้นจึงนำเสนอสาระสำคัญในลำดับสุดท้ายว่าถึงแม้เด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันแต่เด็กทุกคนชอบความสนุกเหมือนกัน

4) *Blowing Bubbles* คลิปวิดีโอเริ่มลำดับสารแรกด้วยการเล่าถึงขณะที่ *Julia* และ *Abby* มีพี่แตงฟ้าเพื่อนของ *Julia* กำลังเล่นเป่าฟองสบู่กัน *Abby* เป่าฟองสบู่ไม่ออก *Julia* จึงเสนอวิธีใหม่ให้ และเมื่อฟองสบู่ลอยสูงไป *Julia* เอื้อมไม่ถึง *Abby* จึงบินขึ้นไปแตะฟองสบู่ให้ สุดท้ายจึงจบด้วยการที่ *Abby* พุดสาระสำคัญว่าเพื่อนช่วยเหลือซึ่งกันและกันนี้แหละคือสาเหตุที่คนเรามีเพื่อน

5) *Boing Tag* คลิปวิดีโอเริ่มนำเสนอสารลำดับแรกด้วยการที่ *Abby* ชวนให้ *Julia* เล่นไล่จับด้วยกัน ในลำดับถัดมาจึงให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมว่าการกระโดดเป็นการแสดงออกถึงความตื่นเต้น และระหว่างที่กำลังเล่นไล่จับ *Julia* ได้กระโดดขึ้นไปด้วย *Abby* จึงนำวิธีกระโดดไปใช้ในการเล่นไล่จับด้วย *Abby* ชอบมากจึงบอกว่า *Julia* ได้คิดเกมใหม่ขึ้นมาซึ่งเปรียบเสมือนการให้การยอมรับในตัว *Julia* ด้วย

6) *Butterfly Flapping* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอขณะที่ *Abby* มาพบกับ *Julia* จากนั้น *Abby* จึงเสนอรายชื่อเกมที่ทั้งสองคนจะเล่นด้วยกัน แต่ *Julia* ปฏิเสธ *Abby* จึงกล่าวว่าบางครั้งก็ยากที่จะหาสิ่งที่เพื่อนทั้งสองคนจะชอบเหมือนกันเพื่อนเล่นด้วยกัน แต่ว่าการหาสิ่งที่เพื่อน

ทั้งสองคนชอบเหมือนกันสามารถช่วยได้ Abby นึกขึ้นได้ว่าชอบขยับปีก Julia ชอบสะบัดมือ เหมือนกับผีเสื้อขยับปีก ทั้งสองคนจึงเล่นเป็นผีเสื้อด้วยกัน ในตอนสุดท้ายจึงเข้าสู่สาระสำคัญของ Abby กล่าวได้ว่าเราสามารถเล่นด้วยกันและเป็นเพื่อนกันได้

7) *Each Family is Amazing* ลำดับแรกของคลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยการเล่าถึงเมื่อ Julia กำลังแนะนำสมาชิกในครอบครัวให้แก่ Rosita รู้จักผ่านภาพวาด ซึ่งประกอบด้วยแม่ พ่อ สัตว์เลี้ยง และพี่ชาย จากนั้น Rosita จึงแนะนำครอบครัวของเธอให้ฟังผ่านภาพถ่าย Julia จึงบอกว่าครอบครัวของ Rosita มีขนาดใหญ่มาก ในลำดับสุดท้ายจึงเข้าสู่การสาระสำคัญโดย Rosita บอกว่าครอบครัวมีทุกขนาดและทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

8) *Julia 's Bunny* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยการที่ Elmo พยายามที่จะเล่นกับ Julia ขณะที่เธอกำลังเล่นตุ๊กตาอยู่แต่เธอไม่สนใจ เขาจึงบอกว่าจะอย่างไรก็ตามมีวิธีที่เพื่อนเล่นด้วยกันมากมาย Elmo จึงเปลี่ยนไปใช้วิธีการเล่นจ๊ะเอ๋ (Peekaboo) จากนั้น Julia จึงหันมาเล่นด้วย เขาจึงสรุปในตอนสุดท้ายว่ามีวิธีที่เพื่อนสามารถเล่นด้วยกันได้มากมายอย่างแท้จริง

9) *Let's Play Together* คลิปเริ่มต้นเมื่อ Julia Rosita และ Grover มัฟเฟ็ตส์นำเงินกำลังร่วมกันคิดว่าจะเล่นอะไรด้วยกันดี จากนั้น Julia จึงเสนอว่าให้เล่นเต้นแข็ง (Freeze dance) แต่ว่าเสียงเพลงเสียงดังเกินไปสำหรับ Julia เมื่อเห็นดังนั้น Rosita จึงขอให้เปิดเพลงเสียงเบาลง เพื่อให้ Julia เต้นด้วยกันได้ Rosita จึงพูดขึ้นมาว่าเธอดีใจมากที่สามารถหาวิธีที่เพื่อนทุกคนสามารถเล่นด้วยกันได้

10) *Meet Julia* เริ่มต้นขึ้นเมื่อ Big Bird เดินทางพบกับ Julia Elmo Rosita และ Alan คุณลุงร้านขายของ ขณะที่ทุกคนกำลังวาดรูปอยู่ Big Bird พึงได้รู้จักกับ Julia เป็นครั้งแรกจึงไม่รู้ว่า Julia มีภาวะออทิซึมและทำตัวไม่ถูกและทำให้ Big Bird เกิดความรู้สึกเสียใจและสับสน เมื่อทราบดังนั้นทุกคนจึงได้ให้ความรู้ Big Bird ว่า Julia และบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแสดงพฤติกรรมอย่างไร และแนะนำว่าควรจะทำปฏิบัติตัวอย่างไรกับ Julia และในตอนสุดท้ายทุกคนจึงร้องเพลงร่วมกันว่าพวกเราทุกคนสามารถเป็นเพื่อนกันได้ (“*We can all be friend.*”) ซึ่งเป็นสาระสำคัญของคลิปวิดีโอนี้เมื่อเกิดความรู้สึก

11) *Pattern Hunt* คลิปวิดีโอเริ่มต้นนำเสนอสารลำดับแรกขึ้นเมื่อ Grover เห็นว่า Julia กำลังไล่สีลูกปัดที่ร้อยอยู่บนสร้อยคอของเธอและกล่าวสาระสำคัญของวิดีโอว่า Julia มีความเก่งใน

นั่น *Elmo* จึงบอกว่า *Julia* อาจจะทำบางอย่างไม่เหมือนกับคนอื่นเพราะเธอมีภาวะออทิซึมและเมื่ออยากจะทำกับเธอให้ใช้จำนวนคำที่น้อยและรอสักพักก่อนที่เธอจะตอบสนอง จากนั้น *Abby* จึงชวน *Elmo* และ *Julia* ไปเล่นเกมหาสิ่งของด้วยกัน *Elmo* บอกว่าให้หาขนนกสีแดง *Julia* มองเห็นได้เร็วที่สุดและไปหยิบขึ้นมา จึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าการที่ *Julia* สามารถหาสิ่งของได้เร็วกว่าอัจฉริยะ

18) *What Do You Want Kids to Know* คลิปวิดีโอทำการสัมภาษณ์เด็กที่มีภาวะออทิซึมจำนวนแปดคนว่าอยากจะบอกให้เด็กคนอื่นรู้อะไรเกี่ยวกับตนเองหรือเด็กที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ใช่คนไม่ดี เป็นคนที่มีความสามารถอีกแบบหนึ่ง เป็นสิ่งที่อยู่ลึกในจิตใจ การให้มุมมองที่แตกต่าง ไม่ใช่โรค ในตอนสุดท้ายเด็กคนหนึ่งได้พูดสาระสำคัญว่าผมก็เป็นคนหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมทุกคนก็เหมือนกับเด็กคนอื่น

19) *A Park Problem* ลำดับแรกของคลิปวิดีโอเริ่มขึ้นเมื่อ *Samuel* และครอบครัวกำลังไปยังสวนสาธารณะแต่พบว่ามีคนจำนวนมากและไม่สามารถทำกิจกรรมได้ *Daniel* ว่าอาจจะคิดกิจกรรมทำระหว่างเดินกลับบ้านก็ได้ *Elena* จึงเสริมว่าเราอาจจะไม่ได้ทำในสิ่งที่ต้องการเสมอไปแต่เราก็สามารถทำสิ่งใหม่ได้ เช่น จับมือและโหนแขนของพ่อแม่ กระโดดข้ามเส้น ส่องนก หรือร้องเพลง จากนั้น *Elena* จึงกล่าวสาระสำคัญในลำดับสุดท้ายว่าครอบครัวให้ความร่วมมือกันเปลี่ยนแผนในการทำสิ่งที่แต่ละคนชอบได้

20) *Julia and Elmo's Video Playdate* ลำดับแรกของคลิปวิดีโอเริ่มต้นขึ้นเมื่อ *Elmo* และ *Julia* กำลังวิดีโอคอลกันอยู่ *Elmo* บอกว่าเขามีวิธีเล่นแบบใหม่ให้ *Julia* ดู แต่ว่า *Julia* สนใจสิ่งอื่นอยู่ *Elmo* จึงขยับตุ๊กตาของเขาชื่อว่า *Baby David* ให้ *Julia* ดูแทนและขอให้ *Fluffster* มาเล่นด้วยกัน *Julia* เห็นดังนั้นจึงขยับตุ๊กตาตามเพลง สาระสำคัญคือ *Elmo* กล่าวว่าเขามีความสุขที่สามารถหาวิธีเล่นกับเพื่อนได้

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A is for Awareness* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอสารในลำดับแรกเมื่อพ่อของ *Yesenia* เด็กหญิงผู้มีภาวะออทิซึมเล่าว่าเหตุการณ์ที่ประทับใจเขามากที่สุดของ *Alyssa* พี่ลูกสาวคนโตคือเมื่อเธอตัดสินใจที่จะสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงเล่ารายละเอียดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในมุมมองของ *Alyssa* เกี่ยวกับการเสนอให้แต่งตัวเพื่อสร้างความตระหนักในตลอดเดือนเมษายนซึ่งเป็นเดือนแห่งการสร้างความรู้ในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และยังเล่าถึงการเขียน

เรียงความถึงน้องสาวของเธอ *Yesania* ซึ่งมีภาวะออทิซึมในฐานะฮีโร่ของเธอ ในลำดับสุดท้ายจึงกล่าวถึงสาระสำคัญว่าเขาภูมิใจใน *Alyssa* และกล่าวว่าหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะเลี้ยงลูกอย่างถูกต้อง

2) *A Parent's Role* เริ่มต้นคลิปด้วยการเล่นกันระหว่าง *Louie* เด็กชายผู้มีภาวะออทิซึม และ *Alice* พี่สาวของเขา จากนั้น *Chris* พ่อของ *Louie* และ *Alice* ให้สัมภาษณ์ถึงประสบการณ์การเลี้ยงดูลูกทั้งสองคน จากนั้นเขาได้พูดสาระสำคัญว่า *Louie* ทำให้เขาเป็นคนที่ดีขึ้นและยังเป็นพ่อที่ดีขึ้นอีกเช่นกัน จากนั้นเขาจึงยกตัวอย่างว่าอะไรที่ดีขึ้นสำหรับเขาบ้างและนับว่าเป็นความสุขสำหรับเขา

3) *A Sibling Story* คลิปวิดีโอเริ่มต้นโดยมี *Jazlyn* เป็นผู้เล่าเรื่องในครอบครัวของเธอในมุมมองที่เกี่ยวข้อง *Yesenia* น้องสาวของเธอผู้มีภาวะออทิซึม เริ่มตั้งแต่ตอนตื่นนอน การเตรียมตัวก่อนไปโรงเรียนทั้งของ *Yesania*, *Jazlyn* และ *Alyssa* การทานข้าวเช้า การสื่อสารด้วยภาษามือ การไปโรงเรียน การเล่นและทำกิจกรรมหลังเลิกเรียน จากนั้นจึงจบลงในตอนสุดท้ายด้วยสาระสำคัญว่าครอบครัวของเธอให้ความรักและการดูแลลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

4) *Being a Supportive Parent* เนื้อลำดับแรกที่ได้รับการนำเสนอในคลิปวิดีโอคือการแนะนำครอบครัว *Ricky* พ่อของ *Yesenia* เด็กหญิงผู้มีภาวะออทิซึม เขาเล่าให้ฟังว่าเมื่อรู้ว่าลูกสาวมีภาวะออทิซึมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับทั้งตัวเขาเองและตัวของลูกไปตลอดชีวิต ทั้งความเครียดในชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือร่วมกันกับภรรยา การสนับสนุนทางอารมณ์ซึ่งกันและกัน การมีกิจกรรมยามว่างเพื่อให้เวลากับตนเอง และกล่าวว่าบางครั้งต้องใช้ความพยายามในการดูแลหรือสอนเด็กที่มีภาวะออทิซึม แต่ในท้ายที่สุดความพยายามจะเกิดผล เขาจึงย้ำความสำคัญในลำดับสุดท้ายว่าไม่ว่าอย่างไรก็ไม่ควรที่จะละความพยายาม

5) *Family Time With Grover* ในการนำเสนอลำดับแรกของคลิปวิดีโอ *Angelina* แนะนำน้องชายฝาแฝดสองคน *AJ* และ *Garrett* ผู้มีภาวะออทิซึม จากนั้น *Tracey* แม่ของเด็กทั้งสามคนได้ออกมาแนะนำบุคลิกนิสัยของลูกแต่ละคนรวมถึงความสามารถหลายด้าน และในลำดับสุดท้ายเข้าสู่สาระสำคัญเมื่อคุณแม่กล่าวว่าครอบครัวของเธอมีความสุขเหมือนครอบครัวอื่นถึงแม้ว่าจะแตกต่างกันก็ตาม ในท้ายที่สุดสิ่งที่ต้องการมอบให้แก่ลูกก็คือความสุข

6) *Meeting Unique Needs* เริ่มต้นด้วยการแนะนำ *Chantel* คุณแม่ของ *Nasaiah* เด็กชายผู้มีภาวะออทิซึมและปัญหาและวิธีการจัดการที่เธอพบเจอในชีวิตประจำวัน และสาระสำคัญอยู่ในตอนสุดท้ายเธอบอกว่าการจะเลี้ยงดูที่มีความต้องการพิเศษได้นั้นพ่อแม่

7) *Working It Out* คลิปวิดีโอเริ่มต้นเมื่อ Cindy แนะนำครอบครัวของเธอให้แก่ Jim สามีของเธอ Thomas ลูกชายของเธอผู้มีภาวะออทิซึมและ Ryan ลูกชายอีกคนของเธอเธอเล่าว่า Thomas ไม่เข้าใจว่าอะไรอันตรายเธอจึงนำสุนัขผู้ช่วยมาเป็นเพื่อนให้กับ Thomas จากนั้นเธอพูดถึงกิจกรรมเข้าสังคมของ Thomas และความสัมพันธ์พี่น้องระหว่าง Thomas และ Ryan จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญ เธอให้คำแนะนำพ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและมีพี่น้องเป็นเด็กทั่วไปว่าควรที่จะพูดคุยโดยตรงไปตรงมากับลูกไม่ควรที่จะปล่อยให้ลูกไม่เข้าใจ ลูกควรที่จะพูดเรื่องเหล่านี้กับพ่อแม่ได้

บทความ

1) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* ในลำดับแรกของบทความนำเสนอถึงปัญหาของผู้ใหญ่เมื่อเจอกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมและไม่รู้ว่าควรจะทำอย่างไรจากนั้นจึงนำเสนอถึงแนวทางในการพูด โดยรวมเป็นสองประเด็นได้แก่ การเสนอความช่วยเหลือและการรับฟัง และในลำดับสุดท้ายจึงกล่าวสรุปสาระสำคัญว่าไม่ว่าคำชมใดก็ตามที่ให้แก่พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์นี้ได้เช่นกัน

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* เริ่มต้นเรื่องด้วยการเล่าว่าเป็นวันแรกของการเข้าค่ายของ Julia และเธอค่อนข้างกังวลในว่าสิ่งใหม่จะน่ากลัว จากนั้นจึงเล่าถึงกิจกรรมภายในค่าย กิจกรรมบางอย่างมีเสียงดังเกินไปสำหรับ Julia เธอจึงหลบออกมานั่งคนเดียวจนกระทั่งเพื่อนคนอื่นเข้ามาพูดคุยด้วย ในระหว่างมื้อกลางวันมีเด็กคนหนึ่งแย่งของจากเพื่อน Julia กับ Samuel จึงมาช่วยเหลือและคืนของให้เด็กคนนั้นไป หลังจากนั้น Julia จึงได้เป็นเพื่อนกับเด็กคนนั้นซึ่งมีชื่อว่า Randy และเขามีภาวะออทิซึมเช่นเดียวกัน เขาไม่มองตาเหมือน Julia ทั้งคู่ชอบฟังเพลงและเล่นตุ๊กตา ถึงแม้ว่า Julia จะพูดน้อยและใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสาร ส่วน Randy พูดได้คล่อง จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าทั้งสองคนมีทั้งสิ่งที่เหมือนกันและสิ่งที่ต่างกันแต่ตอนนี้ทั้งสองคนก็เป็นเพื่อนกัน ในวันที่สองของการเข้าค่าย Julia กระโดดเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวงที่มีคนจำนวนมากเพราะทุกคนต้องการเล่นด้วยกันแต่ก็มีพื้นที่ตรงกลางให้กับ Julia

2) *Family Forever: A Julia Storybook* เริ่มต้นนิทานเมื่อ Julia บอกว่าครอบครัวของเธอยอดเยี่ยม จากนั้นเธอจึงแนะนำครอบครัวของเธอ ได้แก่ Elena แม่ของเธอ Daniel พ่อของเธอ และ Samuel พี่ชายของเธอ รวมถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว จากนั้นจึงเล่าถึงขณะที่ Julia ทำกิจกรรมร่วมกันกับพี่ชายและเพื่อนของเธอ จนกระทั่งเกิดปัญหาคือตุ๊กตากระต่ายของเธอหายไป

ทุกคนจึงช่วยกันปลอบใจ *Julia* และตามหาตุ๊กตาจนเจอ ในตอนสุดท้ายจึงจบด้วยสาระสำคัญว่า ครอบครัวและเพื่อนควรจะอยู่ใกล้ชิดกันเพื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *We're Amazing, 1, 2, 3!* เริ่มต้นนิทานด้วยการที่ *Elmo* แนะนำเพื่อนของเขาชื่อ *Julia* จากนั้นเขาจึงเล่าต่อว่าทั้งคู่ชอบเล่นของเล่นเหมือนกันถึงแม้วิธีเล่นจะแตกต่างกัน และกิจกรรมบางอย่างทั้งคู่สามารถเล่นร่วมกันได้ จนกระทั่ง *Abby* มาพบกับทั้งคู่ เธอไม่รู้จักรัก *Julia* จากนั้น *Elmo* จึงอธิบายให้ฟังว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความแตกต่างอย่างไรและเขาแนะนำวิธีการพูดคุยกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมให้ *Abby* ลองนำไปทำตาม ในสถานการณ์ต่อมาเมื่อทุกคนเข้ามาในร้านอาหารและ *Julia* พบกับเสียงที่ดังเกินไปสำหรับเธอ *Elmo* จึงขอให้ *Alan* เจ้าของร้านเบาเสียงลง ทั้งสามคนดื่มขนมช็อกโกแลตด้วยกัน จากนั้นจึงจบลงด้วยการสาระสำคัญด้วย *Elmo* กล่าวว่าพวกเราทุกคนล้วนยอดเยี่ยม

4.2.2.2 การลำดับย้อนจุดสูงสุด

การลำดับย้อนจุดสูงสุด (Anticlimax order) เป็นการวางตำแหน่งสาระสำคัญไว้ตำแหน่งแรกสุดของสารทั้งหมดที่ต้องการนำเสนอ การลำดับสารรูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้รับสารสามารถเกิดการทบทวนและจดจำได้มากกว่าสารตำแหน่งอื่น สามารถอธิบายได้ด้วยผลของลำดับแรก (Primacy effect) สื่อของโครงการที่ลำดับสารในรูปแบบนี้ ได้แก่

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *I Love My Family* เป็นวิดีโอประกอบเพลงโดยเริ่มต้นเพลงด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวและความรักใคร่กลมเกลียวกันในครอบครัว ซึ่งสมาชิกในครอบครัวของ *Julia* ประกอบด้วย ได้แก่ *Julia*, *Samuel* พี่ชาย, *Elena* แม่, *Daniel* พ่อ, และ *Rose* สุนัขของครอบครัว ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แก่ การเตะฟุตบอล การหัวเราะ การวาดรูป การเดิน การอ่านหนังสือ การเดินเล่น หรือการทำอะไรที่สามารถสร้างรอยยิ้มได้ ในลำดับสุดท้ายจึงเป็นการแสดงออกความรักในครอบครัวว่า “*I Love My Family*”

2) *Learning Sign Language* เริ่มต้นคลิปด้วย *Abby* กำลังแนะนำพี่สาวและน้องสาวของ *Yesenia* เด็กสาวผู้ที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ *Jazlyn* และ *Alyssa* จากนั้นจึงนำไปสู่สาระสำคัญว่าการสื่อสารระหว่างพี่น้องใช้วิธีการสื่อสารด้วยภาษามือ (Sign language) ระหว่างเด็กทั้งสามคน ในลำดับถัดมาจึงนำเสนอว่าภาษามือที่ใช้งานในสถานการณ์แตกต่างกันไปมีอะไรบ้างและมีความหมายว่า

อะไรบ้าง และสุดท้าย Abby จึงจบด้วยการให้กำลังใจครอบครัวของ Yesenia ว่าครอบครัวของพวกเขาเป็นครอบครัวที่เยี่ยมยอด (“This is a very magical family. In fact, I think your whole family is amazing.”)

3) *Saying Hello* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอสารลำดับแรกเมื่อ Wolf เด็กผู้ชายคนหนึ่งเดินเข้ามาทักทาย Julia ด้วยการชนกำปั้นเพื่อ แต่ Julia ไม่กล้าทำ สารระสำคัญคือ Rosita บอกกับ Julia ว่ามีวิธีที่จะพูดสวัสดีอยู่มากมาย เช่น การพูดสวัสดี การไฮไฟว์ (High five) สวัสดีเป็นภาษาสเปน (Hola) การใช้แอปพลิเคชันออกเสียงสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เป็นต้น หรือสร้างวิธีการทักทายขึ้นมาใหม่ได้เช่นกัน จึงจบด้วยการที่ Julia ทำชนกำปั้นแบบกระต่าย (Bunny bump) กับ Wolf แทน

4) *Storytime with Julia & Samuel* เรื่องเริ่มต้นขึ้นขณะที่ Julia กำลังวาดรูป Fluffster อยู่ จากนั้น Samuel จึงกล่าวสารสำคัญว่า Julia วาดรูปได้ดี และเขาเสนอให้แต่งเรื่องราวโดยจินตนาการจากรูปวาดของ Julia เกี่ยวกับ Super Fluffster ซึ่งเป็นซูเปอร์ฮีโร่คอยช่วยเหลือผู้คน จากนั้นในลำดับสุดท้าย Julia ได้วาดรูปของเธอและ Samuel

5) *Fluffster Wears a Mask* ในลำดับแรกคลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงเหตุการณ์ที่ Daniel กำลังวิดีโอคอลกับ Julia และรู้ว่า Julia กำลังจะออกไปสวนสาธารณะ เขาจึงบอกอย่าลืมใส่หน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้าน แต่ Julia ไม่ต้องการเพราะทำให้เกิดความไม่สบายที่หูและจมูก จากนั้นเขาจึงเสนอให้ดู Fluffster ซึ่งสวมหน้ากากอนามัยเป็นตัวอย่าง จากนั้นจึงเข้าสู่สารสำคัญโดย Daniel ฝึกให้ Julia สวมหน้ากากอนามัยโดยการจับเวลาให้นานขึ้นแต่ละครั้ง Julia จึงอดทนได้มากขึ้น ในลำดับสุดท้ายเธอก็ออกจากวิดีโอคอลไปสวนสาธารณะ

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *Behind the Scenes: Julia 's Family* คลิปวิดีโอเริ่มด้วยการให้สัมภาษณ์ของ Sherri Westin ประธาน Sesame Workshop โดยสารสำคัญคือการกล่าวถึงการสร้างสรรค์ตัวละคร Julia และครอบครัวขึ้นมาเพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและสร้างความตระหนักที่มากขึ้นให้แก่เด็กและครอบครัว ถึงความสำคัญของโครงการ จากนั้นจึงเป็นการสัมภาษณ์รองประธานและผู้จัดหูน Julia ถึงแนวคิดกระบวนการผลิตโครงการ และจบลงด้วยการกล่าวของประธานว่าโครงการ *Sesame Street and Autism See Amazing in All Children* ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และจะทำตามเป้าหมายในการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่อไป

2) *Nasaiah's Day* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอ Abby กล่าวว่าสาระสำคัญของเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีสมองที่แตกต่างและ *Nasaiah* เพื่อนของเธอที่มีภาวะออทิซึมมีการเรียนรู้ที่ยากกว่าเด็กคนอื่นเช่นกัน จากนั้นเธอจึงแนะนำให้รู้จักกับ *Nasaiah* และการทำกิจกรรมร่วมกันของเขาและพ่อแม่ ได้แก่ ความกังวลต่อการกิจกรรมใหม่ การเข้าไปเล่นกับเด็กคนอื่น การไปทานอาหารที่ร้านอาหาร การเล่นและแบ่งปันกับพี่น้อง การผ่อนคลายความกังวล และการเข้านอนเป็นกิจวัตร จากนั้น *Nasaiah* และ Abby จึงท่องตัวอักษรภาษาอังกฤษด้วยกัน และในลำดับสุดท้ายจบลงด้วยการที่ Abby พูดว่าเขาอัศจรรย์มาก

3) *Thomas's Story* คลิปเริ่มต้นด้วยสาระสำคัญเมื่อ Abby เล่าถึง *Thomas* เด็กชายผู้มีภาวะออทิซึมถึงแม้เขาจะพูดไม่ได้แต่ก็เรียนรู้วิธีอื่นที่จะบอกสิ่งที่ต้องการให้พ่อแม่ของเขา รู้ หลังจากนั้น Abby จึงเล่าเรื่องชีวิตประจำวันของ *Thomas* รวมถึงการเรียนรู้ที่จะใช้แอปพลิเคชันในแท็บเล็ตเพื่อสื่อสาร จากนั้นทั้งครอบครัวของเขาจึงไปเที่ยวชมที่พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ เขามีสุนัขผู้ช่วยในการเดินชื่อว่า *Gabriel* และเขาสื่อสารความรู้สึกดีใจผ่านการสับนิ้ว จากนั้นพ่อของ *Thomas* จึงสาธิตให้ Abby ดูว่าแท็บเล็ตใช้งานอย่างไร และในลำดับสุดท้ายพ่อของ *Thomas* ได้พา Abby ไปพบกับ *Thomas*

บทความ

1) *Being a Friend* ในลำดับแรกบทความกล่าวถึงสาระสำคัญของการสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน และเสนอว่าแนวทางที่จะนำเสนอต่อไปนี้จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ จากนั้นจึงเข้าสู่แนวทางในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ การให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม การไม่ลดละความพยายาม วิธีการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยไม่ต้องพูด พฤติกรรมขณะที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมเกิดความกังวล ใช้ความอดทนกับธรรมชาติของเด็กที่มีภาวะออทิซึม และบอกผู้ใหญ่เมื่อเกิดปัญหาขึ้น

2) *Taking Care of the Caretaker* สาระสำคัญของบทความได้รับการนำเสนอในลำดับแรกโดยการกล่าวถึงความสำคัญของการดูแลตนเองของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพื่อเป็นพื้นฐานของการดูแลลูกหรือเด็กในความดูแลของตนเอง จากนั้นจึงกล่าวถึงแนวทางในการดูแลตนเองตั้งแต่การทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายอย่างง่ายและการผ่อนคลายในสถานการณ์ที่มีเวลาจำกัด จากนั้นจึงกล่าวถึงการพูดคุยเพื่อระบายความรู้สึกกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัว และในลำดับ

สุดท้ายคือการพูดคุยกับคนอื่น เช่น นักวิชาชีพด้านการปรึกษาและการสนับสนุนจากกลุ่มคนที่พบเหตุการณ์ในชีวิตคล้าย ๆ กัน

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *No Matter What* สารลำดับแรกของคลิปหนังสือนิทานปรากฏสาระสำคัญว่า “ถึงแม้ว่าจะมีหลายสิ่งเปลี่ยนแปลงไปสำหรับ *Julia* และครอบครัว บางสิ่งยังคงเหมือนเดิม ... ไม่ว่าจะมีความคิดเกิดขึ้นก็ตาม” จากนั้นจึงกล่าวถึงการแต่งตัวเหมือนกับ *Bert* และ *Ernie* มัฟเฟ็ตตีส์ส้มและสีเหลือง การกินขนมเหมือนกับ *Elmo* การเล่นกับพ่อแม่เหมือนกับ *Grover* การเล่นกับพี่ชายเช่นเดียวกับ *Abby* การกอดเหมือนกับ *Rosita* อ่านหนังสือกับแม่เหมือน *Abby* กับ *Rudy* การลูบหัว *Rose* สุนัขของเธอเหมือนกับ *Elmo* บอกฝันดีให้กับ *Dorothy* ปลาของเขา การกอด *Fluffster* เหมือนที่ *Big Bird* กอด *Radar* การอาบน้ำเหมือน *Rosita* การแปรงฟันและเข้านอนเหมือน *Grover* และในลำดับสุดท้ายกล่าวว่าทุกวัน *Julia* และสมาชิกในครอบครัวได้ทำในสิ่งที่ชอบ ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม ครอบครัวของ *Julia* มีความรักและอยู่ด้วยกันเสมอ

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* จำนวน 12 ชิ้นย่อย

1.1) *Trying New Food* ในลำดับแรกของสื่อคือการนำเสนอเหตุการณ์ที่พ่อของ *Elmo* บอกให้เขาทดลองทานอาหารชนิดใหม่ด้วยกัน แต่ *Elmo* ไม่แน่ใจว่าอยากลองหรือเปล่า พ่อของเขาจึงบอกว่าไม่ต้องรีบทานในตอนนี้นักก็ได้ *Elmo* จึงลองทานครั้งแรกด้วยชิ้นที่เล็กและตามด้วยชิ้นที่ใหญ่ขึ้น เขาลองนึกถึงรสชาติ สัมผัส และกลิ่นของอาหาร และในตอนสุดท้ายเขาจึงตัดสินใจว่าเขาชอบอาหารชนิดนี้

1.2) *Washing Hands* สื่อในลำดับแรกเล่าว่า *Elmo* เปิดก๊อกน้ำในอ่างล้างมือ จากนั้นแม่ของเขาตรวจอุณหภูมิของน้ำว่าไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป ต่อมา *Elmo* จึงถูสบู่ลงบนมือและถูมือในน้ำที่ไหลจากก๊อก จากนั้นจึงถูระหว่างนิ้ว หน้ามือและหลังมือ และล้างมือด้วยน้ำ เช็ดมือจนแห้งและสะอาด

1.3) *Going to The Dentist* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอพ่อของ *Elmo* อธิบายให้ฟังว่าทันตแพทย์ทำหน้าที่ในการดูแลและทำความสะอาดฟัน เมื่อไปถึงสถานทันตกรรมทันตแพทย์ให้เขาทดลองจับอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำฟัน จากนั้นเขาขึ้นไปนั่งบนเก้าอี้ทำฟัน ทันตแพทย์เปิดไฟดวงใหญ่ที่สว่างมาก และขอมองเข้าไปในปากของเขา ทันตแพทย์ทดลองให้อุปกรณ์โดยให้ *Elmo* ได้ฟังเสียงของ

อุปกรณ์แต่ละชิ้น และเริ่มทำฟันเมื่อเสร็จทุกขั้นตอนทันตแพทย์ให้แปรงสีฟันใหม่แก่เขา เขาจึงบอกลาทุกคนในตอนสุดท้าย

1.4) *Getting a Haircut* ในลำดับแรก *Julia* และ *Elena* ไปร้านตัดผมและนั่งรอคิว จากนั้น *Julia* พบกับช่างตัดผม *Julia* นั่งลงบนเก้าอี้และสวมผ้าคลุม ช่างตัดผมฉีดสเปรย์น้ำลงบนผม *Julia* ปิดตาไว้ไม่ให้น้ำเข้าตา ช่างทำการตัดและหวีผม ในลำดับสุดท้ายเมื่อตัดเสร็จ *Julia* เห็นทรงผมใหม่ของเธอผ่านกระจก *Elena* จึงจ่ายเงินค่าตัดผม

1.5) *Going to a Sporting Event* ในลำดับแรก *Julia* และครอบครัวเดินทางจากรถไปยังสนามกีฬา จากนั้นจึงต่อแถวยาว *Daniel* จึงบอกว่า *Julia* สามารถไปรอในรถก่อนได้ เมื่อถึงคิวทั้งหมดจึงไปยังที่นั่งตามหมายเลขบนตั๋วชมกีฬา เมื่อถึงที่นั่งทุกคนชมและเชียร์กีฬาด้วยเสียงดัง *Julia* จึงสวมหูฟัง และในลำดับสุดท้ายเมื่อเกมจบลง *Julia* จับมือกับ *Elena* และออกจากสนาม

1.6) *Going to Birthday Party* ในลำดับแรก *Rosita* และแม่ของเธอไปงานวันเกิดของ *Miguel* ซึ่งมีคนมาร่วมงานเยอะมาก จากนั้น *Rosita* จึงให้ของขวัญวันเกิดกับ *Miguel* และเล่นเกมร่วมกับครอบครัว ในห้องมีเสียงดังบ้าง มีเด็กหลายคนเดินไปเดินมา *Rosita* จึงชนบ้างบางครั้ง เมื่อถึงเวลาสำหรับเค้กมีคนปิดไฟลงทุกคนจึงเริ่มร้องเพลงสุขสันต์วันเกิด ในห้องมีแต่แสงจากเทียน *Miguel* เป่าเทียนวันเกิด จากนั้นทุกคนจึงทานเค้กที่ตัดแบ่งออกมา และในตอนสุดท้ายเมื่อถึงเวลากลับบ้าน *Rosita* จึงโบกมือลาและออกไปพร้อมกับแม่ของเธอ

1.7) *Brushing Teeth* ในลำดับแรก *Elmo* และแม่ยืนที่หน้าอ่างล้างมือ เขาล้างแปรงสีฟันด้วยน้ำและบิยาสีฟันลงบนแปรง *Elmo* เริ่มแปรงฟันเป็นวงกลม ในปากของเขารสชาติเหมือนกับบิยาสีฟัน แม่ของ *Elmo* ช่วยเขาแปรงฟันด้วย จากนั้นเขาจึงบ้วนบิยาสีฟันออกและในตอนสุดท้ายเขากลับปากด้วยน้ำ

1.8) *Going to a Restaurant* ในลำดับแรก *Big Bird* และคุณย่าของเขาเดินเข้าไปในร้านอาหาร จากนั้นทั้งคู่จึงนั่งลงที่โต๊ะตัวหนึ่ง คนอื่นกำลังทานอาหารหรือพูดคุยกัน จากนั้นพนักงานจึงนำเมนูมาให้ ทั้งคู่ดูเมนูและเริ่มสั่งอาหารที่ต้องการรับประทาน จากนั้นจึงรอและรอ พนักงานจึงนำอาหารมาให้ เมื่อทั้งสองทานอาหารจนหมด ในลำดับสุดท้ายย่าของ *Big Bird* จึงจ่ายเงินค่าอาหารและออกจากร้านอาหารไป

1.9) *Morning Routine* ในลำดับแรกพ่อของ *Elmo* มาบอกอรุณสวัสดิ์กับเขา *Elmo* ไปเข้าห้องน้ำทำธุระบนโถส้วม จากนั้นพ่อของเขาช่วยเขาแต่งตัว *Elmo* แปรงฟัน ตามด้วยหวีผม และทาน

ข้าวเช้า ในลำดับสุดท้ายพ่อของ *Elmo* ช่วยเตรียมของให้เขาก่อนที่จะออกจากบ้านไปทำกิจกรรมในวันนั้น

1.10) *Crossing the Street* ในลำดับแรก *Zoe* มัฟเฟ็ตีสัมผัสจับมือกับแม่ของเธอเพราะว่าทั้งสองอยู่ข้างนอกและเธอจำได้ว่าการจับมือทำให้เธอปลอดภัย เมื่อทั้งสองคนเดินมาถึงทางข้ามถนนทั้งสองต้องยืนรอสัญญาณไฟบอกให้หยุด เมื่อสัญญาณไฟเปลี่ยนทั้งสองยังคงจับมือกันอยู่และไม่ปล่อยออก มองซ้ายและขวาจนแน่ใจว่าไม่มีรถหรือจักรยานกำลังมา แม่ของ *Zoe* บอกว่าข้ามถนนได้ในลำดับสุดท้ายทั้งสองจึงข้ามถนนยังจับมือกันไว้อยู่และเดินอย่างรวดเร็วจนกว่าจะถึงอีกฝั่งของถนน

1.11) *Going to the Store* ในลำดับแรก *Rosita* และแม่พูดถึงกฎในการไปซื้อของ แม่ของ *Rosita* บอกว่า “จับมือไว้และอยู่ใกล้กัน” ทั้งสองคนเดินเข้าไปทางประตูของห้างสรรพสินค้า จากนั้นจึงเดินเลือกของที่ต้องการใส่ลงในรถเข็น เมื่อได้ของที่ต้องการทั้งหมดแล้ว ทั้งสองคนจึงไปต่อแถวเพื่อจ่ายเงิน *Rosita* ช่วยแม่วางของลงบนเคาน์เตอร์ แม่ของเธอจ่ายเงิน และในตอนสุดท้ายทั้งสองคนจึงเดินออกมาจากห้างสรรพสินค้าพร้อมกับถุงกระดาษใส่ที่ใส่ของและบอกลา

1.12) *Bedtime Routine* ในลำดับแรก *Cookie Monster* ลงไปในอ่างอาบน้ำ ล้างและถูตัวให้ทั่ว จากนั้นแม่ของเขาพาเขาออกจากอ่างและช่วยเช็ดตัวให้แห้งจนกระทั่งสะอาด แม่ของเขาช่วยเขาสวมชุดนอน *Cookie Monster* แปรงฟันและนั่งทำธุระบนโถส้วม จากนั้นเขาจึงนอนลงบนที่นอนแม่ของเขาเล่านิทานให้ฟัง ในลำดับสุดท้ายเขานอนหลับ และราตรีสวัสดิ์

4.2.2.3 การลำดับแบบพีระมิด

การลำดับสารแบบพีระมิด (Pyramidal order) เป็นรูปแบบการลำดับสารโดยวางตำแหน่งสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอไว้ตรงกลางหรือตำแหน่งใดก็ตามที่อยู่ระหว่างสารแรกกับสารสุดท้าย สื่อของโครงการที่ลำดับสารในรูปแบบนี้ ได้แก่

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Julia's Family Get Ready* คลิปวิดีโอเริ่มต้นเมื่อสมาชิกในครอบครัวของ *Julia* กำลังเตรียมตัวไปชมการแสดงดนตรีของ *Daniel* สถานการณ์กำลังวุ่นวายซุลมุนในขณะที่ *Julia* กำลังอยู่ *Daniel* ร้อนรนมากจึงเกิดความสับสนในการเตรียมตัว จนกระทั่งเข้าสู่สาระสำคัญเมื่อ *Elena* บอกให้ผ่อนคลายลงและกล่าวว่าไม่เป็นไรถ้าคุณจะรู้สึกตื่นตระหนกไปบ้าง *Daniel* จึงเกิดคลายความรู้สึก

ลง เขาเข้าใจสาเหตุที่ตื่นตระหนกและบอกว่าเขาปลื้มใจที่ทุกคนในครอบครัวได้ไปชมการแสดงดนตรีของเขา จากนั้น *Julia* จึงให้รูปกับ *Daniel* เพื่อเป็นของขวัญก่อนการแสดง ทุกคนจึงเตรียมตัว่วนวายกันไป ในตอนสุดท้ายขณะที่ *Daniel* กำลังจะออกจากบ้านเขานึกขึ้นได้ว่าลิมรูปที่ *Julia* วาดให้ไว้ในบ้าน เขาจึงเดินกลับเข้าไปหยิบมาด้วยแล้วบอกว่าเขาได้ของครบทุกอย่างแล้ว

2) *Sibling Playdates* คลิปวิดีโอเริ่มต้นขึ้นระหว่างที่ *Samuel Rosita* และ *Rose* กำลังเล่นเป็นซูเปอร์ฮีโร่กัน และ *Julia* ต้องการที่จะเล่นกับ *Rose* ด้วย จากนั้น *Elena* ได้กำหนดกฎขึ้นให้ *Julia* และ *Samuel* แบ่งปันและสลับกันเล่นกับ *Rose* สาเหตุสำคัญของเหตุการณ์นี้เพื่อเป็นการสอนเด็กที่กำลังรับชมว่าควรที่จะมีการกำหนดกติกาในการเล่น หรืออีกทางเลือกคือเล่นด้วยกันทุกคน

3) *Spelling "Nasaiah"* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึง *Abby* และ *Nasaiah* เธอถามเขาว่าเขาสามารถสะกดชื่อของเขาได้หรือเปล่า จากนั้น *Nasaiah* จึงสะกดให้ *Abby* ได้ยิน จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญโดย *Abby* กล่าวว่านี่คือเพื่อนใหม่ของเธอและเขาสามารถสะกดชื่อของตนเองได้ จากนั้น *Abby* จึงถามเขาอีกครั้งและแกล้งว่าเธอสะกดไม่ได้ *Nasaiah* จึงต้องสะกดใหม่หลายครั้ง จากนั้นทั้งคู่จึงขอตัวเป็นเล่นอย่างอื่นต่อ

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยคุณพ่อของ *Thomas* แนะนำสุนัขผู้ช่วยชื่อว่า *Gabriel* ซึ่งคอยช่วยเหลือ *Thomas* เด็กชายผู้มีความออทิสซึม จากนั้นจึงนำไปสู่สาระสำคัญถึงวิธีการที่ *Gabriel* คอยช่วยเหลือ *Thomas* ในสถานการณ์ชีวิตประจำวันโดยการร้อง *Thomas* ไว้เมื่อเขาวิ่งออกห่างจากครอบครัว จากนั้น *Abby* จึงกล่าวชื่นชม *Gabriel* และพ่อของ *Thomas*

2) *Bringing Julia to Life* ในลำดับแรกของคลิปวิดีโอรองประธานของโครงการกล่าวถึง *Julia* ว่าเธอเป็นตัวละครที่มีความน่าอัศจรรย์มาก จากนั้นจึงเล่าว่าตัวละครนี้มีลักษณะอย่างไร รวมไปถึงกระบวนการสร้างตั้งแต่เป็นนิทาน การออกแบบหุ่น การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต การเขียนบทสำหรับคลิปวิดีโอ การกำกับ การเซตหุ่น และในลำดับสุดท้ายประธานโครงการกล่าวว่าถ้าหากสามารถสร้างความตระหนักทำให้เกิดเข้าใจมากขึ้นนับว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก

3) *Family Friends* คลิปวิดีโอเริ่มต้นด้วยการแนะนำครอบครัวสองครอบครัวและการทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด จากนั้นจึงแนะนำ *Louie* เด็กชายผู้มีความออทิสซึมและความแตกต่างของเขาในการเข้าสังคม จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญเมื่อเพื่อนแม่ของ *Louie* บอกกับแม่ของเด็กทั่วไปคนอื่นว่าคุณสามารถพูดคุยกับแม่ของเด็กที่มีความออทิสซึมได้อย่างปกติ อย่างเช่นว่า ควรจะทำตัวอย่างไร

เมื่อสถานการณ์แย่ง และยังสนับสนุนให้พ่อแม่ของเด็กทั่วไปได้พาลูกของตนมารู้จักกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเพื่อสอนให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ว่าความแตกต่างเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ จากนั้นจึงจบด้วยแม่ของ Louie กล่าวว่าเธอยินดีที่ตอบคำถามเวลาที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กคนอื่นถามเกี่ยวกับภาวะออทิสซึม รวมถึงเธอกล่าวว่าสิ่งที่เด็กที่มีภาวะออทิสซึมแสดงออกเป็นเพราะตัวของเขาเองไม่ใช่เพราะภาวะ

บทความ

1) *Brothers and Sisters* ในลำดับแรกบทความนำเสนอถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ส่งผลต่อเวลาและความเอาใจใส่ของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ในลำดับถัดมาจึงเข้าสู่สาระสำคัญด้วยการกล่าวถึงโอกาสในการเกิดปัญหาเกี่ยวกับพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม และนำเสนอรายละเอียดในลำดับสุดท้ายถึงแนวทางในการพูดคุยกับพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเพื่อทำความเข้าใจสภาพครอบครัว

2) *Bully-Busting* ในลำดับแรกของบทความนำเสนอถึงการกลั่นแกล้งเด็กที่มีภาวะออทิสซึม ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงกว่าเด็กทั่วไป ลำดับถัดมาจึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ใหญ่ที่มีส่วนร่วมควรที่จะหาทางในการรับมือ จากนั้นจึงเสนอแนวทางในการวางแผนรับมือการกลั่นแกล้ง ได้แก่ การสังเกตความผิดปกติ การสอบถาม สร้างความตระหนัก สอนวิธีการรับมือ ไม่ละเลยปัญหา มองปัญหาอย่างรอบด้าน และวางแผนป้องกัน

3) *Creating Fun Family Traditions* บทความเริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงกิจวัตรของเด็กทั่วไปและเด็กที่มีภาวะออทิสซึม จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญถึงความสำคัญของกิจวัตรและประเพณีที่มีต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึม ลำดับถัดมาจึงกล่าวถึงแนวทางในการสร้างประเพณีของครอบครัวจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ให้เด็กได้เป็นผู้เลือก สร้างประเพณีครอบครัว ใช้ประเพณีในการขยายนุ่มมองของเด็ก การไปเที่ยวทั้งครอบครัว ความสำคัญของวันเกิด และบอกให้คนอื่นทราบถึงกิจวัตรของเด็ก และจบท้ายด้วยการสรุปว่าประเพณีครอบครัวเป็นสิ่งที่ดีแต่ควรที่จะเลือกกิจกรรมที่สามารถควบคุมได้

4) *Creature Comforts* ลำดับแรกของบทความกล่าวถึงประโยชน์ของการเลี้ยงสัตว์ที่มีต่อเด็ก รวมถึงเสนอผลของการวิจัยเป็นหลักฐาน ในลำดับถัดมาจึงกล่าวถึงสาระสำคัญว่าสัตว์เลี้ยงมีประโยชน์ต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึมและครอบครัวเช่นเดียวกัน และในลำดับสุดท้ายกล่าวถึง ประโยชน์ต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ สัตว์เลี้ยงมอบความรักให้อย่างไม่มีเงื่อนไข ฝึกความรับผิดชอบและออกกำลังกาย ฝึกพูดคุยสื่อสาร ฝึกเด็กเข้าใจคนอื่น ควรจะเลือกสัตว์เลี้ยงให้เหมาะสมกับนิสัยของเด็ก

5) *Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal* ในลำดับแรกของบทความกล่าวถึง วิกฤติโควิด-19 ที่กำลังเกิดขึ้นกับคนทุกคนซึ่งรวมไปถึงครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญคือการกล่าวโดยสรุปถึงสิ่งถึงความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในครอบครัวอันเนื่องมาจากโควิด-19 พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรที่จะปรับทั้งตนเอง เด็กในความดูแลของตนเอง และในลำดับสุดท้ายจึงกล่าวแนวทางในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การสอบถามและให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับโควิด-19 และลงรายละเอียดทั้งเด็กที่สามารถพูดได้ พูดไม่ได้ และเด็กคนอื่น ๆ ภารกิจที่สามารถทำได้เหมือนเดิม สอนให้เด็กรู้จักยอมรับความเปลี่ยนแปลง และแนะนำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองดูแลตนเองอย่างสม่ำเสมอ

6) *Preparing for Outings* ในลำดับแรกของบทความกล่าวถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมออกไปข้างนอก จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าควรที่จะเตรียมความพร้อมให้กับเด็กได้ทราบถึงข้อมูลของสถานที่ที่จะไป จากนั้นจึงตามด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมตัวด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ การเตรียมของที่เด็กชอบไปด้วย ผู้ปกครองควรหาข้อมูลสถานที่ล่วงหน้าและแจ้งสถานที่ให้ทราบ จากนั้นในลำดับสุดท้ายจึงกล่าวถึงการเตรียมตัวเวลากลับ

7) *See the Amazing* ในลำดับแรกของบทความกล่าวเป็นการเกริ่นนำว่าหัวข้อต่อไปนี้เป็นสิ่งที่สามารถพูดคุยกับลูกหรือเด็กเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเด็กที่มีภาวะออทิซึมได้ จากนั้นจึงกล่าวต่อไปถึงการไม่กล่าวโทษเด็กหากจะเกิดความสงสัยในเด็กที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงเข้าถึงสาเหตุในทางสมองที่ทำหน้าที่ควบคุมประสาทสัมผัส และการกระทำของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าเด็กทุกคนล้วนมีความแตกต่างกัน และในลำดับสุดท้ายกล่าวความแตกต่างในการสื่อสาร และการแสดงออกความรู้สึก

8) *The Challenges of Working From Home* ในลำดับแรกของบทความนำเสนอถึงผลของกระทบของภาวะโควิด-19 ต่อการดูแลเด็กในบ้านพร้อมกับการทำงานร่วมไปด้วย จากนั้นจึงเข้าสู่สาระสำคัญว่าการเรียนรู้ของเด็กต่อการรอคอยสิ่งที่ต้องการเป็นสิ่งสำคัญไม่ว่าจะเป็นการรอคอยจากพ่อแม่หรือผู้ครองหรือพี่น้อง แต่การความเข้าใจถึงเวลาในเด็กยังพัฒนาได้ไม่เต็มที่นักโดยเฉพาะเด็กที่มีความท้าทายทางการสื่อสาร จึงนำเสนอถึงแนวทางการจัดการให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถเล่นได้ด้วยตัวคนเดียว จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ใช้อุปกรณ์จับเวลา ใช้ตารางเวลาที่เห็นได้ชัด ติดป้ายบอก การกำหนดขอบเขตพื้นที่ การทำกิจกรรมให้เป็นกิจวัตร และในลำดับสุดท้ายคือการให้รางวัล

9) *Using Visual Schedules* ในลำดับแรกของบทความกล่าวถึงปัญหาของการสื่อสารด้วยคำพูดกับเด็กที่มีความท้าทายด้านการใช้คำพูดและการสื่อสาร จากนั้นจึงกล่าวถึงสาระสำคัญว่าการใช้ตารางเวลาที่เป็นภาพสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากภาพไม่สูญหายไปแตกต่างจากคำพูด จากนั้นจึงนำเสนอถึงประโยชน์ของตารางภาพคือทำให้เด็กรู้ว่าควรจะทำอะไรที่ไหนและอะไรจะเกิดขึ้นในลำดับถัดไป จากนั้นจึงกล่าวถึงประเภทของตารางภาพจำนวนสี่ประเภท ได้แก่ ตารางกิจวัตรประจำวันในบ้าน ตารางบอกลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังในแต่ละวัน ตารางเตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์ใหม่ และในลำดับสุดท้ายคือตารางสำหรับเหตุการณ์ที่มีหลายขั้นตอน

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Playground Pals, with Julia* ในลำดับแรก Samuel และ Julia ไปเล่นกันที่สนามเด็กเล่นและพบกับเพื่อนใหม่สี่คน

1.1) เพื่อนคนที่หนึ่งไม่กล้าที่จะเล่นสไลด์ Samuel และ Julia จึงเสนอไปที่จะช่วยเขาโดยการให้กำลังใจว่า “พวกเราเชื่อในตัวของเธอ” “พวกเราจะช่วยเธอเอง” “เราจะทำให้มั่นใจว่าเธอจะปลอดภัย” และ “เธอทำได้” ส่วน Julia ให้กำลังใจว่า “เธอทำได้” และเมื่อเพื่อนคนนั้นเลื่อนลงมาจากสไลด์ ในตอนสุดท้ายทั้งสองคนจึงให้คำชื่นชม

1.2) เพื่อนคนที่สองเล่นแก้ปัญหาไม่ถูก Samuel และ Julia จึงเข้าไปช่วย เมื่อผู้เล่นสามารถแก้ปัญหาได้ ในตอนสุดท้าย Samuel และ Julia จึงกล่าวชื่นชม

1.3) เพื่อนคนที่สามไม่กล้าแกว่งชิงช้า Samuel และ Julia จึงเข้าไปช่วยเหลือ Julia บอกว่า “ลองทำดู” Samuel บอกว่า “ให้ดู Julia เป็นตัวอย่าง” “ลองทำตามดู” และ “อย่างนั้นแหละ” จนกระทั่งเพื่อนแกว่งชิงช้าได้ ในตอนสุดท้ายทั้งสองคนจึงให้คำชม

1.4) เพื่อนคนที่สี่ทำตุ๊กตาหมีหายในกองทราย Samuel และ Julia จึงให้ความช่วยเหลือ และในตอนสุดท้ายเมื่อหาตุ๊กตาหมีเจอ Julia จึงบอกว่าเราได้เล่นสนุกด้วยกัน

4.2.3. จุดจูงใจของสาร

จุดจูงใจของสาร (Message appeals) เป็นการใช้สิ่งจูงใจเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร จุดจูงใจของสารสามารถแบ่งออกเป็นสามประเภทใหญ่คือจุดจูงใจด้วยรางวัล จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ และจุดจูงใจทางอารมณ์

4.2.3.1 จุดจูงใจด้วยรางวัล

จุดจูงใจด้วยรางวัล (Reward appeal) หมายถึง การนำเสนอผลประโยชน์ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์มักจะเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) อย่างเช่น คำชมหรือการยอมรับ สื่อที่ใช้จุดจูงใจด้วยรางวัล มีดังต่อไปนี้

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* มีจุดจูงใจด้วยรางวัลเป็นคำชมและการเต้นของตัวละครพร้อมกับดนตรีประกอบที่มีจังหวะสนุกสนานในตอนท้ายของสื่อเพื่อดึงดูดใจผู้ใช้งานที่เป็นเด็กโดยเฉพาะ

2) *Playground Pals, with Julia* เมื่อเล่นเกมจบแต่ละเกมตัวละคร *Samuel* และ *Julia* จะให้คำชมเป็นรางวัลเสมอ

4.2.3.2 จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ (Motivational appeal) หมายถึง การนำเสนอให้เห็นถึงแรงจูงใจเชิงนามธรรมหรือแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) อย่างเช่น ค่านิยม การทำเพื่อคนอื่น สื่อที่ใช้จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ มีดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *What Do You Want Kids to Know* การใช้จุดจูงใจที่แสดงออกให้เห็นถึงแรงจูงใจที่ขยายมุมมองของบุคคลให้ยอมรับในความแตกต่างของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะบุคคลหนึ่งที่เท่าเทียมกัน

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Parent's Role* การใช้จุดจูงใจด้านแรงจูงใจของการเป็นพ่อที่ดี การเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อเป็นคนที่ดีขึ้นของพ่อเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าในท้ายที่สุดแล้วการยอมรับการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ความสุขในชีวิต

2) *Behind the Scenes: Julia's Family* แสดงให้เห็นจุดจูงใจด้านแรงจูงใจที่พยายามที่จะผลิตโครงการเพื่อให้บุคคลทั่วไปทั้งเด็กและผู้ใหญ่เกิดความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

3) *Being a Supportive Parent* จุดจูงใจประเภทแรงจูงใจในคลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงทำเพื่อลูกและครอบครัวไม่ โดยการแสดงให้เห็นความเข้าใจที่มีต่อคู่ชีวิต ความพยายามของพ่อที่ต้องการให้ลูกได้ใช้ชีวิตอย่างเต็มศักยภาพ

4) *Bringing Julia to Life* แรงจูงใจที่ส่งผ่านมาทางคลิปวิดีโอนี้คือความต้องการที่จะทำให้คนที่มีภาวะออทิซึมในรับการยอมรับอย่างเท่าเทียมผ่านการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

5) *Family Friends* แรงจูงใจในคลิปวิดีโอนี้คือการทำเพื่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นการยอมรับให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือสังคม

บทความ

1) *Bully-Busting* การนำเสนอถึงแรงจูงใจในบทความนี้คือการทำเพื่อผู้อื่นซึ่งหมายถึงการให้การช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยการป้องกันและรับมือการกลั่นแกล้ง

4.2.3.3 จุดจูงใจทางอารมณ์ (Emotional appeal) หมายถึง การนำเสนอให้ผู้รับสารรับรู้ได้ถึงอารมณ์หรือความรู้สึกจากสารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร จุดจูงใจทางอารมณ์สามารถแบ่งออกเป็นความอบอุ่น ความตลกขบขัน ความสนุก และความกลัว

- ความอบอุ่น (Warmth appeal) ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Behind the Scenes* คลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นผ่านการนำเสนอสภาพแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมซึ่งทำงานร่วมกัน และการให้โอกาสจากคนทั่วไปซึ่งทำให้นักเรียนเหล่านี้รู้สึกมีคุณค่าในตนเองและนำคุณค่าที่กล่าวมานี้มาเสนอและสะท้อนผ่านออกมาทางผลงานที่ผลิตด้วย

2) *Each Family is Amazing* คลิปวิดีโอนี้เสนอความอบอุ่นของครอบครัว โดยการเล่าถึงสมาชิกและความสัมพันธ์ที่คนในครอบครัวมีต่อกัน นอกจากนี้ยังเสนอว่าครอบครัวแต่ละครอบครัวถึงจะมีขนาดที่แตกต่างกันแต่อย่างไรก็ตามคนในครอบครัวก็มีความสำคัญเท่ากัน

3) *Learning Sign Language* ความอบอุ่นที่ปรากฏอยู่ในคลิปวิดีโอได้รับการนำเสนอผ่านความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของพี่น้องที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงวิธีการสื่อสารภาษามือเพื่อให้สามารถเกิดความเข้าใจสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารรวมถึงความรู้สึกที่มีต่อกันอีกด้วย

4) *Starfish Hug* คลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกอบอุ่นจากความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อเพื่อน โดยนำเสนอวิธีการให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนรู้สึกเศร้าด้วยการกอดในหลายรูปแบบ

5) *Twinkle, Twinkle* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงความอบอุ่นของมิตรภาพระหว่างเพื่อน ด้วยการนำเสนอถึงการร้องเพลงร่วมกันและบทเพลง *Twinkle, Twinkle Little Star* ซึ่งเป็นเพลงกล่อมเด็กที่มีทำนองซ้ำจึงสามารถสร้างความอบอุ่นให้กับผู้ชมได้อย่างดี

6) *What Do You Want Kids to Know* ความอบอุ่นที่แสดงผ่านคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับ การแสดงให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนกับได้นั่งคุยกับเด็กที่มีภาวะออทิซึมด้วยตนเอง และประเด็นที่เด็กแต่ละคนกล่าวมามีความต้องการที่จะได้รับการยอมรับ

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* จุดมุ่งใจทางอารมณ์ของคลิปวิดีโอมีลักษณะของความอบอุ่น จากความอบอุ่นของความเป็นพ่อที่ใส่ใจดูแลลูกชาย รวมถึงจากสุนัขที่ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือมนุษย์ โดยเฉพาะกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

2) *A is for Awareness* เนื้อหาในคลิปวิดีโอแสดงถึงความอบอุ่นของความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยแสดงให้เห็นมุมมองของพ่อที่มีต่อลูกเมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็น การให้การยอมรับในตัวน้องสาวซึ่งมีภาวะออทิซึม

3) *A Parent's Role* คลิปวิดีโอนี้แสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นของความสัมพันธ์ของพ่อลูก และการเปลี่ยนแปลงหรือการเรียนรู้ของบุคคลจากประสบการณ์ โดยนำเสนอถึงการเรียนรู้ของพ่อที่มีลูกที่มีภาวะออทิซึมซึ่งทำให้เขาได้เรียนรู้ในการเป็นพ่อคนที่ดีขึ้น

4) *Behind the Scenes: Julia's Family* จุดมุ่งใจของสารใช้การสร้างความอบอุ่นในกระบวนการผลิตตั้งแต่ประธานโครงการไปจนถึงทีมงานผู้ผลิตทุกคน โดยการแสดงให้เห็นถึงความทุ่มเทที่มีต่อโครงการ

5) *Being a Supportive Parent* ความอบอุ่นที่ได้รับการนำเสนอคลิปวิดีโอนี้เกี่ยวข้องกับ ความเอาใจใส่และดูแลของพ่อแม่ที่มีต่อลูกโดยเฉพาะเด็กที่มีภาวะออทิซึม และการให้กำลังใจพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่กำลังรับชมว่าการให้เวลากับตนเองเป็นสิ่งจำเป็น และความพยายามอาจจะใช้เวลานานแต่จะประสบความสำเร็จในท้ายที่สุด

6) *Bringing Julia to Life* ความอบอุ่นที่ได้รับการนำเสนอผ่านคลิปวิดีโอนี้ปรากฏผ่านความตั้งใจจริงในกระบวนการผลิตอย่างพิถีพิถันและรอบคอบ

7) *Meeting Unique Needs* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงความอบอุ่นของครอบครัว โดยการนำเสนอให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของแม่ที่มีต่อลูกของสามีที่มีต่อภรรยา และให้กำลังใจพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมคนอื่นว่าไม่ควรจะเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น แต่ให้ทำตามเป้าหมายของเด็กเอง

8) *Thomas's Story* ความอบอุ่นที่ปรากฏในคลิปวิดีโอนี้เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวซึ่งได้รับการแสดงออกผ่านการสนับสนุนลูกชายที่มีภาวะออทิสซึมในหลายด้านทั้งอุปกรณ์ช่วยในการสื่อสาร การเตรียมสุนัขช่วย และการพาออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน

9) *Working It Out* ความอบอุ่นในคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัว โดยแสดงออกผ่านการที่พ่อแม่เตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม รวมถึงการใส่ใจพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วยการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา

บทความ

1) *Being a Friend* บทความแสดงออกถึงความอบอุ่นโดยการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีเพื่อนและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2) *Brothers and Sisters* บทความนำเสนอภาพของความอบอุ่นผ่านการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัวซึ่งนอกเหนือจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเอง รวมถึงการแสดงความเข้าใจในอารมณ์ความรู้สึก การใช้เวลาร่วมกัน การยอมรับความแตกต่าง และการสร้างความใจที่มีร่วมกันระหว่างบุคคล

3) *Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal* ถึงแม้ว่าบทความจะกล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ที่ส่งผลต่อเด็กและครอบครัวอาจจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกกลัว แต่อย่างไรก็ตามบทความกลับแสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นจากความรักความเข้มแข็งของครอบครัวที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผ่านการให้กำลังใจว่าบางสิ่งจะยังคงเหมือนเดิมและให้ดำเนินต่อไป บางสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอาจจะยากลำบากแต่ให้ยอมรับในความเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ และทำที่สุดการดูแลตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

4) *See the Amazing* บทความแสดงออกถึงความอบอุ่นผ่านการให้การยอมรับในความแตกต่างระหว่างเพื่อน ความแตกต่างระหว่างบุคคล และไม่กล่าวโทษคนอื่น โดยใช้วิธีการแนะนำให้เห็นถึงความแตกต่างตั้งแต่ในสมองซึ่งส่งผลต่อประสาทสัมผัส ไปจนถึงพฤติกรรม การสื่อสาร และการแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

5) *Taking Care of the Caretaker* บทความการนำเสนอความรู้สึกก่อนผ่านการแสดง ความรู้สึกห่วงใยด้วยการเสนอให้ดูแลตนเองเป็นอันดับแรก ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่คอยสนับสนุนทางอารมณ์ และความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์ในชีวิตคล้ายกัน โดยการนำเสนอวิธีในการดูแลตนเอง การขอการสนับสนุนทางอารมณ์และกำลังใจจากคนในครอบครัวและบุคคลอื่น

6) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* บทความต้องการแสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นของการได้รับการยอมรับของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเช่นเดียวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไป และความอบอุ่นจากการเข้าใจและเห็นอกเห็นใจของคนในสังคม โดยการพูดคุยสอบถามถึงอารมณ์ความรู้สึกและเสนอความช่วยเหลือเพื่อแบ่งเบาความรู้สึกและหน้าที่ที่กำลังเผชิญ

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Family Forever: A Julia Storybook* ความอบอุ่นที่ปรากฏอยู่ในนิทานเรื่องนี้ถูกแสดงออกผ่านความสัมพันธ์ในครอบครัวและมิตรภาพระหว่างเพื่อน ด้วยการนำเสนอการเป็นที่พึ่งพิงทางจิตเมื่อสมาชิกในครอบครัวเกิดความกังวล และคอยช่วยเหลือเวลาที่สมาชิกกำลังเผชิญปัญหา

2) *We're Amazing, 1, 2, 3!* ความอบอุ่นที่แสดงออกในนิทานเรื่องนี้ เกิดจากการนำเสนอถึงมิตรภาพและความสัมพันธ์ที่เข้าอกเข้าใจระหว่างเพื่อน ด้วยการยอมรับความแตกต่างของเพื่อน และการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

- ความตลกขบขัน (Humor appeal) ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Spelling "Nasaiah"* คลิปวิดีโอแสดงความตลกขบขันผ่านการแก้งกันระหว่าง Abby และ Nasaiah โดยเธอให้เขาสะกดชื่อของตนเองหลายครั้งและแก้งสะกดไม่ถูกเพื่อให้เขาสะกดใหม่

- ความสนุกสนาน (Fun appeal) ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Boing Tag* คลิปวิดีโอแสดงความสนุกสนานผ่านการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนซึ่งมีการสลับกันเล่นไปมานอกจากนี้ยังเกิดความสุขจากการคิดค้นในสิ่งใหม่ด้วยการผสมผสานวิธีการเล่นแบบใหม่ที่ไม่คาดคิด

2) *Butterfly Flapping* วิดีโอนำเสนอถึงความสนุกสนานผ่านการเล่นเป็นผีเสื้อระหว่าง Abby และ Julia และการคิดวิธีการเล่นอย่างสร้างสรรค์ด้วยการค้นหาสิ่งที่ชอบร่วมกันระหว่างเพื่อนสองคน

3) *Julia's Bunny* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอความรู้สึกสนุกสนานในการเล่นด้วยกันระหว่างเพื่อน โดยเฉพาะในเด็กที่ยังอายุน้อย นอกจากนี้การเล่นตุ๊กตาด้วยการสวมบทบาทหรือการเล่นจ๊ะเอ๋เป็นความสนุกสนานที่เด็กชื่นชอบและมักจะพบในชีวิตประจำวัน

4) *Saying Hello* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานผ่านการทักทายในรูปแบบที่หลากหลายโดยไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับจินตนาการของบุคคลซึ่งผู้ชมสามารถที่จะร่วมทำท่าทางในการทักทายไปพร้อมกันได้ด้วย

5) *Sibling Playdates* ความสนุกสนานในคลิปวิดีโอแสดงออกผ่านการนำเสนอการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อน และการเล่นเป็นซูเปอร์ฮีโร่ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อดึงดูดใจผู้ชมที่เป็นเด็ก โดยเฉพาะ

6) *We're Amazing, 1, 2, 3!* มีการนำเสนอถึงความสนุกสนานผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนซึ่งก็คือการเล่นหาสิ่งของ

7) *Fluffster Wears a Mask* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นถึงความสนุกสนานของการใส่หน้ากากอนามัยโดยการทำแสดงถึงความสร้างสรรค์ของการตกแต่งลวดลายลงบนหน้ากากอนามัย และการฝึกฝนอดทนต่อการใส่หน้ากากซึ่งสามารถทำให้เกิดเป็นเกมที่ท้าทายความสามารถเด็กที่มีภาวะออทิสซึมได้

8) *Julia and Elmo's Video Playdate* ความสนุกสนานที่ได้รับการนำเสนอผ่านคลิปวิดีโอสะท้อนผ่านออกมาทางการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อน การร้องเพลงและเต้นรำ รวมถึงการดัดแปลงวิธีการเล่นใหม่อย่างสร้างสรรค์

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *Family Time With Grover* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอความสนุกสนานผ่านการแสดงออกของเด็กฝาแฝดที่มีภาวะออทิซึมซึ่งกำลังเล่นอยู่ในระหว่างที่การสัมภาษณ์ดำเนินไปด้วย

บทความ

1) *Creature Comforts* บทความนี้แสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานด้วยการกล่าวถึงสัตว์ลักษณะของสัตว์เลี้ยงและการยกตัวอย่างด้วยการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นการทำให้ผู้อ่านเกิดความมีส่วนร่วมไปกับบทความที่อ่านและรับรู้ถึงคุณลักษณะของสัตว์เลี้ยงที่ส่งผ่านมาทางบทความทำให้ผู้อ่านจินตนาการถึงความรู้สึกสนุกสนานเหมือนอยู่ในสถานการณ์ที่มีสัตว์เลี้ยงห้อมล้อม

2) *The Challenges of Working From Home* บทความนี้แสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานของการจัดการเวลาและการเรียนรู้ให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองโดยการทำให้กิจกรรมหรือกิจวัตรเป็นการเล่นเกม (Gamification) ที่มีการกำหนดกฎกติกาและการให้รางวัลตอบแทนการทำกิจกรรม

3) *Using Visual Schedules* บทความนี้แสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานของการคิดสร้างสรรค์กิจกรรมและกิจวัตรประจำวันให้เห็นโดยใช้ภาพหรือสัญลักษณ์

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* ความสนุกสนานในคลิปวิดีโอนี้ส่วนหนึ่งมาจากการเล่าเรื่องที่เป็นลำดับขั้นที่ทำให้เกิดการติดตามไปจนจบ และอีกส่วนหนึ่งมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อชิ้นนี้

2) *Playground Pals, with Julia* สื่อปฏิสัมพันธ์ชิ้นนี้ให้ความสนุกสนานผ่านการเล่นเกมที่ทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นได้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต

- ความกลัว (Fear appeal) ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

บทความ

1) *Bully-Busting* บทความใช้วิธีการแสดงรวมถึงภาพของปัญหาในปัจจุบันซึ่งก็คือการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม รวมถึงการใช้ตัวเลขทางทางสถิติที่สะท้อนโอกาสที่จะเกิดปัญหากับผู้อ่านหรือเด็กของตนเอง มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านบทความเกิดความรู้สึกกลัวต่อปัญหาที่

เกิดขึ้นจากนั้นจึงนำเสนอวิธีในการป้องกันปัญหาหรือการกลั่นแกล้งให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ในสถานการณ์จริง

2) *Preparing for Outings* บทความแสดงให้เห็นถึงความกลัวผ่านความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ในทุกขณะของการทำกิจกรรมนอกบ้านเนื่องจากอาจจะสร้างความรบกวนให้กับผู้อื่น

- ความอบอุ่นและความสนุกสนาน ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* คลิปวิดีโอแสดงออกถึงความอบอุ่นผ่านความรักและเอาใจใส่ของครอบครัว ด้วยวิธีการนำเสนอความใส่ใจและดูแลของ *Elena* ที่มีต่อ *Julia* โดยการสังเกตถึงความเหนื่อยล้าของ *Julia* และการรับฟัง นอกจากนี้ยังแสดงความเข้าใจและยังใช้วิธีช่วยผ่อนคลายความเหนื่อยล้าให้กับ *Julia* ด้วยการเล่านิทานและร้องเพลงที่ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายและอบอุ่น และการจบลงด้วยการแสดงความรักของแม่ที่ต่อลูกด้วยคำพูดว่า “*You are my little star, Julia*” ซึ่งนิทานเรื่องนี้ยังแสดงออกถึงความสุขและตื่นเต้นของเนื้อหาร่วมกับน้ำเสียงและท่าทางในการเล่านิทานอีกด้วย

2) *Benny's Story* คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นผ่านการให้การยอมรับในความแตกต่างในกลุ่มเพื่อน โดยใช้วิธีกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเด็กแต่ละคนรวมถึงเด็กที่มีภาวะออทิซึมด้วย และถึงแม้จะแตกต่างกันแต่ก็ยังมีความเป็นเด็กเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ความอบอุ่นที่แสดงออกมายังมีรายละเอียดเล็กน้อยที่แสดงออกถึงความสนุกสนานภายในคลิปวิดีโอ ความสุขของเด็กการเล่น การได้ทำกิจกรรม นอกจากนี้ยังแสดงมุมมองใหม่ของคุณสุขคือความสุขของเด็กที่มีภาวะออทิซึม เช่น การได้แกว่งชิงช้าไปมา การได้นั่งอ่านหนังสืออย่างเงียบสงบ และการได้อยู่ตัวคนเดียวก็เป็นความสุขของเด็กที่มีภาวะออทิซึม

3) *Blowing Bubbles* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอถึงความอบอุ่นของมิตรภาพและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการสร้างเหตุการณ์ที่เพื่อนแต่ละคนกำลังประสบปัญหาถึงแม้จะไม่ใช่อะไรก็ตามเพื่อนอีกคนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือหรือเสนอแนวทางใหม่ให้เสมอ และการกอดกันเป็นการสื่อถึงความอบอุ่นผ่านทางอารมณ์เป็นนัยดี นอกจากนี้ความอบอุ่นที่ส่งผ่านคลิปวิดีโอแล้วความสุขยังได้รับการนำเสนอด้วยเช่นกัน เป็นการเล่นเป่าลูกโป่งด้วยกันระหว่างเพื่อนที่นำสนุกสนาน

4) *I Love My Family* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอจุดดึงดูดใจด้วยความอบอุ่นของครอบครัวผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวซึ่งแต่ละคนมีกิจกรรมที่ชอบทำแตกต่างกันไปบางกิจกรรมสามารถทำร่วมกันได้แต่ทุกคนมีความรู้สึกรักครอบครัว และความสุขที่ได้รับการแสดงออกผ่านการทำกิจกรรมระหว่างพี่น้อง หรือการทำกิจกรรมอื่นที่ตนเองชอบและการมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีชีวิตชีวา

5) *Meet Julia* คลิปวิดีโอแสดงความอบอุ่นผ่านการให้การยอมรับในตัวเพื่อนที่มีความแตกต่าง การให้ความช่วยเหลือเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดความรู้สึกท้อตันทางอารมณ์ และมิตรภาพที่เพื่อนมีให้กัน นอกจากนี้ยังแสดงออกถึงความสนุกผ่านกิจกรรมที่เพื่อนทำร่วมกัน เช่น การวาดภาพและการเล่นวิงไต่จับ

6) *Storytime with Julia & Samuel* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นถึงความอบอุ่นผ่านความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ด้วยวิธีการเล่าให้เห็นถึงการทำกิจกรรมร่วมกัน การสนับสนุนซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานโดยการเล่านิทานที่มีความน่าตื่นเต้น

7) *Sunny Days* ความอบอุ่นที่ส่งผ่านออกมาทางวิดีโอได้รับการนำเสนอผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนด้วยการร้องเพลงเพลงร่วมกันและกล่าวว่าทุกคนสามารถเป็นเพื่อนกันได้ นอกจากนี้ยังสามารถรับรู้ได้ถึงความสุขผ่านการร้องเพลงที่มีทำนองสามารถร้องตามได้ง่าย

8) *The “Amazing” Song* บทเพลงสะท้อนให้เห็นถึงความอบอุ่นผ่านการให้การยอมรับในความแตกต่างของเด็กทุกคนเพราะเด็กแต่ละคนมีจุดเด่นที่ไม่เหมือนกัน และความสุขได้รับการนำเสนอผ่านจังหวะและทำนองของบทเพลง

9) *A Park Problem* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอความอบอุ่นของครอบครัวผ่านการแสดงออกความเข้าใจและการทำกิจกรรมร่วมกัน และแสดงออกความสุขผ่านการดัดแปลงกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Sibling Story* ความอบอุ่นที่ส่งผ่านมาทางคลิปวิดีโอเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และความรักของพี่น้องในครอบครัว โดยการแสดงให้เห็นถึงการให้ความช่วยเหลือและความเข้าใจในความแตกต่างของน้องที่มีภาวะออทิซึม นอกจากนี้ยังแสดงความสุขสนุกสนานออกผ่านทางกรทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันร่วมกัน

2) *Family Friends* ความอบอุ่นของมิตรภาพระหว่างครอบครัวได้รับการนำเสนอผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงความเข้าใจซึ่งกันและกันของแม่ของเด็กทั่วและแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึม นอกจากนี้ความสนุกได้รับการนำเสนอผ่านการเล่นด้วยกันของเด็กทั้งเด็กที่มีภาวะออทิซึมและเด็กทั่วไป

3) *Nasaiah's Day* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอให้เห็นถึงความอบอุ่นผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวและการเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือของพ่อแม่ต่อลูก นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานผ่านการทำกิจกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมกับเพื่อนและพี่น้อง

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* ความอบอุ่นที่ปรากฏอยู่ในนิทานเรื่องนี้คือการสะท้อนให้ผู้รับสารเห็นถึงมิตรภาพระหว่างเพื่อนและความสัมพันธ์ ผ่านการนำเสนอการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างกลุ่มเพื่อน การสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อเพื่อเกิดความวิตกกังวล การช่วยเหลือและยื่นหยัดเพื่อเพื่อน และสุดท้าย การยอมรับในความแตกต่างระหว่างเพื่อนแต่ละคน

2) *No Matter What* ความอบอุ่นที่แสดงออกมาในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ชิ้นนี้เป็น การปลอบโยนและให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่บุคคลที่มีภาวะโดยการใช้ความสัมพันธ์กับเพื่อนและครอบครัว การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกันและไม่ทำให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว

บทความ

1) *Creating Fun Family Traditions* บทความแสดงความอบอุ่นผ่านการนำเสนอความสัมพันธ์ที่ดีของคนในครอบครัว ด้วยกรกล่าวถึงการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว และการทำความเข้าใจคนในครอบครัวและแสดงออกถึงความรับผิดชอบและความทุ่มเทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึม นอกจากนี้ยังแสดงถึงความสนุกสนานของกิจกรรมในเทศกาลที่สมาชิกในครอบครัวช่วยกันกำหนดขึ้น

- ความตลกขบขันและความอบอุ่น ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Julia 's Family Get Ready* คลิปวิดีโอใช้วิธีการนำเสนอให้เห็นความตลกขบขันผ่านความโกลาหลวุ่นวายและความไม่คาดคิดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว จากนั้นจึงมอบความรู้สึกอบอุ่นผ่านความรักของคนในครอบครัว โดยการแสดงถึงการให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่สมาชิกในครอบครัวเมื่อเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ และยังคงมอบกำลังใจให้แก่กัน

- ความสนุกสนานและความตลกขบขัน ปรากฏผ่านการนำเสนอในสื่อดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Let's Play Together* คลิปวิดีโอแสดงความสนุกสนานผ่านการเล่นร่วมกันระหว่างเพื่อน ได้แก่ *Julia Rosita* และ *Grover* ซึ่งเป็นเกมการเดินที่สามารถดึงดูดให้ผู้ชมโดยเฉพาะเด็กสามารถลุกขึ้นมาร่วมเดินไปกับคลิปวิดีโอได้ และความตลกขบขันยังสอดแทรกเข้ามาผ่านการใช้มุกตลกเกี่ยวกับการแข่งและความหนาวเย็น *Grover* จึงใส่เสื้อกันหนาวเพราะคิดว่าเป็นการเดินแบบหนาวเย็น และการใส่เสื้อผ้าหนาเดินทำให้เกิดความรู้สึกร้อนอีกด้วยวิดีโอสำหรับเด็กสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

2) *Pattern Hunt* คลิปวิดีโอใช้วิธีการนำเสนอความสนุกสนานผ่านการเล่นเกมนกกันระหว่าง *Julia* และ *Grover* รวมถึงผู้ชมเด็กที่กำลังดูได้มีส่วนร่วมในการเล่น นอกจากนี่ยังแสดงความตลกขบขันผ่านพฤติกรรมของตัวละคร *Grover* ในระหว่างการแก้ปริศนาด้วยความมั่นใจและการทายผิดบ้างอาจทำให้เกิดเสียงหัวเราะจากผู้ชมทางบ้านได้บ้าง

3) *Shape Hunt* คลิปวิดีโอแนะนำเสนอความสนุกสนานผ่านการทำกิจกรรมการตามหารูปทรงเรขาคณิตซึ่งมีการแบ่งเป็นสองกลุ่มเพื่อแข่งขันกันทำให้เกิดความรู้สึกลุ้นให้กำลังใจและผู้รับชมยังสามารถร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการหารูปทรงได้ด้วย นอกจากนี่ยังตัวละครอย่าง *Cookie Monster* ยังแสดงความตลกขบขันผ่านมุกตลก เช่น การมองเห็นของรูปทรงกลมเป็นคุกกี้และกินเข้าไป หรือ *Grover* ที่เรียกรูปทรงด้วยชื่อที่ไม่ถูกต้อง

4.2.4. การวางกรอบสาร

การวางกรอบสาร (Message framing) เป็นการนำเสนอพฤติกรรมเป้าหมายตามด้วยผลที่ตามมาของการทำพฤติกรรม โดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social cognitive learning theory) การวางกรอบสารสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ การวางกรอบทางบวก และการวางกรอบทางลบ

4.2.4.1 การวางกรอบทางบวก (Positive framing) หรือการวางกรอบได้ประโยชน์ (Gain frame) หมายถึง การนำเสนอผลประโยชน์ของการทำพฤติกรรมเป้าหมายเพื่อให้ผู้รับสารมีทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวและนำไปสู่การทำพฤติกรรมเป้าหมายในอนาคต โดยอาศัยแนวคิดการเสริมแรงทางอ้อม (Vicarious reinforcement) สื่อที่ใช้วิธีการวางกรอบทางบวกมีดังต่อไปนี้

วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *A Starry Story* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมในครั้งนี้คือพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีโอกาสได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการสังเกตความรู้สึกของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม การใช้เวลาในการพักผ่อน และวิธีการในการช่วยผ่อนคลาย โดยการวางกรอบให้เห็นว่าพฤติกรรมเหล่านี้ช่วยให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมรู้สึกดีขึ้นได้หลังจากการใช้ประสาทสัมผัสไปกับการกิจกรรม

2) *Behind the Scenes* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบในวิดีโอนี้คือบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม พฤติกรรมที่ตั้งเป้าหมายไว้คือการเรียนรู้การผลิตผลงานซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็นการผลิตแอนิเมชันโดยเฉพาะก็ได้ โดยใช้วิธีการทำให้เห็นว่าการสร้างผลงานด้วยตนเองขึ้นมาจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน และได้นำเสนอความเป็นตนเองให้คนอื่นได้รับรู้

3) *Blowing Bubbles* คลิปวิดีโอนี้มีกลุ่มเป้าหมายคือเด็กไม่ว่าจะเด็กทั่วไปหรือเด็กที่มีภาวะออทิสซึม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการช่วยเหลือเพื่อนในขณะที่เพื่อนประสบปัญหา คลิปวิดีโอแสดงให้เห็นว่าการช่วยเหลือเพื่อนจะทำเพื่อนทั้งสองคนสามารถเล่นด้วยกันได้อย่างมีความสุข

4) *Boing Tag* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมคือเด็กทั่วไปที่อาจได้พบกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเล่นร่วมกันกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยการแสดงให้เห็นความสนุกสนานของการเล่นร่วมกัน

5) *Butterfly Flapping* กลุ่มตัวอย่างของการวางกรอบในคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทั่วไปที่มีโอกาสจะได้พบหรือเล่นกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการแสดงอดทนและเข้าใจในเด็กที่มีภาวะออทิซึม การอดทนและพยายามถึงแม้ว่าอาจจะต้องใช้เวลาอันยาวนานบ้างแต่สุดท้ายก็จะแสดงผลให้เห็นว่าเด็กทั้งสองคนสามารถเล่นด้วยกันได้อย่างสนุกสนาน

6) *Each Family is Amazing* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทุกคน มีพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นคือการพูดคุยกันและการยอมรับในความแตกต่างของแต่ละคนรวมถึงครอบครัวของเพื่อนด้วยเช่นกัน วิธีการที่ใช้คือแสดงให้เห็นว่าเพื่อนพร้อมที่จะรับฟังและสนับสนุนอยู่เสมอ

7) *I Love My Family* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบในคลิปวิดีโอนี้คือเด็กที่มีภาวะออทิซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมของครอบครัว โดยแสดงให้เห็นว่าการทำกิจกรรมแต่ละอย่างมีความสุขสนุกสนานและทุกคนรักใคร่กันดี

8) *Julia 's Bunny* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบในคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทั่วไปที่มีโอกาสจะได้เจอกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม พฤติกรรมที่ต้องการจะนำเสนอคือการอดทนและพยายามเมื่อต้องการจะสื่อสารหรือเล่นกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมอดทนและพยายามสามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ในตอนท้าย

9) *Learning Sign Language* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมที่ต้องการวางกรอบในคลิปวิดีโอนี้คือบุคคลทั่วไปและบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมีพฤติกรรมคือการใช้ภาษามือ การวางกรอบพฤติกรรมการใช้ภาษามือแสดงให้เห็นว่าเมื่อทำพฤติกรรมแล้วจะทำให้สามารถสื่อสารกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือคนทั่วไปที่มีวิธีการสื่อสารแตกต่างไปจากตนได้แลยังแสดงให้เห็นการยอมรับผ่านคำชมจากตัวละครในคลิปวิดีโอด้วย

10) *Pattern Hunt* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมในคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทั่วไปที่มีโอกาสได้เจอกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเล่นด้วยกันระหว่างเด็กทั่วไปและเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการเล่นด้วยกันมีความสุขสนุกสนาน

11) *Saying Hello* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการทำทักทายบุคคลอื่นโดยไม่จำกัดรูปแบบ โดยการแสดงให้เห็นว่าการทักทายแบบใดก็ตามจะได้รับการตอบรับจากคนตรงข้ามด้วยเช่นกัน

12) *Shape Hunt* กลุ่มตัวอย่างของการวางกรอบพฤติกรรมในครั้งนี้คือเด็กทั่วไปที่มีโอกาสได้พบกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายของการวางกรอบคือการรวมเด็กที่มีภาวะ

ออทิสซึมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือการเล่นด้วยกัน โดยแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีภาวะออทิสซึมมีความสามารถเช่นเดียวกับเด็กทั่วไปรวมถึงการแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานจากการเล่น

13) *Spelling “Nasaiah”* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมในครั้งนี้คือเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเล่นกับเพื่อนที่มีภาวะออทิสซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการเล่นกับเพื่อนที่มีภาวะออทิสซึมมีภาพของความสนุกสนาน และอีกพฤติกรรมหนึ่งคือการสะกดชื่อของตนเอง โดยแสดงใช้ความตกลงเป็นจุดจูงใจให้เด็กทำตาม

14) *Starfish Hug* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กที่รับชมวิดีโอ แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการกอดให้กำลังใจเมื่อเพื่อนเกิดความรู้สึกเศร้าเสียใจโดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะทำให้เพื่อนเกิดความรู้สึกดีขึ้นและเสียใจน้อยลง

15) *Storytime with Julia & Samuel* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมคือเด็กที่รับชม มีพฤติกรรมที่น่าเสนอในคลิปวิดีโอนี้คือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้อง โดยเสนอให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมนั้นมีความสนุกสนานและมีการสนับสนุนให้คำชมในตอนท้ายของคลิปวิดีโอ

16) *Sunny Days* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทั่วไป พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการร่วมเพลงกับเพื่อนนั้นมีความสนุกสนาน

17) *The “Amazing” Song* กลุ่มเป้าหมายคือเด็กทุกคน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการยอมรับในความแตกต่างของบุคคลอื่น โดยแสดงให้เห็นว่าภาพของการทำพฤติกรรมดังกล่าวควบคู่ไปกับการมีความสนุกสนานของกลุ่มเพื่อนที่มีความหลากหลาย

18) *Twinkle, Twinkle* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทุกคนที่ได้รับชม แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการทำกิจกรรมหรือร้องเพลงร่วมกันกับเพื่อน โดยแสดงให้เห็นว่าความสุขจากการร้องเพลงร่วมกัน

19) *We’re Amazing, 1, 2, 3!* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมนี้คือเด็กทั่วไปที่มีโอกาสได้เจอกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการใช้คำพูดที่น้อยเมื่อเรียกบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและเว้นระยะเวลาหนึ่งหลังจากการถาม มีวิธีการวางกรอบพฤติกรรมโดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการก็คือการได้รับความสนใจจากบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้

20) *What Do You Want Kids to Know* คลิปวิดีโอเป็นการวางกรอบโดยอาศัยคำพูดเป็นหลัก มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ชมทุกคนที่ได้ดูคลิปวิดีโอนี้ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการให้การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม โดยแสดงให้เห็นว่าการแสดงออกพฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองมากขึ้น นอกจากนี้อีกกลุ่มเป้าหมายหนึ่งคือบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการออกมาพูดเพื่อแสดงความต้องการของตนเองรวมถึงการยืนยันในสิทธิ์ของตนเองที่เท่าเทียมกับคนทั่วไป โดยการแสดงให้เห็นว่ามีเพื่อนที่มีภาวะออทิสซึมด้วยกันมีความกล้าที่จะแสดงออกเช่นกัน

21) *Fluffster Wears a Mask* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งอาจรวมถึงเด็กทั่วไปด้วย พฤติกรรมเป้าหมายคือการสวมหน้ากากอนามัย โดยการให้กำลังใจและคำชมจากผู้ใหญ่

22) *A Park Problem* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือเด็กทุกคน มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการเสนอและทำกิจกรรมใหม่ โดยแสดงให้เห็นว่าการทำกิจกรรมที่เสนอนั้นมีความสนุกสนานเช่นเดียวกัน และอีกหนึ่งกลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทุกคน มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการแสดงออกความเข้าใจและสอนให้เด็กเกิดความยืดหยุ่นจากกิจกรรมเดิมไปสู่การทำกิจกรรมใหม่ โดยแสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถมีความสุขสนุกสนานไปกับกิจกรรมใหม่นั้นได้

23) *Julia and Elmo's Video Playdate* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือ เด็กทั่วไปที่มีโอกาสได้พบกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเรียกความสนใจของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมด้วยตุ๊กตา และแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมจะสามารถเรียกความสนใจของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *A Boy and His Dog* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม มีพฤติกรรมที่ต้องการจะวางกรอบคือการเลือกใช้สุนัขผู้ช่วยในการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยใช้วิธีการแสดงให้เห็นว่าสุนัขผู้ช่วยมีประโยชน์ต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึมในชีวิตประจำวัน

2) *A is for Awareness* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมในครั้งนี้มีด้วยกันสองกลุ่มได้แก่ พี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมหรือเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการการทำการกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมไม่ว่าจะเป็นการเสนอหัวข้อหรือการบอกเล่าถึงเรื่องบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมให้คนอื่นได้รู้ โดยการแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมดังกล่าวจะทำให้พ่อแม่

รู้สึกภาคภูมิใจ และอีกกลุ่มเป้าหมายหนึ่งคือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมหรือเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมเป้าหมายคือทำให้ความรู้หรือสนับสนุนถึงทัศนคติหรือมุมมองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการทำพฤติกรรมดังกล่าวจะได้รับการตอบสนองและส่งต่อจากลูกไปสู่ผู้อื่นในสังคมในภายหลัง

3) *A Parent's Role* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมสามารถช่วยให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองสามารถเปิดใจต่อลูกหรือเด็กที่มีภาวะออทิซึมและได้ข้อคิดและการเรียนรู้จากความแตกต่างนี้

4) *A Sibling Story* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือความช่วยเหลือพี่น้องที่มีภาวะออทิซึม โดยการแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมดังกล่าวนั้นช่วยให้ครอบครัวของเธอสามารถใช้ชีวิตได้อย่างราบรื่นมากขึ้นและใช้วิธีการแสดงภาพให้เห็นภาพความสุขของเด็กและของครอบครัว

5) *Behind the Scenes: Julia's Family* กลุ่มเป้าหมายของคลิปวิดีโอนี้คือผู้ที่ทำงานในการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการทำหน้าที่และใส่ใจทุกขั้นตอนและรายละเอียด โดยแสดงให้เห็นว่าความใส่ใจและตั้งใจในการผลิตและสื่อสารสามารถนำไปสู่ความเข้าใจของคนในสังคมได้

6) *Being a Supportive Parent* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบในคลิปวิดีโอนี้คือการทำพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถึงที่สุด โดยแสดงให้เห็นว่าในท้ายที่สุดแล้วความพยายามจะนำไปสู่ความสำเร็จ และอีกพฤติกรรมหนึ่งคือการดูแลตนเองและครอบครัวในด้านความอารมณ์ความรู้สึก โดยแสดงให้เห็นว่าเป็นการป้องกันผลเสียที่จะตามมาหากไม่สามารถจัดการอารมณ์ความรู้สึกได้

7) *Bringing Julia to Life* เช่นเดียวกับวิดีโอ *Behind the Scenes: Julia's Family* กลุ่มเป้าหมายของวิดีโอนี้คือผู้ที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงผู้ที่ทำงานด้านการผลิตสื่อเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการทำหน้าที่ตามบทบาทของตนเองเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่คนในสังคม โดยแสดงให้เห็นว่าความพยายามที่ได้ลงมือลงแรงทำไปนั้นได้ก่อให้เกิดผลในความตระหนักของคนทั่วโลก

8) *Family Friends* กลุ่มเป้าหมายพฤติกรรมครั้งนี้คือพ่อแม่ของเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมคือการทำให้อุบัติการณ์ได้มาเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยแสดงให้เห็นถึงการทำกิจกรรม

อย่างสนุกสนานและทำให้เด็กได้เรียนรู้ถึงการใส่ใจคนอื่น นอกจากนี้พ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมยังเป็นเป้าหมายของพฤติกรรมในการพาลูกของตนเองเข้าสังคมด้วย โดยแสดงให้เห็นว่าการเข้ากลุ่มหรือสังคมช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และแสดงให้เห็นภาพของการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

9) *Family Time With Grover* กลุ่มเป้าหมายของคลิป์วิดีโอนี้มีสองกลุ่มคือพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการช่วยเหลือพ่อแม่ในการดูแลพี่น้องที่มีภาวะออทิซึม และความอดทน โดยแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ให้การยอมรับและชื่นชมการทำพฤติกรรมนั้น

อีกกลุ่มเป้าหมายคือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการส่งเสริมให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเล่าเรื่องของลูกของตนที่มีภาวะออทิซึม โดยแสดงให้เห็นว่ามีคนรับฟังและทำให้รู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น

10) *Nasaiah's Day* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบในคลิป์วิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านและการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กคนอื่น โดยแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานของกิจกรรมและความสามารถในการเข้ากับเด็กคนอื่นได้

11) *Thomas's Story* กลุ่มเป้าหมายของคลิป์วิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่ต้องการวางกรอบคือการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยเครื่องมือช่วยเหลือ อย่างเช่น แท็บเล็ตช่วยสื่อสาร สนับสนุนผู้ช่วยกำกับการเดินทาง โดยแสดงให้เห็นถึงประโยชน์จากการใช้งานอุปกรณ์ช่วยเหลือ

บทความ

1) *Being a Friend* การวางกรอบทางบวกในบทความนี้เกิดขึ้นกับพฤติกรรมดังต่อไปนี้ การริเริ่มต้นประโยคสนทนาต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การยึดมั่นไม่ละความพยายาม และการขอการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในสถานการณ์ที่เกินควบคุม โดยผู้เขียนบทความใช้วิธีการบวกด้วยการให้กำลังใจแก่ผู้อ่าน

2) *Brothers and Sisters* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กซึ่งมีพี่น้องที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งพฤติกรรมของพ่อแม่ที่พึงประสงค์คือการนำแนวทางจากบทความนี้ไปสอนหรือบอกต่อให้กับลูกของตนเอง โดยการแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมนี้จะช่วยป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้วยความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและการให้การยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล

3) *Bully-Busting* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในหลากหลายบริบท พฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งนำเสนอในบทความนี้คือแนวทางในการป้องกันการกลั่นแกล้งเด็กที่มีภาวะออทิสซึม และเสนอว่าหากผู้อ่านทำตามแนวทางในบทความนี้จะสามารถป้องกันการกลั่นแกล้งเด็กที่มีภาวะออทิสซึมได้

4) *Creating Fun Family Traditions* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการนำเอาแนวทางในบทความนี้ไปใช้เพื่อสร้างประเพณีหรือกิจวัตรที่เหมาะสมกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมในคุณค่าของตนเอง โดยการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ดีของคนในครอบครัวเพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำพฤติกรรม

5) *Creature Comforts* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเลือกนำสัตว์เลี้ยงไปเลี้ยงเพื่อส่งเสริมพฤติกรรม อารมณ์และความคิดของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม ใช้วิธีการแสดงให้เห็นถึงประโยชน์จำนวน 5 ด้านของการเลี้ยงสัตว์ที่มีต่อเด็กที่มีภาวะออทิสซึม

6) *Coping with COVID-19: A “For-Now” Normal* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมและอาจรวมถึงเด็กทั่วไปในซึ่งเนื้อหาบางส่วนสามารถปรับใช้ร่วมกันได้ โดยพฤติกรรมที่พึงประสงค์และแนะนำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองในไปใช้คือการสอบถามและให้ความรู้เด็กเกี่ยวกับโควิด-19 การเริ่มทำตารางกิจวัตรใหม่หรือปรับตารางกิจวัตรเดิมให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน การบอกกล่าวหรือสอนให้เด็กยอมรับในความเปลี่ยนแปลงทั้งในแบบชั่วคราวและการยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในชีวิต และพฤติกรรมการดูแลตนเองของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

7) *Preparing for Outings* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมในบทความนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะพาเด็กที่มีภาวะออทิสซึมออกจากบ้าน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมเด็กให้ทราบถึงข้อมูลสถานที่ กิจกรรม และผู้คนที่จะได้พบในอนาคต เตรียมอุปกรณ์หรือสิ่งของเพื่อความผ่อนคลายของเด็ก ผู้ปกครองควรหาข้อมูลสถานที่ให้มากและเตรียมความพร้อมสำหรับการกลับบ้านอย่างกระตือรือร้น โดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมเหล่านี้จะช่วยป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กและครอบครัวได้

8) *See the Amazing* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือผู้ใหญ่ที่มีเด็กที่อยู่ในความดูแลทั้งพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ครู พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการนำวิธีการจากบทความไปพูดคุยกับเด็กถึงการแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ใช้วิธีวางกรอบให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมที่ประสงค์จะทำให้เด็กเข้าใจและไม่ตัดสินใจหรือกล่าวโทษบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

9) *Taking Care of the Caretaker* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่บทความนี้ต้องการจะนำเสนอคือการดูแลตนเองผ่านวิธีการต่าง ๆ ทั้งการผ่อนคลายอารมณ์ การแบ่งปันหรือบอกเล่าเรื่องให้ผู้อื่นได้รับฟังทั้งสมาชิกในครอบครัวและนักวิชาชีพหรือกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์คล้ายกันโดยมีจุดประสงค์เดียวกันคือการแบ่งเบาอารมณ์รวมถึงการทำความเข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ โดยใช้วิธีการทำให้ผู้อ่านถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองเป็นที่ตั้งและประโยชน์ที่จะเกิดกับลูกและเด็กในความดูแลของตนเองหลังจากที่ตัวของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมได้รับการแบ่งเบาทั้งร่างกายและจิตใจ

10) *What to Say to a Parent of a Child With Autism* กลุ่มเป้าหมายของบทความนี้คือคนทั่วไปที่มีโอกาสได้พบกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมหรือตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเอง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่บทความนี้ต้องการนำเสนอคือการพูดคุยหรือการถามโดยมีจุดประสงค์เพื่อรับฟังหรือเสนอความช่วยเหลือแก่พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยใช้วิธีการวางกรอบให้เห็นว่าพฤติกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ดีและไม่เป็นการส่งผลเสียในทางตรงและทางอ้อม

11) *The Challenges of Working From Home* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมในครั้งนี้คือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการใช้วิธีการในการจัดการเวลาหรือการกำหนดกฎกติกาให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสามารถเล่นได้ด้วยตนเอง จำนวน 6 ข้อ โดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการทำงานที่บ้านระหว่างภาวะโควิด-19

12) *Using Visual Schedules* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมในครั้งนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยมีพฤติกรรมเป้าหมายคือการใช้ตารางภาพในการจัดการเวลาให้กับเด็ก โดยแสดงให้เห็นว่าตารางภาพมีประโยชน์เมื่อเปรียบเทียบกับคำพูดและช่วยให้เด็กเข้าใจและคาดการณ์ถึงพฤติกรรมที่ควรทำได้

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) *Circle of Friends* นิทานเรื่องนี้ใช้การวางกรอบทางบวกในการนำเสนอแต่การวางกรอบพฤติกรรมที่พึงประสงค์แตกต่างกันไปตามกลุ่มผู้ชม ในกรณีที่กลุ่มผู้ชมเด็กทั่วไปพฤติกรรมที่ต้องการจะสนับสนุนเด็กทั่วไปคือการยอมรับเพื่อนที่มีความแตกต่างจากตนเองและการยืนหยัดต่อสู้กับความถูกต้อง และสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมเป็นการสนับสนุนพฤติกรรมการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ผ่าน โดยการนำเสนอประโยชน์ที่จะได้รับคือการได้รับการยอมรับจากเพื่อน

2) *Family Forever: A Julia Storybook* นิทานเรื่องวางกรอบพฤติกรรมทางบวก โดยกลุ่มเป้าหมายคือคนทั่วไป พฤติกรรมเป้าหมายคือการปลอบใจหรือสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมกำลังเกิดปัญหาด้วยวิธีการได้แก่ การให้คำแนะนำในการผ่อนคลายความวิตกกังวลด้วยการควบคุมหายใจเข้าออก และการร้องเพลง โดยนำเสนอประโยชน์ที่จะได้รับคือความภาคภูมิใจของครอบครัวและเพื่อน การแสดงออกความรู้สึกเสียใจ (upset) ด้วยการโยกตัวไปมา

3) *We're Amazing, 1, 2, 3!* พฤติกรรมทางบวกที่ได้รับการวางกรอบในนิทานเรื่องนี้คือการยอมรับในความแตกต่าง การพูดคุยสื่อสารกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยคำพูดที่น้อยและการทิ้งจังหวะรอการตอบรับจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยเสียงที่เบา โดยประโยชน์ที่นำเสนอคือการยอมรับในกลุ่มเพื่อน

4) *No Matter What* กลุ่มเป้าหมายของหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์นี้คือเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยมีพฤติกรรมเป้าหมายคือการทำกิจวัตรประจำวันตามปกติ โดยแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าใครก็ตามสามารถทำกิจกรรมและกิจวัตรได้ตามปกติ

สื่อปฏิสัมพันธ์

1) *Daily Routine Cards* กลุ่มเป้าหมายของสื่อปฏิสัมพันธ์ชิ้นนี้คือบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ใช้วิธีการแสดงคำชมให้กับเด็กหลังจากการทำพฤติกรรม รวมไปถึงการให้ความสนุกสนานแก่ผู้ชมเด็กด้วยการเต้นของตัวละครและดนตรีประกอบเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน

2) *Playground Pals, with Julia* กลุ่มเป้าหมายของสื่อปฏิสัมพันธ์ชิ้นนี้คือบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมีพฤติกรรมเป้าหมายคือการเล่นหรือทำกิจกรรมใหม่ในสนามเด็กเล่น โดยการทำพฤติกรรมในแต่ละขั้นจะได้รับการให้กำลังใจและในขั้นสุดท้ายเมื่อทำพฤติกรรมสำเร็จจะได้รับคำชมเป็นรางวัล นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมเป้าหมายอีกหนึ่งอย่างคือการให้ความช่วยเหลือเพื่อนคนอื่น โดยแสดงให้เห็นคำขอบคุณยินดีหรือคำชมเมื่อทำพฤติกรรมสำเร็จ

4.2.4.2 การวางกรอบทางลบ (Negative framing) หรือการวางกรอบเสียประโยชน์ (Loss frame) การนำเสนอผลเสียของการไม่ทำพฤติกรรมเป้าหมายเพื่อให้ผู้รับสารมีทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าวและนำไปสู่การทำพฤติกรรมเป้าหมายในอนาคต โดยอาศัยแนวคิดการลงโทษทางอ้อม (Vicarious punishment) ไม่ปรากฏสื่อของโครงการที่นำเสนอการวางกรอบทางลบเพียงอย่างเดียว

4.2.4.3 การวางกรอบทางบวกและกรอบทางลบ ในสื่อขึ้นเดียวกันปรากฏในสื่อดังต่อไปนี้ วิดีโอสำหรับเด็ก

1) *Benny's Story* กลุ่มเป้าหมายของการวางในคลิปวิดีโอนี้มีด้วยกันสองกลุ่มคือ เด็กที่มีภาวะออทิซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือพฤติกรรมการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ใช้วิธีการนำเสนอให้เห็นว่าการเข้าสังคมหรือการเล่นร่วมกันเด็กคนอื่นนั้นมีความสุขสนุกสนานและทุกคนยอมรับในความแตกต่าง ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มคือเด็กทั่วไปมีการนำเสนอพฤติกรรมสองอย่างที่แตกต่างกัน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือการฟังเพลงเสียงดัง ซึ่งนำเสนอว่าการทำพฤติกรรมนี้จะส่งผลให้เด็กคนอื่นที่มีภาวะออทิซึมจะ พฤติกรรมยอมรับเพื่อนให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมนั้นทำให้ทั้งเพื่อนและตนเองมีความสุข

2) *Julia's Family Get Ready* กลุ่มเป้าหมายในการวางกรอบครั้งนี้คือเด็กที่มีภาวะออทิซึมและคนทั่วไปที่อาจมีโอกาสได้พบกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการนำเสนอให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมได้เรียนรู้คือการทำให้ผ่อนคลายจากความรู้สึกตื่นตระหนกเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันหรือกดดัน โดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะช่วยให้สามารถจัดการกับสถานการณ์ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้อีกพฤติกรรมหนึ่งซึ่งมีคนทั่วไปเป็นกลุ่มเป้าหมายคือการทำ ความสนับสนุนทางอารมณ์ด้วยการพูดคุยให้คนตรงหน้าซึ่งหมายรวมถึงเด็กที่มีภาวะออทิซึมได้ตระหนักในอารมณ์เองเช่น อารมณ์ที่กำลังเกิดขึ้นนี้เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ และใช้วิธีการวางกรอบให้เห็นว่าเมื่อทำพฤติกรรมนี้แล้วจะทำให้บุคคลตรงหน้าสามารถกำกับความรู้สึกของตนเองได้นำไปสู่การทำวางแผนจัดการงานในอนาคต นอกจากนี้ยังวางกรอบพฤติกรรมทางลบด้วยการแสดงให้เห็นว่าความ ร้อนรนหรือความตื่นตระหนกยังไม่ช่วยให้การทำงานที่มีความเร่งรีบสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีอีกด้วย

3) *Let's Play Together* กลุ่มเป้าหมายของคลิป์วิดีโอนี้คือเด็กทั่วไป มีพฤติกรรมเป้าหมายคือการยอมรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มการเล่น โดยการแสดงให้เห็นว่าการเล่นด้วยกันมีความสุขสนุกสนาน นอกจากนี้อีกพฤติกรรมหนึ่งที่ไม่พึงประสงค์คือการเปิดเพลงเสียงดัง โดยการวางกรอบว่า การใช้เสียงดังจากเพลงทำให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดการรับรู้ทางประสาทสัมผัสที่มากเกินไป และแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการเปิดเพลงเสียงเบา และเมื่อทำพฤติกรรมนั้นทำให้ทุกคนสามารถเล่นร่วมกันได้

4) *Meet Julia* กลุ่มเป้าหมายของการวางกรอบพฤติกรรมในคลิป์วิดีโอนี้คือคนทั่วไปที่มีโอกาสได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยวางกรอบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือการสัมผัสกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเกิดความตื่นตระหนกจากประสาทสัมผัสที่มากเกินไป โดยแสดงให้เห็นว่าการทำพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้คนที่มีภาวะออทิซึมตื่นตระหนกมากขึ้น พฤติกรรมที่สองคือการพาบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหลบออกไปจากสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความตื่นตระหนกหรือมีสิ่งเร้าต่อประสาทสัมผัสที่มากเกินไปและให้การสนับสนุนทางอารมณ์ผ่านการกำกับลมหายใจ โดยแสดงให้เห็นว่าการทำดังกล่าวสามารถช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิซึมให้เกิดความผ่อนคลายลงได้ และอีกหนึ่งพฤติกรรมคือการสนับสนุนให้

5) *Sibling Playdates* กลุ่มเป้าหมายของพฤติกรรมในคลิป์วิดีโอนี้คือเด็กทุกคนที่รับชม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือการสลับกันเล่นเมื่อมีเด็กสองคนขึ้นไปมีของต้องการเล่นขึ้นเดียวกัน โดยใช้กรอบทางบวกแสดงให้เห็นว่าการสลับกันเล่นจะทำให้ทุกคนสามารถสนุกได้พร้อมกัน และใช้กรอบทางลบในการวางกรอบว่าเมื่อไม่สลับกันเล่นจะทำให้เกิดปัญหาขึ้น

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) *Meeting Unique Needs* กลุ่มเป้าหมายของคลิป์วิดีโอนี้คือพ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่ต้องการวางกรอบคือการปล่อยวางหน้าที่ของตนลงโดยไม่ต้องทำทุกอย่างด้วยตนเอง โดยแสดงให้เห็นว่าการปล่อยวางจะทำให้รู้สึกผ่อนคลายลงและเห็นเป้าหมายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

นอกจากนี้ยังแสดงใช้วิธีการวางกรอบทางลบกับพฤติกรรมดังกล่าวว่าเมื่อใดการทำทุกอย่างด้วยตัวคนเดียวจะนำไปสู่การหมดความอดทนไปชั่วขณะหนึ่งต่อลูกที่มีภาวะออทิซึม

2) *Working It Out* กลุ่มเป้าหมายของคลิป์วิดีโอนี้คือพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างแรกคือการเตรียมความพร้อมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการเข้าสังคมด้วยสุนัขผู้ช่วย โดยแสดงให้เห็นว่าการไม่ทำพฤติกรรมจะเกิดอันตรายกับเด็กที่มีภาวะออทิ

ซิม และการทำพฤติกรรมจะช่วยในการกำกับไม่ให้เด็กวิ่ง และยังคงสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อเด็กเกิดความเครียด

พฤติกรรมที่สองคือการพาเด็กที่มีภาวะออทิซึมไปทำกิจกรรมกับคนอื่น โดยแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมสามารถทำกิจกรรมได้เหมือนเด็กทั่วไป

และพฤติกรรมสุดท้ายคือการพูดคุยกับพี่น้องของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยสนับสนุนให้เห็นว่าการพูดอย่างตรงไปตรงมาสามารถทำให้พี่น้องเข้าใจได้

4.3 สรุปข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา

ข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาด้านการออกแบบสารและเนื้อหาการรณรงค์ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัสในตารางอย่างละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ ในลำดับถัดไปนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปเป็นข้อมูลทางสถิติโดยแบ่งด้านการออกแบบเนื้อหา เนื้อหาการรณรงค์ปรากฏ และเนื้อหาความหลากหลายทางระบบประสาท และจำแนกย่อยตามประเภทของสื่อที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดห้าประเภท ได้แก่ วิดีโอสำหรับเด็ก วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง สื่อปฏิสัมพันธ์ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ และบทความ

4.3.1 เนื้อหาการรณรงค์

ข้อมูลสถิติของเนื้อหาการรณรงค์ปรากฏตามตาราง 7 สามารถนำมาอธิบายสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 7 สรุปจำนวนสื่อและร้อยละของประเภทเนื้อหาการรณรงค์ที่ปรากฏในสื่อของโครงการ

	วิดีโอเด็ก		วิดีโอพ่อแม่		สื่อปฏิสัมพันธ์		หนังสือนิทาน		บทความ	
	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%
ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม	17*	61	9	69	1	50	3*	75	9*	75
พ่อแม่หรือผู้ปกครอง	6	21	11*	85	-	-	-	-	6	50
พี่น้อง	4	14	4	31	1	50	1	25	1	8
การเตรียมความพร้อม	6	21	8	62	1	50	1	25	5	42

	วิดีโอเด็ก		วิดีโอพ่อแม่		สื่อปฏิสัมพันธ์		หนังสือนิทาน		บทความ	
	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%
ความครอบคลุมทางสังคม	20	71	6	46	2	100	4	100	5	42

หมายเหตุ * หมายถึง มีจำนวนเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมากที่สุดในหัวข้อการวิเคราะห์แต่ละหัวข้อ

4.3.1.1 วิดีโอสำหรับเด็ก

1) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในวิดีโอสำหรับเด็ก พบว่ามีการกล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมากที่สุด จำนวน 17 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 61 ตามด้วยลำดับที่สองคือเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองซึ่งมีจำนวนเท่ากับเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21 และลำดับสุดท้ายคือเนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 14

2) ความครอบคลุมทางสังคม มีการกล่าวถึงในวิดีโอสำหรับเด็กจำนวน 20 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 71

4.3.1.2 วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองพบว่าการกล่าวถึงเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 11 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 85 ตามด้วยลำดับที่สองเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 69 ลำดับที่สามคือเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 8 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 62 และลำดับสุดท้ายมีการกล่าวถึงพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 31

2) ความครอบคลุมทางสังคมในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีการกล่าวถึงในสื่อจำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 46

4.3.1.3 สื่อปฏิสัมพันธ์

1) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสื่อปฏิสัมพันธ์ พบว่ามีการกล่าวถึงเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการเตรียมความ

พร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในจำนวนอย่างละ 1 ชั้นเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม ไม่พบการกล่าวถึงเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

2) ความครอบคลุมทางสังคมในสื่อปฏิสัมพันธ์ มีการกล่าวถึงในสื่อ จำนวน 2 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.1.4 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) เนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ามีการกล่าวถึงเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 3 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 75 ลำดับถัดมาคือเนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวนเท่ากันอย่างละ 1 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 25 แต่ไม่พบเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

2) ความครอบคลุมทางสังคมในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ มีการกล่าวถึง จำนวน 4 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.1.5 บทความ

1) เนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในบทความ พบว่ามีการกล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมากที่สุด จำนวน 9 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 75 ลำดับที่สองคือเนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 6 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับที่สามเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 5 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 42 และลำดับสุดท้ายคือเนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 1 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 8

2) ความครอบคลุมทางสังคมในบทความ มีการกล่าวถึงในสื่อ จำนวน 5 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 42

4.3.2 เนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางระบบประสาท

ข้อมูลสถิติของเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางระบบประสาทปรากฏตามตาราง 8 สามารถนำมาอธิบายสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 สรุปจำนวนสื่อและร้อยละของประเภทเนื้อหาด้านความหลากหลายทางระบบประสาทที่ปรากฏในสื่อของโครงการ

	วิดีโอเด็ก		วิดีโอพ่อแม่		สื่อ ปฏิสัมพันธ์		หนังสือนิทาน		บทความ	
	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%
แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์										
1. ภาษาบ่งชี้ความผิดปกติ	5*	18	10*	77	-	-	3*	75	3*	25
2. ความท้าทายเกิดจากบุคคล	-	-	1*	8	-	-	-	-	-	-
3. บรรยายความบกพร่อง	1	4	2	15	-	-	-	-	1	8
4. การมีอยู่ของความปกติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. บุคคลปกติ/บุคคลออทิสซึม	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-
6. ภาวะแยกจากตัวบุคคล	1	4	2*	15	-	-	-	-	2*	17
7. นำเสนอการบำบัดรักษา	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-
8. นิยามด้วยความผิดปกติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. นักวิชาชีพคือผู้เชี่ยวชาญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความหลากหลายทางระบบประสาท										
1. ภาษาบ่งชี้ความหลากหลาย	2	7	1	8	-	-	-	-	1	8
2. ความท้าทายเกิดจากสังคม	4*	14	-	-	-	-	2*	50	1*	8
3. บรรยายด้วยนิยามใหม่	13*	46	4*	31	-	-	1*	25	1	8
4. ความปกติขึ้นอยู่กับบริบท	3*	11	1*	8	-	-	-	-	1*	8
5. บุคคลออทิสติก/บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป	-	-	1	8	-	-	-	-	1*	8
6. ภาวะแยกจากบุคคลไม่ได้	2*	7	-	-	-	-	-	-	-	-
7. นำเสนอการอยู่ร่วมกัน	24*	86	12*	92	2	100	4*	100	8*	67
8. นิยามด้วยความหลากหลาย	2*	7	3*	23	-	-	1*	25	1*	8
9. บุคคลเป็นผู้เชี่ยวชาญ	2*	7	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * หมายถึง มีจำนวนเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมากกว่าระหว่างแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์และแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

4.3.2.1 วิดีโอสำหรับเด็ก

1) การใช้ภาษา พบว่าเนื้อหาที่ทำการวิเคราะห์มีการใช้ภาษาบ่งชี้ความผิดปกติ (M1) จำนวน 5 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18 ซึ่งมากกว่าภาษาบ่งชี้ความหลากหลาย (N1) ซึ่งมีจำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7

2) สาเหตุของความท้าทาย พบว่ามีการเสนอว่าความท้าทายเกิดจากสังคม (N2) จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 14 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความท้าทายเกิดจากบุคคล

3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม พบว่ามีการบรรยายด้วยนิยามใหม่ (N3) จำนวน 13 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 46 ซึ่งมากกว่าการบรรยายความบกพร่อง (M3) ซึ่งมีจำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4

4) มุมมองต่อความปกติ มีการนำเสนอว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท (N4) จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความปกติมีอยู่จริงหรือเป็นสิ่งที่พึงประสงค์

5) แนวคิดภาวะและบุคคล ในสื่อมีการนำเสนอว่าภาวะออทิสซึมแยกจากตัวบุคคลไม่ได้ (N6) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7 ซึ่งมากกว่าการนำเสนอว่าภาวะออทิสซึมแยกออกจากบุคคลได้ (M6) ซึ่งมีจำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4

6) วิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม พบว่ามีการนำเสนอถึงแนวทางการอยู่ร่วมกัน (N7) จำนวน 24 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 86 และไม่มีการนำเสนอถึงการบำบัดรักษา

7) นิยาม มีการนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วยความหลากหลายทางระบบประสาทและสมอง (N8) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7 แต่ไม่มีการนิยามด้วยความผิดปกติ

8) ผู้เชี่ยวชาญ มีการนำเสนอว่าตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเป็นผู้เชี่ยวชาญในภาวะออทิสซึม (N9) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าผู้เชี่ยวชาญคือนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

4.3.2.2 วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) การใช้ภาษา พบว่าเนื้อหาที่ทำการวิเคราะห์มีการใช้ภาษาบ่งชี้ความผิดปกติ (M1) จำนวน 10 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 77 ซึ่งมากกว่าการใช้ภาษาบ่งชี้ความหลากหลาย (N2) ซึ่งมีจำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8

2) สาเหตุของความท้าทาย พบว่ามีการนำเสนอว่าความท้าทายเกิดจากบุคคล (M2) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความท้าทายเกิดจากสังคม

3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พบว่ามีการบรรยายด้วยนิยามใหม่ (N3) จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 31 ซึ่งมากกว่าการบรรยายความบกพร่อง (M3) ซึ่งมีจำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 15

4) มุมมองต่อความปกติ พบว่ามีการนำเสนอความปกติโดยขึ้นอยู่กับบริบท (N4) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความปกติมีอยู่จริงหรือเป็นที่พึงประสงค์

5) การแบ่งประเภทของบุคคล พบว่ามีการแบ่งประเภทบุคคลปกติ/บุคคลออทิซึม (M5) ในจำนวนเท่ากับบุคคลออทิสติก/บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป (N5) อย่างละ 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8

6) แนวคิดภาวะและบุคคล มีการนำเสนอว่าภาวะออทิซึมแยกจากตัวบุคคลได้ (M6) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 15 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าภาวะออทิซึมแยกจากบุคคลไม่ได้

7) วิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีการนำเสนอการอยู่ร่วมกัน (N7) จำนวน 12 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 92 มากกว่าการบำบัดรักษา (M7) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8

8) นิยาม มีการนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยความหลากหลายทางสมองและระบบประสาท (N8) จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23 แต่ไม่มีการนิยามด้วยความผิดปกติ

4.3.2.3 สื่อปฏิสัมพันธ์

วิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พบว่ามีการนำเสนอการอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและบุคคลที่มีระบบประสาททั่วไปในสังคม (N7) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ไม่มีการนำเสนอการบำบัดรักษา

4.3.2.4 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

- 1) การใช้ภาษา พบว่าเนื้อหาที่ทำการวิเคราะห์มีการใช้ภาษาบ่งชี้ความผิดปกติ (M1) จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 75 แต่ไม่มีการใช้ภาษาบ่งชี้ความหลากหลาย
- 2) สาเหตุของความท้าทาย มีการนำเสนอว่าความท้าทายหรือปัญหาของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากสังคม (N2) จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 50 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความท้าทายเกิดจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีการบรรยายด้วยนิยามใหม่ (N3) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25 แต่ไม่มีการบรรยายความบกพร่อง
- 4) วิธีการปฏิบัติตัวต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีการนำเสนอการอยู่ร่วมกันในสังคมระหว่างบุคคลที่มีภาวะออทิซึมกับบุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป (N7) จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ไม่มีการนำเสนอการบำบัดรักษาบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 5) นิยาม มีการนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยความหลากหลาย (N8) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25 แต่ไม่มีการนิยามด้วยความผิดปกติ

4.3.2.5 บทความ

- 1) การใช้ภาษา พบว่าเนื้อหาที่ทำการวิเคราะห์มีการใช้ภาษาบ่งชี้ความผิดปกติ (M1) จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25 มากกว่าการใช้ภาษาบ่งชี้ความหลากหลาย (N1) จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 8
- 2) สาเหตุของความท้าทาย สื่อนำเสนอว่าความท้าทายของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากสังคม (N2) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการนำเสนอว่าความท้าทายเกิดจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเอง
- 3) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีการบรรยายความบกพร่องจำนวนเท่ากับการบรรยายด้วยนิยามใหม่ (N3) อย่างละ 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการบรรยายความบกพร่อง
- 4) มุมมองต่อความปกติ มีการนำเสนอว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท (N4) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการนำเสนอการมีอยู่ของความปกติ
- 5) การแบ่งประเภทของบุคคล มีการแบ่งประเภทบุคคลออทิสติก/บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป (N5) จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่มีการแบ่งประเภทบุคคลปกติ/บุคคลออทิซึม

	วิดีโอเด็ก		วิดีโอพ่อแม่		สื่อ ปฏิสัมพันธ์		หนังสือ นิทาน		บทความ	
	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%	รวม	%
ความสนุกสนาน	8	29	1	8	2*	100	-	-	3	25
ความกลัว	-	-	-	-	-	-	-	-	2	17
ความอบอุ่นและสนุกสนาน	9*	32	3	23	-	-	2*	50	1	8
ความตลกขบขันและอบอุ่น	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-
ความสนุกสนานและตลก ขบขัน	3	11	-	-	-	-	-	-	-	-
การวางกรอบ										
ทางบวก	23*	82	11*	85	2*	100	4*	100	12*	100
ทางลบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทางบวกและทางลบ	5	18	2	15	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * หมายถึง มีจำนวนเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมากที่สุดในทุกข้อการวิเคราะห์แต่ละหัวข้อ

4.3.3.1 วิดีโอสำหรับเด็ก

1) การวางโครงสร้างสารในวิดีโอสำหรับเด็กพบการวางโครงสร้างสารแบบอุปนัยมากที่สุด จำนวน 13 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 46 ลำดับถัดมาคือการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัย จำนวน 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 32 และลำดับสุดท้ายการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัยน้อยที่สุด จำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21

2) การลำดับสารในวิดีโอสำหรับเด็กพบว่า มีสื่อที่นำเสนอด้วยการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุดมากที่สุด จำนวน 20 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 71 ลำดับถัดมาคือการลำดับสารย้อนจุดสูงสุด จำนวน 5 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18 และลำดับสุดท้ายการลำดับสารแบบพีระมิดน้อยที่สุด จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11

3) จุดสนใจในวิดีโอสำหรับเด็ก ในประเภทจุดสนใจทางอารมณ์พบว่ามีการใช้ความอบอุ่นและความสนุกสนานมากที่สุด 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 32 ลำดับที่สองคือความสนุกสนาน จำนวน 8 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 29 ลำดับที่สามคือความอบอุ่น จำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21 ลำดับที่สี่คือ ความสนุกสนานและตลกขบขัน จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11 ลำดับที่ห้าความตลกขบขันและลำดับที่

หกลความตลกขบขันและอบอุ่นมีจำนวน 1 ชั้นเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4 และสุดท้ายไม่พบการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัว

นอกจากนี้ยังพบการใช้จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจในสื่อวิดีโอสำหรับเด็กจำนวน 1 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 4 แต่ไม่พบจุดจูงใจด้วยรางวัล

4) การวางกรอบในวิดีโอสำหรับเด็ก พบว่าการวางกรอบทางบวกมีจำนวนมากที่สุด 23 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 82 ตามด้วยการวางกรอบทางบวกและทางลบในสื่อชั้นเดียวกัน จำนวน 5 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 18 และไม่พบการวางกรอบทางลบในสื่อวิดีโอสำหรับเด็กของโครงการ

4.3.3.2 วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

1) การวางโครงสร้างสารในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่ามีการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยในสื่อมากที่สุด จำนวน 6 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 46 ตามด้วยการวางโครงสร้างสารแบบอุปนัยจำนวน 4 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 31 และการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัยน้อยที่สุด จำนวน 3 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 23

2) การลำดับสารในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่ามีการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุดจำนวนมากที่สุด 7 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือการลำดับสารย้อนจุดสูงสุดและแบบพีระมิต โดยมีจำนวนเท่ากัน 3 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 23

3) จุดจูงใจในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในประเภทจุดจูงใจทางอารมณ์พบว่ามีการใช้ความอบอุ่นมากเป็นลำดับแรก จำนวน 9 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 69 ตามด้วยความอบอุ่นและสนุกสนานจำนวน 3 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 23 และลำดับสุดท้ายคือความสนุกสนาน จำนวน 1 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 8 อย่างไรก็ตามยังไม่พบการใช้ความตลกขบขันหรือความกลัว

นอกจากนี้ยังพบการใช้จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจในสื่อ จำนวน 5 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 38 และไม่พบการใช้จุดจูงใจด้วยรางวัล

4) การวางกรอบในวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่ามีการวางกรอบทางบวกมากที่สุดจำนวน 11 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 85 และตามด้วยการวางกรอบทางบวกและกรอบทางลบในสื่อชั้นเดียวกัน จำนวน 2 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 15 แต่ไม่พบการวางกรอบทางลบ

4.3.3.3 สื่อปฏิสัมพันธ์

1) การวางโครงสร้างสารในสื่อปฏิสัมพันธ์ พบว่ามีการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยมีรูปแบบเดียว จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบการวางโครงสร้างสารแบบอุปนัยหรือแบบนิรนัยผสมอุปนัย

2) การลำดับสารในสื่อปฏิสัมพันธ์ พบว่ามีการลำดับสารย้อนจุดสูงสุดและแบบพีระมิด จำนวน 1 ชิ้นเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 50 แต่ไม่พบการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด

3) จุดจูงใจในสื่อปฏิสัมพันธ์ ในประเภทจุดจูงใจทางอารมณ์ พบว่ามีการใช้จุดจูงใจด้วยความสนุกสนานเพียงรูปแบบเดียว จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 โดยที่ไม่พบการใช้จุดจูงใจด้วยความอบอุ่น ความตลกขบขัน ความกลัว หรือด้วยอารมณ์ผสมผสาน

นอกจากนี้ยังพบการใช้จุดจูงใจด้วยรางวัล จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบการใช้จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ

4) การวางกรอบในสื่อปฏิสัมพันธ์ พบเพียงการวางกรอบทางบวกเท่านั้น จำนวน 2 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบการวางกรอบทางลบหรือการวางกรอบทางบวกและทางลบในสื่อชิ้นเดียวกัน

4.3.3.4 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

1) การวางโครงสร้างสารในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ ผลพบว่ามีโครงสร้างสารแบบอุปนัยมากที่สุดเช่นเดียวกับการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัย จำนวน 2 ชิ้นเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 50 แต่ไม่พบการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัย

2) การลำดับสารในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ามีการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุดมากเป็นลำดับแรก จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 75 และตามด้วยการลำดับสารย้อนจุดสูงสุด จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25

3) จุดจูงใจในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ามีการใช้ความอบอุ่นจำนวนเท่ากับความอ่อนและสนุกสนาน จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 50 โดยไม่พบการใช้ความตลกขบขัน ความกลัว อารมณ์ผสมผสาน รางวัล หรือแรงจูงใจ

4) การวางกรอบในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ พบการวางกรอบทางบวกรูปแบบเดียวเท่านั้น จำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3.5 บทความ

1) การวางโครงสร้างสารในบทความ พบว่ามีการวางโครงสร้างแบบนิรนัยมากที่สุด จำนวน 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 75 ตามด้วย การวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 17 และลำดับสุดท้ายการวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัย จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8

2) การลำดับสารในบทความ ผลพบว่าการลำดับสารแบบพีระมิดมากที่สุด จำนวน 9 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 75 ตามด้วยการลำดับสารย้อนจุดสูงสุดจำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 17 และการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุดน้อยที่สุด จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8

3) จุดสนใจในบทความ พบว่ามีการใช้ความอบอุ่นมากที่สุด จำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 50 ตามด้วยลำดับที่สองความสนุกสนาน จำนวน 3 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25 ลำดับที่สามความกลัว จำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 17 และลำดับสุดท้ายความอบอุ่นและสนุกสนานน้อยที่สุด จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 อย่างไรก็ตามไม่พบการใช้ความตลกขบขันในบทความใด

นอกจากนี้ยังพบจุดสนใจด้วยแรงงูใจในสื่อ จำนวน 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8 แต่ไม่พบการใช้จุดสนใจด้วยรางวัล

4) การวางกรอบในบทความ พบว่ามีการกรอบทางบวกเท่านั้นซึ่งมีจำนวน 12 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบการวางกรอบทางลบหรือการวางกรอบทางบวกและทางลบในสื่อเดียวกัน

บทที่ 5

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิจัยเรื่อง การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ในส่วนที่สองคือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) กับนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม นักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ถึงการรับรู้สื่อของโครงการ ทศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และแนวทางในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะออทิสซึมที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยโดยอาศัยแนวคิดการสื่อสารณรงค์ การรับรู้และทัศนคติของบุคคลเป็นกรอบในการวิจัย ผู้วิจัยจะทำการนำเสนอเนื้อหาโดยแบ่งออกเป็นสี่ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลักและบทบาทที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

ส่วนที่ 2 การรับรู้สื่อของโครงการ

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

ส่วนที่ 4 แนวทางการรณรงค์ในบริบทของประเทศไทย

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลักและบทบาทที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เป็นนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมทั้งหมด 9 ท่าน ได้แก่ นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ พยาบาลวิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก นักบำบัดพฤติกรรม นักกิจกรรมบำบัด และครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมทั้งหมด 7 ท่าน ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์ (Snowball sampling) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลักโดยไม่เปิดเผยรายชื่อมีดังต่อไปนี้

5.1.1.1 นักวิชาชีพ

- 1) นักแก้ไขการพูด เพศชาย อายุ 27 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี
- 2) นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ เพศหญิง อายุ 29 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 6 ปี
- 3) นักบำบัดพฤติกรรมและครูผู้ช่วยในโรงเรียนร่วม เพศหญิง อายุ 25 ปี ประสบการณ์ 3 ปี
- 4) พยาบาลวิชาชีพเด็กที่มีภาวะออทิสซึม เพศหญิง อายุ 37 ปี ประสบการณ์การทำงาน 6 ปี
- 5) นักกิจกรรมบำบัด เพศหญิง อายุ 39 ปี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี
- 6) พยาบาลวิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก เพศหญิง อายุ 29 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี
- 7) นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ เพศหญิง อายุ 30 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี
- 8) ครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม เพศหญิง อายุ 43 ปี ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป
- 9) นักกิจกรรมบำบัด เพศหญิง อายุ 41 ปี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี

5.1.1.2 พ่อแม่หรือผู้ปกครอง

- 1) พี่สาว อายุ 30 ปี ทำงานออกแบบกลยุทธ์ให้กับศูนย์แห่งหนึ่งและทำงานพาร์ทไทม์เป็นนักจิตวิทยาให้กับโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีน้องชายคนเดียวที่มีภาวะออทิสซึมอายุ 25 ปี ปัจจุบันทำงานด้านการเขียนบทความรีวิว
- 2) มารดา อายุ 51 ปี ทำงานดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมระหว่างปฏิบัติงาน มีลูกชายคนเล็กที่มีภาวะออทิสซึมอายุ 22 ปี ปัจจุบันทำงานวาดรูปและออกแบบผลิตภัณฑ์ และมีพี่น้องอีกหนึ่งคน
- 3) มารดา อายุ 56 ปี ทำงานจิตอาสาดูแลและกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีภาวะออทิสซึมในชั้นเรียน มีลูกสาวคนเล็กที่มีภาวะออทิสซึมอายุ 18 ปี ปัจจุบันกำลังฝึกทักษะอาชีพเพื่อรอบรรจุเข้าทำงาน และมีพี่น้องอีกสองคน
- 4) มารดา อายุ 53 ปี ทำงานโค้ชอาชีพให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม มีลูกชายคนเดียวที่มีภาวะออทิสซึมอายุ 25 ปี ปัจจุบันทำงานรับจ้างทั่วไป
- 5) มารดา อายุ 41 ปี ทำงานค้าขายออนไลน์ก่อนที่จะมาเป็นแม่บ้านดูแลลูกเต็มเวลา มีลูกชายคนเล็กที่มีภาวะออทิสซึมอายุ 4 ปี และมีพี่น้องหนึ่งคน

6) บิดา อายุ 40 ปี ทำงานบริหารในองค์กรแห่งหนึ่ง มีลูกสาวที่มีภาวะออทิซึมคนเล็กอายุ 1 ปี 6 เดือน และมีพี่น้องหนึ่งคน

7) มารดา อายุ 39 ปี ทำงานธนาคารแห่งหนึ่งก่อนที่จะเป็นแม่บ้านเต็มเวลา มีลูกสาวคนเล็กที่มีภาวะออทิซึมอายุ 1 ปี 6 เดือน และมีพี่น้องหนึ่งคน

5.1.2 บทบาทของนักวิชาชีพ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการนำเสนอให้เห็นบทบาทของนักวิชาชีพในหลายด้านที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม นักวิชาชีพโดยส่วนใหญ่จะทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในวัยเด็ก

5.1.2.1 นักแก้ไขการพูด

นักแก้ไขการพูด (Speech therapist) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการประเมินความผิดปกติทางการสื่อสาร ภาษา รวมถึงพัฒนาการด้านเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร โดยรับต่อมาจากแพทย์พัฒนาการที่ประเมินเด็กแล้ว การประเมินจะผ่านการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและการประเมินระดับภาษาผ่านการเล่นกับเด็ก จากนั้นจึงวางแผนการฝึกตามพัฒนาการทางการสื่อสารและภาษา ด้านที่บกพร่องของเด็ก เด็กที่มีภาวะออทิซึมมักจะมีปัญหาในด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) หรือการนำภาษาไปใช้และความแปรปรวนทางระบบประสาทบูรณาการ (Sensory integration disorder) เทคนิคที่ใช้ในกระบวนการแก้ไขการพูด ยกตัวอย่างเช่น การเรียนรู้ผ่านการเล่น (Floor time) โดยอาศัยหลักการให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (Child center) และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กก่อน

5.1.2.2 นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ

นักจิตวิทยาคลินิก (Clinical psychologist) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการตรวจประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา ทดสอบระดับเชาวน์ปัญญา (Intelligent quotient; IQ) ทักษะทางสังคม รวมถึงบุคลิกภาพ นำไปสู่การวางแผนการฝึกต่อไป การตรวจและบำบัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่นการทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์พฤติกรรมแบบประยุกต์ (Applied behavior analysis; ABA) เช่น การเสริมแรง (Reinforcement) พฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เสริมแรงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงการสอนทักษะทางสังคม

5.1.2.3 พยาบาลวิชาชีพจิตเวชเด็ก

พยาบาลวิชาชีพจิตเวชเด็ก (Child psychiatric nurse) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านการพยาบาล ประเมินพัฒนาการ ส่งเสริมพฤติกรรมเด็ก และให้ความรู้และสอนทักษะในการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมให้กับผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังมีการดูแลโดยเน้นปัญหาเป็นรายบุคคล ให้การพยาบาลที่เฉพาะเจาะจง และการพยาบาลเป็นกลุ่มเพื่อฝึกทักษะทางสังคม

5.1.2.4 นักบำบัดพฤติกรรม

นักบำบัดพฤติกรรม (Behavior therapist) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้กรอบของการวิเคราะห์พฤติกรรมแบบประยุกต์ (ABA) ในการปรับพฤติกรรมตามเป้าหมายของเด็กแต่ละคนโดยเป้าหมายมาจากการประเมินพฤติกรรมก่อนหน้านั้น โดยการปรับพฤติกรรมเป้าหมายในเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถสูง (High - functioning) นักบำบัดพฤติกรรมจะทำการสร้างสรรค์บทเรียนให้มีความสนุกสนานด้วยการแทรกการเล่นเข้าไปในบทเรียน ส่วนเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถต่ำ (Low - functioning) ใช้เทคนิคให้เด็กเจอกับสถานการณ์จริงมากที่สุด (Natural environment training) โดยให้เด็กได้คิดว่าเป็นสถานการณ์หนึ่งจะต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร โดยนักบำบัดพฤติกรรมจะทำหน้าที่เป็นตัวช่วย

5.1.2.5 นักกิจกรรมบำบัด

นักกิจกรรมบำบัด (Occupational therapist) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการประเมินและบำบัดฟื้นฟูพัฒนาการและด้านประสาทสัมผัสแบบบูรณาการ (Sensory integration) มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กสามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเองมากที่สุดหรือเรียกว่ากิจกรรมการดำเนินชีวิต (Occupation) และทำอย่างไรให้เด็กไปถึงเป้าหมายนั้น นักกิจกรรมบำบัดรับต่อจากแพทย์ทางพัฒนาการในเด็กที่มีปัญหาด้านประสาทสัมผัส เช่น พฤติกรรมทำซ้ำ การโยกตัว การสะบัด การเดินเขย่งปลายเท้า ปัญหาด้านการทานอาหาร เป็นต้น หรือปัญหาด้านการเข้าสังคม จากนั้นจึงทำการประเมินระดับความสามารถตามกรอบอ้างอิงมาตรฐานของกิจกรรมบำบัด และวางแผนตั้งเป้าหมายร่วมกันกับผู้ปกครอง ทั้งในรูปแบบฝึกเดี่ยวและฝึกกลุ่ม

5.1.2.6 ครูการศึกษาพิเศษ

ครูการศึกษาพิเศษ (Special education teacher) ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการดูแลแบบประกบคู่กับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมเข้าห้องเรียนตามตารางเรียนของเด็กเอง ประเมินความยากง่ายของงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย ปรับงานให้เข้ากับเด็ก และช่วยสนับสนุนให้นักเรียนคนนั้นทำงานจนสำเร็จ โดยใช้เทคนิคการเสริมแรง หรือให้แรงจูงใจด้วยคะแนนหรือเหรียญรางวัล

(Points/token system) ถ้าหากงานที่ยากเกินไปจะทำการปรับให้งานง่ายขึ้นเพื่อลดพฤติกรรมปัญหาในห้องเรียน งานอีกอย่างหนึ่งคือการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านวิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ การอ่าน การเขียน โดยมีเป้าหมายตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized education program; IEP) ที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการประเมินก่อนเข้าโรงเรียน ในภาคการศึกษาแรก อย่างเช่น เซวาน์ปัญญา ปัญหาพฤติกรรม การช่วยเหลือตนเอง และการเรียน

5.1.3 บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

5.1.3.1 บทบาทในชีวิตประจำวัน

พ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีบทบาทในการดูแลด้านกิจวัตรประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในหลายด้านตั้งแต่เด็ก โดยส่วนใหญ่จะพบว่าคุณแม่จะมีบทบาทในการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมเป็นหลัก ส่วนคุณพ่อมักจะเป็นผู้ที่ทำงานหารายได้เลี้ยงครอบครัวและจะมีบทบาทในการดูแลในชีวิตประจำวันกับลูกน้อยกว่าคุณแม่ แม้กระทั่งในครอบครัวที่พ่อและแม่หย่าร้างกันแล้ว คุณแม่จะเป็นฝ่ายรับหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูก ในกรณีหนึ่งเป็นเพราะฝ่ายคุณพ่อไม่ยอมรับในตัวลูกที่มีภาวะออทิซึม แต่มีบางครั้งที่เมื่อคุณแม่ต้องการเวลาเป็นของตนเองจึงพาไปฝากให้คุณพ่อได้ดูแลช่วงเวลาหนึ่ง

สำหรับบางครอบครัวบทบาทของพ่อแม่และบทบาทของพี่น้องต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะแตกต่างกัน แต่ในครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างและไม่มีความสัมพันธ์ในการดูแลลูกพี่ที่มีน้องมีภาวะออทิซึมจึงทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการดูแลด้านกิจวัตรประจำวัน การเรียน ไปจนถึงการเรียนรู้ในช่วงวัยรุ่นของน้อง

“บางคนอาจจะต่าง แต่ (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ตั้งแต่อายุ 18 น้องอายุ 13 (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ต้องรับผิดชอบชีวิตน้องในการสอนทุกอย่างให้เค้าผ่านความเป็นเด็กออทิสติกในช่วงวัยรุ่น (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) คิดว่ามันยากมาก (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ก็ถือว่า take roll เท่ากับพ่อแม่เลย” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

ถึงแม้ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในวัยทำงานบางคนจะสามารถหารายได้และดูแลตนเองตนเองในชีวิตประจำวันได้ แต่พ่อแม่ยังมีบทบาทในการพาไปส่งที่ทำงาน รวมไปถึงการใช้จ่ายกับค่าอาหาร หรือแม้กระทั่งตัดผมให้กับลูกด้วยตนเอง

5.1.3.2 บทบาทในการฝึกฝนทักษะ

พ่อแม่หรือผู้ปกครองนอกจากจะมีบทบาทในการดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในชีวิตประจำวันแล้ว การฝึกฝนทักษะเป็นอีกหนึ่งหน้าที่หลักและมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม พ่อแม่หรือผู้ปกครองทั้งหมดเมื่อทราบว่ามีบุตรหลานหรือเด็กในความดูแลได้รับการวินิจฉัยเป็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะได้เรียนรู้วิธีการฝึกฝนทักษะหลายด้านของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมาจากแพทย์ อย่างเช่น การฝึกฝนตามพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การสอนด้านสติปัญญา การฝึกพูด การฝึกฝนทักษะในชีวิตประจำวันผ่านการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) ร่วมกับผู้ปกครอง ซึ่งบางครั้งผู้ปกครองมีการนำความรู้มาประยุกต์ใช้และทำเป็นแผนภาพฝึกทักษะเป็นลำดับขั้นตอน นอกจากนี้แพทย์ยังเป็นผู้ตั้งเป้าหมายทางทักษะหรือพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสำหรับการพบกับแพทย์ในครั้งต่อไปหรือเรียกได้ว่าเป็น ‘การบ้าน’ ที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองได้รับมอบหมาย พ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงมีหน้าที่เหมือน ‘ครูฝึก’ อีกคนหนึ่งในการฝึกฝนทักษะหรือพฤติกรรมเหล่านั้นของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมตามเป้าหมาย อย่างเช่น การฝึกเรื่องการมองเห็นสตา หรือการปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การล้มตัวลงนอนเมื่อเจอคนแปลกหน้า

นอกจากนี้พ่อแม่หรือผู้ปกครองบางท่านยังใช้วิธีการฝึกฝนสมาธิด้วยการพาลูกไปวัดเพื่อนั่งสมาธิและฟังธรรมหรือฝึกทักษะอื่นร่วมด้วย

“ช่วงที่เราอยู่ในโบสถ์ก็ให้เค้านั่งพนมมือตาม ให้สวดนะโม อรหัง อะไรของเค้า วันไหนเค้ายอมเค้าก็ยอม วันไหนไม่ยอมก็ไม่ยอม ก็แล้วแต่ จนเมื่อนั่งสมาธิอยู่ในบทแล้วเค้าก็นั่งอยู่กับเราได้ แต่นั่งหัวเราะคิกคักคึกคัก แต่มีคนอื่นนั่งสมาธิอยู่ก็จะไม่พอใจนิดนึงว่ามาทำเสียงดัง แต่เราไม่แคร์ใคร ตอนนี้เราคือมองแต่ลูกเราคนเดียว อาจจะเป็นการรบกวนคนอื่น แต่เราจะใช้เวลาสั้นสั้นพอ ถ้าเมื่อไหร่ที่เรารู้สึกว่าลูกเรารบกวนคนอื่น เราก็รีบออกจากตรงนั้นให้เร็วแล้วไปจุดอื่น พาไปปล่อยปลา แทน ฝึกให้อาหารปลา ให้เอาเหรียญหยอดตัวเอง ให้เอากระป๋องรอง” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

พ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางคนเมื่อรู้ว่าลูกของตนเองกับความสามารถทางวิชาการไม่สามารถไปรวมกันได้จึงเลือกที่จะฝึกฝนลูกโดยเน้นไปที่การใช้ชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง ในสถานการณ์ที่หลากหลาย และการอยู่ในสังคมร่วมกับคนอื่นเป็นหลัก

นอกจากการฝึกทักษะในการใช้ชีวิตหรือการเข้าสังคมแล้วพ่อแม่หรือผู้ปกครองบางท่านที่สามารถร่วมกันค้นหาความชอบหรือความสามารถพิเศษของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางคนได้อย่าง

รวดเร็วจะนำไปสู่การนำความชอบหรือความสามารถนั้นมาเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิต รวมไปถึงการประกอบอาชีพด้วย อย่างเช่น พ่อและแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมท่านหนึ่งพบว่าลูกมีความสามารถในการวาดภาพ คุณพ่อจึงมีบทบาทอย่างมากในการช่วยฝึกและสอนทักษะในการวาดรูปให้เนื่องจากคุณพ่อมีอาชีพทางการวาดรูปเช่นกัน ส่งผลให้ลูกที่มีภาวะออทิซึมสามารถใช้การวาดรูปเป็นอาชีพที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับทั้งตนเองและครอบครัว

จนกระทั่งเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเติบโตขึ้นในบางคนที่สามารถดูแลตนเองได้ในระดับที่ดีแล้วและมีงานประจำทำบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการฝึกทักษะจึงน้อยลงเปลี่ยนไปเป็นการแนะนำแนวทางหรือทำหน้าที่เหมือนเป็นโค้ช (Coaching) แทน

5.2 การรับรู้สื่อของโครงการ

5.2.1 การรับรู้สื่อ

รายการ *Sesame Street* และโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวนมากไม่รู้จักทั้งตัวรายการและโครงการมาก่อนหน้านี้ นักวิชาชีพบางคนเคยดูมาก่อนในตอนเด็กหรือรู้จักรายการและตัวละครอย่างเช่น *Elmo* หรือเคยดูคลิปวิดีโอของรายการหรือวิดีโอประกอบเพลง พ่อแม่หรือผู้ปกครองบางท่านรู้จักผ่านลูกระหว่างที่กำลังดูคลิปวิดีโอบนอินเทอร์เน็ต นักวิชาชีพบางท่านรู้จักโครงการจึงทำให้รู้จักตัวรายการด้วย โดยรู้จักผ่านคนที่รู้จักแนะนำให้ได้ทดลองใช้สื่อของโครงการ

5.2.1.1 วิดีโอสำหรับเด็ก *Meet Julia*

1) ด้านการรับรู้ (Perception) ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าสื่อสามารถให้ข้อมูลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ในระดับหนึ่ง บุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ได้แปลกไปจากคนทั่วไปแต่มีความแตกต่างในด้านความชอบและพฤติกรรมและมีขีดจำกัดบางอย่าง สะท้อนถึงการเปิดรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคมและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ ไม่มีการล้อเลียนหรือกั่นแกล้ง

“โอเค ทุกคนเปิดรับเข้าใจกัน ไม่ล้อเลียน ไม่กั่นแกล้ง ปรับตัวเข้าหากัน เข้าหาเพื่อน”
(ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ปกครองบางคนนึกถึงลูกตนเองและกล่าวว่ายังไม่สะท้อนลูกของตนเองและกล่าวถึงเรื่องของบุญกรรมของแต่ละคนที่ส่งผลต่อการเลี้ยงดูลูก

“นี่เป็น *basic* หรือระดับกลาง แต่ยังไม่สะท้อนเด็กในระดับ *low - functioning* ขึ้นอยู่กับบุคลิกของพ่อแม่และการฝึกฝนประกอบกัน” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

อย่างไรก็ตามนักวิชาชีพท่านเดิมยังกล่าวว่าสื่อมีการนำเสนอเนื้อหาเพียงในด้านบวกเท่านั้น ควรที่จะมีการนำเสนอในด้านลบด้วยเช่นกัน อย่างเช่น ประสบการณ์ความยากลำบากของตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองหรือของผู้ปกครอง เพื่อให้คนทั่วไปได้เกิดความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น

“*Julia* มีเพื่อนเยอะและเป็นเด็กที่โหดดีเพราะมีคนที่น่าสนใจ มีลุงAlanกับเพื่อนสองคน *Elmo* กับ *Abby* ที่ค่อนข้างเข้าใจ ถ้าคนทั่วไปได้ดูก็อาจจะมองว่าเป็นเด็กที่ *friendly* มีเพื่อนเยอะ *playful* เล่นสนุก ส่วนตัวมองว่าอยากให้มีการนำเสนอเกี่ยวกับสิ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น *bully* เพื่อ *raise more awareness* เพราะเด็กไม่ได้มีแต่ด้านที่ดี การเป็นเด็กพิเศษไม่ได้มีแต่ชีวิตในด้านที่ดี จะมีเรื่องที่คนอื่นไม่เข้าใจ แล้วคนทั่วไปที่ได้มาพบเหตุการณ์สามารถมาช่วยหรือทำอะไรได้บ้างเพื่อ *calm down situation* ตรงนั้น ด้านบวกมากเกินไป ด้านลบก็น้อยไปหน่อย อยากได้เพิ่มเพื่อบาลานซ์” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

2) ด้านการออกแบบ (Design) ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านมองว่ามีตัวละครมีความน่ารักเหมือนตุ๊กตาซึ่งทำให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดี ไม่ทำร้ายคนดู เป็นสื่อที่เบาและสดใส ตัวสารมีความเข้าใจได้ง่ายเหมาะสมสำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่

“มันเป็นการ์ตูน มันน่ารัก มันไม่ได้ไปจุดความหดหู่ใจ ไม่ได้จุดประกายความน่าโมโหในตัวเอง มีความน่ารักเป็นสื่อที่ซอฟต์ใส ไม่ทำร้ายความรู้สึกคนดู” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“สื่อน่ารักเหมาะกับเด็กประเภทนี้ที่จะสนใจดูมากกว่าเรื่องราวหรือความเป็นจริง เป็นการซอฟต์ความรู้สึกลง เหมาะกับเด็กมีวิธีการเล่าที่เหมาะสมกับเด็ก” (ผู้ปกครองท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

“น่าจะเจาะกลุ่มเด็กเล็กอยู่แล้ว ตัวสารเข้าใจง่ายดี ... เข้าใจง่ายสำหรับเด็ก” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

“ในฐานะผู้ใหญ่หรือเป็นครูยังรู้สึกสนใจเพราะมีสีสัน” (นักวิชาชีพท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 2563)

3) ด้านการใช้งาน (Function) เป็นสื่อที่ทำหน้าที่เป็นตัวเปิดหรือเป็นสื่อขึ้นแรกที่แนะนำให้กับคนทั่วไปที่ไม่รู้จักกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมาก่อน และเป็นส่วนสำคัญมากที่จะทำให้คนทั่วไปได้รู้ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมีอาการอย่างไร วิดีโอจะทำให้คนรู้จักมากขึ้น รวมถึงเป็นการนำเสนอวิธีการคัดกรองภาวะให้กับผู้ปกครองของเด็กด้วย นอกจากนี้จะช่วยเพิ่มความเข้าใจและยังลดโอกาสที่จะเกิดการกลั่นแกล้งบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมด้วย เหมาะกับการใช้นำเสนอเด็กได้รับชม ใช้เป็นสื่อการสอนในโรงเรียนร่วม หรือใช้สอนร่วมกันระหว่างพี่น้อง

“ชอบในเชิงของการที่แนะนำว่าเด็กออทิสติกคืออะไรให้กับคนทั่วไปได้รู้จัก ... ให้คนทั่วไปที่ไม่รู้จักว่าออทิสติกคืออะไรดู วิดีโอตัวนี้น่าจะทำให้คนรู้จักมากขึ้น แล้วจะทำให้รู้สึกว่าเด็กออทิสติกไม่ได้แปลกไปจากคนทั่วไปมาก อาจจะไปในโรงเรียนที่มีเด็กธรรมดาและเด็กออทิสติกอยู่ร่วมกันด้วยก็น่าจะดี” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“คนนอกจะได้รู้ว่าต้องดูแลช่วยเหลืออย่างไร ... เด็กทั่วไปเด็กปกติจะรู้ได้ทันทีว่าเด็กคนนี้มี ความแตกต่าง ถ้าให้เด็กดูจะบอกได้ว่ามีอาการอย่างไร ถ้ามีพี่น้องสองคนที่เป็นเด็กทั่วไปกับเด็กออทิสติกจะสอนวิธีการเล่นด้วยกันได้” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“ให้ความรู้ความเข้าใจในตัวของเด็ก รู้วิธีการปฏิบัติตัว การเล่น การเข้าหา เป็นแนวทางให้เด็กคนอื่นได้ดู รวมถึงครูหรือคนดูแลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงในอนาคต” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

“แต่สื่อชิ้นแรกทำให้เห็นภาพชัดขึ้นว่าออทิสติกมีอาการประมาณไหนบ้างที่ผู้ปกครองสังเกตได้ง่าย detect ได้ว่าผิดปกติ” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

4) การนำเสนอตัวละคร *Julia* ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่า *Julia* สามารถแสดงหรือนำเสนออาการของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้ค่อนข้างชัดเจนโดยเลือกนำเสนอจุดที่พบร่วมกันในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมหลายคน และยังตั้งทายว่ามากกว่าหลายสื่อที่เคยรับชมมาก่อน

“ค่อนข้างเก็บรายละเอียดของความเป็นออทิสติกได้ค่อนข้างดีถึงแม้ว่าจะเป็นแค่หุ่นกระบอก พฤติกรรม ท่าทาง คำพูดแทบจะเลียนแบบได้เหมือนมาก สามารถเก็บรายละเอียดได้ดี” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“รู้สึกว่าค่อนข้างชัดเจนว่าลักษณะของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเป็นอย่างไร ชัดที่สุดที่เคยดูในทุกคลิป ... คำ represent ความเป็นออทิสติก เด็กคนนี้เป็นแบบนี้ นี่คือธรรมชาติของเค้า ของคนที่ เป็นออทิสติก” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ปกครองบางท่านเห็น *Julia* แล้วนึกถึงประสบการณ์ของตนเองกับลูกที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น นึกถึงลูกที่กลัวเสียงดังและถือตุ๊กตาดิตัวตลอดเวลาเหมือนกับ *Julia*

“นึกถึงลูกสาวที่ไม่ชอบเสียงพลุเวลาออกงานเทศกาลจะกลัวมาก ตอนนี้นำใจมากขึ้น และ ทุกวันนี้ก็ยังถือตุ๊กตาดูอยู่” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“แสดงได้เหมือนคล้ายลูกแม่ กลัวเสียงไมโครโฟนตั้งแต่เด็ก ร้องให้ พู่ว่ากลัว ไม่ชอบ เสียง ลูกโป่งแตกไม่เป็นอะไร กลัวมาสกอต หลัง ๆ มาไม่กลัวลำโพงแล้วปรับตัว ค่อนข้าง ดีขึ้น” (ผู้ปกครอง ท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

ในอีกมุมหนึ่งให้ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า *Julia* ยังไม่สามารถแสดงเป็นตัวแทนของบุคคลที่มี ภาวะออทิซึมได้ทั้งหมด นักวิชาชีพหลายท่านและผู้ปกครองบางท่านที่ได้ดูกล่าวไปในทางเดียวกันว่า *Julia* สะท้อนให้เห็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถสูง (High - functioning) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มี พัฒนาการและทักษะที่ดีในระดับหนึ่ง และยังมีความสนใจในตัวบุคคลอื่นบ้าง แม้จะแสดงอาการ ออกมาได้ไม่ครบตามเกณฑ์ อย่างเช่น ถึงจะมีการแสดงให้เห็นเกณฑ์ทางด้านประสาทสัมผัสแต่เกณฑ์ ด้านการสื่อสารยังไม่ชัดเจนมากนัก และยังไม่สะท้อนกลุ่มบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถต่ำ (Low - functioning) นอกจากนี้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีอาการแตกต่างหลากหลายกันไปในแต่ละ คนเปรียบเสมือนสเปกตรัม *Julia* จึงเปรียบเสมือนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความหลากหลายตรงนั้น ซึ่งการนำเสนอผ่านสื่อในด้านเดียวอาจทำให้บุคคลในสังคมที่ได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอีก สเปกตรัมหนึ่งอาจเกิดความสับสนได้

“เพราะออ (ทิซึม) แต่ละคนมีความหลากหลาย แต่ถ้าใส่เรื่องของความหลากหลายเข้าไปใน *Julia* มากขึ้น เพราะออทิสติกบางคนไม่ได้มีแค่เรื่องไวต่อเสียงอย่างเดียว มีเรื่องของพฤติกรรมทำซ้ำ อย่างเดียว จะเห็นได้เรื่องของ sensory ในระดับหนึ่ง แต่ในเรื่องของการสื่อสาร อาจจะต้องเพิ่ม รายละเอียดเข้าไปอีกนิดนึง อย่างเช่น การสื่อสาร สังคม ... เพราะว่ามีเกณฑ์อย่างอื่นอีกทั้งด้านภาษา การสื่อสาร และพฤติกรรมร่วมด้วย ถ้าปรับได้แล้วทำให้ชัดกว่านี้ ผู้ปกครองก็จะเข้าใจตระหนักได้มาก ขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

“*Julia* เป็นออทิซึมค่อนข้างดียังสนใจคนอื่น ไปเล่นกับคนอื่น หลายครั้งออทิซึมไม่สนใจเลย แม้คนอื่นอยากจะเป็นเพื่อนด้วยก็ตาม ออทิซึมเป็นสเปกตรัมที่หลากหลายมาก บางครั้งเด็กที่อยากจะ เล่นด้วยเข้าไปเล่นก็อาจจะพลิกลือกได้ แต่บางคนไม่ได้อยาก ออทิซึมหลากหลายมากแตกต่างกันมาก แม้จะชื่อโรคเดียวกันก็ตาม” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.1.2 วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง *Being a Supportive Parent*

1) การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านรู้สึกร่วมไปกับคลิปวิดีโอ อย่างเช่น รู้สึกอบอุ่น รู้สึกหดหู่ สงสาร รับรู้ได้ถึงกำลังใจ เพราะเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงสภาพครอบครัวที่มีเด็กที่มีภาวะออทิซึม ตั้งแต่การเลี้ยงดู ความอดทนพยายาม ไปจนถึงการแบ่งเวลาเพื่อตนเองของพ่อแม่ และกล่าวว่าถ้าพ่อแม่คนอื่นได้ดูอาจจะเกิดความรู้สึกร่วมเช่นกัน นอกจากนี้ยังมองว่าครอบครัวที่นำเสนอในสื่อเปรียบเสมือนครอบครัวตัวอย่างที่ใส่ใจและตั้งใจในการฝึกฝนให้กับลูกที่มีภาวะออทิซึมและกล่าวว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ของเด็ก และผู้ปกครองบางท่านยังนึกถึงเหตุการณ์ในอดีตขณะที่ลูกที่มีภาวะออทิซึมเพิ่งจะได้รับการวินิจฉัย นอกจากนี้ก็วิชาชีพยังรู้สึกได้รับกำลังใจเนื่องจากทำให้เห็นความสำคัญของหน้าที่ของตนเอง

ผู้ปกครองบางท่านนึกถึงเหตุการณ์ในอดีตของตนเองเช่นกัน แต่เป็นไปในทางตรงกันข้าม เนื่องจากมีประสบการณ์อีกแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากเนื้อหาที่นำเสนอ

“คุณพ่อเข้าใจว่าการที่ลูกเป็นแบบนี้เกิดจากการเลี้ยงดูของแม่ เด็กเลยเรียนรู้การตีคนอื่นจากพ่อ ดูแล้วคิดถึงลูกกับตัวเอง แสดงให้เห็นว่าทั้งครอบครัวสามีภรรยาเข้าใจลูก ไม่เท่าไร เพราะประสบการณ์ที่เจอมาลุ่มมากกว่านี้ คนในครอบครัวในคลิปช่วยเหลือกันพ่อแม่พี่น้องลับเปลี่ยนกันดูแล แต่สำหรับตัวเราไม่ใช่อยู่ด้วยกันตลอดเวลา ต้องมีพลังอยู่ตลอดเวลา เวลาพักผ่อนจึงใช้ร่วมกันลูก รู้ว่าคนอื่นไม่เข้าใจ แม่เลยต้องทำหน้าที่พ่อ แม่ เพื่อนให้กับลูก เลยรู้สึกว่าหนักกว่าเคลในวิดีโอมาก ทุกวันนี้ก็ต้องปรับให้เข้ากับพัฒนาการของลูก ต้องเรียนรู้ตามลูก” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพมองว่าตัวอย่างในสื่อยังแสดงให้เห็นครอบครัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพียงกลุ่มเดียวจากหลากหลายประเภทของครอบครัวซึ่งทำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกับในสื่ออาจจะไม่เกิดความรู้สึกสอดคล้องตาม อย่างเช่น ครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถสูงพ่อแม่จะสามารถมีเวลาให้ตัวเองและเหนี่ยวน้อยกว่า ส่วนครอบครัวของเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถต่ำจะเข้าใจสารที่สื่อในวิดีโอได้เพราะเหนี่ยวน้อยเช่นกันแต่ไม่มีเวลาดูแลตนเอง เป็นต้น

“แต่ level ของน้องก็ low - function ถ้าเป็นผู้ปกครองของเด็ก high - function จะเจอปัญหาอีกแบบหนึ่งที่ไม่ใช่แบบนี้ ถ้าผู้ปกครองที่มีลักษณะที่มีลูก low จะเข้าใจว่าเหนื่อย ... ถ้าเป็น high - function จะเป็นเหนื่อยอีกแบบหนึ่ง จะมีปัญหาน้อยกว่าเพราะดูแลตนเองได้ ... ส่วน low - function พ่อแม่จะไม่มีเวลาดูแลตัวเอง” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ปกครองบางท่านกล่าวว่าดูแลไม่รู้สึกรับอิทธิพลจากวิดีโอขึ้นนี้ สาเหตุเป็นเพราะประการแรกเพศของผู้ที่ปรากฏในวิดีโอไม่ตรงกับเพศของผู้ชมส่งผลให้ไม่เกิดความเชื่อมโยง ประการที่สองคือประสบการณ์การรับสื่อในอดีตส่งผลต่อการรับรู้อารมณ์ที่ส่งผ่านทางสื่อปัจจุบันลดน้อยลง

“สื่อที่สองไม่ค่อย impact หรือเพราะว่าพ่อมาพูดก็รู้ว่า เวลาดูสื่อออกทิสติกจะน้ำตาซึม หรือเพราะว่าดูทุกที so drama มากมากกว่านี้ก็ไม่รู้ แต่อันนี้อาจจะเบาเบา ฉันทเคยดูสื่อที่หนักกว่านี้มาแล้ว ก็เข้าใจ อาจจะเป็นเรื่องการสื่ออารมณ์ ใช่ว่าจะเป็นเพราะผู้ชายมั่ง ถ้าเป็นผู้หญิงเราจะมี ความสงสารมากกว่าหรือเปล่า” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพยังกล่าวถึงด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรมและระดับการศึกษาของครอบครัวที่มีเด็กที่มีภาวะออทิสซึม ครอบครัวที่มีการศึกษาอาจจะสามารถปฏิบัติตามสื่อได้ แต่ในครอบครัวที่มีการศึกษาไม่มากอาจจะมีความไม่เข้าใจในตัวเด็กที่มากเท่า

“ครอบครัวของคนไทยที่มีระดับการศึกษาจะสามารถปฏิบัติได้ใกล้เคียงกับในสื่อ แต่ในบริบทครอบครัวที่มีฐานะยากกว่านี้อาจจะไม่ค่อยเข้าใจ ทำความเข้าใจดูได้ยาก กลายเป็นว่าบางคนมีอารมณ์ในการเห็นพฤติกรรมลูกถ้าไม่มีใครอธิบายให้เข้าใจ” (นักวิชาชีพท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 2563)

2) ด้านการออกแบบ นักวิชาชีพมองว่าเหมาะสำหรับผู้ใหญ่ดู ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมจากประสบการณ์จริงจึงอาจจะทำให้ผู้ชมกลุ่มผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครองสามารถเข้าใจได้มากกว่า และผู้ให้ข้อมูลหลักยังกล่าวว่าคลิปวิดีโอมีการออกแบบตัวสารที่สามารถส่งผ่านอารมณ์ได้ดีทำให้สามารถรู้สึกร่วมไปกับคลิปวิดีโอได้

“อันนี้ก็จะเป็นในเชิงเมื่อกี้ (เหมือนในสื่อชิ้นที่หนึ่ง) เหมือนกัน แต่จะเป็นให้ผู้ใหญ่ดู สำหรับผู้ใหญ่ น่าจะเข้าใจมากกว่า เพราะว่าอันนี้จะไม่ค่อยใช้ตัวการ์ตูนเซซามีสตรีทที่จะทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

3) ด้านการใช้งาน ผู้ปกครองบางท่านกล่าวว่าเหมาะสำหรับพ่อแม่มือใหม่ไว้ใช้เป็นแนวทางในการเลี้ยงลูกต่อไป นักวิชาชีพมองว่าเป็นการสร้างกำลังใจและความหวังให้ผู้ปกครองถึงความ

พยายามไม่ย่อท้อ และเป็นแบบอย่างให้ผู้ปกครองพาลูกมาฝึกทักษะ นอกจากนี้ช่วยให้คนทั่วไปเข้าใจถึงความลำบากของครอบครัวที่มีเด็กที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้น

“ถ้าเป็นคนนอกวงการเค้าจะทำความเข้าใจได้มากขึ้นว่าความลำบากของครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษเค้าต้องเจอกับอะไรบ้าง จะได้ไม่ไป blame เค้าตาเค้า ‘คุณผลงานทำไม คุณมาช้าทำไม’ เพราะบางทีเค้าจะต้องพาลูกไปที่ทำงานหรือไปข้างนอก ถ้าเค้ารู้ว่าครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษเค้าจะเข้าใจ ไม่ blame ครอบครัว พ่อแม่ ว่าทำไมเลี้ยงลูกไม่ได้ บางทีมันไม่ใช่ความผิดพลาดของพ่อแม่ แต่มันเป็นภาวะของน้องที่เค้าไม่สามารถจะควบคุมตัวเองได้ ถ้าคนภายนอกวงการได้ดูจะเข้าใจครอบครัวมากขึ้นว่าเค้าต้องเจอกับอะไรบ้าง ซึ่งยากมาก” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“Emotional ตัวสารผ่านมาทางอารมณ์ สำหรับผู้ใหญ่รู้สึกท้อกับอารมณ์” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.1.3 หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ *Circle of Friends*

1) ด้านการรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าเป็นการนำเสนอเรื่องราวชีวิตประจำวันในด้านอื่นและแสดงให้เห็นถึงการเข้าสู่พื้นที่ส่วนรวมที่ใหญ่ขึ้นและรู้ว่าโลกภายนอกไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด มีการกล่าวถึงบทบาทของคนกลางในการไกล่เกลี่ยปัญหา อย่างเช่น ครู หรือผู้ใหญ่ และแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในระดับกลุ่มเพื่อนถึงแม้จะแตกต่างกันแต่ยังเล่นร่วมกันได้ และยังแสดงให้เห็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอีกบุคคลหนึ่งที่แตกต่างกัน พ่อแม่หรือผู้ปกครองบางท่านยังนึกถึงลูกของตนเองที่ไม่ชอบเล่นกับเด็กคนอื่นและคิดว่าสื่อจะมีประโยชน์และช่วยได้

ผู้ปกครองท่านหนึ่งมองว่าการกลั่นแกล้งที่ปรากฏในสื่อยังน้อยกว่าในความเป็นจริงที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมเผชิญ และนักวิชาชีพยังมองว่าเป็นการนำเสนอเฉพาะบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีความสามารถสูงเท่านั้น

2) ด้านการออกแบบ นักวิชาชีพบางคนมองว่าเนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม มีสีสันสวยงาม แต่นักวิชาชีพหลายท่านมองว่าการออกแบบมีสิ่งรบกวนมากเกินไป ตัวหนังสือเยอะเกินไป เนื้อหาไม่มีความซับซ้อนและยาวเกินไปไม่กระชับ อาจจะยังไม่เหมาะกับเด็กที่มีภาวะออทิซึมบางกลุ่ม อาจจะใช้วิธีการแต่งเป็นนิทานเพลงซึ่งดึงดูดใจเด็กมากกว่า หรือมีสถานการณ์สมมติระหว่างเล่าเรื่อง ควรจะตัดทอนเนื้อหาให้สั้นลง เรื่องละหนึ่งประเด็ก

“ตัวหนังสือเยอะไป ถ้าเป็นเด็กปกติก็อ่านได้ภาพสีสวยงามดี แต่ยังซับซ้อนเกินไปนิดนึง” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“ตัวหนังสือควรที่จะน้อยกว่านี้ ตัวภาพองค์ประกอบมีสีล้นดึงดูดใจเด็กอยู่แล้ว การปรับใช้เป็นภาษาไทยลดตัวหนังสือ หรือแต่งเป็นนิทานเพลงน่าจะดึงดูดใจกับเด็กมากกว่า สำหรับเด็กมากกว่าหกปีต้องพิจารณารายคนเพราะบางคนสามารถอ่านออกเขียนได้ในกรณี high สามารถตามเนื้อเรื่องตามที่ต้องการ มีการสร้างสถานการณ์สมมติระหว่างเล่า สำหรับเด็กที่ยังไม่มีพัฒนาการทางด้านภาษาหรือ low อาจจะต้องปรับให้เหมาะสมหรือใช้ตัวหนังสือที่ไม่เยอะเกินไป” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

“เหมาะกับเด็ก high (- functioning) ตัวอักษร และเนื้อความเหมาะสม แต่ถ้าเด็กช้าลงมาหน่อยอาจจะต้องทอนคำลงมาและเน้นประเด็น นิทานหนึ่งเรื่องเน้นประเด็นเดียวเลย อย่างเช่น วงกลมแห่งมิตรภาพ เด็กที่ไม่ใช่ high (- functioning) หรือ IQ ไม่สูง อาจจะไม่เข้าใจเรื่องพวกนี้ คำและประเด็นอาจจะเป็นหลายเรื่อง เรื่องสั้น ๆ เช่น ฉันไม่ร่วมกิจกรรมฉันไปทำอย่างอื่นได้ เรื่องถ้าไม่สบายใจฉันจะไปอยู่ตรงนี้ได้ ถ้าเป็นเด็กที่ใกล้ความปกติมากก็โอเค ถ้าเป็นเด็ก low (- functioning) อาจจะมีแต่รูปและมีท่าทาง หรือทำให้เป็นวัน วันละประเด็น” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

3) ด้านการใช้งาน นักวิชาชีพให้ความคิดเห็นว่าเป็นสื่อที่ใช้งานเหมือนกับนิทานสอนการเข้าสังคม (Social story) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมซึ่งเป็นการไพร้มิง (Priming) หรือบอกล่วงหน้าก่อนที่จะให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมไปเจอกับสถานการณ์ใหม่และนำเสนอวิธีการปฏิบัติตัวในสถานการณ์นั้น ผู้ปกครองกล่าวว่าเป็นแนวทางให้กับครูที่ยังไม่เข้าใจเด็กได้นำไปใช้เป็นแนวทางให้เด็กได้เป็นเพื่อนกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้จุดร่วมของเด็กที่มีร่วมกันรวมไปถึงการใช้หนังสือนิทานเป็นอย่างพฤติกรรมให้เด็ก

“เหมือนเพิ่มจาก Daily Routine อันนี้ก็จะเหมือนบทเรียนที่มันยากขึ้น ซับซ้อนขึ้น ในกรณีที่เด็กออทิสติกต้องไปแคมป์หรือไปห้างไกลผู้ปกครอง ซึ่งมันจะเป็นขั้นแอดวานซ์สำหรับเด็ก มันจะทำให้เด็กกลัวที่จะอยู่กับคนอื่นในสังคมมากขึ้นเพราะว่า ถือว่าเป็นปัญหาหลักและใหญ่สำหรับพ่อแม่หลายคนที่มีลูกเป็นออทิสติกว่าลูกจะอยู่ในสังคมได้ไหมถ้าพ่อแม่ไม่อยู่แล้วจะเกิดอะไรขึ้น ใครจะดูแลเค้า ลูกเค้าจะอยู่อย่างไร จริงจริงเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ถกเถียงกันเยอะเหมือนกันว่าจะทำอะไร มีวิธีไหนบ้างที่ทำให้เด็กอยู่ได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“Social story เป็นการ prime เด็กก่อนที่จะไปเจอสถานการณ์นั้นจริงจริง ว่าต้องเจอกับอะไรบ้าง มีความรู้สักอย่างไร เค้าจะต้องไปทำอะไรบ้าง หนังสือเป็นกึ่งกึ่ง social story” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“Social story เป็นหนังสือคู่มือที่บอกว่าในสถานการณ์หนึ่งจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร เปิดคู่มือทักทายเพื่อนเขียนเพื่อตัวเอง นิทานเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยให้เด็กเข้าใจสถานการณ์ทางสังคม อีกเครื่องมือหนึ่ง” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

“น้องชอบเล่นคนเดียวอยู่ได้หลายชั่วโมงมาก พอพามาโรงเรียนก็จะมีเพื่อน ให้มีสังคม น้องเล่นแรงแต่พี่ไม่เล่นด้วย หมอแนะนำให้เล่นด้วยกันมากขึ้นเพื่อไม่ให้อยู่ในโลกส่วนตัว หนังสือจึงเป็นตัวช่วยให้เล่นกับเพื่อน ตอนนี้อย่างกลัวกลัว กล้ากล้า อยู่กับแม่เป็นหลัก มีไปดูคนอื่นบ้าง ครูชวนเล่นบ้าง แต่ก่อนคือไม่สนใจใครเลย ไม่มองหน้า ไม่สบตา ตอนนี้อยากเข้าหาใครๆ สื่อช่วยส่งเสริมการเล่นกับเพื่อน” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.1.4 สื่อปฏิสัมพันธ์ Daily Routine Cards

1) การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากชื่นชอบสื่อปฏิสัมพันธ์ขึ้นนี้เพราะเป็นการฝึกทักษะที่ยากสำหรับเด็กออทิสซึมให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายขึ้น ผู้ปกครองบางท่านนึกถึงเหตุการณ์ที่ตนเองใช้แผ่นภาพฝึกทักษะให้กับน้องของตนเองที่มีภาวะออทิสซึมและคิดว่ามีประโยชน์มาก และบางท่านยังกล่าวอีกว่าการใช้แผ่นภาพลักษณะเดียวกันสามารถใช้ได้ผลกับลูกที่มีภาวะออทิสซึม

“ชอบมาก เพราะนึกถึงสมัยตัวเองตอนที่สอนน้องซึ่งไม่มีสื่อแบบนี้ แต่เราก็ต้องทำเองเป็นแบบกระดาษสอนเค้าในทุกเรื่อง เลยคิดถึงว่าถ้าเป็นสมัยเราประมาณสิบกว่าปีที่แล้ว แล้วมีมันจะง่ายต่อพ่อแม่มาก” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

บางท่านมองว่าการัดบางชิ้นมีเนื้อหาที่ผู้ปกครองทั่วไปรู้อยู่แล้วการใช้การ์ดจึงอาจจะไม่จำเป็น ควรจะทำการัดเฉพาะพฤติกรรมหรือกิจกรรมพิเศษที่มีความเฉพาะ

“เหมือนกับการเล่าเรื่องไปทำอะไรตามสถานการณ์พวกนี้แล้วต้องทำอะไรซึ่งมันก็พื้นพื้น ไม่ได้ดูเป็นลักษณะของสถานการณ์ extra สำหรับออทิสติก บางทีสถานการณ์ที่เค้าใส่ไปแบบนี้กับเด็กปกติก็ใช้กันอยู่ ... ไม่ได้ดูมีความเป็น specific กับเด็กออทิสติกเท่าไร” (นักวิชาชีพท่านที่ 9, สัมภาษณ์, 2563)

2) การออกแบบ นักวิชาชีพล่าว่าสื่อปฏิสัมพันธ์มีสีสันที่สดใส มีแอนิเมชันเคลื่อนไหวได้ เด็กและผู้ใหญ่สามารถเข้าใจได้ง่าย ตัวหนังสือและข้อมูลน้อย ภาพใหญ่และชัด และบอกวิธีการ ชัดเจน

นักวิชาชีบบางท่านกล่าวว่าควรแบ่งทักษะหรือพฤติกรรมตามลำดับพัฒนาการไม่จำเป็นต้องฝึกทักษะทั้งหมดภายในครั้งเดียว บางครั้งยังมีขั้นตอนที่เยอะไปในหนึ่งภาพ หนึ่งภาพ หนึ่งขั้นตอนเท่านั้น และบางภาพยังมีขั้นตอนที่ไม่ละเอียดมากพอจึงควรที่จะเพิ่มขั้นตอนลงไปอีก แผ่นภาพหนึ่ง นอกจากนี้บางสถานการณ์อาจจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง อย่างเช่น การทานอาหารที่ไม่เคยทานที่สุกถ่ายแล้วตัวละครในแผ่นภาพชอบอาหาร แต่เด็กที่มีภาวะออทิซึมมักจะมีปัญหาไม่ชอบทานอาหาร เพราะฉะนั้นจึงควรที่จะมีแผ่นภาพสอนทักษะการทานอาหารที่ไม่ชอบด้วย ผู้ปกครองยังกล่าวอีกว่าควรที่จะดูแลเด็กเป็นหลักเพราะเด็กที่ไม่สามารถสื่อสารได้อาจจะไม่สามารถอ่าน ตัวหนังสือเพราะฉะนั้นจึงอาจจะใช้วิธีการเน้นที่รูปภาพแทน หรือการแบ่งตามเพศเพราะว่าเด็กจะเชื่อมโยงกับตัวแบบในแผ่นภาพที่มีเพศเดียวกับตนเอง นอกจากนี้ตัวละคร *เซซามีสตรีท* อาจจะไม่ใช่ที่ชื่นชอบของเด็กทุกคนเด็กจึงไม่สามารถเชื่อมโยงกับตัวละครได้ การออกแบบการ์ดจึงควรที่จะใช้ สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ‘ฉัน’ แทนเพื่อให้เด็กรู้ว่าตนเองจะต้องเป็นผู้ที่ทำพฤติกรรม และบางท่านยัง มองว่าการใช้งานบนอินเทอร์เน็ตอาจจะยังไม่สามารถเข้าถึงได้ในทุกครอบครัว เพราะฉะนั้นอาจจะมีการผลิตชุดสื่อพิมพ์ลงบนแผ่นกระดาษเพื่อให้สามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องผ่านอินเทอร์เน็ต

3) ด้านการใช้งาน นักวิชาชีพล่าว่าเป็นการโปรแกรมเป็นการให้ข้อมูลเด็กล่วงหน้าซึ่งจะช่วย ป้องกันเด็กการพฤติกรรมปัญหา อย่างเช่น การกรี๊ดร้องหรือลงไปในอนดินกับพื้น (Tantrum) เพราะ เด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความกังวลสูงเมื่อต้องเจอกับสถานการณ์ใหม่ การโปรแกรมจะเป็นตัวช่วยให้เด็ก ทบทวนความจำก่อนเจอสถานการณ์จริงเด็กจะสามารถปรับตัวได้และไม่ตกใจหรือกังวล และเด็กที่มี ภาวะออทิซึมมักจะเรียนรู้จากภาพแต่จะไม่เรียนรู้จากตัวบุคคล

“ด้วยความที่เด็กออทิสติกจะเรียนรู้ผ่านการมองเห็นส่วนใหญ่ การที่มีรูปหรือลำดับ คำไม่ ชอบอะไรที่ผิดแปลกไปจากแพลน ก็คือเป็นไทยที่มีความยืดหยุ่นน้อย ... ฉะนั้นการเอาแฟลชการ์ดมา ช่วยในการให้คำรู้ว่าเจออะไรบ้าง ลำดับเป็นอย่างไร ประมาณไหน มันจะทำให้เค้าวิตกกังวล น้อยลง แล้วก็ไม่เครียดด้วย” (นักวิชาชีบบางท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.1.5 บทความ Coping with COVID-19 A “For-Now” Normal

1) ด้านการรับรู้ นักวิชาชีพมองว่าบทความมีความชัดเจนเข้าใจง่าย และน่าสนใจเพราะเป็นการตอบสนองพฤติกรรมของผู้ปกครองในปัจจุบันที่มีมักจะหาข้อมูลในการดูแลลูกไม่ว่าจะสถานการณ์ปกติหรือสถานการณ์พิเศษ ผู้ปกครองท่านหนึ่งชอบบทความนี้เพราะเป็นการให้ความรู้กับพ่อแม่ ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านมักจะนึกถึงประสบการณ์ของตนเองกับเด็กที่มีภาวะออทิซึมเรื่องของพฤติกรรมในช่วงโควิด-19 อย่างเช่น การไม่ยอมใส่หน้ากากอนามัยจนไปถึงการฝึกฝนให้ใส่เป็นประจำ

“เด็กบางคนไม่ยอมใส่แมสก์ ต้องทำให้เค้าเลียนแบบเพื่อนที่ใส่ให้ได้ การล้างมือเพื่อนจะเป็นตัวอย่าง บางคนทำอะไรเป็นขั้นตอนไม่ยอมเปลี่ยนไม่ยอมใส่แมสก์ ที่บ้านและที่โรงเรียนต้องปรับไปพร้อมกัน” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

หรือการไม่สามารถทำกิจกรรมเดิมก่อนหน้านี้ได้และความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง

“เมื่อก่อนน้องชอบไปสวนสาธารณะก็จะพูดว่า ‘สวน สวน สวน’ แม่ก็จะบอกว่าไปไม่ได้นะ ถ้าเห็นห้างสรรพสินค้าก็จะพูดว่าห้างสรรพสินค้า แม่ก็จะพยายามบอกแต่ว่าก็จะงอแงบ้าง แม่ก็ไม่ได้ไป พี่ก็ไม่ได้ไป บางทีอยากเจอเพื่อนก็วิดีโอคอลได้ บางทีไม่อยู่ด้วยกันกับพี่ชายก็จะโทรคุยโทรศัพท์กับพี่ชาย ‘(ชื่อพี่ชาย) ไปไหน’ ด้วยความที่เคยอยู่ด้วยกัน” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ปกครองบางท่านเมื่อได้อ่านบทความจนจบจึงได้หันกลับมามองตนเองและระลึกได้ว่าตนเองในฐานะที่เป็นผู้ดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมควรที่จะมองเห็นความสำคัญในการดูแลตนเองด้วยเช่นกัน

“เตือนเรว่าถึงแม้ในสถานการณ์แบบนี้ก็อย่าลืมหาเวลาให้ตัวเอง อย่าเครียด เป็นการเตือนตัวเอง” (ผู้ปกครองท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

2) ด้านการออกแบบ นักวิชาชีพกล่าวว่าบทความสามารถอธิบายได้ครอบคลุมเกือบทุกด้าน ทั้งเด็กที่มีความสามารถในการสื่อสารและไม่มี เพราะเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความหลากหลายแตกต่างกันไปการพูดคุยจึงมีวิธีที่ต่างกันไปดีกว่าการให้ข้อมูลเพียงด้านเดียว

ขณะเดียวกันนักวิชาชีพบางท่านยังมองว่าเนื้อหาายังแสดงเพียงด้านเดียวคือกลุ่มครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีทำให้บทความยังไม่สะท้อนให้เห็นว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีสถานะที่ต่ำลงมาอาจจะไม่สามารถให้การดูแลตนเองหรือการผ่อนคลายจากการเลี้ยงดูลูกได้เนื่องจากต้องทำงาน

“การผ่อนคลายของพ่อแม่ถ้าพ่อแม่ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีอาจจะทำไม่ได้เพราะต้องทำงาน” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้นักวิชาชีพยังกล่าวว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองหลายท่านมักจะไม่ทำตามคำแนะนำ

“แต่พ่อแม่จากประสบการณ์จริง ๆ ไม่ยอมเขียน self-report มีประโยชน์มากถ้ามีเรื่องราวดี ๆ จะช่วยเพิ่มพลังมาก คนที่ยอมเขียนมีน้อยมาก อาจจะเป็นช่องทางอื่นง่ายขึ้น ผู้ปกครองยินดีที่จะเล่าแต่ไม่ยินดีที่จะเขียน อย่างมากก็อัดเสียงในโทรศัพท์” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

และควรที่จะสรุปเนื้อหาให้สั้นและง่ายลงเนื่องจากจากประสบการณ์เห็นว่าผู้ปกครองมักจะไม่ค่อยมีเวลาอ่านบทความความยาวมากนัก

“อาจจะบอกเป็นขั้นตอน และมีทีปเล็ก ๆ ว่าควรทำอะไรอาจจะเพิ่มวิธีการดูแลตัวเองของผู้ปกครองจากความเหนื่อยในการเลี้ยงลูก ... ไม่ควรบอกภาพรวมแต่บอกเป็นขั้นตอนเลยอย่างชัดเจน เพราะในเวลาที่อ่อนล้าไม่มีใครมีเวลาพอที่จะเอาข้อมูลไปย่อย” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

และยังมีข้อมูลสำหรับกลุ่มเด็กที่ไม่มีความสามารถในการสื่อสารที่ไม่มากนักถ้าหากเพิ่มประเด็นนี้มากขึ้นอาจจะทำให้บทความสามารถเข้าถึงคนได้หลายกลุ่มครบครันมากขึ้น

3) ด้านการใช้งาน นักวิชาชีพให้ความเห็นว่าเหมาะกับการให้ความรู้ผู้ปกครองรวมถึงนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพื่อพูดคุยกับเด็กที่มีภาวะออทิซึมถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและจะต้องปรับตัวอย่างไร และเหมาะกับผู้ปกครองโดยนำเสนอให้เห็นว่าการพักผ่อนจากการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมมีความสำคัญ

“เค้าเตือนผู้ปกครองว่าคุณต้องมีเวลาให้ตัวเอง เพราะมันจะมีสิ่งที่เรียกว่า caregiver burden หรือ fatigue สำหรับคนที่ต้องอยู่กับเด็กพิเศษเยอะ ๆ ต้องอยู่กับคนแก่ จะมีขึ้นมาได้ เบื่อ เหนื่อย อยากรัก เพราะไม่มีเวลาของตัวเองเลย การที่ได้หยุดพักไปซื้อบึงทำอย่างอื่นบ้างก็จะช่วยลดตรงนี้ได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

และการปล่อยให้เกิดความเครียดสะสมอาจจะส่งผลเสียต่อลูกหรือเด็กที่ดูแล

“การดูแลลูกตลอดเวลาโดยไม่ดูแลตนเองจะเป็นการสั่งสมความเครียดและเมื่อมากเกินไปจนทนไม่ไหวก็จะไปลงที่ลูกและตัวเอง” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.1.6 ภาพรวม

1) ด้านการรับรู้ นักวิชาชีพมองว่าสื่อของโครงการในภาพรวมมีการนำเสนอข้อมูลที่รอบด้าน สามารถสะท้อนความเข้าใจในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ดีซึ่งสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่รับชมได้ มีการนำเสนอวิธีการปฏิบัติตัวด้วยและนำไปสู่การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และนักวิชาชีพบางท่านเกิดความรู้สึกประทับใจในการใช้งานสื่อและให้ความเห็นว่าการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้วและสื่อยังเหมาะกับการใช้งานร่วมกับการรณรงค์ เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

“8 เต็ม 10 การสร้างความตระหนักด้านภาวะออทิซึมเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว อินส่วนตัว ... ประทับใจเพราะว่าเป็นสร้างความตระหนักที่ดีมาก เหมาะกับ Light it up blue” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

และผู้ปกครองบางท่านยังนึกถึงประสบการณ์ในอดีตโดยมองว่าสื่อของจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในอดีตก่อนที่จะมีการผลิตสื่อของโครงการขึ้นมา

“คิดว่าน่าจะมาเร็วกว่านี้สักหน่อย สมัยก่อนไม่มีเครื่องมือแบบนี้ คนที่ไม่มี knowledge คือรู้ว่าหมอบต้องสอนแต่ไม่มีเครื่องนี้แล้วมันเป็นไปได้ยาก สื่อนี้เป็นตัวเชื่อม เราต้องรู้ความรู้อย่างจากหมอ การจะเกิดการปฏิบัติได้ก็ต้องมีเครื่องมือให้เราใช้มันถึงจะเกิดได้ รู้สึกว่าเครื่องมือนี้มันคือเครื่องมือที่พ่อแม่เอาไปใช้ เพื่อช่วยให้เด็กดีขึ้น” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

2) ด้านการออกแบบ มีการออกแบบสื่อที่ง่ายต่อการใช้งาน สามารถออกแบบสารที่ให้ข้อมูลอย่างง่ายมีปริมาณที่ไม่มากเกินไป มีการออกแบบเป็นลำดับขั้นช่วยให้เข้าถึงเรื่องยากได้ง่ายขึ้น การผลิตเป็นสื่อสำหรับเด็กหรือการ์ตูนสามารถทำให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่เข้าใจได้ง่าย

“เป็นสื่อที่ดี เริ่มจากสื่อง่าย ๆ ก่อนแล้วค่อยเป็นขั้นขึ้นไปสร้างความเข้าใจสร้างความตระหนักในการดูแลเด็กที่มีกลุ่มภาวะตรงนี้ได้ทั้งความสนุก ความรู้ได้ทั้งแง่คิดการดูแลลูกดูแลครอบครัว” (ผู้ปกครองท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

3) ด้านการใช้งาน ผู้ปกครองท่านหนึ่งให้ความเห็นว่าสื่อของโครงการสามารถเป็นเครื่องมือให้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการฝึกทักษะให้กับบุตรหลานที่มีภาวะออทิซึม

“สำหรับพ่อแม่ก็เนาะมันก็เป็น *how to* มันเป็นเครื่องมือ ไม่ต้องมานั่งลำบากวาดรูปแล้วมานั่งสอนเด็ก ซึ่งบางทีพ่อแม่อาจจะคิดไม่ออกด้วยซ้ำว่าต้องทำยังไง สื่อนี้มันเป็นเหมือนสื่อเสริมที่พ่อแม่มีเครื่องมือที่เอาไว้ใช้กับลูกได้เลย” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“อยากให้คนอื่นได้ดูเพราะว่ามีสื่อมี *source* ที่เหมาะกับเด็ก บทความที่ผู้ปกครองอ่านได้แล้วไม่เครียดจนเกินไป ก็จะเป็นอีกแหล่งข้อมูลที่ได้ สำหรับผู้ปกครองของเด็กพิเศษข้อมูลยิ่งเยอะยิ่งชอบเพราะจะเป็นทางเลือกให้กับลูก” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพมองว่าสื่อสามารถนำไปใช้ในบริบทของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนที่เรียนร่วมกับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม

“เป็นสื่อหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนได้ให้ความเข้าใจครูว่าเด็กเรียนรู้ได้ เข้ากับคนอื่นได้ การเข้าใจ ไม่ว่าจะโรงเรียนหรือการศึกษาพิเศษ โรงเรียนทางเลือก” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้ความเห็นว่าการนำเสนอสื่อหลากหลายชนิดสามารถใช้ได้กับหลายสถานการณ์ โดยขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการใช้งานสื่อ อย่างเช่น สื่อประเภทวิดีโอและหนังสือนิทานเหมาะสำหรับผู้ที่ยังไม่มีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือคนที่เพิ่งมีความรู้ความเข้าใจ ส่วนสื่อปฏิสัมพันธ์และบทความเหมาะกับพ่อแม่ ส่วนสื่อปฏิสัมพันธ์และบทความเหมาะสำหรับผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

“สื่อหนึ่งสองสามน่าจะเหมาะกับคนในครอบครัวจำเป็นต้องดูครั้งแรก เหมาะกับคนทั่วไป ... ส่วนสื่อที่สี่กับห้าเป็นเหมือนช่วงที่สองพ่อแม่รู้แล้ว สื่อหนึ่งสองสามเป็นสัปดาห์แรกที่ลูกคุณได้รับการวินิจฉัยว่าลูกคุณเป็นออทิสติกนะ คุณมาดูสื่อหนึ่งถึงสามก่อนเพื่อเข้าใจลูกตัวเอง สื่อสี่ห้าเหมือนกับแล้วฉันจะต้องสอนลูกอย่างไร ให้ใกล้เคียงกับคนปกติอย่างไร” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

ความพร้อมของบุคคลขณะใช้งานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเลือกชนิดสื่อที่จะใช้งาน

“สื่อแต่ละชนิดเหมาะสมกับการใช้งานที่แตกต่างกัน ถ้ารีบจะหาอ่านบทความมากกว่าดูวิดีโอ แต่ถ้ามีเวลาก็จะดูวิดีโอ” (นักวิชาชีพท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ปกครองบางท่านมองว่าสื่อแต่ละชิ้นมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยที่ไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงควรที่จะเลือกใช้งานสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

“ทุกชั้นเหมาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิสติกทุกชั้นไปตามแต่ละวัย เด็กบางคนก็เหมาะกับสื่อ
บางชั้นตามพัฒนาการ ... สื่อขึ้นอยู่กับเด็กแต่ละคนว่าตามระดับไหน” (ผู้ปกครองท่านที่ 3,
สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้ยังมองว่าสื่อเหมาะสำหรับคนบางกลุ่มเท่านั้น อย่างเช่น กลุ่มคนที่มีการศึกษา
เพราะสามารถเข้าใจได้ง่าย และอาจจะไม่เหมาะกับกลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนักหรือกลุ่มคน
ด้อยโอกาส

“ใช้ได้ในพ่อแม่ที่ *educated* ส่วนตายายอาจจะไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร” (นักวิชาชีพท่านที่ 2,
สัมภาษณ์, 2563)

5.2.2 การรับรู้ตามหลักการออกแบบสาร

5.2.2.1 โครงสร้างสารและความเข้าใจ ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านกล่าวตรงกันว่าสื่อของ
โครงการมีความสมเหตุสมผล สามารถเข้าใจได้ และมองเห็นถึงโครงสร้างของเนื้อเรื่องที่มีการเกริ่น
ตอนกลาง และการสรุปเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้รับ

“สมเหตุสมผลในทุกๆเรื่อง ทุกเรื่องจะต้องมีการเกริ่นหัวแล้วก็มีเหตุการณ์ระหว่างนั้นแล้วก็มี
จบรู้สึกโอเคตรงที่มันมีสรุปด้วย” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“อันแรกค่อนข้างชัด ตอนแรกไม่ได้บอกว่าเป็น ออทิสซึมคืออะไรแบบนี้ว่าสื่อแรกมัน
ดึงดูดคน มันเป็นคนเล่นกันอยู่เกิดอะไรขึ้นก็ไม่รู้ แล้วก็ค่อยจุดที่เปลี่ยนแปลง ถามไม่ตอบแล้วก็
อธิบายว่าการถามไม่ตอบคืออะไร มันเหมือนย่อยให้คน มันเหมือนเอาภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมา
รวมกันแล้วย่อยให้คนดู ดูแล้วเก็ต อากการแบบนี้แปลว่าเค้ามีอะไร มันน่าดูแล้วน่าติดตาม ไม่ต้อง
อธิบายแค่ว่าก็เข้าใจแล้ว” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“เปิดได้ดี มีเด็กนั่งระบายสี มีลูก มีเด็กที่มีภาวะออทิสซึมแต่เค้าก็ไม่ได้บอกว่าออทิสซึมเป็น
อย่างไรจะได้ดึงคนให้ติดตามไปต่อจนถึงช่วงกลาง ๆ แล้วก็มี Big Bird เข้ามา ไม่ใช่ตัวละครหลักแต่ก็
เป็นตัวที่ก่อให้เกิด conflict การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของเนื้อเรื่อง เค้าเป็นคนที่ไม่เคยรู้จัก Julia มา
ก่อน เค้าจะทำอย่างไร ถ้าเค้าทำแบบนี้จะเกิดอะไรขึ้น พอมีเสียงไซเรนก็จะเข้าไปช่วย Julia ก็
tantrum นิดนึง แล้วเรื่องก็ตัดไปที่ Julia นั่งพักอยู่ข้างบน พอตอนท้าย Julia ก็เหมือนเข้าใจได้ว่า
Big Bird ไม่ได้จะมาทำร้ายอะไรแล้วยังมีลูก Alan คอยพูดคอยกล่อมสุดท้ายทุกคนก็เล่นกันอย่างมี

ความสุข เป็นการจบเรื่องที่ *positive* ทำให้เราไม่มอง *Julia* ในด้านลบ” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านกล่าวว่าความรู้ที่ได้มีอยู่ก่อนที่จะได้รับชมสื่อช่วยให้สามารถทำความเข้าใจสื่อได้ง่ายขึ้น

“ได้เห็นผ่านตาและเข้าใจมาก่อนหน้านั้นแล้ว และความรู้ก่อนหน้าทำให้เข้าใจง่ายขึ้น” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพยังกล่าวอีกว่าพัฒนาการของผู้ชมโดยเฉพาะเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาในสื่อ

“เนื้อหาเข้าใจได้ แต่พัฒนาการของเด็กในการทำความเข้าใจเนื้อหาหรือตาม *function* ของเด็ก” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.2.2 การลำดับสารและการจดจำ

ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าผู้ที่ได้รับชมสื่อจะสามารถจดจำและสามารถนำไปใช้ได้

แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าสื่อบางชิ้นเป็นเพียงการให้ข้อมูลเท่านั้นไม่ส่งผลต่อความจำ ผู้ใช้งานสื่อจะจำได้ก็ต่อเมื่อผู้จุดประสงค์ มีการนำไปใช้งานจริง และที่สำคัญต้องมีความเชื่อมโยงกับตัวผู้ใช้งาน

“สื่อสามชิ้นแรกอาจจะจำไม่ได้เพราะว่าไม่ใช่วิดีโอเพื่อให้ความรู้หรือฝึกฝนแต่เป็นการให้ความเข้าใจกับภาวะออทิสซึมกับครอบครัวเหมือนเป็นการสัมภาษณ์เฉยเฉย ไม่ได้คิดว่าคนดูจะเอาอะไรไปใช้ ... บทความ ได้เอาไปใช้เพราะมีข้อมูลที่บอกว่าต้องทำอะไร และมีข้อมูลที่ *relate* ด้วย ถ้าไม่ *relate* ก็เหมือนกับดูเฉย ๆ ถ้าที่บ้านไม่มีคนรู้จักที่มีภาวะออทิสซึมหรือไม่ได้ทำงานด้านนี้ คำก็จะเหมือนกับแค่ดูให้รู้ไม่ได้ดูเพื่อเอาไปใช้ถ้าไม่ได้เกี่ยวกับคำโดยตรง” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

และปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการจดจำเนื้อหาเพื่อนำไปใช้งาน อย่างเช่น การเกริ่นนำเรื่องที่มีความน่าสนใจ การสร้างจุดสนใจระหว่างการรับชม การใช้วิธีการเล่าเรื่อง ความตั้งใจในการรับชมหรือความรู้ที่มีก่อนหน้าที่จะได้รับชมสื่อ

“คิดว่าน่าจะจำได้ในระดับนี้ แต่อาจจะต้องมีอินโทรที่ค่อนข้างชัดกว่านี้ แต่ว่าบางคนเห็นคำว่าออสติกแล้วจะยังรู้สึกเฉยเฉย ไม่ได้อยากว่าวหรืออาจจะต้องเพิ่ม wow factor ที่จะทำให้เค้าอยากคลิกเข้ามาดู” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ในความรู้สึกแอบเป็อันที่สอง linear เกินไป ฟอก็เล่า รู้สึกไม่ดึงดูด” ควรเสริมอะไรเข้าไป “เล่าเรื่องลูกไปเรียนแล้ว achievement คืออะไร ก็แค่อธิบายแล้วยังไงต่อ (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ยังไม่ค่อยเห็น impact แล้วยังไง” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“สามารถจดจำเนื้อหาได้ เพราะมี story” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ถ้าตั้งใจดูจะจำได้ และถ้าผ่านมาแล้วจะเข้าใจได้ ตามขั้นตอน” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

และปัจจัยที่สำคัญคือความยาวของการนำเสนอถ้าหากยาวเกินไปผู้ชมอาจจะไม่สามารถจดจำได้ทั้งหมด ควรที่จะมีการสรุปเนื้อหา หรือมีเนื้อหาเดียวภายในการนำเสนอเพียงครั้งเดียว

“ดูรวดเดียวจำไม่ได้ แต่ถ้าสั้นและมีข้อความสรุปอาจจะทำได้ อาจจะมี theme เล็กเล็กสามารถเข้าใจตัวสารได้ แต่ควรมีเรื่องเดียวและสรุป ... บทความมีหัวข้อจบในตอนน่าจะจำได้ ถ้าสั้นลงน่าจะใช้ได้ แต่ส่วนใหญ่คนจะดูรวดเดียวให้หมดอาจจะจำไม่ได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.2.3 การใช้จุดจูงใจและการรับรู้อารมณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลายท่านตอบว่าสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ที่ส่งผ่านมาตามสื่อได้ เช่น รู้สึกอบอุ่น รู้สึกเห็นใจ รู้สึกเพลิดเพลิน รู้สึกยินดี เป็นต้น บางท่านใช้วิธีการบอกเล่าเนื้อหาที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกแทนการบอกว่ารู้ความรู้สึกได้โดยตรง เช่น รับรู้ถึงการให้การยอมรับ

“ส่งความรู้สึกในเรื่องที่ว่าออสติกก็เหมือนคนทั่วไปอาจจะมีบางอย่างที่มันไม่เหมือนแต่ก็เป็นคนเหมือนกันเป็นเพื่อนกันได้ สามารถอยู่ร่วมกันได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“เวลาดูจะรู้สึก จะงงก่อนว่านี่เป็นอะไร พอมีคนเข้ามาเล่นแล้ว Julia ไม่ตอบเป็นเพราะอะไร เป็นความรู้สึกสงสัย พอเหตุการณ์ผ่านไปเริ่มเข้าใจ เริ่มเอ็นดู บางจุดก็เริ่มเห็นใจสงสารในจุดที่น้องเจอเสียงดังเจอไซเรน ให้ความรู้สึกเพลิดเพลิน” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

ความเชื่อมโยงกับตัวเองเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกจากการใช้งานสื่อ

“คนในวงการจะรู้สึกสงสารที่เป็น empathy และ relate เรารู้ว่าครอบครัวเค้าต้องเจออะไรบ้าง เพราะเราเคยไปทำบำบัดที่บ้านมาก่อนเรารู้ว่าพ่อแม่เค้าต้องทำอะไรบ้าง รู้สึกเข้าใจและเหนื่อยที่ผู้ปกครองเค้าต้อง deal กับลูกเค้าทุกวัน” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“เข้าใจความรู้สึกตาม เปิดใจ รู้สึกว่าเราเคยผ่านสถานการณ์อย่างนี้มาแล้ว เสร้าเครียดมาก่อน เลยจุดนั้นมาแล้ว มองไปข้างหน้าปัญหาข้างหน้าคืออะไรเมื่อเราไม่อยู่บนโลกนี้แล้ว ความอดทนจะอย่างไรกับชีวิตที่เหลืออยู่” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

เพราะฉะนั้นถ้าหากต้องการให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกร่วมควรที่จะให้ตัวละครที่สามารถเชื่อมโยงกับผู้ชมแสดงอารมณ์ออกมาอย่างชัดเจนมากขึ้น

“ชิ้นแรกเน้นอารมณ์ของเด็กคนอื่นด้วยเรากำลังสื่อสารกับเพื่อน ๆ ของเด็กออทิสซึม อาจจะมีความคับข้องใจทำไมถึงไม่คุยด้วย ทำไมไม่เล่นด้วย ทำไมผู้ใหญ่เล่นกับเด็กคนนั้นคนเดียวทำไมถึงไม่เล่นกับฉัน อย่างเช่นใน

Big Bird อาจจะมีอารมณ์ว่ารู้สึกแย่อาจจะมีเพื่อนมาปลอบ เพราะฉะนั้นเน้นสื่อสารอารมณ์กับเพื่อนของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมและให้ความรู้ความเข้าใจ เค้าจะได้มีกำลังใจที่ไปชวนเล่นด้วยต่อ เพราะเด็กทั่วไปถ้าถูกปฏิเสธอาจจะไม่ยอมเข้าไปเล่นด้วยแล้ว อาจจะต้องขอบคุณหรือทำให้เห็นว่ากำลังทำเรื่องที่ดี ๆ อยู่ก็อาจจะช่วยได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ปกครองบางท่านไม่ชอบการสื่อสารด้วยอารมณ์ทางลบ และไม่สามารถรับรู้อารมณ์ได้ในบางสื่อ

“ชอบเป็นนิทานไปเลย ไม่ชอบดราม่า การเลี้ยงดูเด็กที่มีภาวะออทิสติกมันดราม่าอยู่แล้ว อันที่สองเลยรู้สึกว่าไม่ค่อย work สำหรับ (ผู้ให้ข้อมูล) รู้สึกว่ามันเครียดอยู่แล้วกับการเลี้ยงเด็ก อันแรกมันแบบ so happy เป็นสื่อน่ารักน่ารัก เห็นเด็ก มันดูสดใส มันเป็นเนื้อหาออทิสติกเหมือนกันแต่อันที่สองมันดูลบ (ผู้ให้ข้อมูล) รู้สึกไม่ชอบอะไรที่ลบ อันแรกดูเป็นบวก เป็นเรื่องราว (ผู้ให้ข้อมูล) ก็เลยชอบอันแรกมากกว่า ส่วนอันที่สามสี่ห้า เป็นนิทานก็แอบเฉยเฉย รู้สึกว่าก็เป็นเรื่องเล่าเป็น story ก็อืม” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ไม่กระทบมากพออยู่มานานและเข้าใจอยู่แล้ว คนอื่นจะประหลาดใจสงสัยหรือแปลกใจว่าต้องทုံมขนาดนั้นเลยหรือ” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้นักวิชาชีพท่านหนึ่งให้ความคิดเห็นว่าผู้ชมสื่อที่มีภาวะออทิสซึมจะสามารถเข้าใจอารมณ์ที่สื่อสารทางน้ำเสียงได้ดีกว่าการแสดงออกผ่านทางใบหน้า

“คิดว่าผ่านจากน้ำเสียงตัวการ์ตูน หน้าตาจะยากนิดนึงถ้าเด็กพัฒนาได้จะสื่อให้เห็นความรู้สึกผ่านตัวละครมากขึ้น การสังเกตสีหน้าคนอื่น” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.2.4 การวางกรอบสารและการรับรู้พฤติกรรมที่นำเสนอ

ผู้ให้ข้อมูลบางท่านมองว่าสื่อของโครงการนำเสนอเนื้อหาในทางบวกมีความเป็นมิตรต่อผู้ชมและเป็นการทำให้เกิดความพลังทางบวก

“มันไม่ได้ไปจุดความหงุดหงิด ไม่ได้จุดประกายความน่าโมโหในตัวคนที่ดู มีความน่ารักเป็นสื่อที่ขอพดลิส ไม่ทำร้ายความรู้สึกคนดู ทำให้รู้สึกดีกับ Julia ไม่ได้ทำให้รู้สึกว่า Julia เป็นตัวปัญหา” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“สื่อที่ช่วยสนับสนุนให้เด็กที่เป็นเข้าใจเด็กที่เป็น ให้พ่อแม่มีความอดทนเข้าใจลูกตัวเองมากขึ้น เหมือนเป็นสื่อในทางบวก ทำให้มีพลังในด้านบวก” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

แต่ในขณะเดียวกันผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าการนำเสนอเนื้อหาทางลบจะช่วยให้คนในสังคมรู้ว่าอะไรที่ไม่ควรปฏิบัติกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

“คนที่ตระหนักรู้อยู่แล้วเวลาเรานำเสนอในเชิงบวกเค้าจะมีความเป็น positive กับเด็กกลุ่มนี้อยู่แล้ว แต่ถ้าคนที่ไม่ตระหนักรู้เค้าจะรู้สึกว่าเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่มีปัญหาเป็นภาระ ... มองว่าถ้าเราพูดถึงทางลบอะไรที่ไม่ควรทำกับเค้า น่าจะได้ผลมากกว่า เพราะว่าบางทีเค้ารู้สึกไม่ได้อยากที่จะเข้าไปช่วยอยู่แล้ว แต่ถ้าเค้ารู้ว่าเค้าไม่ต้องถึงขั้นเข้าไปช่วยแต่เค้ารู้เค้าว่าขอความร่วมมือที่จะทำอะไรกับเด็กพวกนี้ เช่น แหย่ แกล้ง ต่อว่า ยั่วอารมณ์” (นักวิชาชีพท่านที่ 9, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.3 สื่ออินเทอร์เน็ตกับการรณรงค์

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคืออินเทอร์เน็ตสามารถส่งต่อข้อมูลการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้อย่างรวดเร็ว แพร่กระจายได้เป็นวงกว้างและต้นทุนไม่สูง แต่การรณรงค์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตยังมีข้อเสียเช่นกันคือไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้

“รู้สึกว่าสมัยนี้การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตมันน่าจะเร็วที่สุดและขยายได้กว้างที่สุด คิดว่าโอเคที่ใช้ทางด้านออนไลน์ แต่ว่ามันก็จะมมีปัญหาทางด้านภาวะที่ไม่มีอินเทอร์เน็ต” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพบางท่านกล่าวว่าข้อมูลในอินเทอร์เน็ตจากบางแหล่งไม่มีความน่าเชื่อถือโดยไม่ได้ผ่านการกลั่นกรองหรือมีแหล่งอ้างอิง และการนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ตยังไม่สามารถให้ข้อมูลได้อย่างเชิงลึกเมื่อเทียบกับปรึกษากับนักวิชาชีพโดยตรง เนื่องจากข้อจำกัดด้านการนำเสนอข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตที่ยังไม่เปิดโอกาสให้มีการถกเถียงหรือวิพากษ์ข้อมูลได้มากนัก การนำเสนอจึงจำเป็นต้องมีความจำกัตรงและรอบคอบเพื่อป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นกับผู้นำข้อมูลไปใช้งาน

“นำเสนอทุกแง่มุมไม่ได้ ... การคัดเลือกข้อมูล อะไรสำคัญ อะไรไม่สำคัญยังไม่ต้องพูด อะไรลุ่มเสี่ยงไม่ลุ่มเสี่ยง อะไรที่ต้องการทำความเข้าใจ เพราะฉะนั้นจะมีข้อมูลที่จำกัดบางประเภทที่ให้ไม่ได้อยู่เยอะพอสมควรโดยเฉพาะในด้านอติซึมหรือจิตเวชโดยทั่วไป ข้อมูลที่ยังมีการถกเถียงต้องพูดคุยกันและเปรียบเทียบ สื่อด้านเดียวหรืออินเทอร์เน็ตอย่างบทความอาจจะทำแบบนั้นไม่ได้ การเลือกข้อมูลจึงเป็นข้อมูลทั่วไปกลางๆ ไม่เสี่ยง แต่ไม่ครอบคลุมอย่างแน่นอน ต้องเลือกข้อมูลและ scope ข้อมูลที่ดี เพราะข้อมูลอาจจะ misuse เพราะฉะนั้นต้องระวังอย่างมากที่สุด และอาจจะต้องพบผู้เชี่ยวชาญด้วย” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

และนักวิชาชีพยังให้ความคิดเห็นไปถึงแม้สื่ออินเทอร์เน็ตจะสะดวกรวดเร็วแต่ความกระตือรือร้นของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อการฝึกทักษะให้กับเด็กที่มีภาวะอติซึมตัวแปรที่จะส่งผลต่อการเลือกใช้สื่อ

“มีข้อดีในกลุ่มผู้ปกครองในเด็กที่กระตือรือร้นจะดูแลลูกเพราะค้นหาก็เจอได้ ส่งต่อรวดเร็ว” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5.2.4 สื่อกับเด็ก

ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านให้ความคิดเห็นว่าคุณสมบัติจะเกิดการเรียนรู้จากสื่อมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะเด็กยังไม่มีอคติและสามารถยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะอติซึมได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่

“คิดว่าเค้าน่าจะเข้าใจมากขึ้น ด้วยความที่เด็กเค้าจะไม่มี barrier เหมือนผู้ใหญ่เด็กบางคนไม่รู้สึกรู้ว่าแตกต่างกันอย่างไร ดาขาวคืออะไรทุกคนคือเพื่อนกัน คิดว่าสื่อพวกนี้ที่เข้ามาทำให้เค้ารู้ว่าเพื่อนพวกนี้มีปัญหาอะไร แล้วเค้าจะช่วยเพื่อนเค้าได้ยังไง” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้การเรียนรู้ของเด็กจะเกิดขึ้นในลักษณะของการเปรียบตนเองกับสื่อที่ได้รับชม และเปรียบตนเองกับคนอื่น เพราะฉะนั้นเด็กจะให้เห็นความแตกต่างระหว่างตนเองกับเพื่อนและสามารถให้คำอธิบายถึงความแตกต่างได้อย่างเหมาะสม

“เด็กปกติที่ได้ดูมีการเปรียบเทียบที่ชัดเจนเพื่อนของเราคนนี้มีพฤติกรรมเหมือนตัวการ์ตูนในคลิปกี่ แล้วมีคำอธิบายเกิดความเข้าใจเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน” (นักวิชาชีพท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 2563)

และผู้ที่อยู่แบบสสารควรจะเข้าใจพัฒนาความสามารถของเด็ก อย่างเช่น ด้านความจำ ดังนั้นการออกแบบสื่อของโครงการที่เอื้อกับการทำความเข้าใจของเด็กมากกว่าอาจจะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ใหญ่

“เด็กรู้สึกสนุกมากกว่า แต่ผู้ใหญ่อาจจะมองว่าเป็นการ์ตูนไม่จริงจัง การรับรู้แตกต่างกัน เด็กเข้าถึงง่ายการ์ตูน สัตว์ ผู้ใหญ่เข้าถึงคนจริง ๆ มากกว่า” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“สมองของเด็กมีความยืดหยุ่น *plasticity* มากกว่า เข้าใจได้อยู่แล้ว เด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมการเล่น การใจเย็นกับเพื่อนที่ไม่เหมือนตัวเอง แต่ต้องดูซ้ำ ๆ ไม่ให้ลืม เพราะเด็กลืมเร็ว” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

ในขณะที่เดียวกันผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านยังมองว่าเด็กไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้เท่ากับผู้ใหญ่

“เด็กจะไม่เข้าใจเท่าผู้ใหญ่ เด็กจะเข้าใจว่าถ้าเด็กที่มีภาวะออทิซึมจะมีลักษณะประมาณนี้สามารถเล่นด้วยกันได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

“เด็กดูเหมือนเป็นการ์ตูนสนุกธรรมดา ผู้ใหญ่จะรู้ว่าสื่อพวกนี้ทำมาเพื่ออะไร ความเข้าใจต่างกัน” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

5.2.5 ความหลากหลายทางระบบประสาทในสื่อ

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าสื่อของโครงการนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทโดยเน้นไปที่ความแตกต่างในสมองหรือระบบประสาทของแต่ละบุคคลและนำไปสู่การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคม

“หลักหลักคิดว่าน่าจะไปในด้านความหลากหลายสังเกตตรงที่ว่าตัวสี่จะเน้นอธิบายว่าออทิซึมอาจจะแปลกไปหน่อยแต่ว่าก็เหมือนกันไม่ได้ต่าง เหมือนกับว่าแต่ละคนไม่เหมือนกัน เป็นออ (ทีซิม) มากเป็นออ (ทีซิม) น้อยก็เหมือนแต่ว่าเป็นเพื่อนกันได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“เป็นเหมือน movement ให้คนเข้าใจมากขึ้น ... (ผู้ให้ข้อมูล) รู้สึกว่าจะตอบโจทย์เป็นความหลากหลายทางระบบสมอง เหมือนบอกว่าเราไม่เหมือนกัน อย่างสื่อที่เป็นวิดีโออันแรกมันชัดเจนพยายามบอกว่าเค้าแค่แตกต่างจากเรา ก็ดีนะ มันทำให้คนที่เป็ออทิซึมไม่มากอยู่ในสังคมได้ดีมากขึ้น” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากจะนำเสนอในด้านเนื้อหาแล้วการเลือกใช้คำยังเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้รับชมสามารถเข้าใจได้ว่าสื่อของโครงการสะท้อนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

“ในบทความจะมีการเขียนว่า neurotypical เว็บไซต์เลยไปทางนี้มากกว่าเป็นความหลากหลายทางสมองและระบบประสาทแล้วจะทำอย่างไรให้คนที่มีความแตกต่างอยู่ด้วยกันกับคนทั่วไปได้อย่างมีความสุข ไม่ได้เป็นเว็บที่ไปทางการแพทย์เท่าไร” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้นักวิชาชีพบางท่านยังมีมุมมองความหลากหลายต่อความผิดปกติโดยเชื่อว่าอาการผิดปกติทางสมองมีหลากหลายชนิดและถ้าหากบุคคลไม่มีความผิดปกติทางสมองก็จะสามารถใช้ชีวิตได้เหมือนกับคนทั่วไป

“มองว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก็เป็นบุคคลหนึ่งเช่นกัน สะท้อนให้เห็นความแตกต่างของบุคคลเสียมากกว่า แต่ในความต่างต่างนั้นจะมีหรือของความผิดปกติของระบบประสาทอยู่ด้วย ถ้าสมองไม่ได้ผิดปกติอะไรก็สามารถที่จะพูดคุยสื่อสารได้ เรียนรู้สีหน้าอารมณ์ของคนอื่นได้ แต่สำหรับคนที่ภาวะออทิซึมตรงส่วนนั้นผิดปกติไป เรื่องของการรับรู้สีหน้าของคน ก็เลยส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เกิดขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

อย่างไรก็ตามพ่อแม่หรือผู้ปกครองท่านหนึ่งมองว่าความรู้และความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในตัวบุคคลหนึ่งส่งผลต่อการมองเห็นถึงความหลากหลายทางระบบประสาท ถ้าผู้ชมที่ไม่มีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมย่อมไม่เข้าใจในความหลากหลายทางระบบประสาท

“คนทั่วไปมองว่าเป็นความผิดปกติแต่ถ้าเป็นพ่อแม่ของเด็กที่มีภาวะออทิซึมอาจจะมองเป็นความแตกต่างขึ้นอยู่กับมุมมองของคนดู” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

5.3 ทศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ในประเด็นถัดมาผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับทศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการเปลี่ยนแปลงทศนคติจากการรับชมสื่อ

5.3.1 ทศนคติและมุมมองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านทศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยแบ่งเป็นทศนคติที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเอง และทศนคติของบุคคลอื่นในสังคม

5.3.1.1 ทศนคติของตนเอง

ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามถึงทศนคติของผู้ให้ข้อมูลหลักตั้งแต่ในแรกเริ่มที่ได้รู้จักหรือเคยได้ยินเป็นครั้งแรกเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบัน

1) พ่อแม่หรือผู้ปกครอง

ทศนคติของพ่อแม่หรือผู้ปกครองบางคนเริ่มก่อนที่จะได้รู้ว่าสมาชิกในครอบครัวมีภาวะออทิซึมจะมองว่าแปลกหรือถือความเข้าใจว่าเป็นคนที่มีภาวะออทิซึมอยู่ในกลุ่มเดียวกับบุคคลที่มีอาการทางจิตเวชประเภทอื่น อย่างเช่น พี่สาวของน้องชายที่มีภาวะออทิซึม ในลำดับแรกจะมีมุมมองต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นความแปลกและไม่เข้าใจ จนกระทั่งเมื่อได้ศึกษาและเข้าใจมากขึ้นจากคนจึงทำให้มีมุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นความนับถือว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเนื่องจากมีข้อจำกัดในหลายด้านแต่ยังสามารถใช้ชีวิตได้จนถึงทุกวันนี้

“ตอนที่เราเป็นเด็กรู้สึกที่เด็กพวกนี้แปลก ... เราก็ยังเด็ก ก็ไม่ได้เข้าใจว่าคืออะไร รู้สึกว่าน้องเราแปลก แปลกจังเลยทำไมเป็นแบบนี้ ... พอมาปลายเริ่มมาอยู่กับน้อง ก็รู้สึกว่าเด็กพวกนี้เค้าดูสู้ชีวิตดี จนกระทั่งมามหาวิทยาลัย เราก็ยังรู้สึกนับถือเด็กพวกนี้ ชีวิตเราทั่วไปก็ใช้ชีวิตยากอยู่แล้ว แต่เด็กพวกนี้ยังใช้ชีวิตยากกว่าเรามาก เรารู้สึกว่าเด็กพวกนี้น่าซุซก” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ตอนแรกไม่รู้เลยนึกไปถึงคนบ้าที่เอาแต่ใจอยากได้อะไรนอนซกดินซกกอง เคยเห็นคนบ้า” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

ความแตกต่างระหว่างมุมมองพี่น้องและมุมมองพ่อแม่มีความแตกต่างกันอย่างมากคือเหตุการณ์เมื่อบุตรหลานได้รับการวินิจฉัย พ่อแม่หรือผู้ปกครองหลายคนจะประสบกับความผิดหวัง

อย่างมาก ความเสียใจ และความเครียดเนื่องจากรับรู้ว่าคุณที่เคียวางไว้ให้กับลูกไม่สามารถเป็นตามที่คาดหวังได้

“พอมอบอกว่าเป็นออทิสติกปั๊บ แม่ ‘ง’ ร้องโฮอย่างเดียวเลยว่าคุณจะอยู่อย่างไรในสังคม มันเป็นความเครียดอย่างเดียวเลย” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“Down เครียด กังวล เราจะไปทางไหนกับเค้าดี เราจะเลี้ยงเค้ายังไง ด้วยความที่เค้าเป็นเด็กพิเศษกลุ่มนี้ ... ในตอนแรกไม่รู้เรื่องเลยไม่ดูแลด้วยสภาพจิตใจว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้” (ผู้ปกครองท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

“ฟ้าผ่า คำว่าล้มทั้งยืนเป็นจริง ๆ ... ตอนแรกไม่มีเหตุบังชี้อเลย” (ผู้ปกครองท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

ในอีกกรณีที่พ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่สามารถยอมรับได้ตั้งแต่การวินิจฉัย

“หมอบอกว่าเป็นโรคออทิสติก ยอมรับในทันที ไม่ให้เสียโอกาสเลย พาลูกไปเรียนรู้ไปฝึกเปิดเลย” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

อีกกรณีหนึ่งที่ได้พบคือพ่อแม่ปฏิเสธว่าคุณไม่ได้มีภาวะออทิสซึมถึงแม้จะได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์แล้วก็ตาม

“บางส่วนที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีภาวะออทิสซึม ผู้ปกครองยังไม่ยอมรับเพราะมีทัศนคติต่อภาวะออทิสซึมที่ไม่ค่อยดี และมีการปฏิเสธการรักษา พอได้รับการวินิจฉัยก็ไม่เข้ารับการรักษามองว่าคุณไม่ได้เป็นอะไรปกติแล้ว ไม่เข้าร่วม ประมาณ 2 - 3 ปีจึงเข้ามาเพราะเห็นปัญหา ตอนนั้นยังอยู่ในชั้นปฏิเสธ ที่มาเพราะเห็นปัญหาที่ชัดเจนและเข้าใจว่าเด็กไม่สามารถที่จะอยู่ในสังคมได้ ไม่สามารถเข้าโรงเรียนได้ตามวัยรู้สึกเป็นกังวลจึงพากลับมา” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

จนกระทั่งกาลเวลาและคนรอบข้างหรือคูชีวิตช่วยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

“โชคดีที่แม่ได้พ่อ พ่อช่วยปลอบให้เหตุผลช่วยอะไรทุกอย่างจนผ่านจุดนั้นไปได้” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

การเรียนรู้และยอมรับในตัวลูกที่มีภาวะออทิสซึม การฝึกฝนทักษะ และการเห็นพัฒนาการตามลำดับของลูกเป็นอีกขั้นหนึ่งที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีลูกที่มีภาวะออทิสซึมผ่านมาก่อน

“จนรู้ว่าลูกเป็น ก็มีควมรู้มากขึ้น เข้าใจลูกของตัวเองมากขึ้น พอน้องดีขึ้นก็มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าการฝึกช่วยได้ ทำซ้ำซ้ำ มีวินัย เหมือนฝึกตัวเองไปด้วยให้มีวินัย อดทน ทำทุกวัน อ่านหนังสือให้ฟัง” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

“เริ่มที่จะศึกษาว่าเด็กกลุ่มนี้เลี้ยงอย่างไร พอเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทำให้จิตใจผู้ปกครองรู้สึกดีขึ้น มีความพยายามมากขึ้นที่จะสร้างเค้า เด็กพิเศษบั้นได้ขึ้นอยู่กับพ่อแม่และคนรอบข้าง คุณตาคุณยายก็ช่วยได้ ถึงจะช้าหน่อยแต่ก็โอเค คนในครอบครัว คนรอบข้าง คุณหมอบุญ ครูฝึกเป็นกำลังใจให้” (ผู้ปกครองท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้พ่อแม่หรือผู้ปกครองบางท่านยังกล่าวว่าการได้พบกับบุคคลหลากหลายในสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมด้วยกันหรือบุคคลในสังคมที่ไม่เข้าใจในภาวะออทิซึมส่งผลต่อมุมมองและทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป

“แล้วก็เริ่มเจอเพื่อนที่มีลูกเป็นอย่างนี้เริ่มแลกเปลี่ยน เริ่มคบหาเพื่อนที่มีลูกเป็นแบบนี้ ไปตรงนู้นที่ไปตรงนี้ที่ ไปโรงพยาบาลเจอกันก็จะคุยกัน ... เจอมาเยอะเหมือนกัน เริ่มมีมุมมองต่อคนทั่วไปเปลี่ยนไปเพราะคนที่ไม่รู้ไม่ได้ศึกษาก็กลัวไว้ก่อน แม่ก็จะบอกว่าไม่มีอะไรค่ะ น้องเป็นคนอย่างนี้เดี๋ยวน้องก็นั่นแล้ว เค้าก็หยุดมอง เค้าเข้าใจเค้าก็เดินเข้ามา มุมมองของเค้าก็เปลี่ยนของแม่ก็เปลี่ยนกลายเป็นว่าแม่แฮปปี้ขึ้นหน่อย น้องเริ่มจะเข้าสังคมได้” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“เข้ากลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง รู้ว่าไม่ใช่เราคนเดียวที่มีอาการแบบนี้ ได้พูดคุยแชร์ประสบการณ์กันมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ” (ผู้ปกครองท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

ในปัจจุบันพ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมยังมองว่าตนเองได้รับโอกาสมากกว่าที่ตนเองเคยคิดไว้ในตอนแรก

“เค้าเป็นอะไรที่ทำให้แม่ดีใจมาก อย่างแม่จะมีสิทธิเห็น (บุคคลสำคัญ) ใกล้ไหม อย่าง (บุคคลสำคัญ) ก็สามครั้งที่ได้ใกล้ชิดก็เพราะลูกแม่เป็นคนที่พาแม่ไป เค้าเป็นคนที่พาแม่ไป ไปเที่ยวเข้าค่ายก็เป็นเพราะเค้า” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางท่านเกิดการยอมรับและปล่อยวาง มองไปถึงการรับมือในอนาคตเพื่อให้ลูกสามารถอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระของใครก็ตาม

“อยู่ในจุดที่ไม่สนใจคนอื่นในสังคมแล้วเพื่อให้ลูกพัฒนาได้ดีขึ้น อาจจะเป็นความเห็นแก่ตัวแต่เป็นการฝึกให้ลูก ถ้าแม่ไม่อยู่แล้วจะไม่มีใครดูแล ไม่ได้มองว่าลูกตัวเองแตกต่างจากคนอื่นแค่มองว่ามีพัฒนาการหรือวุฒิอารมณ์ที่แตกต่างจากคนอื่น แม่ต้องเป็นฝ่ายเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปเค้า หรือฝึกการใช้ชีวิตด้วยตนเอง จะเป็นภาระให้คนข้างหลังน้อยหน่อย ... มองไปข้างหน้าปัญหาข้างหน้าคืออะไรเมื่อเราไม่อยู่บนโลกนี้แล้ว ความอดทน จะทำอย่างไรกับชีวิตที่เหลืออยู่” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สอบถามเกี่ยวกับมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมว่าเป็นไปในทางแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์หรือความหลากหลายทางระบบประสาท พ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยส่วนใหญ่จะมีทัศนคติหรือมุมมองตามแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท โดยส่วนใหญ่ในช่วงแรกจะมองตามมุมมองทางการแพทย์แต่เมื่อได้เรียนรู้ในตัวบุตรหลานที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้นจึงได้เข้าใจว่ามุมมองเดียวที่มีไม่สามารถทำความเข้าใจบุตรหลานของตนเองได้ทั้งหมด และเกิดเป็นความเข้าใจในความมนุษย์คนหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

“ตอนเด็กเราก็ถูกคุณหมอบอกว่าคุณแม่บอกว่าน้องเป็นโรค ... พอเราโตขึ้นมาเราก็จะมองเห็นว่าจริงจริงแล้วทุกคนก็มีปัญหาเรื่องการสื่อสารได้ ... จริงจริงแล้วเราก็มองเป็นเรื่องปกติ เพียงแค่แต่ละคนมีปัญหาเรื่องของการสื่อสารมากสื่อสารน้อย ... ณ จุดจุดหนึ่งที่เรานิยามด้วยความเป็นโรคมันทำให้เราไม่ได้มองความเป็นจริง เราเคยมาดูก่อนว่าความเป็นจริงแล้วคนอื่นก็มีปัญหาแบบนี้เหมือนกัน ... มองว่าเป็น attitude ถ้าคุณคิดว่ามันเป็นโรคคุณก็จะรู้สึกว่ามันบล็อกความคิด ‘มันไม่หายหรอก’ ถูกไหม แต่ถ้าเราเปิดมากขึ้น เราก็จะรู้สึกว่าเค้าเป็นโรคก็จริง มันเป็นทาง bio ... จะเข้าใจว่าพฤติกรรมมันเกิดมาจากทาง DNA แล้วก็เกิดมาจากทางสภาพแวดล้อม ดังนั้น DNA สอนมาเป็นยังงีสภาพแวดล้อมมันค่อนข้างปรับได้ (ผู้ให้ข้อมูล) มองว่า mindset ของคนคือเราเลี้ยงให้เค้ามีอนาคตได้” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

2) นักวิชาชีพ ในครั้งแรกที่นักวิชาชีพส่วนมากได้รู้จักกับอาการหรือภาวะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเริ่มต้นด้วยความไม่เข้าใจ อย่างเช่น ไม่เข้าใจในสาเหตุของอาการที่ปรากฏ และด้วยความจำเป็นทางด้านอาชีพที่นักวิชาชีพทั้งหลายจะต้องมองในมุมมองของการให้ความช่วยเหลือจึงนำไปสู่คำถามว่าด้วยการศึกษาและอาชีพของตนจะสามารถช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้อย่างไร แต่เมื่อได้ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในช่วงแรกนักวิชาชีพจะเกิดความกังวล กลัว ตกใจ ทำตัวไม่ถูก ด้วยทักษะหรือประสบการณ์ทางอาชีพที่ไม่มากพอและบางครั้งการพบหรือการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสถานการณ์ที่ท้าทายอาจทำให้ประสบการณ์ติดอยู่ในใจและส่งผลกระทบต่อ

ทัศนคติในการทำงานร่วมกันเป็นความกังวลมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อนักวิชาชีพหลายท่านมีประสบการณ์ และทักษะในการทำงานมากขึ้นได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่หลากหลาย รวมถึงได้เรียนรู้วิธีการรับมือจึงส่งผลให้ความกังวลลดลงหรือไม่เกิดความกังวลขึ้นอีก

“ถ้าตอนแรกเลยจะรู้สึกก่อนที่จะเรียนจะรู้สึกไม่เข้าใจว่าเกิดจากอะไร ทำไม่ถึงเป็นแบบนี้ แล้วเราจะช่วยเค้าได้อย่างไร ในบริบทของนักแก้ไขการพูดจะต้องเจอกับคนใช้พวกนี้อยู่แล้วหรือบางคนเจอกรี๊ดเสียงดัง ทำร้ายตัวเองแล้วรู้สึกว่าที่เราก็ก้าวเหมือนกัน เราไม่รู้ว่าจะเข้าไปเจอเค้าอย่างไร แต่พอได้เรียนไปจนจบมา ก็คิดว่าตนเองเข้าใจในระดับหนึ่ง ... เคยเจอเด็กที่ออทิสติกทำร้าย ผู้ปกครองจนต้องเรียกกายาให้มาล็อกตัวแล้วหมอมึนยาเพื่อให้เค้าสงบลง ตรงนี้เลยทำเป็นภาพจำเลย กลัวเคสแบบนี้ แต่ถ้าถามว่าปัจจุบันกลัวไหม ก็ไม่ได้กลัวพอเราเข้าใจเค้าเรารู้วิธีเข้าหามันจะง่ายขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“สมัยเรียนป.ตรีเคยได้ยินคร่าวคร่าว แต่ไม่รู้สภาพจริง พอเริ่มทำงานได้มาทำในสถาบัน เฉพาะทาง มีความกลัว ตกใจ รับมือไม่ถูก สถิติจะแตกเมื่อเจอเด็กครั้งแรก พอได้เรียนรู้ได้เจอสภาพจริง รู้ว่าเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน เด็กแต่ละคนคือครูที่สอนเราเรียนรู้จากเค้ามากยิ่งขึ้น เรียนรู้ความแตกต่าง เมื่อเข้าใจแล้วจึงทำให้ง่ายขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“เคยไปทำจิตอาสาตอนม. 4 ... เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้รู้จักกับเด็กพิเศษ เค้าเป็นเด็กที่แปลกดี เค้าเดินได้ เค้าพูดไม่ได้แต่ก็เล่นสนุกดี เด็กออทิซึม ... ได้คลุกคลีจริงจังจริง ตอนฝึกงาน ... ก็จะเครียด เพราะเป็นเด็กฝึกงานไม่เคย handle กับสถานการณ์แบบนี้ ไม่รู้ว่าจะต้องทำตัวอย่างไร ปรับตัวอย่างไร ให้เข้ากับเค้า มันเป็นความเครียดและกังวลว่าเราจะทำอย่างไรให้เค้าสนุกไปกับเรา” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“ก่อนหน้าตั้งแต่สมัยเรียนพยาบาลเคยเรียนแล้วว่าคนออทิซึมคือ ‘ไม่สบตา ไม่พาที ไม่ชี้นิ้ว’ พอได้มาดูแลเด็กที่โรงพยาบาลเข้าใจอย่างถ่องแท้เค้าเป็นคนหนึ่งที่มีความแตกต่างอยู่แล้ว เพียงแต่คนที่มีภาวะออทิสติกก็เรียนรู้ร่วมไปกันไปกับเค้า สามารถที่จะอยู่ร่วมกับเค้าได้ ไม่ได้เป็นบุคคลที่อันตรายหรือน่ากลัว เพียงแค่เข้าใจว่าพฤติกรรมนี้เค้าทำเพราะอะไร เกิดอะไรแล้วเราเชื่อมั่นในตัวเค้า เชื่อมั่นในความสามารถเค้า ตัวเราก็คือเป็นส่วนที่ช่วยให้เค้าอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข คิดว่าตรงนี้น่าจะเป็นส่วนสำคัญต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

ในหลายท่านด้วยความจำเป็นต่อหน้าที่ในการบำบัดฟื้นฟูซึ่งมีความใกล้ชิดกับบริบททาง การแพทย์จึงจำเป็นต้องมีอาศัยแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์เช่นกัน อย่างเช่น การมองว่า มองตัวบุคคลแยกออกจากภาวะออทิซึม

“ด้วยบทบาทต้องมองทางการแพทย์มากกว่าอยู่แล้ว เพราะว่าเวลาเจอเคสมาเราต้อง วางแผนว่าเราจะฝึกอะไรวัตถุประสงค์ระยะสั้น วัตถุประสงค์ระยะยาวสำหรับเคสนี้คืออะไร ให้ การบ้านผู้ปกครองอย่างไร” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“มองคนให้เป็นคน ไม่ใช่มองเป็นคนไข้ เค้านคือคนคนหนึ่ง เค้านาจจะมีอะไรบางอย่างที่พร่อง ไปหรือว่ามีอะไรที่เกินไป แล้วเราจะทำอย่างไรที่จะทำให้เค้าเข้าใกล้ที่จะอยู่ในสังคมนี้ให้ได้มากที่สุด ไม่ได้ตัดสินด้วยอาการ มองในมุมมองของมนุษย์คนหนึ่ง” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองของความหลากหลาย โดยมอง ให้เห็นความแตกต่างและหลากหลายในแต่ละบุคคลและเน้นไปที่ความสุขของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการอยู่ร่วมกันในสังคม

“พอทำงานจริงก็เน้นไปที่ neurodiversity รู้ว่าเด็กคนนี้เป็นออแล้วจะทำอย่างไรให้เด็กคนนี้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นตัวเค้าโดยที่ไม่ไปเปลี่ยนอะไรเค้า” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“เด็กแต่ละคนก็จะมี ความแตกต่างกันไป มีความน่ารักในตัว เพียงแต่เราค้นหาศักยภาพในตัว เค้าให้ได้เท่านั้นเอง” (นักวิชาชีพท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

5.3.1.2 การรับรู้ทัศนคติของบุคคลอื่นในสังคม

ผู้ให้ข้อมูลหลายท่านให้ความคิดเห็นว่าทัศนคติหรือมุมมองของบุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่ยังมี ความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่มากนักบุคคลเหล่านี้มีทัศนคติหรือมุมมองที่แตกต่างกันออกไป โดยส่วนมากอาจจะยังไม่เข้าใจทั้งในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น การใช้ยาหรือการรักษาให้ หายได้ รวมไปถึงความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพที่ทำงานร่วมกัน หรือมองในลักษณะนิสัย อย่างเช่น เป็น เด็กแปลก เข้าถึงยาก มีโลกส่วนตัว รับมือยาก และบางคนยังไม่สามารถแยกแยะระหว่างบุคคลที่มี ภาวะออทิซึมกับบุคคลที่มีภาวะอื่น ซึ่งอาจจะนำไปสู่มุมมองต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างหวาดกลัว

“ส่วนใหญ่บางคนก็จะมีหลาย level เหมือนกันด้วยความที่คลุกคลีอยู่ในวงการนี้ ถ้าเรามองดูจากคนที่บ้านหรือคนที่ไกลไกลส่วนใหญ่ก็ยังไม่เข้าใจว่าคืออะไร เราทำอะไร หรือบางคนคิดว่าโรคนี้อินยาก็หายหรือเปล่า ยังมีคนแบบนี้อยู่ บางคนคิดว่าสมองมีปัญหาต้องไปผ่าตัดสมอง หรือจับไปอยู่โรงพยาบาลบ้า มันมีหลายความคิดมากทั้งบวกทั้งลบเลย” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“คนที่ไม่เข้าใจก็จะกลัว กลัวว่าจะไปแกล้งไปผลั” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

มุมมองของคนทั่วไปอีกมุมหนึ่งคือคนที่มีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและมองว่าเป็นคนที่มีความหลากหลายเหมือนกับคนทั่วไปและสามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้

“บางคนก็โอเค เคยเจอผู้ปกครองบางคนก็โอเคเหมือนกัน ... แต่พอเจอเด็กออทิสติกเค้าก็อธิบายเหมือนกับในสื่อเลย เค้ามีความผิดปกติชนิดไหนเหมือนกัน เหมือนน้องที่ยังพูดไม่ชัดใช้ไหมเหมือนกันเลย แต่ก็ยังเป็นเพื่อนกันได้ เล่นกันได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ถ้าเค้ารู้แล้วเค้าเปิดกว้างเราก็ดีใจนะ อย่างรถเมล คนเก็บตัวรถเมลเดินเข้ามาคุยเค้าก็เข้าใจ เค้าบอกว่าเปิดกว้างกับเด็กพวกนี้ เค้าพยายามที่จะเรียนรู้ว่าเด็กพวกนี้เป็นอย่างไร ... เดียวนี้ไปงานบางงานเค้าก็เห็นน้องเป็นเด็กน่ารัก จากเคยกลัว ตอนนี้ก็เข้ามาหา เค้าไม่กลัวเด็กพิเศษ” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

และมุมมองของคนทั่วไปที่มองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างไม่เท่าเทียมกันและนำไปสู่ปัญหาที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น การกลั่นแกล้ง การได้รับสายตามองจากบุคคลในสถานการณ์ทางสังคม หรือการปฏิบัติตัวด้วยความรุนแรง

“ถ้าเป็นเด็กมัธยมต้นจะรู้สึกที่เด็กคนนี้น่าแกล้ง (ผู้ให้ข้อมูล) ... พออยู่มัธยมมันคือปลาใหญ่กินปลาเล็ก เด็กออทิสติกเป็นสัญลักษณ์ที่แบบ ‘เฮโดนแกล้งแน่แน่’ แล้วมันก็เป็นแบบนี้จริงจริง เค้าก็มักจะโดนแกล้ง” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“เวลาไปเดินห้างสรรพสินค้าลูกแม่โดนมอง ลูกแม่ไม่ได้บ้านนะ ... นั่งรถเมลเหมือนกันเค้าจะมอง เหมือนแม่ผ่านสายตามามากมาย แม่ถึงบอกว่าคนที่เปิดกว้างก็มี คนที่เค้าไม่เปิดกว้างก็มีเหมือนกัน ... บางคนมองปับลูกหนีออกจากโต๊ะนั่ง เหมือนตัวอะไรสักตัวหนึ่ง ก็มี ... แม่เชื่อว่าแม่ทุกคนที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษต้องเจอเหตุการณ์แบบนี้” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“พ่อแม่คนอื่นตอบสนองหรือ feedback อย่างไร เช่น ไม่อยากให้โรงเรียนมีเด็กพิเศษเลย เพราะทำให้คะแนน O-Net ตก ไม่อยากให้ในห้องมีเด็กพิเศษเลยเพราะครูไม่ได้เต็มทีกับลูกของเค้า เวลาที่เข้าเรียน” (นักวิชาชีพท่านที่ 9, สัมภาษณ์, 2563)

“เคยโดนคนในตลาดเตะ และชี้หน้าขู่ทำร้ายเพราะคิดว่าลวนลามลูกค้าคนอื่น ในละแวกบ้าน ไม่เข้าใจไม่ช่วยดูแลพฤติกรรมเด็ก เช่น ร้านขายของไม่ช่วยดูแลว่าไม่ขายของให้กับลูกเพราะลูกเริ่ม อ้วนครวที่จะดูแล อยากให้ร้านค้าเข้าใจ จะให้คนมาเข้าทั้งโลกก็เป็นไปไม่ได้” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักยังคงกล่าวว่ามุมมองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะมีความแตกต่างไปตามวัยของแต่ละคน และมีแนวโน้มว่าจะให้การยอมรับมากขึ้นเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น

“คิดว่า stage ของการมองคนแต่ละวัยไม่เหมือนกัน อย่างถ้าเด็กประถมไม่ค่อยคิดอะไร หลอกก็ทำตามครูสั่ง แต่ถ้าเป็นเด็กม.ต้นเด็กม.ปลาย ‘คนนี้น่าเกลียด’ เพราะมันดูเป็นกฎอยู่แล้ว ปลาใหญ่กินปลาเล็ก ... แต่ถ้าหากโตขึ้นมาเป็นมหาวิทยาลัยหรือว่าคนทำงานคนเรานั้นก็เริ่มยอมรับความแตกต่าง ... แล้วคนเราพอเราโตขึ้นมาเราก็มีความเล่นพรรคเล่นพวก รู้สึกว่าคนนี่แปลกแปลก แต่เราก็จะไม่มีนิสัยเหมือนเด็ก ก็คือมีความโตแล้ว” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

และผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านเสนอว่าประสบการณ์พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้คนที่ไม่มี ความเข้าใจได้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

“เค้าได้มาที่หอผู้ป่วย เค้าได้เริ่มเห็นว่าหน้าตาไม่ใช่ดาวนซินโดรม แล้วพฤติกรรมก็ไม่เหมือนด้วย พอเค้าได้เห็นภาพได้เห็นของจริงเค้าเริ่มรู้แล้ว ... เค้าก็จะเห็นอกเห็นใจมากขึ้น ไม่รู้สึกกลัวแปลก ไม่แล้ว ... พอตอนหลังเรารู้เลยว่าเค้าซึมซับจากเรา พอเค้าเห็นลูกคนอื่นที่แปลกเค้าจะบอกเลยว่าควรจะปรึกษาหมอนะหรือว่ามาถามก็ได้เดี๋ยวให้ภรรยาแนะนำ เหมือนเค้าจะเริ่มสังเกตเป็น เริ่มเห็นอกเห็นใจ” (นักวิชาชีพท่านที่ 9, สัมภาษณ์, 2563)

5.3.2 สื่อกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

จากนั้นผู้วิจัยได้สอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักถึงบทบาทของสื่อของโครงการต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือมุมมองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั้งในมุมมองของตนเองและในมุมมองของบุคคลอื่นหรือสังคม

5.3.2.1 การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของตนเอง

ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าสื่อของโครงการช่วยให้เห็นถึงมุมมองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่หลากหลายขึ้นจากการมองในมุมมองของการรักษาไปสู่การใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

“แต่พอได้ดูสื่อนี้จะรู้สึกว่ามันมีอีกหลากหลายมุมมองเหมือนกัน มันอาจจะไม่ใช่ในมุมมองที่คนใช้มาหาหมอ หมอรักษาจบกลับบ้าน มันมีในเรื่องของการใช้ชีวิตหลังจากกลับบ้าน เวลาเค้าไปอยู่กับผู้ปกครองแล้วจะต้องยังไงล่ะ พอได้ดูสื่อนี้เราก็จะมองว่าเค้าเล่นอย่างไร มีความสุขไหม มันจะมองในมุมมองเชิงสังคมมากขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

นักวิชาชีพบางได้รับชมสื่อแล้วเกิดกำลังใจในการผลิตสื่อเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพื่อใช้ในการการทำงานของตนเองด้วย

“อยากผลิตสื่อให้ได้แบบนี้ ในชีวิตประจำวันของเด็กต้องเข้าใจเค้า มีความเข้าใจอยู่แล้ว ศึกษาคำ หาสาเหตุช่วยในการปรับพฤติกรรมเค้า เค้าก็จะใกล้เคียงกับเด็กทั่วไปแต่อาจจะไม่มาก มีแรงจูงใจเห็นสื่อแล้วคิดว่าถ้าทำได้แบบนี้บทเรียนจะน่าสนใจ เด็กเด็กก็จะโอเคมากขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 2563)

ในอีกด้านหนึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านที่มองว่าสื่อได้นำเสนอมุมมองหรือทัศนคติแบบเดียวกับที่ตนเองถือไว้อยู่จึงตอบว่าไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติหรือมุมมองหลังจากการรับชมสื่อ

5.3.2.2 การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของบุคคลอื่นหรือสังคม

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความเห็นว่าเนื้อหาในสื่อสามารถให้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแก่บุคคลในสังคมได้โดยเริ่มตั้งแต่เด็กหรือในโรงเรียน และจะนำไปสู่การยอมรับในสังคมมากขึ้นในอนาคต

“(ผู้ให้ข้อมูลหลัก) มองว่าถ้าคนในสังคมดูสื่อนี้ตั้งแต่ผู้ใหญ่ดู ... ถ้าคุณครูดูแล้วเด็กไปอยู่ในโรงเรียนแห่งนั้นแล้วคุณครูดูเข้าใจเด็ก คุณครูจะรู้สึกว่าเป็นคนควรแก้ไข หรือว่าเราดูก็จะรู้สึกว่าเป็นคนที่มีคุณค่านะ’ ที่จะช่วยเด็กออทิสติกอยู่กับคนในสังคมได้ดีมากขึ้น ถ้าเด็กได้ดูเด็กจะยอมรับได้ดีมากขึ้น การยอมรับไม่ใช่การตามใจ แต่ก็คือ accept ก็เค้าเป็นแบบนี้แล้วเราอยู่ด้วยกันได้ไม่ต้องตามใจว่าเธอได้ทุกอย่าง แค่เราเข้าใจกันมากขึ้น (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ก็เลยรู้สึกว่าถ้าคนอื่นได้ดูคนอื่นก็อาจจะเข้าใจโรคนี้นี้ได้มากขึ้น” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ถ้าคนอื่นได้ดูก็จะเปิดใจมากขึ้นว่าเด็กออทิสติกมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากคนอื่นบ้าง ยอมเปิดใจ ไม่ได้ทำร้ายเพื่อน เพราะสื่อส่งเสริมทางบวก” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

“คนอื่นเริ่มเข้าใจมากขึ้น สื่อมากขึ้นคนทั่วไปก็จะเข้าใจในระดับหนึ่งแต่อาจจะไม่รู้ลึกถึงพฤติกรรม สาเหตุการเกิด สังคมจะเริ่มเข้าใจและตระหนักมากขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าสื่อไม่ได้ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเพราะเป็นการทำให้เห็นแนวทางอยู่ร่วมกันเพียงเท่านั้น เหมือนเป็นการแสดงให้เห็นโลกหรือสังคมที่คนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขแต่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างไร

“คิดว่าสื่อไม่ช่วยเพราะเป็นการให้ข้อมูล ช่วยให้เห็นแง่มุมของอาการ และเน้นว่าให้อยู่ด้วยกันได้อย่างไร เค้าไม่ได้เน้นหนักไปที่เกณฑ์อยู่แล้วเป็น positive” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้ความคิดเห็นว่าการเปิดใจและการเห็นถึงความเชื่อมโยงกับตนเองของบุคคลอื่นหรือสังคมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

“คนในสังคม ต้องเปิดใจก่อน ถ้าไม่เปิดใจก็ไม่สนใจหรือสรุปออกมาเหมือนคนที่มีลูก เหมือนดูหนังผ่านไปก็จบ เหมือนนิยายที่อ่านผ่านไปเฉย ๆ คนที่มีประสบการณ์ผ่านมาแล้วเค้าจะสนใจ เปิดดูเริ่มศึกษา” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“เวลาที่คนเราจะสนใจอะไรบางอย่างจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับตนเอง ไม่ว่าจะเรื่องโลกร้อน ถ้าไม่ส่งผลต่อตนเองคนเราก็ไม่สนใจหรือน้อยมาก ถ้าจะรณรงค์ให้คนอื่น ๆ เข้าใจโดยที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลยแม้แต่หน่อยอาจจะดึงดูดได้น้อย” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.4 แนวทางการรณรงค์ในบริบทของประเทศไทย

ในประเด็นสุดท้ายคือข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยเริ่มจากการสอบถามความคิดเห็นต่อสื่อที่มีอยู่ในประเทศไทยและต่างประเทศ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม และข้อแนะนำในการผลิตสื่อและเนื้อหา

5.4.1 สื่อและการรณรงค์ที่ปรากฏในปัจจุบัน

สื่อและการรณรงค์ปรากฏอยู่ในรูปแบบที่มีความหลากหลายตั้งแต่การจัดโครงการรณรงค์ การออกบูธให้ความรู้ การลงพื้นที่ตรวจ ไปจนถึงการนำเสนอผ่านสื่อ

5.4.1.1 ในประเทศไทย

โดยส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา พี่แม่หรือผู้ประกอบการรับสื่อการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในปริมาณที่น้อยหรือไม่ได้รับเลย และยังกล่าวด้วยว่าสื่อการรณรงค์ในประเทศไทยยังมีปริมาณที่ไม่เพียงพอที่จะสร้างให้เกิดความเข้าใจในสังคม โครงการที่มีการกล่าวถึงผ่านการสอบถาม ได้แก่

1) โครงการหรือหน่วยงานของรัฐและเอกชน

- มูลนิธิเพื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ได้แก่ ‘มูลนิธิออทิสติกไทย’ ก่อตั้งขึ้นเพื่อการฝึกฝนทักษะทางอาชีพให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ร่วมกับร้าน ‘Art Story’ ที่เป็นของมูลนิธิออทิสติกไทย ที่จ้างงานบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในการออกแบบผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น กระเป๋าผ้า หมวก แก้วน้ำ เป็นต้น

- ‘มูลนิธิเดอะ เรนโบว์ รูน’ ก่อตั้งขึ้นเพื่อการฝึกฝนทักษะการใช้ชีวิตให้กับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายด้าน

- การจัดงานวิ่งมาราธอน The Rainbow Fun Run โดยมูลนิธิเดอะ เรนโบว์ รูน เพื่อการกุศลสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ

- โครงการรับประเมินพัฒนาการหลากหลายด้านและให้ความรู้เกี่ยวกับอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและกลุ่มอาการอื่นในพื้นที่ต่างจังหวัดจัดโดยคณะ มหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล

- วิจัยการให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป

- การจัดค่ายฝึกทักษะและทำกิจกรรมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

- การผลิตตำราเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านทางออนไลน์

- การทำแผ่นภาพให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมแจกจ่ายภายในโรงพยาบาล

- การออกบูธเพื่อสร้างความเข้าใจในโรงเรียนโดยสถาบันแห่งหนึ่ง

2) สื่อออนไลน์

- เฟซบุ๊กเพจ ของหน่วยงานรัฐสังกัดกรมสุขภาพจิต เพจเฟซบุ๊กโรงพยาบาลเฉพาะทาง
อย่างเช่น สถาบันราชานุกูล โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
- เฟซบุ๊กเพจให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น เพจ ‘น้องวิ่งพีดัน’ ที่สอนเทคนิค
การดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมในช่วงวัยรุ่น เพจ ‘Thisableme’ ที่ผลิตเนื้อหาเกี่ยวกับถึงกลุ่มบุคคลที่มี
ความต้องการพิเศษหลากหลายด้าน
- กลุ่มเฟซบุ๊กพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- การโปรโมตโครงการหรือการสร้างความเข้าใจผ่านทางอีเมล
- โฆษณาเพื่อประชาสัมพันธ์ของบริษัทแห่งหนึ่ง

3) สื่อบันเทิง

- ละครชุด *Project S the Series: Side by Side พี่น้องลูกชนไก่* (2560) เป็นเรื่องราวของ
พี่น้องที่แข่งแบดมินตันแบบคู่ด้วยกันโดยที่พี่ชายมีภาวะออทิซึม
- ละครชุด *วัยแสบสาแหรกขาด โครงการ 2* (2562) เป็นเรื่องราวของนักจิตวิทยาโรงเรียนที่
ได้ดูแลเด็กในโรงเรียนที่มีภาวะออทิซึมและให้ความสนับสนุนแก่ผู้ปกครอง

ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของโครงการเหล่านี้ โดยพบว่าจุดเด่นคือ
คือทำให้บุคคลทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้น มีความพยายามที่จะ
นำเสนอมุมมองด้านอื่นของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยไม่เน้นให้เกิดความรู้สึกสงสารเพียงอย่างเดียว

จุดที่ควรพัฒนาคือยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนบางกลุ่มได้ จุดด้อยบางครั้งสื่อประเภทละคร
ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

5.4.1.2 ในต่างประเทศ

1) โครงการหรือหน่วยงานของรัฐและเอกชน

- AutismSpeak องค์กรสนับสนุนคุณภาพชีวิตของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและครอบครัวใน
ประเทศสหรัฐอเมริกา

2) สื่อออนไลน์

- การติดแฮชแท็ก #LightItUpBlue ทั้งในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในวันที่ 2 เมษายน ของทุกปีซึ่งเป็นวันสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโลก

3) สื่อบันเทิง

- ภาพยนตร์ *Rain Man* (1988) เรื่องราวการเดินทางระหว่างพี่ชายที่มีภาวะออทิซึมกับน้องชาย

- ภาพยนตร์ *Temple Grandin* (2010) อัตชีวประวัติของของผู้หญิงคนหนึ่งที่มีภาวะออทิซึมผู้ศึกษาด้านพฤติกรรมสัตว์

- ภาพยนตร์ *Please Stand By* (2017) เรื่องราวของเด็กผู้หญิงคนหนึ่งที่มีภาวะออทิซึมที่พยายามจะใช้ชีวิตให้ได้ด้วยตนเอง

- ละครชุด *Good Doctor* ทั้งเวอร์ชันต้นฉบับเกาหลี (2013) รีเมคอเมริกา (2017 - ปัจจุบัน) และรีเมคญี่ปุ่น (2018) มีเนื้อหาเกี่ยวกับศัลยแพทย์ที่มีภาวะออทิซึมและพยายามที่จะใช้ความรู้ทางวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย

- ละครชุด *Atypical* (2017 - ปัจจุบัน) เรื่องราวการดำเนินชีวิตของเด็กชายที่มีภาวะออทิซึมชื่อว่า Sam ตั้งแต่มัธยมจนเข้าสู่ระดับมหาวิทยาลัย

- ละครชุด *It's Okay to Not Be Okay* (2020) ตัวเอกของละครมีพี่ชายที่มีภาวะออทิซึมซึ่งกล่าวถึงการดูแลตั้งแต่ต้นเด็กมาจนถึงการทำงานของพี่ชายเมื่อโตขึ้น

5.4.2 สื่อและความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านให้ความคิดเห็นว่าสื่อของโครงการไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอะไรเพื่อให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมของประเทศไทย เนื่องจากมีความเห็นว่าอาการหรือความต้องการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความเป็นสากลและทั่วไปไม่มีบริบททางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวนหนึ่งมองว่าเนื้อหาในด้านการฝึกทักษะมีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้าสู่สังคมจริงควรที่จะคำนึงถึงและพิจารณาเพื่อเปลี่ยนแปลงในอนาคต อย่างเช่น

การทักทาย การลำดับเครือญาติ การเดินทาง การไปโรงเรียน กิจกรรมเดียวกันแต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกันส่งผลให้การฝึกทักษะในชีวิตประจำวันให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความแตกต่างกัน

และที่สำคัญการสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นต้นกำเนิดของโครงการยังดำเนินการมานานแล้วเพราะฉะนั้นความเข้าใจของคนในสังคมส่งผลต่อวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก โดยนักวิชาชีพท่านหนึ่งมองว่าในต่างประเทศมีการยอมรับกันมานานแล้วเพราะฉะนั้นบริการที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงการเรียนร่วมเปิดโอกาสให้คนทั่วไปได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในชีวิตประจำวันเสมอ แต่ในบริบทของประเทศไทยที่ยังไม่เปิดกว้างนักพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปจึงยังไม่ต้องการให้ลูกของตนเองได้เล่นหรือเรียนร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เพราะฉะนั้นการสื่อสารในประเด็นการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กสองคนจึงอาจจะยังมีความแตกต่างกันระหว่างสองวัฒนธรรม

“การเปิดกว้างเรื่องการเล่น คนอื่นที่เข้าใจในเด็กพิเศษ ส่วนในประเทศไทย คนไทยยังรับรู้เรื่องนี้น้อย ไม่อยากให้ลูกที่เป็นเด็กปกติมาอยู่กับเด็กพิเศษ กลัวว่าจะเป็นเหมือนเค้า ส่วนสังคมต่างประเทศเปิดกว้างมานานแล้ว ดูแลตั้งแต่แรกเกิด มีศูนย์มากมาย ส่วนในไทยเป็นตัวช่วยกระจายความเข้าใจว่ามีเด็กกลุ่มนี้อยู่และเปิดใจยอมรับ” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“คนอเมริกาเปิดใจมากกว่า คนไทยจะยึดติดไม่ยอมเปลี่ยนแปลง” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

และประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องกันคือการไม่เปิดใจยอมรับของสังคมกลับส่งผลต่อการปรับตัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทย ด้วยปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยทางสังคมส่งผลให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมต้องปรับตัวเข้าหาสังคม แต่ในทางตรงกันข้ามในต่างประเทศที่มีสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกอยู่มากตั้งแต่แรกเริ่มเพราะฉะนั้นจึงไม่จำเป็นต้องปรับมากเท่า

“ในไทยเด็กและผู้ปกครองปรับตัวเก่ง ... คนอื่นปรับตัวเข้าหาออทิสซึมน้อย เด็กออทิสซึมในไทยเลยปรับตัวได้เก่ง เพราะที่ไม่มีใครปรับตัวเข้าหา ค่าเลยต้องพยายามไม่ว่าจะทำได้หรือไม่ได้หรือถูกต้องแต่ค่าก็ต้องพยายามสังคมนาพยายามบีบค่าให้เข้ากับเด็กคนอื่นให้ได้ โรงเรียนก็บังคับ พ่อแม่ก็ต้องบังคับ คุณครูก็เข้าใจก็ต้องบังคับให้ทำกิจกรรมเหมือนกับเพื่อนให้ได้ ในต่างประเทศอาจจะมีแนวทางการเรียนรู้ให้เป็นพิเศษ การบ้านอาจจะปรับให้เป็นพิเศษ ใช้เครื่องช่วยตอบได้ ใช้บัตรภาพตอบได้ ส่วนเด็กไทยไม่มีสิ่งเหล่านั้นเลย เพราะอย่างนั้นเด็กออทิสซึมถูก force ให้เข้าระบบปกติ ทั้งเป็นข้อดีและข้อเสีย 1. ไม่มีใครเข้าใจค่า 2. ค่าก็มีศักยภาพที่จะปรับตัว” (นักวิชาซิฟพ่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

และอีกหนึ่งประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองในประเทศไทยมองว่าหน้าที่ในการฝึกฝนทักษะเป็นคนนักวิชาซิฟที่เกี่ยวของทั้งหมดโดยที่ไม่รวมบทบาทหน้าที่ของตนเข้าเป็นส่วนหนึ่งและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ส่วนในบริบทต่างประเทศมองว่าการเข้าถึงบริการมีความยาก เพราะฉะนั้นการดูแลด้วยตนเองจึงเป็นขั้นตอนแรกและมองว่าทุกคนมีส่วนร่วมเท่ากัน

“ถ้าเนื้อหาในไทยผู้ปกครองก็หุ่มเหแต่ก็ไมู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตัวเอง ผู้ปกครองที่มีน้องที่มีปัญหาพัฒนาการยังู้สึกว่าเป็นการผ่าตัดหมอม่าหยาแล้วพากลับบ้านเป็นหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือผู้เชี่ยวชาญ แต่แท้จริงแล้วงานจิตเวชหรืองานพัฒนาการไม่ใช่แบบนั้น ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างมาก เด็กมาเจอหมอสัปดาห์ละครั้งแค่ชั่วโมงเดียวไม่เท่ากับอีก 23 ชั่วโมงอีก 6 วันที่อยู่กับผู้ปกครอง ยิ่งฝึกบ่อยยิ่งเก่งยิ่งฝึกบ่อยยิ่งเชี่ยวชาญ ถ้ามาโรงพยาบาลสัปดาห์ละชั่วโมงไม่ช่วยอะไร ... แต่ถ้ากระตุ้นการรับรู้ กระตุ้นการดูแลให้คนไทยรู้ว่าเป็นหน้าที่เป็นงานของค่าส่วนหนึ่งไม่ใช่ไม่มีใครช่วยค่า แต่เป็นงานที่ทำกันเป็นทีมทำด้วยกันน่าจะเป็นตัวสารที่สำคัญในไทย เพราะว่าวัฒนธรรมต่างกัน ในต่างประเทศกว่าจะเข้าถึงหมอกกว่าจะเข้าถึงบริการค่าต้องดูแลตัวเองอย่างมากก่อนที่จะมาเจอหมอ แต่ในไทยไม่ใช่ว่าเจอง่ายและก็ไม่ไ้ยากทำให้ เลยมีมุมมองว่าหมอต้องทำให้หาย แต่ในมุมมองของนักวิชาซิฟก็มองว่าอยากให้หายเหมือนกันแต่ทำไม่ได้คนเดียว” (นักวิชาซิฟพ่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบเนื้อหาการรณรงค์ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย

5.4.3.1 เนื้อหาหรือประเด็นเพิ่มเติม

- เกณฑ์ของอาการหรือพฤติกรรมที่สามารถพบได้จากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการช่วยเหลือที่บุคคลทั่วไปสามารถทำได้ รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านบวกหรือจุดเด่น

“เกณฑ์มีอะไรบ้างนี่คือสิ่งที่เค้าจะต้องเจอเวลาเจอคนที่มีภาวะออทิซึมในสังคม เรื่องภาษา *social communication repetitive behavior* สิ่งที่เราสามารถทำได้เพื่อช่วยเหลือเค้าเมื่อเจอสถานการณ์แบบนี้ การช่วยเหลือในสถานการณ์ที่ต่างกันและ relate กับคนในสังคม แต่ถ้าสอนการบำบัดก็จะเป็นพื้นที่ของครูและนักบำบัดมากกว่า การใช้ชีวิตประจำวันการไปสถานที่ต่างๆ การไปร้านอาหาร การมีมุมสงบเพื่อให้คนช่วย” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

- การให้แนวทางแก่พ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น การเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิซึมในช่วงวัยรุ่น การป้องกันและการรับมือการกลั่นแกล้ง

“รณรงค์ให้พ่อแม่มี *How to* ในการเลี้ยงดูลูก เพราะบางทีพ่อแม่ก็หงุดหงิดกับเด็กและทุกคนมีความเหนื่อยมาจากเด็กออทิซึมอาละวาดก็เกิดความรุนแรงขึ้น เราก็เคยเป็น เรารู้ตัว เราก็เลยคิดว่ามันคือ *How to* ที่พ่อแม่ไม่มี ไม่ได้รณรงค์ว่าออทิซึมคืออะไร แต่เป็นการรณรงค์กับพ่อแม่ *How to* เลี้ยงเค้า แล้วก็เด็กวัยรุ่น เพราะน้องชายโดน bully ในวัยรุ่น อยากให้เพิ่มกับวัยรุ่นว่าช่วยยอมรับความแตกต่างได้แล้ว ขนาดในอดีตน้องยังเคยโดน bully แล้วในปัจจุบันนี้ cyberbullying เด็กพวกนี้จะมีที่ยืนใหม่ ไม่ใช่แค่เด็กที่มีภาวะออทิซึม cyberbullying ไม่ใช่สิ่งที่ดีและมันควรจะหายไป แล้วพอเรามีน้องเคยโดนมากก็เลยอินกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

- การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่อไปในอนาคต

“การประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคตของคนใช้กลุ่มนี้จะน่าสนใจที่จะรณรงค์ อย่างในข่าวล่าสุดที่มีกาแฟของคนพิการตาบอดหรือเป็นออทิสติก เค้ายังไม่มีพื้นที่มากพอที่จะให้ทำงานหรืออยู่ในสังคม กับผู้ปกครองที่มีลูกเป็นภาวะออทิซึมมีความเครียดว่าในอนาคตลูกเค้าจะอยู่อย่างไร การที่หาอาชีพให้กับคนเหล่านี้ก็จะเป็นตัวช่วยได้เหมือนกัน” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

- การบริการโดยภาครัฐหรือศูนย์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ยังคงขาดแคลนและไม่เข้าถึงในหลายพื้นที่ รวมถึงการผลิตและอบรมบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจในเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

“อยากให้มีบุคลากรที่ดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมและมีความรู้ยังขาดอยู่ ต้องได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ต้องคุ้นเคยกับเด็กก่อน” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

- โครงสร้างหรือแผนการดูแลร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ นักวิชาชีพฟื้นฟู นักวิชาชีพทางการศึกษา ครอบครัว โดยมีพื้นฐานมาจากแผนงานทางจิตเวชเด็ก

“การรณรงค์ในอนาคตอยากให้เน้นโครงสร้างของการดูแลร่วมกันระหว่าง ครู หมอ พ่อแม่จะจริงจังเป็นโมเดลที่ใช้ในงานจิตเวชเด็กอยู่แล้วเพราะเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการหรือจิตเวชใช้ชีวิตอยู่ในสามสังคมใหญ่ ถ้าได้การดูแลที่ประสานสอดคล้องไปด้วยกันจะทำให้เค้าใช้ชีวิตได้ง่ายขึ้นมากและมีพลังพอที่จะเรียนรู้สิ่งอื่นได้อีก” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.4.3.2 การออกแบบสื่อ

วิดีโอ การใช้ตัวการ์ตูนช่วยให้เด็กเกิดความสนใจ ควรที่จะมีการใส่คำบรรยายภาษาไทย ไม่ควรที่จะมีภาพเคลื่อนไหวที่เร็วเกินไป สามารถใช้สีสันได้แต่ไม่ควรที่จะมีสีที่มากเกินไป ถ้าหากเน้นให้คนทั่วไปดูควรจะเน้นการแสดงอารมณ์ของตัวละครรอบข้างบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมได้ง่ายมากขึ้น นอกจากนี้ควรที่จะมีการนำเสนอตัวละครที่มีภาวะออทิซึมอย่างหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มมุมมองอื่น หรือการเพิ่มอีกตัวละครหนึ่งเข้ามา เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านอื่นด้วย และที่สำคัญควรทำให้เนื้อหามีความเข้าใจง่ายสำหรับเด็ก

วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ควรระลึกลึกเสมอว่าการนำเสนออารมณ์ให้กับผู้ชมแต่ละคน อาจจะไม่เหมือนกันซึ่งส่งผลต่อการเกิดความรู้สึกร่วม

หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ ควรที่จะมีตัวหนังสือน้อยลงต่อหนึ่งภาพ ไม่ควรมีจำนวนหน้าが多เกินไป เน้นการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์และลวดลายประกอบที่ไม่จำเป็นเพื่อลดการรบกวน ควรคำนึงถึงระดับภาษาที่ใช้ และหนึ่งเรื่องควรมีประเด็นเดียว

สื่อปฏิสัมพันธ์ ควรมีการแบ่งกลุ่มทักษะหรือพฤติกรรมตามลำดับขั้นพัฒนาการของเด็ก เนื้อหาในแต่ละแผ่นภาพไม่ควรซับซ้อน หนึ่งภาพหนึ่งขั้นตอน และแผ่นภาพอาจแนะนำเสนอใน สถานการณ์เดียวกันแต่มีสองรูปแบบทางเลือก เช่น การทานอาหารชนิดใหม่แต่ถ้า *Elmo* ไม่ชอบ อาหารชนิดนั้นจะอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ควรพิจารณาเลือกใช้ตัวละครที่เด็กเชื่อมโยงด้วยหรือ ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งในคำบรรยายเพื่อให้เด็กรู้ว่าตนเองเป็นผู้ทำพฤติกรรมนั้น และอาจจะทำสื่อที่สามารถให้ผู้ใช้งานเลือกเพศได้ตามเพศของตนเอง

บทความ ควรคำนึงถึงกลุ่มผู้อ่าน ในประเด็นด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมด้วย เพื่อการนำเสนอแนวทางอย่างเหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่าน และควรที่จะทำย่อเนื้อหาให้ง่ายมากขึ้นเพื่อ ผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาในการอ่านบทความที่ยาว

5.4.3.3 กลยุทธ์การรณรงค์

นักวิชาชีพท่านได้เสนอแนวทางกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มี ภาวะออทิสซึมไว้ว่าให้สร้างความตระหนักเป็นอย่างแรก ในลำดับถัดมาจึงนำเสนอความเข้าใจหรือให้ ข้อมูลเป็นเรื่องปกติ (Normalize) ให้อยู่บนสื่อกระแสหลักอย่างสม่ำเสมอ

“อาจจะสร้างความตระหนักได้ให้เป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องประหลาด ออทิสซึมพบได้ไม่น้อยใน สังคม เหมือนการณรงค์โรคทางจิตเวชอื่น ๆ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นธรรมชาติและไม่มีใครผิดใครถูก รณรงค์เหมือนเป็นหวัดคนในสังคมก็จะมีมุมมองที่กว้างขวางขึ้นในวันที่เจอกับตัวเองก็จะไม่ตกใจมาก ถ้าวินไหนที่รู้ว่าลูกหลานเป็นก็แค่รู้ว่าเกิดขึ้น ... เดี่ยวนี้เป็นเรื่องที่อาศัยระยะเวลา อาศัยการให้ข้อมูล ช้าช้า ถ้าสื่อสารออกไปแล้วอยู่ในสื่อโดยทั่วไปโดยไม่ต้องเสาะหาหรือเข้าไปในมูลนิธิออทิสซึม ... หรือ เข้าเพจเฉพาะ แต่ให้อยู่ในสื่อทุกทุกวัน อย่างเช่นสื่อช่องหลัก ฟรีทีวี หรือช่องธรรมดา ในโมเดลของ ออสเตรเลียการดูแลสุขภาพพฤติกรรมเข้าทั้งทางสื่อกระแสหลัก โรงเรียน นโยบายของรัฐ แทรกอยู่ใน ทุกอนุเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าสื่อออกไปได้แล้วอยู่ในสื่อกระแสหลักแล้วไม่ได้บอกว่าเป็นเรื่องพิเศษคนที่ ไม่เกี่ยวข้องคนที่ไม่รู้มาก่อนก็จะเป็นเรื่องธรรมดาเข้าใจได้และถ้าเจอกับตัวเองก็จะเข้าใจมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นคนทั่วไปจะรับรู้ได้ผ่านสื่อกระแสหลัก” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

5.4.4 สิ่งที่ต้องการจะบอกให้กับบุคคลทั่วไปได้ทราบเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักถึงความต้องการของนักวิชาชีพและพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่จะสื่อสารกับบุคคลทั่วไปหรือคนในสังคมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมีข้อความทั้งหมดดังต่อไปนี้

“มุมมองของนักแก้ไขการพูดภาวะออทิซึมก็เป็นเหมือนกับความคิดที่คนทั่วไปก็มีเหมือนกัน หลายคนยังมองว่าออทิสติกเป็นสิ่งที่น่ากลัว แปลก ถ้าเราได้เปิดใจแล้วก็รับฟัง ได้ศึกษา หรือว่าลองอ่านดูง่ายผ่านสื่อที่สามารถหาได้จะรู้ว่าพวกเค้าไม่ได้มีอะไรแตกต่างจากพวกเราเลย อยากให้ทุกคนเปิดใจยอมรับ ปฏิบัติกับพวกคนเหล่านี้ในมุมมองที่ดีมากขึ้น” (นักวิชาชีพท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“สำหรับคนในสังคมเราจำเป็นต้องยอมรับความแตกต่างไม่จำเป็นเฉพาะเด็กที่มีภาวะออทิซึมทุกคนบนโลกนี้ไม่มีใครเหมือนกันนิ้วมือห้าคนยังไม่เหมือนกัน แต่เราก็มองว่านิ้วห้านิ้วเป็นของฉัน เพราะฉะนั้นสังคมควรจะยอมรับซึ่งกันและกัน ยอมรับความแตกต่าง สำหรับคนข้างในสิ่งสำคัญคือเราเหมือนกับเป็นผู้ช่วยเค้า เราเหมือนเป็นฮีโร่ของเค้า อยากให้อย่าไปล้อกว่าเพราะลูกเราเป็นออทิซึมนะลูกเราเลยไม่มีอนาคต แต่เราจะร่วมสร้างอนาคตกับเค้าอย่างไร” (ผู้ปกครองท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 2563)

“ในประเทศไทยมีเด็กพิเศษเยอะมาก เพราะคนส่วนใหญ่กับเด็กไว้ที่บ้านเพราะรู้สึกอาย อยากให้สังคมเปิดใจว่า เด็กพิเศษสามารถใช้ชีวิตปกติได้ถ้าได้ผ่านการรักษาหรือการฝึกมา อยากให้เปิดใจไม่ว่าจะเป็นในแง่ของเรื่องของการเรียนในโรงเรียน การทำงาน หรือว่าอะไรก็ตาม พยายามรับรู้ข่าวสารไม่ควรปิดกั้น ค้นหาข้อมูลง่าย ๆ เพื่อเข้าใจว่าอาการนี้คือโรคนี้นี้ เด็กกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นพิษภัยต่อสังคม อยู่ที่ว่าเข้าใจเค้าและตอบสนองอย่างถูกต้องหรือเปล่า” (นักวิชาชีพท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“คุณไม่จำเป็นต้องมาดูแลหรือเข้าใจในเชิงลึกขนาดนั้น แค่เห็นใจในฐานะเพื่อนมนุษย์ก็พอเหมือนคนปกติ แค่เห็นใจเค้าเพื่อนคนปกติ ถ้าเค้าต้องการความช่วยเหลือก็เข้าไปช่วย ถ้าเค้าช่วยเหลือตนเองได้ก็สนับสนุนเค้าและคอยดูอยู่ห่าง ๆ แค่นั้นในในฐานะเพื่อนมนุษย์คนหนึ่งก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเห็นกันพิเศษนัก คนเหมือนกัน แค่นั้น คนเท่ากัน” (นักวิชาชีพท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“อยากให้เข้าใจ อย่าพึ่งด่วนตัดสินเด็กกลุ่มนี้ ไม่ว่าเค้าจะลงมือทำหรือพูด หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางอารมณ์อะไรก็แล้วแต่ คือมันมีเบื้องหลังอยู่เยอะมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระบบประสาทรับสัมผัส หรือการแปลความหมายอะไรก็แล้วแต่ แค่นี้เค้าก็ทุกข์ทรมานพอแล้ว ไม่อยากให้เราไปเพิ่มความทุกข์ทรมานให้กับเค้าจากการที่เราไปตัดสินหรือไปจำกัดอะไรบางอย่างให้เค้าไม่ได้อยู่ร่วมกับเรา” (นักวิชาชีพท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

“อยากให้สังคมให้โอกาสในสิ่งที่เค้าไม่มี เด็กคนอื่นอาจจะยังไม่ได้โอกาสเหมือนกับน้องโอกาสที่น้องจะยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง พี่งพาทพ่อแม่ มีคนเข้าใจเค้าเมื่อเค้าออกไปข้างนอก มันหายาก ในสังคมของเราเข้าใจเค้า แต่ในสังคมปกติคิดว่ายังไม่เปิดกว้างรับเด็กพิเศษทุกประเภท เด็กพิเศษก็อยู่แคในกลุ่มแคบแคบของเค้า เคยเรียนร่วมกับเด็กปกติมีโดนแกล้งบ้าง แต่เด็กคนอื่นโดนเยอะมาก เด็กบางคนไม่สามารถสื่อสารได้เวลาที่มีความเจ็บป่วย ขอให้คนข้างนอกเปิดโอกาสให้เด็กบ้าง บางคนกลัวเด็กทั้งที่ไม่มีอะไร เหมือนจะไปทำร้าย บางคนไม่รู้ด้วยซ้ำว่าการต่อสู้คืออะไร อยากให้คนเข้าใจเค้า เด็กพิเศษเหมือนเด็กทั่วไป ไม่ได้น่ากลัวอะไร อยากให้มองใหม่ว่า เค้าก็เป็นคนปกติ” (ผู้ปกครองท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 2563)

“เด็กพวกนี้ไม่มีพิษไม่มีภัยกับใคร คิดผิดคิดถูกเองไม่เป็น พฤติกรรมในตัวเองน่าจะยังมีอยู่แต่คิดเองไม่เป็น เราต้องไปเปลี่ยนแปลง ยังไม่รู้วิธีแสดงออก อยากให้โอกาสเค้า อย่าไปมองเค้าว่าคนนี้ไม่ดี บางทีเป็นแค่พฤติกรรมที่เราเห็นเค้าในช่วงเวลาสั้นสั้น เรายังไปตีความหมายแล้วว่าเค้าไม่ดี เพราะเด็กพวกนี้เค้ามีภาวะแบบนี้ คุณควรให้โอกาสเค้า กับเด็กพวกนี้โอกาสสำคัญที่สุด” (ผู้ปกครองท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 2563)

“อยากให้คนในสังคมรู้และเข้าใจภาวะออทิสติกให้มากขึ้น คนที่มีภาวะออทิสติกไม่ได้หมายความว่าเค้าจะต้องแย่ เค้าจะต้อง low (-functioning) เสมอไป เด็กบางคนที่มีภาวะออทิสซึมบางคนก็มีความสามารถจบปริญญาตรี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ก็มีเยอะ” (ผู้ปกครองท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 2563)

“ถ้าเรารู้ว่า ญาติพี่น้องคนอื่นที่เค้าเป็น อยากให้ทุกคนเปิดใจ อยากให้ทุกคนเข้าใจเค้ามากขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับทุกคนได้ อาจจะมีพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมือนคนอื่น อาจจะมีบางอย่างที่ซึ่กแล้ว กลัวง่าย อยากจะให้ทุกคนเข้าใจ ไม่ล้อเลียน ไม่ซ้ำเติม เพราะว่าบางทีคนอื่นไม่เข้าใจแล้วล้อ ต่อให้คนปกติก็เถอะโดนล้อ นี่เป็นบุคคลที่มีภาวะทางอารมณ์บางครั้งโดนเพื่อนล้อก็อายเด็กอย่างนี้ก็อยากจะให้สังคมเข้าใจ อันที่จริง เค้าก็ไม่ได้เป็นอันตรายต่อสังคม เค้าสามารถใช้ชีวิต

ร่วมกับเราได้อย่างปกติ อยากรู้ให้เปิดใจ ยอมรับ คำก็ไม่ได้ไปทำร้ายใคร ไม่อันตราย” (ผู้ปกครองท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

“เด็กแต่ละคนจะมีศักยภาพในตัวของตัวเองอยู่แล้ว ค้นหาให้เจอ น้องออไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คุณคิด จริง ๆ คำน่ารัก เด็กแต่ละคนก็จะมีควมน่ารักอยู่ในตัว ดังนั้นจริง ๆ อยู่ร่วมกับเค้าได้ถ้าเราเข้าใจ” (นักวิชาชีพท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 2563)

“บุคคลออทิสซึมก็เป็นคนคนหนึ่ง เป็นมนุษย์เหมือนกันที่ต้องการใช้ชีวิตในสังคมเหมือนกัน คำต้องการต้องการการเรียนรู้ ต้องการงาน ต้องการใช้รถโดยสารสาธารณะ คำต้องการใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขเหมือนเราทุกคน แต่ว่ามันมีอะไรบางอย่างเท่านั้นเองที่เค้าเองก็พยายามที่จะจัดการอยู่ที่จะทำให้ตัวเค้าเองอยู่ในสังคมได้ เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าอยากให้ทุกคนได้ยอมรับเค้าและเรียนรู้ไปกับเค้า แล้วก็สามารถที่จะอยู่ร่วมกับเค้าได้” (นักวิชาชีพท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

“ให้กำลังใจดีกว่า ถ้าครอบครัวไหนมีเด็กพิเศษแล้วให้กำลังใจเค้าดีกว่า อย่าให้เค้าท้อ ให้เค้าสู้ ลูกเราสามารถปั้นได้ สามารถสร้างได้ให้เหมือนเด็กปกติ ถ้าเราท้อไม่มีกำลังใจ เค้าสามารถสู้กับเราได้ ถ้าเราสู้เค้าก็สู้ สู้ไปกับเรา เพราะว่าคนที่แ่กว่าลูกเรามีอีกเยอะ เราให้กำลังใจดีกว่า” (ผู้ปกครองท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 2563)

“สิ่งสำคัญคือเข้าใจลูก เข้าใจครอบครัว เข้าใจทุกคน สิ่งสำคัญคือกำลังใจ ให้กำลังใจ เดินไปพร้อมกัน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพราะระบบอินเทอร์เน็ตเออ ช่องทางข่าวสารมีมากขึ้น” (ผู้ปกครองท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

“ภาวะ ASD เป็นอะไรที่พบเจอได้ ไม่ได้เป็นความผิดของใคร บุคคล ASD อาจมีมุมมองการเรียนรู้หรือวิถีปฏิบัติตัวที่เหมือนหรือแตกต่างจากคนอื่นก็ได้ ไม่ได้มีอะไรกำหนดว่ามี ASD ต้องเป็นอัจฉริยะบางเรื่อง หรือไม่รู้เรื่องดูแลตัวเองไม่ได้ อยู่ที่การดูแลของครอบครัว การฝึกฝนกับสังคม แวดล้อม และความเข้าใจที่สังคมจะรอคอยในให้เค้าได้งอกงามตามแนวทางของตัวเอง” (นักวิชาชีพท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 2563)

“ภาวะออทิสซึมเป็นภาวะที่ผู้ปกครองหลายคนไม่คาดคิดว่าจะเกิดกับลูกของตัวเอง พอเกิดขึ้นมาแล้วทำให้ยากทำให้การดูแลรักษาแทนที่จะเร็วขึ้น กลับทำให้ภาวะของโรคอาจจะรุนแรงขึ้นหรือรักษาได้ยากขึ้น เพราะฉะนั้นการเปิดใจของ อาจจะทำให้ใจได้ยาก แต่ถ้าเราเอาหลักสูตรของออทิสซึมเอามาให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จัก การทำให้ยอมรับอาจจะไม่ได้ fail เกินไป เค้าอาจจะรู้จักมาบ้างแล้ว

ถ้ามาเกิดกับตัวเองสามารถตั้งสติได้เร็วขึ้น ไม่ได้ตกใจหรือหลีกเลี่ยงปัญหาไปเลย การดูแลหรือการช่วยเหลือก็จะยกระดับได้เร็วขึ้นหรือทันเหตุการณ์” (นักวิชาชีพท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 2563)

“เค้ามีอาการแบบนี้แต่เค้าสามารถที่จะอยู่ร่วมกับเราในสังคมได้ ถ้าเค้าอยู่กับคนที่มีความเข้าใจเค้า พ่อแม่บางคนคือรู้ว่าพ่อแม่คาดหวังแต่เวลาที่เราจะฝึกเราจะเล่นกับลูกเราต้องใช้ความสุชนะ ลดการคาดหวัง เด็กจะรู้สึกว่ามันดีขึ้นจากอารมณ์ อยู่กับเค้าโดยที่มองว่าเค้ามีศักยภาพ เค้าอยู่ร่วมกับเราได้ พยายามไม่ทำให้เค้ารู้สึกเครียด อะไรที่เป็นความผิดพลาดของเค้า ไม่เป็นไรให้เอาใหม่ให้กำลังใจเค้า” (นักวิชาชีพท่านที่ 9, สัมภาษณ์, 2563)

จากข้อความทั้งหมดสามารถจัดกลุ่มสาระสำคัญที่ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการสื่อสารออกมาได้เป็นทั้งหมด 7 กลุ่ม

กลุ่มแรก ‘ชื่อตรง ไม่น่ากลัว ไม่อันตราย’ คือความพยายามที่จะสื่อสารว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่น่ากลัวและไม่เป็นอันตรายต่อใคร เพื่อให้คนในสังคมมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยสายตาหวาดกลัวที่น้อยลง

กลุ่มที่สอง ‘มีศักยภาพ’ คือการเสนอให้เห็นว่าบุคคลมีศักยภาพในตนเอง บุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ใช่คนไร้ศักยภาพและสามารถที่จะเรียนรู้และเติบโตได้

กลุ่มที่สาม ‘เหมือนคนทั่วไป ไม่แตกต่าง’ คือการแสดงให้เห็นความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคลทั่วไปและบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

กลุ่มที่สี่ ‘แต่ละคนล้วนมีความแตกต่าง’ เป็นการมองให้ลึกลงมาในแต่ละบุคคลโดยคนทุกคนล้วนมีความแตกต่างกัน และความแตกต่างนั้นไม่ใช่ความผิดปกติ

กลุ่มที่ห้า ‘ไม่ซ้ำเติม ให้กำลังใจ’ ถึงแม้ว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะมีความไม่เหมือนกับคนทั่วไปแต่ไม่ควรซ้ำเติมด้วยความแตกต่างเหล่านั้นเพราะไม่ใช่ความผิดของใครคนใดคนหนึ่ง และให้กำลังใจบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

กลุ่มที่หก ‘เปิดใจ เข้าใจ ยอมรับ และเห็นใจ’ คือเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความเป็นตัวของตัวเองโดยปราศจากอคติ

กลุ่มสุดท้าย ‘อยู่ร่วมกัน สนับสนุน ให้โอกาส’ คือการอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและบุคคลทั่วไป ให้การสนับสนุนบางอย่างที่ขาดหายและช่วยเหลือได้ และให้โอกาสบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้เติบโตในสังคมและงอกงามตามความตั้งใจของตนเอง

สรุปผลการวิจัยในส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาชีพและผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของสาขาวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมตั้งแต่ นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ นักบำบัดพฤติกรรม นักแก้ไขการพูด นักกิจกรรมบำบัด พยาบาล วิชาชีพด้านจิตเวชเด็ก ไปจนถึงครูการศึกษาพิเศษ และบทบาทในการดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีส่วนที่ซ้อนทับกันและแตกต่างกันไปตามความรู้ที่เฉพาะเจาะจงลงไปในแต่ละวิชาชีพซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ใช่เรียนรู้จากพ่อแม่หรือผู้ปกครองเพียงภาคส่วนเดียวแต่ยังมีภาคส่วนที่หลากหลายที่ให้การสนับสนุน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองยังแสดงให้เห็นบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและครอบครัวลึกลงไป

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประเด็นด้านการรับรู้แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ว่าจะนักวิชาชีพ พ่อแม่หรือผู้ปกครองได้รับชมสื่อขึ้นเดียวกันแต่ยังสามารถรับรู้และให้ความคิดเห็นต่อสื่อได้หลากหลายด้านตั้งแต่การรับรู้สื่อ การให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบ และการนำสื่อไปใช้งาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้การออกแบบสารที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ โครงสร้างสารซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจของผู้รับสาร การลำดับสารซึ่งส่งผลต่อการจดจำ การใช้จุดจูงใจเพื่อให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ร่วม และการวางกรอบสารที่ส่งผลต่อการรับรู้พฤติกรรมที่น่าเสนอ นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงประเด็นของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการรณรงค์โดยมองว่าอินเทอร์เน็ตสามารถสื่อสารได้สะดวกและรวดเร็ว ในด้านการสื่อสารรณรงค์ในเด็กผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้ข้อมูลที่ไม่ว่าในทิศทางเดียวกันว่าเด็กจะสามารถเรียนรู้จากสื่อได้มากเท่ากับผู้ใหญ่หรือไม่ หรือการออกแบบสื่อสำหรับเด็กโดยเฉพาะจะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าผู้ใหญ่จริงหรือไม่ และยังมี การรับรู้ถึงเนื้อหาสื่อที่สะท้อนแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์และความหลากหลายทางระบบประสาทที่แตกต่างกันไป

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมพบว่าทัศนคติของพ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีการเริ่มมาตั้งแต่ก่อนที่จะมีลูกเป็นของตนเองซึ่งมองในมุมมองของความแปลกจนกระทั่งได้เมื่อลูกได้รับการวินิจฉัยจึงตอบสนองแตกต่างกันไปตั้งแต่รับได้ในทันที ผิดหวัง เสียใจ หรือปฏิเสธผลการวินิจฉัยซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปและการเรียนรู้จึงทำให้เกิดการยอมรับได้มากขึ้น และนำไปสู่การเติบโตในทางความคิด ส่วนนักวิชาชีพมักจะอธิบายตั้งแต่ประสบการณ์ครั้งแรกกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองของความแปลกหรือสงสัยหรือสนใจจึงนำมาสู่การเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งประสบการณ์ในการทำงานจะทำให้เกิดความเข้าใจในด้านที่มากกว่าแค่อาการแต่ยังนำไปสู่ความเข้าใจในชีวิตด้านอื่นของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วย ในลำดับถัดมาด้านการ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยสื่อเป็นตัวกลางพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านมองว่าสื่อของโครงการสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนในสังคมได้แต่อาจจะมีปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลง อย่างเช่น การเปิดใจยอมรับตั้งแต่ต้น และความเชื่อมโยงของผู้ชมกับเนื้อหา

และสุดท้ายข้อมูลจากการสัมภาษณ์ถึงแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในบริบทของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและช่องทางการรณรงค์ที่หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งสื่อภาคพื้นและสื่อออนไลน์ ยังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของประเทศต้นทางของสื่อและการนำมาใช้ในบริบทของประเทศไทย ทั้งยังให้ข้อเสนอแนะในการออกแบบเนื้อหาในสื่อ การออกแบบตัวสื่อ รวมไปถึงกลยุทธ์ในการรณรงค์ และจบท้ายสิ่งที่ต้องการอยากบอกให้คนในสังคมได้รู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตเนื้อหาได้ในอนาคต

จากผลการวิจัยที่นำเสนอมาผู้วิจัยจะทำการสรุปผลและอภิปรายผลในบทต่อไป

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบสารและการรับรู้การสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ผ่านโครงการ *See Amazing in All Children* ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่ปรากฏในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการออกแบบสารในโครงการ *See Amazing in All Children*
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ชมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*

ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Qualitative content analysis) ในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* แบ่งเป็น วิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 25 วิดีโอ คลิปวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองจำนวน 13 วิดีโอ หนังสือนิทานจำนวน 3 ชิ้น สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 3 ชิ้น และ บทความจำนวน 10 บทความ และทำการสัมภาษณ์นักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 9 คน และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม จำนวน 7 คน ถึงการรับรู้สื่อ ทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในบริบทของประเทศไทย

6.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาสรุปเป็นสี่หัวข้อคือเนื้อหาการรณรงค์ การออกแบบสาร การรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสาร และแนวทางการออกแบบสารในบริบทของประเทศไทย

6.1.1 เนื้อหาการรณรงค์

ผลการวิจัยในด้านเนื้อหาการรณรงค์ที่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อทั้งหมดของโครงการ *See Amazing in All Children* ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม เนื้อหาความหลากหลายทางระบบประสาท และเนื้อหาความครอบคลุมทางสังคม

6.1.1.1 เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

เนื้อหาในหัวข้อนี้เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม รวมไปถึงประกอบไปด้วย ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ครอบครัวของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

1) ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมที่ปรากฏในสื่อของโครงการผ่านการแสดงออกของตัวละคร *Julia* บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมตัวจริง และการบอกเล่าของตัวละครหรือบุคคลอื่น ได้แก่

1.1) คำอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านสมอง มีความพยายามที่จะนำเสนอว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมีระบบประสาทในสมองที่แตกต่างไปจากคนทั่วไป และยังคงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

1.2) ความสามารถด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมแต่ละคนมีความสามารถในการสื่อสารรวมถึงการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไป บางคนไม่สามารถพูดได้ บางคนพูดเป็นคำ บางคนพูดได้คล่องแคล่ว และในคนที่ไม่สามารถสื่อสารผ่านการพูดหรือไม่ค่อยพูดจึงใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสาร อย่างเช่น การใช้ภาษามือ (Sign language) การใช้แท็บเล็ตซึ่งมีแอปพลิเคชันออกเสียงผ่านรูปภาพ

1.3) ความสามารถด้านการเข้าสังคมและการปรับตัว บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมักจะมีความกังวลในการเข้าสังคมหรือสถานการณ์ใหม่ เช่น การขึ้นรถไฟ การไม่มองตาคนที่กำลังพูดด้วย นอกจากนี้ความเชื่อที่มีบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมไม่ใช่ใจคนรอบข้างยังได้รับการท้าทายว่าแท้จริงแล้วบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมใส่ใจแต่ไม่รู้วิธีที่จะเข้าหา

1.4) พฤติกรรมทำซ้ำ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมักจะชอบทำพฤติกรรมหนึ่งซ้ำไปมา ทำกิจกรรมเป็นกิจวัตรประจำวันหรือแม้กระทั่งการจดจำวันที่และทำกิจกรรมหนึ่งสำคัญในทุกปี เช่น การเรียงสิ่งของเป็นรูปแบบซ้ำ การทำกิจวัตรประจำวันอย่างเข้มงวดกับทั้งตนเองและบุคคลรอบข้าง นอกจากนี้ยังแสดงความรู้สึกคับข้องใจเมื่อกิจวัตรหรือตารางที่กำหนดไว้มีการเปลี่ยนแปลง

1.5) ระบบประสาทสัมผัสของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งตอบสนองต่อสิ่งเร้าในระดับที่สูงต่ำต่างกัน อย่างเช่น การฟังเสียงที่ดังเกินไปจึงทำให้รู้สึกทรมานและต้องใช้แว่นอุดหู ระบบประสาทด้านผิวสัมผัสของแต่ละคนส่งผลให้ชื่นชอบหรือไม่ชอบผิวสัมผัสบางชนิด เช่น ความรู้สึกเมื่อใช้นิ้วจุ่มลงในสีน้ำ การไม่ชอบการกอดจึงใช้วิธีการให้กำลังใจในแบบอื่น บางคนยังใช้การสัมผัสในการเรียนรู้ทางประสาทสัมผัสนอกจากนี้ส่งผลให้การใช้ประสาทสัมผัสเป็นเวลานานจะเกิดความเหนื่อยล้า ต้องการพักผ่อน นอกจากนี้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมยังต้องการพื้นที่สงบ ปลอดภัย และมีความเป็นส่วนตัว

1.6) ความสามารถในการจดจำและจดจำ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมสามารถจดจำกับวัตถุหรือสิ่งเร้าได้ลงไปถึงในรายละเอียดขณะเดียวกันจึงทำให้ไม่สามารถรับรู้สิ่งรอบตัวได้หรือรับรู้ได้น้อย อย่างเช่น การนั่งเฉยเมื่อบุคคลอื่นเรียกชื่อความสามารถ การใส่ใจในรายละเอียดของสถานที่ทำให้เห็นถึงองค์ประกอบเล็กน้อย นอกจากนี้ความสามารถในการจดจำสิ่งที่สนใจมากและวิ่งเข้าหาสิ่งนั้นอย่างรวดเร็วจนอาจทำให้เกิดอันตรายได้

1.7) การแสดงออกความรู้สึก ได้แก่ การแสดงความตั้งใจ ตื่นเต้น หรือสนใจด้วยการกระโดดขึ้นลงและการสับมือ การพูดซ้ำคำเดิมเพื่อการขอความช่วยเหลือด้วยการพูดทวนซ้ำ การส่งเสียงร้อง การขี้นิ้ว การแสดงออกความไม่พอใจโดยมุ่งทำร้ายผู้ที่ทำให้ไม่พอใจ การแสดงความรู้สึกกลัวหรือกังวลด้วยการโยกตัว ส่งเสียง หรือสับมือ

1.8) ความสามารถเฉพาะตัวและการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศิลปะและการวาดรูป การผลิตสื่อและคอมพิวเตอร์กราฟิกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งได้เข้าเรียนในโรงเรียนสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยเฉพาะ

1.9) การกลั่นแกล้ง บุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยเฉพาะในวัยเด็กและวัยรุ่นมีโอกาสที่จะได้รับการกลั่นแกล้งสูงกว่าเด็กทั่วไปสองถึงสามเท่า

2) ครอบครัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

เนื้อหาในส่วนนี้สามารถแบ่งออกได้เป็นส่วน ได้แก่

2.1) บทบาทของพ่อแม่ในการดูแลลูกหรือเด็กที่มีภาวะออทิซึม

- การสอดส่องและดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมอยู่เสมอ อย่างเช่น สังเกตพฤติกรรมของลูกเมื่อพาออกไปข้างนอก การจัดการความขัดแย้งระหว่างพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยการไกล่เกลี่ยและสอนให้เล่นร่วมกัน การดูแลให้ลูกทำกิจกรรมในแต่ละวัน
- การสนับสนุนทางอารมณ์ การปลอบโยนเมื่อเกิดความกังวลหรือเหนื่อยล้า และให้กำลังใจเมื่อลูกต้องไปพบกับสถานการณ์ใหม่ การแสดงออกให้ลูกที่มีระบบประสาททั่วไปรับรู้ได้ถึงการใช้ใจอย่างเท่าเทียมกันทุกคน หรือแม้กระทั่งการสละเวลาส่วนตัวเพื่อลูก
- การฝึกฝนและเตรียมความพร้อม ได้แก่ การสอนทักษะในชีวิตประจำวัน เช่น การสั่งอาหาร การขอร้อง การบอกลา การแบ่งปัน ไปจนถึงการเข้านอน การสอนและฝึกให้ลูกใส่หน้ากากอนามัย เป็นต้น การฝึกฝนการสื่อสาร เช่น การใช้ภาษามือ การเตรียมครูสอนอุปกรณ์ช่วยสื่อสาร การพาลูกออกไปทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นข้างนอกบ้าน ก่อนออกจากบ้านเตรียมข้าวของและให้ข้อมูล สถานที่ กิจกรรม ตารางเวลากับเด็ก รวมถึงการจัดการหาสุนัขผู้ช่วยเพื่อนำทางและป้องกันอันตราย การสอนให้ลูกรู้ใจความยืดหยุ่นในการใช้ชีวิตและการเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ เช่น สถานการณ์โควิด-19 และการทำตามตารางกิจวัตรประจำวันและการสื่อสารกับบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกิจวัตรของเด็ก รวมถึงการพาลูกไปพบกับนักบำบัด และการเตรียมตัวในการพูดคุยกับลูกที่มีระบบประสาททั่วไปถึงพี่น้องที่มีภาวะออทิซึม

2.2) ตัวของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเอง

- ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงดูบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ การยอมรับในความแตกต่างของลูกที่มีภาวะออทิซึม การแสดงออกความรู้สึกมั่นใจและรับรู้ความสามารถในตนเองต่อการดูแลเด็กที่มีภาวะออทิซึมผ่านการร้องเพลง ความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อลูกได้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ความรู้สึกเหนื่อยล้าจากการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึม รวมถึงความอดทนพยายามเป็นอย่างมากในการเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิซึม

- การดูแลและให้ความสำคัญกับสุขภาพของตนเอง ได้แก่ การดูแลตนเองด้านสุขภาพด้านอาหารการกิน ด้านจิตใจ โดยการผ่อนคลายความเครียดจากการ เดินเล่น การฟังเพลง การยืดเส้นร่างกาย และการหาคนรับฟังไม่ว่าจะเป็นคนใกล้ชิดหรือนักวิชาชีพ

- การเรียนรู้และความเปลี่ยนแปลงในตนเองของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง อย่างเช่น พ่อของเด็กชายที่มีภาวะออทิสซึมคนหนึ่งเกิดการยอมรับว่าบทบาทหน้าที่ในฐานะพ่อแม่ของเขาต่อลูกที่มีภาวะออทิสซึมไม่เหมือนกับพ่อแม่ของคนอื่นและทำให้เขาเห็นมุมมองใหม่และพยายามทำตนเองให้เห็นคนที่ดีขึ้น การเรียนรู้ที่จะเข้าใจในตัวลูกที่มีภาวะออทิสซึมและปล่อยวางโดยไม่เปรียบเทียบกับเด็กที่มีระบบประสาททั่วไป

2.3) บทบาทของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

- การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพี่น้อง เช่น การเดินเล่นนอกบ้าน การเล่นด้วยกัน การร้องเพลง การวาดภาพและเล่นิทาน การไปสวนสาธารณะร่วมกัน

- การช่วยเหลือพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึม ในด้านกิจวัตรประจำวันตั้งแต่ตื่นนอน เตรียมตัวไปโรงเรียน จนกระทั่งกลับบ้าน รวมถึงการพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมไปพบกับกลุ่มเพื่อนหรือคนในสังคม

- การให้การยอมรับในตัวพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึม ความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคลที่เป็นพื้นฐานต่อมุมมองที่มีต่อพี่น้องของตนที่มีภาวะออทิสซึม รวมไปถึงการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อทำความเข้าใจพี่น้องของตน เช่น การเรียนรู้ภาษามือเพื่อใช้ในการสื่อสารกับพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึม การทำกิจกรรมรณรงค์ในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านการเขียนเรียงความเล่าเรื่องพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมและการรณรงค์ให้ใส่แต่งตั้งพิเศษในเดือนเมษายนซึ่งเป็นเดือนแห่งการตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

- การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อพี่น้องเกิดความรู้สึกกังวลใจ เช่น การร้องเพลงพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมชอบหรือเพลงสำหรับผ่อนคลายอารมณ์

2.4) ตัวของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

- ความรู้สึกของตนเอง ได้แก่ ความอดทนที่มีต่อพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึม พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนอย่างมากที่จะฝึกฝนให้ลูกทุกคนมีทำเข้าใจในอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้น และจัดการกับอารมณ์หรือความรู้สึกนั้นในวิธีที่เหมาะสม และมีการกล่าวถึงการรับรู้ถึงแม้จะมีพี่น้องที่มีภาวะออทิสซึมแต่พ่อแม่ยังให้ความสำคัญลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

- การพูดคุยกับลูกในด้านที่เกี่ยวข้องกับพี่น้องของตนที่มีภาวะออทิซึม พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรจะพูดอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อพี่น้องที่มีระบบประสาททั่วไปซึ่งเป็นการป้องกันความสงสัยที่อาจเกิดขึ้นและยังเป็นการปกป้องศักดิ์ศรีของพี่น้องที่มีภาวะออทิซึม

3) การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- การใช้เทคนิคไพร้มิ่ง (Priming technique) ซึ่งหมายถึงการนำเสนอพฤติกรรม กิจกรรม หรือสถานการณ์ล่วงหน้าให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึมด้วยการใช้การ์ดการฝึกทักษะชีวิตประจำวัน (Daily Routine Cards) เพื่อให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมได้เรียนรู้การทักษะแต่ละอย่างตามลำดับขั้น และเพื่อเป็นการลดความกังวลของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก่อนไปทำกิจกรรม

- การฝึกทักษะทางสังคม ได้แก่ การรอคอย การทำตามกฎกติกา การแบ่งปันกับบุคคลอื่น การเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

- การฝึกทักษะการจัดการอารมณ์ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่วุ่นวาย รู้สึกกดดันทางอารมณ์ หรือความไม่พอใจ ด้วยการกำหนดลมหายใจ

- การฝึกทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การเริ่มบทสนทนา การสั่งอาหาร การแสดงความขอร้อง และการบอกลา รวมถึงวิธีการสื่อสารแบบอื่น ได้แก่ การใช้ภาษามือ การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสาร ประเภทแท็บเล็ต

- การฝึกทำอะไรให้เป็นกิจวัตรและการปรับตัวเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ การทำกิจวัตรประจำวันหรือเทศกาลพิเศษ ความเข้าใจในเวลาและการทำตามตารางเวลา การเล่นหรือทำกิจกรรมด้วยตนเอง การทำความเข้าใจว่าไม่มีอะไรที่ได้มาเสมอไปหรือความไม่แน่นอน

- การฝึกทักษะชีวิตด้านอื่น ได้แก่ การเรียนรู้ที่จะสะกดชื่อของตนเองเพื่อเตรียมพร้อมในสถานการณ์ที่หลงทาง การฝึกให้เดินทางคู่กับสุนัขผู้ช่วย (Assist dog) เพื่อนำทางป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับตัวลูกหรือเด็กเอง การฝึกความรับผิดชอบโดยเริ่มจากสัตว์เลี้ยง การสวมใส่หน้ากากอนามัยในสถานการณ์โควิด-19 การเข้ารับการฝึกฝนกับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

6.1.1.2 แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

แนวความคิดความหลากหลายทางระบบประสาทเป็นการกล่าวถึงการมองบุคคลทั่วไป บุคคลที่มีภาวะออทิซึม บุคคลที่ภาวะสมาธิสั้น บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและบุคคลที่มีระบบประสาทและสมองในรูปแบบอื่นว่าแต่ละบุคคลมีระบบประสาทที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน

เช่นเดียวกันกับความหลากหลายทางชีวภาพหรือชาติพันธุ์ซึ่งแตกต่างไปจากแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ที่มองกลุ่มคนเหล่านี้ในความเป็นโรคหรือความบกพร่องในแต่ละด้าน ในหัวนี้กล่าวถึงเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ปรากฏในสื่อซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์และแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทโดยแยกออกจากกัน ดังนี้

1) แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์ประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1) การใช้ภาษาหรือคำที่เรียกกลุ่มบุคคลว่าเป็นโรค หรือความผิดปกติ ได้แก่ การใช้คำหรือการแนะนำว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง “มีภาวะออทิซึม” เพราะทางการแพทย์มองว่าบุคคลกับภาวะแยกออกจากกันและรักษาได้ “อยู่บนสเปกตรัม” แสดงออกถึงความหลากหลายของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแต่ละคนแต่ไม่ได้นำมาใช้กับบุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป

1.2) ความท้าทายที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นผลมาจากตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมีการกล่าวถึงท้าทายหรือการแสดงออกความไม่พอใจในสถานการณ์หนึ่งเป็นเพราะว่าบุคคลนั้นมีภาวะออทิซึม

1.3) การอธิบายให้เห็นว่าลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นความบกพร่อง ความล่าช้า การใช้คำว่ำน้อยเกินไปหรือมากเกินไป ซึ่งปรากฏในสื่ออย่างเช่น การนำเสนอลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านที่ขาดหรือบกพร่อง เช่น การไม่พูดหรือการไม่ใส่ใจ การกล่าวว่าคุณค่าของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเรียนรู้ได้ยากกว่าเด็กทั่วไปหรือมองว่าพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมก้าวร้าว มีการกล่าวถึงความสามารถของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งจำกัด (Limited) หรือการไม่สนใจอันตราย

1.4) ในสื่อของโครงการไม่มีการนำเสนอความเชื่อว่าความปกติมีอยู่จริงและความปกติคือสิ่งที่พึงประสงค์

1.5) มีการแบ่งกลุ่มของบุคคลออกเป็น “บุคคลปกติ” และ “บุคคลที่มีภาวะออทิซึม” โดยใช้คำว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษ”

1.6) มีการกล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยแยกภาวะออกจากตัวบุคคล

1.7) มีการให้ความสำคัญกับการป้องกัน การรักษา และการบรรเทาบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

1.8) ในสื่อของโครงการไม่มีการให้นิยามหรือความหมายบุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือโรค การทำงานของสมองที่ไม่ปกติ ความเป็ยงเบน ความบกพร่อง หรือความแปรปรวน

- 1.9) ในสื่อของโครงการไม่มีการกล่าวถึงผู้เชี่ยวชาญคือนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 2) แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท ประกอบไปด้วยรายละเอียดดังนี้ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมมองตนเองและแนะนำตนเองในแง่ของความแตกต่าง
- 2.1) การใช้คำที่บ่งบอกความหลากหลาย ซึ่งปรากฏผ่านเนื้อหาดังต่อไปนี้ การขำคำว่า “เด็กออทิสติก” การแนะนำตัวเองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในฐานะบุคคลที่มีความแตกต่าง “อยู่บนสเปกตรัม”
- 2.2) ความท้าทายที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากสิทธิพิเศษของบุคคลทั่วไป ได้แก่ การมองว่าการเปิดเพลงเสียงดังซึ่งมากเกินไปสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแต่เป็นเรื่องปกติของคนที่มีระบบประสาททั่วไป รวมถึงการชนกำแพงของคนทั่วไปซึ่งบุคคลที่มีภาวะออทิซึมบางคนอาจจะไม่ชอบการสัมผัสผ่านมือ รวมถึงการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดจากบุคคลอื่น
- 2.3) การอธิบายให้เห็นว่าลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมปรับเปลี่ยนไปตามบริบทที่หลากหลาย มีการให้คำนิยามใหม่ หรือแสดงให้เห็นคุณค่าของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น มีการเปรียบเทียบให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเสมือนกับดาวดวงน้อยของพ่อแม่ และการนำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมควบคู่กับคำว่า “อัศจรรย์” (Amazing) “ใส่ใจ” (Caring) “ชอบการเล่น” (Playful) “มีจินตนาการที่ดี” (Good imagination) “มองโลกอย่างสนุกสนาน” “ชอบทำกิจกรรม” (Outgoing) “ชอบเป็นศูนย์กลางของความสนใจ” “เต็มไปด้วยความสุข” (Full of joy) “เป็นคนที่มีพลังงาน” (Bring lot of energy) ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แสดงออกถูกปรับบริบทให้กลับมามองที่ตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองว่าชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งแทน เช่น ไม่ชอบเสียงดัง หรือการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการสะบัดมือของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมกับสะบัดปีกของผีเสื้อหรือนางฟ้าและนำไปสู่การเล่นร่วมกัน การกระโดดขึ้นลงของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้รับการนำเสนอให้เป็นเรื่องปกติที่ใครก็สามารถทำได้เช่นกัน การจดจ่อในรายละเอียดช่วยให้สามารถมองเห็นในสิ่งที่บุคคลอื่นมองเห็นได้ยาก
- 2.4) ความเชื่อว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท และมองว่าความปกติก่อให้เกิดปัญหา หรือไม่สนับสนุนแนวคิดความปกติ ได้แก่ การนำเสนอว่าในทุกบุคคลมีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น แต่ละคนมีความหลากหลายไม่เหมือนใคร

2.5) การแบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็น “บุคคลออทิสติก” และ “บุคคลที่ไม่ใช่ออทิสติก/บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป”

2.6) การกล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมโดยภาวะเป็นส่วนหนึ่งกับบุคคลและแยกออกจากบุคคลไม่ได้ อย่างเช่น การกล่าวถึงบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดขึ้นมาอยู่บนสเปกตรัม (Born on spectrum) แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดมาพร้อมกับภาวะและไม่สามารถแยกออกจากตัวบุคคลได้

2.7) การให้ความสำคัญกับการเอื้ออำนวยให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมใช้ชีวิตได้เหมือนกับคนทั่วไป มีการกล่าวถึงความครอบคลุมทางสังคม มีการให้การยอมรับและเข้าใจบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมปรากฏในรูปแบบดังนี้ มีการให้การยอมรับในฐานะบุคคลที่เท่าเทียมกัน ความเข้าใจจากคนรอบข้างต่อตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมทั้งด้านพฤติกรรมที่แสดงออกและการทำงานของระบบประสาธนำไปสู่การช่วยสร้างความผ่อนคลายด้วยการร้องเพลงหรือเล่นิทาน การปลอบใจเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเกิดความวิตกกังวล การมุ่งเน้นหาจุดร่วมหรือความชอบร่วมกันระหว่างบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและคนทั่วไปเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน การเรียนรู้การสื่อสารด้วยภาษามือเป็นการให้การยอมรับในความแตกต่างในการสื่อสารของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม การที่บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมีโอกาสได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนและชุมชน รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่ในสาธารณชนเพื่อรองรับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และมีการกล่าวถึงโอกาสในการประกอบอาชีพของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในงานด้านคอมพิวเตอร์กราฟฟิกและแอนิเมชัน รวมถึงการให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การทำเนื้อหาเพื่อความเข้าใจในสถานการณ์โควิด-19

2.8) การให้คำนิยามหรือความหมายบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมคือความแตกต่างทางระบบประสาทและสมองทำงานแตกต่างกันหรือไม่เหมือนกัน ได้แก่ มีการให้คำนิยามบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านความหลากหลายทางพฤติกรรมและสมองรวมถึงความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น

2.9) การกล่าวถึงผู้เชี่ยวชาญคือตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเอง ซึ่งในคลิปวิดีโอหนึ่งตัวบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเองให้เห็นว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมมีมุมมองอย่างไร

6.1.1.3 แนวคิดความครอบคลุมทางสังคม

เนื้อหาในสื่อของโครงการที่เกี่ยวข้องกับความครอบคลุมทางสังคม (Social inclusion) มีการกล่าวถึงการสร้างพลังให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมและการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีภาวะออทิสซึมได้มีส่วนร่วมในสังคม (Inclusion) ซึ่งปรากฏออกมาในประเด็นเหล่านี้

1) การสร้างพลัง

การสร้างพลัง (Empowerment) คือการเชิดชู ให้คุณค่า และยินดีไปกับคุณลักษณะ เนื้อหา ที่ได้รับการนำเสนอจากสื่อในโครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1) การแสดงการยอมรับในความแตกต่างและความหลากหลายของแต่ละบุคคลทั้งในด้าน พฤติกรรม เช่น การกระโดดหรือการสละมือเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดอารมณ์หรือความรู้สึก ตื่นเต้น ตีใจ สนใจ กังวล กลัว โดยการแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องปกติและสามารถใช้ เป็นจุดร่วมในการทำกิจกรรมได้

1.2) การยอมรับความแตกต่างในด้านการสื่อสาร เนื่องจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีความสามารถในการสื่อสารที่แตกต่างกันบางคนสื่อสารด้วยการพูด บางคนสื่อสารด้วยภาษามือ บางคนสื่อสารด้วยอุปกรณ์ช่วยสื่อสารเช่นแท็บเล็ต

1.3) การให้การยอมรับความแตกต่างทางระบบประสาทของแต่ละคน ระบบประสาทสัมผัส ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือแม้กระทั่งคนทั่วไปมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความชอบและไม่ ชอบผิวสัมผัสบางชนิด ความไม่ชอบในเสียงที่ดังเกินไป เมื่อบุคคลทั่วไปเกิดความเข้าใจจึงนำไปสู่การ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

1.4) การนำเสนอลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านบวกหรือการเฉลิมฉลอง เพื่อ แสดงให้เห็นว่าการเป็นบุคคลที่ซึ่มเป็นความภาคภูมิใจด้วยการเลือกใช้คำที่นิยามหรืออธิบายบุคคลที่มี ภาวะออทิซึม เช่น ทุกคนล้วนมีความโดดเด่นในตนเอง บุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือความอัศจรรย์

2) การมีส่วนร่วมในสังคม

การมีส่วนร่วมในสังคม (Inclusion) คือการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้เข้าร่วมใน ฐานะสมาชิกคนหนึ่งคนหนึ่งในสังคมและในขณะเดียวกันคนในสังคมยังให้การรองรับในความแตกต่างของ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่

2.1) การเปิดให้มีพื้นที่ทางสังคมแก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ การเล่นร่วมกันในกลุ่ม เพื่อน การทำกิจกรรมในชุมชนอย่างเช่นการแข่งขันกีฬา

2.2) การให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เกิดความรู้สึกวิตกกังวล เช่น การปลอบใจด้วยการร้องเพลง หรือการช่วยกำหนดลมหายใจ

2.3) การเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมกับระบบประสาทของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เช่น เสียงไม่ดังเกินไป การจัดพื้นที่สำหรับพักผ่อนเนื่องจากบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีระบบประสาทที่แตกต่างออกไป รวมถึงการให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ทดลองสถานที่ก่อนการทำกิจกรรมจริง

2.4) การให้ความช่วยเหลือในประเด็นเฉพาะ เช่น การจัดการกับการกลั่นแกล้งในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยการสอดส่องและป้องกันและอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.5) การนำเสนอให้เห็นถึงโอกาสในทางอาชีพของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ในโครงการนี้มีสื่อวิดีโอที่กล่าวถึงโรงเรียนสอนการผลิตคอมพิวเตอร์กราฟฟิกและแอนิเมชันสำหรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยเฉพาะและนักเรียนในโรงเรียนได้ผลิตสื่อแอนิเมชันให้กับโครงการเช่นกัน

6.1.2 การออกแบบสาร

ผลการวิจัยในด้านการออกแบบสารในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อตามแนวทางการออกแบบสาร ได้แก่ โครงสร้างสาร การลำดับสาร จุดจุด

ใจของสาร และการวางกรอบสาร

6.1.2.1 โครงสร้างสาร

รูปแบบการวางโครงสร้างสารตามหลักการให้เหตุผลที่ปรากฏในสื่อของโครงการสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1) การวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย

การให้เหตุผลแบบอุปนัย (Inductive reasoning) หมายถึง การให้เหตุผลโดยการสำรวจปรากฏการณ์จำนวนหนึ่งที่เกิดขึ้นนำมาสู่ข้อสรุปที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์เหล่านั้นได้เท่านั้น เมื่อนำหลักการให้เหตุผลแบบอุปนัยมาใช้ในการวางโครงสร้างสารจึงเป็นการนำเสนอเนื้อหาในรายละเอียดในลำดับแรกก่อนจะนำไปสู่การสรุปในตอนสุดท้าย ในโครงการมักจะพบในการออกแบบคลิปวิดีโอสำหรับเด็กโดยส่วนใหญ่มักจะพบในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 13 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 4 วิดีโอ บทความ จำนวน 2 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ชิ้น และไม่พบในสื่อปฏิสัมพันธ์

2) การวางโครงสร้างสารแบบนิรนัย

การให้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive reasoning) หมายถึง การให้เหตุผลโดยการนำเสนอหลักการที่ตั้งขึ้นเพื่ออธิบายข้อเท็จจริงตามหลักตรรกะ เพราะฉะนั้นการให้เหตุผลแบบนิรนัยในบริบทการออกแบบสารจึงเป็นการนำเสนอเนื้อหาในภาพรวมในลำดับแรกก่อนที่จะนำไปสู่รายละเอียดในลำดับถัดไป การให้เหตุผลแบบนิรนัยปรากฏในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 9 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 6 วิดีโอ บทความ จำนวน 9 บทความ และสื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 2 ชิ้น และไม่พบในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

3) การวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัย

การวางโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัยเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมในลำดับแรกก่อนจากนั้นจึงนำไปสู่รายละเอียดของเนื้อหาย่อยและจบลงด้วยการสรุปอีกครั้งในตอนท้ายซึ่งข้อสรุปจะเป็นตัวสารเดียวกับภาพรวมหรือไม่เป็นการสรุปขึ้นมาใหม่ก็ได้ การวางโครงสร้างสารลักษณะนี้ปรากฏในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 6 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 3 วิดีโอ บทความ จำนวน 1 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ชิ้น และไม่พบในสื่อปฏิสัมพันธ์

6.1.2.2 การลำดับสาร

การลำดับสารที่ปรากฏในสื่อของโครงการสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1) การลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด

การลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด (Climax order) เป็นการเลือกสารที่มีความสำคัญที่สุดวางไว้ตรงตำแหน่งสุดท้ายของลำดับสารทั้งหมด โดยเชื่อว่าผู้รับสารจะสามารถจำเนื้อหาในตำแหน่งสุดท้ายได้ชัดเจนกว่าตำแหน่งอื่น อันเนื่องมาจากผลของลำดับสุดท้าย (Recency effect) การลำดับสารในรูปแบบนี้พบในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 20 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 7 วิดีโอ บทความ จำนวน 1 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 ชิ้น และไม่พบในสื่อปฏิสัมพันธ์

2) การลำดับสารย้อนจุดสูงสุด (Anticlimax order) เป็นการวางตำแหน่งสาระสำคัญที่สุดของสารทั้งหมดไว้ที่ตำแหน่งแรกสุด โดยเชื่อว่าผู้รับสารจะสามารถจดจำเนื้อหาในลำดับแรกได้ดีกว่าตำแหน่งอื่น อันเนื่องมาจากผลของลำดับแรก (Primacy effect) การลำดับสารในรูปแบบนี้อยู่ในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 5 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 3 วิดีโอ บทความ

จำนวน 2 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 ชิ้น และสื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 1 ชิ้นคือ การ์ดกิจกรรมประจำวันทั้งหมด 12 การ์ด

3) การลำดับสารแบบพีระมิด (Pyramidal order) เป็นการวางตำแหน่งสารที่สำคัญที่สุดไว้ยังตำแหน่งกลางของลำดับสารทั้งหมดหรือระหว่างสารแรกกับสารสุดท้าย การลำดับสารในลักษณะนี้พบในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 3 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 3 วิดีโอ บทความ จำนวน 9 บทความ สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 1 ชิ้น และไม่พบในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

6.1.2.3 จุดจูงใจของสาร

จุดจูงใจสามารถแบ่งตามประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) จุดจูงใจด้วยรางวัล

จุดจูงใจด้วยรางวัล (Reward appeal) เป็นการออกแบบสารโดยการนำเสนอผลประโยชน์ การกระทำหรือพฤติกรรมจุดจูงใจดังกล่าวมีลักษณะเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) อย่างเช่น คำชม การให้การยอมรับ สิ่งที่ได้รับสารชอบ เป็นต้น สื่อของโครงการที่ใช้จุดจูงใจประเภทนี้ได้แก่ สื่อปฏิสัมพันธ์ทั้ง 2 ชิ้น ได้แก่ การ์ดกิจกรรมประจำวันและ *Playground Pals, with Julia* ซึ่งหลังการนำเสนอการกระทำที่พึงประสงค์จะตามด้วยการให้คำชมและการใช้บทเพลงและการเต้นของตัวละครเป็นรางวัล

2) จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ (Motivational appeal) เป็นการออกแบบสารโดยแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจเชิงนามธรรม แนวคิด หรือค่านิยม ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) อย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น การทำเพื่อลูกและครอบครัว การทำเพื่อให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้รับการยอมรับ ความเท่าเทียมของมนุษย์ สื่อของโครงการที่ใช้จุดจูงใจประเภทนี้พบในคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 1 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 5 วิดีโอ บทความ จำนวน 1 บทความ แต่ไม่พบในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อปฏิสัมพันธ์

3) จุดจูงใจทางอารมณ์ (Emotional appeal) เป็นการออกแบบสารโดยสื่อให้ผู้รับสารรับรู้ถึงอารมณ์หรือความรู้สึกจากสารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อพฤติกรรมหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอ โดยการใช้อยู่จุดจูงใจทางอารมณ์สามารถแบ่งออกเป็นความอบอุ่น ความตลกขบขัน ความสนุก ความกลัว รวมไปถึงการนำเสนออารมณ์ที่ผสมกันมากกว่าหนึ่งอารมณ์ในสารแต่ละชิ้น

3.1) ความอบอุ่น

ความอบอุ่น (Warmth appeal) เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนความอบอุ่นผ่านเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์แน่นแฟ้นของครอบครัวและเพื่อน การให้การยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ความเอาใจใส่ ความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือผู้อื่น การให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนบุคคลอื่นหรือคนในครอบครัว การใช้เพลงที่มีทำนองอ่อนคลาญ พบในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 6 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 9 วิดีโอ บทความ จำนวน 7 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ชิ้น และไม่พบในสื่อปฏิสัมพันธ์

3.2) ความตลกขบขัน

ความตลกขบขัน (Humor appeal) เป็นการสร้างความตลกขบขันผ่านเนื้อหาในสื่ออย่างเช่น มุกตลก เข้าไปในคลิปวิดีโอ ซึ่งปรากฏในคลิปวิดีโอสำหรับเด็กเรื่อง *Spelling "Nasaiah"* ซึ่งเป็นการเล่นกันระหว่างเด็กสองคน

3.3) ความสนุกสนาน

ความสนุกสนาน (Fun appeal) เป็นการใช้ทำให้ผู้รับสารเกิดความสนุกสนานผ่านเนื้อหาในสื่อ อย่างเช่น ความสนุกจากการทำกิจกรรมร่วมกันของตัวละครในสื่อ การมีส่วนร่วมกับผู้ชม รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมหรือร่วมทำตามตัวละครในสื่อ และการใช้งานสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้งาน พบในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 8 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 1 วิดีโอ บทความ จำนวน 3 บทความ สื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 2 ชิ้น และไม่พบในหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

3.4) ความกลัว

ความกลัว (Fear appeal) เป็นการนำเสนอให้ผู้รับสารรับรู้ได้ถึงความน่ากลัวหรือผลเสียของการกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมที่นำเสนอ ยกตัวอย่างเช่น ในบทความเรื่อง *Bull-Busting* มีการนำเสนอให้เห็นผลเสียของการกลั่นแกล้งรวมถึงโอกาสที่จะเกิดการกลั่นแกล้งกับเด็กที่มีภาวะออทิซึม และบทความเรื่อง *Preparing for Outings* กล่าวถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเมื่อพบบุคคลที่มีภาวะออทิซึมออกไปทำกิจกรรมภายนอก

3.5) การใช้จุดมุ่งใจทางอารมณ์แบบผสมผสาน

นอกจากนี้ภายในสื่อหนึ่งชิ้นสามารถนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนความรู้สึกได้มากกว่าหนึ่งอย่าง อย่างความอบอุ่นและความสนุกสนาน มักจะพบคู่กันในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 9 วิดีโอ วิดีโอ

สำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 3 วิดีโอ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ชิ้น บทความ
จำนวน 1 บทความ แต่ไม่พบในสื่อปฏิสัมพันธ์

ความตลกขบขันและความอบอุ่น พบในวิดีโอสำหรับเด็ก เรื่อง *Julia 's Family Get Ready* ซึ่งนำเสนอความตลกผ่านเหตุการณ์ซุลมุนภายในบ้านและจบลงด้วยความอบอุ่นภายในครอบครัว

ความสนุกสนานและความตลกขบขัน พบในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 3 วิดีโอ ได้แก่ *Let's Play Together, Pattern Hunt, และ Shape Hunt*

6.1.2.4 การวางกรอบสาร

การวางกรอบสาร (Message framing) เป็นการออกแบบสารเพื่อให้ผู้รับสารเกิดทัศนคติไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรมเป้าหมายโดยแสดงให้เห็นว่าการทำหรือไม่ทำพฤติกรรมมีผลที่ตามมา โดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social cognitive learning theory) เป็นพื้นฐานในแนวคิดนี้ซึ่งเชื่อว่าการนำเสนอตัวอย่างพฤติกรรมผ่านสื่อจะทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมในตัวของผู้รับสาร การวางกรอบสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบได้แก่

1) การวางกรอบทางบวก (Positive framing) หรือการวางกรอบได้ประโยชน์ (Gain frame) เป็นการนำเสนอให้เห็นผลประโยชน์และเกิดทัศนคติทางบวกต่อการทำพฤติกรรมเป้าหมาย การวางกรอบรูปแบบนี้พบเป็นส่วนมากในสื่อของโครงการ ในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 23 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 11 วิดีโอ บทความ จำนวน 12 บทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 ชิ้น และสื่อปฏิสัมพันธ์ จำนวน 2 ชิ้น

2) การวางกรอบทางลบ (Negative framing) หรือการวางกรอบเสียประโยชน์ (Loss frame) เป็นการนำเสนอให้เห็นผลเสียและเกิดทัศนคติทางลบของการทำพฤติกรรมเป้าหมาย อย่างไรก็ตามไม่พบการวางกรอบทางลบในสื่อของโครงการ

3) การวางกรอบทางบวกและกรอบทางลบในสื่อชิ้นเดียวกัน เป็นการแสดงให้เห็นผลประโยชน์ของการทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์และในทางตรงกันข้ามแสดงให้เห็นถึงผลเสียของพฤติกรรมตรงข้าม พบในวิดีโอสำหรับเด็ก จำนวน 5 วิดีโอ วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จำนวน 2 วิดีโอ แต่ไม่พบในบทความ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อปฏิสัมพันธ์

6.1.3 การรับรู้สื่อของโครงการ

ผลการวิจัยในด้านการรับรู้สื่อของโครงการ *See Amazing in All Children* ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ การรับรู้สื่อแต่ละชิ้น การรับรู้การออกแบบสาร สื่ออินเทอร์เน็ติดกับการรณรงค์ สื่อกับเด็ก และความหลากหลายทางระบบประสาทในสื่อ

6.1.3.1 การรับรู้สื่อแต่ละชิ้น

1) สื่อวิดีโอสำหรับเด็ก

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นว่าเป็นสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่เน้นให้เห็นถึงความแตกต่างและความเหมือนกันระหว่างบุคคล เน้นการอยู่ร่วมกันในสังคมและแนวทางการปฏิบัติตัวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่ยังไม่สามารถสื่อเนื้อหาได้อย่างรอบด้าน ควรที่จะมีการนำเสนอด้านสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าสื่อมีความน่ารักคล้ายการ์ตูน สามารถสื่อสารได้ในทางบวกไม่ส่งผลเสียต่อผู้ชม ออกแบบสารได้เข้าใจง่าย ไม่นำเสนอบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านลบ

- การใช้งาน เหมาะสำหรับเป็นสื่อแรกที่สร้างความเข้าใจให้กับบุคคลทั่วไปที่ยังไม่มีความเข้าใจ เป็นแนวทางการคัดกรองให้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลาน สามารถใช้ในโรงเรียนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและยังสามารถป้องกันการกลั่นแกล้งที่อาจเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้

- การนำเสนอตัวละคร *Julia* ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านให้ความคิดเห็นที่สามารถสะท้อนและเป็นตัวแทนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้เนื่องจากนำเสนอจุดร่วมกันหลายด้านของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่ในบางด้านอาจจะยังไม่สามารถสื่อรายละเอียดได้ในเชิงลึก รวมถึงความแตกต่างของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแต่ละคน

2) วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่ารับรู้อารมณ์ร่วมไปกับสื่อแต่บางท่านรายงานว่าไม่สามารถรับรู้อารมณ์ร่วมได้เนื่องจากความไม่เชื่อมโยงกับตัวอย่างในสื่อ และเข้าใจได้ว่าเป็นประสบการณ์ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่มีภาวะออทิซึม และการให้ความสำคัญกับการดูแลตนเอง แต่ยังคงมองว่าตัวอย่างในสื่ออาจยังเป็นแค่ครอบครัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพียงกลุ่มเดียวจากหลายกลุ่มซึ่งมีประสบการณ์และประเด็นที่แตกต่างกันไป และนอกจากนี้ยังมีประเด็นด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีบทบาทต่อการรับรู้สื่อชิ้นนี้ ซึ่งความ

แตกต่างกันทำให้ผู้ปกครองบางท่านอาจไม่รู้สึกร่วมหรือไม่สามารถนำคำแนะนำจากสื่อไปใช้ได้ตามเป้าหมาย

- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าการออกแบบสื่อเหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่และตัวสารสามารถสื่ออารมณ์ได้อย่างดี
- การใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าเหมาะสมสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีลูกภาวะออทิสซึมได้รับการวินิจฉัยในระยะแรกเริ่ม เพื่อสร้างกำลังใจและความหวัง และอีกกลุ่มหนึ่งคือคนทั่วไปเพื่อให้เข้าใจถึงประสบการณ์ของครอบครัวที่มีสมาชิกที่มีภาวะออทิสซึม

3) หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าเป็นการนำเสนอเรื่องราวชีวิตมุมมองอื่นของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมหรือการเข้าสู่สังคมที่กว้างใหญ่ขึ้น แสดงให้เห็นกลไกในสังคม การยอมรับความแตกต่าง และการอยู่ร่วมกัน
- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าสีสันสดใสเหมาะสมสำหรับเด็ก แต่ยังมีความคิดเห็นที่ต่างกันบางท่านมองว่าเนื้อหาเหมาะสม บางท่านมองว่าการออกแบบมีองค์ประกอบอื่นเยอะการไปเป็นการรบกวน มีความยาวมากเกินไปอาจไม่เหมาะกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมบางกลุ่ม ควรตัดทอนเนื้อหาลง
- การใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นว่าสื่อชิ้นนี้คล้ายกับนิทานสอนการเข้าสังคม (Social story) ซึ่งเป็นเครื่องมือสอนทักษะการเข้าสังคมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม สามารถนำไปใช้ได้ในการศึกษา

4) สื่อปฏิสัมพันธ์

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านชื่นชอบสื่อชิ้นนี้และกล่าวว่าสื่อชิ้นนี้มีประโยชน์ในการฝึกทักษะให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าสื่อมีสีสันสดใส มีภาพที่ชัด ตัวหนังสือน้อย และบอกวิธีการอย่างชัดเจนเข้าใจง่าย แต่บางท่านยังมองว่าในบางภาพมีขั้นตอนที่มากเกินไปควรแบ่งออกเป็นอีกขั้นในอีกภาพหนึ่ง ควรแบ่งกลุ่มพฤติกรรมตามลำดับขั้นพัฒนาการ และควรใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งแทนบุรุษที่สามหรือตัวละคร

- การใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลหลักให้เสนอและแนะนำให้งานกับเด็กที่มีภาวะออทิซึมเพื่อใช้ฝึกทักษะและการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสู่สถานการณ์ทางสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย

5) บทความ

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านให้ความคิดเห็นว่สื่อมีความเข้าใจง่าย และประเด็นมีความน่าสนใจ

- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าบทความสามารถให้ข้อมูลได้อย่างรอบด้าน แต่ในบางกลุ่มยังมองว่าบทความให้ข้อมูลยังไม่ครอบคลุมกลุ่มของผู้อ่านมากนัก อย่างเช่น กลุ่มความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ผู้อ่านในกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถนำคำแนะนำจากบทความไปใช้ได้ และบทความควรที่จะสั้นลงและสรุปเฉพาะใจความสำคัญเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด

- การใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าความเหมาะสมสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองรวมถึงนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อนำคำแนะนำไปใช้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

6) ภาพรวม

- การรับรู้ ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าสื่อทั้งหมดสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างรอบด้าน สามารถสร้างความเข้าใจและนำไปสู่การยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้

- การออกแบบ ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นว่สื่อมีความง่ายต่อการใช้งาน เนื้อหาไม่มีความกระชับไม่มากเกินไป และมีลำดับขั้นช่วยให้เข้าใจง่ายสำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่

- การใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่สื่อของโครงการเหมาะสมสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเพื่อใช้ในการฝึกทักษะให้กับบุตรหลานที่มีภาวะออทิซึม สามารถใช้ได้บริบทของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจ ผู้ใช้งานสื่ออาจจะมีการเลือกใช้งานตามวัตถุประสงค์ ตามความพร้อมขณะใช้งาน และตามวัยของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และยังให้ความเห็นว่สื่ออาจจะยังไม่สามารถเข้าถึงคนบางกลุ่มได้ โดยเฉพาะในกลุ่มด้อยโอกาส

6.1.3.2 การรับรู้ตามหลักการออกแบบสาร

1) ความเข้าใจ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากมองว่สื่อของโครงการมีการออกแบบเนื้อหาอย่างสมเหตุสมผล สามารถทำความเข้าใจได้ และเห็นถึงการเกริ่นนำ ตอนกลางของเนื้อเรื่อง และการสรุป

ในตอนสุดท้าย นอกจากนี้ความรู้หรือประสบการณ์ในอดีตของผู้ให้ข้อมูลหลักส่งผลต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาด้วย และความเข้าใจเนื้อหาขึ้นอยู่กับพัฒนาการหรือวัยของผู้ชม

2) ความจำ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากให้ความคิดเห็นว่าผู้รับชมสามารถจดจำเนื้อหาของโครงการและนำไปใช้ได้ แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการจดจำเนื้อหา ได้แก่ การรู้จุดประสงค์ของการใช้งาน การนำไปใช้จริง ความเชื่อมโยงกับตัวผู้ชม การเกริ่นนำ การสร้างจุดสนใจระหว่างตัวสาร ความยาวของเนื้อหาและการสรุป การใช้วิธีการเล่าเรื่อง ความตั้งใจในการรับชม ความรู้และประสบการณ์ในอดีตอีกเช่นกัน

3) อารมณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักเกือบทั้งหมดสามารถรับรู้อารมณ์ความรู้สึกที่ส่งผ่านทางเนื้อหาได้ และบางท่านใช้วิธีการพูดเนื้อหาแทนการสะท้อนความรู้สึกโดยตรง นอกจากนี้ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อมูลหลักรับรู้ความรู้สึกจากเนื้อหาคือความเชื่อมโยงกับเนื้อหาหรือตัวละครในสื่อและประสบการณ์ในอดีต แต่ประสบการณ์ในอดีตเช่นกันอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกร่วมไปกับเนื้อหา นอกจากนี้ผู้รับสายบางท่านไม่ชอบการสื่อสารด้วยอารมณ์ทางลบ

4) การรับรู้พฤติกรรมที่น่าเสนอ ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าสื่อนำเสนอพฤติกรรมโดยใช้การเชื่อมโยงกับประโยชน์หรือองค์ประกอบทางบวกซึ่งช่วยให้เกิดพลังทางบวกในผู้ที่ได้รับชมสื่อ ไม่ทำร้ายคนดู แต่ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าสื่อที่น่าเสนอพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควบคู่กับการให้ผลทางลบจะช่วยให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่า

6.1.3.3 การรณรงค์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นเรื่องสื่ออินเทอร์เน็ตกับการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไปในทิศทางเดียวกัน สื่ออินเทอร์เน็ตมีความสามารถในการส่งต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและสามารถแพร่กระจายได้อย่างวงกว้าง รวมไปถึงประโยชน์ต่อในด้านต้นทุนในการสื่อสารที่ไม่สูงมาก อย่างไรก็ตามการสื่อสารรณรงค์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตยังไม่พร้อมทั้งข้อจำกัดบางอย่าง ได้แก่ ไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลที่มีไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ คุณสมบัติบางอย่างของการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่จำกัดไม่สามารถทำให้เกิดการวิพากษ์หรือถกเถียงเพื่อหาข้อสรุปให้กับความรู้หรือข้อเท็จจริงบางอย่าง ซึ่งเนื้อหาที่น่าเสนอบนอินเทอร์เน็ตจำเป็นต้องได้รับการกลั่นกรองอย่างมากเพื่อป้องกันการนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้องซึ่งนำไปสู่อันตรายต่อตัวผู้ใช้งานและครอบครัว และท้ายที่สุดประสิทธิภาพของการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้งานเป็นหลัก

6.1.3.4 สื่อกับเด็ก

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นที่ต่างกันในด้านการเรียนรู้ของเด็กเพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านสื่อ บางท่านมองว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ เนื่องจาก เด็กยังไม่มีอคติ และการออกแบบสื่อที่เหมาะสมกับเด็กมากกว่า ในทางตรงกันข้ามผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าเด็กยังไม่สามารถความเข้าใจเนื้อหาได้เท่ากับผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นถ้าหากผู้ออกแบบสารต้องการที่จะสื่อสารกับผู้ชมกลุ่มเด็กควรที่จะทำการศึกษาและมีความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก

6.1.3.5 ความหลากหลายทางระบบประสาทในสื่อ

ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรู้ได้ว่าสื่อของโครงการมีการนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท โดยเน้นไปที่การนำเสนอถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในทางสมองและระบบประสาท และการยอมรับและอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งปรากฏผ่านการเลือกใช้คำด้วยส่วนหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามด้วยผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้ความคิดเห็นว่าการรับรู้มุมมองที่มีต่อภาวะออทิซึมที่ปรากฏผ่านสื่อขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือทัศนคติก่อนหน้าของผู้ชม นักวิชาชีพมักจะมีความคิดตามแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์จึงส่งผลต่อการรับรู้มุมมองผ่านสื่อโดยมองไปในแง่ของความหลากหลายของความผิดปกติ และถ้าบุคคลที่ไม่มีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมย่อมไม่เข้าใจแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.1.4 ทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

ผลการวิจัยในด้านทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่ ทัศนคติของตนเอง การรับรู้ทัศนคติของบุคคลอื่นในสังคม สื่อกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง และสื่อกับการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลอื่นในสังคม

6.1.4.1 ทัศนคติของตนเอง

1) ทัศนคติของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

พบว่าทัศนคติของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเริ่มต้นตั้งแต่อ่อนที่จะมีลูก พ่อแม่หรือผู้ปกครองมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านความแปลกและจัดให้บุคคลที่มีภาวะออทิซึมอยู่ในกลุ่มอาการทางจิตเวชประเภทอื่น แต่บางคนมีทัศนคติด้านบวกต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเมื่อเข้าใจมากขึ้น

อย่างไรก็ตามกระบวนการที่สำคัญที่สุดเมื่อกล่าวถึงทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของพ่อแม่คือเมื่อลูกที่มีภาวะออทิซึมได้รับการวินิจฉัย พ่อแม่ผู้ปกครองมีปฏิกิริยาที่แตกต่างกันไปบางท่านมองรู้สึกผิดหวังอย่างรุนแรงเนื่องจากความคาดหวังที่มีต่อลูกในอนาคตมีอันต้องเปลี่ยนแปลงไปบางท่านสามารถยอมรับได้ในทันทีและเตรียมพร้อมในการพัฒนาให้กับลูกในลำดับถัดไป แต่พ่อแม่หลายท่านเกิดการปฏิเสธผลการวินิจฉัย จนกระทั่งกาลเวลาผ่านไปพ่อแม่เริ่มทำใจได้ มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น หรือยอมรับได้ จึงนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาทักษะให้กับลูก การเห็นพัฒนาการของลูกช่วยเป็นกำลังใจให้กับพ่อแม่ นอกจากนี้การได้สื่อสารแลกเปลี่ยนกับพ่อแม่คนอื่นรวมถึงการได้รับรู้ทัศนคติของคนในสังคมภายนอกช่วยให้พ่อแม่มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป ในท้ายที่สุดพ่อแม่บางท่านอาจจะได้ภาคภูมิใจกับความสามารถของลูกที่มีมากขึ้นในขณะเดียวกับบางท่านคิดว่าพัฒนาการของลูกปัจจุบันมาได้เท่าที่สามารถทำได้แล้วจึงเกิดความเข้าใจและปล่อยวางมองไปถึงการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคตอย่างมีความสุขกับลูก

พบว่าทัศนคติของพ่อแม่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทเพราะเชื่อว่าแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์เพียงอย่างเดียวไม่สามารถอธิบายบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ในหลายบริบท และพยายามมองให้เห็นถึงความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเช่นเดียวกันคนทั่วไป

2) ทัศนคติของนักวิชาชีพ

นักวิชาชีพโดยส่วนมากมีทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เริ่มจากความไม่เข้าใจหรือความรู้สึกแปลกจนกระทั่งได้เรียนรู้ในระดับวิชาชีพซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจในด้านของความผิดปกติหรือความเป็นโรค จนกระทั่งเมื่อได้ปฏิบัติงานกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นครั้งแรกจะเกิดความรู้สึกกังวล ตกใจ ทำตัวไม่ถูก และเครียดอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ยังไม่มากพอ จนกระทั่งเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่หลากหลายจึงทำให้ความรู้สึกเหล่านั้นเบาบางลงไป

นอกจากนี้พบว่าทัศนคติของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของนักวิชาชีพมักจะเป็นในแบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์อันเนื่องมาจากความจำเป็นทางอาชีพที่จะต้องบำบัดฟื้นฟูความบกพร่องทางพัฒนาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่บางท่านยังให้แสดงทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไปตามแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท โดยมองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในแง่ของความ

หลากหลายและความแตกต่าง มีจุดมุ่งหมายในการทำงานเพื่อความสุขของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และการอยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไปในสังคม

6.1.4.2 การรับรู้ทัศนคติของบุคคลอื่นในสังคม

ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักแสดงให้เห็นถึงมุมมองหรือทัศนคติของบุคคลทั่วไปที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม

กลุ่มแรกคือผู้ที่ยังไม่เข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมตั้งแต่อาการ สาเหตุ ไปจนถึงการรับมือ บางคนยังมองรวมบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเข้ากับบุคคลที่มีกลุ่มอาการทางจิตเวชประเภทอื่นนำไปสู่ความกลัว

กลุ่มที่สองคือผู้ที่ให้การยอมรับในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม โดยมองในฐานะบุคคลที่มีความหลากหลายและอยู่ร่วมกันได้ในสังคม

กลุ่มที่สามคือผู้ที่มองบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น ใช้ความรุนแรง หรือดูถูกดูแคลนผ่านการกระทำ

อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมขึ้นอยู่กับวัยของบุคคลนั้น ถ้าหากบุคคลมีอายุมากขึ้นจะมีการยอมรับในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมากขึ้น นอกจากนี้การแพร่หลายของสื่อที่สร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมส่งผลต่อการทัศนคติและการยอมรับของคนในสังคมเช่นเดียวกัน

6.1.4.3 การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นว่าสื่อสามารถนำเสนอมุมมองที่หลากหลายต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและมีการเปลี่ยนแปลงจากมุมมองของความผิดปกติที่จะต้องได้รับการรักษาไปสู่การใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และบางท่านได้รับชมเกิดเป็นกำลังใจในการทำงานกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่ในอีกผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านรายงานว่ามีอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเองเพราะตนเองมีมุมมองหรือทัศนคติอย่างหนึ่งอยู่แล้ว

6.1.4.4 การสื่อสารกับการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลอื่นในสังคม

ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความคิดเห็นว่าสื่อจะสามารถสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้ตั้งแต่ในโรงเรียนและจะเป็นพื้นฐานให้กับการยอมรับในอนาคต ขณะเดียวกันผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านมองว่าสื่อของโครงการให้ความรู้และแนวทางในการอยู่ร่วมกันแต่ไม่ได้นำเสนอให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติ และยังเสนอว่าการเปิดใจและการเห็นถึงความเชื่อมโยงของตนเองมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

6.1.5 แนวทางการรณรงค์ในบริบทของประเทศไทย

ผลการวิจัยในด้านแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สื่อและการรณรงค์ในปัจจุบัน สื่อและความแตกต่างทางวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบเนื้อหาการรณรงค์ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย

6.1.5.1 สื่อและการรณรงค์ในปัจจุบัน

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวถึงสื่อและการรณรงค์ที่เคยมีส่วนร่วมและที่เคยเห็นในประเทศไทยมีดังต่อไปนี้

1) มูลนิธิหรือหน่วยงานของรัฐและเอกชน ได้แก่ มูลนิธิออทิสติกไทย มูลนิธิเดอะ เรนโบว์ รุม ร้านค้าผลิตภัณฑ์โดยบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ‘Art Story’ งานวิ่งมาราธอน The Rainbow Fun Fun โครงการประเมินหรือออกตรวจลงพื้นที่ การทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้ การจัดค่ายฝึกทักษะให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การผลิตตำราเพื่อให้ความรู้ การทำแผ่นภาพข้อมูลแจกจ่าย การออกบูธให้ความรู้

2) สื่อออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊กเพจของหน่วยงานรัฐ เฟซบุ๊กเพจให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม กลุ่มเฟซบุ๊กสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การโปรโมตหรือให้ข้อมูลผ่านทางอีเมล การโฆษณาเพื่อประชาสัมพันธ์ของบริษัท

3) สื่อบันเทิง ประเภทละครชุด *Project S the Series: Side by Side* พี่น้องลูกขนไก่ (2560), *วัยแสบสาแหรกขาดโครงการ 2* (2562)

ส่วนสื่อการรณรงค์ในต่างประเทศ มีดังต่อไปนี้

1) องค์กร AutismSpeak

2) สื่อออนไลน์ การติดแฮชแท็ก #LightItUpBlue ทั้งในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์

3) สื่อบันเทิงภาพยนตร์ *Rain Man* (1988), *Temple Grandin* (2010), *Please Stand By* (2017)

ละครชุด *Good Doctor* ทั้งเวอร์ชันต้นฉบับเกาหลี (2013) รีเมคอเมริกา (2017 - ปัจจุบัน) และรีเมคญี่ปุ่น (2018), *Atypical* (2017 - ปัจจุบัน), ละครชุดเกาหลี *It's Okay to Not Be Okay* (2020)

6.1.5.2 สื่อและความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาในสื่อมาปรับใช้ในบริบทของประเทศไทย บางท่านมองว่าเนื้อหาเกี่ยวกับอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความเป็นสากลพบได้ทั่วไปจึงไม่จำเป็นต้องทำการปรับ และในขณะเดียวกันบางท่านยังมองว่าเนื้อหาในด้านการฝึกทักษะโดยเฉพาะทักษะที่เกี่ยวข้องกับสังคมควรมีการปรับเปลี่ยน อย่างเช่น การทักทาย การลำดับเครือญาติ การเดินทาง บริบทและกิจกรรมในโรงเรียน

นอกจากนี้ความตระหนักและความเข้าใจของคนในสังคมที่ต่างกันส่งผลต่อการเลือกนำเสนอเนื้อหา อย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศต้นทางของสื่อของโครงการมีความการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะมาเป็นระยะเวลานานจึงทำให้มีการนำเสนอภาพสังคมที่ให้การยอมรับรวมถึงเครื่องมือหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตแก่บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ส่วนในบริบทของสังคมไทยยังมีความเข้าใจที่ไม่มากนัก จึงอาจจะทำให้เกิดความไม่เข้าใจในสภาพสังคมในสื่อที่ทุกคนมีความเข้าใจกันและการใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวก

อีกประเด็นหนึ่งคือความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองในประเทศสหรัฐอเมริกามีความเข้าใจอย่างดีว่าตนเองมีหน้าที่ในการฝึกทักษะให้กับลูกที่มีภาวะออทิซึมด้วยไม่ใชหน้าที่ของนักวิชาชีพเพียงอย่างเดียว ส่วนไหนประเทศมองว่าการฝึกทักษะเป็นหน้าที่ของนักวิชาชีพเพียงอย่างเดียว ซึ่งเนื้อหาในสื่อมีการนำเสนอในประเด็นดังกล่าวจึงอาจจะทำให้การสื่อสารในประเด็นที่สองวัฒนธรรมมองต่างกันอาจไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้

6.1.5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบเนื้อหาการรณรงค์ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย

1) เนื้อหาหรือประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่ เภณท์หรือการสังเกตพฤติกรรม การช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิซึม การให้แนวทางสำหรับการเลี้ยงดู การใช้ชีวิตและแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต การบริการโดยภาครัฐและโครงสร้างการดูแลที่เกี่ยวข้อง

2) การออกแบบสื่อ สื่อวิดีโอสำหรับเด็กควรที่จะใช้หลักการออกแบบสื่อสำหรับเด็ก ดึงดูดความสนใจ เน้นการสื่อสารอารมณ์กับเด็กทั่วไป และทำให้เข้าใจได้ง่าย สื่อวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การนำเสนออารมณ์อาจจะส่งผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ เน้นความกระชับ ตัวหนังสือน้อย ลดองค์ประกอบที่รกทึบ และเลือกใช้ระดับภาษาอย่างเหมาะสม สื่อปฏิสัมพันธ์ หนังสือแผ่นภาพหนึ่งขั้นตอน ไม่ควรซับซ้อน แนะนำให้ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง มีเพศให้เลือก และควรแบ่งกลุ่มทักษะหรือพฤติกรรมตามพัฒนาการของเด็ก บทความควรคำนึงถึงกลุ่มของผู้อ่านที่หลากหลาย และไม่ควรรยาวเกินไป สรุปให้สั้นเป็นรายการ

3) กลยุทธ์การรณรงค์ ใช้วิธีการสร้างความตระหนักเป็นลำดับแรก จากนั้นนำเสนอสื่อการรณรงค์ให้เป็นเรื่องปกติหรือแพร่หลายอยู่ในสื่อกระแสหลัก

4) ประเด็นสำคัญที่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องต้องการจะสื่อ โดยผู้วิจัยทำการสกัดข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการจะสื่อกับสังคมออกมาเป็น 7 ประเด็นดังนี้

- บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ‘ชื่อตรง ไม่น่ากลัว และไม่อันตราย’
- บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ‘มีศักยภาพ’
- บุคคลที่มีภาวะออทิซึม ‘เหมือนคนทั่วไปและไม่แตกต่าง’
- บุคคล ‘แต่ละคนล้วนมีความแตกต่าง’
- ‘ไม่ซ้ำเติม’ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- ‘เปิดใจ เข้าใจ ยอมรับ และเห็นใจ’ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- ‘อยู่ร่วมกัน สนับสนุน และให้โอกาส’ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม

6.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาด้านเนื้อหาการรณรงค์ การออกแบบสาร การรับรู้และทัศนคติของผู้รับสาร และแนวทางการออกแบบสารในบริบทของประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำผลมาอภิปรายผลดังนี้

6.2.1 เนื้อหาการรณรงค์

1) **ลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม** ไม่ว่าจะ เป็นความสามารถด้านสื่อสารและการใช้ภาษา ความสามารถในการเข้าสังคมและการปรับตัว พฤติกรรมทำซ้ำ และระบบประสาทสัมผัสที่สูง

หรือต่ำแตกต่างกัน เนื้อหาหรือข้อมูลเหล่านี้เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งสามารถหาเข้าถึงได้อย่างทั่วไปและมีปรากฏในคู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิต (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder*) ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบัน ฉบับที่ 5 (American Psychiatric Association, 2013, pp. 50-59) นอกจากนี้ในประเทศยังปรากฏในหนังสือจิตเวชศาสตร์รามาธิบดี ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 4 (มาโนช หล่อตระกูล และ ปราโมทย์ สุขนิชัย, 2558, หน้า 553-559) แต่เนื้อหาในคู่มือหรือตำราสองฉบับดังกล่าวยังมีกรกล่าวถึงความรุนแรงหรือกลุ่มของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ยังไม่ได้กล่าวถึง เพราะฉะนั้นในการผลิตเนื้อหาเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอาจกล่าวถึงข้อมูลดังกล่าวไปข้างต้นเพื่อนำเสนอความเข้าใจที่รอบด้านที่มากขึ้นให้แก่ผู้รับสาร นอกจากนี้จะมีการกล่าวไปถึงบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงจิตเวชแล้ว ในหลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับภาวะออทิซึมโดยการทำสำรวจประชากรเพื่อสอบถามความเข้าใจและความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมรวมถึงการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างเช่น ประเทศไอร์แลนด์เหนือ (National Ireland Life & Times Survey, 2012; (Dillenburger et al., 2013; 2015) ประเทศซาอุดีอาระเบีย (Alsehemi et al., 2017) ประเทศจีน (Liu et al., 2016) และประเทศสหรัฐอเมริกา (Tipton & Blacher, 2014) เพราะฉะนั้นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงไม่ใช่แค่อาการหรือการปรากฏในทางจิตเวชเท่านั้น แต่ยังคงควรกล่าวถึงในมุมมองทางสังคมหรือความเข้าใจของบุคคลทั่วไปด้วย และสุดท้ายเว็บไซต์ขององค์กร Autism Speaks (2020) ซึ่งเป็นองค์กรที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและครอบครัวเป็นอีกหนึ่งแหล่งข้อมูลที่ให้ข้อมูลสถิติและข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน เพราะฉะนั้นสำหรับผู้ผลิตเนื้อหาที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากโครงการยังสามารถใช้ชุดข้อมูลจากเว็บไซต์นี้เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบเนื้อหาเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้

2) ครอบครัวของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม นอกจากนี้ในสื่อของโครงการจะนำเสนอในด้านการเลี้ยงดูซึ่งรวมถึงความสามารถในการเลี้ยงดูและการรับรู้ศักยภาพของตัวพ่อแม่เองแล้ว ผู้วิจัยเสนอให้มีการนำเสนอในความเครียดของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึมพบว่ามีความเครียดมากกว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปหรือเด็กกลุ่มอื่น (Hayes & Watson, 2013) การตีตราของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม (Salleh et al., 2020) เพราะฉะนั้นการออกแบบเนื้อหาในส่วนของผู้ปกครองควรจะเพิ่มประเด็นดังกล่าวเข้าไปด้วยเพื่อให้สังคมและคนทั่วไปเห็นอีกมุมหนึ่งที่สื่อของโครงการไม่ได้นำเสนอถึงและอาจจะช่วยให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะ

ออทิสซึมเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้โดดเด่นเพราะยังมีพ่อแม่อีกหลายคนที่มีปัญหากับประสบการณ์ที่คล้ายกัน และนอกเหนือไปจากนั้นควรที่จะมีการกล่าวถึงเนื้อหาในทางบวก อย่างเช่น การเติบโตของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม (Waizbard-Bartov et al., 2019) หรือลำดับขั้นการยอมรับในโลกของตนเอง (Ooi et al., 2016) สรุปได้ว่านอกจากด้านที่พบในโครงการบทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่กลั่นกรองมาจากประสบการณ์จริงยังมีมิติที่หลากหลายมากกว่านั้นมากผู้ผลิตเนื้อหาจึงควรที่จะทำความเข้าใจกระบวนการที่เกิดขึ้นทั้งภายในจิตใจของผู้ปกครองเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับลูกหรือเด็กที่มีภาวะออทิสซึม คนรอบข้าง สังคม รวมไปถึงประสบการณ์และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงดูลูกที่มีภาวะออทิสซึมเป็นกำลังใจให้กับพ่อแม่ของเด็กคนอื่นที่จะได้รับชม

ในส่วนของพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่พี่น้องมีการดูแลซึ่งกันและกันแต่ยังขาดการกล่าวถึงกรณีที่พี่น้องมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงลำดับขั้น (McHale et al., 2016) อาการซึมเศร้าจากการไม่ได้รับความเท่าเทียมจากพ่อแม่ (Macks & Reeve, 2007) ในสื่อของโครงการมีการระบุถึงประเด็นนี้เช่นกันโดยการแสดงให้เห็นว่าถึงแม้พี่น้องสาวจะมีภาวะออทิสซึมแต่พี่สาวก็ได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมจากพ่อแม่ ดังนั้นผู้ผลิตสื่อจึงควรที่จะให้ความสนใจกับความรู้สึกของพี่น้องเช่นเดียวกันโดยแสดงให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลต่ออารมณ์ของพี่น้องอย่างไรและควรที่จะมีวิธีการอย่างไรเพื่อป้องกันปัญหาเหล่านั้นรวมถึงธรรมชาติหรือพลวัตของความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องที่แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะเป็นพี่น้องกันมีความผูกพันหรือเป็นหน้าที่แต่พี่น้องก็ยังจำเป็นต้องมีพื้นที่ส่วนตัวในการดำเนินชีวิตเช่นกัน

3) การเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ที่ปรากฏในสื่อของโครงการมีการกล่าวถึงในหลายด้านซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาหน้าที่ของพ่อแม่ เช่น การเอื้ออำนวยความสะดวก การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (O’Nions et al., 2018) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่สรุปการฝึกทักษะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมไว้หลายด้าน อย่างเช่น โปรแกรมการฝึกทักษะด้วยสัตว์ (Animal-assisted interventions) การฝึกทักษะด้วยเทคโนโลยี (Technology-based interventions; Sandbank et al., 2020) การฝึกฝนทักษะเป็นประสบการณ์และเปรียบเสมือนส่วนหนึ่งในชีวิตของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม นักสื่อสารมวลชนจึงควรที่จะระบุถึงประเด็นด้านโปรแกรมการฝึกเข้าไปในเนื้อหาเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมเสมอ และอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือการใช้เทคนิคไพร้มิง (Priming) ซึ่งปรากฏในสื่อของโครงการ มีการวิจัยจำนวนมากที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของเทคนิคนี้ (Ninci et al., 2015) อย่างเช่น การใช้วิดีโอเพื่อไพร้มิงการเข้าห้องน้ำของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม (Bainbridge & Smith Myles, 1999) การมี

ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Gengoux, 2015) และยังพบว่าสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกทักษะเด็กที่มีภาวะออทิซึม (Stromer et al., 2006) จากงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการใช้เทคนิคโปรแกรมมิงสามารถนำไปใช้ฝึกทักษะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้หลากหลายด้านและยังพบประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นจึงเป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับผู้ออกแบบเนื้อหาควรที่จะพิจารณาการผลิตสื่อโดยใช้เทคนิคโปรแกรมมิงเพื่อประโยชน์ต่อตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอีกทางหนึ่งด้วย

4) ความหลากหลายทางระบบประสาท ในสื่อของโครงการมีการนำเสนอเนื้อหาด้วยค่านิยมความหลากหลายทางระบบประสาท (ยกตัวอย่างใน Lollini, 2018) ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นรูปแบบหนึ่งของความถูกต้องทางการเมือง (Political correctness; Armstrong, 2011) ซึ่งพบว่าในสื่อของโครงการมีการเลือกใช้ภาษา อย่างเช่น การใช้ภาษาที่มีบุคคลนำ (Person-first language) คือคำว่า ‘บุคคลที่มีภาวะออทิซึม’ ในจำนวนครั้งที่มากกว่าอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาที่มีอัตลักษณ์นำ (Identity-first language) คือคำว่า ‘บุคคลออทิสติก’ ซึ่งปรากฏเพียงจำนวนน้อยครั้งเท่านั้น ถึงแม้ว่ามีกลุ่มบุคคลที่เชื่อในการใช้ภาษาที่มีอัตลักษณ์นำเพื่อบ่งบอกว่าตัวบุคคลแยกจากภาวะในตนเองไม่ได้และไม่ได้มองว่าอัตลักษณ์คือความผิดปกติแต่อย่างใด (Hughes, 2015) แต่ยังพบว่าการใช้คำว่า ‘บุคคลที่มีภาวะออทิซึม’ เป็นคำที่ใช้บ่อยหลายมากกว่าโดยเฉพาะในวงการแพทย์ ส่วนคำว่า ‘บุคคลออทิสติก’ มักจะพบในผู้ใหญ่ที่มีภาวะออทิซึม สมาชิกในครอบครัว และกลุ่มเพื่อนแต่ยังพบน้อยกว่าครึ่งในวงการแพทย์ (Kenny et al., 2016) หรือในประเทศไทยบางครั้งคนที่ใกล้ชิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมักจะเรียกบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยคำย่อว่า ‘ออ’ ก็นับเป็นคำที่ชูอัตลักษณ์ขึ้นเป็นลำดับแรกเช่นกัน อย่างไรก็ตามการเลือกใช้คำไม่ว่าจะสะท้อนแนวคิดแบบใดก็ตาม จุดประสงค์ของทั้งสองแนวคิดเกิดขึ้นเพื่อลดการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลที่มีภาวะออทิซึม เพราะฉะนั้นในอนาคตผู้ผลิตเนื้อหาเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมควรคำนึงถึงประเด็นที่เกิดขึ้นเหล่านี้แต่ในท้ายที่สุดการเลือกใช้คำที่สะท้อนแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งเป็นการสะท้อนเจตคติของตนเท่านั้น เช่นเดียวกันกับการวิจัยในอดีตถึงแม้จะมีความพยายามที่จะสนับสนุนความหลากหลายทางระบบประสาทแต่เนื้อหาที่นำเสนอโดยตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเองบางครั้งยังสื่อสารในมุมมองของความผิดปกติทางการแพทย์ (Angulo-Jiménez & DeThorne, 2019) สรุปได้ว่าการนำเสนอเนื้อหาจะสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของผู้ส่งสารที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและความหลากหลายทางระบบประสาท ประเด็นเหล่านี้จึงเปรียบเสมือนรายการตรวจสอบหรือเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ผลิตสารได้พิจารณาว่าควรจะมีการเลือกนำเสนอสื่ออย่างไรเพื่อให้มีเนื้อหาที่มีความ

สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันและยังเป็นการนำเสนอมุมมองใหม่ให้กับผู้รับสารเพื่อให้เกิดการยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมอย่างแท้จริง

5) ความครอบคลุมทางสังคม ที่ปรากฏในโครงการสอดคล้องตามข้อเสนอขององค์การสหประชาชาติ ทั้งในด้าน อัตลักษณ์ การสร้างพลัง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม (United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2016) โครงการ และในบริบทอื่น อย่างเช่น การสร้างพื้นที่ผ่อนคลายทางระบบประสาทและการสนับสนุนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในโรงเรียน (Eguiguren Istuany & Wood, 2020; Majoko, 2016; Batten, 2005) สรุปได้ว่าแนวทางที่จะนำไปสู่ความครอบคลุมทางสังคมประการแรกจะต้องมีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมตั้งแต่ด้านพฤติกรรม กระบวนการคิด ความรู้สึก รวมไปถึงระบบประสาทสัมผัส เพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมให้กับคนในสังคมในด้านกลยุทธ์และวิธีการ รวมไปถึงนโยบายการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมและสังคมที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ถึงแม้ว่าแนวคิดความครอบคลุมทางสังคมจะพบในบริบทของสถานศึกษาแต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาเป็นพื้นที่หรือสังคมแรกที่บุคคลไม่ว่าจะบุคคลที่มีระบบประสาททั่วไปหรือบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะได้มีส่วนร่วมในสังคมที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเปรียบเสมือนก้าวแรกของการนำไปสู่ความมีส่วนร่วมในสังคมที่แท้จริง

6.2.2 การรับรู้เนื้อหาในสื่อของโครงการ

1) การรับรู้เนื้อหา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถรับรู้ตัวสารที่เป็นเป้าหมายของการรณรงค์ซึ่งตรงกับแนวคิดลำดับการรับรู้ของบุคคล (Szmigin & Piacentini, 2018, p. 172) เทคนิคการนำเสนอของโครงการทำให้ผู้ชมเกิดการเลือกรับรู้ (Selection) อย่างเช่น การใช้ตัวละครมีพื้นที่ที่มีความน่ารัก การใช้อารมณ์ทางบวกในการดึงดูดคนดู รวมถึงการเห็นความเชื่อมโยงระหว่างตนเองและองค์ประกอบบางอย่างในสื่อ ในขั้นต่อมาคือการจัดระเบียบ (Organization) พบได้ว่าผู้ชมสื่อพยายามที่จะจัดกลุ่มเนื้อหาที่ได้รับชมที่มีเข้าด้วยกัน อย่างเช่น การแยกแยะระหว่างตัวละครที่มีภาวะออทิซึมและตัวละครที่มีระบบประสาททั่วไป หรือการจัดกลุ่มพฤติกรรมของตัวละครที่มีความเข้าใจในภาวะออทิซึมและกลุ่มที่ยังไม่มีความเข้าใจ และในขั้นสุดท้ายคือการตีความ (Interpretation) กลุ่มของข้อมูลที่ได้รับรู้ก่อนหน้าว่าสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์หรือประโยชน์ใดที่เกิดจากการรับชมสื่อชิ้นนี้ไม่ว่าจะเป็นทำให้ความรู้ การสร้างความเข้าใจ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านให้ความเห็นว่าสื่อของโครงการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพียงด้านบวก

เท่านั้น ควรที่จะนำเสนอด้านลบหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการนำเสนอสารสองด้าน (Two-sided message) คือการนำเสนอสารทั้งด้านที่เป็นประโยชน์และด้านที่เป็นผลเสียซึ่งจะเพิ่มความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร (Allen, 1991) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จึงอธิบายได้ว่าผู้ปกครองและนักวิชาชีพต้องการให้มีการนำเสนอสารทั้งสองด้านเพราะตนเองเข้าใจและเคยมีประสบการณ์กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั้งด้านบวกและด้านลบมาก่อนหน้านั้นแล้วการนำเสนอสารสองด้านจึงเป็นเหมือนการยืนยันในทัศนคติของตนเองให้คงที่เหมือนก่อนหน้าที่เคยมีมา

2) การรับรู้การออกแบบ ได้รับการกล่าวถึงจากผู้ให้ข้อมูลหลักนอกเหนือไปเนื้อหาหลักของโครงการ อย่างเช่น การรับรู้ความน่ารักรักของตัวละคร การสื่อสารทางบวก การมีอารมณ์ร่วมอารมณ์ความยาวของเนื้อหาหรือแม้กระทั่งการรับรู้ว่าคุณภาพสื่อเหมาะสำหรับช่วงวัยใด ซึ่งปรากฏนี้สามารถอธิบายได้ด้วยแบบจำลองแนวโน้มการคิดขยายรายละเอียด (Elaboration likelihood model; Petty & Cacioppo, 1986 อ้างถึงใน Floyd et al., 2017, pp. 235-237) ซึ่งอธิบายว่าแต่ละบุคคลมีการใช้ความคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนกับตัวสารแตกต่างกันจากต่ำไปสูงโดยขึ้นอยู่กับความเชื่อมโยงกับตัวสารที่นำเสนอ เมื่อผู้รับสารมีความเชื่อมโยงกับตัวสารในระดับสูงจะใช้ความคิดพิจารณาตัวสารอย่างละเอียดและรอบด้านเรียกได้ว่าเป็นการคิดทางสายหลัก (Central route) ตามข้อมูลการรับรู้เนื้อหาที่ปรากฏก่อนหน้านั้น ส่วนผู้รับสารที่มีความเชื่อมโยงกับตัวสารในระดับต่ำจะใช้ความคิดอย่างไม่ถี่ถ้วนกับตัวสารและให้ความสนใจกับองค์ประกอบอื่นที่มีความสำคัญน้อยกว่า อย่างที่กล่าวไปคือความน่ารักรัก ความยาวความสั้นของสื่อ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการคิดทางสายรอง (Peripheral route) เพราะฉะนั้นผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต่ำจึงมีแนวโน้มที่จะใช้ทางสายรองในการคิดหรือรับรู้มากกว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดมากซึ่งจะใช้ทางสายหลัก

3) การรับรู้การใช้งานของสื่อ (Function) ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าสื่อสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในกลุ่มนักเรียน หรือการนำสื่อปฏิสัมพันธ์ไปใช้ในการฝึกทักษะให้กับเด็กที่มีภาวะออทิซึม การรับรู้ด้านการใช้งานของผู้ชมสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีหน้าที่ (Functional theory) อธิบายว่าการสื่อสารมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาประเด็นบางอย่างหรือช่วยในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา หรือเรียกได้ว่าสื่อทำหน้าที่ส่งเสริม (Promotive function) โดยการระบุให้เห็นปัญหา ทางออกของปัญหา และแนวทางการแก้ไข (Gouran et al., 1993 อ้างถึงใน Floyd et al., 2017, p. 284) ซึ่งตัวสื่อเอง อย่างเช่น ในวิดีโอสำหรับเด็ก *Meet Julia* ได้มีการระบุให้เห็นถึงปัญหาถ้าหาว่าถ้าคนที่ไม่ยังไม่มี ความเข้าใจในตัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจะนำไปสู่ปัญหาอย่างไร และยังแสดงให้เห็นถึงวิธีการแก้ไขเมื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเกิดความกังวล หรือในสื่อสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง *Being a Supportive Parents* ที่

แสดงให้เห็นปัญหาที่พ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมต้องเผชิญเมื่อเลี้ยงดูลูก และแนวทางการแก้ไขปัญหารวมถึงการเปลี่ยนแปลงแนวคิดหรือมุมมอง เป็นต้น กล่าวได้ว่าสื่อของโครงการสามารถระบุให้เห็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม

6.2.3 การรับรู้ด้านการออกแบบสาร

1) *โครงสร้างสาร* พบว่ามีทั้งการวางโครงสร้างสารแบบอุปนัย นิรนัย และนอกจากที่กล่าว ผลการวิเคราะห์ยังพบการออกแบบสารแบบผสมผสานระหว่างนิรนัยและอุปนัย เนื่องจากการนำเสนอภาพรวมในตอนแรกและสรุปอีกครั้งในตอนสุดท้ายจะช่วยย้ำความสำคัญของเนื้อหาหลักให้กับผู้รับสาร การนำเสนอเนื้อหาเดียวกันซ้ำไม่ว่าจะภายในสื่อชิ้นเดียวกันหรือนำเสนอสื่อที่มีเนื้อหาเดียวกันซ้ำหลายครั้งช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ตัวสารของผู้รับสาร การได้รับตัวสารเดิมซ้ำไม่ว่าจะเกิดจากการรับสื่อหรือการคิดทบทวนภายในสมองของผู้รับสาร (Sternberg & Sternberg, 2017, p. 210) ทำให้ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะชื่นชอบตัวสื่อหรือเนื้อหามากขึ้นด้วย (Bettinghaus & Cody, 1994, p. 66) หรือแค่เพียงได้เห็นบ่อยครั้งก็สามารถก่อให้เกิดความชอบหรือมทัศนคติทางบวกต่อตัวสารได้ (Mere exposure) โดยไม่ต้องมีสัมพันธภาพกับตัวสารที่ได้รับการนำเสนอ (Maio et al., 2018) แต่ข้อความควรที่จะซ้ำไม่เกินสามครั้งเพราะจำทำให้ทัศนคติที่มีต่อตัวสารลดน้อยลง (Petty & Cacioppo, 1986 อ้างถึงใน Maio et al., 2018) และที่สำคัญที่สุดถึงแม้ว่าในอดีตนักวิชาการเชื่อว่าการวางโครงสร้างสารส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Bettinghaus & Cody, 1994, p. 226) แต่งานวิจัยภายหลังกลับไม่สนับสนุนความเชื่อนั้นและพบว่าการวางโครงสร้างสารส่งผลต่อความเข้าใจแทน (Curtis & Kline, 1973; Micciche et al., 2000; Jones, 2005) รวมไปถึงปัจจัยแทรกซ้อนทางปัญญาอย่างเช่น ทางลัดในกระบวนการคิดหรือฮิวริสติก (Heuristic) อคติเพื่อการยืนยัน (Confirmation bias; Sternberg & Sternberg, 2017, p. 468) และสุดท้าย กระบวนการคิดของบุคคลซึ่งเลือกที่จะไม่หาข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลที่มีอยู่หรือเรียกว่าความผิดพลาดที่เกิดจากการลดคุณค่า (Discounting error) ส่งผลให้ในกระบวนการให้เหตุผลแบบอุปนัยไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปตามที่ผู้ออกแบบสารต้องการ (Sternberg & Sternberg, 2017, p. 471) เพราะฉะนั้นการวางโครงสร้างสารนอกจากจะสามารถทำได้ตามหลักการนิรนัยและอุปนัยและยังสามารถที่จะใช้ทั้งสองวิธีการนี้ผสมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคิดไตร่ตรองตัวสารของผู้ชมได้เช่นกัน และสรุปได้ว่าการวางโครงสร้างสารสามารถส่งผลต่อความเข้าใจในเนื้อหามากกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ผู้ออกแบบสารที่จะนำแนวคิดการวางโครงสร้างสารไปใช้จึงควรตระหนักถึงประเด็นนี้อยู่เสมอ

2) การลำดับสาร พบว่าสื่อของโครงการมีการเลือกใช้การลำดับสารไปสู่จุดสูงสุดมากที่สุด ซึ่งสามารถสอดคล้องกับเส้นโค้งของการวางลำดับตำแหน่ง (Serial position curve; Sternberg & Sternberg, 2017, p. 224) และการที่มีสื่อของโครงการที่ใช้การลำดับสารแบบพีระมิดจำนวนน้อยยังสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการรบกวน (Interference theory) ซึ่งสารลำดับกลางจะได้รับการรบกวนการตามรบกวน (Proactive interference) จากการระลึกถึงตัวสารลำดับแรก และการย้อนรบกวน (Retroactive interference) การระลึกถึงตัวสารลำดับสุดท้าย การรบกวนทั้งสองรูปแบบจึงทำให้บุคคลสามารถระลึกถึงสารตำแหน่งกลางได้น้อยที่สุดหรือไม่ได้เลย (Sternberg & Sternberg, 2017, p. 224-225) เพราะฉะนั้นจึงการออกแบบสารจึงไม่ควรที่จะใช้การลำดับสารแบบพีระมิด

3) จุดจูงใจของสาร พบว่ามีการใช้จุดจูงใจด้วยความอบอุ่นและความสนุกสนานมากที่สุด เพราะมีการวิจัยที่พบผลของการใช้ความอบอุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคคลถึงในระดับสรีรวิทยา (Aaker และคณะ, 1986 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1994, pp. 237-238) แต่งานวิจัยภายหลังยังพบว่าอาจเกิดขึ้นได้ง่ายเฉพาะในกลุ่มผู้รับสารที่มีความต้องการในการคิดตามในระดับที่ต่ำ (Low need for cognition) และการนำเสนอความอบอุ่นอาจไม่ได้ประสิทธิภาพเพราะความเคยชินของผู้รับสารในประจำวัน (Geuens & Pelsmacker, 1998)

ความสนุกสนาน ในสื่อของโครงการนั้นมีจุดประสงค์เพื่อผู้ชมเด็กโดยเฉพาะ เพราะนักวิจัยและผู้พัฒนาสื่อจำนวนมากมีความเชื่อว่าความสนุกสนานเป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารกับเด็ก (Paris, 2005) ถึงแม้ว่าในงานวิจัยหนึ่งกล่าวว่าความสุขได้รับการมองว่าเป็นเพียงแหล่งของความบันเทิงเท่านั้นและไม่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมตามที่โน้มน้าวโดยเฉพาะในผู้รับสารที่มีอายุน้อย (Nauman Abbasi et al., 2014) ความสนุกสนานที่ปรากฏในสื่อปฏิสัมพันธ์และนิทานอิเล็กทรอนิกส์ของโครงการสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการทำให้เป็นเกม (Gamification) ซึ่งหมายถึงการนำองค์ประกอบในการออกแบบเกมมาใช้ในบริบทอื่นที่ไม่ใช่การเล่นเกม ในงานวิจัยหนึ่งพบว่าการใช้แนวคิดทำให้เป็นเกมสามารถช่วยให้บุคคลมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของและได้รับความรู้พฤติกรรมสุขภาพ เช่น การควบคุมระดับการรับน้ำตาลของผู้ที่มีภาวะเบาหวาน การตรวจระดับน้ำตาลในเลือด เป็นต้น (Theng et al., 2015) และพบว่าทำให้เป็นเกมและอารมณ์ทางบวกช่วยให้ผู้ใช้งานมีแนวโน้มลดลงที่จะยุติการใช้สื่อ (Disengagement) และยังลดความขัดแย้งในใจ (Motivational conflict) ระหว่างที่ใช้งานสื่ออีกด้วย (Bernecker & Ninaus, 2021) เพราะฉะนั้นในการออกแบบสารโดยใช้จุดจูงใจด้วยความสนุกสนานและการทำให้เป็นเกมในสื่อของโครงการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการยอมรับบุคคลที่มีภาวะอ้วนทึบ และในด้านการ

ฝึกทักษะชีวิตประจำวันให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และยังมีผลต่อช่วยให้ผู้ใช้งานมีแนวโน้มที่จะยังใช้งานสื่อต่อไปในอนาคต

ความตกลงขบขันมีปรากฏจำนวนไม่น้อยในโครงการ งานวิจัยหนึ่งกล่าวว่าความตกลงขบขันส่งผลกระทบต่อปานกลางในกระบวนการให้ความรู้โดยเฉพาะในกลุ่มผู้รับสารที่มีอายุน้อย และส่งผลน้อยต่อความตั้งใจในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม แต่ยังไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Walter et al., 2018) อย่างไรก็ตามอาจจะไม่มีความสามารถในการโน้มน้าวใจผู้รับสารหรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากนัก ในทางตรงกันข้ามความตกลงช่วยในการสร้างความตระหนักและเรียกความสนใจ สร้างชื่อให้เป็นที่รู้จัก ก่อให้เกิดอารมณ์ทางบวกและลดข้อขัดแย้งที่มีต่อการโน้มน้าวใจได้ (Madden & Weinberger, 1984 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1994, pp. 237-238) และข้อควรระวังความตกลงขบขันอาจลดความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารได้ (Eisend, 2009) เพราะฉะนั้นในการใช้จุดจูงใจด้วยความตกลงขบขันในสื่อจึงเหมาะสมในการสร้างความตระหนักหรือการทำให้ประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นที่รู้จักโดยข้ามผ่านในขั้นแรก ถึงแม้ว่าในโครงการจะพบสื่อที่ใช้จุดจูงใจด้วยความตกลงเพียงหนึ่งชิ้น แต่ยังพบสื่อที่ใช้จุดจูงใจด้วยความตกลงขบขันควบคู่กับความอบอุ่นหรือความสนุกสนาน

ความกลัวในโครงการมีการปรากฏในสื่อของโครงการในจำนวนที่น้อย เพราะการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัวอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ นักวิจัยบางคนมองว่าเชื่อว่าการเสนอความน่ากลัวมากเกินไปอาจทำให้ผู้รับสารเกิดข้อกังขาหรือสงสัยลดน้อยลงและไร้อีกทางหนึ่งกลับเพิ่มข้อกังขาหรือความสงสัยมากขึ้น อาจปฏิเสธการโน้มน้าวใจไปเลย (Janis, 1967 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1994, pp. 232-233) และนำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ (Leventhal , 1970 อ้างถึงใน Bettinghaus & Cody, 1994, p. 233; Witte & Allen, 2000) ดังนั้นในการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัวในป้องกันการกลั่นแกล้งบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเมื่อพบบุคคลที่มีภาวะออทิซึมออกไปนอกบ้านจึงควรที่จะแสดงให้เห็นความน่ากลัวที่ไม่มากเกินไปจนทำให้ผู้รับสารเกิดความสงสัยหรือกังขา ผู้ออกแบบสารควรที่จะนำเสนอให้ผู้รับสารเชื่อมั่นในความสามารถในการจัดการปัญหาด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่การใช้วิธีการป้องกันตัวอย่างเหมาะสม และควรระลึกไว้เสมอว่าการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัวอาจก่อให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์กับตัวผู้รับสารได้

สุดท้ายจุดจูงใจทางอารมณ์สองชนิด สื่อในโครงการจำนวนไม่น้อยที่มีการนำเสนอจุดจูงใจทางอารมณ์สองชนิด อย่างเช่น ความอบอุ่นและความสนุกสนาน หรือความอบอุ่นและความตกลงขบขันการวิจัยพบว่าการใช้จุดจูงใจแบบผสมผสานให้ผลต่อการโน้มน้าวใจที่ดีกว่าใช้จุดจูงใจทาง

อารมณ์ชนิดเดียว เนื่องจากเปลี่ยนแปลงอารมณ์หรือความรู้สึกที่แสดงออกจากรสือส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการทำงานของสมองอย่างฉับพลัน (Hornik , 2016) และไม่ควรที่จะใช้จุดมุ่งใจทางอารมณ์ชนิดเดียวกันซ้ำหลายครั้งเพราะผู้รับสารจะรับรู้ว่าคุณเองกำลังได้รับการชักจูงโดยผู้ส่งสารอยู่ การนำเสนอจุดมุ่งใจด้วยอารมณ์สองชนิดอาจจะมีการให้น้ำหนักที่ไม่เท่ากันได้เพื่อนำให้อารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งเด่นขึ้นมา (Turner, 2011)

จุดมุ่งใจด้วยรางวัล มักจะพบในสื่อปฏิสัมพันธ์ ซึ่งหลังจากผู้ชมได้ใช้งานสื่อและดูพฤติกรรมเป้าหมายมีการให้คำชมรวมไปถึงแอนิเมชันการเต้นหรือเคลื่อนไหวของตัวละครประกอบเพลงในการใช้จุดมุ่งใจด้วยรางวัลซึ่งเป็นแรงจูงใจภายนอกสามารถอธิบายได้ด้วยการวางเงื่อนไขแบบจัดกระทำ (Operant conditioning) ประเภทการเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) ซึ่งเป็นการให้ผลกรรม (Consequence) กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และทำให้พฤติกรรมนั้นมีความถี่มากขึ้น (Lieberman, 2004, p. 35) ในกรณีของสื่อปฏิสัมพันธ์พฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กคือการใช้งานสื่อเพราะฉะนั้นเมื่อเด็กกดบนหน้าจอไปจนหน้าสุดท้ายจะพบกับการเต้นของตัวละครประกอบเสียงเพลงซึ่งเป็นการกระตุ้นการทำงานของระบบประสาท (Sensory stimulation) จัดอยู่ในสิ่งเสริมแรงปฐมภูมิ (Primary reinforcer; Lieberman, 2004, p. 160) และการให้คำชมจากตัวละครจัดเป็นสิ่งเสริมแรงทางสังคม (Social reinforcer) เพราะเด็กจะเกิดการเรียนรู้ว่าคุณเองได้รับความสนใจหรือได้รับความสำคัญ (Lieberman, 2004, p. 163) อย่างไรก็ตามการเสริมแรงอาจไม่มีประสิทธิภาพในทุกกรณีอย่างเช่น การให้คำชมหรือเสียงเพลงแก่เด็กบางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีภาวะออทิซึมซึ่งมีประสาทสัมผัสต่อสิ่งเร้าที่แตกต่างออกไปหรือมีทักษะทางสังคมที่จำกัด เพราะฉะนั้นการใช้สิ่งเสริมแรงจึงเกิดขึ้นมาจากพื้นฐานความเข้าใจในเด็กแต่ละคนเช่นกัน ผู้ปกครองจึงอาจจะมีส่วนร่วมมากขึ้นเมื่อเด็กใช้งานสื่อและเสริมแรงให้กับเด็กตามความสนใจของเด็กแต่ละคน

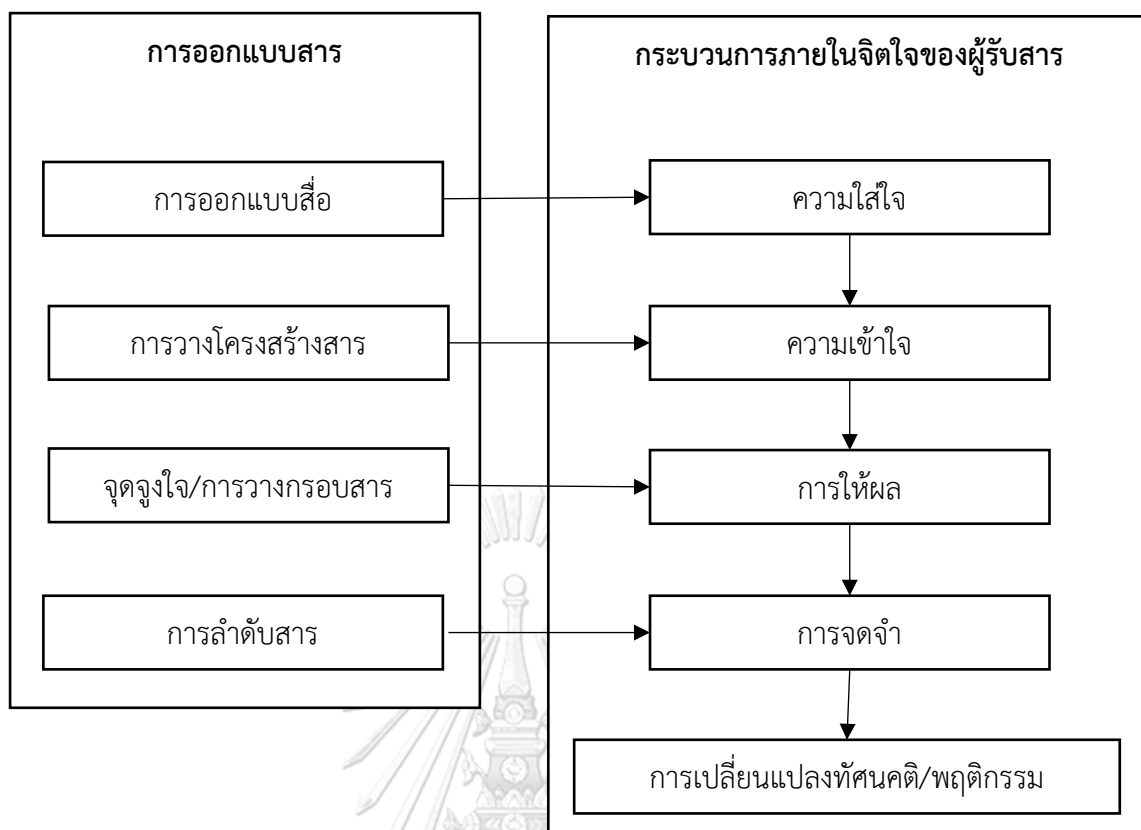
จุดมุ่งใจประเภทแรงจูงใจ มักจะพบในสื่อของโครงการประเพณีวิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่นำเสนอให้เห็นการทำเพื่อบุคคลอื่น ปรัชญาการนี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-determination theory) ซึ่งกล่าวว่าแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจภายในจิตใจบางอย่างที่กำหนดการทำพฤติกรรมของตนเองรวมถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากแรงจูงใจภายนอกสู่แรงจูงใจภายใน ซึ่งงานวิจัยหนึ่งได้พบพฤติกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม (Proenvironmental behaviors) ด้วยการนำเอาแนวคิดสามอย่างมารวมกันได้แก่ หลักการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Principles of behavior change) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และทฤษฎีการกำหนดตนเอง หนึ่งในแนวทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพคือวิธีการผลิตสารที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล (Message

tailoring) ได้รับการนำมาใช้ควบคู่ไปกับหลักการการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการวางกรอบสาร (Message framing) ด้วยการวางกรอบได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จะเป็นการนำเสนอแรงจูงใจภายนอกจนเปลี่ยนไปเป็นแรงจูงใจภายในและรักษาไว้ซึ่งพฤติกรรมรักษโลกที่นำเสนอตั้งแต่ต้น (Pelletier & Sharp, 2008) เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าวิธีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้แรงจูงใจภายในมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและการรักษาไว้ซึ่งพฤติกรรมเป้าหมาย ในการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในภาวะอหิซึมเช่นกันถึงแม้ว่าการสื่อสารโดยแรงจูงใจภายในตามแต่ละบุคคล อาจจะเป็นเรื่องยากแต่ถ้าหากสามารถสื่อสารให้ตรงกับแรงจูงใจภายในของบุคคล ยกตัวอย่างเช่น การทำเพื่อบุคคลอื่น ความต้องการสังคมที่ดีขึ้น หรือแม้กระทั่งการทำเพื่อต้องการให้ตนเองได้เป็นคนที่ดีขึ้น ย่อมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมมาสู่การยอมรับบุคคลที่มีภาวะอหิซึมและคงไว้ในตัวบุคคลนั้นไปตลอด

4) การวางกรอบสาร จากการวิเคราะห์สื่อของโครงการพบว่า การวางกรอบทางบวกมีการใช้งานมากกว่าการวางกรอบทางลบและเมื่อผู้ออกแบบสารต้องการนำเสนอการวางกรอบทางลบจึงเลือกที่จะนำเสนอคู่กับการวางกรอบทางบวกแทน เนื่องจากงานวิจัยหนึ่งกล่าวว่าการลงโทษทางอ้อมมีประสิทธิภาพน้อยกว่าการเสริมแรงทางอ้อม (Kuroshima et al., 2008 อ้างถึงใน Kalat, 2017, p. 209) แต่ยังมีงานวิจัยที่เสนอแสดงให้เห็นผลที่ไม่สอดคล้องกันในการสื่อสารณรงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้หญิงตรวจมะเร็งเต้านมพบว่า การวางกรอบทางลบมีศักยภาพสูงกว่าการวางกรอบทางบวก (Meyerowitz & Chaiken, 1987 อ้างถึงใน O’Keffe, 2012) ผลที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายได้ด้วยอคติต่อเหตุการณ์ทางลบ (Negativity bias) ซึ่งกล่าวว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับข้อมูลทางลบมากกว่าทางบวก และการหลีกเลี่ยงความสูญเสีย (Loss aversion) ซึ่งบุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความสูญเสียโดยเฉพาะกับสิ่งของตนเองเป็นเจ้าของอยู่จึงทำให้บุคคลให้น้ำหนักกับการหลีกเลี่ยงการสูญเสียมากกว่าการทำอะไรบางอย่างเพื่อให้ได้มาในสิ่งเดียวกัน เพราะฉะนั้นในการออกแบบสารเพื่อรณรงค์การสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะอหิซึมสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภทคือการรณรงค์เพื่อให้ยอมรับในบุคคลที่มีภาวะอหิซึมจัดอยู่ในการรณรงค์เพื่อป้องกันการถูกเลือกปฏิบัติในสังคมหรือการกลั่นแกล้งจึงควรที่จะใช้การวางกรอบทางบวก และในอนาคตถ้าหากมีการรณรงค์เพื่อการตรวจวินิจฉัยเด็กที่สงสัยว่ามีภาวะอหิซึมจึงควรที่จะใช้การวางกรอบทางลบ

6.2.4 กระบวนการภายในของบุคคลกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

1) *กระบวนการเรียนรู้ตัวสารและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ* ถ้าหากนำแนวทางการออกแบบสารทั้งสี่รูปแบบ ได้แก่ การวางโครงสร้างสาร การลำดับสาร การใช้จุดจูงใจ และการวางกรอบสาร มาอธิบายตามแนวทางการเรียนรู้ตัวสารของ McGuire (1969 อ้างถึงใน Maio et al., 2018, p. 110; Bettinghaus & Cody, 1994, pp. 63-64) ปรากฏดังภาพ 14 ซึ่งแสดงถึงกระบวนการภายในจิตใจบุคคลเมื่อได้รับตัวสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้านผลของข้อความสามารถอธิบายกระบวนการภายในจิตใจของบุคคลในขั้นที่หนึ่งคือการใส่ใจ (Attention) ผู้ให้ข้อมูลหลักได้สะท้อนความใส่ใจออกมาผ่านการให้ข้อมูลด้านการออกแบบสื่อตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นในข้างต้น อย่างเช่น ความน่ารักของตัวละครหรือความสั้นหรือความยาวของตัวสื่อและหลายครั้งที่จุดจูงใจด้วยความตลกขบขันสามารถเรียกความสนใจของผู้รับสารและนำไปสู่กระบวนการในขั้นต่อไป ในขั้นที่สองคือความเข้าใจ (Comprehension) ผู้รับสารกล่าวว่าตัวสารมีความสมเหตุสมผลและสามารถเข้าใจเนื้อหาของสารได้ซึ่งเป็นผลมาจากการรับตัวสารที่มีโครงสร้างตามหลักการให้เหตุผล จากนั้นในขั้นที่สามคือการให้ผล (Yielding) ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการออกแบบสารเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้วยการใช้จุดจูงใจที่หลากหลายรวมกับการวางกรอบสารซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความตระหนัก เกิดคำถาม และจูงใจด้วยแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน รวมถึงอารมณ์ อย่างเช่น ความอบอุ่น ความสนุกสนาน หรือความกลัว ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรู้อารมณ์ความรู้สึกเห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำพฤติกรรมที่ยอมรับและการช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม และในขั้นสุดท้ายคือการจดจำข้อมูล ซึ่งเป็นผลจากการลำดับสาร ไม่ว่าจะเป็นผลของลำดับแรกหรือผลของลำดับสุดท้ายต่อความจำ เมื่อเกิดกระบวนการภายในที่เกิดขึ้นจึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในลำดับสุดท้าย

ภาพ 15 ผลของการออกแบบสารต่อกระบวนการภายในจิตใจ

ในอีกมุมหนึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่าไม่มีความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของตนเองหลังจากได้รับชมสื่อของโครงการ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ตัวสารในแต่ละชั้นอาจจะมีโอกาสในการประสบความสำเร็จที่ไม่เสมอไป ซึ่งในแต่ละชั้นโอกาสในการประสบความสำเร็จย่อมมีสัดส่วนที่น้อยลงเช่นกัน และถ้ายิ่งรวมโอกาสที่บุคคลทั่วไปจะได้เจอกับตัวสารในชีวิตจริงจึงยิ่งน้อยลงไปอีก นอกจากนี้ McGuire (1969 อ้างถึงใน Maio et al., 2018, p. 111) และผู้ให้ข้อมูลหลักยังกล่าวว่าตนมีทัศนคติและมุมมองที่ดีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมอยู่แล้ว อธิบายได้ด้วยความเข้มแข็งของทัศนคติ (Attitude strength) ที่ทำให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติได้ยากเป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่มาก มีอารมณ์ความรู้สึกร่วมต่อประเด็นอย่างลึกซึ้ง รวมถึงประสบการณ์ในอดีต (Petty et al., 1995 อ้างถึงใน Cooper et al., 2016, pp. 198) ถึงแม้จะมีข้อวิพากษ์ต่อกระบวนการเรียนรู้สารบ้างแต่นับได้ว่าเป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้ออกแบบสารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในขณะที่เดียวกันผู้ออกแบบสารควรคำนึงถึงข้อจำกัดบางประการที่อาจส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมด้วยเช่นกัน ในลำดับถัดไปผู้วิจัยจะนำเสนอให้เห็นทัศนคติก่อน

หน้าของบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคลและจะเป็นเส้นกำหนดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร

2) ทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม บุคคลทั่วไปรวมถึงพ่อแม่ก่อนที่ลูกจะได้รับการวินิจฉัย โดยส่วนใหญ่จะยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม มีการแบ่งแยกระหว่างคนปกติกับความแปลก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้รู้สึกหวาดกลัวบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่ด้วยประสบการณ์การได้พบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในชีวิตจริงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไปในทางเห็นใจมากขึ้นได้ ปรากฏการณ์นี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความไม่คล้อยจองทางปัญญา (Cognitive dissonance) เชื่อว่าบุคคลพยายามมีความพยายามที่จะทำให้ความคิดและกระทำสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อบุคคลผู้ถือทัศนคติอย่างหนึ่งไว้แต่ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของตน บุคคลจึงพยายามที่จะปรับเปลี่ยนบางสิ่งระหว่างทัศนคติหรือพฤติกรรมของตนเพื่อลดความไม่สอดคล้องทางปัญญาลง (Festinger, 1957 อ้างถึงใน Cooper et al., 2016, p. 174-175) ในกรณีของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นผลมาจากการได้ทำพฤติกรรมคือการไปเจอกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งไม่สอดคล้องกับทัศนคติก่อนหน้านี้ที่มองว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นอันตราย บุคคลจึงลดความไม่คล้อยจองทางปัญญาลงด้วยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเองที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไปในทางที่เห็นใจมากขึ้น

3) กระบวนการยอมรับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของพ่อแม่ ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีประสบการณ์ที่แตกต่างจากคนทั่วไปซึ่งส่งผลต่อทัศนคติของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ในอีกด้านหนึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์พ่อแม่ถึงประสบการณ์ของพ่อแม่เริ่มตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน มีลักษณะเช่นเดียวกับการวิจัยที่ศึกษาประสบการณ์ของพ่อแม่ที่มีลูกที่มีภาวะออทิซึมโดยแบ่งเป็นห้าขั้น พบว่าในขั้นแรก ‘สังเกตพัฒนาการ’ (Development) ‘ตั้งคำถาม’ (Questioning) ‘ล้มทั้งยืน’ (Devastation) ‘พบทางออก’ (Solutions) และ ‘เติบโต’ (Growth) (Altieri & von Kluge, 2009) เพราะฉะนั้นกระบวนการนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสองทาง ได้แก่ การใช้สื่อเพื่อให้การสนับสนุนกระบวนการของพ่อแม่โดยตรง อย่างเช่น การนำเสนอให้เห็นว่าพ่อแม่ท่านอื่นที่มีลูกที่มีภาวะออทิซึมได้ผ่านกระบวนการความรู้สึกเหล่านี้มาเช่นเดียวกันซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้พ่อแม่ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวหรือแตกต่างไปจากบุคคลอื่น และอีกแนวทางหนึ่งคือการใช้สื่อแนะนำเสนอทัศนคติของคนในสังคมให้เกิดการรับรู้ว่าคุณค่าของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมไม่ใช่เรื่องแปลกสามารถอยู่ร่วมกันกับคนในสังคมได้ ซึ่งจะช่วยให้พ่อแม่ลดความกังวลที่มีต่ออนาคตของลูก และยังเป็นการช่วยให้สังคมเกิดการรับรู้และปรับตัวเพื่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยเช่นกัน

3) การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเด็ก ตามข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักผลของการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเด็กยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดว่าเด็กจะสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ใหญ่หรือผู้ใหญ่จะสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าเด็ก มีแนวคิดที่ได้รับการเสนอขึ้นว่าเด็กใช้งานสื่อของเด็กเพื่อรับข้อมูล (Instrumental viewing) และใช้เพื่อความบันเทิงเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ (Comstock & Scharrer, 2012, p. 18) และตามทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของ Piaget กล่าวว่าพัฒนาการในช่วงที่เด็กพัฒนาจากขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational stage) เป็นช่วงที่เด็กให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านภาพและการกระทำ ไปสู่ขั้นความคิดเชิงรูปธรรม (Operational stage) ในช่วงอายุเจ็ดถึงเก้าปีเป็นช่วงที่เด็กสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในเชิงความหมายและคำพูด เพราะฉะนั้นในช่วงนี้เด็กจะสามารถทำความเข้าใจเรียนรู้เนื้อหาสื่อของโครงการได้ (Comstock & Scharrer, 2012, p. 37) และการออกแบบสำหรับเด็ก รายการเซซามีสตรีทเป็นที่เข้าใจกันดีว่ามีการออกแบบสำหรับเด็กโดยเฉพาะตั้งแต่การใช้ความตลกขบขัน การใช้หุ่นมีพีต และการใช้เสียงผู้หญิงในการบรรยาย การใช้องค์ประกอบเหล่านี้มีจุดประสงค์เพื่อดึงความสนใจของเด็กให้อยู่กับสื่อและด้วยความสนใจนั้นจะนำไปสู่ความเข้าใจที่มากขึ้นและเด็กจะสามารถระลึกถึงเนื้อหาหรือความรู้จากสื่อที่ได้ดูมากขึ้นเช่นกัน แนวทางเพิ่มเติมในการออกแบบสื่อสำหรับเด็ก อย่างเช่น การนำเสนอเนื้อหาที่เด็กมีคั่นเคย การนำเสนอซ้ำไปมา การกระตุ้นให้เด็กทำพฤติกรรมตาม รวมถึงการใช้โครงสร้างการเล่าเรื่อง (Bickham et al., 2012, pp. 126-127) และในประเด็นด้านการให้ความช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ถึงแม้ในบางกรณีจะมีการอธิบายว่าพัฒนาการของเด็กอาจจะยังไม่พร้อมสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับศีลธรรม แต่สื่อมีบทบาทในการส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อสังคมของเด็ก (Prosocial behavior) ซึ่งหมายถึง ความตั้งใจและเต็มใจที่จะกระทำบางอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลอื่นและเช่นกัน (Mares & Woodard, 2012, pp. 198, 211-212) เพราะฉะนั้นถึงแม้จะมีประเด็นที่ควรพิจารณาถึงผลของการเรียนรู้ของเด็กผ่านสื่ออันเนื่องมาจากพัฒนาการที่จะทำความเข้าใจสื่ออาจจะยังพัฒนาได้ไม่มากนักแต่ด้วยการใช้เทคนิคการออกแบบสื่อและเนื้อหาสำหรับเด็กจึงมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดเรียนรู้ในความตระหนักและการอยู่ร่วมกันกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคม

6.2.5 การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบริบทประเทศไทย

1) สื่อและโครงการที่ปรากฏในปัจจุบัน พบว่าในประเทศไทยมีหน่วยงานที่สำคัญที่ดำเนินการสนับสนุนช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ได้แก่ มูลนิธิออทิสติกไทย มูลนิธิเดอะ เรนโบว์

รวมไปถึงหน่วยงานของรัฐสังกัดกรมสุขภาพจิต ได้แก่ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลที่สนับสนุนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นหลัก สถาบันราชานุกูล หน่วยงานที่กล่าวมานี้พยายามที่จะทำกิจกรรมเพื่อให้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมแก่คนทั่วไปมาเป็นเวลานาน ด้วยการให้ความรู้ในทางภาคพื้น อย่างเช่น โครงการออกตรวจ การให้ความรู้ทั้งในและนอกสถานที่ การผลิตสื่อทั้งตำราและสื่อวิดีโอ เป็นต้น ทางออนไลน์ อย่างเช่น เฟซบุ๊กเพจ เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ประกอบความรู้ เป็นต้น และแม้กระทั่งการออกแบบแบรนด์ผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม อย่างเช่น Art Story นอกจากนี้หน่วยงานเอกชนยังสร้างความตระหนักผ่านสื่อบันเทิงประเภทละครชุด ส่วนในต่างประเทศผู้ให้ข้อมูลหลักมักจะไม่ค่อยได้รับสื่อจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเภทโครงการหรือการรณรงค์ แต่ยังมีบางท่านที่รู้จักองค์กร AutismSpeak การใช้แฮชแท็ก #LightItUpBlue ในวันที่ 2 เมษายนของทุกปีซึ่งเป็นวันตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโลก และผู้ให้ข้อมูลหลักจะได้รับสื่อภาพยนตร์และละครชุดของต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ และที่สำคัญโครงการ Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children เป็นโครงการที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา บางท่านได้รู้จักโครงการมาก่อนหน้านี้แล้ว อย่างไรก็ตามเมื่อผู้ให้ข้อมูลหลักได้รับชมและได้สังเกตเห็นถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศต้นทางและประเทศไทย ในลำดับถัดไปผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมและแนวคิดหรือทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายได้

2) ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวนหนึ่งตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมซึ่งอาจส่งผลต่อการสร้างความเข้าใจในบริบทประเทศไทย นักวิชาการด้านการสื่อสารกล่าวว่าบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากการรณรงค์ที่เข้ากับวัฒนธรรมของตนเองมากกว่าวัฒนธรรมอื่น (Maio et al., 2018, pp. 251) จึงนำมาสู่การนำแนวคิดความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมมาอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าว คติรวมหมู่ (Collectivism) หมายถึง แนวคิดที่มองตัวบุคคลเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือสังคมซึ่งพบในประเทศทางตะวันออกหรือเอเชียซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในนั้น ส่วนความเป็นปัจเจกนิยม (Individualism) หมายถึง แนวคิดที่มองบุคคลว่ามีอิสระในตนเองและแยกออกจากบุคคลอื่น ความแตกต่างของทั้งสองแนวคิดนี้ส่งผลตั้งแต่การออกแบบเนื้อหาไปจนถึงผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Maio et al., 2018, pp. 250-251) อย่างเช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระบุว่าพ่อแม่ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมสังคมแบบคติรวมหมู่จะมองว่าบทบาทหน้าที่ในการดูแลบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นของคนอื่นในสังคมซึ่งก็คือนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหรือสมาชิกคนอื่นในครอบครัว ส่วนพ่อแม่ในสังคมปัจเจกนิยมจะมองว่าหน้าที่ในการดูแลลูกที่มีภาวะออทิซึมเป็น

ของตน เพราะฉะนั้นเนื้อหาการรณรงค์ที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคมปัจเจกนิยมจึงอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจและการเปลี่ยนแปลงในสังคมแบบคิรวมหมู่ได้ยาก นอกจากนี้อย่างที่กล่าวไปในประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีการกล่าวไว้ว่าสังคมแบบคิรวมหมู่จะมีความคล้อยตามกัน (Conformity) มากกว่าหมายความว่าบุคคลในสังคมคิรวมหมู่มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามความคิดเห็นของคนกลุ่มใหญ่มากกว่าสังคมปัจเจกนิยม (Maio et al., 2018, pp. 251) เป้าหมายการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะออทิซึมในสังคมปัจเจกนิยมจึงควรแสดงให้เห็นความเป็นอิสระหรือการอยู่ได้ด้วยตัวเองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ส่วนการรณรงค์ในสังคมคิรวมหมู่หรือประเทศไทยควรแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมกับคนรอบข้าง อย่างเช่น ครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน

3) การรณรงค์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวตรงกันว่าสื่อมีความสามารถในการสื่อสารข้อมูลที่รวดเร็วและแพร่ได้อย่างกว้าง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาและที่สำคัญคือข้อมูลส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านทางอินเทอร์เน็ตจึงเป็นหนทางที่ผู้รณรงค์ควรให้ความสำคัญ ประเด็นหนึ่งที่ผู้รณรงค์ควรที่จะพิจารณาคือถึงแม้อินเทอร์เน็ตจะเข้าถึงได้ง่ายสะดวกรวดเร็วแต่เนื้อหาที่ไม่ผ่านการกลั่นกรองซึ่งพบได้ในปริมาณมหาศาลบนอินเทอร์เน็ตอาจจะส่งผลเสียต่อผู้ใช้งานได้โดยเฉพาะผู้ใช้งานที่มีอายุน้อย (Subrahmanyam & Greenfield, 2012, p. 87) ประเด็นต่อมาถึงแม้อินเทอร์เน็ตจะเข้าถึงกลุ่มคนได้อย่างกว้างขวางแต่ไม่ได้หมายความว่าผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทุกคนจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเสมอไป จากข้อมูลการสัมภาษณ์ยังระบุว่าผู้ใช้งานทั่วไปโดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีความรู้หรือเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมีความเป็นไปได้ต่ำที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ถึงแม้ว่าผู้ใช้งานจะทำการค้นหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์บนสื่อออนไลน์ อย่างเช่น เนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพ แต่อย่างไรก็ตามจะขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ใช้งานในแต่ละวัย (Subrahmanyam & Greenfield, 2012, p. 87) และประเด็นที่ควรพิจารณาคือผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะด้วยสาเหตุด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมหรือความยากลำบากทางภูมิศาสตร์บางอย่าง เพราะฉะนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ค่อนข้างต่ำหากผู้ใช้งานทั่วไปที่ยังไม่มีความเข้าใจ มีอายุน้อย และไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จะสมัครใจในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมด้วยตนเอง เพราะฉะนั้นจึงอาจจะต้องอาศัยการโปรโมตเพิ่มเติมผ่านช่องทางอื่น อย่างเช่น สื่อออฟไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงบทบาทของคนรอบข้างในการให้

ข้อมูลผ่านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาการณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

4) กลยุทธ์การรณรงค์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวถึงกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยแบ่งออกเป็นสองช่วงคือช่วงแรกสร้างความตระหนักในคนทั่วไปได้รู้จักและเข้าใจบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ช่วงที่สองคือการทำให้การพบกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเป็นเรื่องทั่วไป โดยการนำเสนอในสื่อกระแสหลักที่สามารถพบเจอได้ในทุกวัน ผู้วิจัยจึงศึกษาเพิ่มเติมถึงแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจากกรณีศึกษาในต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้เป็นแนวทางต่อไป กรณีศึกษาแรกคือโครงการ Global Autism Public Health (GAPH) ที่องค์กร Autism Speak เป็นผู้ริเริ่มในปีค.ศ. 2008 เพื่อพัฒนาระบบและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมทั่วโลกผ่านการสร้างงานวิจัย การฝึกฝน และการบริการโดยใช้การสื่อสารรณรงค์เพื่อนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับลักษณะอาการของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ลดการตีตราทางสังคม ลดการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง สำรวจทัศนคติของบุคคลในสังคม และจัดการรณรงค์ร่วมกับการวิจัยพัฒนาบริการด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง (Wallace et al., 2012) กรณีศึกษาที่สองศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (Centers for Disease Control and Prevention; CDC) ในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เทคนิคด้านการตลาดเพื่อสังคม (Social marketing) มาปรับใช้กับการทฤษฎีการสื่อสารเพื่อสุขภาพเพื่อพัฒนาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ชื่อว่า ‘เรียนรู้สัญญาณ ปฏิบัติการรวดเร็ว’ (Learn the Signs. Act Early; LSAE) โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองและนักวิชาชีพ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นแรก สำรวจและแบ่งกลุ่มตลาดผ่านการวิจัย ขั้นที่สองพัฒนากลยุทธ์การรณรงค์ตามแบบจำลองการข้ามทฤษฎี (Transtheoretical Model; TM) โดยมีลำดับดังนี้ ก่อนเห็นภาพ (Precontemplation) เห็นภาพ (Contemplation) เตรียมตัว (Preparation) ลงมือ (Action) และรักษาระดับ (Maintenance) ในขั้นที่สามทำการทดสอบการรณรงค์ในกลุ่มทดสอบ ขั้นที่สี่ขั้นที่สำคัญคือการออกแบบกลยุทธ์โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มความตระหนักในสัญญาณ เพิ่มความรู้ด้านประโยชน์ของโปรแกรมการฝึก เพิ่มการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและนักวิชาชีพ และเพิ่มการลงมือปฏิบัติเมื่อพบความเสี่ยงตั้งแต่แรกเริ่ม (Daniel et al., 2009) จากกรณีศึกษาทั้งสองโครงการแสดงให้เห็นถึงบทบาทที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตั้งแต่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง นักวิชาชีพที่ทำงานร่วมด้วยไปจนถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องและการทำงานในระดับนโยบาย และเห็นถึงบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารในการสร้างความตระหนัก ให้ข้อมูลแก่

บุคคลทั่วไป และการเชื่อมโยงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันผ่านการประยุกต์ทฤษฎีทางการสื่อสารที่หลากหลาย

5) **สาระสำคัญของการสื่อสารรณรงค์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักถึงสิ่งที่ยากจะบอกให้กับบุคคลทั่วไปในสังคมเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมสามารถสรุปออกมาเป็นประเด็นหลักได้ทั้งหมดเจ็ดกลุ่ม ได้แก่

- 1) บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ‘ซื่อตรง ไม่น่ากลัว และไม่อันตราย’
- 2) บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ‘มีศักยภาพ’
- 3) บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ‘เหมือนคนทั่วไปและไม่แตกต่าง’
- 4) บุคคล ‘แต่ละคนล้วนมีความแตกต่าง’
- 5) ‘ไม่ซ้ำเติม ให้กำลังใจ’ บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
- 6) ‘เปิดใจ เข้าใจ ยอมรับ และเห็นใจ’ บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
- 7) ‘อยู่ร่วมกัน สนับสนุน และให้โอกาส’ บุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

ประเด็นหลักของข้อความเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นเป้าหมายของการออกแบบสารเพื่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสารได้ในอนาคต

6.3 ข้อสรุปและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

1. การผลิตสื่อสำหรับเด็ก ผู้ผลิตควรที่จะมีความเข้าใจถึงพัฒนาการทางด้านปัญญาตามวัย และกระบวนการการเรียนรู้สารจากสื่อของเด็ก รวมไปถึงแรงจูงใจของเด็กในการใช้สื่อ ในเด็กที่มีอายุไม่มากจะยังมีพัฒนาการทางสติปัญญาในขั้นต้นเพราะฉะนั้นจึงควรที่จะออกแบบสื่อที่มีเข้าใจได้ง่าย มีความซับซ้อนน้อย และใช้การออกแบบสื่อเพื่อเน้นความสนใจของเด็กให้สามารถเรียนรู้จากสื่อได้นานพอ เช่น การใช้สีที่ดึงดูด การใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ที่เข้าใจง่าย หรือแม้กระทั่งการใช้ตัวละครแทนตัวบุคคล เป็นต้น

2. การผลิตสื่อในกรณีของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมใช้งานสื่อโดยเฉพาะสื่อประเภทสื่อปฏิสัมพันธ์ และหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อฝึกทักษะการใช้ชีวิตประจำวันหรือทักษะการเข้าสังคม ปัจจัยที่สำคัญต่อการออกแบบคือความสามารถในการใส่ใจซึ่งจะถูกรบกวนได้ง่ายจากองค์ประกอบที่ไม่สำคัญ เพราะฉะนั้นจึงควรที่จะลดการองค์ประกอบเล็กน้อยที่ไม่สำคัญออกไป

นอกจากนี้ในสื่อปฏิสัมพันธ์ประเภทการ์ดฝึกทักษะชีวิตประจำวันจึงอาจจะใช้คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งหรือการระบุเพศให้ตรงกับเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมโยงกับตัวเองได้มากที่สุด

3. การออกแบบสารเพื่อการรณรงค์ในกลุ่มบุคคลทั่วไป ถึงแม้ว่าจะพบได้ว่าการออกแบบสารในบางขั้นตอนอย่างเช่น การวางโครงสร้างสารจะไม่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแต่ส่งผลต่อการทำความเข้าใจสาร เพราะฉะนั้นไม่ว่าอย่างไรก็ตามตัวสารควรที่จะมีโครงสร้าง และเป็นหน้าที่ของผู้ออกแบบสารที่จะเป็นผู้สร้างสรรค์โครงสร้างสารที่สามารถทำให้ผู้รับสารสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้มากที่สุด

4. การลำดับสารจะส่งผลต่อการจดจำของผู้รับสาร ผลจากการวิจัยในครั้งนี้รวมถึงการวิจัยในอดีตสนับสนุนผลของลำดับสุดท้าย (Recency effect) ต่อความจำ เพราะฉะนั้นการจะออกแบบสารให้ผู้รับสารสามารถจดจำเนื้อหาการรณรงค์ได้ดีที่สุดจึงควรใช้การลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด (Climax order)

5. การใช้จุดจูงใจทางอารมณ์ในสื่อ ถึงแม้ว่าจะมีประเภทของอารมณ์ที่หลากหลายและมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไป การใช้ความตลกขบขันเหมาะสำหรับการดึงความสนใจผู้ชมแต่ในทางตรงกันข้ามยังส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารด้วย ความสนุกสนานเหมาะสำหรับผู้ชมเด็กและมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ชมยังคงใช้งานสื่อต่อไป ความกลัวมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ออกแบบสารต้องการจึงควรที่จะมีการวางแผนการสื่อสารอย่างรัดกุมมากที่สุด สุดท้ายถึงแม้ความอบอุ่นอาจจะมีประสิทธิภาพไม่เท่ากับความกลัวอย่างไรก็ตามพบว่ามีการใช้อย่างแพร่หลายและยังส่งผลในระดับสรีรวิทยา เพราะฉะนั้นการใช้จุดจูงใจด้วยความอบอุ่นจึงมีประสิทธิภาพโดยรวมที่ดีเมื่อเทียบกับอารมณ์ประเภทอื่น

6. เช่นเดียวกับการใช้จุดจูงใจทางอารมณ์ การวางกรอบทางบวกพบในสื่อของโครงการมากกว่าทางลบ การเลือกใช้วิธีการวางกรอบยังขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ การวางกรอบทางบวกนำเสนอพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่วนการวางกรอบทางลบนำเสนอพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามการนำเสนอพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จึงควรนำเสนอควบคู่กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อเป็นเสนอแนวทางให้กับผู้รับสาร

7. เนื้อหาการรณรงค์นอกจากจะควรให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมโดยทั่วไปแล้วผู้ออกแบบเนื้อหาควรที่จะนำเสนออย่างรอบด้านมากขึ้น ตั้งแต่มุมมองของพ่อแม่และพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้ผลกระทบจากสังคมไปจนถึงมุมมองในระดับ

สังคมที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมได้มากน้อยระดับใด ได้แก่ ความครอบคลุมทางสังคมที่ผู้ออกแบบเนื้อหาแสดงให้เห็นภาพของสังคมที่มีการอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลสองกลุ่ม และแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทที่ให้ความใส่ใจและเชิดชูเฉลิมฉลองให้กับอัตลักษณ์ของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม

8. ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลทั่วไปผู้รับสารซึ่งมีจุดยืนหรือพื้นฐานของทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นการผู้ออกแบบเนื้อหาจึงควรตระหนักถึงความแตกต่างในระดับทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของผู้รับสาร ในกลุ่มผู้ที่ยังไม่มีความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงควรสื่อสารด้วยการให้ความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงไปตรงมา และอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้ที่ทัศนคติทางลบต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมควรที่จะใช้วิธีการสื่อสารโดยเน้นให้เห็นสภาพความเป็นจริงหรือปัญหาที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ

9. ความแตกต่างทางวัฒนธรรม จะพบได้ว่าการใช้ชีวิตของบุคคลทั่วไปและบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคมที่ปรากฏในสื่อของโครงการและในสังคมไทยย่อมมีความแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ควรพิจารณาในการออกแบบเนื้อหา ได้แก่ 1) กิจวัตรและการใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่แตกต่างกันระหว่างสองกลุ่มวัฒนธรรม 2) ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรของบุคคลที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน 3) ความแตกต่างระหว่างบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ (Collectivist) และวัฒนธรรมปัจเจกนิยม (Individualist)

10. การรณรงค์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ถึงแม้ว่าการรณรงค์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตจะได้รับความนิยมเป็นอันดับแรกในแรกเมื่อเทียบกับช่องทางอื่นในปัจจุบันเนื่องจากความสามารถในการเข้าถึงบุคคลอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และต้นทุนต่ำ แต่ยังมีข้อควรพิจารณาคือความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพราะฉะนั้นผู้ออกแบบเนื้อหาจึงควรที่จะมีการตรวจสอบข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญก่อนนำเสนอเพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อนซึ่งอาจนำไปสู่ผลเสียต่อผู้รับสารในอนาคต

11. กลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบริบทประเทศไทย ประกอบไปด้วยสองกลยุทธ์หลักคือ 1) ควรที่จะมีการสื่อสารอย่างเป็นทางการหรือเรียกว่าอีกอย่างหนึ่งว่าการทำให้เป็นปกติ (Normalization) เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในวงกว้างทั้งทางสื่อหลักและสื่อออนไลน์ และ 2) การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบายโดยเป็นการสื่อสารระหว่างองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือเรียกได้ว่าเป็นการสื่อสารให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงลึก

6.4 ข้อจำกัดในการวิจัย ข้อเสนอแนะ และแนวทางการศึกษาวิจัยในอนาคต

1) การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างคือนักวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่ถ้าหากยึดหลักตามแนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาทข้อหนึ่งซึ่งกล่าวว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซึมคือผู้เชี่ยวชาญในตนเอง การวิจัยในครั้งนี้จึงขาดมุมมองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เพราะฉะนั้นในการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมจึงควรที่จะมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีภาวะออทิซึมร่วมด้วย

2) เป้าหมายของการสื่อสารณรงค์คือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลทั่วไปในสังคมซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม แต่การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนทั่วไปจึงอาจทำให้ผลที่ได้ยังไม่ตรงเป้าหมายเท่าที่ควร การศึกษาวิจัยในอนาคตจึงควรที่จะเริ่มต้นศึกษาในกลุ่มบุคคลทั่วไป

3) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการสื่อสารณรงค์และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แต่การวิจัยยังไม่สามารถสำรวจลงไปในรายละเอียดได้มากเท่าที่ควร การวิจัยในอนาคตจึงอาจเพิ่มประเด็นเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น

4) การวิจัยลักษณะนี้เป็นการวิจัยใหม่ที่มีการบูรณาการจิตวิทยา การสื่อสาร วิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์เข้าด้วยกัน และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ในประเทศไทยจึงมีการอ้างอิงและการต่อยอดในจำนวนที่น้อย ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการวิจัยในเชิงบูรณาการด้านการสื่อสารและสหสาขาวิชาเพื่อเป็นรากฐานให้การวิจัยต่อไปในอนาคต

5) การเชื่อมโยงทฤษฎีและองค์ความรู้ทางจิตวิทยา การแพทย์ และประสาทวิทยาศาสตร์ซึ่งมีความซับซ้อนมาสู่กระบวนการสื่อสารหรือการออกแบบสารให้เป็นรูปธรรมจึงเป็นประเด็นที่มีความท้าทาย ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงทำหน้าที่เปรียบเสมือนการศึกษานำร่องและนำมาซึ่งข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจ สามารถนำไปใช้ต่อยอดเป็นการวิจัยต่อไปในอนาคตได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (ม.ป.ป.). รายงานผู้ป่วยมารับบริการด้านจิตเวชภาพรวมทั้งประเทศ. Retrieved from <https://dmh.go.th/report/datacenter/map/reds.asp>
- จิราภา ศรีรัตน์, ประนอม รอดคำดี, & สุนิศา สุขตระกูล. (2561). ประสบการณ์ของมารดาเด็กออทิสติกวัยเรียนที่รับรู้การถูกตีตรา. วารสารพยาบาลทหารบก, 19(2), 211-219.
- ณัฐชуда วิจิตรจามจรี. (2556). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2546). การสื่อสารสุขภาพ ศักยภาพของสื่อมวลชนในการสร้างเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มธุวดี อิงศิริรัตน์. (2561). ความรู้และทัศนคติของผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการออทิสซึมในโรงพยาบาลอุดรธานี. วารสารการแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี, 26(2), 108-118.
- มานิช หล่อตระกูล, & ปราโมทย์ สุนิษฐ์. (2558). จิตเวชศาสตร์ รามาธิบดี ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รินสุข งามอาจสกุลมัน, เสาวลักษณ์ หมั่นสุนทร, & ฉัตรมงคล ฉ่ำมาก. (ม.ป.ป.). การสำรวจความชุกของกลุ่มอาการออทิสซึมในเด็กอายุ 1-4 ปีในประเทศไทย. Retrieved from <https://ycap.go.th/research/318>-การสำรวจความชุกของกลุ่มอาการออทิสซึมในเด็กอายุ-1-4-ปีในประเทศไทย
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธนันท์ กัลละ. (2561). การช่วยเหลือเด็กออทิสติก: กรณีศึกษา. รามาธิบดีพยาบาลสาร, 24(3), 227-238.

ภาษาอังกฤษ

- Aaker, D. A., & Bruzzone, D. E. (1981). Viewer perceptions of prime-time television advertising. *Journal of Advertising Research*, 21(5), 15-23.

- Aaker, D. A., Stayman, D. M., & Hagerty, M. R. (1986). Warmth in advertising: Measurement, impact, and sequence effects. *Journal of Consumer Research*, 12(4), 365-381.
- Adler, J. E., & Rips, L. J. (2008). *Reasoning: Studies of human interference and its foundation*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Allen, M. (1991). Meta-analysis comparing the persuasiveness of one-sided and two-sided messages. *Western Journal of Speech Communication*, 55(4), 390-404.
doi:<https://doi.org/10.1080/10570319109374395>
- Alsehemi, M. A., Abousaadah, M. M., Sairafi, R. A., & Jan, M. M. (2017). Public awareness of autism spectrum disorder. *Neurosciences*, 22(3), 213-215.
doi:<https://doi.org/10.17712/nsj.2017.3.20160525>
- Altieri, M. J., & von Kluge, S. (2009). Searching for acceptance: Challenges encountered while raising a child with autism. *Journal of Intellectual and Developmental Disability*, 34(2), 142-152. doi:<https://doi.org/10.1080/13668250902845202>
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Association.
- Angulo-Jiménez, H., & DeThorne, L. (2019). Narratives about autism: An analysis of YouTube videos by individuals who self-identify as autistic. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 28(2), 569-590.
doi:https://doi.org/10.1044/2018_AJSLP-18-0045
- Anthony, B. J., Robertson, H. A., Verbalis, A., Myrick, Y., Troxel, M., Seese, S., & Anthony, L. G. (2020). Increasing autism acceptance: The impact of the Sesame Street "See Amazing in All Children" initiative. *Autism*, 24(1), 95-108.
doi:<https://doi.org/10.1177/1362361319847927>
- Armstrong, T. (2011). *The power of neurodiversity: Unleashing the advantages of your differently wired brain*. Philadelphia, PA: Da Capo Press.
- Autism Speaks. (n.d.). Autism statistics and facts.
- Bagatell, N. (2010). From cure to community: Transforming notions of autism. *Journal of the Society for Psychological Anthropology*, 38(1), 33-55.
doi:<https://doi.org/10.1111/j.1548-1352.2009.01080.x>

- Bainbridge, N., & Smith Myles, B. (1999). The Use of Priming to Introduce Toilet Training to a Child with Autism. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 14(2), 106–109. doi:<https://doi.org/10.1177/108835769901400206>
- Baio, J., Wiggins, L., Christensen, D. L., Maenner, M. J., Daniels, J., Warren, Z., . . . Dowling, N. F. (2018). Prevalence of autism spectrum disorder among children aged 8 Years - Autism and developmental disabilities monitoring network, 11 Sites, United States, 2014. *MMWR Surveillance Summaries*, 67(6), 1-23. doi:<https://doi.org/10.15585/mmwr.ss6706a1>
- Baker-Ericzén, M. J., Brookman-Frazee, L., & Stahmer, A. (2005). Stress levels and adaptability in parents of toddlers with and without autism spectrum disorders. *Research & Practice for Persons with Severe Disabilities*, 30(4), 194-204. doi:<https://doi.org/10.2511/rpsd.30.4.194>
- Bandura, A. (1989). Social cognitive theory. *Annals of Child Development*, 6, 1-60.
- Batra, R., & Ray, M. L. (1983). Advertising situations: The implications of differential involvement and accompanying affect responses. In R. J. Harris (Ed.), *Information processing research in advertising* (pp. 127-152). Hilldale, NJ: Erlbaum.
- Batten, A. (2005). Inclusion and the autism spectrum. *Improving schools*, 8(1), 93-96. doi:<https://doi.org/10.1177/1365480205049341>
- Bebko, J. M., Konstantareas, M. M., & Springer, J. (1987). Parent and professional evaluations of family stress associated with characteristics of autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 17(4), 565–576. doi:<https://doi.org/10.1007/BF01486971>
- Bedell, G., Coster, W., Law, M., Liljenquist, K., Kao, Y.-C., Teplicky, R., . . . Khetani, M. A. (2013). Community participation, supports, and barriers of school-age children with and without disabilities. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 94(2), 315–323. doi:<https://doi.org/10.1016/j.apmr.2012.09.024>
- Bernecker, K., & Ninaus, M. (2021). No Pain, no Gain? Investigating motivational mechanisms of game elements in cognitive tasks. *Computers in Human Behavior*, 114, 106542. doi:<https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106542>

- Bettinghaus, E. P., & Cody, M. J. (1971). *Persuasive communication*. New York, NY: Holt Rinehart and Winston.
- Bettinghaus, E. P., & Cody, M. J. (1994). *Persuasive communication* (5 ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Bickham, D. S., Schmidt, M. E., & Huston, A. C. (2012). Attention, comprehension, and the educational influences of television and other electronic media. In D. G. Singer & J. L. Singer (Eds.), *Handbook of Children and the Media* (pp. 113-138). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Blume, H. (1998). *Neurodiversity*: Atlantic.
- Bostrom, R. (1983). *Persuasion*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Chance, P. (2009). *Learning and behavior: Active learning edition* (6 ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Chowdhury, J., Drummond, J., Fleming, D., & Neufeld, S. (2002). Content analysis of online autism specific sites. *Journal on Developmental Disabilities*, 9(2), 157-165. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Jane_Drummond/publication/268031929_Content_Analysis_of_Online_Autism_Specific_Sites/links/55e8668108aeb651626308a3/Content-Analysis-of-Online-Autism-Specific-Sites.pdf
- Christensen, D. L., Bilder, D. A., Zahorodny, W., Pettygrove, S., Durkin, M. S., Fitzgerald, R. T., . . . Yeargin-Allsopp, M. (2016). Prevalence and characteristics of autism spectrum disorder among 4-year-old children in the autism and developmental disabilities monitoring network. *Journal of Developmental And Behavioral Pediatrics: JDBP*, 37(1), 1–8. doi:<https://doi.org/10.1097/DBP.0000000000000235>
- Comstock, G., & Scharrer, E. (2012). The use of television and other screen media. In D. G. Singer & J. L. Singer (Eds.), *Handbook of children and the media* (pp. 13-44). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Cooper, J., Blackman, S. F., & Keller, K. T. (2016). *The science of attitudes*. New York, NY: Routledge.
- Craig, F., Operto, F. F., Giacomo, A. D., Margari, L., Frolli, A., Conson, M., . . . Margari, F. (2016). Parenting stress among parents of children with Neurodevelopmental

- Disorders. *Psychiatry Research*, 242, 121–129.
doi:<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.05.016>
- Curtis, D. B., & Kline, J. A. (1973). Effects of Message Organization on Attitude Change, Comprehension, and Retention. Retrieved from
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.881.3550&rep=rep1&type=pdf>
- Daniel, K. L., Prue, C., Taylor, M. K., Thomas, J., & Scales, M. (2009). ‘Learn the signs. Act early’: A campaign to help every child reach his or her full potential. *Public Health*, 123, e11-e16. doi:<https://doi.org/10.1016/j.puhe.2009.06.002>
- Dillenburger, K., Jordan, J. A., McKerr, L., Devine, P., & Keenan, M. (2013). Awareness and knowledge of autism and autism interventions: A general population survey. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 7(12), 1558–1567.
doi:<https://doi.org/10.1016/j.rasd.2013.09.004>
- Dillenburger, K., McKerr, L., Jordan, J. A., Devine, P., & Keenan, M. (2015). Creating an inclusive society... How close are we in relation to Autism Spectrum Disorder? A general population survey. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 28(4), 330–340. doi:<https://doi.org/10.1111/jar.12144>
- Eagly, A. H., & S., C. (1993). *The psychology of attitudes*. San Diego, CA: Harcourt Brace Jovanovich.
- Egilson, S. T., Ólafsdóttir, L. B., Leósdóttir, T., & Saemundsen, E. (2017). Quality of life of high-functioning children and youth with autism spectrum disorder and typically developing peers: self- and proxy-reports. *Autism: The International Journal of Research and Practice*, 21(2), 133–141.
doi:<https://doi.org/10.1177/1362361316630881>
- Eguiguren Istuany, O., & Wood, R. (2020). Perspectives on educational inclusion from a small sample of autistic pupils in Santiago, Chile. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 22(1), 210-220. doi:<https://doi.org/10.1007/s11747-008-0096-y>
- Eisend, M. (2009). A meta-analysis of humor in advertising. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 37(2), 191-203. doi:<https://doi.org/10.1007/s11747-008-0096-y>
- Festinger, L. (1957). *A theory of cognition*. Evanston, IL: Row, Peterson.

- Ficarrotta, S. (2018). *Media portrayals of autism spectrum disorder: A CARS2 and frame analysis of the Sesame Street character Julia*. (Unpublished master thesis). University of Nevada, Las Vegas, Las Vegas, NV. Retrieved from <https://digitalscholarship.unlv.edu/thesesdissertations/3252/>
- Fischer, J., & Gochros, H. (1975). *Planned behavior change: Behavior modification in social work*. New York, NY: The Free Press.
- Floyd, K., Schrodt, P., Erbert, L., & Trethewey, A. (2017). *Exploring communication theory: Making sense of us*. New York, NY: Routledge.
- Gengoux, G. W. (2015). Priming for Social Activities: Effects on Interactions Between Children With Autism and Typically Developing Peers. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 17(3), 181–192.
doi:<https://doi.org/10.1177/1098300714561862>
- Geuens, M., & Pelsmacker, P. D. (1998). Need for cognition and the moderating role of the intensity of warm and humorous advertising appeals. In K. Hung & K. B. Monroe (Eds.), *AP - Asia Pacific advances in consumer research* (Vol. 3, pp. 74–80). Utah, UT: Association for Consumer Research.
- Gillespie-Lynch, K., Brooks, P. J., Someki, F., Obeid, R., Shane-Simpson, C., Kapp, S. K., . . . Smith, D. S. (2015). Changing college students' conceptions of autism: An online training to increase knowledge and decrease stigma. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 45(8), 2553–2566. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-015-2422-9>
- Goffman, E. ((1963). *Stigma: notes on the management of spoiled identity*. New Jersey, NJ: Prentice-Hall.
- Gouran, D. S., Hirokawa, R. Y., Julian, K. M., & Leatham, G. B. (1993). The evolution and current status of the functional perspective on communication in decision-making and problem-solving groups. *Annals of the International Communication Association*, 16(1), 573-600.
doi:<https://doi.org/10.1080/23808985.1993.11678870>
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough?: An experiment with data saturation and variability. *Field Methods*, 18(1), 59–82.
doi:<https://doi.org/10.1177/1525822X05279903>

- Gulley, H. E., & Berlo, D. K. (1956). Effects of intercellular and intracellular speech structure on attitude change and learning. *Speech Monographs*, 23(4), 288-297.
- Hayes, S. A., & Watson, S. L. (2013). The impact of parenting stress: A meta-analysis of studies comparing the experience of parenting stress in parents of children with and without autism spectrum disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 43(3), 629-642. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-012-1604-y>
- Holt, J. M., & Christensen, K. M. (2013). Utahns' understanding of autism spectrum disorder. *Disability and Health Journal*, 6(1), 52-62. doi:<https://doi.org/10.1016/j.dhjo.2012.08.002>
- Hornik, J., Ofir, C., & Rachamim, M. (2016). Quantitative evaluation of persuasive appeals using comparative meta-analysis. *The Communication Review*, 19(3), 192-222. doi:<https://doi.org/10.1080/10714421.2016.1195204>
- Hughes, J. M. (2015). *Changing conversations around autism: A critical, action implicative discourse analysis of US neurodiversity advocacy online*. (Doctoral dissertation). University of Colorado Boulder, Boulder, CO.
- Janis, I. L. (1967). Effects of fear arousal on attitude change: Recent developments in theory and experimental research. In *Advances in experimental social psychology* (Vol. 3, pp. 166-224): Academic Press.
- Jones, J. A. (2005). The masking effects of humor on audience perception of message organization. *Humor*, 18(3), 405-417. doi:<https://doi.org/10.1515/humr.2005.18.4.405>
- Kalat, J. W. (2017). *Introduction to psychology*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Kenny, L., Hattersley, C., Molins, B., Buckley, C., Povey, C., & Pellicano, E. (2016). Which terms should be used to describe autism? Perspectives from the UK autism community. *Autism*, 20(4), 442-462. doi:<https://doi.org/10.1177/1362361315588200>
- Kinnear, S., Link, B., Ballan, M., & Fischbach, R. (2016). Understanding the experience of stigma for parents of children with autism spectrum disorder and the role stigma plays in families' lives. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 46(3), 942-953. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-015-2637-9>

- Kittelsaa, A. M. (2015). Ethnicity, disability, and identity. In R. Traustadóttir, B. Ytterhus, S. T. Egilson, & B. Berg (Eds.), *Childhood and Disability in the Nordic Countries: Being, Becoming, Belonging* (pp. 101-114). New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Kocúrová, R. (2017). Improving quality of life of autistic people through modern technologies and raising public awareness of autism through media. *Marketing Identity*(Part 1), 205–218. Retrieved from <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bsu&AN=130535853&site=eds-live>
- Koegel, R. L., Schreibman, L., Loos, L. M., Dirlich-Wilhelm, H., Dunlap, G., Robbins, F. R., & Plienis, A. J. (1992). Consistent stress profiles in mothers of children with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 22(2), 205–216.
- Kuroshima, H., Kurahata, H., & Fujita, K. (2008). Learning from others' mistakes in capuchin monkeys (*Cebus apella*). *Animal Cognition*, 11(4), 599-609. doi:<https://doi.org/10.1007/s10071-008-0150-7>
- Larson, C. U. (1986). *Persuasion: Reception and responsibility* (5 ed.). Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Leventhal, H. (1970). Findings and theory in the study of fear communications. In *Advances in experimental social psychology* (Vol. 5, pp. 119-186): Academic Press.
- Lieberman, D. A. (2004). *Learning and memory: An integrative approach*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Link, B. C., & Phelan, J. (2001). Conceptualizing stigma. *Annual Review of Sociology*, 27, 363–385.
- Littlejohn, S. W., & Jabusch, D. M. (1987). *Persuasive transactions*. Glenview, IL: Scott Foresman and Company.
- Liu, Y., Li, J., Zheng, Q., Zaroff, C. M., Hall, B. J., Li, X., & Hao, Y. (2016). Knowledge, attitudes, and perceptions of autism spectrum disorder in a stratified sampling of preschool teachers in China. *BMC Psychiatry*, 16(1), 1-12. doi:<https://doi.org/10.1186/s12888-016-0845-2>

- Lollini, A. (2018). Brain equality: Legal implications of neurodiversity in comparative perspective. *New York University Journal of International Law and Politics*, 51(1), 69-134. Retrieved from <https://nyujilp.org/wp-content/uploads/2019/01/NY1102.pdf>
- Lulofs, R. S. (1991). *Persuasion, contexts, people, and messages*. Scottsdale, AZ: Gorsuch Scarisbrick Publishers.
- Macks, R. J., & Reeve, R. E. (2007). The adjustment of non-disabled siblings of children with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 37(6), 1060-1067. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-006-0249-0>
- Madden, T. J., & Weinberger, M. G. (1984). Humor in advertising: A practitioner view. *Journal of Advertising Research*, 24(4), 23-29.
- Maio, G. R., Haddock, G., & Verplanken, B. (2018). *The psychology of attitudes and attitude change*. London, UK: Sage Publications Limited.
- Majoko, T. (2016). Inclusion of children with autism spectrum disorders: Listening and hearing to voices from the grassroots. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 46(4), 1429-1440. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-015-2685-1>
- Mantere, S., & Ketokivi, M. (2013). Reasoning in organization science. *Academy of Management Review*, 38(1), 70-89. doi:<https://doi.org/10.5465/amr.2011.0188>
- Mares, M. L., & Woodard, E. (2012). Effects of prosocial media content on children's social interactions. In D. G. Singer & J. L. Singer (Eds.), *Handbook of children and the media* (pp. 197-214). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- McGuire, W. J. (1969). The nature of attitudes and attitudinal change. In G. Lindzey & E. Aronson (Eds.), *Handbook of social psychology*. Cambridge, MA: Addison-Wesley.
- McGuire, W. J. (1985). Attitudes and attitude change. In L. G. & A. E. (Eds.), *Handbook of social psychology* (3 ed., Vol. 2, pp. 233-346). New York, NY: Random House.
- McHale, S. M., Updegraff, K. A., & Feinberg, M. E. (2016). Siblings of youth with autism spectrum disorders: Theoretical perspectives on sibling relationships and individual adjustment. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 46(2), 589-602. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-015-2611-6>

- McQuail, D. (1994). *Mass communication theory: An introduction* (3 ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Meyerowitz, B. E., & Chaiken, S. (1987). The effect of message framing on breast self-examination attitudes, intentions, and behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, *52*(3), 500-510. doi:<https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.500>
- Micciche, T., Pryor, B., & Butler, J. (2000). A test of Monroe's Motivated Sequence for its effects on ratings of message organization and attitude change. *Psychological Reports*, *86*(3_part_2), 1135-1138.
- Miller, N. E., & Dollard, J. (1941). *Social learning and imitation*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Monahan, J. L. (1995). Thinking positively: Using positive affect when designing health messages. In E. Maibach & R. L. Parrott (Eds.), *Designing health messages: Approaches from communication theory and public health practice* (pp. 81–98): Sage Publications, Inc.
- Nauman Abbasi, M., Ramzan Sheikh, M., Saeed, R., & Imdadullah, M. (2014). Impact of emotional appeals on youth purchasing behavior: Evidence from Pakistan. *Pakistan Journal of Social Sciences (PJSS)*, *34*(2), 781-794.
- Neuman, R. W., Just, M. R., & Crigler, A. N. (1992). *Common knowledge. News and the construction of political meaning*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Ninci, J., Neely, L. C., Hong, E. R., Boles, M. B., Gilliland, W. D., Ganz, J. B., . . . Vannest, K. J. (2015). Meta-analysis of single-case research on teaching functional living skills to individuals with ASD. *Review Journal of Autism and Developmental Disorders*, *2*(2), 184-198. doi:<https://doi.org/10.1007/s40489-014-0046-1>
- Northern Ireland Life and Times. (2012). Northern Ireland Life and Times Survey 2012 Main Questionnaire. Retrieved from <https://www.ark.ac.uk/nilt/2012/main12.pdf>
- O'Keefe, D. J. (2011). From psychological theory to message design: Lessons from the story of gain-framed and loss-framed persuasive messages. In H. Cho (Ed.), *Health Communication Message Design* (pp. 3-20). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

- O'keefe, D. J. (2015). *Persuasion: Theory and research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- O'Nions, E., Happé, F., Evers, K., Boonen, H., & Noens, I. (2018). How do parents manage irritability, challenging behaviour, non-compliance and anxiety in children with autism spectrum disorders? A meta-synthesis. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 48(4), 1272-1286. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-017-3361-4>
- Ooi, K. L., Ong, Y. S., Jacob, S. A., & Khan, T. M. (2016). A meta-synthesis on parenting a child with autism. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 745-762.
- Peirce, C. S. (1878). Deduction, induction, and hypothesis. *Popular Science Monthly*, 13, 470-482.
- Pelletier, L. G., & Sharp, E. (2008). Persuasive communication and proenvironmental behaviours: How message tailoring and message framing can improve the integration of behaviours through self-determined motivation. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 49(3), 210-217. doi:<https://doi.org/10.1037/a0012755>
- Petty, R. E., & Cacioppo, J. T. (1986). The elaboration likelihood model of persuasion. In *Communication and persuasion* (pp. 1-24). New York, NY: Springer.
- Petty, R. E., Haugtvedt, C., & Smith, S. M. (1995). Elaboration as a determinant of attitude strength: Creating attitudes that are persistent, resistant and predictive behavior. In R. E. Petty & J. A. Krosnick (Eds.), *Attitude strength: Antecedents and Consequences* (pp. 93-130). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Pfau, M., & Parrott, R. (1993). *Persuasive Communication Campaigns*. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Phongaran, N., Luksup, S., & Chaisoda, P. (2019). English proficiency of Thai undergraduate students using CEFR in Khonkaen. *Journal of Buddhist Education and Research*, 5(2), 160-172.
- Plubrukarn, R., Piyasil, V., Moungrnoi, P., Tanprasert, S., & Chutchawalitsakul, V. (2005). Trend study of autistic spectrum disorders at Queen Sirikit National Institute of Child Health. *Journal of Medical Association of Thailand*, 88, 891-897.

- Poris, M. (2005). Understanding what fun means to today's kids. *Young Consumers: Insight and Ideas for Responsible Marketers*, 7(1), 14-22.
doi:<https://doi.org/10.1108/17473610610701358>
- Reichow, B., Halpern, J., Steinhoff, T., Letsinger, N., Naples, A., & Volkmar, F. (2012). Characteristics and quality of autism websites. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 42(6), 1263–1274. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-011-1342-6>
- Rice, R. E., & Atkin, C. K. (2013). *Public communication campaigns* (4 ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Rockeach, M. (1968). *Belief, attitudes, and values: A theory of organization and change*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Rogers, E. M. (1995). *Diffusion of innovations* (4 ed.). New York, NY: The Free Press.
- Rogers, E. M., & Storey, J. D. (1987). Communication campaigns. In C. R. Berger & S. H. Chaffee (Eds.), *Handbook of communication science*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Røgeskov, M. L., Hansen, H., & Bengtsson, S. (2015). A comparison of social life among 11-year-old disabled children and 11-year-olds in general. In R. Traustadóttir, B. Ytterhus, S. T. Egilson, & B. Berg (Eds.), *Childhood and Disability in the Nordic Countries: Being, Becoming, Belonging* (pp. 101-114). New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Rossi, P. H., & Freeman, H. E. (1989). *Evaluation: A systematic approach*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Salleh, N. S., Abdullah, K. L., Yoong, T. L., Jayanath, S., & Husain, M. (2020). Parents' experiences of affiliate stigma when caring for a child with autism spectrum disorder (ASD): A meta-synthesis of qualitative studies. *Journal of Pediatric Nursing*, 55, 174-183. doi:<https://doi.org/10.1016/j.pedn.2020.09.002>
- Sandbank, M., Bottema-Beutel, K., Crowley, S., Cassidy, M., Dunham, K., Feldman, J. I., . . . Woynaroski, T. G. (2020). Project AIM: Autism intervention meta-analysis for studies of young children. *Psychological Bulletin*, 146(1), 1–9.
doi:<https://doi.org/10.1037/bul0000215>

- Scheufele, D. A. (1999). Framing as a theory of media effects. *Journal of Communication*, 49(1), 103-122. doi:<https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1999.tb02784.x>
- Schiffman, L. G., & Joseph, L. W. (2015). *Consumer Behavior* (11 ed.). Essex, UK: Pearson Education Limited.
- Schlinger, M. J. (1979). A profile of responses to commercials. *Journal of Advertising Research*, 19(2), 37-46.
- Seligman, M. (2004). *Authentic happiness: Using the new positive psychology to realize your potential of lasting fulfillment*. New York, NY: Free Press.
- Sesame Workshop. (2020a). Sesame Street and Autism See Amazing in All Children. Retrieved from <https://autism.sesamestreet.org/about-this-initiative/>
- Sesame Workshop. (2020b). See Amazing in All Children evaluation report executive summary. Retrieved from <https://autism.sesamestreet.org/wp-content/uploads/2017/03/See-Amazing-Executive-Summary.pdf>
- Simon, H. W. (1976). *Persuasion: Understanding, practice, and analysis* London, UK: Addison-Wesley.
- Simon, H. W. (1986). *Persuasion: Understanding, practice, and analysis* (2 ed.). New York, NY: Random House.
- Singer, J. (1999). Why can't you be normal for once in your life? In M. Corker & S. French (Eds.), *Disability discourse* (pp. 59-67). Buckingham, UK: Open University Press.
- Sternberg, R. J., & Sternberg, K. (2017). *Cognitive psychology* (7 ed.). Boston, MA: Cengage Learning Center.
- Sterzing, P. R., Shattuck, P. T., Narendorf, S. C., Wagner, M., & Cooper, B. P. (2012). Bullying involvement and autism spectrum disorders: prevalence and correlates of bullying involvement among adolescents with an autism spectrum disorder. *Archives Of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 166(11), 1058-1064. doi:<https://doi.org/10.1001/archpediatrics.2012.790>
- Strauss, J. (2013). Autism as culture. In *The disability reader* (4 ed., pp. 460-484). New York, NY: Routledge.

- Stromer, R., Kimball, J. W., Kinney, E. M., & Taylor, B. A. (2006). Activity schedules, computer technology, and teaching children with autism spectrum disorders. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 21(1), 14–24.
doi:<https://doi.org/10.1177/10883576060210010301>
- Subrahmanyam, K., & Greenfield, P. (2012). Digital Media and Youth: Games, Internet, and Development. In D. G. Singer & J. L. Singer (Eds.), *Handbook of Children and the Media* (pp. 75-96). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Sunakarach, K., & Kessomboon, P. (2018). Validity and reliability of the Thai version of the Autism Treatment Evaluation Checklist: A two-phase diagnostic accuracy study. *F1000Research*, 7(538), 1-11.
doi:<https://doi.org/10.12688/f1000research.14537.1>
- Szmigin, I., & Piacentini, M. (2018). *Consumer behaviour*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Theng, Y. L., Lee, J. W., Patinadan, P. V., & Foo, S. S. (2015). The use of videogames, gamification, and virtual environments in the self-management of diabetes: a systematic review of evidence. *Games for Health Journal*, 4(5), 352-361.
doi:<https://doi.org/10.1089/g4h.2014.0114>
- Tipton, L. A., & Blacher, J. (2014). Brief report: Autism awareness: Views from a campus community. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 44(2), 477-483.
doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-013-1893-9>
- Tøssebro, J. (2015). Disabled children and welfare policy in the Nordic countries: Historical notes. In R. Traustadóttir, B. Ytterhus, S. T. Egilson, & B. Berg (Eds.), *Childhood and Disability in the Nordic Countries: Being, Becoming, Belonging* (pp. 35-50). New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Toulmin, S. (1958). *The uses of argument*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Tuchman, G. (1978). *Making news: A study in the construction of reality*. New York, NY: Free Press.
- Turner, M. M. (2011). Using emotional appeals in health messages. In H. Cho (Ed.), *Health Communication Message Design: Theory and Practice* (pp. 59-72). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

- United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2016). *Leaving no one behind: The imperative of inclusive development: Report on the world social situation 2016*. Retrieved from <https://www.un.org/esa/socdev/rwss/2016/full-report.pdf>
- Viswanathan, V. (2015). Making theater autism-friendly. Retrieved from <https://www.theatlantic.com/health/archive/2015/04/making-theater-autism-friendly/388348/?fbclid=IwAR3Rj5OJHZTq33UGRr8f97GK4bBkphCYB0GGKztdVX0kaLF3ynnXu9PfvDY>
- Waizbard-Bartov, E., Yehonatan-Schori, M., & Golan, O. (2019). Personal growth experiences of parents to children with autism spectrum disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 49(4), 1330-1341. doi:<https://doi.org/10.1007/s10803-018-3784-6>
- Wallace, S., Fein, D., Rosanoff, M., Dawson, G., Hossain, S., Brennan, L., . . . Shih, A. (2012). A global public health strategy for autism spectrum disorders. *Autism Research*, 5(3), 211-217. doi:<https://doi.org/10.1002/aur.1236>
- Walter, N., Cody, M. J., Xu, L. Z., & Murphy, S. T. (2018). A priest, a rabbi, and a minister walk into a bar: A meta-analysis of humor effects on persuasion. *Human Communication Research*, 44(4), 343-373. doi:<https://doi.org/10.1093/hcr/hqy005>
- Waluyo, B. (2019). Examining Thai First-Year University Students' English Proficiency on CEFR Levels. *The New English Teacher*, 13(2), 51-71.
- Wason, P. C., & Johnson-Laird, P. N. (1972). *The Psychology of Reasoning*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Witte, K., & Allen, M. (2000). A meta-analysis of fear appeals: Implications for effective public health campaigns. *Health Education & Behavior*, 27(5), 591-615. doi:<https://doi.org/10.1177/109019810002700506>

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินเนื้อหาสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*

ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหาด้านเนื้อหาการรณรงค์ในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

	รายการสื่อ	ลักษณะ	พ่อแม่	พี่น้อง	เตรียมตัว	ครอบคลุม
1						
2						

หมายเหตุ : คอลัมน์ลักษณะ หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม;
 คอลัมน์พ่อแม่ หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิซึม;
 คอลัมน์พี่น้อง หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิซึม;
 คอลัมน์เตรียมตัว หมายถึง เนื้อหาการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม;
 คอลัมน์ครอบคลุม หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดความครอบคลุมทางสังคม

ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหาด้านการออกแบบสารในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

	รายการสื่อ	โครงสร้าง	ลำดับ	จุดจูงใจ	วางกรอบ
1					
2					

หมายเหตุ : ในคอลัมน์โครงสร้าง หมายถึง โครงสร้างสาร, I คือโครงสร้างสารแบบอุปนัย, D คือโครงสร้างแบบ
 นิรนัย, D-I คือโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัย;
 ในคอลัมน์ลำดับ หมายถึง การลำดับสาร, C คือการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด, A คือการลำดับสารย้อนจุดสูงสุด, P คือการลำดับสารแบบพีระมิด;
 ในคอลัมน์จุดจูงใจ R คือจุดจูงใจด้วยรางวัล, M คือ จุดจูงใจด้วยแรงจูงใจ, W คือจุดจูงใจด้วยความอบอุ่น, H คือจุดจูงใจด้วยความตลกขบขัน, Fun คือจุดจูงใจด้วยความสนุกสนาน, Fear คือจุดจูงใจด้วยความกลัว;
 ในคอลัมน์วางกรอบ หมายถึง การวางกรอบสาร, + คือการวางกรอบทางบวกหรือวางกรอบได้ประโยชน์, - คือการวางกรอบทางลบหรือกรอบเสียประโยชน์, +/- คือมีทั้งการวางกรอบทางบวกและกรอบทางลบในสื่อชิ้นเดียวกัน

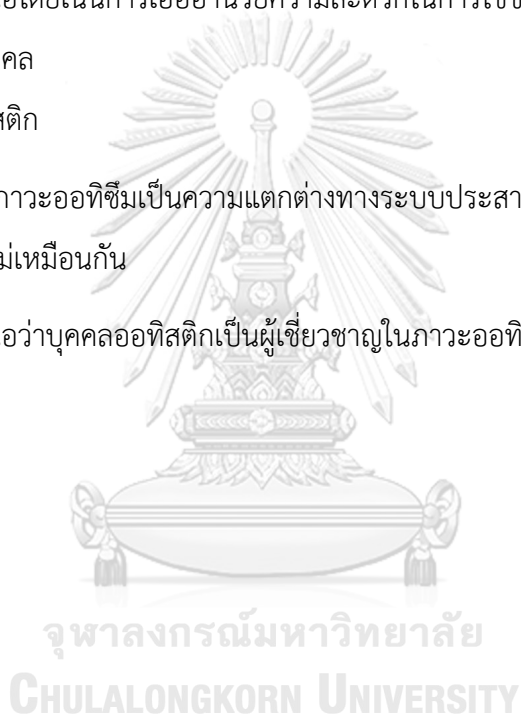
ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหาด้านความหลากหลายทางระบบประสาทในสื่อของโครงการ
Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children

	รายการสื่อ	แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์									ความหลากหลายทางระบบประสาท								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1																			
2																			

หมายเหตุ : คอลัมน์แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์

- 1 มีการใช้คำหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความผิดปกติหรือความเป็นโรค
- 2 นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมาจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง
- 3 นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงความบกพร่อง ล่าช้า มากหรือน้อยเกินไป
- 4 นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติมีอยู่จริงและเป็นสิ่งที่พึงมีในทุกคน
- 5 มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคลปกติ และ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 6 นำเสนอโดยแยกภาวะออทิซึมออกจากตัวบุคคล
- 7 นำเสนอโดยเน้นการป้องกัน การตรวจหา การบรรเทา การรักษาภาวะออทิซึม
- 8 นิยามภาวะออทิซึมเป็นความผิดปกติทางระบบประสาท และสมองทำงานไม่ปกติบกพร่อง
- 9 นำเสนอว่าผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะออทิซึมคือนักวิชาชีพซึ่งมีระบบประสาททั่วไป
 คอลัมน์ความหลากหลายทางระบบประสาท
- 1 มีการใช้คำเรียกหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความแตกต่าง
- 2 นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลออทิสติกมาจากสิทธิพิเศษของบุคคลที่ไม่มีภาวะออทิซึม

- 3 นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลออทิสติกตามแต่ละบริบท นิยามใหม่ หรือนำเสนอในด้านบวก
- 4 นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท เป็นปัญหา และต่อต้านความปกติ
- 5 มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคลออทิสติก และ บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป หรือไม่ใช่ออทิสติก
- 6 นำเสนอโดยแยกภาวะออทิสซึมรวมอยู่ในตัวบุคคลแยกออกจากกันไม่ได้
- 7 นำเสนอโดยเน้นการเอื้ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิต การมีส่วนร่วม การยอมรับในบุคคลออทิสติก
- 8 นิยามภาวะออทิสซึมเป็นความแตกต่างทางระบบประสาท และสมองทำงานแตกต่างหรือไม่เหมือนกัน
- 9 นำเสนอว่าบุคคลออทิสติกเป็นผู้เชี่ยวชาญในภาวะออทิสซึม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ของชุดคำถามในแบบ
สัมภาษณ์เชิงลึกในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารรณรงค์เพื่อ
สร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*”

ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง “การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่
มีภาวะออทิซึม ผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*”

ชื่อ-นามสกุลนิสิต นายธิตี พรโกศลสิริเลิศ

โทรศัพท์ 086-314-6186

Email: hdroulette@gmail.com

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ปรากฏ
ในสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการออกแบบสารในโครงการ *See Amazing in All Children*
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ *See Amazing in All Children*
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ชมหลังจากรับชมสื่อของโครงการ *See Amazing in All
Children*

นิยามศัพท์

การสื่อสารรณรงค์ หมายถึง การสื่อสารเพื่อมีอิทธิพลต่อความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรม
ของคนกลุ่มมากในสังคม โดยใช้สื่อที่หลากหลาย มีขอบเขตระยะเวลาที่แน่นอน และถูกจัดกระทำขึ้น
โดยหน่วยงานหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึง โครงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักใน
บุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*

ทัศนคติ หมายถึง จุดยืนทางความคิดของบุคคลที่มีต่อประเด็น เรื่องราว เหตุการณ์ใด ๆ ซึ่งส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมของบุคคลนั้น ซึ่งในที่นี้หมายถึงจุดยืนทางความคิดของผู้รับสารต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการภายในบุคคลเมื่อเกิดการรับข้อมูลจากสิ่งเร้าตั้งแต่การเข้าถึง การคัดเลือก การจัดการ ไปจนถึงการตีความสิ่งเร้า ซึ่งในที่นี้หมายถึงกระบวนการในการรับรู้ของผู้ชมถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

แนวคิดความหลากหลายทางระบบประสาท หมายถึง แนวคิดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเดิมที่มีต่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางระบบประสาท ยกตัวอย่างเช่น บุคคลที่มีภาวะออทิซึม บุคคลที่มีภาวะสมาธิสั้น บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งมองว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีความผิดปกติ ไปสู่แนวคิดใหม่ที่มีมองว่ากลุ่มคนเหล่านี้คือกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางระบบประสาทเช่นเดียวกับความหลากหลายทางชีวภาพหรือความหลากหลายทางชาติพันธุ์

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตรงกับหัวข้อในการสัมภาษณ์ เพื่อคัดเลือกข้อความที่เหมาะสมสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อความมีจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่ การใช้หนังสือ จำนวน 3 ข้อ การรับรู้สื่อ จำนวน 10 ข้อ ทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 6 ข้อ และแนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย จำนวน 6 ข้อ จากนั้นขอความกรุณาแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ของชุดคำถามในแบบ
สัมภาษณ์เชิงลึกในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารณรงค์เพื่อ
สร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านโครงการ *See Amazing in All Children*”

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

ตำแหน่ง

.....

....

คำอธิบาย ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับท่าน ได้แก่
“สอดคล้อง” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่สอดคล้อง” ถ้าหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมท่าน
สามารถเติมลงในช่อง “ข้อเสนอแนะ”

ลำดับ	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
การใช้งานสื่อ					
1.	ท่านได้เลือกใช้งานสื่อชนิดเป็นอันดับ แรก และเพราะเหตุใด				
2.	ท่านชอบการนำเสนอผ่านสื่อชนิด มากที่สุด และเพราะเหตุใด				
3.	หลังจากใช้งานสื่อ ท่านมีความคิดเห็น ต่อสื่อแต่ละชิ้นและในภาพรวมเป็น อย่างไร				
การรับรู้สื่อ					
4.	ท่านรู้จักรายการ <i>เซซามีสตรีท</i> และ โครงการ <i>Sesame Street and Autism: See Amazing in All</i>				

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
	<i>Children</i> หรือไม่ รู้จักได้อย่างไร และท่านรู้จักมากน้อยในระดับใด				
5.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อตัว ละครที่ชื่อว่า <i>Julia</i> และครอบครัว				
6.	สิ่งที่ชอบและจุดเด่นของโครงการ ได้แก่อะไรบ้าง				
7.	สิ่งที่ไม่ชอบ ควรปรับปรุงหรือควร ได้รับการพัฒนาของโครงการ ได้แก่ อะไรบ้าง				
8.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงการ รณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักใน บุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านทาง อินเทอร์เน็ต				
9.	ในมุมมองของท่าน สื่อของโครงการ สะท้อนภาพของบุคคลที่มีภาวะออทิ ซึมในด้านความผิดปกติทางระบบ ประสาท หรือความหลากหลายด้าน ใดมากที่สุดน้อยกว่ากัน อย่างไร				
10.	ท่านคิดว่าหลังจากชมรายการจะทำให้ ท่านเกิดความเปลี่ยนแปลงต่อตัว ท่านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ในทาง ความคิดหรือพฤติกรรม				
11.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการนำ สื่อของโครงการไปใช้เพื่อสร้างความ ตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ของคนในสังคม				

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
12.	ถ้าหากท่านต้องการให้คนรู้จักหรือคนอื่น ๆ เกิดความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ท่านจะเชิญชวนหรือส่งต่อสื่อของโครงการให้กลุ่มคนดังกล่าวได้รับชมหรือไม่ เพราะเหตุใด				
13.	เนื่องจากสื่อผลิตขึ้นในต่างประเทศ การนำสื่อของโครงการมาใช้งานในบริบทประเทศไทย ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร				
ทัศนคติ					
14.	ก่อนหน้าที่ท่านจะได้รับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติอย่างไรต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม				
15.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลอื่นหรือคนในสังคมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม				
16.	ท่านคิดว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซมนับเป็นความผิดปกติทางระบบประสาท หรือเป็นเพียงความหลากหลายของมนุษย์เช่นเดียวกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพราะเหตุใด				
17.	หลังจากรับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร				
18.	ท่านมีความคิดอย่างไรถ้าหากคนสื่อของโครงการได้รับการเผยแพร่ในสังคมจะ				

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
	ส่งผลให้ทัศนคติของคนในสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร				
19.	ท่านคิดว่าสื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมของเด็กอย่างไร และมีความแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ที่ได้รับชมสื่อหรือไม่ อย่างไร				
แนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิสซึมในบริบทของประเทศไทย					
20.	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการรณรงค์หรือเป็นผู้ผลิตเนื้อหาในการรณรงค์เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมหรือไม่ ถ้าท่านเคย การรณรงค์ที่เกิดขึ้นมีลักษณะอย่างไร และท่านทำหน้าที่อะไร				
21.	ท่านมักจะพบเนื้อหาที่เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านสื่อในช่องทางใดบ้าง ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ				
22.	เนื้อหาที่น่าเสนอมีลักษณะเป็นอย่างไรและท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเนื้อหาที่ได้รับชม				
23.	ท่านคิดว่าการรณรงค์หรือโครงการเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในประเทศไทยปัจจุบันมีปริมาณที่มากพอหรือไม่ อย่างไร				

ลำดับ	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
24.	ท่านคิดว่าการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะอหิขิมในประเทศไทยโดยภาพรวม มีจุดเด่นและจุดที่ควรจะพัฒนาในด้านใดบ้าง				
25.	ถ้าหากจะมีการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะอหิขิมในอนาคต ท่านอยากให้เพิ่มเติมในประเด็นใด				

สิ้นสุดแบบประเมิน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความกรุณาของท่าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางสรุปข้อคำถามในการสัมภาษณ์และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ลำดับ	ข้อคำถาม	คะแนนความ คิดเห็น			ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3		
การใช้งานสื่อ						
1.	ท่านได้เลือกใช้งานสื่อชิ้นใดเป็นอันดับแรก และเพราะเหตุใด	1	1	1	1	ใช้ได้
2.	ท่านชอบการนำเสนอผ่านสื่อชิ้นใดมากที่สุด และเพราะเหตุใด	1	0	1	0.7	ใช้ได้
3.	หลังจากใช้งานสื่อ ท่านมีความคิดเห็นต่อสื่อแต่ละชิ้นและในภาพรวมเป็นอย่างไร	1	0	1	0.7	ใช้ได้
การรับรู้สื่อ						
4.	ท่านรู้จักรายการ <i>เซซามีสตรีท</i> และโครงการ <i>Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children</i> หรือไม่ รู้จักได้อย่างไร และท่านรู้จักมากน้อยในระดับใด	1	1	1	1	ใช้ได้
5.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อตัวละครที่ชื่อว่า <i>Julia</i> และครอบครัว	1	1	1	1	ใช้ได้
6.	สิ่งที่ชอบและจุดเด่นของโครงการ ได้แก่อะไรบ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
7.	สิ่งที่ไม่ชอบ ควรปรับปรุงหรือควรได้รับการพัฒนาของโครงการ ได้แก่อะไรบ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
8.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	1	ใช้ได้
9.	ในมุมมองของท่าน สื่อของโครงการสะท้อนภาพของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในด้านความผิดปกติทางระบบประสาท หรือความหลากหลายด้านใดมากกว่ากันอย่างไร	1	1	0	0.7	ใช้ได้

10.	ท่านคิดว่าหลังจากชมรายการจะทำให้ท่านเกิดความเปลี่ยนแปลงต่อตัวท่านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ในทางความคิดหรือพฤติกรรม	1	1	1	1	ใช้ได้
11.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการนำสื่อของโครงการไปใช้เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของคนในสังคม	1	1	1	1	ใช้ได้
12.	ถ้าหากท่านต้องการให้คนรู้จักหรือคนอื่น ๆ เกิดความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึม ท่านจะเชิญชวนหรือส่งต่อสื่อของโครงการให้กลุ่มคนดังกล่าวได้รับชมหรือไม่ เพราะเหตุใด	1	1	1	1	ใช้ได้
13.	เนื่องจากสื่อผลิตขึ้นในต่างประเทศ การนำสื่อของโครงการมาใช้งานในบริบทประเทศไทย ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
ทัศนคติ						
14.	ก่อนหน้าที่ท่านจะได้รับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติอย่างไรต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม	1	1	1	1	ใช้ได้
15.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลอื่นหรือคนในสังคมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึม	1	1	1	1	ใช้ได้
16.	ท่านคิดว่าบุคคลที่มีภาวะออทิซมนับเป็นความผิดปกติทางระบบประสาท หรือเป็นเพียงความหลากหลายของมนุษย์เช่นเดียวกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพราะเหตุใด	1	1	1	1	ใช้ได้
17.	หลังจากรับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
18.	ท่านมีความคิดว่ถ้าหากคนสื่อของโครงการได้รับการเผยแพร่ในสังคมจะส่งผลให้ทัศนคติของคนในสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้

19.	ท่านคิดว่าสื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของเด็กอย่างไร และมีความแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ที่ได้รับชมสื่อหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
แนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย						
20.	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการรณรงค์หรือเป็นผู้ผลิตเนื้อหาในการรณรงค์เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือไม่ ถ้าท่านเคย การรณรงค์ที่เกิดขึ้นมีลักษณะอย่างไร และท่านทำหน้าที่อะไร	1	1	1	1	ใช้ได้
21.	ท่านพบเนื้อหาที่เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านสื่อในช่องทางใดบ้าง ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ	1	1	1	1	ใช้ได้
22.	เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ท่านเคยรับชมมีนำเสนอมีลักษณะเป็นอย่างไร และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเนื้อหาที่ได้รับชม	1	0	1	0.7	ใช้ได้
23.	ท่านคิดว่าการรณรงค์หรือโครงการเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทย ปัจจุบันมีปริมาณที่มากพอหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
24.	ท่านคิดว่าการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะออทิซึมในประเทศไทยโดยภาพรวม มีจุดเด่นและจุดที่ควรจะพัฒนาในด้านใดบ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
25.	ถ้าหากจะมีการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิซึมในอนาคต ท่านอยากให้เพิ่มเติมในประเด็นใด	1	1	0	0.7	ใช้ได้

หมายเหตุ : วิธีการคำนวณค่า IOC = ผลรวมคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิ/จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่า IOC มากกว่า 0 หมายความว่า ข้อคำถามสามารถนำไปใช้ได้

ค่า IOC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0 หมายความว่า ข้อคำถามไม่สามารถนำไปใช้ได้

ตารางสรุปการวิเคราะห์เนื้อหาการรณรงค์ในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism:*

See Amazing in All Children

	รายการสื่อ	ลักษณะ	พ่อแม่	พี่น้อง	เตรียมตัว	ครอบคลุม
วิดีโอสำหรับเด็ก						
1	<i>A Starry Story</i>	✓	✓			
2	<i>Behind the Scenes</i>	✓				✓
3	<i>Benny's Story</i>	✓				✓
4	<i>Blowing Bubbles</i>				✓	✓
5	<i>Boing Tag</i>	✓				✓
6	<i>Butterfly Flapping</i>	✓				✓
7	<i>Each Family is Amazing</i>					✓
8	<i>I Love My Family</i>		✓	✓		
9	<i>Julia's Bunny</i>	✓				✓
10	<i>Julia's Family Get Ready</i>	✓	✓		✓	
11	<i>Learning Sign Language</i>	✓		✓		
12	<i>Let's Play Together</i>	✓				✓
13	<i>Meet Julia</i>	✓			✓	✓
14	<i>Pattern Hunt</i>	✓				✓
15	<i>Saying Hello</i>					✓
16	<i>Shape Hunt</i>					✓
17	<i>Sibling Playdates</i>		✓		✓	✓
18	<i>Spelling "Nasaiah"</i>				✓	✓
19	<i>Starfish Hug</i>	✓				✓
20	<i>Storytime with Julia & Samuel</i>	✓		✓		
21	<i>Sunny Days</i>					✓
22	<i>The "Amazing" Song</i>					✓
23	<i>Twinkle, Twinkle</i>					✓
24	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	✓				✓
25	<i>What Do You Want Kids to Know</i>	✓				
26	<i>Fluffster Wears a Mask</i>	✓	✓		✓	
27	<i>A Park Problem</i>		✓	✓		
28	<i>Julia and Elmo's Video Playdate</i>	✓				✓
	รวม	17	6	4	6	20
	ร้อยละ	61	21	14	21	71
วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง						
1	<i>A Boy and His Dog</i>	✓	✓		✓	
2	<i>A is for Awareness</i>	✓	✓	✓		✓
3	<i>A Parent's Role</i>		✓			

	รายการสื่อ	ลักษณะ	พ่อแม่	พี่น้อง	เตรียมตัว	ครอบครัว
4	<i>A Sibling Story</i>	✓	✓	✓	✓	
5	<i>Behind the Scenes: Julia's Family</i>					✓
6	<i>Being a Supportive Parent</i>		✓			
7	<i>Bringing Julia to Life</i>					✓
8	<i>Family Friends</i>	✓	✓		✓	✓
9	<i>Family Time With Grover</i>	✓	✓	✓	✓	
10	<i>Meeting Unique Needs</i>	✓	✓		✓	
11	<i>Nasaiah's Day</i>	✓	✓		✓	✓
12	<i>Thomas's Story</i>	✓	✓		✓	
13	<i>Working It Out</i>	✓	✓	✓	✓	✓
	รวม	9	11	4	8	6
	ร้อยละ	69	85	31	62	46
สื่อปฏิสัมพันธ์						
1	<i>Daily Routine Cards</i>				✓	✓
2	<i>Playground Pals, with Julia</i>	✓		✓		✓
	รวม	1	-	1	1	2
	ร้อยละ	50	-	50	50	100
หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์						
1	<i>Circle of Friends</i>	✓				✓
2	<i>Family Forever: A Julia Storybook</i>	✓		✓		✓
3	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	✓				✓
4	<i>No Matter What</i>				✓	✓
	รวม	3	-	1	1	4
	ร้อยละ	75	-	25	25	100
บทความ						
1	<i>Being a Friend</i>	✓				✓
2	<i>Brothers and Sisters</i>	✓		✓		
3	<i>Bully-Busting</i>	✓				✓
4	<i>Creating Fun Family Traditions</i>	✓	✓		✓	✓
5	<i>Creature Comforts</i>				✓	
6	<i>Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal</i>	✓	✓			
7	<i>Preparing for Outings</i>	✓	✓		✓	✓
8	<i>See the Amazing</i>	✓				
9	<i>Taking Care of the Caretaker</i>		✓			

	รายการสื่อ	ลักษณะ	พ่อแม่	พี่น้อง	เตรียมตัว	ครอบคลุม
10	<i>What to Say to a Parent of a Child With Autism</i>					✓
11	<i>The Challenges of Working From Home</i>	✓	✓		✓	
12	<i>Using Visual Schedules</i>	✓	✓		✓	
	รวม	9	6	1	5	5
	ร้อยละ	75	50	8	42	42

หมายเหตุ : คอลัมน์ลักษณะ หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม;

คอลัมน์พ่อแม่ หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม;

คอลัมน์พี่น้อง หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับพี่น้องของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม;

คอลัมน์เตรียมตัว หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม;

คอลัมน์ครอบคลุม หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดความครอบคลุมทางสังคม;

	รายการสื่อ	แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์									ความหลากหลายทางระบบประสาท								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
19	<i>Starfish Hug</i>												✓				✓		
20	<i>Storytime with Julia & Samuel</i>																		
21	<i>Sunny Days</i>																✓		
22	<i>The "Amazing" Song</i>																✓		
23	<i>Twinkle, Twinkle</i>																		
24	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	✓											✓				✓		
25	<i>What Do You Want Kids to Know</i>	✓		✓			✓									✓		✓	✓
26	<i>Fluffster Wears a Mask</i>																✓		
27	<i>A Park Problem</i>																✓		
28	<i>Julia and Elmo's Video Playdate</i>																✓		
วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง																			
1	<i>A Boy and His Dog</i>																✓		
2	<i>A is for Awareness</i>						✓										✓		
3	<i>A Parent's Role</i>	✓															✓		
4	<i>A Sibling Story</i>	✓											✓				✓		
5	<i>Behind the Scenes: Julia's Family</i>	✓									✓						✓		

	รายการสื่อ	แบบจำลองความผิดปกติทาง การแพทย์									ความหลากหลายทางระบบประสาท								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	<i>Being a Supportive Parent</i>	✓						✓									✓		
7	<i>Bringing Julia to Life</i>	✓											✓				✓	✓	
8	<i>Family Friends</i>	✓	✓										✓		✓		✓	✓	
9	<i>Family Time With Grover</i>	✓		✓			✓						✓				✓		
10	<i>Meeting Unique Needs</i>	✓												✓			✓		
11	<i>Nasaiah's Day</i>	✓															✓	✓	
12	<i>Thomas's Story</i>																✓		
13	<i>Working It Out</i>	✓		✓		✓													
สื่อปฏิสัมพันธ์																			
1	<i>Daily Routine Cards</i>																✓		
2	<i>Playground Pals, with Julia</i>																✓		
หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์																			
1	<i>Circle of Friends</i>	✓										✓	✓				✓		
2	<i>Family Forever: A Julia Storybook</i>	✓															✓		
3	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	✓										✓					✓	✓	
4	<i>No Matter What</i>																✓		

บทความ															
1	<i>Being a Friend</i>														✓
2	<i>Brothers and Sisters</i>					✓									✓
3	<i>Bully-Busting</i>	✓									✓				✓
4	<i>Creating Fun Family Traditions</i>	✓													✓
5	<i>Creature Comforts</i>									✓					✓
6	<i>Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal</i>					✓								✓	✓
7	<i>Preparing for Outings</i>	✓													✓
8	<i>See the Amazing</i>			✓							✓	✓			✓
9	<i>Taking Care of the Caretaker</i>														
10	<i>What to Say to a Parent of a Child With Autism</i>														✓
11	<i>The Challenges of Working From Home</i>	✓											✓		✓
12	<i>Using Visual Schedules</i>			✓											✓

หมายเหตุ : คอลัมน์แบบจำลองความผิดปกติทางการแพทย์

1 มีการใช้คำหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความผิดปกติหรือความเป็นโรค

- 2 นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมมาจากปัจจัยภายในตัวบุคคล
เอง
- 3 นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในเชิงความ
บกพร่อง ล่าช้า มากหรือน้อยเกินไป
- 4 นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติมีอยู่จริงและเป็นสิ่งที่พึงมีในทุกคน
- 5 มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคลปกติ และ บุคคลที่มีภาวะออทิซึม
- 6 นำเสนอโดยแยกภาวะออทิซึมออกจากตัวบุคคล
- 7 นำเสนอโดยเน้นการป้องกัน การตรวจหา การบรรเทา การรักษาภาวะออทิซึม
- 8 นิยามภาวะออทิซึมเป็นความผิดปกติทางระบบประสาท และสมองทำงานไม่ปกติ
บกพร่อง
- 9 นำเสนอว่าผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะออทิซึมคือนักวิชาชีพซึ่งมีระบบประสาททั่วไ
คอล้วนมีความหลากหลายทางระบบประสาท
- 1 มีการใช้คำเรียกหรือภาษาที่สะท้อนบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในมุมมองความแตกต่าง
- 2 นำเสนอว่าความท้าทายที่เกิดกับบุคคลออทิสติกมาจากสิทธิพิเศษของบุคคลที่ไม่มี
ภาวะออทิซึม
- 3 นำเสนอหรือกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลออทิสติกตามแต่ละบริบท นิยาม
ใหม่ หรือนำเสนอในด้านบวก
- 4 นำเสนอโดยเชื่อว่าความปกติขึ้นอยู่กับบริบท เป็นปัญหา และต่อต้านความปกติ
- 5 มีการแบ่งบุคคลออกเป็น บุคคลออทิสติก และ บุคคลที่มีระบบประสาททั่วไป หรือ
ไม่ใช่ออทิสติก
- 6 นำเสนอโดยแยกภาวะออทิซึมรวมอยู่ในตัวบุคคลแยกออกจากกันไม่ได้
- 7 นำเสนอโดยเน้นการเอื้ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิต การมีส่วนร่วม การยอมรับ
ในบุคคล
ออทิสติก
- 8 นิยามภาวะออทิซึมเป็นความแตกต่างทางระบบประสาท และสมองทำงานแตกต่าง
หรือไม่เหมือนกัน
- 9 นำเสนอว่าบุคคลออทิสติกเป็นผู้เชี่ยวชาญในภาวะออทิซึม

ตารางสรุปการวิเคราะห์เนื้อหาด้านการออกแบบสารในสื่อของโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children*

	รายการสื่อ	โครงสร้าง	ลำดับ	จุดจูงใจ	วางกรอบ
วิดีโอสำหรับเด็ก					
1	<i>A Starry Story</i>	I	C	WFun	+
2	<i>Behind the Scenes</i>	D	C	W	+
3	<i>Benny's Story</i>	D-I	C	WFun	+/-
4	<i>Blowing Bubbles</i>	I	C	WFun	+
5	<i>Boing Tag</i>	I	C	Fun	+
6	<i>Butterfly Flapping</i>	D-I	C	Fun	+
7	<i>Each Family is Amazing</i>	I	C	W	+
8	<i>I Love My Family</i>	D	A	WFun	+
9	<i>Julia's Bunny</i>	D-I	C	Fun	+
10	<i>Julia's Family Get Ready</i>	D	P	HW	+/-
11	<i>Learning Sign Language</i>	D	A	W	+
12	<i>Let's Play Together</i>	I	C	FunH	+/-
13	<i>Meet Julia</i>	I	C	WFun	+/-
14	<i>Pattern Hunt</i>	I	C	FunH	+
15	<i>Saying Hello</i>	D	A	Fun	+
16	<i>Shape Hunt</i>	D-I	C	FunH	+
17	<i>Sibling Playdates</i>	I	P	Fun	+/-
18	<i>Spelling "Nasaiah"</i>	I	P	H	+
19	<i>Starfish Hug</i>	I	C	W	+
20	<i>Storytime with Julia & Samuel</i>	D	A	WFun	+
21	<i>Sunny Days</i>	D	C	WFun	+
22	<i>The "Amazing" Song</i>	D-I	C	WFun	+
23	<i>Twinkle, Twinkle</i>	I	C	W	+
24	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	D	C	Fun	+
25	<i>What Do You Want Kids to Know</i>	I	C	M-W	+
26	<i>Fluffster Wears a Mask</i>	D	A	Fun	+
27	<i>A Park Problem</i>	D-I	C	WFun	+
28	<i>Julia and Elmo's Video Playdate</i>	I	C	Fun	+
วิดีโอสำหรับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง					
1	<i>A Boy and His Dog</i>	D	P	W	+
2	<i>A is for Awareness</i>	D-I	C	W	+
3	<i>A Parent's Role</i>	D	C	M-W	+
4	<i>A Sibling Story</i>	D-I	C	WFun	+
5	<i>Behind the Scenes: Julia's Family</i>	D-I	A	M-W	+
6	<i>Being a Supportive Parent</i>	I	C	M-W	+
7	<i>Bringing Julia to Life</i>	D	P	M-W	+
8	<i>Family Friends</i>	I	P	M-WFun	+
9	<i>Family Time With Grover</i>	D	C	Fun	+
10	<i>Meeting Unique Needs</i>	I	C	W	+/-

	รายการสื่อ	โครงสร้าง	ลำดับ	จุดมุ่งใจ	วงกรอบ
11	<i>Nasaiah's Day</i>	D	A	WFun	+
12	<i>Thomas's Story</i>	D	A	W	+
13	<i>Working It Out</i>	I	C	W	+/-
สื่อปฏิสัมพันธ์					
1	<i>Daily Routine Cards</i>	D	A	R-Fun	+
2	<i>Playground Pals, with Julia</i>	D	P	R-Fun	+
หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์					
1	<i>Circle of Friends</i>	I	C	WFun	+
2	<i>Family Forever: A Julia Storybook</i>	D-I	C	W	+
3	<i>We're Amazing, 1, 2, 3!</i>	I	C	W	+
4	<i>No Matter What</i>	D-I	A	WFun	+
บทความ					
1	<i>Being a Friend</i>	D	A	W	+
2	<i>Brothers and Sisters</i>	D	P	W	+
3	<i>Bully-Busting</i>	D	P	M-Fear	+
4	<i>Creating Fun Family Traditions</i>	D-I	P	WFun	+
5	<i>Creature Comforts</i>	D	P	Fun	+
6	<i>Coping with COVID-19: A "For-Now" Normal</i>	D	P	W	+
7	<i>Preparing for Outings</i>	D	P	Fear	+
8	<i>See the Amazing</i>	I	P	W	+
9	<i>Taking Care of the Caretaker</i>	D	A	W	+
10	<i>What to Say to a Parent of a Child With Autism</i>	I	C	W	+
11	<i>The Challenges of Working From Home</i>	D	P	Fun	+
12	<i>Using Visual Schedules</i>	D	P	Fun	+

หมายเหตุ : ในคอลัมน์โครงสร้าง หมายถึง โครงสร้างสาร, I คือโครงสร้างสารแบบอุปนัย, D คือ

โครงสร้างแบบนิรนัย, D-I คือโครงสร้างสารแบบนิรนัยผสมอุปนัย;

ในคอลัมน์ลำดับ หมายถึง การลำดับสาร, C คือการลำดับสารไปสู่จุดสูงสุด, A คือการลำดับสารย้อนจุดสูงสุด, P คือการลำดับสารแบบพีระมิด;

ในคอลัมน์จุดมุ่งใจ R คือจุดมุ่งใจด้วยรางวัล, M คือ จุดมุ่งใจด้วยแรงจูงใจ, W คือจุดมุ่งใจด้วยความอบอุ่น, H คือจุดมุ่งใจด้วยความตลกขบขัน, Fun คือจุดมุ่งใจด้วยความสนุกสนาน, Fear คือจุดมุ่งใจด้วยความกลัว;

ในคอลัมน์วงกรอบ หมายถึง การวางกรอบสาร, + คือการวางกรอบทางบวกหรือวางกรอบได้ประโยชน์, - คือการวางกรอบทางลบหรือกรอบเสียประโยชน์, +/- คือมีทั้งการวางกรอบทางบวกและกรอบทางลบในสื่อชิ้นเดียวกัน

AF 02-12

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์: 0-2218-3202, 0-2218-3049 E-mail: eccu@chula.ac.th

COA No. 226/2563

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 121.1/63 : การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนัก
ในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ See Amazing in All Children

ผู้วิจัยหลัก : นายอิทธิ พรโกศลศิริเลิศ

หน่วยงาน : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้พิจารณา โดยใช้หลัก ของ Belmont Report 1979, Declaration of Helsinki 2013, Council for
International Organizations of Medical Sciences (CIOM) 2016, มาตรฐานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
ในคน (มจจค.) 2560, นโยบายแห่งชาติและแนวทางปฏิบัติการวิจัยในมนุษย์ 2558 อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัย
เรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม..... อธิป อธิปประดิษฐ์ ..... ลงนาม..... วิวัฒน์ มิ่งกัญญ์ .....
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปริธา ทศนประดิษฐ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มิ่งกัญญ์)
ประธาน กรรมการและเลขานุการ

วันที่รับรอง : 2 ตุลาคม 2563

วันหมดอายุ : 1 ตุลาคม 2564

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

- 1) โครงการวิจัย
- 2) เอกสารขออนุมัติโครงการวิจัย
- 3) ผู้วิจัย
- 4) แนวคำถาม

เงื่อนไข

1. ข้าพเจ้ารับทราบว่าเป็นการผิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
2. หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
3. ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
4. ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
5. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
6. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณารับรองก่อนดำเนินการ
7. หากยุติโครงการวิจัยก่อนกำหนดต้องแจ้งคณะกรรมการฯ ภายใน 2 สัปดาห์พร้อมคำชี้แจง
8. โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 01-15) และบทความผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทความผลการวิจัย ภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น
9. โครงการวิจัยที่มีหลายระยะ จะรับรองโครงการเป็นระยะ เมื่อดำเนินการวิจัยในระยะแรกเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการส่งรายงานความก้าวหน้า พร้อมโครงการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องในระลอกต่อไป
10. คณะกรรมการฯ สงวนสิทธิ์ในการตรวจเยี่ยมเพื่อติดตามการดำเนินการวิจัย
11. สำหรับโครงการวิจัยจากภายนอก ผู้บริหารส่วนงาน กำกับการดำเนินการวิจัย

The Research Ethics Review Committee for Research Involving Human Research
Participants, Group I, Chulalongkorn University
Jamjuree 1 Building, 2nd Floor, Phayathai Rd., Patumwan district, Bangkok 10330, Thailand,
Tel: 0-2218-3202, 0-2218-3049 E-mail: eccu@chula.ac.th

AF 02-12

COA No. 226/2020

Certificate of Approval

Study Title No. 121.1/63 : MESSAGE DESIGN AND PERCEPTION IN AUTISM AWARENESS
CAMPAIGN COMMUNICATION VIA SEE AMAZING IN ALL
CHILDREN INITIATIVE

Principal Investigator : MR. THITI POKKOSONSIRILERT

Place of Proposed Study/Institution : Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University

The Research Ethics Review Committee for Research Involving Human Research
Participants, Group I, Chulalongkorn University, Thailand, has approved constituted in accordance
with Belmont Report 1979, Declaration of Helsinki 2013, Council for International Organizations of
Medical Sciences (CIOM) 2016, Standards of Research Ethics Committee (SREC) 2017, and National
Policy and guidelines for Human Research 2015.

Signature: ..... *Prida Tasanapradit* ..... Signature: ..... *Raveenan Mingpakane* .....
(Associate Prof. Prida Tasanapradit, M.D.) (Assistant Prof. Raveenan Mingpakane, Ph.D.)
Chairman Secretary

Date of Approval : 2 October 2020 **Approval Expire date** : 1 October 2021

The approval documents including:

- 1) Research proposal
- 2) Participant Information Sheet and Consent Form
- 3) Researcher
- 4) Questionnaires

Proposal No. 121.1/63
Date of Approval: 2 OCT 2020
Approval Expire Date: 1 OCT 2021

The approved investigator must comply with the following conditions:

1. It's unethical to collect data of research participants before the project has been approved by the committee.
2. The research/project activities must end on the approval expired date. To renew the approval, it can be applied one month prior to the expired date with submission of progress report.
3. Strictly conduct the research/project activities as written in the proposal.
4. Using only the documents that bearing the RECCU's seal of approval: research tools, information sheet, consent form, invitation letter for research participation (if applicable).
5. Report to the RECCU for any serious adverse events within 5 working days.
6. Report to the RECCU for any amendment of the research project prior to conduct the research activities.
7. Report to the RECCU for termination of the research project within 2 weeks with reasons.
8. Final report (AF 01-15) and abstract is required for a one year (or less) research/project and report within 30 days after the completion of the research/project.
9. Research project with several phases; approval will be approved phase by phase, progress report and relevant documents for the next phase must be submitted for review.
10. The committee reserves the right to site visit to follow up how the research project being conducted.
11. For external research proposal the dean or head of department oversees how the research being conducted.

AF 03-06

เอกสารข้อมูลสำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย/ผู้อยู่ในปกครองและหนังสือแสดงยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
ชื่อโครงการวิจัย การออกแบบสารและการรับรู้ในการสื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มี
ภาวะออทิสซึมผ่านโครงการ See Amazing in All Children
ชื่อผู้วิจัย ธิติ พรโกศลสิริเลิศ ตำแหน่ง นิสิตรระดับบัณฑิตศึกษา
สถานที่ติดต่อผู้วิจัย 312 ซอยอ่อนนุช 10 แขวงอ่อนนุช เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250
โทรศัพท์มือถือ 086-314-6186 อีเมล hdrulette@gmail.com

ขอเรียนเชิญเข้าร่วมการวิจัย ก่อนตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัยโปรดทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้
เกี่ยวข้องกับอะไรและทำไมเพราะเหตุใด กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้รอบคอบ หากมีข้อความใด
ที่อ่านแล้วไม่เข้าใจหรือไม่ชัดเจน โปรดสอบถามเพิ่มเติมกับผู้วิจัยได้ตลอดเวลา ผู้วิจัยจะอธิบายจนกว่าจะ
เข้าใจอย่างชัดเจน

โครงการวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิธีการออกแบบการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มี
ภาวะออทิสซึมจากชุดสื่อของโครงการออนไลน์และการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อสื่อของโครงการ ระยะเวลาในการ
วิจัยทั้งสิ้น 5 เดือน จากเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ในส่วนของการให้ข้อมูลและการขอความยินยอมเพื่อเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจะทำการติดต่อเป็นการ
ส่วนตัวกับผู้เข้าร่วมการวิจัยผ่านทางโทรศัพท์หรือการติดต่อทางออนไลน์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงาน 1 ปีขึ้นไป
อันได้แก่ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักบำบัดพฤติกรรม นักบำบัดเด็กพิเศษ นักบำบัดการใช้ภาษา นักกิจกรรมบำบัด
ครูการศึกษาพิเศษ หรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 - 5 ท่าน

กลุ่มที่ 2 เป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ท่านใดท่านหนึ่ง จำนวน 3 - 5 ท่าน

คุณสมบัติอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสองกลุ่มจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปและผ่านการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อใช้ทักษะในการอ่านและการฟังสื่อของโครงการซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก
ผู้เข้าร่วมการวิจัยอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลและไม่มีประวัติความเจ็บป่วยทางกายหรือ
อาการทางจิตเวช โดยวิธีการที่ผู้วิจัยเข้าถึงผู้เข้าร่วมการวิจัยผ่านการติดต่อจากผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มี
ภาวะออทิสซึมซึ่งท่านรู้จักหรือทำงานกัน และจากนั้นจึงส่งต่อข้อมูลต่อกันไปจนกระทั่งผู้วิจัยสามารถเข้าถึง
ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ครบตามจำนวน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะติดต่อท่านเมื่อท่านได้ทำการอนุญาตให้ทำการติดต่อและ
ยอมรับเข้าร่วมการวิจัยแล้วเท่านั้น

หลังจากท่านได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งหมดแล้วขอให้ท่านแสดงความยินยอมด้วย
การลงนามในเอกสารฉบับนี้ตรงส่วนการยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในหน้า 3 ในกรณีที่ท่านได้รับเอกสารทาง
ออนไลน์และท่านไม่สามารถสแกนลายเซ็นของท่านผ่านคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ตโฟน ท่านสามารถพิมพ์ชื่อ
และนามสกุลของท่านทั้ง 2 ช่องเป็นการทดแทนได้และขอความกรุณาส่งเอกสารกลับมายังผู้วิจัยตาม
ช่องสื่อสารทางออนไลน์ที่ท่านสะดวก ผู้วิจัยจะทำการนัดหมายวันและเวลาที่ท่านสะดวกเพื่อทำการ

สัมภาษณ์ ในวันสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการติดต่อกับท่านทางโปรแกรมสื่อสารทางออนไลน์ที่ขึ้นอยู่กับความ
สะดวกที่โครงการวิจัย..... 121-1/63
- 2 ต.ค. 2563
วันที่รับรอง.....
- 1 ต.ค. 2564
วันทบทวน.....

AF 03-06

สะดวกของท่าน เช่น โปรแกรม Zoom วิดีโอคอลทางแอปพลิเคชัน Line หรือ Facebook หรือโปรแกรมทางเลือกอื่น ๆ

จากนั้นผู้วิจัยจะทำการสอบถามผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อคัดกรองเกณฑ์การคัดเข้า-คัดออกผ่านการสัมภาษณ์ทางออนไลน์ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ได้แก่ ระดับวุฒิการศึกษาของท่านและการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย ในส่วนของผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผู้วิจัยจะสอบถามถึงประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึม และในส่วนของผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผู้วิจัยจะสอบถามถึงประวัติความเจ็บป่วยทางกายหรืออาการทางจิตเวช ถ้าหากผ่านเกณฑ์การคัดเข้า-คัดออก ผู้วิจัยจะดำเนินการแจ้งผลการคัดกรองและนัดวันเวลา สัมภาษณ์เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป และถ้าหากผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยจะดำเนินการยุติการสัมภาษณ์และขอขอบพระคุณผู้เข้าร่วมการวิจัย และอาจส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมต่อไปตามความเหมาะสม

ในขั้นตอนถัดไปผู้วิจัยจะนำเสนอ/ส่งสื่อของโครงการให้ท่านได้รับชมและใช้งานซึ่งประกอบไปด้วยคลิปวิดีโอสำหรับเด็ก คลิปวิดีโอสำหรับพ่อแม่ สื่อปฏิสัมพันธ์ หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ และบทความจำนวนอย่างละ 1 ชิ้น โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที หลังจากที่ท่านรับชมและใช้งานสื่อครบทุกชิ้นผู้วิจัยจะขอทำการสัมภาษณ์ท่านในประเด็นเกี่ยวกับการใช้งานสื่อดังกล่าว ได้แก่ ทักษะติดต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมและแนวทางในการออกแรงค์เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย หลังจากนั้นผู้วิจัยจะขอทำการสัมภาษณ์ 1 ครั้งโดยใช้เวลาประมาณ 15 - 30 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 45 - 60 นาที โดยประมาณ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะขออนุญาตบันทึกเสียงหรือบันทึกวีดิทัศน์ตามที่ท่านสะดวก จากนั้นผู้วิจัยจะทำการถอดเทปบันทึกเสียงดังกล่าวเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยต่อไป

การสัมภาษณ์อาจส่งผลให้ท่านเกิดความรู้สึกอึดอัด หรืออาจรู้สึกไม่สบายใจอยู่กับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ถ้าหากท่านต้องการคำแนะนำในการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยเพื่อส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพจิตต่อไปได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้คือ องค์ความรู้ในการออกแบบการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทยสำหรับผู้ผลิตสื่อและนักรณรงค์และยังเป็นประโยชน์ต่อพ่อแม่ผู้ปกครองของบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในการนำสื่อของโครงการไปใช้เพื่อเป็นส่วนเสริมให้กับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในความดูแลของท่านตามที่เหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้เพื่อนำบุคคลท่านอื่นเพื่อให้เกิดความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในสังคม

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับท่านจะเก็บเป็นความลับ หากมีการเสนอผลการวิจัยจะเสนอเป็นภาพรวม ข้อมูลใดที่สามารถระบุถึงตัวท่านได้จะไม่ปรากฏในรายงาน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังกล่าวทั้งไฟล์บันทึกวีดิทัศน์ ไฟล์บันทึกเสียง และข้อมูลที่บันทึกลงกระดาษจะถูกเก็บไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังกล่าวทั้งหมดไปทำลายโดยการลบไฟล์บันทึกวีดิทัศน์ออกจากคอมพิวเตอร์ส่วนตัวของผู้วิจัยและไฟล์บันทึกเสียงและใช้เครื่องทำลายเอกสารข้อมูลที่บันทึกลงกระดาษ

การวิจัยครั้งนี้ท่านจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และการวิจัยในครั้งนั้นไม่มีค่าชดเชยการเสียเวลาหรือของที่ระลึกให้แก่ผู้ร่วมการวิจัย แต่ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ได้สละเวลาเพื่อเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

เลขที่โครงการวิจัย..... 191-1/63
- 2 ต.ค. 2563
วันที่รับรอง.....
- 1 ต.ค. 2564
รับชมสถานที่.....

AF 03-06

การเข้าร่วมในการวิจัยของท่านเป็นโดยสมัครใจ และสามารถปฏิเสธที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกขณะ โดยไม่ต้องให้เหตุผลและไม่สูญเสียประโยชน์ที่พึงได้รับ เช่น ผลกระทบต่อหน้าที่การทำงาน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

หากมีข้อสงสัย โปรดสอบถามเพิ่มเติมจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา และหากผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์หรือโทษเกี่ยวกับการวิจัย ผู้วิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบอย่างรวดเร็ว

หากได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามข้อมูลดังกล่าวสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 0-2218-3202, 0-2218-3409 E-mail: eccu@chula.ac.th

ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัย และเข้าใจข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทุกประการแล้ว จึงลงนามเข้าร่วมการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และได้รับเอกสารไว้ 1 ชุดแล้ว

ลงชื่อ..... (นายดิศพร โทศกสิวิเศษ) ผู้วิจัยหลัก วันที่...../...../.....	ลงชื่อ..... (.....) ผู้เข้าร่วมการวิจัย วันที่...../...../.....
ลงชื่อ..... (.....) พยาน วันที่...../...../.....	 เลขที่โครงการวิจัย..... 121-1/63 - 2 ต.ค. 2563 วันที่รับรอง..... - 1 ต.ค. 2564 วันหมดอายุ.....

ตัวอย่างข้อความในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 การใช้งานสื่อของโครงการ

1. ท่านได้เลือกใช้งานสื่อชิ้นใดเป็นอันดับแรก และเพราะเหตุใด
2. ท่านชอบการนำเสนอผ่านสื่อชิ้นใดมากที่สุด และเพราะเหตุใด
3. หลังจากใช้งานสื่อ ท่านมีความคิดเห็นต่อสื่อแต่ละชิ้นและในภาพรวมเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 2 การรับรู้สื่อของโครงการ

4. ท่านรู้จักรายการ เซซามีสตรีท และโครงการ *Sesame Street and Autism: See Amazing in All Children* หรือไม่ รู้จักได้อย่างไร และท่านรู้จักมากน้อยในระดับใด
5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อตัวละครที่ชื่อว่า จูเลีย และครอบครัว
6. สิ่งที่ชอบและจุดเด่นของโครงการ ได้แก่อะไรบ้าง
7. สิ่งที่ไม่ชอบ ควรปรับปรุง หรือควรได้รับการพัฒนาของโครงการ ได้แก่อะไรบ้าง
8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมผ่านทางอินเทอร์เน็ต
9. ในมุมมองของท่าน สื่อของโครงการสะท้อนภาพของบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมในด้านความผิดปกติทางระบบประสาท หรือความหลากหลายด้านใดมากกว่ากัน อย่างไร
10. ท่านคิดว่าหลังจากชมรายการจะทำให้ท่านเกิดความเปลี่ยนแปลงต่อตัวท่านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ในทางความคิดหรือพฤติกรรม
11. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการนำสื่อของโครงการไปใช้เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมของคนในสังคม
12. ถ้าหากท่านต้องการให้คนรู้จักหรือคนอื่น ๆ เกิดความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม ท่านจะเชิญชวนหรือส่งต่อสื่อของโครงการให้กลุ่มคนดังกล่าวได้รับชมหรือไม่ เพราะเหตุใด
13. เนื่องจากสื่อผลิตขึ้นในต่างประเทศ การนำสื่อของโครงการมาใช้งานในบริบทประเทศไทย ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3ทัศนคติที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม

14. ก่อนหน้าที่ท่านจะได้รับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติอย่างไรต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
15. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลอื่นหรือคนในสังคมที่มีต่อบุคคลที่มีภาวะออทิสซึม
16. ท่านคิดว่าบุคคลที่มีภาวะออทิสซึมนับเป็นความผิดปกติทางระบบประสาท หรือเป็นเพียงความหลากหลายของมนุษย์เช่นเดียวกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพราะเหตุใด

เลขที่โครงการวิจัย..... 121.1 / 63
 วันที่รับรอง..... - 2 ต.ค. 2563
 วันหมดอายุ..... - 1 ต.ค. 2564

17. หลังจากรับชมสื่อของโครงการ ท่านมีมุมมองหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
18. ท่านมีความคิดว่าถ้าหากคนสื่อของโครงการได้รับการเผยแพร่ในสังคมจะส่งผลให้ทัศนคติของคนในสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร
19. ท่านคิดว่าสื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจหรือทัศนคติต่อบุคคลที่มีภาวะออทิซึมของเด็กอย่างไร และมีความแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ที่รับชมสื่อหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 4 แนวทางการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในบริบทของประเทศไทย

20. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการรณรงค์หรือเป็นผู้ผลิตเนื้อหาในการรณรงค์เกี่ยวกับบุคคลที่มีภาวะออทิซึมหรือไม่ ถ้าท่านเคย การรณรงค์ที่เกิดขึ้นมีลักษณะอย่างไร และท่านทำหน้าที่อะไร
21. ท่านพบเนื้อหาที่เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมผ่านสื่อในช่องทางใดบ้าง ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
22. เนื้อหาการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมที่ท่านเคยรับชมมีนำเสนอมีลักษณะเป็นอย่างไรและท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเนื้อหาที่ได้รับชม
23. ท่านคิดว่าการรณรงค์หรือโครงการเพื่อสร้างความตระหนักในบุคคลที่มีภาวะออทิซึมในประเทศไทยปัจจุบันมีปริมาณที่มากพอหรือไม่ อย่างไร
24. ท่านคิดว่าการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในภาวะออทิซึมในประเทศไทยโดยภาพรวม มีจุดเด่นและจุดที่ควรจะพัฒนาในด้านใดบ้าง
25. ถ้าหากจะมีการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในภาวะออทิซึมในอนาคต ท่านอยากให้เพิ่มเติมในประเด็นใด

เลขที่โครงการวิจัย..... 121-1/63
วันที่รับรอง..... - 2 ต.ค. 2563
ทั้งหมด..... - 1 ต.ค. 2564

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ฉิติ พรโกศลสิริเลิศ
วัน เดือน ปี เกิด	2 เมษายน พ.ศ. 2539
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยา) คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557 นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาสื่อและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคปลาย ปีการศึกษา 2561
ผลงานตีพิมพ์	Ponkosonsirilert, T., Laemsak, O., Pisitsungkagarn, K., Jarukasemthawee, S., Audboon, S., & Leangsuksant, T. (2020). Stress, self-compassion, and school burnout in Thai high school students. <i>International Journal of Adolescent Medicine and Health</i> , 1(ahead-of-print). https://doi.org/10.1515/ijamh-2020-0109
รางวัลที่ได้รับ	ทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2561 (ครั้งที่ 2) ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา 2562 รุ่นที่ 46 ครั้งที่ 2/2562